

Besluit prudentiële regels

Bpr 5

Verwerkte publicaties

Staatsblad	Naam
Stb. 2006, nr. 519	Besluit prudentiele regels Wft
Stb. 2006, nr. 662	Besluit implementatie kapitaalakkoord Basel 2
Stb. 2006, nr. 664	Inwerkingtredingsbesluit
Stb. 2007, nr. 407	Besluit gereguleerde markten Wft
Stb. 2008, nr. 210	Besluit gedekte obligaties
Stb. 2008, nr. 305	Uitvoeringsbesluit Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
Stb. 2008, nr. 334	Besluit herverzekeringstoezicht
Stb. 2008, nr. 549	Besluit tot wijziging van het zorgverzekering inzake de vereveningsbijdrage
Stb. 2008, nr. 581	Reparatiebesluit Wft
Stb. 2009, nr. 437	Besluit ter implementatie van de richtlijn betaaldiensten
Stb. 2009, nr. 524	Wijzigingsbesluit financiële markten 2010
Stb. 2010, nr. 801	Wijzigingsbesluit financiële markten 2011
Stb. 2010, nr. 806	Besluit beheerst beloningsbeleid
Stb. 2010, nr. 888	Besluit introductie premiepensioeninstellingen
Stb. 2011, nr. 199	Wijziging Handelsregisterbesluit
Stb. 2011, nr. 180	Wijziging besluit documentatie vennootschappen
Stb. 2011, nr. 144	Besluit vereisten aan de pensioenbewaarder
Stb. 2011, nr. 358	Besluit implementatie herziene richtlijn belegginginstellingen
Stb. 2011, nr. 515	Wijzigingsbesluit financiële markten 2012
Stb. 2011, nr. 672	Besluit tot implementatie van richtlijn 2009/111/EG
Stb. 2011, nr. 673	Besluit implementatie richtlijn elektronisch geld
Stb. 2012, nr. 288	Verslagstaten premiepensioeninstellingen
Stb. 2012, nr. 650	Aanpassingsbesluit herziening gerechtelijke kaart
Stb. 2012, nr. 695	Wijzigingsbesluit financiële markten 2013
Stb. 2013, nr. 293	Implementatiebesluit AIFMD
Stb. 2013, nr. 537	Wijzigingsbesluit financiële markten 2014
Stb. 2014, nr. 303	Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten
Stb. 2014, nr. 414	Wijzigingsbesluit overmatig vertrouwen in ratings
Stb. 2014, nr. 524	Wijzigingsbesluit financiële markten 2015
Stb. 2015, nr. 296	Besluit verordening bankentoezicht
Stb. 2015, nr. 350	Besluit uitvoeringswet richtlijn jaarrekening
Stb. 2015, nr. 433	Implementatiebesluit Europees kader herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen
Stb. 2015, nr. 434	Implementatiebesluit depositogarantiestelsel
Stb. 2015, nr. 308	Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II
Stb. 2015, nr. 512	Besluit toezicht kredietunies
Stb. 2015, nr. 552	Besluit algemeen pensioenfonds
Stb. 2016, nr. 97	Implementatiebesluit wijziging richtlijn icbe's
Stb. 2016, nr. 98	Wijzigingsbesluit financiële markten 2016
Stb. 2016, nr. 430	Wijzigingsbesluit solvabiliteit verzekeraars met beperkte risico-omvang
Stb. 2016, nr. 457	Besluit van verkorting overgangperiode contracyclische kapitaalbuffer
Stb. 2016, nr. 506	Besluit uitvoering verordening centrale effectenbewaarinstellingen
Stb. 2017, nr. 190	Wijzigingsbesluit financiële markten 2017
Stb. 2017, nr. 300	Besluit uitvoering verordening marktmisbruik
Stb. 2017, nr. 513	Besluit implementatie richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014

Inhoudsopgave

nr.	titel	p.	nr.	titel	p.
1	Inleidende bepalingen	5	10a.2.	Overige bepalingen inzake de kapitaalbuffer	138
2	Betrouwbaarheid	20			
3	Integere uitoefening van het bedrijf	24	11	Liquiditeit	140
4	Beheerste uitoefening van het bedrijf	32	11.1.	Minimumomvang liquiditeit	140
4.1.	Algemene aspecten van de bedrijfsvoering	32	11.2.	Berekening van de minimumomvang van de liquiditeit	142
4.2.	Risicomanagement	40	11.3.	Samenstelling van de liquiditeit	143
4.3.	Bijzondere bepalingen voor de verzekeringssector	61	12	Technische voorzieningen en beleggingsbeleid verzekeraars	145
4.4.	Vangtnetregelingen	61	12.1.	De berekening van de technische voorzieningen	146
4.5.	Regels ter bevordering van de goede werking van het betalingsverkeer	63	12.2.	Beleggingsbeleid verzekeraars	148
5	Uitbesteden van werkzaamheden	64	12a	Beleggingsbeleid premiepensioeninstellingen	151
5a	Instemmingsvereiste centrale tegenpartij	70	13	Boekhouding en rapportage	152
6	Wijzigingen m.b.t. verstrekte gegevens	73	13.1.	Verstrekking van de jaarstukken	152
6a.	Veilig stellen geldmiddelen betaaldiensten en verlenen krediet door betaalinstanties en elektronisch-geldinstellingen met zetel in Nederland	80	13.2.	Verstrekking van de staten	153
6b.	Geregistreerde gedekte obligaties	83	13.2a	Melding van gebeurtenissen of omstandigheden die de ordelijke uitoefening van het bedrijf van afwikkelonderneming bedreigen	163
7	Verzekering bijkomende risico's	90	13.2b	Publicatieverplichtingen voor banken	164
8	Vertegenwoordiger	91	13.2c.	Door verzekeraars openbaar te maken informatie	164
9	Minimum vermogen	94	13.3.	Verstrekking van de opgave van gesloten verzekeringen	165
9.1.	Omvang van het minimumbedrag aan eigen vermogen	94	13.4.	Verstrekking van gegevens door beheerders van beleggingsinstellingen	166
9.2.	Samenstelling van het minimumbedrag aan eigen vermogen	101	13a	Effectief verlenen van afwikkel-diensten	167
9.3.	De waarden die dienen tot dekking van het minimumbedrag van het garantiefonds	104	14	Meldingsplichten van de accountant en de actuaaris	168
10	Solvabiliteit	106	15	Gekwalificeerde deelnemingen	170
10.1.	Minimumomvang solvabiliteit	106	15a.	Verlenen betaaldiensten door tussenkomst betaaldienstagent	171
10.2.	Gebruik van interne modellen	119	16	Slotbepalingen	172
10.3.	Samenstelling van de solvabiliteit van verzekeraars	127		Bijlagen	
10.4.	De waarden die dienen tot dekking van het minimumkapitaalvereiste en het solvabiliteitskapitaalvereiste	128	A	behorend bij artikel 6 (antecedenten)	175
10.5.	Aanhouden van balansposten en posten buiten de balansstelling	129	B	behorende bij artikel 60a, eerste lid	180
10a	Kapitaalbuffer	131	C	behorende bij artikel 61, vijfde lid, onderdeel c (derivaten)	181
10a.1	Aard, omvang en samenstelling van de kapitaalbuffer	131	D	Niet opgenomen	182
				Nota van toelichting	183
				Nota van toelichting Besluit Bazel 2	193
				Nota van toelichting implementatie herverzekeringsrichtlijn	199
				Nota van toelichting CRD III	201
				Nota van toelichting Wijzigingsbesluit	205

Besluit prudentiële regels (Bpr)

nr.	titel	p.
	financiële markten 2013	
	Nota van toelichting Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten	206
	Nota van toelichting Implementatiebesluit Solvency II	209
	Nota van toelichting Besluit toezicht kredietunies	214
	Wijzigingsbesluit solvabiliteit verzekeraars met beperkte risico-omvang	218
	Transponeringstabellen	220
1	Transponeringstabel Besluit prudentiële regels Wft - oude toezichtwetgeving	220
2	Transponeringstabel Besluit prudentiële regels Wft – richtlijnartikelen	225
3	Transponeringstabel van richtlijn 2006/48/EG naar Wft en lagere regelgeving	228
4	Transponeringstabel van richtlijn 2006/49/EG naar Wft en lagere regelgeving	231
5	Verklaring van de gebruikte afkortingen	232
6	Transponeringstabel herverzekeringsrichtlijn	233
7	Transponeringstabel richtlijn betaaldiensten	234
8	Transponeringstabel richtlijn elektronisch geld	235
9	Transponeringstabel CRD III	236
10	Transponeringstabel Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten	241
11	Transponeringstabel richtlijn Europees kader voor herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen (BRRD)	242
12	Transponeringstabel Implementatiebesluit Solvency II	243
13	Transponeringstabel richtlijn Solvabiliteit II	245
		257

Besluit prudentiële regels Wft

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Stb. 2006, nr. 519

In hoofdstuk 1 zijn de definities die in dit besluit worden gebruikt en enkele reikwijdtebepalingen opgenomen. Daarnaast bevat dit hoofdstuk een bepaling die tot uiting brengt dat het uitgangspunt van dit besluit het toezicht op solobasis is.

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

back-to-back lening: kredietinstrument waarbij de kredietnemer geld of financiële instrumenten ter beschikking krijgt, waartegenover de kredietverstrekker een zekerheid ontvangt, direct of indirect, uit eigen liquide middelen van de kredietnemer;

Stb. 2006, nr. 519

Het belangrijkste kenmerk van een back-to-back lening is dat er door de kredietnemer een zekerheid wordt gesteld die liquide is. De definitie hanteert het begrip "liquide middelen". Dit begrip dient echter niet al te eng uitgelegd te worden. Met het voorgaande wordt bedoeld dat instellingen ook aandacht moeten besteden aan andere gestelde zekerheden die op korte termijn liquide gemaakt kunnen worden.

Bij het afsluiten van back-to-back leningen wordt vaak getracht te doen voorkomen dat degene die de zekerheid stelt, niet de kredietnemer is. Met de zinsnede "direct of indirect" wordt getracht dit probleem te ondervangen.

business line: afgezonderde categorie activiteiten als bedoeld in artikel 317, vierde lid, tabel 2, van de verordening kapitaalvereisten;

Stb. 2014, nr. 303

De definitie van het begrip «business line» is aangepast zodat daarin niet meer wordt verwezen naar de (ingetrokken) herziene richtlijn banken, maar naar de corresponderende bepaling van de verordening.

convertibele valuta's [vervallen (*red.*).]¹

Stb. 2006, nr. 519

Er is een onderscheid gemaakt tussen convertibele valuta's en valuta's die dat niet zijn. Reden hiervoor is dat alleen valuta's waarbij een vrije transfer mogelijk is en die dus gemakkelijk omwisselbaar zijn als voldoende liquide worden aangemerkt om te kunnen worden gebruikt bij de berekening van de liquiditeit. Dit onderscheid was ook gemaakt in artikel 1, onderdeel d, van de Regeling liquiditeit².

Met de in onderdeel a bedoelde staten die deel uitmaken van de G10 worden de volgende staten bedoeld: België, Canada, Duitsland, Frankrijk, Italië, Japan, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, Zweden en Zwitserland. Hoewel de G10 momenteel elf landen telt is, na de toetreding van de laatste staat (Zwitserland), de benaming van de G10 niet aangepast. Met de staten die deel uitmaken van de G10, bedoeld in onderdeel a van deze definitie, worden dan ook alle elf landen bedoeld.

¹ Stb. 2013, nr. 537, art. VII, onderdeel A (*red.*).

² Stcrt. 2004, nr. 118.

Stb. 2013, nr. 537

Om aan korte termijn betalingsverplichtingen te kunnen voldoen zijn banken en clearinginstellingen verplicht voldoende liquide middelen aan te houden (artikel 3.63 van de Wft). In hoofdstuk 11 van het Besluit prudentiële regels Wft (hierna: Bpr) worden regels gesteld voor de minimumomvang van de liquiditeit, de berekening van die minimumomvang, en de samenstelling van de liquiditeit.

Het is banken en clearinginstellingen op basis van artikel 107, eerste lid, onderdeel d, Bpr toegestaan een tekort aan liquiditeit in convertibele of inconvertibele valuta's te compenseren met een overschot in andere convertibele valuta's voor zover deze valuta's afkomstig zijn uit een land van waaruit vrije overdracht van liquiditeiten mogelijk is. Daarnaast bepaalt artikel 111, vierde lid, dat de financiële onderneming bij de berekening van de aanwezige liquiditeit het liquiditeitsoverschot van een bijkantoor of dochtermaatschappij met zetel buiten Nederland betreft voor zover (onder andere) het om een overschot in convertibele valuta's gaat. Onder convertibele valuta wordt in het economisch verkeer een munt bedoeld die zonder veel tijdverlies onbeperkt en zonder onevenredig grote kosten tegen een andere valuta kan worden ingewisseld. Voor het gebruik van een bepaalde valuta voor het voldoen in de liquiditeitsbehoefte in een andere valuta is de eigenschap van convertibiliteit, hoewel nog geen voldoende voorwaarde, wel een absoluut noodzakelijke voorwaarde.

Op dit moment worden de convertibele valuta's expliciet gedefinieerd in artikel 1 Bpr. Het betreft een limitatieve lijst van landen.³ De economische ontwikkelingen van de afgelopen jaren, en met name de ontwikkeling van opkomende economieën, laten echter zien dat valuta's niet permanent convertibel of inconvertibel zijn. Analyse van onder meer door het IMF in kaart gebrachte belemmeringen voor vrij verkeer van valuta,⁴ het betalingsrisico dat landen vertegenwoordigen en de voorraden aan deviezen van landen leert dat het aantal landen met convertibele valuta's permanent in beweging is. Op dit moment worden bijvoorbeeld door DNB ook de valuta's van Singapore en Hong Kong als convertibel beschouwd.

De huidige limitatieve definitie van convertibele valuta's in het Bpr maakt het voor banken en clearinginstellingen niet mogelijk overtollige liquiditeiten in eventuele nieuwe convertibele valuta in te zetten bij de berekening van de aanwezige liquiditeit. Dit kan tot hogere kosten voor liquiditeitsbeheer leiden zonder dat hier aanwijsbare andersoortige baten, bijvoorbeeld in de vorm van waarborging van de financiële stabiliteit, tegenover staan. De mogelijkheid van een periodieke herijking van de lijst met convertibele valuta's is dan ook op zijn plaats.

Voorgesteld wordt de definitie van convertibele valuta's te schrappen in artikel 1 Bpr. Hiervoor zal in de plaats komen een aan artikel 107 Bpr toegevoegd derde lid, waarin DNB de bevoegdheid wordt gegeven zelf valuta als zijnde convertibel aan te merken aangezien het aanmerken van convertibele valuta

³ Convertibele valuta's zijn valuta's van staten die deel uitmaken van de G10 en/of de Europese Economische Ruimte, aangevuld met Australië en Nieuw-Zeeland.

⁴ Annual Report on Exchange Arrangements and Exchange Restrictions (IMF).

specialistisch werk is. Het ligt dan ook niet voor de hand om in het Bpr te voorzien in een aangepaste definitie.

Banken en clearinginstellingen kunnen tekorten aan liquiditeit in een bepaalde valuta dekken met overschotten aan liquiditeit in een andere valuta, mits deze convertibel is. De huidige definitie van convertibele valuta in het Besluit prudentiële regels Wft (een limitatieve lijst van landen waarvan de valuta als convertibel kunnen worden beschouwd) maakt het niet mogelijk dat de toezichthouder inspeelt op veranderingen in het beleid van landen en het ontstaan van nieuwe convertibele valuta's dan wel het verdwijnen van bestaande convertibele valuta's. Met de wijziging wordt beoogd de toezichthouder het mandaat te geven valuta als convertibel aan te merken.

daggeld: kortlopende vorderingen die dagelijks opvraagbaar zijn en die uiterlijk twee werkdagen na opvraging dan wel opzegging moeten worden terugbetaald;

Stb. 2006, nr. 519

Het daggeld in deze definitie is interbancair en wordt in de praktijk ook wel aangeduid met "overnight". Dit begrip was voorheen gedefinieerd in het Handboek Wtk nr. 9001.

dekkingsactiva: activa die een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, hanteert om te voldoen aan artikel 3:33a, eerste lid, onderdeel a, van de wet;

Stb 2014, nr 524

[...] Voor het eerst wordt het begrip »dekkingsactiva« in de regelgeving geïntroduceerd. Deze zijn gedefinieerd met een verwijzing naar artikel 3:33a, eerste lid, onderdeel a van de wet. Met de zinsnede «die een bank (...) hanteert om te voldoen aan (...)» wordt tot uitdrukking gebracht dat het gaat om activa die de bank volgens de op de categorie van toepassing zijnde voorwaarden hanteert als activa om de in voornoemde bepaling opgenomen verplichting tot aflossing van de hoofdsom en betaling van rente te dekken. De zinsnede «bank die geregistreerde gedekte obligaties uitgeeft», ziet op elke bank waarvan een categorie gedekte obligaties is geregistreerd overeenkomstig artikel 3:33a, eerste lid, van de wet. Volgens de toelichting op de definitie van geregistreerde gedekte obligaties in de wet moet onder een «categorie» in dit verband worden verstaan: obligaties die door eenzelfde uitgevende bank worden uitgegeven onder dezelfde dekking.

entiteit voor securitisatiedoelinden: onderneming:

- a. die geen bank is;
- b. die is opgericht ten behoeve van een of meer securitisaties;
- c. wier activiteiten zich beperken tot hetgeen noodzakelijk is voor die securitisaties;
- d. wier oprichting dient om haar verplichtingen te scheiden van de verplichtingen van de initiator; en
- e. wier eigenaars hun deelneming onvoorwaardelijk in pand kunnen geven of kunnen verkopen;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 44, van de herziene richtlijn banken.

gedekte obligatie: vervallen⁵

Stb 2008, nr. 210

De gedekte obligaties worden ingevolge onderdeel a van deze definitie uitgegeven door een bank met zetel in Nederland. De bank die obligaties uitgeeft die voldoen aan de vereisten, kan zich tot de Nederlandsche Bank wenden met het verzoek om de obligaties als gedekte obligaties op te nemen in het register ingevolge artikel 124b.

Geregistreerde gedekte obligaties omvatten zodoende zowel obligaties die aan de Nederlandse regels zoals weergegeven in dit besluit voldoen, als obligaties die aan de desbetreffende regelgeving van andere lidstaten voldoen en zijn opgenomen op de lijst van de Commissie. Levensverzekeraars, schadeverzekeraars en beleggingsondernemingen mogen meer beleggen in geregistreerde gedekte obligaties dan in andere obligaties, vanwege het lage kredietrisico van deze obligaties. Zie voor een nadere toelichting hierop de artikelsgewijze toelichting bij de artikelen 124a en 135, eerste lid.

Gedekte obligaties worden door de Nederlandsche Bank in een register opgenomen. Zij worden daar alleen in opgenomen als de Nederlandsche Bank heeft getoetst dat de obligaties zijn aan te merken als gedekte obligaties zoals gedefinieerd, zie de artikelsgewijze toelichting bij artikel 124b, eerste lid.

De gedekte obligaties worden ingevolge onderdeel b gedekt door activa. Deze activa dienen ingevolge onderdeel b als de uitgevende bank in gebreke blijft bij voorrang aangewend te worden voor aflossing van de hoofdsom en betaling van rente op de obligatie. Ze worden ingevolge onderdeel c buiten het vermogen van de uitgevende bank gebracht en verpand ten behoeve van de obligatiehouders (of naar buitenlands recht op vergelijkbare wijze bezwaard) om zeker te stellen dat de activa ook bij een faillissement van de uitgevende bank kunnen worden aangewend voor de aflossing van de verplichtingen onder de obligatie. De activa kunnen buiten het vermogen van de uitgevende bank worden gebracht door ze via algemene of bijzondere titel over te doen gaan naar een rechtspersoon. Bij overgang via algemene titel kan worden gedacht aan splitsing (artikel 2:334a BW). Bij overgang onder bijzondere titel kan worden gedacht aan overdracht (artikel 3:84 BW). Vervolgens dienen de activa te worden verpand, of naar buitenlands recht te worden bezwaard met een zekerheidsrecht, ten behoeve van de obligatiehouders.

Onderdeel b vereist dat de activa bij voorrang worden aangewend voor de aflossing van de hoofdsom en de betaling van de lopende rente op de obligaties als de bank in gebreke blijft. Dat laat onverlet dat er bepaalde hoger gerangschikte betaalverplichtingen kunnen zijn die ten laste van de activa komen, zoals ten aanzien van beheer, administratie en derivaten.

Zoals onderdeel c, onder 1°, vereist, dienen de rechtspersonen als daarin bedoeld uitsluitend tot doel te hebben om te bewerkstelligen dat de activa in overeenstemming met onderdeel b worden aangewend voor de aflossing van de hoofdsom en de betaling van rente op de obligatie indien de uitgevende bank in gebreke blijft. De rechtspersoon die de eigendom van de activa verwerft, geeft daaraan invulling door de activa te beheren en daarover te beschikken met het oog op de belangen van de obligatiehouders. Voorts vereist onderdeel c, onder 1°, dat een pandrecht wordt gevestigd ten behoeve van de obligatiehouders aan een andere rechtspersoon die eveneens aan dit vereiste voldoet. De andere rechtspersoon die als pandhouder namens

⁵ Art. I, onderdeel A onder 1 van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (Stb. 2014, nr. 524) (*red.*).

de obligatiehouder optreedt, geeft daaraan invulling door haar rechten als pandhouder of anderszins gerechtigde uit te oefenen en de opbrengst aan te wenden ter voldoening van onder meer de obligatiehouders. Het vereiste dat deze twee rechtspersonen uitsluitend tot doel dienen te hebben om te bewerkstelligen dat de activa worden gebruikt als voornoemd, is restrictief geformuleerd, maar laat onverlet dat de doelomschrijving van de rechtspersoon ruimte mag laten voor beperkte aanpaalende activiteiten. Indien het bijvoorbeeld gaat om de verpanding van de activa aan de rechtspersoon, ligt het voor de hand dat de rechtspersoon in kwestie tevens optreedt als agent van de houders van de obligaties ten behoeve waarvan de rechtspersoon is opgericht en andere daarbij betrokken crediteuren.

Onderdeel c vereist niet dat de overgang van activa wordt beheerst door Nederlands recht, dat de rechtspersoon naar Nederlands recht is opgericht, of dat er een pandrecht naar Nederlands recht wordt gevestigd. Er kan een zekerheidsrecht zijn gevestigd dat vergelijkbaar is met een pandrecht naar Nederlands recht. Dat moet dan wel eenzelfde sterke positie aan de zekerheidsgerechtigde bieden. De uitgevende bank moet wel aan de Nederlandsche Bank aantonen dat de transactie voldoet aan de vereisten voordat de Nederlandsche Bank over zal gaan tot registratie, hetgeen in een dergelijk geval een grotere inspanning van de uitgevende bank zal vergen.

Voor het geval dat innovatie in de markt tot gevolg heeft dat een alternatieve, veilige structuur wordt bedacht, is in onderdeel c, onder 2°, opgenomen dat bij ministeriële regeling kan worden bepaald op welke andere wijze de activa kunnen worden veiliggesteld ten behoeve van de obligatiehouders. In een dergelijk geval zal dit, na overleg met de Nederlandsche Bank, in een ministeriële regeling worden opgenomen.

Het is wenselijk deze flexibiliteit in dit besluit op te nemen. Met deze mogelijkheid wordt namelijk beoogd te voorkomen dat de sector, waarin snel moet kunnen worden ingespeeld op nieuwe marktontwikkelingen en innovaties, moet wachten op aanpassing van dit besluit. Het benutten van het instrument van de ministeriële regeling bespaart tijd. Nadat de ministeriële regeling is vastgesteld, zal de alternatieve structuur worden opgenomen in het Besluit Prudentiële regels Wft. De ministeriële regeling kan dan worden ingetrokken.

Het besluit sluit niet uit dat de activa worden vervangen door andere activa. Er is sprake van een dynamische portefeuille van activa. Ingevolge onderdeel d van deze definitie moeten er activa aanwezig zijn ter dekking van de verplichtingen onder de obligaties én van de betalingen inzake het beheer en de administratie van de activa, teneinde te verzekeren dat altijd voldoende activa aanwezig zijn. Dit is een extra waarborg om de rechten van de obligatiehouders veilig te stellen, met het oog op de veranderende samenstelling van de portefeuille.

Om aan de eisen zoals dit artikel formuleert te voldoen is het gebruik van bijvoorbeeld derivaten waarmee risico's zoals renterisico's en valutarisico's kunnen worden afgedekt, gangbaar en toegestaan.

Onderdeel e vereist dat de activa beheerst worden door het recht van een lidstaat of van de Verenigde Staten van Amerika, Canada, Japan, de Republiek Korea, Hong Kong, Singapore, Australië, Nieuw-Zeeland, of Zwitserland. Gekozen is om te eisen dat de activa die niet worden beheerst door het recht van een lidstaat, worden beheerst door het recht van een van de overige jurisdicties omdat kan worden gezegd dat binnen deze jurisdicties de positie van crediteuren op vergelijkbare wijze wordt gewaarborgd als in de Europese Unie. Aangesloten wordt bij Bijlage 2E van de Regeling solvabiliteitseisen voor het kre-

diétrisico. Binnen deze jurisdicties zal verhaal op deze activa hoogstwaarschijnlijk geen ongebruikelijke belemmeringen ondervinden.

Onderdeel f vereist dat de uitgevende bank geen aandelenbelang in de rechtspersonen heeft en geen beleidsbepalende zeggenschap uitoefent over de rechtspersonen. De uitgevende bank mag ook niet op andere wijze gerechtigd zijn tot een eigendomsbelang in de rechtspersonen.

Stb 2014, nr 524

De definitie van «geregistreerde gedekte obligatie» in het Besluit prudentiële regels Wft vervalt omdat deze per 1 januari 2015 in de wet wordt opgenomen. Ook de definitie van «gedekte obligatie» vervalt. Zoals opgemerkt in de toelichting bij de definitie van geregistreerde gedekte obligaties in de wet, is er in de nieuwe wettelijke systematiek van registratie van geregistreerde gedekte obligaties, geen behoefte meer aan een aparte definitie van «gedekte obligaties».

gemiddeld uitstaand elektronisch geld: het gemiddelde totale bedrag gedurende de zes voorgaande kalendermaanden van de met elektronisch geld verband houdende financiële verplichtingen dat op het eind van elke kalenderdag in omloop is, berekend op de eerste kalenderdag van elke kalendermaand en toegepast voor die kalendermaand.

Stb. 2011, nr. 673

Aan artikel 1 van het Besluit prudentiële regels Wft is de definitie van «gemiddeld uitstaand elektronisch geld» toegevoegd. Deze definitie is nodig bij de berekening van de vereiste solvabiliteit van een elektronischgeldinstelling. Elke eerste dag van de maand wordt deze berekening gemaakt met gebruikmaking van de gegevens over de zes voorgaande kalendermaanden. Het gemiddelde bedrag wordt berekend door het uitstaande geld aan het einde van elke kalenderdag in die zes maanden op te tellen en het resultaat van de optelling vervolgens te delen door het aantal kalenderdagen in die zes maanden. Het aldus verkregen bedrag aan gemiddeld uitstaand elektronisch geld is de rest van de kalendermaand toepasselijk.

**geregistreerde gedekte obligatie: vervallen⁶
obligatie, behorend tot een categorie die:**

Stb 2008, nr. 210

In de definities van het Besluit prudentiële regels Wft is ten eerste de definitie van geregistreerde gedekte obligatie opgenomen. Deze definitie heeft betrekking op (a) obligaties waarvan de gegevens zijn opgenomen in de lijst van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, en (b) gedekte obligaties die zijn geregistreerd (zie hierna).

De Commissie van de Europese Gemeenschappen houdt een lijst bij waarin elke categorie obligaties en uitgevende instelling zijn opgenomen die voldoen aan artikel 22, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Hoewel de richtlijn levensverzekeraars en de derde richtlijn schadeverzekeraars het vereiste van deze lijst niet kennen wordt feitelijk over dezelfde obligaties gesproken. Gekozen is om deze openbare lijst te hanteren ter identificatie van geregistreerde gedekte obligaties.

De richtlijn spreekt van categorieën obligaties die in aanmerking komen voor melding bij de Commissie en plaatsing op de lijst

⁶ Art. I, onderdeel A onder 1 van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (Stb. 2014, nr. 524) (*red.*).

van de Commissie. Daaronder worden bijvoorbeeld verstaan alle afzonderlijke obligaties die bij dezelfde emissie, of in een serie, onder dezelfde voorwaarden en onder dezelfde dekking, worden uitgegeven. De obligaties moeten zijn uitgegeven door een bank met zetel in een lidstaat.

Daarnaast omvat de definitie van geregistreerde gedekte obligaties de gedekte obligaties die zijn geregistreerd overeenkomstig artikel 142b⁷ van het besluit. Registratie vindt plaats als aan de Nederlandsche Bank naar genoegen is aangetoond dat de obligaties zijn aan te merken als gedekte obligaties. Dat is de tweede definitie die in het besluit is opgenomen.

Stb 2014, nr 524

De definitie van «geregistreerde gedekte obligatie» in het Besluit prudentiële regels Wft vervalt omdat deze per 1 januari 2015 in de wet wordt opgenomen. Ook de definitie van «gedekte obligatie» vervalt. Zoals opgemerkt in de toelichting bij de definitie van geregistreerde gedekte obligaties in de wet, is er in de nieuwe wettelijke systematiek van registratie van geregistreerde gedekte obligaties, geen behoefte meer aan een aparte definitie van «gedekte obligaties».

groepsbestuurder: ieder die binnen een groep het beleid bepaalt;

groep van verbonden wederpartijen: ten minste twee personen die uit een oogpunt van de te lopen risico's als een geheel moeten worden beschouwd omdat zij:

- a. met elkaar zijn verbonden in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur; of
- b. zodanig onderling verbonden zijn dat, indien een van hen financiële problemen zou onderkennen, in elk geval een van de anderen waarschijnlijk ook in financieringsproblemen of in betalingsproblemen zou komen;

Stb. 2006, nr. 519

Deze definitie verwerkt de definitie van “groep van verbonden cliënten” in artikel 1, punt 25, van de richtlijn banken. Omdat de term “cliënt” in artikel 1:1 van de wet is gedefinieerd in een andere betekenis dan hier bedoeld, is deze vervangen door de term “wederpartij”. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd. De term heeft slechts betrekking op de groepsdefinitie die geldt in het kader van de grote posities, en derhalve niet op de consolidatiekring van een financiële onderneming.

Met de term “persoon” is aangesloten op de definitie in artikel 1:1 van de wet. Van een groep van verbonden wederpartijen is sprake indien de personen in die groep met elkaar zijn verbonden in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur. Daarvan is in ieder geval sprake in geval van een moeder-dochterrelatie. Ook indien zo'n zeggenschapsstructuur niet aanwezig is, kan sprake zijn van een groep van verbonden wederpartijen. Dat is zo indien de personen in die groep zodanig onderling verbonden zijn dat financiële problemen bij de ene persoon zou leiden tot betalingsproblemen bij in elk geval één andere persoon in die groep. Van een zodanige verbondenheid is bijvoorbeeld sprake in het geval van gemeenschappelijke aandeelhouders, vennoten of bestuurders.

Stb. 2008, nr. 581

De zinsnede «die uit een oogpunt van de te lopen risico's als

een geheel moeten worden beschouwd omdat zij» was opgenomen in onderdeel b en had derhalve geen betrekking op onderdeel a. De zinsnede is verplaatst naar de aanhef, omdat deze ook betrekking dient te hebben op onderdeel a zoals blijkt uit artikel 4, onderdeel 45, van de herziene richtlijn banken.

Stb. 2011, nr. 672

In artikel 1 wordt de definitie van groep van verbonden wederpartijengewijzigd ter verduidelijking van de wijze waarop onderlinge verbondenheid wordt bepaald. Met deze wijziging wordt expliciet gemaakt dat onder financiële problemen, naast betalingsmoeilijkheden, ook financieringsmoeilijkheden worden gerekend.

grote posities: [vervallen]⁸

Stb. 2014, nr. 303

De wijzigingen van het Bpr hebben tot gevolg dat het begrip «grote posities» niet meer in dat besluit voorkomt en dus niet meer gedefinieerd behoeft te worden.

incident: gedraging of gebeurtenis die een ernstig gevaar vormt voor de integere uitoefening van het bedrijf van de desbetreffende financiële onderneming;

initiator: onderneming die:

- a. zelf of via een andere onderneming rechtstreeks of middellijk partij is geweest bij de oorspronkelijke overeenkomst waarmee de verplichtingen of mogelijke verplichtingen van de debiteur of mogelijke debiteur die worden gesecuritiseerd, zijn ontstaan; of
- b. vorderingen van een derde koopt, in haar balans opneemt en vervolgens securitiseert;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 41, van de herziene richtlijn banken. De initiator is de partij die de vorderingen die worden gesecuritiseerd rechtstreeks of middellijk heeft gegeneerd. Het genereren van vorderingen houdt in dat de partij, rechtstreeks of middellijk, betrokken was bij de oorspronkelijke overeenkomst waaruit de (mogelijke) verplichtingen van de kredietnemer zijn ontstaan. Een onderneming kan bijvoorbeeld indirect betrokken zijn bij het genereren van een vordering door een entiteit of een zogenoemd magazijn («warehouse») te financieren en van de benodigde expertise te voorzien bij het genereren van nieuwe vorderingen.

integriteitgevoelige functie:

- a. leidinggevende functie direct onder die van de personen die het beleid van een financiële onderneming bepalen of mede bepalen; of
- b. functie waaraan een bevoegdheid is verbonden die een wezenlijk risico inhoudt voor de integere uitoefening van het bedrijf van een financiële onderneming;

integriteitsrisico: gevaar voor aantasting van de reputatie of bestaande of toekomstige bedrei-

⁷ Waarschijnlijk wordt bedoeld art. 124b. (red.)

⁸ Art. I, onderdeel A, onder 2 van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten (CRD IV) schrapt de definitie van 'grote posities' (red).

ging van vermogen of resultaat van een financiële onderneming als gevolg van een ontoereikende naleving van hetgeen bij of krachtens enig wettelijk voorschrift is voorgeschreven;

Stb. 2006, nr. 519

De definitie van integriteitsrisico is grotendeels overgenomen uit de Regeling Organisatie en Beheersing (Rob)⁹ van DNB. In tegenstelling tot de voornoemde regeling wordt in onderhavig besluit gesproken over de ontoereikende naleving van *wettelijke normen* waar er voorheen ontoereikende naleving van *privaat-, bestuurs-, fiscaal-, of strafrechtelijke verplichtingen* stond. Materieel is er echter geen wijziging. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat alleen de overtredingen die gevolgen kunnen hebben voor (toekomstig) vermogen of resultaat als risico worden gezien. Privaatrechtelijke geschillen met bijvoorbeeld de cateraar of een andere leverancier vallen hier niet onder.

internationale jaarrekeningstandaarden: internationale standaarden voor jaarrekeningen die door de Commissie van de Europese Gemeenschappen van toepassing zijn verklaard overeenkomstig artikel 3 van verordening (EG) Nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 juli 2002 (PbEG L 243);

interne modellenmethode: methode waarbij de som van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling voor de kredietrisico's van een financiële onderneming wordt bepaald op basis van een intern model;

Stb. 2006, nr. 662

Een interne modellenmethode (in de artikelen 76 en 84, eerste lid, en bijlage VII van de herziene richtlijn banken interne ratingbenadering of IRB genoemd) is een methode waarbij een financiële onderneming de som van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling voor de kredietrisico's, bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit prudentiële regels Wft, niet volgens de standaardberekeningen ingevolge artikel 61 van dat besluit uitrekent, maar met gebruikmaking van eigen interne modellen.

De term interne modellenmethode ziet niet op het gebruik van interne modellen bij de berekening van de solvabiliteitsrisico's ter dekking van de marktrisico's en operationele risico's. Voorheen was het gebruik van interne modellen reeds toegestaan voor de bepaling van het solvabiliteitsvereiste voor bepaalde marktrisico's. De herziene richtlijn banken staat ook het gebruik van interne modellen ter bepaling van de solvabiliteitsvereisten voor het krediet- en operationeel risico toe.

kalenderpost: actiefpost of passiefpost waarvan de kasinstromen respectievelijk kasuitstromen als gevolg van aflossing of rentebetalingen in de vervalkalender worden opgenomen;

kans op wanbetaling: kans dat een wederpartij over een periode van een jaar in gebreke blijft;

kredietbeoordeling: taxatie van de kans op wanbetaling en de mate van wanbetaling door een bepaalde debiteur op al zijn verplichtingen of

een deel van zijn verplichtingen;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 25, van de herziene richtlijn banken. De kans op wanbetaling (ook wel afgekort als «PD», naar de Engelse term «probability of default») is een van de parameters die in een interne modellenmethode nodig zijn ter bepaling van het solvabiliteitsvereiste voor het kredietrisico. De definitie sluit nauw aan bij de bewoording in de richtlijn. Daarbij zij opgemerkt dat met de zinsnede «over een periode» wordt bedoeld «gedurende».

kasstromen van het kernbedrijf: kasstromen van leningen die met een vaste termijn zijn verstrekt aan tegenpartijen, die geen kantoren en bancaire deelnemingen zijn die niet in de rapportage worden betrokken, die geen banken en geen professionele geldmarktpartijen zijn, en van deze tegenpartijen met een vaste termijn opgenomen gelden, met inbegrip van te ontvangen onderscheidenlijk te betalen rente;

Stb. 2006, nr. 519

Volgens deze definitie wordt met kasstromen van het kernbedrijf bedoeld de kasstromen als gevolg van leningen aan bepaalde tegenpartijen of opgenomen gelden van deze tegenpartijen.

Deze definitie was voorheen neergelegd in artikel 1, onderdeel g, van de Regeling liquiditeit. In de voorheen geldende definitie werd gesproken van «overige tegenpartijen». Volgens de bijlage bij de Regeling liquiditeit bestonden deze overige tegenpartijen uit andere tegenpartijen dan niet in de rapportage betrokken kantoren en bancaire deelnemingen en overige kredietinstellingen en professionele geldmarktpartijen. Deze overige tegenpartijen zijn uitgeschreven in de definitie in dit besluit.

kredietbeoordelingsbureau: bureau dat kredietbeoordelingen opstelt;

kredietrisicovermindering: techniek ter beperking van het kredietrisico dat verbonden is aan activa en posten buiten de balansstelling;

Stb. 2006, nr. 662

De definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 30, van de herziene richtlijn banken. Kredietrisicovermindering betreft technieken om het kredietrisico dat is verbonden aan activa of posten buiten de balansstelling te verminderen. Dit kunnen financiële ondernemingen doen door gebruik te maken van vormen van verrekenen en onderpand (de zogenoemde volgestorte kredietprotectie) of gebruik te maken van garanties en kredietderivaten (de zogenoemde niet-volgestorte kredietprotectie). Door het gebruik van de al dan niet volgestorte kredietprotectie wordt de omvang van een mogelijk verlies verminderd.

kredietverbetering: contractuele regeling die de kans op wanbetaling en de mate van wanbetaling van een securitisatiepositie vermindert ten opzichte van de situatie waarin van die regeling geen sprake zou zijn;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 43, van de herziene richtlijn banken. Kredietverbetering («credit enhancement») is een al dan niet volgestorte contractuele regeling om verliezen op de gesecuritiseerde vorderingen te dekken teneinde aan houders van securitisatieposities met een hogere rangorde een zekere mate van extra bescherming te bieden. Blijkens artikel 4,

⁹ Stcrt. 2001, nr. 65.

onderdeel 43, van de herziene richtlijn banken wordt daaronder mede verstaan een verbetering die wordt gerealiseerd door meer achtergestelde tranches in de securitisatie en door andere soorten kredietprotectie. Kredietverbetering komt in verschillende vormen voor, waaronder extra zekerheidsstelling («overcollateralisation»), kredietderivaten, margerekeningen en achtergestelde schuldbewijzen. Strikt genomen verstrekt iedere securitisatiepositie die achtergesteld is ten opzichte van een andere securitisatiepositie kredietverbetering aan die positie.

leningverstrekking financiële onderneming: financiële onderneming die een vordering heeft, ongeacht of daaraan een lening ten grondslag ligt;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie strekt ter implementatie van artikel 90 van de herziene richtlijn banken.

maandperiode: eerste kalendermaand volgend op de verslagdatum;

niet-volgestorte kredietprotectie: kredietrisico-vermindering waarbij het kredietrisico met betrekking tot een vordering van een financiële onderneming wordt beperkt door de garantie van een derde partij om een bepaald bedrag uit te keren bij wanbetaling van de wederpartij of bij andere in de overeenkomst tot kredietprotectie vermelde gebeurtenissen die betaling onder de overeenkomst of afwikkeling van de overeenkomst tot gevolg hebben;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 32, van de herziene richtlijn banken. Niet-volgestorte kredietprotectie betreft het gebruik van garanties en kredietderivaten. Door het gebruik hiervan wordt de kans op een mogelijk verlies verkleind, doordat bij een verliessituatie de protectiegever (de garantiegever of de verstrekker van het kredietderivaat) in plaats van de oorspronkelijke debiteur dient te betalen.

officiële stand-by faciliteiten: liquiditeitsgarantie die, onder door de Nederlandsche Bank te stellen voorwaarden, is ontvangen van onderscheidenlijk afgegeven door een binnenlandse of buitenlandse bank;

Stb. 2006, nr. 519

In de voorheen geldende regeling moesten de in deze definitie bedoelde stand-by faciliteiten op grond van de definitie in Handboek Wtk nr. 9001 aan verschillende voorwaarden voldoen om als voldoende liquide te worden aangemerkt en dus meegerekend te kunnen worden bij de aanwezige liquiditeit. Aangezien deze voorwaarden aan ontwikkeling onderhevig zijn, zullen zij ook op grond van deze definitie door DNB worden ingevuld.

omgekeerde retrocessieovereenkomst: overeenkomst waarbij een wederpartij aan een financiële onderneming effecten, grondstoffen of gegarandeerde rechten betreffende de eigendom van effecten of grondstoffen verkoopt, onder de ontbindende voorwaarde deze of vervangende effecten of grondstoffen tegen een vastgestelde prijs op een door de wederpartij te bepalen tijdstip in de toekomst terug te kopen, indien:

- a. in geval van gegarandeerde rechten, de garantie is verstrekt door een gereguleerde markt die houder is van de rechten; en
- b. de overeenkomst bepaalt dat het de financiële onderneming niet is toegestaan een bepaald effect of een bepaalde grondstof aan meer dan een wederpartij tegelijkertijd over te dragen of toe te zeggen;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definities verwerken tezamen artikel 3, onderdeel m, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid. Ook voor de herziening al waren de definities – zij het gezamenlijk – opgenomen in de richtlijn kapitaaltoereikendheid en geïmplementeerd in bijlage 2, onderdeel 2.1, onder j, van de Nadere regeling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002. Ten behoeve van de duidelijkheid zijn de definities van omgekeerde retrocessieovereenkomst en retrocessieovereenkomst in dit besluit afzonderlijk opgenomen. De definities zijn in dit besluit van belang in het kader van de bepaling van het solvabiliteitsvereiste met betrekking tot het kredietrisico (artikel 61).

omrekeningsfactor: verhouding tussen het op een bepaald moment onbenutte bedrag van een kredietlijn dat naar verwachting opgenomen wordt en openstaat in geval van wanbetaling en het onbenutte bedrag van die kredietlijn, waarbij de omvang van de kredietlijn wordt bepaald door de toegestane limiet, tenzij de niet-toegestane limiet hoger is;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 28, van de herziene richtlijn banken. De omrekeningsfactor is een van de noodzakelijke parameters voor het gebruik van een interne modellenmethode voor de bepaling van het solvabiliteitsvereiste voor het kredietrisico. De omrekeningsfactor speelt een rol bij de berekening van de waarde van activa en posten buiten de balanstelling.

ondernemingsgebonden herverzekeraar:¹⁰ herverzekeraar waarvan alle aandelen worden gehouden door een financiële onderneming die geen verzekeraar is of door een onderneming die geen financiële onderneming is, of die deel uitmaakt van een groep die geen verzekeringsgroep is als bedoeld in de afdelingen 3.6.1. en 3.6.3. van de wet, en die uitsluitend risico's in herverzekering neemt van de eerdergenoemde financiële onderneming onderscheidenlijk onderneming of van de ondernemingen die deel uitmaken van de groep waarvan hij deel uitmaakt;

Stb. 2008, nr. 334

In artikel 1 is artikel 2, eerste lid, onderdeel b, van de richtlijn geïmplementeerd. De richtlijn gebruikt de Engelse term herverzekering captive. In het besluit wordt hiervoor de Nederlandse term «ondernemingsgebonden herverzekeraar» gebruikt. In de definitie van ondernemingsgebonden herverzekeraar zijn de bewoordingen «die geen ... herverzekeringsonderneming» van de definitie in de richtlijn niet opgenomen, omdat dit al valt onder de term «verzekeraar». De definitie van ondernemings-

¹⁰ Stb. 2008, nr. 334 voegt deze definitie niet op de juiste alfabetische plaats in, maar direct achter de definitie van «grote posities» (*red.*)

gebonden herverzekeraar bedoelt duidelijk te maken dat de ondernemingsgebonden herverzekeraar kort gezegd uitsluitend risico's mag herverzekerden van de onderneming die alle aandelen bezit van de herverzekeraar of risico's van de groep waartoe de herverzekeraar behoort. De richtlijn verwoordt dit minder gelukkig door te zeggen dat de herverzekeraar «ten doel heeft uitsluitend ten aanzien van de risico's van de onderneming .... herverzekeringsdekking te verschaffen». Deze formulering sluit niet uit dat de ondernemingsgebonden herverzekeraar in de praktijk sporadisch ook andere risico's zou kunnen verzekeren. Daarom is in de onderhavige definitie opgenomen dat uitsluitend risico's van de onderneming of van de groep mogen worden herverzekerd.

operationeel risico: risico van verliezen als gevolg van tekortschietende of falende interne procedures en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen, met inbegrip van juridische risico's;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 22, van de herziene richtlijn banken. Onder de definitie van operationeel risico vallen IT-problemen, tekortkomingen in de organisatiestructuur of interne controle, menselijke fouten, fraude en externe gebeurtenissen zoals overstromingen en terroristische aanslagen.

opgenomen effectenlening: overeenkomst waarbij een wederpartij aan een financiële onderneming effecten uitleent tegen zekerheid, onder de ontbindende voorwaarde dat de financiële onderneming op een tijdstip in de toekomst of zodra de wederpartij daarom verzoekt, gelijkwaardige effecten teruglevert;

Toelichting

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie volgt uit artikel 3, onderdeel n, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid en was ook voor de herziening al opgenomen in de richtlijn kapitaaltoereikendheid. De definitie is ten behoeve van de duidelijkheid in dit besluit afzonderlijk opgenomen. De definitie is in dit besluit van belang in het kader van de bepaling van het solvabiliteitsvereiste met betrekking tot het kredietrisico (artikel 61).

opgenomen grondstoffenlening: overeenkomst waarbij een wederpartij aan een financiële onderneming grondstoffen uitleent tegen zekerheid, onder de ontbindende voorwaarde dat de financiële onderneming op een tijdstip in de toekomst of zodra de wederpartij daarom verzoekt, gelijkwaardige grondstoffen teruglevert;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie volgt uit artikel 3, onderdeel n, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid en was ook voor de herziening al opgenomen in de richtlijn kapitaaltoereikendheid. De definitie is ten behoeve van de duidelijkheid in dit besluit afzonderlijk opgenomen. De definitie is in dit besluit van belang in het kader van de bepaling van het solvabiliteitsvereiste met betrekking tot het kredietrisico (artikel 61).

professionele geldmarktpartij: persoon die geen bank is en die in het kader van zijn middenbeheer transacties verricht op de geldmarkt met bij de geldmarkt passende volumes en op die markt

met enige regelmaat opereert op een manier die vergelijkbaar is met die van een bank;

Stb. 2006, nr. 519

De term "professionele geldmarktpartij" moet los worden gezien van de definitie van "professionele marktpartij" uit de wet. Het gaat hier dan ook niet om personen die een gereguleerde activiteit uitoefenen op de financiële markten en al dan niet onder toezicht van een toezichthouder staan, maar om personen die zich met een bepaalde regelmaat en met bepaalde bedragen op de geldmarkt bewegen. Daarnaast kan als leidraad worden genomen dat het gaat om personen die transacties kunnen aangaan met een omvang van € 25.000.000 of meer. Niet alle financiële instellingen, die wel een professionele marktpartij zijn in de zin van de wet, zijn dus ook een professionele geldmarktpartij in de zin van dit besluit. Voor banken geldt dit altijd, zij zullen nooit als professionele geldmarktpartij kunnen worden aangemerkt. Bij professionele geldmarktpartij in de zin van dit besluit kan ook gedacht worden aan bijvoorbeeld provincies.

Welke persoon aangemerkt kan worden als professionele geldmarktpartij hangt af van de specifieke omstandigheden en de financiële ondernemingen zullen dan ook zelf moeten beoordelen of het in een bepaald geval om een professionele geldmarktpartij gaat. Er is met deze definitie geen wijziging beoogd ten opzichte van de voorheen geldende definitie die was neergelegd in artikel 1, onderdeel m, van de Regeling liquiditeit.

retrocessie: overeenkomst waarbij een verzekeraar een gedeelte van het door hem herverzekerde risico, tegen betaling van herverzekeringspremie, overdraagt aan een andere verzekeraar;

Stb. 2008, nr. 334

In onderdeel 2 van het onderhavige artikel wordt ter wille van de duidelijkheid het begrip retrocessie gedefinieerd.

retrocessieovereenkomst: overeenkomst waarbij een financiële onderneming aan een wederpartij effecten, grondstoffen of gegarandeerde rechten betreffende de eigendom van effecten of grondstoffen verkoopt, onder de ontbindende voorwaarde deze of vervangende effecten of grondstoffen tegen een vastgestelde prijs op een door de financiële onderneming te bepalen tijdstip in de toekomst terug te kopen, indien:

- a. in geval van gegarandeerde rechten, de garantie is verstrekt door een gereguleerde markt die houder is van de rechten; en
- b. de overeenkomst bepaalt dat het de financiële onderneming niet toegestaan is een bepaald effect of een bepaalde grondstof aan meer dan een wederpartij tegelijkertijd over te dragen of toe te zeggen;

revolverende vordering: vordering waarbij de wederpartij het openstaande bedrag mag laten variëren tot een van tevoren afgesproken limiet;
risicomeetsysteem: systeem voor de meting van het operationeel risico;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 100, tweede lid, en bijlage VII, deel 1, punt 13, onderdeel b, van de herziene richtlijn banken. Revolverende vorderingen zijn vorderingen waarbij de openstaande saldi van debiteuren al naar gelang hun beslissing om

te lenen en terug te betalen mogen schommelen tot een van tevoren afgesproken limiet. Een voorbeeld hiervan zijn creditcards. De gebruiker van een creditcard heeft veelal een van tevoren afgesproken bestedingslimiet die hij naar eigen inzicht kan opnemen en terugbetalen. Zie ook de toelichting bij de definitie van vervroegde-aflossingsbepaling.

securitisatie: transactie of regeling waarbij:

- a. het kredietrisico van een vordering of verzameling van vorderingen wordt onderverdeeld in ten minste twee tranches;
- b. de in het kader van de transactie of regeling verrichte betalingen afhangen van de prestatie van de vordering of de verzameling van vorderingen; en
- c. de rangorde van de tranches bepalend is voor de verdeling van de verliezen tijdens de looptijd van de transactie of regeling;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definities verwerken artikel 4, onderdelen 36, 37, 38 en 39 van de herziene richtlijn banken. Securitatie, ofwel effectivering, is het in de vorm van waardepapier (breed) verhandelbaar maken van vermogenstitels of schuldtitels. Bij securitatie van hypotheek, kredieten en andere vorderingen gaat het om het te gelde maken van activa door middel van nieuw uit te geven financiële instrumenten die recht geven op (een deel van) de kasstromen gerelateerd aan die activa. De meest bekende vormen van securitatie zijn gesecuritiseerde hypotheekportefeuilles («mortgage backed securities»). De algemene benaming van effecten gedekt door gesecuritiseerde activa is «asset backed securities» en omvat ook securitatie van bijvoorbeeld een verzameling van creditcardvorderingen, obligaties en leningen.

Het securitatie raamwerk maakt onderscheid tussen traditionele en synthetische securitatie. Bij traditionele securitatie worden de onderliggende activa overgedragen aan een speciaal daarvoor bestemde rechtspersoon – de entiteit voor securitatie doeleinden. Kasstromen uit hoofde van die activa worden gebruikt voor de betaling van de door activa gedekte effecten. Deze betaling aan de investeerders is afhankelijk van de resultaten op de onderliggende activa, en wordt niet ontleend aan een algemene verplichting van de initiator. Dit laatste wordt in onderdeel c van de definitie van traditionele securitatie tot uiting gebracht. Traditionele securitatie vereist ingevolge de definitie een volledige – dus zowel een economische (onderdeel a) als een juridische (onderdeel b) – overdracht. In plaats van een juridische overdracht door de initiator kan echter blijkens onderdeel b volstaan worden met subdeelneming. Een overeenkomst tot subdeelneming bestaat uit de verplichting van de initiator om alle kasstromen uit hoofde van de onderliggende activa aan de entiteit voor securitatie doeleinden over te dragen, zonder de activa zelf juridisch over te dragen. Deze blijven op de balans van de initiator staan.

Bij synthetische securitatie wordt het kredietrisico op de onderliggende vorderingen geheel of gedeeltelijk overgedragen door het gebruik van kredietderivaten of garanties. Het risico voor de verschaffer van een kredietderivaat of de garantie is dat hij een uitkering moet doen indien een vooraf in de onderliggende documentatie bepaalde gebeurtenis zich voordoet. Een voorbeeld van een dergelijke gebeurtenis is dat de oorspronkelijke debiteuren niet aan hun betalingsverplichtingen voldoen.

Het securitatie raamwerk is van toepassing op securitaties waarbij twee of meer verschillende risicoposities of tranches met

een verschillend kredietrisico zijn gecreëerd bij de aanvang van de transactie. Daarmee onderscheidt een securitatie zich van andere kapitaalmarkttransacties. Een zogeheten «single tranche transactie», waarbij slechts één risicopositie wordt gecreëerd, valt daarom buiten het securitatie raamwerk. Een eerste-verliespositie telt daarbij als tranche, ongeacht of die positie al dan niet in de balans als actiefpost wordt opgenomen. Een transactie met kredietderivaten wordt als synthetische securitatie beschouwd, indien de transactie leidt tot twee of meer afzonderlijke tranches. In het bijzonder geldt voor kredietderivaten dat een materialiteitsdrempel inzake betalingen, waaronder in geval van verlies geen betaling wordt verricht, als eerste-verliespositie wordt aangemerkt en dus tot een in tranches onderverdeelde risico-overdracht leidt.

Een tweede kenmerkende eigenschap van traditionele securitaties is dat de betalingen aan investeerders alleen afhangen van de onderliggende vorderingen; de investeerders hebben dus geen claim op de partij die de vorderingen heeft geïnitieerd. Dat onderscheidt een securitatie van een zogeheten pandbrief («covered bond»), waarbij een verzameling van vorderingen als onderpand dient voor een schuldtitle die door de initiator is uitgegeven.

De tranche structuur die kenmerkend is voor securitatie verschilt in die zin van andere achtergestelde schuldinstrumenten dat junior securitatie tranches verliezen kunnen absorberen zonder onderbreking van de contractuele betalingen aan de meer senior (niet achtergestelde) tranches. Achterstelling bij gewone achtergestelde structuren is normaliter een kwestie van het voorkeursrecht op de opbrengsten bij liquidatie, en impliceert derhalve dat de contractuele betalingen aan alle crediteuren tegelijkertijd worden opgeschort.

De gesecuritiseerde activa worden aangeduid met de termen vorderingen, verzameling van vorderingen of onderliggende vorderingen. Het aan deze gesecuritiseerde vorderingen gerelateerde kredietrisico wordt in een securitatie onderverdeeld in tranches. Deze tranches bestaan bij traditionele securitatie uit de door de entiteit voor securitatie doeleinden uitgegeven effecten en bij synthetische securitatie uit de kredietderivaten met de initiator, en voorts uit de al dan niet volgestorte verstrekte kredietverbeteringen. Een tranche kan daarom ook bestaan uit een kredietverbetering in de vorm van opgespaarde overgebleven rentemarge (tot een bepaald plafond) die wordt aangesproken om eerste verliezen te absorberen.

securitatiepositie: vordering in het kader van een securitatie;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 40, van de herziene richtlijn banken. Elke vordering in het kader van een securitatie wordt beschouwd als securitatiepositie. Het gaat om iedere vordering op een entiteit voor securitatie doeleinden waaronder ook worden begrepen liquiditeitsfaciliteiten (in het geval van een traditionele securitatie), dan wel ieder kredietderivaat en iedere garantie (in het geval van een synthetische securitatie) door middel waarvan kredietrisico wordt overgedragen. Hieronder worden blijkens artikel 96, tweede lid, laatste volzin, van de herziene richtlijn banken mede verstaan posities die bij een securitatie ontstaan als gevolg van rente- en valutaderivaten.

suppletiebijdragen: bedragen die het bestuur van een onderlinge waarborgmaatschappij krachtens haar statuten in verband met een nadelig saldo over enig boekjaar te allen tijde en

zonder bijkomende voorwaarden van haar leden kan eisen;

sponsor: onderneming, niet zijnde een initiator, die securitisatieregelingen waarbij vorderingen van derden worden gekocht, opzet en beheert;
Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 42, van de herziene richtlijn banken. Bij een securitisatieregeling waarbij vorderingen van derden worden gekocht, kan in de eerste plaats worden gedacht aan een door activa gedekt commercial-paperprogramma (asset backed commercial paper programma ofwel ABCP-programma). Een ABCP-programma is een securitisatieregeling in het kader waarvan effecten worden uitgegeven, voornamelijk in de vorm van kortlopend schuld papier (commercial paper) met een oorspronkelijke looptijd van maximaal één jaar. Een onderneming die een dergelijke securitisatieregeling opzet en beheert, wordt vaak als sponsor aangeduid. Voorts kan hij kredietverbetering verschaffen, de entiteit voor securitisatiedoelinden adviseren of effecten in de markt plaatsen.

stresstest: onderzoek naar de risico's die ontstaan als zich veranderingen in de marktsituatie voordoen of zouden voordoen die een ongunstige invloed uitoefenen op de toereikendheid van het toetsingsvermogen van een financiële onderneming, en naar de risico's die ontstaan als zekerheidsrechten worden uitgeoefend in crisis-situaties;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 114, derde lid, tweede alinea, van de herziene richtlijn banken. Bij een stresstest wordt gekeken naar de berekening van de waardeverandering van de portefeuille ten tijde van een uitzonderlijke maar niet ondenkbare situatie, bijvoorbeeld het ineenstorten van de beurskoersen of een plotselinge rentestijging. Dit kunnen omstandigheden zijn die zich werkelijk hebben voorgedaan of hypothetische voorvallen.

synthetische securitisatie: securitisatie waarbij:
a. de onderverdeling in tranches van het kredietrisico van een vordering of verzameling van vorderingen geschiedt door middel van kredietderivaten of garanties; en
b. de vordering of verzameling van vorderingen in de balanstelling van de initiator blijft opgenomen;

Stb. 2006, nr. 662

Zie de toelichting bij *securitisatie*.

tegenpartijkredietrisico: risico dat de wederpartij bij een transactie in gebreke blijft voordat de definitieve afwikkeling van de met de transactie samenhangende kasstromen heeft plaatsgevonden;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt bijlage III, deel 1, punt 1, van de herziene richtlijn banken.

te lopen risico's: [vervallen. red.:]¹¹

Stb. 2006, nr. 519

Zie de toelichting bij artikel 23.

Stb. 2006, nr. 662

In artikel 1 is de definitie van "te lopen risico's" vervallen. Artikel 23, tweede lid, is aangepast waardoor de definitie overbodig is geworden. Voorts is een aantal definities gewijzigd dan wel toegevoegd.

toetsingsvermogen: het eigen vermogen, bedoeld in artikel 72 van de verordening kapitaalvereisten;

Stb. 2014, nr. 303

De in artikel 3:57, eerste lid, van de wet bedoelde financiële ondernemingen dienen over voldoende solvabiliteit te beschikken. Voor financiële ondernemingen niet zijnde verzekeraars betekent dit ingevolge artikel 59, eerste, derde en vierde lid, van het Bpr (zie onderdeel N) dat hun toetsingsvermogen ten minste gelijk moet zijn aan de van toepassing zijnde minimumomvang van het toetsingsvermogen. In onderdeel A, punt 3, wordt het toetsingsvermogen gedefinieerd als het eigen vermogen, bedoeld in artikel 72 van de verordening. Dit zorgt ervoor dat, waar het gaat om de samenstelling van het toetsingsvermogen van banken en beleggingsondernemingen en de daarbij toegelaten vermogensbestanddelen, de nationale eisen worden gelijkgesteld aan de Europese eisen. Daarmee wordt gewaarborgd dat de laatstgenoemde voorschriften niet worden doorkruist.¹²

De definitie van toetsingsvermogen werkt door naar artikel 59 van het Bpr en is daardoor ook van toepassing op de in het eerste en vierde lid van dat artikel bedoelde categorieën financiële ondernemingen. Voor beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van icbe's, betaalinstanties en elektronisch-geldinstellingen wordt zo uitvoering gegeven aan bepalingen in de desbetreffende sectorale richtlijnen die op dit punt de voorschriften voor banken van overeenkomstige toepassing verklaren.¹³ Voor clearinginstellingen is het staand beleid de prudentiële regels voor banken te volgen; zie ook de uiteenzetting daarover in paragraaf 2, onderdeel b, van het algemeen deel van deze toelichting. Voor premiepensioeninstellingen golden ten aanzien van de samenstelling van het toetsingsvermogen reeds dezelfde eisen als voor de al genoemde financiële ondernemingen. Dat blijft zo; het ligt niet in de rede voor deze categorie een afwijkende definitie te hanteren.

De verwijzing naar artikel 72 van de verordening brengt mee dat

¹¹ De definitie in *Stb. 2006, nr. 519* luidde: "risico's die een materiële invloed hebben of kunnen hebben op de financiële prestaties, financiële posities en continuïteit van de financiële onderneming" (*red.*).

¹² Zie ook paragraaf 5 van de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Implementatiewet richtlijn kapitaalvereisten, kamerstuk 33.849, nr. 3, p. 14–16.

¹³ Zie de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen (2011/61/EU), artikel 4, eerste lid, onderdeel ad; de richtlijn instellingen voor collectieve belegging in effecten (229/65/EG), artikel 2, eerste lid, onderdeel I; de richtlijn betaaldiensten (2007/64/EG), artikel 7; de richtlijn betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld (2009/110/EG), artikel 5. Op grond van artikel 163 van de richtlijn kapitaalvereisten moeten verwijzingen naar ingetrokken richtlijnen, waaronder de herziene richtlijn banken, worden gelezen als verwijzingen naar de richtlijn kapitaalvereisten en de verordening kapitaalvereisten, overeenkomstig de toepasselijke correspondentietabellen.

de berekening van het toetsingsvermogen geschiedt conform hetgeen in deel 2, titel 1, van de verordening is bepaald over de berekening van het eigen vermogen. Het toetsingsvermogen bestaat zodoende uit de som van het tier 1-kernkapitaal (artikel 50 van de verordening), het aanvullend tier 1-kapitaal (artikel 61 van de verordening) en het tier 2-kapitaal (artikel 71 van de verordening), telkens met inachtneming van de toepasselijke voorwaarden, aftrekkingen en overige clausules.

traditionele securitisatie: securitisatie waarbij:

- a. de gesecuritiseerde vorderingen in economische zin worden overgedragen aan een entiteit voor securitisatiedoelinden die daartoe effecten uitgeeft;
- b. de eigendom van de gesecuritiseerde vorderingen door de initiator wordt overgedragen of de kasstromen uit hoofde van de gesecuritiseerde vorderingen door middel van een overeenkomst van subdeelneming door de initiator worden overgedragen; en
- c. de uitgegeven effecten niet leiden tot een betalingsverplichting voor de initiator;

Stb. 2006, nr. 662

Zie de toelichting bij *securitisatie*.

tranche: contractueel vastgesteld segment van het kredietrisico van een gesecuritiseerde vordering of verzameling van vorderingen, waarbij een securitisatiepositie in dit segment een groter of kleiner risico op verlies meebrengt dan een securitisatiepositie van dezelfde omvang in elk ander segment, indien geen rekening wordt gehouden met de volgestorte of niet-volgestorte kredietprotectie die door derden rechtstreeks aan de houders van de securitisatieposities in dit segment of in andere segmenten wordt geboden;

Stb. 2006, nr. 662

Zie de toelichting bij *securitisatie*.

verlies bij wanbetaling: verhouding tussen het verwachte economisch verlies op een vordering als gevolg van wanbetaling, met inachtneming van de tijdwaarde van geld, en het naar verwachting uitstaande bedrag bij wanbetaling;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie geeft uitwerking aan artikel 4, onderdelen 26 en 27, van de herziene richtlijn banken. Verlies bij wanbetaling, ook wel afgekort als «LGD», naar de Engelse term «loss given default», is een van de inputparameters die van belang zijn bij de berekening van de naar kredietrisico gewogen activa en posten buiten de balanstelling volgens een interne modellenmethode. De inputparameter geeft aan wat het geschatte economisch verlies – met inbegrip van de gevolgen van aanzienlijke kortingen en omvangrijke directe en indirecte incassokosten – zal zijn als wanbetaling zich voordoet. Dit verlies wordt uitgedrukt als percentage van het naar verwachting uitstaande bedrag bij wanbetaling. Een LGD van nul procent betekent dat het gehele bedrag, inclusief de genoemde directe en indirecte incassokosten, wordt teruggekregen, bijvoorbeeld doordat een onderpand wordt uitgewonnen. De definitie brengt tot uiting dat bij de bepaling van het verlies bij wanbetaling rekening gehouden moet worden met de tijdwaarde van geld. De tijdwaarde

van geld houdt in dat een rationele belegger een geldbedrag liever op dit moment ontvangt dan op een later moment.

verordening solvabiliteit II: gedelegeerde verordening (EU) nr. 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 tot aanvulling van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PbEU L12);

Stb. 2015, nr. 308

In de ingevoegde of gewijzigde artikelen van het Bpr wordt veelvuldig verwezen naar de verordening solvabiliteit II. Aangezien dit begrip niet in de Wft is gedefinieerd, is het nodig een definitie van de verordening in artikel 1 van het Bpr op te nemen.

verslagdatum: datum van de dag direct voorafgaande aan de periode waarover wordt gerapporteerd;

verstrekte effectenlening: overeenkomst waarbij een financiële onderneming aan een wederpartij effecten uitleent tegen zekerheid, onder de ontbindende voorwaarde dat de wederpartij op een tijdstip in de toekomst of zodra de financiële onderneming daarom verzoekt, gelijkwaardige effecten teruglevert;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie volgt uit artikel 3, onderdeel n, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid en was ook voor de herziening al opgenomen in de richtlijn kapitaaltoereikendheid. De definitie is ten behoeve van de duidelijkheid in dit besluit afzonderlijk opgenomen. De definitie is in dit besluit van belang in het kader van de bepaling van het solvabiliteitsvereiste met betrekking tot het kredietrisico (artikel 61).

verstrekte grondstoffenlening: overeenkomst waarbij een financiële onderneming aan een wederpartij grondstoffen uitleent tegen zekerheid, onder de ontbindende voorwaarde dat de wederpartij op een tijdstip in de toekomst of zodra de financiële onderneming daarom verzoekt, gelijkwaardige grondstoffen teruglevert;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie volgt uit artikel 3, onderdeel n, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid en was ook voor de herziening al opgenomen in de richtlijn kapitaaltoereikendheid. De definitie is ten behoeve van de duidelijkheid in dit besluit afzonderlijk opgenomen. De definitie is in dit besluit van belang in het kader van de bepaling van het solvabiliteitsvereiste met betrekking tot het kredietrisico (artikel 61).

vervalkalender: overzicht van contractuele looptijden van overeenkomsten gesloten door een financiële onderneming;

vervroegde-aflossingsbepaling: contractuele bepaling op grond waarvan de securitisatieposities van beleggers voor de oorspronkelijke vervaldatum van de uitgegeven effecten geheel of gedeeltelijk worden afgelost;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie verwerkt artikel 100, tweede lid, van de herziene richtlijn banken. Een vervroegde-aflossingsbepaling zorgt ervoor dat, indien deze wordt geactiveerd, aan de houders van securitisatieposities vóór het einde van de juridische looptijd geheel of deels wordt afgelost. Aflossing van de securitisatie betekent in dit verband dat gesecuritiseerde vorderingen niet worden aangevuld wanneer zij zijn afgelost (vroegtijdig of volgens schema). Een optie tot vervroegde aflossing maakt veelal deel uit van een securitisatie van revolverende vorderingen. Een vervroegde aflossing kan worden geactiveerd door een verslechtering van de kredietkwaliteit van de gesecuritiseerde vorderingen. Een dergelijke vervroegde-aflossingsbepaling beschermt de houders van securitisatieposities door hun blootstelling aan verliezen, die zouden kunnen optreden als gevolg van de verdere achteruitgang van de kwaliteit van de gesecuritiseerde vorderingen, te minimaliseren.

verwachte verliespost: product van de kans op wanbetaling, het verlies bij wanbetaling en de waarde van een actief of post buiten de balansstelling;

Stb. 2006, nr. 662

Deze definitie geeft deels uitwerking aan artikel 4, onderdeel 29, en bijlage VII, deel 1, punten 30, 33 en 35, van de herziene richtlijn banken. De verwachte verliespost is gelijk aan het product van de kans op wanbetaling (PD), het verlies bij wanbetaling (LGD) en de waarde van het actief of de post buiten de balansstelling. Het product van de kans op wanbetaling en het verlies bij wanbetaling wordt ook wel «verwacht verlies» genoemd (zie bijlage VII, deel 1, punten 30, 33 en 35, van de herziene richtlijn banken). De verwachte verliespost is dan gelijk aan het product van het verwacht verlies en de waarde van het actief of de post buiten de balansstelling. Dat is in lijn met artikel 4, onderdeel 29, van de herziene richtlijn banken dat het verwacht verlies definieert als de verhouding tussen de verwachte verliespost en de waarde van het actief of de post buiten de balansstelling.

verwateringsrisico: risico dat de waarde van een kortlopende handelsvordering afneemt door crediteringen aan de debiteur;

Stb. 2006, nr. 662

De definitie van verwateringsrisico verwerkt artikel 4, onderdeel 24, van de herziene richtlijn banken. Verwateringsrisico is het risico dat de waarde van een kortlopende handelsvordering die een bank of beleggingsonderneming op een debiteur heeft, afneemt door – geldelijke of niet-geldelijke – crediteringen aan een debiteur. Onder handelsvordering wordt verstaan een vordering die ontstaat als gevolg van het handelsverkeer tussen twee externe partijen (om het verschil aan te duiden met kortlopende vorderingen van de financiële onderneming zelf), en onder creditering aan een debiteur wordt verstaan het verminderen van de waarde van de vordering op die debiteur. Het gaat om de situatie waarin de kortlopende vordering op de debiteur minder groot is dan de bank of beleggingsonderneming aanvankelijk aannam. De waarde van de vordering «verwaterd» daardoor enigszins. De onderliggende oorzaken kunnen zeer divers zijn, bijvoorbeeld mogelijk te salderen posten of betalingskortingen op vervroegde aflossing van een vordering. Denk bijvoorbeeld aan de situatie dat een bedrijf A voor € 100 aan goederen heeft verkocht aan bedrijf B en dat bedrijf B 1 procent korting krijgt als het binnen 30 dagen betaalt aan bedrijf A.

Bedrijf A heeft de vordering overgedragen bank C of bank C heeft de vordering van bedrijf A op bedrijf B als onderpand voor een verstrekt krediet. Bank C gaat uit van € 100 als de waarde van de vordering. In dat laatste geval is de waarde van die optie niet meegenomen in de waarde van de vordering. Het uitoefenen van die optie door bedrijf B levert dan «verwatering» van de vordering op, namelijk van € 100 naar € 99. Soortgelijke situaties kunnen zich voordoen als bedrijf A in gebreke is gebleven ten aanzien van de kwaliteit van de geleverde goederen en daardoor bedrijf B contractueel minder is verschuldigd dan € 100. Ook dan is de waarde van de vordering «verwaterd».

volgestorte kredietprotectie: kredietrisicovermindering waarbij het kredietrisico met betrekking tot een vordering van een financiële onderneming wordt beperkt door het recht van die financiële onderneming om bij wanbetaling van de wederpartij of bij andere specifieke gebeurtenissen in verband met de wederpartij die gevolgen hebben of kunnen hebben voor het kredietrisico met betrekking tot de vordering:

- a. bepaalde activa of posten buiten de balansstelling te gelde te maken;
- b. bepaalde activa of posten buiten de balansstelling over te nemen;
- c. de eigendom van bepaalde activa of posten buiten de balansstelling te verwerven of te behouden;
- d. de waarde van bepaalde activa of posten buiten de balansstelling te verlagen; of
- e. de waarde van bepaalde activa of posten buiten de balansstelling te vervangen door het verschil tussen deze waarde en de waarde van een vordering op de financiële onderneming;

Stb. 2006, nr. 662

De definitie verwerkt artikel 4, onderdeel 31, van de herziene richtlijn banken. De techniek van de volgestorte kredietprotectie is een bijzondere vorm van kredietrisicovermindering. Volgestorte kredietprotectie betreft onder andere financieel onderpand zoals contanten en schuldtitels uitgegeven door diverse partijen, maar ook fysiek onderpand zoals onroerend goed. Door het gebruik van volgestorte kredietprotectie wordt de omvang van een mogelijk verlies verkleind, doordat verstrekte zekerheden (de kredietprotectie) kunnen worden uitgewonnen, waarbij de opbrengst dient ter verevening van de openstaande vordering.

voorraadposten: liquide activa die niet in de vervalkalender worden opgenomen;

vorderingswaarde: waarde van een niet naar risico gewogen actief of post buiten de balansstelling;

waarde van de gekwalificeerde deelneming: koop prijs van een aandeel, op het moment van de verwerving of vergroting van de gekwalificeerde deelneming, vermenigvuldigd met het aantal verworven aandelen;

wanbetaling:

- a. situatie waarin een financiële onderneming het onwaarschijnlijk acht dat een debiteur zijn

verplichtingen jegens haar, de moederonderneming of een van de dochterondernemingen van de financiële onderneming volledig zal nakomen zonder dat de financiële onderneming, de moederonderneming of een van de dochterondernemingen zal moeten overgaan tot maatregelen; of

- b. situatie waarin een debiteur meer dan negentig dagen in gebreke is bij het nakomen van een aanzienlijke verplichting jegens een financiële onderneming, de moederonderneming of een van de dochterondernemingen van de financiële onderneming;**

Stb. 2006, nr. 662

Bijlage VII, deel 4, punten 44 en 45, van de herziene richtlijn banken bevat een definitie van wanbetaling. Omdat dit begrip een cruciale rol speelt in de berekening van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling volgens een interne modellenmethode, is deze definitie in het Besluit prudentiële regels Wft opgenomen.

Van wanbetaling is ten eerste sprake indien een financiële onderneming niet verwacht dat – indien zij niet tot maatregelen overgaat – een debiteur zijn verplichtingen volledig zal nakomen (onderdeel a). Maatregelen die hier worden bedoeld, zijn bijvoorbeeld het uitwinnen van eventueel gestelde zekerheden. Bijlage VII, deel 4, punt 45, onderdelen a tot en met f, van de herziene richtlijn banken noemt elementen die in aanmerking genomen mogen worden bij de beoordeling of betaling onwaarschijnlijk is, namelijk:

- de financiële onderneming bestempelt de kredietverplichting als dubieus;
- de financiële onderneming gaat over tot een waardeaanpassing als gevolg van een gepercipieerde significante vermindering van de kredietkwaliteit nadat zij de vordering heeft geaccepteerd;
- de financiële onderneming verkoopt de kredietverplichting met een aanzienlijk kredietgebonden economisch verlies;
- de financiële onderneming stemt in met een gedwongen herstructurering van de kredietverplichting, welke wellicht zal resulteren in een geringere financiële verplichting als gevolg van de kwijtschelding, dan wel de verlening van uitstel van betaling, van de hoofdsom, de rente of in voorkomend geval de provisies; dit omvat ook de gedwongen herstructurering van het aandelenkapitaal in het geval van posities in aandelen die worden beoordeeld aan de hand van een PD/LGD-benadering;
- de financiële onderneming heeft het faillissement van de debiteur of een soortgelijk bevel aangevraagd met betrekking tot zijn kredietverplichting jegens de financiële onderneming, de moederonderneming of een van haar dochterondernemingen; en
- de debiteur heeft het faillissement of een soortgelijke bescherming aangevraagd of is in staat van faillissement verklaard, waardoor de terugbetaling van een kredietverplichting jegens de financiële onderneming, de moederonderneming of een van haar dochterondernemingen wordt vermeden of uitgesteld.

De opsomming is niet limitatief. Het in aanmerking nemen van andere elementen is derhalve niet uitgesloten. Omdat de opsomming niet limitatief is, is deze niet in de definitie zelf opgenomen.

Ten tweede is van wanbetaling sprake indien een debiteur gedurende meer dan negentig dagen in gebreke is bij het na-

komen van een aanzienlijke verplichting. Het meetpunt is daarbij dus het moment van in gebreke komen. Dat moment wordt voor verschillende soorten vorderingen op een verschillende wijze bepaald. Bijlage VII, deel 4, punten 44 en 48, specificeert voor enkele specifieke vorderingen het moment van in gebreke komen. Omdat hier niet een uitputtende opsomming van alle soorten vorderingen wordt gegeven, is dit niet in de definitie zelf opgenomen. Bij overtrekkingen op rekening-courant begint de periode van in gebreke zijn te lopen zodra een debiteur een bij hem bekende limiet heeft overschreden, een kredietlimiet is aanbevolen die lager is dan het uitstaande bedrag, of zonder toestemming krediet heeft opgenomen. De periode van in gebreke zijn voor kredietkaarten begint te lopen op de vervaldag van de minimumbetaling.

Bijlage VII, deel 4, punten 44 en 48, van de herziene richtlijn banken bepaalt dat de exacte periode van in gebreke zijn voor vorderingen op ondernemingen, vorderingen op particulieren en kleine partijen en vorderingen op publiekrechtelijke lichamen vastgesteld moet worden op een periode tussen 90 en 180 dagen. Ter vergroting van de vergelijkbaarheid tussen de verschillende categorieën vorderingen is ervoor gekozen om ook voor dergelijke vorderingen de periode op 90 dagen vast te stellen. De definitie van wanbetaling is derhalve onverkort op dergelijke vorderingen van toepassing. In het geval van particulieren en kleine partijen dan wel publiekrechtelijke lichamen die zich op het grondgebied van een andere lidstaat bevinden, wordt de periode van in gebreke zijn van die andere lidstaat erkend, ook als deze langer is dan 90 dagen. Artikel 3:57, zesde lid, van de Wft biedt DNB de mogelijkheid om hiervan op aanvraag een ontheffing te verlenen.

In alle gevallen is er pas sprake van in gebreke zijn als de omvang van het uitstaande bedrag een drempel overschrijdt die een redelijk risiconiveau weerspiegelt. De drempel moet niet te hoog zijn (dan worden er te weinig wanbetalingen gemeten) en niet te laag (dan worden er waarschijnlijk wel wanbetalingen gemeten, maar geen verliezen). Een dergelijke drempel kan fluctueren per portefeuille en interne modellenmethode. Een financiële onderneming moet zelf een drempel vaststellen die het beste past bij haar portefeuille en methode.

Bijlage VII, deel 4, punten 46 en 47, van de herziene richtlijn banken worden opgenomen in toezichthouderregels. Deze punten geven geen nadere invulling aan de definitie van wanbetaling maar bepalen veeleer hoe een financiële onderneming in bepaalde omstandigheden om dient te gaan met deze definitie.

weekperiode: eerste zeven kalenderdagen volgend op de verslagdatum;

de wet: de Wet op het financieel toezicht.

Artikel 2

De artikelen 1, 4, 5 tot en met 25, 27 tot en met 31, 35, 48, 50, 59, 138, 139, en 145 zijn, voor zover zij betrekking hebben op banken, van overeenkomstige toepassing op financiële instellingen die beschikken over een verklaring van ondertoezichtstelling als bedoeld in artikel 3:110 van de wet.

Stb. 2006, nr. 519

Deze bepaling vloeit voort uit artikel 3:110, zesde lid, van de wet, dat een aantal artikelen uit het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van overeenkomstige toepassing verklaart op financiële instellingen. Artikel 2 bewerkstelligt dat

ook de lagere regelgeving die ingevolge de in artikel 3:110, zesde lid, van de wet genoemde artikelen wordt gesteld op financiële instellingen van toepassing is. Artikel 2 sluit aan bij de regels die voor banken zijn gesteld zoals ook in de Wet toezicht kredietwezen 1992 (Wtk 1992) het geval was.

Stb. 2014, nr. 303

Artikel 2 bevat een opsomming van artikelen die (mede) van toepassing zijn op banken en die van overeenkomstige toepassing worden verklaard op financiële instellingen met een verklaring van ondertoezichtstelling. Deze opsomming dient te worden aangepast, aangezien sommige van de genoemde artikelen komen te vervallen dan wel niet langer zien op banken.

Artikel 3

1. De hoofdstukken 9, 10 en 13 zijn niet van toepassing op:

a. plaatselijke ondernemingen, met dien verstande dat hoofdstuk 9 wel van toepassing is op plaatselijke ondernemingen die vanuit een bijkantoor in een andere lidstaat of door middel van het verrichten van diensten naar een andere lidstaat beleggingsdiensten mogen verlenen; en

b. beleggingsondernemingen die:

1°. op een gereglementeerde markt uitsluitend handelen voor eigen rekening, anders dan door middel van het verrichten van transacties met betrekking tot financiële instrumenten teneinde een markt in financiële instrumenten te onderhouden, voorzover de uitvoering en afwikkeling van de transacties geschieden onder de verantwoordelijkheid van en worden gegarandeerd door een clearinginstelling met zetel in Nederland; en

2°. niet vanuit een bijkantoor of door middel van het verrichten van diensten beleggingsdiensten in, onderscheidenlijk naar een andere lidstaat mogen verlenen.

2. Hoofdstuk 10 is niet van toepassing op beleggingsondernemingen die uitsluitend de beleggingsdienst, bedoeld in onderdeel a van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet verlenen. In afwijking van artikel 130 verstrekt een beleggingsonderneming als bedoeld in de vorige volzin slechts staten ten behoeve van het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot het minimum vermogen ingevolge de artikelen 3:53, eerste lid, en 3:54, eerste lid, van de wet. De artikelen 131 tot en met 133 zijn van overeenkomstige toepassing.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel zondert in het eerste lid, onderdeel a, plaatselijke ondernemingen uit van de regels met betrekking tot het minimum eigen vermogen, solvabiliteit en de rapportage door middel van staten. Dit vloeit voort uit artikel 2, punt 2, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid, dat plaatselijke ondernemingen uitsluit van de toepassing van die richtlijn. Plaatselijke ondernemingen vallen eveneens buiten het bereik van de richtlijn beleggingsdiensten. Dit is geregeld in artikel 2, tweede lid,

onderdeel g, van die richtlijn. De overweging die hieraan ten grondslag ligt is dat de door deze ondernemingen verrichte transacties worden overgenomen en gegarandeerd door onder toezicht staande clearinginstellingen die reeds onderworpen zijn aan prudentiële vereisten in de hoofdstukken 9, 10 en 13. Artikel 3, vierde lid, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid bepaalt wel dat plaatselijke ondernemingen, indien zij beschikken over een zogenoemd Europees paspoort, waarmee zij door middel van een bijkantoor of het verrichten van diensten in een andere lidstaat beleggingsdiensten mogen verlenen, over een minimumbedrag aan eigen vermogen van € 50.000 moeten beschikken. Dat is geregeld in artikel 48, onderdeel h, onder 4°. In de oude regelgeving gold voor alle plaatselijke ondernemingen dat zij over een bepaald bedrag aan eigen vermogen moesten beschikken. De richtlijn kapitaaltoereikendheid dwingt daar echter niet toe.

Ook de in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde beleggingsondernemingen worden uitgezonderd van de regels met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen, solvabiliteit en rapportage door middel van staten, voor zover zij niet over een Europees paspoort beschikken. Ook in dit geval is voorwaarde die dat de door deze ondernemingen verrichte transacties worden overgenomen en gegarandeerd door onder toezicht staande clearinginstellingen die reeds onderworpen zijn aan prudentiële vereisten in de hoofdstukken 9, 10 en 13. De richtlijn beleggingsdiensten ziet ingevolge artikel 1, eerste lid, van die richtlijn op het verrichten van beleggingsdiensten, daaronder verstaan een effectendienst als bedoeld in deel A van de bijlage bij de richtlijn beleggingsdiensten met betrekking tot de in deel B van die bijlage genoemde instrumenten voor een derde partij. Een beleggingsonderneming die op een gereglementeerde markt handelt voor eigen rekening, verricht daarmee geen effectendiensten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de richtlijn beleggingsdiensten, en valt dus buiten de reikwijdte van die richtlijn.

Het tweede lid zondert, ter verwerking van artikel 2, punt 2, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid, zogenoemde orderremisiers uit van de regels met betrekking tot de solvabiliteit. In tegenstelling tot plaatselijke ondernemingen dienen orderremisiers wel doorlopend te voldoen aan de bepalingen met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen, ook indien zij niet over een Europees paspoort beschikken. Voorts bepaalt het tweede lid dat orderremisiers naast de jaarrekening slechts staten hoeven te verstrekken over hun minimum eigen vermogen.

Artikel 3a

1. De hoofdstukken 9 en 10 zijn niet van toepassing op betaalinstanties:

a. voor zover zij uitsluitend in Nederland betaaldiensten verlenen als bedoeld onder 6 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten;

b. waarvan het gemiddelde van het totale bedrag van de betalingstransacties die zij de voorafgaande twaalf maanden hebben verricht, met inbegrip van die van agent en waarvoor zij volledig aansprakelijk zijn, niet hoger is dan €3. 000. 000 per maand; en

c. waarvan geen van de personen die het beleid bepalen of medebepalen personen zijn met antecedenten als bedoeld in artikel 6, onderdelen a, b en d, voor zover deze be-

trekking hebben op het witwassen van geld, terrorismefinanciering of vermogensmisdriven of als misdrijf aangemerkte overtredingen van financiële toezichtswetgeving.

- 2. Een betaalinstelling als bedoeld in het eerste lid stelt de Nederlandsche Bank in kennis van elke verandering in zijn situatie die relevant is voor het naleven van de in het eerste lid gestelde voorschriften.**
- 3. Indien een betaaldienstverlener zijn werkzaamheden niet gedurende de gehele periode van de voorafgaande twaalf maanden heeft verricht, kan voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel b, worden uitgegaan van een programma van werkzaamheden waarin naar het oordeel van de Nederlandsche Bank een reële begroting van het totale bedrag aan betalingstransacties is opgenomen.**

Stb. 2009, nr. 437

Met de introductie van een nieuw artikel 3a wordt bepaald dat als betaalinstellingen die geldtransfers verlenen aan een aantal voorwaarden voldoen, deze niet hoeven te voldoen aan de eisen voor minimumvermogen en solvabiliteit. Deze mogelijkheid betreft de (gedeeltelijke) implementatie van artikel 26 van de richtlijn. Hierbij is een onderscheid gemaakt naar de betaaldiensten die worden verleend. Voor de betaaldiensten die in de bijlage bij de richtlijn zijn opgesomd, niet zijnde geldstransfers, is een vrijstelling van het verbod van artikel 2:3a van de wet opgenomen in de Vrijstellingsregeling Wft. Het onderscheid is gemaakt omdat geldtransfers zeer gevoelig zijn voor fraude, het witwassen van misdaadgeld en het financieren van terrorisme. Van de 25 geldtransactiekantoren die op grond van het tot 1 november 2009 geldende wettelijke stelsel bevoegd zijn in Nederland geldtransfers te verrichten, zouden er naar verwachting ongeveer 20 onder het bedrag van 3 miljoen euro aan betalingstransacties per maand blijven. Deze geldtransactiekantoren werden tot de inwerkingtreding van de wijzigingen van de Wft in verband met de richtlijn betaaldiensten gereguleerd door de Wgt. Indien geldtransfers onder dezelfde vrijstelling als de overige betaaldiensten zouden vallen, zou een groot deel van het toezicht op het merendeel van de geldtransactiekantoren komen te vervallen. Hierdoor zou onder meer niet meer kunnen worden getoetst op de inrichting en integriteit van de bedrijfsvoering en de deskundigheid van de leidinggevenden of exploitanten van betaalinstellingen die geldtransfers verrichten. Betaaldienstverleners die deze diensten aanbieden, blijven dus onder de vergunningplicht vallen, maar hoeven niet te voldoen aan de eisen ten aanzien van minimumvermogen en solvabiliteit.

Stb. 2009, nr. 524

De wijziging van artikel 3a, eerste lid, brengt de tekst van dit lid meer in overeenstemming met de gebruikelijk gebezigde terminologie in de financiële toezichtswetgeving. Inhoudelijk is hiermee geen wijziging beoogd.

Het vervallen van de oorspronkelijke inhoud van het derde lid van artikel 3a, heeft tot gevolg dat iedere betaaldienstverlener die niet meer voldoet aan de eisen in het eerste lid, direct onder de reikwijdte van de hoofdstukken 9 en 10 van het Besluit prudentiële regels komt te vallen. De nieuwe tekst van het derde lid was voorheen opgenomen in het eerste lid, maar is om redactionele redenen in een apart lid opgenomen.

Stb. 2010, nr. 801

De wijziging van artikel 3a is van redactionele aard.

Artikel 4

- 1. Berekeningen met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen, de solvabiliteit, de kapitaalbuffer onderscheidenlijk de liquiditeit van financiële ondernemingen, niet zijnde verzekeraars, op grond van de hoofdstukken 9, 10, 10a onderscheidenlijk 11 worden, voor zover niet anders is bepaald, gedaan op basis van de enkelvoudige jaarrekening zoals opgemaakt ingevolge Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek of de internationale jaarrekeningstandaarden.**
- 2. Berekeningen met betrekking tot de solvabiliteit van banken op grond van hoofdstuk 10, de kapitaalbuffer van banken op grond van hoofdstuk 10A en de liquiditeit van banken op grond van hoofdstuk 11 worden, voor zover niet anders is bepaald, gedaan op basis van de geconsolideerde jaarrekening indien deze wordt opgemaakt ingevolge Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek of de internationale jaarrekeningstandaarden.**
- 3. Onverminderd artikel 3:69a van de wet waardeert een verzekeraar met beperkte risico-omvang, voor zover in dit besluit niet anders wordt bepaald, zijn activa en passiva op basis van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.**
- 4. Een verzekeraar met beperkte risico-omvang houdt zich aan door de Nederlandsche Bank te stellen nadere regels met betrekking tot de waardering van deelnemingen.**

Stb. 2006, nr. 519

Naar aanleiding van het commentaar van het Verbond is artikel 4 opgenomen dat bepaalt welke jaarrekening financiële ondernemingen als uitgangspunt moeten nemen voor de prudentiële berekeningen. Een dergelijke bepaling was reeds specifiek voor de solvabiliteitsberekeningen opgenomen. De nieuwe bepaling brengt tot uiting dat het uitgangspunt van dit besluit toezicht op solobasis is. Dankzij de implementatie van de richtlijn financiële conglomeraten is het overigens wel mogelijk om een eventueel solvabiliteitsruimte van een financiële deelneming in de solvabiliteitsberekening te betrekken, ook wanneer het uitgangspunt van berekening de enkelvoudige jaarrekening is.

De bepalingen in dit besluit zijn gericht tot vergunninghoudende en onder lopend toezicht staande entiteiten. Het uitgangspunt is derhalve toezicht op solobasis. De basis voor de toezichtseisen die gerelateerd zijn aan de jaarrekening – te weten de eisen in de hoofdstukken 9, 10 en 11 – is in beginsel de enkelvoudige jaarrekening, omdat hierin de informatie van de entiteit is opgenomen. Dit uitgangspunt is neergelegd in het eerste lid van dit artikel.

In artikel 3:276 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) is geregeld dat kredietinstellingen (banken én elektronischgeldinstellingen) door DNB uitgezonderd kunnen worden van het solvabiliteitstoezicht en banken van het liquiditeitstoezicht. Een voorwaarde hiervoor is dat deze financiële ondernemingen bij de moederonderneming in het solvabiliteits- onderscheidenlijk liquiditeitstoezicht zijn betrokken. Dit kan geschieden door ge-

bruik te maken van de geconsolideerde jaarrekening, waarin de cijfers van de dochteronderneming zijn verwerkt. Om goed inzicht te houden in de activiteiten van moederonderneming en dochteronderneming, is in de Wft wel een consolidatiekring gedefinieerd, die bijvoorbeeld bepaalt dat niet-financiële onderdelen niet meegeconsolideerd mogen worden.

Voor andere categorieën financiële ondernemingen waarop dit besluit van toepassing is – te weten beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen, bewaarders, clearinginstellingen en verzekeraars – wordt in de Wft geen mogelijkheid geboden om vanwege toezichtredenen de consolidatiekring te beperken. Voor deze financiële ondernemingen is het toezicht op solobasis onverkort van toepassing. Onder de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 (Wtv 1993) bestond wel een beperking van de consolidatiekring. Deze beperking is echter niet in de Wft opgenomen.

Stb 2013, nr 537

In artikel 4 van het Besluit prudentiële regels Wft is reeds bepaald dat berekeningen met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen, de solvabiliteit en de liquiditeit moeten plaatsvinden op grond van de jaarrekeningstandaard van het Burgerlijk Wetboek of IFRS. Het artikel wordt nu uitgebreid zodat ook berekeningen met betrekking tot de kapitaalbuffer op dezelfde manier moeten plaatsvinden.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 4 van het Bpr heeft betrekking op de bij prudentiële berekeningen als uitgangspunt te nemen jaarrekening. De richtlijn schrijft voor dat verzekeraars hun activa en passiva tegen marktwaarde dienen te waarderen. Dit is geïmplementeerd in artikel 3:69a van de Wft. In overeenstemming daarmee is artikel 4, eerste lid, niet langer van toepassing op verzekeraars (onderdeel B, onder 1).

Ook verzekeraars met beperkte risico-omvang, die niet onder de richtlijn vallen, dienen te waarderen tegen marktwaarde. Daarmee is niet beoogd dat zij IFRS dienen toe te passen. Het nieuwe derde lid van artikel 4 bepaalt dat verzekeraars met beperkte risico-omvang de bepalingen van titel 9 van Boek 2 van het BW volgen voor zover dat waardering tegen marktwaarde toestaat, en voor zover in het Bpr niet anders wordt bepaald.

Dit betekent bijvoorbeeld dat de balansvoorziening voor pensioenverplichtingen eigen personeel gewaardeerd kan worden volgens het BW met toepassing van RJ 271. Dit voorkomt dat deze categorie verzekeraars met extra administratieve lasten worden geconfronteerd.

In het vierde lid is geregeld dat DNB nadere regels zal stellen met betrekking tot de waardering van deelnemingen door verzekeraars met beperkte risico-omvang. Deze regels zullen op basis van de richtlijn worden opgesteld met inachtneming van de voor verzekeraars met een beperkte risico-omvang gebruikelijke waarderinggrondslagen en de aard en omvang van de deelnemingen.

Hoofdstuk 2 Betrouwbaarheid

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:9, derde lid, en 3:99, derde lid, van de wet

Stb. 2006, nr. 519

De betrouwbaarheid van personen die het beleid van een financiële onderneming bepalen of mede bepalen of toezicht houden op de algemene gang van zaken van de financiële onderneming moet buiten twijfel staan. In het kader daarvan wordt de betrouwbaarheid van deze personen beoordeeld door DNB, voordat zij hun functie mogen uitoefenen. Dit geldt op gelijke wijze voor houders van een gekwalificeerde deelneming in het kapitaal of stemrechten in en vertegenwoordigers van een financiële onderneming. Indien een houder van een gekwalificeerde deelneming een rechtspersoon is - wat merendeels het geval is - beoordeelt DNB de betrouwbaarheid van de personen die de gekwalificeerde deelneming houdende rechtspersoon vertegenwoordigen en het beleid van een financiële onderneming zouden kunnen bepalen of mede bepalen of zouden bepalen of mede bepalen.

Het doel van de beoordeling van de betrouwbaarheid van deze personen is borging van de integriteit van en het maatschappelijke vertrouwen in de financiële markten. Er mag geen twijfel bestaan over de betrouwbaarheid van financiële ondernemingen en personen die op deze markten actief zijn. De betrouwbaarheid van de top van een onderneming, namelijk de bestuurders, vertegenwoordigers, leden van de raad van commissarissen en raad van toezicht, of van een ander orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, moet daarom buiten twijfel staan. Artikel 3:9 van de wet is bewust zodanig geformuleerd dat het ook personen kan betreffen die feitelijk substantiele invloed uitoefenen op het beleid of de besluitvorming gericht op de langetermijnstrategie van de financiële onderneming. De aansturing en beheersing van een organisatie kan zodanig zijn ingericht dat een persoon die geen formele bestuurder is het beleid van de onderneming toch feitelijk bepaalt. In een dergelijk geval heeft DNB de mogelijkheid om de betrouwbaarheid van deze persoon te beoordelen. De ruime formulering in de wet is er niet op gericht dat DNB een ieder, die buiten de gebruikelijke kring van beleidsbepalers valt, zekerheidshalve toetst.

De artikelen van dit hoofdstuk zien op de feiten en omstandigheden die in aanmerking worden genomen bij de beoordeling en de wijze waarop DNB hierin inzicht verkrijgt. De beoordeling van de betrouwbaarheid richt zich op feiten en omstandigheden, waaruit blijkt dat het vertoonde gedrag van betrokkene niet in overeenstemming is met een integere invulling en uitoefening van de functie van een persoon als bedoeld in de artikelen 3:9 en 3:99, derde lid, van de wet. Voorbeelden van dergelijke feiten en omstandigheden zijn: niet de waarheid spreken, geen openheid geven over voor het toezicht relevante onderwerpen, niet discreet omgaan met vertrouwelijke informatie, zich niet houden aan afspraken, het op een onverantwoordelijke wijze optreden in de beroepsuitoefening.

In het geval de toezichthouder tot het oordeel is gekomen dat de betrouwbaarheid van een kandidaat-(mede)beleidsbepaler niet buiten twijfel staat, is de vervolgvraag welke consequenties aan dat negatieve betrouwbaarheidsoordeel moeten worden verbonden. Bij de beantwoording van die vervolgvraag moet de toezichthouder in beginsel alle betrokken belangen afwegen, tenzij het gaat om dermate ernstige antecedenten dat een belangenafweging achterwege kan blijven. Bij die belangenafweging moeten zowel de belangen worden afgewogen die de wet beoogt te beschermen (zoals de stabiliteit en de integriteit van

het financiële stelsel), als de overige belangen van de financiële onderneming (zoals de continuïteit van de onderneming) en van de betrokken kandidaat (zoals het verwerven van inkomen en andere persoonlijke belangen). Bij de vraag welke consequenties een negatief betrouwbaarheidsoordeel moet hebben, kunnen voorts de aan een antecedent ten grondslag liggende gedraging en de overige omstandigheden van het geval relevant zijn. Hierdoor zal een gedraging die geen direct verband houdt met de financiële sector in het algemeen minder verstreckende consequenties hebben dan een financieel relevante gedraging zoals handel met voorkennis.

Ter uitvoering van de artikelen 3:9 en 3:99, derde lid, van de wet is in dit hoofdstuk aansluiting gezocht bij de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing¹⁴.

Anders dan voorheen in de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing zijn de antecedenten die zonder nadere afweging leiden tot het oordeel dat de betrouwbaarheid van een persoon niet buiten twijfel staat, in het eerste onderdeel van bijlage A van dit besluit genoemd. Voorts is vanwege het zwaarwegend karakter nu ook deelneming aan een criminele of terroristische organisatie (artikelen 140 tot en met 140a van het Wetboek van Strafrecht) als antecedent opgenomen.

Op verzoek van de NVB en Euronext/REB is in de toelichting nader aangegeven op welke wijze de betrouwbaarheid van rechtspersonen, als houder van een gekwalificeerde deelneming getoetst wordt. DNB beoordeelt in die gevallen de betrouwbaarheid van de personen die de gekwalificeerde deelneming houdende rechtspersoon vertegenwoordigen en het beleid van een financiële onderneming zouden of zouden kunnen bepalen of mede bepalen.

Verder merkten de NVB en Euronext/REB op dat met betrekking tot de betrouwbaarheidstoets qua strafrechtelijke antecedenten geen onderscheid is gemaakt tussen een onherroepelijke veroordeling ex onderdeel 1 dan wel onderdeel 2 van bijlage A. Het besluit is zodanig aangepast, dat alleen antecedenten ex onderdeel 1 automatisch er toe leiden dat de betrouwbaarheid niet buiten twijfel staat, tenzij er sinds het onherroepelijk worden van de uitspraak tenminste acht jaren zijn verstreken.

Artikel 5

De Nederlandsche Bank stelt vast of de betrouwbaarheid van een persoon als bedoeld in artikel 3:9, eerste lid, 3:11, 3:13, 3:37, derde lid en vierde lid, 3:47, eerste en vijfde lid, 3:99, eerste lid of 3:149 van de wet buiten twijfel staat op basis van diens voornemens, handelingen en antecedenten.

Stb. 2006, nr. 519

De artikelen 5 tot en met 9 zijn bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:9, derde lid, en 3:99, derde lid, van de wet.

Artikel 5 bevat de inhoud van artikel 2, eerste lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing¹⁵. De aan een handeling of antecedent ten grondslag liggende gedraging is bepalend voor het oordeel over de betrouwbaarheid van betrokkene. Onder gedraging wordt zowel een doen als nalaten begrepen. Ook een voorgenomen gedraging kan inzicht geven in de betrouwbaar-

¹⁴ Beleidsregel inzake de betrouwbaarheid van (kandidaat) (mede) beleidsbepalers van en houders van gekwalificeerde deelnemingen in onder toezicht staande instellingen, Stcrt. 2005, nr. 20.

¹⁵ Beleidsregel inzake de betrouwbaarheid van (kandidaat) (mede) beleidsbepalers van en houders van gekwalificeerde deelnemingen in onder toezicht staande instellingen, Stcrt. 2005, nr. 20.

heid van betrokkene. Een voorbeeld van een voorgenomen gedraging is dat uit onderzoek blijkt dat een voorgenomen aandelentransactie van de te toetsen kandidaat in het verleden is afgekeurd in verband met mogelijke voorkennis of (de schijn van) belangenverstremming. Vanzelfsprekend dient DNB relevante voornemens op objectief verifieerbare wijze vast te stellen.

Artikel 6

De Nederlandsche Bank neemt bij de vaststelling, bedoeld in artikel 5, in ieder geval in aanmerking:

- a. de in de onderdelen 1 en 2 van Bijlage A genoemde strafrechtelijke antecedenten;
- b. de in onderdeel 3 van Bijlage A genoemde financiële antecedenten;
- c. de in onderdeel 4 van Bijlage A genoemde toezichtantecedenten;
- d. de in onderdeel 5 van Bijlage A genoemde fiscaal bestuursrechtelijke antecedenten; en
- e. de in onderdeel 6 van Bijlage A genoemde overige antecedenten.

Stb. 2006, nr. 519

In dit artikel is artikel 2, tweede lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing opgenomen. In bijlage A zijn de antecedenten opgenomen die voor de betrouwbaarheidsbeoordeling van belang zijn. Onderdeel 1 van bijlage A bevat een limitatieve opsomming van antecedenten; de opsomming in de overige onderdelen is niet limitatief.

Naast de nadrukkelijk omschreven antecedenten kan DNB ook andere feiten en omstandigheden die redelijkerwijs van belang kunnen zijn, in haar overwegingen betrekken. Hierbij kan worden gedacht aan feiten en omstandigheden die naar hun aard vergelijkbaar zijn met de in de bijlage genoemde antecedenten.

Artikel 7¹⁶

1. De Nederlandsche Bank verkrijgt inzicht in de in artikel 5 bedoelde voornemens, handelingen en antecedenten op grond van:

- a. door betrokkene verstrekte gegevens en inlichtingen;
- b. door de Landelijke Officier van Justitie verstrekte politiegegevens;
- c. gegevens uit de registratie, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet documentatie vennootschappen;
- d. gegevens en inlichtingen, verkregen van de Belastingdienst;
- e. gegevens en inlichtingen, verkregen van Nederlandse of buitenlandse overheidsinstanties dan wel van Nederlandse of buitenlandse van overheidswege aangewezen

¹⁶ Bij het Meldpunt van het Ministerie van Financien is gevraagd of het op grond van de limitatieve bronnen, genoemd in deze artikelen, mogelijk is dat DNB informatie afkomstig van de Nederlandse Zorg autoriteit (NZa) gebruikt in het kader van betrouwbaarheidstoetsingen? Het Ministerie van Financien heeft geantwoord dat dat, zoals de artikelen nu zijn geformuleerd niet mogelijk is. De informatie is niet te scharen onder één van de genoemde bronnen. Wij zien het belang dat DNB kan hebben bij de informatie afkomstig van de NZa in het kader van de betrouwbaarheidstoetsingen. De artikelen zullen worden aangepast. (*red.*)

instanties die belast zijn met het toezicht op financiële markten of op personen die op die markten werkzaam zijn;

- f. ambtsberichten van het Openbaar Ministerie;
- g. inlichtingen, verkregen van door betrokkene opgegeven referenties;
- h. gegevens uit openbare bronnen;
- i. inlichtingen, verkregen van curatoren of bewindvoerders met betrekking tot faillissementen, surseances, schuldsaneringen, bewindvoeringen of noodregelingen waarbij de in artikel 5 bedoelde persoon betrokken is geweest;
- j. inlichtingen, verkregen van organisaties van huidige of voormalige beroepsgenoten van betrokkene; of
- k. gegevens en inlichtingen, verkregen uit andere bij ministeriële regeling aan te wijzen bronnen.

2. Indien de gegevens of inlichtingen, verkregen overeenkomstig het eerste lid, de Nederlandsche Bank aanleiding geven tot nader onderzoek, kan de Nederlandsche Bank ook inlichtingen inwinnen en gegevens opvragen bij andere personen of instanties dan genoemd in dat lid. De Nederlandsche Bank stelt de betrokkene in dat geval vooraf schriftelijk in kennis van:

- a. de reden van het nadere onderzoek;
- b. de personen of instanties bij wie nadere gegevens of inlichtingen zullen worden ingewonnen; en
- c. de aard van de nadere gegevens of inlichtingen.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel vloeit voort uit artikel 2, derde lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing. Om inzicht in de voornemens, handelingen en antecedenten te verkrijgen die van belang zijn voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van betrokkene, kan DNB bij verschillende personen en ondernemingen om informatie verzoeken. Anders dan in de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing bevat dit artikel een limitatieve lijst van bronnen die DNB kan raadplegen.

In de eerste plaats betreft het hier informatie die door de financiële onderneming wordt verkregen van de betrokkene en die zij aan DNB verschaft. Dit is de situatie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a. In de tweede plaats betreft het gegevens die afkomstig zijn van derden.

Zo kan DNB op grond van het eerste lid, onderdeel c, de registratie bedoeld in de Wet documentatie vennootschappen raadplegen. Dit is het geautomatiseerde gegevensbestand Vennoot '98 van het Ministerie van Justitie. Vennoot '98 bevat gegevens op basis waarvan de Minister van Justitie kan toetsen of de akte van oprichting van vennootschappen in strijd is met de openbare orde of de wet en of er, gelet op de voornemens of antecedenten van de personen die het beleid van de vennootschap zullen bepalen dan wel mede bepalen, het gevaar bestaat dat de vennootschap voor ongeoorloofde doeleinden zal worden gebruikt of dat haar schuldeisers zullen worden benadeeld. Op grond van het Besluit Documentatie Vennootschappen van 21 oktober 2004 kan informatie uit dit systeem aan DNB worden verstrekt in het kader van haar toezichtstaken.

Op grond van het eerste lid, onderdeel d, kan DNB informatie vragen aan de Belastingdienst. De Belastingdienst is ontheven van haar geheimhoudingsverplichting als bedoeld in artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen¹⁷. Op basis van deze ontheffing zijn DNB, AFM en de Belastingdienst een convenant overeengekomen over informatieverstrekking ten behoeve van betrouwbaarheidstoetsingen van kandidaat (mede-) beleidsbepalers in de financiële sector.

Voorts kan DNB op basis van ambtsberichten van het Openbaar Ministerie kennisnemen van het feit dat een kandidaat (mede-) beleidsbepaler als verdachte wordt aangemerkt of – indien het een afgesloten strafzaak betreft – informatie verkrijgen over het achterliggende feitencomplex. Vanwege het limitatieve karakter zijn ook bronnen opgenomen die in de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing niet geëxpliciteerd waren (gegevens en inlichtingen uit openbare bronnen, van curatoren of bewindvoerders, organisaties van beroepsgenoten). Voor gegevens uit openbare bronnen moet bijvoorbeeld gedacht worden aan gegevens uit het handelsregister of het Kadaster. De gegevens en inlichtingen van organisaties van huidige of voormalige beroepsgenoten (zoals het Dutch Securities Institute (DSI)) kunnen van belang zijn vanwege mogelijke tuchtrechtelijke of disciplinaire maatregelen tegen betrokkene. Ook is de mogelijkheid opgenomen om bij ministeriële regeling andere bronnen aan te wijzen die DNB voor de betrouwbaarheidstoetsing kan raadplegen.

Het tweede lid regelt dat wanneer DNB op basis van gegevens of inlichtingen uit de in het eerste lid genoemde bronnen aanleiding heeft tot nader onderzoek, DNB aanvullende bronnen kan betrekken bij de toetsing van de betrouwbaarheid. De betrokkene krijgt hierover voorafgaand aan het nadere onderzoek een met redenen omklede kennisgeving.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel is van redactionele aard.

Artikel 8

1. De betrouwbaarheid van een persoon als bedoeld in artikel 5 staat niet buiten twijfel indien:

- a. deze onherroepelijk veroordeeld is terzake van een misdrijf, genoemd in onderdeel 1 van bijlage A, waarbij sinds het onherroepelijk worden van de uitspraak minder dan acht jaren zijn verstreken;**
- b. deze veroordeeld is terzake van een misdrijf, genoemd in onderdeel 1 van bijlage A, waarbij de uitspraak nog niet onherroepelijk is of waarbij sinds het onherroepelijk worden van de uitspraak acht of meer jaren zijn verstreken;**
- c. deze veroordeeld is terzake van een overtreding van artikel 69 van de Algemene wet inzake de rijksbelastingen of artikel 65 van de Invorderingswet 1990, waarbij betrokkene veroordeeld is tot een gevangenisstraf of boete; of**
- d. deze een vergrijpboete van meer dan € 62.500 opgelegd heeft gekregen terzake van een feit, genoemd in onderdeel 5 van**

bijlage A, en het besluit waarbij de vergrijpboete is opgelegd onherroepelijk is geworden of waarbij ten minste de rechter in eerste aanleg uitspraak heeft gedaan.

2. De Nederlandsche Bank kan op grond van de omstandigheden of belangen, genoemd in artikel 9, afwijken van het eerste lid, ten aanzien van de onderdelen b, c en d.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel verwerkt de inhoud van artikel 3, derde lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing en bepaalt dat een onherroepelijke rechterlijke veroordeling terzake een antecedent bedoeld in onderdeel 1 van bijlage A leidt tot de vaststelling dat de betrouwbaarheid van betrokkene niet (langer) buiten twijfel staat. Gelet op de aard en ernst van de misdrijven bedoeld in dit onderdeel, worden de aan het misdrijf ten grondslag liggende gedragingen op voorhand geacht onverenigbaar te zijn met de belangen die de wet beoogt te beschermen.

De dwingende consequentie voor het oordeel over de betrouwbaarheid die verbonden is aan de onherroepelijke veroordeling terzake van strafrechtelijke antecedenten als bedoeld in onderdeel 1 van bijlage A is begrensd tot een termijn van acht jaar vanaf de datum van het onherroepelijk worden van de rechterlijke uitspraak. Deze begrenzing geldt niet voor andere antecedenten. Echter, DNB kan antecedenten die zich hebben voorgedaan voorafgaande aan de termijn van acht jaar, minder zwaar laten meetellen in haar afweging dan antecedenten die zich binnen die termijn hebben voorgedaan.

Stb. 2010, nr. 801

Zie voor een toelichting op dit onderdeel de toelichting op artikel 15, Bgfo.

Stb. 2012, nr. 695

Dit wijzigingsbesluit strekt er mede toe de betrouwbaarheids- toets in de artikelen 15 van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, 8 van het Besluit Prudentiële regels Wft en 32 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft te wijzigen, zoals ook aangekondigd in de memorie van toelichting¹⁸ bij de Wet van 22 december 2011 tot wijziging van de Wet op het financieel toezicht, de Wet financiële markten BES en de Wet toezicht trustkantoren in verband met de introductie van de geschiktheidseis en de versterking van de samenwerking tussen de toezichthouders in het kader van de geschiktheidstoets en de betrouwbaarheidstoets (Stb. 2012, 7). Het doel van de wijziging van genoemde artikelen is het bevorderen van de rechtszekerheid en het beperken van eventuele verschillen van inzicht tussen DNB en AFM bij de waardering van antecedenten.

De wijziging is tweeledig. De eerste wijziging omvat de uitbreiding van de bepaling met fiscale delicten, namelijk een fiscaal delict als bedoeld in de gewijzigde bepaling aangeduide bijlage en een bestuursrechtelijk delict als bedoeld in artikel 69 van de Algemene wet inzake de rijksbelastingen of artikel 65 van de Invorderingswet 1990 waarbij een boete is opgelegd van meer dan € 62.500. De grens van € 62.500 gekozen omdat dit aansluit bij het beleid van de Belastingdienst. Overtredingen die meer dan € 125.000 geleden nadeel tot gevolg hebben, worden als extra zwaar beoordeeld (categorie II) in het kader van het

¹⁷ Ontheffing is verleend op 13 september 2004, kenmerk DGB 2004-04599U, overeenkomstig het in paragraaf 2.2 van het Voorschrift informatieverstrekking 1993 (Stcrt. 1998, nr. 243) bepaalde.

¹⁸ Kamerstuk 32.786, nr. 3, p. 5.

vervolgingsbeleid van de Belastingdienst.¹⁹ Bij opzet is de boete in beginsel 50% van het geleden nadeel (artikel 25, derde lid, van het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst).

De tweede wijziging die dit besluit doorvoert brengt een onderscheid aan tussen enerzijds veroordelingen voor misdrijven waarbij sinds het onherroepelijk worden van de uitspraak minder dan acht jaren zijn verstreken en anderzijds veroordelingen voor misdrijven van langer dan acht jaar geleden of waarbij de uitspraak nog niet onherroepelijk is geworden. Bij de eerste categorie is dwingend bepaald dat de betrouwbaarheid van de persoon in kwestie niet buiten twijfel staat. Bij de laatstgenoemde categorie mag de toezichthouder onder bijzondere omstandigheden afwijken van het uitgangspunt dat er afgetoetst moet worden. Deze hardheidsclausule geldt eveneens voor de nieuwe toegevoegde fiscale delicten.

Bij de wijzigingen is rekening gehouden met enerzijds de behoefte aan een daadkrachtige en effectieve toezichthouder en anderzijds de belangen van de geadresseerden. Dit heeft onder andere geresulteerd in het uitgangspunt dat bij bepaalde zware vergrijpen een negatief betrouwbaarheidsoordeel volgt, maar dat de toezichthouder de ruimte houdt om bij sommige van deze antecedenten rekening te houden met bijzondere omstandigheden van het geval. Bij de toepassing van deze hardheidsclausule houdt de toezichthouder onder meer rekening met de ernst van het feit, het al dan niet onherroepelijk zijn van een strafrechtelijke veroordeling of het besluit waarbij de vergrijpboete wordt opgelegd en de tijd die is verstreken sinds de veroordeling of oplegging van de boete. Andersom kan de toezichthouder in het kader van zijn algemene belangenafweging steeds oordelen dat de betrouwbaarheid van een persoon niet buiten twijfel staat, ook wanneer de drempels in de onderhavige artikelen niet worden gehaald, bijvoorbeeld wanneer een vergrijpboete is opgelegd van minder dan € 62.500.

Eveneens is er, met het oog op een effectieve en daadkrachtige toezichthouder, voor gekozen om op het moment van beoordeling niet de onherroepelijkheid van een uitspraak af te wachten. Wel dient er in ieder geval een onherroepelijk besluit of ten minste een uitspraak van de rechter in eerste aanleg te liggen. Dit laatste geldt eveneens voor de strafrechtelijke veroordeling. De onherroepelijkheid van een uitspraak afwachten kan jaren duren en is niet in lijn met het doel van de betrouwbaarheidstoets.

Artikel 9

De Nederlandsche Bank neemt bij de vaststelling, bedoeld in artikel 5, in aanmerking:

- a. het onderlinge verband tussen de aan een antecedent ten grondslag liggende gedraging of gedragingen en de overige omstandigheden van het geval;**
- b. de belangen die de wet beoogt te beschermen; en**
- c. de overige belangen van de onderneming en de betrokkene.**

Stb. 2006, nr. 519

In dit artikel wordt artikel 3, tweede lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing verwerkt. Met betrekking tot de in bijlage A opgesomde antecedenten geldt dat het bestaan van een enkel antecedent, met uitzondering van de antecedenten

bedoeld in onderdeel 1 van bijlage A, op zichzelf nog niet maatgevend is voor het oordeel van DNB over de betrouwbaarheid van betrokkene. DNB zal zich een eigen oordeel moeten vormen over een antecedent. Bovendien dient het onderlinge verband van voornemens, handelingen en de aan het antecedent ten grondslag liggende gedraging van betrokkene in ogeschouw te worden genomen. Dit betekent bijvoorbeeld dat een vrijspraak door de strafrechter of het anderszins uitblijven van een strafrechtelijke reactie niet op voorhand betekent dat er geen twijfel zou kunnen bestaan over de betrouwbaarheid van betrokkene. Omgekeerd is het in beginsel mogelijk dat DNB tot de conclusie komt dat het bestaan van een antecedent, met uitzondering van de antecedenten genoemd in onderdeel 1 van bijlage A, niet leidt tot doorslaggevende twijfel over de betrouwbaarheid van betrokkene.

Stb 2015, nr. 308

Dit onderdeel betreft een redactionele aanpassing van artikel 9, onderdeel c, waardoor de reikwijdte ervan beter aansluit op die van artikel 5.

¹⁹ «Wijziging van de Aanmeldingstransactie en vervolgingsrichtlijnen van fiscale delicten, douane- en toeslagendelicten», Kennisgeving van 24 juni 2011, nr. DGB2011/4014M (Stcrt. 2011, 11782).

Hoofdstuk 3 Integere uitoefening van het bedrijf²⁰

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:10, eerste, tweede en derde lid, en 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet

Stb. 2006, nr. 519

Met de inwerkingtreding van de Wet actualisering en harmonisatie financiële toezichtwetten (Wet A&H)²¹ is integriteit als doelstelling in de financiële toezichtwetgeving opgenomen. Integriteit is ook een doelstelling in het kader van de Wft. Een belangrijk aspect met betrekking tot integriteit is de integere uitoefening van het bedrijf van de onder toezicht staande ondernemingen.

Integer handelen is de eigen verantwoordelijkheid van de financiële onderneming en is in het belang van de onderneming zelf. Het vertrouwen van de consument in de financiële onderneming is namelijk mede daarvan afhankelijk. De onderneming dient zelf een beleid te hanteren en zorg te dragen voor de bewustwording, de bevordering en de handhaving van de in dit beleid neergelegde principes.

De waarborgen voor een integere uitoefening van het bedrijf vinden voornamelijk hun neerslag in de bedrijfsvoering van de financiële ondernemingen.

Zoals hiervoor aangegeven, dienen financiële ondernemingen over een adequaat beleid te beschikken dat ertoe strekt dat er binnen alle geledingen van de organisatie integer gehandeld wordt. Onverminderd dit beleid dienen de financiële ondernemingen in het bijzonder beleid vast te stellen met betrekking tot een integere uitoefening van het bedrijf: het tegengaan van belangenverstrengeling en betrokkenheid bij strafbare feiten of andere wetsovertredingen en het tegengaan van handelingen die het vertrouwen in de financiële onderneming of de financiële markten als geheel kunnen schaden. Net als in het Besluit integere bedrijfsvoering kredietinstellingen en verzekeraars worden deze thema's in dit besluit uitgewerkt in de artikelen die zien op (i) het tegengaan van belangenverstrengeling; (ii) de omgang met incidenten die een gevaar vormen voor een integere uitoefening van het bedrijf van een financiële onderneming; (iii) personen die een integriteitgevoelige functie bekleden; (iv) het vaststellen van de identiteit, de aard en de achtergrond van de cliënten ("Customer Due Diligence"). Verder dient de financiële onderneming op verzoek van de toezichthouder de administratie te onderzoeken op personen die in verband met terroristische activiteiten de integriteit van de financiële sector kunnen schaden.

De uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk brengt met zich dat er in bepaalde gevallen verwerking van persoonsgegevens in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) zal plaatsvinden door de betrokken ondernemingen. De grondslag voor de toelaatbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens door een financiële onderneming, ligt in artikel 8, sub c, van de Wbp. Het is de verantwoordelijkheid van de betrokken onderneming om bij de uitvoering van de verplichtin-

gen uit dit besluit aan de vereisten van de Wbp te voldoen.

Artikel 10

1. Een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:10, eerste lid, 3:11, 3:12, 3:12a, 3:13 of 3:14 van de wet draagt zorg voor een systematische analyse van integriteitsrisico's.
2. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, draagt er zorg voor dat het beleid, bedoeld in artikel 3:10, eerste lid, van de wet zijn neerslag vindt in procedures en maatregelen.
3. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, stelt alle relevante bedrijfsonderdelen in kennis van het beleid en de procedures en maatregelen.
4. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, draagt zorg voor de uitvoering en de systematische toetsing van het beleid en de procedures en maatregelen.
5. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, draagt zorg voor onafhankelijk toezicht op de uitvoering van het beleid en de procedures en maatregelen met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf en beschikt over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken worden gerapporteerd aan de personen belast met de taak, bedoeld in artikel 21.
6. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, beschikt over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf onder toezicht van de personen belast met de taak, bedoeld in artikel 21, tot een gepaste bijstelling leiden.

Stb. 2006, nr. 519

Een kredietinstelling, verzekeraar of clearinginstelling dient op grond van artikel 3:10 en 3:17 van de wet te beschikken over helder geformuleerde beleidsuitgangspunten en procedures en maatregelen ter beheersing van integriteitsrisico's.

Dit artikel beschrijft de stappen (risico's analyseren, beleid maken, beleid toetsen en eventueel bijstellen) die de genoemde financiële ondernemingen moeten "doorlopen" om de omstandigheden en gebeurtenissen die gevolgen kunnen hebben voor de integere uitoefening van het bedrijf van een financiële onderneming te herkennen en te beheersen. Hierbij is het allereerst van het belang dat de financiële onderneming zelf op systematische wijze een analyse maakt van de integriteitsrisico's. Hiertoe licht de financiële onderneming op continue basis de eigen organisatie door om te bezien bij welke bedrijfsonderdelen er gevaar op integriteitsrisico's bestaat. Met behulp van deze analyse formuleert de financiële onderneming haar beleid (procedures en maatregelen) en past zij dit indien nodig aan om de integere uitoefening van het bedrijf blijvend te waarborgen.

In het tweede lid wordt bepaald dat de financiële onderneming het beleid met betrekking tot de onderwerpen die in de wet genoemd worden, vertaalt in organisatorische en administratieve procedures en maatregelen. Verder is het van belang dat het

²⁰ Bij het Meldpunt Wft van het Ministerie van Financiën is opgemerkt dat in dit hoofdstuk het begrip verzekeraar wordt gebruikt; door deze formulering vallen ook natura-uitvaart en schadeverzekeraars onder bv. de CDD [=customer due diligence (red.)] verplichtingen. In de Wid en de daarbij horende regelgeving zijn laatstgenoemde recent juist uitgezonderd van CDD verplichtingen. Voorgesteld wordt om "verzekeraar" te vervangen door "levensverzekeraar". Het Ministerie van Financiën studeert hier nog op. (red.)

²¹ Stb. 2003, nr. 55.

beleid en de procedures en maatregelen ten aanzien van integriteit geïntegreerd worden in de bedrijfsprocessen en op die manier bijdragen aan een integriteitsbewuste bedrijfscultuur. Deze procedures en maatregelen dragen bij aan de vorming van de bedrijfscultuur van de onderneming. De bedrijfscultuur is een belangrijke interne omgevingsfactor ter inbedding van integer handelen.

In het algemeen deel van deze nota van toelichting is verduidelijkt hoe de doelstellingen uit de wet in dit besluit zijn verwerkt.

Integriteitsrisico's kunnen voortvloeien uit activiteiten, relaties en handelingen van bijna alle geledingen van financiële ondernemingen. Het is daarom van belang dat de procedures en maatregelen op grond van dit hoofdstuk aan alle relevante afdelingen binnen de financiële onderneming bekend worden gemaakt. Hierbij wordt overigens wel erkend dat het ene onderdeel van een onderneming wellicht een groter risico vormt dan het andere; het is aan de onderneming zelf om hier een juiste inschatting van te maken. Verder is het van belang dat de procedures en maatregelen uit deze paragraaf geïntegreerd worden in de bedrijfsprocessen en op die manier bijdragen aan een integriteitsbewuste bedrijfscultuur. Hierbij wordt nog opgemerkt dat scholing en opleiding belangrijke instrumenten zijn om het bewustzijn met betrekking tot het integer handelen binnen de onderneming te vergroten.

De financiële onderneming is primair verantwoordelijk voor de bevordering en handhaving van het integer handelen. Voorts dient zij toe te zien op de realisatie van het geformuleerde beleid en de naleving van interne richtlijnen en gedragscodes door haar medewerkers.

De financiële onderneming dient het beleid en de procedures en maatregelen met betrekking tot de integere bedrijfsvoering doorlopend te toetsen aan de vigerende wet- en regelgeving. Daarbij houdt de financiële onderneming tevens rekening met de interne richtlijnen ten aanzien van integer handelen.

Uit een dergelijke analyse moet blijken dat de betreffende onderneming (a) zodanig georganiseerd is dat de integriteitsrisico's zoveel mogelijk beperkt zijn en (b) dat de onderneming adequaat kan optreden tegen eventuele incidenten.

Wanneer er zich toch omstandigheden voordoen die de integere uitoefening van het bedrijf in gevaar zouden kunnen brengen, of uit de voornoemde toetsing blijkt dat de procedures en maatregelen niet voldoen, dient de financiële onderneming deze aan te passen.

Stb. 2009, nr. 437

De wijziging van de artikelen 10 tot en met 13 van het Bpr Wft zorgt ervoor dat deze artikelen ook toepassing vinden op betaalinstellingen. De artikelen vormen een uitwerking van vereisten die gesteld worden aan een integere bedrijfsuitoefening.

Stb. 2011, nr. 673

In dit onderdeel wordt de elektronischgeldinstelling toegevoegd aan de artikelen 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 en 27, van het Besluit prudentiële regels Wft. Deze toevoeging is gebaseerd op de artikelen 3:10 en 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de Wet op het financieel toezicht. Genoemde artikelen hebben betrekking op een integere bedrijfsuitoefening door de financiële onderneming.

In artikel 10 zijn regels uitgewerkt die betrekking hebben op een integere bedrijfsuitoefening. Op grond van dit artikel moeten de in dit artikel genoemde financiële ondernemingen een analyse maken van integriteitsrisico's binnen de onderneming en hier vervolgens in het integriteitsbeleid van de onderneming reke-

ning mee houden. Artikel 11 heeft betrekking op het feit dat een financiële onderneming moet beschikken over procedures die ertoe strekken dat verstrengeling van privébelangen van beleidsbepalers met belangen van de financiële onderneming, zoveel mogelijk worden voorkomen. In artikel 12 is opgenomen dat een daarin genoemde financiële onderneming moet beschikken over procedures en maatregelen met betrekking tot de omgang met en vastlegging van incidenten. In artikel 13 is geborgd dat een financiële onderneming aandacht geeft aan de betrouwbaarheid van personen die benoemd gaan worden in een integriteitsgevoelige functie.

De artikelen 17, 18, 19, 20, 21 en 22 van het Besluit prudentiële regels Wft zijn gebaseerd op artikel 3:17, tweede lid, aanhef, onderdeel a, van de Wet op het financieel toezicht en geven uitwerking aan de voorwaarde dat een financiële onderneming een beheerste bedrijfsuitoefening moet nastreven.

In artikel 17 zijn onder meer eisen opgenomen die betrekking hebben op de organisatiestructuur, de informatievoorziening, rapportagelijnen en een verdeling van taken en bevoegdheden binnen de financiële onderneming. In artikel 18 is geregeld dat de financiële onderneming moet beschikken over een adequate functiescheiding. Dit moet voorkomen dat er zodanig veel taken en bevoegdheden bij één persoon geconcentreerd zijn, dat een risico op fouten en oneigenlijk gebruik van activa of gegevens ontstaat. In artikel 19 is bepaald dat de financiële onderneming over een administratie moet beschikken waaruit alle rechten en verplichtingen van de financiële onderneming en een eventueel bijkantoor kunnen worden gekend. Artikel 20 ziet op de informatievoorziening die een financiële onderneming moet inrichten; artikel 21 ziet op de compliance-functie. In artikel 22 wordt tot slot nog bepaald dat een accountant die de jaarrekening toetst, ook op hoofdlijnen de organisatie-inrichting en risicobeheersing van de financiële onderneming moet beoordelen.

In de artikelen 23, 24 en 25 van het Besluit prudentiële regels Wft wordt nader uitwerking gegeven aan artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet op het financieel toezicht. In deze bepalingen wordt geregeld dat een financiële onderneming een beleid moet voeren dat gericht is op het beheersen van relevante risico's (artikel 23). Dit zijn risico's die de soliditeit van de onderneming kunnen raken. De financiële onderneming moet er ook voor zorgen dat het opgestelde beleid wordt nageleefd (artikel 24) en dat gehanteerde modellen moeten worden getoetst op validiteit door de voorspellingen van het model te vergelijken met de werkelijke uitkomsten (artikel 25). Voornoemde bepalingen zijn met de onderhavige wijzigingen ook op elektronischgeldinstellingen van toepassing.

In deze onderdelen wordt de elektronischgeldinstelling onder de reikwijdte van de artikelen 27, 27a, 28, 29, 30, 31 en 32a van het Besluit prudentiële regels Wft gebracht. Deze artikelen geven uitwerking aan artikel 3:18, tweede en derde lid, van de Wet op het financieel toezicht en zien op het uitbesteden van werkzaamheden. De regels zijn opgesteld voor het uitbesteden van belangrijke werkzaamheden (artikel 32a).

In artikel 27 Bpr is bepaald dat een elektronischgeldinstelling uitsluitend werkzaamheden mag uitbesteden indien dit het prudentieel toezicht niet belemmert. Ook mogen taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid bepalen, niet worden uitbesteed. Op grond van artikel 27a moet de Nederlandsche Bank op de hoogte worden gebracht van het voornemen om werkzaamheden in verband met het verlenen van betaaldiensten uit te besteden. In de artikelen 28 tot en met 31 is de regeling met betrekking tot het uitbesteden van werkzaamheden nader uitgewerkt.

Stb. 2012, nr. 695

De wijzigingen in deze onderdelen inzake wisselinstellingen volgen op de inwerkingtreding van artikel VIII van de Wijzigingswet financiële markten 2012. Middels deze wijzigingswet is de Wet inzake de geldtransactiekantoren (Wgt) materieel opgenomen in de Wft. Het onder de Wgt bestaande beleid wordt middels het onderhavige wijzigingsbesluit opgenomen in het Besluit prudentiële regels (Bpr) en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector.

Hiertoe zijn wijzigingen aangebracht in de relevante bepalingen uit het Bpr inzake integere en beheerste uitoefening van het bedrijf, alsmede inzake het uitbesteden van werkzaamheden en wijzigingen met betrekking tot de verstrekte gegevens, zodat dat deze eveneens van toepassing zijn op wisselinstellingen. Tevens is artikel 129 met betrekking tot de verstrekking van de jaarstukken van toepassing verklaard op wisselinstellingen.

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 11²²

1. Een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, 3:23, 3:24a, 3:24b²³ 3:26 of 3:27 van de wet beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het tegengaan van verstrengeling van privé-belangen van:
  - a. personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen;
  - b. groepsbestuurders;
  - c. leden van het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming; en
  - d. andere werknemers of andere personen die in haar opdracht op structurele basis werkzaamheden voor haar verrichten, met haar belangen of die van haar cliënten.
2. De entiteit voor risico-acceptatie, bank, pre-

²² Bij het Meldpunt van het Ministerie van Financien is opgemerkt dat de regels de Raad van Commissarissen (indien die er is) verplichten tot voorafgaande goedkeuring van financiële dienstverlening op personeelscondities aan bestuurders en commissarissen. Opgemerkt wordt dat die taak namens de RvC zou moeten kunnen worden uitgevoerd door (bijvoorbeeld) compliance. Voorts wordt opgemerkt dat het praktischer zou zijn als wordt volstaan met een check/goedkeuring achteraf. Indien de wetgever goedkeuring vooraf per se nodig blijven vinden, dan wordt geopperd om in ieder geval materialiteitsdrempels te introduceren. Tenslotte wordt opgemerkt dat het mogelijk zou moeten worden gemaakt dat een financiële groep een interne regeling kan vaststellen voor en kan toepassen op alle tot die groep behorende financiële ondernemingen, zodat niet steeds de betrokken RvC van een vergunninghoudende financiële onderneming die deel uitmaakt van die groep in beeld hoeft te komen. Het Ministerie van Financien bestudeert dit nog. (red.)

²³ Stb 2008, nr. 334 verzuimt hier een komma in te voegen (red.)

miepensioeninstelling of verzekeraar, onderscheidenlijk het bijkantoor, beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het verlenen van financiële diensten op basis van personeelscondities aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen en groepsbestuurders.

3. Financiële dienstverlening door de entiteit voor risico-acceptatie, bank, premiepensioeninstelling of verzekeraar, onderscheidenlijk het bijkantoor, op basis van personeelscondities aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen of groepsbestuurders vindt uitsluitend plaats in de normale uitoefening van het bedrijf en vindt telkens slechts plaats na instemming door het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming dan wel namens een daartoe aangewezen orgaan.
4. Financiële dienstverlening door de entiteit voor risico-acceptatie, bank, premiepensioeninstelling of verzekeraar, onderscheidenlijk het bijkantoor, aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen of groepsbestuurders vindt, indien de dienst buiten de grenzen van het bij de financiële onderneming bestaande systeem van personeelscondities wordt verleend, uitsluitend plaats in de normale uitoefening van het bedrijf, en tegen de gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden.
5. Financiële dienstverlening door de entiteit voor risico-acceptatie, bank, premiepensioeninstelling of verzekeraar, onderscheidenlijk het bijkantoor, aan leden van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, alsmede aan familieleden, niet zijnde personeelsleden, van personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen, van groepsbestuurders en van leden van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, geschiedt uitsluitend in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden.

Stb. 2006, nr. 519

Belangenverstrengeling, of de schijn daarvan, kan negatieve gevolgen hebben voor zowel de cliënten van de financiële onderneming als de financiële onderneming zelf. Ook kan belangenverstrengeling, of de schijn daarvan, het vertrouwen in de financiële markten als geheel schaden. Het is derhalve van belang dat financiële ondernemingen over beleid beschikken om belangenverstrengeling tegen te gaan.

Het beleid van een financiële onderneming ten aanzien van belangenverstrengeling moet duidelijk maken hoe er bijvoorbeeld dient te worden omgegaan met persoonlijke, professionele en financiële belangen in relatie tot het omgaan met cliënten en andere relaties, het omgaan met (vertrouwelijke) informatie, het aangaan van cliëntrelaties, het verrichten van transacties in de privé-sfeer en het vervullen van nevenactiviteiten.

Ook bij het verlenen, en gedurende de looptijd wijzigen, van financiële diensten van de onderneming (bijvoorbeeld kredieten, verzekeringen of garanties) aan bestuurders, groepsbestuurders en leden van het orgaan belast met toezicht (raad van commissarissen of vergelijkbare organen zoals de raad van toezicht) en familieleden van voornoemde personen, bestaat het risico van (de schijn van) belangenverstremgeling. Dit is met name het geval wanneer het verlenen van de dienst geschiedt op basis van niet-marktconforme voorwaarden. Met het oog op het voorkomen van belangenverstremgeling zijn in het tweede tot en met het vierde lid bepalingen opgenomen ten aanzien van het verlenen van financiële diensten op basis van personeelscondities aan bestuurders en groepsbestuurders.

Een kredietinstelling of verzekeraar kan tegen personeelscondities financiële diensten aanbieden aan bestuurders en groepsbestuurders. De condities waaronder dit geschiedt, vallen binnen het kader van de algemene arbeidsvoorwaarden en moeten worden vastgesteld en vastgelegd. Het gaat hier zowel om financiële voorwaarden, zoals prijsstelling en kortingen, als om overige voorwaarden, zoals looptijden, (terug)betalingsverplichtingen en zekerheidsstelling in relatie tot het inkomen van degenen aan wie een krediet wordt verleend.

Aan het verlenen van financiële diensten van de onderneming aan bestuurders en groepsbestuurders is in het derde lid een extra voorwaarde verbonden. Aangezien zij zelf een beleidsbepalende rol hebben ten aanzien van personeelscondities, bestaat met betrekking tot de onder deze condities aan hen verleende financiële diensten, de verplichting tot individuele goedkeuring door het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken dan wel namens een daartoe aangewezen orgaan. De omvang van de financiële ondernemingen kan soms zodanig zijn dat het niet reëel is om een apart orgaan te hebben dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken. Om aan de verplichtingen van artikel 11 te kunnen voldoen, kan het bestuur in dergelijke gevallen een bestaand orgaan belasten met het goedkeuren van kredieten aan (groeps)bestuurders.

Indien van deze vastgestelde personeelscondities geen gebruik wordt gemaakt of ervan wordt afgeweken (bijvoorbeeld ten aanzien van de hoogte van het krediet), dienen op basis van het vierde lid gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheidsstellingen te gelden. Bevoordeling van (groeps) bestuurders buiten het systeem om, is dus niet toegestaan.

Onder commerciële voorwaarden wordt in het vierde en vijfde lid verstaan: voorwaarden zoals die ook in de normale bedrijfsuitoefening voor klanten worden gehanteerd, onafhankelijk van het feit of er sprake is van een winsttoegmerk bij de financiële onderneming. Indien diensten uitsluitend worden aangeboden aan bestuurders en groepsbestuurder en dus niet aan derden, dan dienen marktconforme voorwaarden te worden gehanteerd.

Gezien hun toezichthoudende functie mogen, op basis van het vijfde lid, aan leden van het orgaan belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken binnen de financiële onderneming (raad van commissarissen of vergelijkbare organen zoals de raad van toezicht) enkel tegen gebruikelijke (commerciële) voorwaarden diensten worden verleend. Dit geldt ook voor familieleden (niet-zijnde medewerkers) van leden van het orgaan belast met toezicht, van bestuurders en van groepsbestuurders. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het gaat om afzonderlijke verlening van diensten aan familieleden. Zo valt bijvoorbeeld een hypothecair krediet dat op naam van de bestuurder en diens partner staat niet onder de beperking het vijfde lid.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 12

- 1. Een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 11, eerste lid, beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de omgang met en vastlegging van incidenten.**
- 2. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, neemt naar aanleiding van een incident maatregelen die zijn gericht op het beheersen van de opgetreden risico's en het voorkomen van herhaling.**
- 3. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, informeert de Nederlandsche Bank onverwijld omtrent incidenten.**

Stb. 2006, nr. 519

Zoals ook in het algemeen deel van deze nota van toelichting is aangegeven, maakt de behandeling en vastlegging van incidenten die een gevaar vormen voor de integere uitoefening van het bedrijf deel uit van het beleid met betrekking tot integriteit. Dit houdt onder meer in dat voorkomen wordt dat financiële ondernemingen betrokken raken bij strafbare feiten of andere handelingen verrichten die ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betamelijk wordt geacht. Het maakt hierbij niet uit door wie een dergelijke handeling wordt verricht. Het kan derhalve gaan om gedragingen van personeelsleden, bestuurders, leden van het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming of van natuurlijke of rechtspersonen die werkzaamheden verrichten ten behoeve van de betrokken onderneming. Zoals ook uit de definitie blijkt zijn bovengenoemde gedragingen echter alleen incidenten indien zij ernstige gevolgen hebben voor de integere uitoefening van het bedrijf en daarmee voor het vertrouwen in de financiële onderneming of de financiële markten als geheel schaden. Onder gedragingen wordt zowel een doen als nalaten verstaan.

Vanwege de invloed die incidenten kunnen hebben op een financiële onderneming is het van belang dat deze ondernemingen de bedrijfsvoering zo inrichten dat het risico op incidenten zoveel mogelijk wordt beperkt. Daarom wordt van de financiële onderneming verwacht dat zij systematisch voorziet in de omgang met incidenten. Het is echter niet uit te sluiten dat ondanks voorzorgsmaatregelen zich toch incidenten voordoen.

Het is van belang dat financiële ondernemingen over procedures en maatregelen beschikken om op een adequate wijze om te gaan met incidenten. De procedures en maatregelen dienen

in elk geval te zien op (i) de vastlegging van incidenten, (ii) de wijze van afhandeling van incidenten, en (iii) informatieverstrekking aan de toezichthouder.

De administratieve vastlegging stelt de toezichthouder in staat om te beoordelen of de betrokken onderneming op een juiste manier omgaat met eventuele incidenten. Uit de gegevens moet de toezichthouder bijvoorbeeld de kenmerken van het incident, degene(n) die het incident hebben bewerkstelligd of bevorderd en de genomen maatregelen naar aanleiding van het incident kunnen opmaken.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 13

- 1. Een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 11, eerste lid, maakt een onderbouwde beoordeling van de betrouwbaarheid van personen die zij wil benoemen in een integriteitsgevoelige functie.**
- 2. De financiële onderneming, onderscheidenlijk het bijkantoor, draagt zorg voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van degenen die, anders dan op grond van een arbeidsovereenkomst, werkzaamheden in een integriteitsgevoelige functie verrichten.**
- 3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op een verzekeraar, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, voor zover het een integriteitsgevoelige functie betreft die is aan te merken als een sleutelfunctie als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van de richtlijn solvabiliteit II.**

Stb. 2006, nr. 519

Bij de beoordeling van de personen die benoemd worden in een integriteitsgevoelige functie, is de term "betrouwbaarheid" gebruikt. De NVB wees in dat verband op een rechterlijke uitspraak die in vergelijkbare gevallen het woord "integriteit" gebruikt dat een bredere strekking heeft. Dit is niet overgenomen in artikel 13 aangezien dit tot een ongewenste uitbreiding, en daarmee een toename van de administratieve lasten/navlevingskosten, leidt. Daarbij is in dit besluit gekozen voor de "principle based" benadering, waarbij de financiële ondernemingen meer ruimte krijgen om zelf een afweging te maken wat iemand betrouwbaar maakt en wat niet. Uiteraard dient de financiële onderneming altijd in staat te zijn, gemotiveerd aan te geven hoe een bepaalde beslissing tot stand is gekomen.

Van beleidsbepalers van financiële ondernemingen wordt door de toezichthouders een oordeel gevormd of "de betrouwbaar-

heid al dan niet buiten twijfel staat" (heeft betrokkenen gedragingen vertoond die naar het oordeel van de toezichthouder in de weg staan aan het vervullen van de functie). Deze zogenaamde betrouwbaarheidstoets geldt alleen voor bestuurders, leden van het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming en beleidsbepalende houders van een gekwalificeerde deelneming. Er bestaan echter binnen financiële ondernemingen buiten de functie van bestuurder of leden van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid van de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, ook andere functies die van invloed kunnen zijn op de integere uitoefening van het bedrijf. Dit zijn (i) degenen die hiërarchisch dicht onder "de top" zitten, het zogeheten tweede echelon, en (ii) andere personen die, hoewel niet horend tot het (hogere) management, werkzaamheden verrichten die van invloed kunnen zijn op de integere bedrijfsvoering.

Het staat de financiële onderneming vrij te beoordelen welke aspecten meegenomen worden bij de beoordeling. Om een beoordeling met betrekking tot de betrouwbaarheid te maken, zal de onderneming onder andere de identiteit van de betrokkenen dienen vast te stellen en eventuele referenties dienen te controleren op juistheid en volledigheid.

Ook zal in veel gevallen het recente arbeidsverleden van iemand een belangrijke rol spelen zeker indien de betrokkene werkzaam is geweest bij een andere financiële onderneming. De financiële onderneming is verder verantwoordelijk voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van externe personeelsleden, indien deze werkzaamheden verrichten in integriteitsgevoelige functies. De financiële onderneming kan deze beoordeling overlaten aan de officiële werkgever van het externe personeelslid, maar de financiële onderneming blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de beoordeling.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 308

Ingevolge artikel 13, eerste en tweede lid, van het Bpr dient een financiële onderneming zich te overtuigen van de betrouwbaarheid van personen die zij wil benoemen in een integriteitsgevoelige functie of aan wie zij werkzaamheden in een integriteitsgevoelige functie opdraagt. Het nieuwe derde lid zorgt ervoor dat deze leden niet van toepassing zijn als de financiële onderneming een richtlijnverzekeraar is en de betrokken integriteitsgevoelige functie is aan te merken als sleutelfunctie als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van de richtlijn solvabiliteit II.

Voor de bedoelde verzekeraars is artikel 42, eerste lid, van de richtlijn uitgewerkt in artikel 273 van de verordening solvabiliteit II. Het rechtstreeks toepasselijke karakter van Europese verordeningen staat niet toe eenzelfde verplichting ten tweede male in de nationale regelgeving te regelen. Het derde lid voorkomt dat.

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 14

1. Een bank, levensverzekeraar, premiepensioeninstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 11, eerste lid, beschikt met het oog op een integere uitoefening van het bedrijf over procedures en maatregelen met betrekking tot de acceptatie van cliënten.
2. Onverminderd het bepaalde ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme beschikt de bank of levensverzekeraar, onderscheidenlijk het bijkantoor over procedures en maatregelen met betrekking tot het vaststellen van de identiteit van cliënten en van de verificatie daarvan. Een bank, levensverzekeraar, premiepensioeninstelling of bijkantoor als bedoeld in het eerste lid accepteert een cliënt niet indien de identiteit niet is vastgesteld overeenkomstig het daarvoor opgestelde beleid.
3. De financiële onderneming bedoeld in het tweede lid, onderscheidenlijk het bijkantoor beschikt met het oog op een integere uitoefening van het bedrijf over organisatorische en administratieve procedures en maatregelen die betrekking hebben op risicoclassificaties ten aanzien van cliënten, producten of diensten.
4. De financiële onderneming bedoeld in het tweede lid, onderscheidenlijk het bijkantoor beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de analyse van gegevens van cliënten, mede in relatie tot de door de cliënt afgenomen producten of diensten, en terzake van de detectie van afwijkende transactiepatronen. Aan de hand van voornoemde procedures en maatregelen bepaalt de financiële onderneming tevens de risico's van bepaalde cliënten, producten of diensten voor de integere uitoefening van haar bedrijf.
5. De financiële onderneming bedoeld in het tweede lid, onderscheidenlijk het bijkantoor draagt zorg voor de documentatie en vastlegging met betrekking tot de acceptatie en indeling naar risico van cliënten, de identificatie en verificatie van de gegevens van cliënten en de bewaking van het handelen van cliënten. Dergelijke gegevens worden tot vijf jaar na de dienstverlening of het beëindigen van de relatie bewaard.
6. De Nederlandsche Bank kan met het oog op een integere uitoefening van het bedrijf regels stellen met betrekking tot het door banken en bijkantoren van banken als bedoeld in het eerste lid te voeren beleid met betrekking tot afgeschermdere rekeningen.

Stb. 2006, nr. 519

Wat betreft de bepalingen met betrekking tot Customer Due Dilligence (CDD) wordt het volgende opgemerkt. De hoofdregel

van de derde richtlijn witwassen²⁴ is dat de identificatie plaatsvindt voor het aangaan van de zakelijke relatie of het uitvoeren van de transactie. Ook de tweede zin van artikel 14, tweede lid, is in overeenstemming met de derde richtlijn witwassen (vergeleijk artikel 9, vijfde lid, van de richtlijn).

Ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat het niet de bedoeling is om enige materiële verandering aan te brengen. Dit gebeurt namelijk met de implementatie van de derde richtlijn witwassen waarbij tevens alle bepalingen met betrekking tot CDD naar de Wet identificatie bij dienstverlening (Wid) verhuizen.

De normen met betrekking tot *Customer Due Diligence* ("ken uw cliënt" hierna: CDD) hangen nauw samen met de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. De normen zijn echter ook relevant voor de integere bedrijfsvoering van financiële ondernemingen; door een goed zicht op de eigen cliënten te houden én geen relaties aan te knopen met personen die het vertrouwen in de financiële onderneming kunnen schaden, kan voorkomen worden dat de integriteit van een financiële onderneming in gevaar komt. Verder is CDD een belangrijk onderdeel van het risicomanagement.

De derde richtlijn witwassen²⁵ is in werking getreden. Deze richtlijn bevat enkele belangrijke wijzigingen op het gebied van CDD. Naast de implementatie van deze richtlijn worden de Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT) en de Wet identificatie bij dienstverlening (Wid) geïntegreerd. Bij deze integratie zullen de bepalingen met betrekking tot CDD naar voornoemde wetten en bijbehorende regelgeving worden verplaatst. Tot die tijd zijn de bepalingen in dit besluit opgenomen. Hoewel de formulering is aangepast, beogen de huidige artikelen met betrekking tot CDD materieel geen wijziging ten opzichte van de bepalingen uit het Besluit integere bedrijfsvoering kredietinstellingen en verzekeraars en de Regeling CDD kredietinstellingen en verzekeraars van DNB²⁶.

Het Basel Committee on Banking Supervision, heeft in 2001 normen geformuleerd die banken als leidraad kunnen gebruiken bij het opstellen van beleid met betrekking tot CDD. Deze normen zijn in 2003 verduidelijkt met het opstellen van de "General Guide to Account Opening and Customer Identification". Naast de normen van het Basel Committee heeft de International Association of Insurance Supervisors (IAIS) normen geformuleerd die verzekeraars kunnen gebruiken bij het opstellen van beleid met betrekking tot CDD. Deze normen zijn in januari 2002 neergelegd in de "Anti-Money Laundering Guidance Notes". Net als in de regeling CDD kredietinstellingen en verzekeraars, sluiten de bepalingen in dit besluit aan bij de normen van het Basel Committee en de IAIS.

CDD valt uiteen in vier belangrijke onderdelen: (i) de acceptatie van cliënten; (ii) de identificatie en verificatie van cliënten; (iii) monitoring en review van cliënten, rekeningen en transacties en (iv) risicomanagement. Punt (iv) is niet in artikel 14 verwerkt aangezien een bepaling met een dergelijke strekking al in artikel 10, vierde lid is opgenomen.

²⁴ Richtlijn nr. 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (PbEU, L 309).

²⁵ Richtlijn nr. 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (PbEU, L 309).

²⁶ Stcrt. 2003, nr. 248.

Cliëntacceptatie

Banken en verzekeraars dienen ten aanzien van de acceptatie van cliënten te beschikken over een adequaat beleid. Belangrijk hierbij is dat de financiële onderneming een verdeling maakt van het cliëntenbestand in verscheidene risicocategorieën op basis van risico's die met de cliënt in kwestie samenhangen en risico's die met de producten of diensten samenhangen. Voor de verschillende risicocategorieën gelden verschillende procedures met betrekking tot de acceptatie. Bij de feitelijke beoordeling of een bepaalde cliënt wel of niet geaccepteerd wordt, spelen de bovengenoemde elementen uiteraard een rol bij de risico-inschatting. Een financiële onderneming gaat in ieder geval niet over tot acceptatie van een cliënt indien diens identiteit niet afdoende is vastgesteld conform de procedures en maatregelen.

Identificatie en verificatie

Identificatie is de eerste stap om de cliënt te leren kennen. In het kader van de strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering, én ter bevordering van de integere uitoefening van het bedrijf wordt het wenselijk geacht verder te gaan dan het vaststellen en verifiëren van de identiteit van de betrokkenen. Daarom is de verplichting opgenomen om ook de achtergrond van de cliënt te onderzoeken. Afhankelijk van het risico moeten meer gegevens van personen of entiteiten worden geverifieerd. Bij het witwassen van geld wordt vaak gebruik gemaakt van allerlei constructies om de ware herkomst van het geld (of andere waarden) te verhullen. Voor een correct beeld en een goed begrip van een transactie is het derhalve van belang dat de financiële onderneming weet wie de uiteindelijk belanghebbende is van de transactie in kwestie.

Monitoring en review

Het is van belang dat de financiële onderneming periodiek toetst of de situatie van de cliënt na het moment van acceptatie veranderd is (voldoet de cliënt nog steeds aan het risicoprofiel?). Financiële ondernemingen kunnen immers alleen de ongebruikelijke transacties opmerken als ze een goed beeld hebben van het gedrag van de betreffende cliënt.

Indien uit bepaalde transacties blijkt dat de cliënt afwijkt van zijn normale gedrag of afwijkt van het profiel zoals dat was ten tijde van het begin van de relatie met de financiële onderneming (bijvoorbeeld transacties die economisch of commercieel gezien niet logisch zijn/ het op grote schaal afkopen van verzekeringen), dient de financiële onderneming na te gaan welke risico's dit eventueel met zich meebrengt.

De frequentie en diepgang van een dergelijke review hangen af van de risicosituatie van de cliënt.

Uitgangspunt blijft echter dat er binnen de financiële onderneming een integraal inzicht bestaat in de situatie van de cliënt.

Bij de hierboven genoemde onderdelen is het van belang dat procedures en maatregelen zijn toegesneden op de onderscheiden risicogroepen en dat bij een groep met een hoger risico scherpere procedures en maatregelen van kracht zijn dan bij een groep met een lager risico.

In het beleid betreffende CDD dient de financiële onderneming de nodige aandacht te besteden aan het vastleggen van het besluitvormingsproces aangaande cliëntacceptatie, identificatie en voortdurende monitoring en review. Dergelijke gegevens dienen, net als op basis van de Wid, vijf jaar bewaard te worden na de dienstverlening of beëindiging van de relatie. Het kan immers voorkomen dat gedurende de relatie het noodzakelijk blijkt om gegevens te verstrekken aan het Meldpunt ongebruikelijke

transacties of justitiële autoriteiten. De wijze van vastlegging dient zodanig te zijn ingericht dat kan worden nagegaan op grond van welke overwegingen en welke documenten een besluit is genomen.

Afgeschermdere rekeningen hebben veelal ten doel de privacy en veiligheid van de betrokken cliënten te beschermen. Ondanks deze gerechtvaardigde belangen dienen financiële ondernemingen in beginsel restrictief om te gaan met het verstrekken van dergelijke rekeningen. Om aan zowel het belang van cliënten als de gewenste transparantie tegemoet te komen, kan DNB op basis van het zesde lid technische regels stellen met betrekking tot het verstrekken van afgeschermdere rekeningen door financiële ondernemingen.

Stb 2008, nr. 305

Onderdeel A van dit artikel past het Besluit prudentiële regels Wft aan zodat dit besluit aansluit bij de reikwijdte van de wet. In de wet zijn de eisen met betrekking tot het identificeren van cliënten, voor wat betreft verzekeraars, alleen van toepassing op levensverzekeraars.

Stb 2008, nr. 334

Artikel 14 heeft betrekking op de integere uitoefening van het bedrijf met betrekking tot «cliënten», dus op zowel professionele wederpartijen als niet-professionele wederpartijen. De normen met betrekking tot de wijze waarop een financiële onderneming zich opstelt tegenover cliënten wordt ook wel «Customer Due Diligence» (CDD) genoemd. CDD ziet op vier onderdelen: de acceptatie van cliënten, de identificatie van cliënten, monitoring en review van cliënten, rekeningen en transacties, en risicomanagement (zie de nota van toelichting bij het Besluit prudentiële regels Wft, Stb. 2006, 519, blz. 108). Slechts het eerste onderdeel en het laatste onderdeel van CDD dienen ook voor herverzekeraars te gelden omdat herverzekeraars slechts professionele wederpartijen hebben. Het eerste onderdeel is geregeld in het eerste lid. Dat lid bepaalt dat onder andere «een verzekeraar» dient te beschikken met het oog op een integere uitoefening van het bedrijf over procedures en maatregelen met betrekking tot acceptatie van cliënten. Deze regel geldt ook voor herverzekeraars als gevolg van de uitbreiding in de wet van het begrip «verzekeraar» met herverzekeraars.

In het derde tot en met het vijfde lid komt de term «financiële onderneming» voor. Deze leden hebben betrekking op de genoemde onderdelen 2 en 3, en dienen niet van toepassing te zijn op herverzekeraars of entiteiten voor risico-acceptatie. Zonder nadere wijziging in onderdeel F, punt 3, zouden herverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie ook onder deze leden vallen, omdat de term «financiële onderneming», nade implementatie van de richtlijn, ook de begrippen «herverzekeraar» en «entiteit voor risico-acceptatie» omvat.

Het vierde onderdeel – risicomanagement – is opgenomen in artikel 10. In dat artikel worden de woorden «verzekeraar» en «financiële onderneming» gebruikt. Om herverzekeraars onder de werking van artikel 10 te brengen is het niet nodig dat artikel 10 wordt aangepast. Ook § 4.2 heeft betrekking op risicomanagement. Voor zover in die paragraaf de termen «verzekeraar» of «financiële onderneming» voorkomen, zijn de bepalingen die die termen bevatten ook van toepassing op herverzekeraars, alsmede, voor zover de term «financiële onderneming» voorkomt, op entiteiten voor risico-acceptatie.

Stb. 2008, nr. 581

Dit onderdeel herstelt een kennelijke vergissing. Artikel 12 van

het Uitvoeringsbesluit Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, dat op 1 augustus 2008 in werking is getreden, wijzigde onder andere artikel 14, eerste en tweede lid, van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft) zodanig dat de tekst van die leden aansloot bij de reikwijdte van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Door het Besluit van 15 juli 2008, houdende wijziging van enkele besluiten Wft in verband met de uitvoering van Richtlijn nr. 2005/68 EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 november 2005 betreffende herverzekering en houdende wijziging van Richtlijnen 73/239/EEG en 92/49/EEG van de Raad en van Richtlijnen 98/78/EG en 2002/82/EG (PbEU L 323), en houdende enkele technische reparaties van deze besluiten (Stb. 334), werden deze wijzigingen echter ten onrechte ongedaan gemaakt.

Artikel 15

- 1. Een bank of bijkantoor van een bank als bedoeld in artikel 11, eerste lid, beschikt over procedures met betrekking tot de verstrekking van back-to-back leningen.**
- 2. Indien de bank of het bijkantoor voornemens is een back-to-back lening te verstrekken, onderzoekt zij of het krediet voor legitieme doeleinden gebruikt zal worden.**
- 3. Indien er een back-to-back lening wordt verstrekt, legt de bank of het bijkantoor de overeenkomst met vermelding van de gestelde essentiële zekerheden, deugdelijk vast.**

Stb. 2006, nr. 519

Omdat back-to-back leningen naar hun aard risicogevoeliger zijn dan andere financiële diensten, bevat onderhavig besluit enkele specifieke eisen om eventueel misbruik te voorkomen. In het eerste lid wordt er van kredietinstellingen geëist dat ze over beleid beschikken ten aanzien van het verstrekken van back-to-back leningen. Hieruit moet volgen dat het voor zowel medewerkers als cliënten duidelijk is wanneer een dergelijke lening verstrekt wordt en wanneer niet.

Aan back-to-back leningen worden tevens een tweetal voorwaarden gesteld. Ten eerste dienen bij het vastleggen van de overeenkomst de gestelde essentiële zekerheden vermeld te worden. Onder essentiële zekerheden wordt verstaan de zekerheden zonder welke het krediet niet zou zijn afgesloten en die dienen ter veiligstelling van de voldoening van de hoofdsom, rente en kosten van het verleende krediet. Deze zekerheden kunnen op verschillende manieren verstrekt worden; dit gebeurt echter veelal in de vorm van een deposito, garantstelling of in depot ontvangen financiële waarden. De beschrijving van de zekerheden moet duidelijk gebeuren. Dit houdt in dat in ieder geval opgave wordt gedaan van de identiteit van degene die de zekerheid verstrekt, het bedrag dat de zekerheden vertegenwoordigen en een specifieke omschrijving van de zekerheden. Tenslotte dienen alle overeenkomsten die ter zake van de back-to-back lening worden gesloten volledig transparant te zijn hetgeen betekent dat deze onderling en op volledige, systematische en inzichtelijke wijze naar elkaar verwijzen.

De tweede voorwaarde aan een back-to-back lening is dat de kredietinstelling onderzoekt of de doelstelling van de lening legitiem is. In het kader van de normale CDD procedures vormt een financiële onderneming zich al een beeld van de identiteit van de cliënt. Ook worden de transacties beoordeeld om te zien of daar afwijkende patronen in voorkomen. De verplichting uit het tweede lid is, gezien de risico's die aan back-to-back lenin-

gen kleven, een aanvulling hierop. Het legt namelijk aan de betreffende kredietinstelling de verplichting op om te onderzoeken of de doelstelling van de transactie in kwestie legitiem is. Dit betekent dat de financiële onderneming nagaat of met de betreffende transactie niet getracht wordt geld wit te wassen of dat de transactie gebruikt wordt voor andere laakbare zaken zoals fiscaal ongeoorloofde constructies.

Artikel 16

- 1. Een financiële onderneming of bijkantoor als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderzoekt, op verzoek van de Nederlandsche Bank, of in haar administratie bepaalde personen of instellingen voorkomen die naar het oordeel van Onze Minister, in verband met vermoede terroristische activiteiten of daarmee verband houdende activiteiten, de integriteit van de financiële sector kunnen schaden.**
- 2. De financiële onderneming verstrekt de uitkomst van het in het eerste lid bedoelde onderzoek, binnen een door de Nederlandsche Bank te stellen termijn, aan de Nederlandsche Bank.**

Stb. 2006, nr. 519

De NVB stelde verder voor artikel 16 te schrappen. Dat is op dit moment niet wenselijk. Dit verandert wellicht na de inwerking-treding van de aanpassing op de Wet op de inlichtingen - en veiligheidsdiensten (Wiv).

In het kader van de bestrijding van financiering van het terrorisme is het noodzakelijk gebleken dat financiële ondernemingen in bepaalde gevallen snel kunnen nagaan of bepaalde van terrorisme verdachte personen en organisaties in het klantenbestand van die financiële ondernemingen voorkomen. Zo moet, om ervoor te zorgen dat de tegoeden van deze personen en organisaties op een snelle en doeltreffende manier kunnen worden bevroren zodra daarvoor een grondslag bestaat, de financiële onderneming en de toezichthouder tijdig op de hoogte zijn van de aanwezigheid van dergelijke tegoeden. Dit artikel biedt een grondslag voor dergelijke onderzoeken, indien deze door de toezichthouder worden opgedragen op basis van informatie die daar naar het oordeel van de Minister van Financiën voldoende aanleiding toe geeft, met het oog op de bevordering en handhaving van de integriteit van de financiële sector. Om de nodige flexibiliteit te behouden, kan DNB de termijn stellen waarbinnen de financiële onderneming moet reageren. Het betreft hier informatie verkregen in het kader van de internationale samenwerking tussen staten op het gebied van terrorismebestrijding of informatie verkregen door bijvoorbeeld inlichtingendiensten.

Hoofdstuk 4 Beheerste uitoefening van het bedrijf

Stb. 2006, nr. 519

Op grond van artikel 3:17, eerste lid, van de wet richt een clearinginstelling, kredietinstelling of verzekeraar met zetel in Nederland de bedrijfsvoering zodanig in dat deze een beheerste uitoefening van haar onderscheidenlijk zijn bedrijf waarborgt. Een goede beheersing van de interne bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's door financiële ondernemingen is noodzakelijk om de aangegane verplichtingen te allen tijde te kunnen nakomen. De interne bedrijfsprocessen die gekoppeld zijn aan de activiteiten van de financiële onderneming vloeien voort uit de gekozen strategie. De strategie van een onderneming is een uitwerking van de manier waarop de onderneming haar doelstellingen beoogd te realiseren. De doelstellingen en de strategie van de onderneming zijn dus bepalend voor het risicoprofiel van de onderneming.

Een beheerste bedrijfsvoering is primair de eigen verantwoordelijkheid van de financiële onderneming en is in het belang van die onderneming zelf. Daarom zijn de in dit besluit opgenomen regels vooral "principle based" van aard. Volgens het vennootschapsrecht (artikel 9 van Boek 2 van het BW) is het bestuur gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak. Het bestuur dient dan ook op grond van het BW ervoor zorg te dragen dat de regels omtrent de bedrijfsvoering worden nageleefd.

De bedrijfsvoering bestaat uit de volgende aspecten: algemene aspecten (aspecten van de bedrijfsvoering die noch specifiek prudentieel noch specifiek gedragstypisch van aard zijn), integriteitsaspecten, prudentiële aspecten (gericht op het bevorderen van de soliditeit van de financiële onderneming) en gedragsaspecten (gericht op ordelijke en transparante financiële marktprocessen, zuivere verhouding tussen marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten).

DNB ziet toe op de naleving van de regels met betrekking tot de algemene aspecten van de bedrijfsvoering bij clearinginstellingen, kredietinstellingen en verzekeraars. Het gaat dan onder meer om de organisatie-inrichting, de rapportagelijnen en verantwoordelijkheidsverdeling binnen de financiële onderneming (de artikelen die zijn opgenomen in paragraaf 4.1).

Daarnaast ziet DNB toe op de naleving van de prudentiële regels met betrekking tot de bedrijfsvoering bij alle ondernemingen (paragraaf 4.2). Een financiële onderneming dient de bedrijfsvoering zodanig in te richten dat de soliditeit van die financiële onderneming wordt gewaarborgd. De financiële onderneming dient daartoe te beschikken over procedures voor de beheersing van onder meer kredietrisico's, marktrisico's en operationele risico's (zie de artikelen 23 en 26).

De integriteitsaspecten van de bedrijfsvoering zijn in hoofdstuk 3 opgenomen. De uitwerking van de gedragsaspecten van de bedrijfsvoering wordt geregeld in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen.

Voorheen waren de regels met betrekking tot de bedrijfsvoering in de toezichtwetten uitgewerkt in toezichthouderregels. Veel regels die in toezichthouderregels waren opgenomen, zijn in dit besluit verwerkt.

§ 4.1. Algemene aspecten van de bedrijfsvoering

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:8, vierde lid, en 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet

Stb. 2014, nr. 303

Door het invoegen van een nieuw artikel 17d (zie onderdeel D) dient paragraaf 4.1 van het besluit mede ter uitvoering van artikel 3:8, vierde lid, van de wet. Om die reden wordt het opschrift van die paragraaf dienovereenkomstig aangepast.

Artikel 17

1. De bedrijfsvoering van een betaalinstantie, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, 3:23, 3:24a, 3:24b, 3:26 of 3:27 van de wet omvat:

- a. een duidelijke, evenwichtige en adequate organisatiestructuur;
- b. een duidelijke, evenwichtige en adequate verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- c. een adequate vastlegging van rechten en verplichtingen;
- d. eenduidige rapportagelijnen; en
- e. een adequaat systeem van informatievoorziening en communicatie.

2. De bedrijfsvoering is afgestemd op de aard, omvang, risico's en complexiteit van de werkzaamheden van de financiële onderneming of bijkantoor.

3. De bedrijfsvoering wordt op een inzichtelijke wijze vastgelegd.

4. De effectiviteit van de organisatie-inrichting en van de procedures en maatregelen wordt intern onafhankelijk getoetst. De financiële onderneming of bijkantoor voorziet erin dat gesignaleerde tekortkomingen worden opgeheven.

Stb. 2006, nr. 519

De artikelen 17 tot en met 22 zijn gebaseerd op artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet. Deze artikelen zijn van toepassing op clearinginstellingen, kredietinstellingen, verzekeraars en bijkantoren als bedoeld in de artikelen 3:17, eerste lid, 3:23, 3:26 of 3:27 van de wet.

In artikel 17 is de inhoud verwerkt van de artikelen 3, 12, 20 en 22 van de Rob, een gedeelte van de conceptrichtlijn inrichting administratieve organisatie natura-uitvaartverzekeraars en de principes 1.1, 3.1, 3.2, 3.3 en 4 van de Principes interne beheersing verzekeraars. De in dit artikel omschreven aspecten betreffen de algemene aspecten van de bedrijfsvoering. DNB houdt op deze aspecten toezicht bij clearinginstellingen, kredietinstellingen en verzekeraars.

Op grond van artikel 3:17 richt een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor de bedrijfsvoering zodanig in dat deze een beheerste uitoefening van haar onderscheidenlijk zijn bedrijf waarborgt. Dit houdt eveneens in dat de financiële onderneming verantwoordelijk is voor een goede aansluiting van haar organisatie en beheersing van bedrijfsprocessen met die van haar dochterondernemingen en andere ondernemingen die met de financiële onderneming in een formele of feitelijke

zeggenschapsstructuur zijn verbonden. Op die manier wordt voorkomen dat afbreuk kan worden gedaan aan een beheerste bedrijfsvoering door de onderneming zelf. De organisatie en beheersing van bedrijfsprocessen dient zoveel mogelijk één geheel te vormen wanneer sprake is van: (i) een onderlinge verbondenheid van werkzaamheden en/of (ii) werkzaamheden bij dochterondernemingen of bij andere ondernemingen die met de financiële onderneming in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur zijn verbonden die een substantiële invloed hebben op de financiële prestaties, financiële positie, continuïteit of reputatie van de financiële onderneming. Er mag in dit kader geen afbreuk worden gedaan aan een beheerste bedrijfsvoering door de financiële onderneming.

De verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden dient alle niveau's en onderdelen van de clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor te omvatten. Ook binnen de raad van bestuur en de raad van commissarissen dient een duidelijke taakverdeling te bestaan. De rapportagelijnen moeten hiermee in overeenstemming zijn. De taakverdeling en de rapportagelijnen dienen op zodanige wijze te zijn vastgelegd en gecommuniceerd dat alle geledingen van de financiële onderneming een goed begrip hebben van hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, hun rol in de organisatie en het beheersingsproces en de manier waarop zij verantwoording afleggen.

In artikel 17, eerste lid, onderdeel e, is opgenomen dat de clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor beschikt over een adequaat systeem van communicatie. Voor een adequaat systeem van communicatie is het van belang dat interne communicatiekanalen zodanig zijn opgezet dat alle relevante informatie tijdig aan de juiste personen en functies ter beschikking wordt gesteld. Verder is het van belang dat het bestuur en het lijnmanagement tijdig betrouwbare informatie ontvangen omtrent de voor hen relevante ondernemingsdoelstellingen en operationele processen.

Het vierde lid verwerkt artikel 22 van de Rob en principe 3.3 van de Principes interne beheersing verzekeraars. De effectiviteit van de organisatie-inrichting en de procedures en maatregelen worden in een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor onafhankelijk intern getoetst. Met onafhankelijk wordt hier bedoeld onafhankelijk van het lijnmanagement en los van de controlemaatregelen die in de diverse bedrijfsprocessen zijn geïntegreerd. Bij de meeste ondernemingen ligt het voor de hand dat de onafhankelijke interne toetsing wordt uitgevoerd door een interne auditfunctie. Kleinere ondernemingen kunnen een dergelijke toetsing overlaten aan een onafhankelijke derde. Onafhankelijke interne toetsing is een continu proces, waarbij rekening wordt gehouden met veranderende interne en externe omstandigheden, nieuwe producten, diensten en ondersteunende processen.

De financiële onderneming draagt er zorg voor dat de organisatie-inrichting en de procedures en maatregelen zodanig worden bijgesteld dat de gesignaleerde tekortkomingen en gebreken worden opgeheven.

Stb. 2009, nr. 437

De artikelen 17 tot en met 22 van het Bpr Wft stellen nadere regels waaraan aangewezen financiële ondernemingen moeten voldoen willen zij beantwoorden aan het vereiste van een beheerste bedrijfsuitoefening. Door toevoeging van «de betaalinstelling» in deze artikelen, zijn de in de genoemde bepalingen gestelde vereisten ook van toepassing op betaalinstellingen.

Stb. 2011, nr. 515

De wijziging van artikel 17, eerste lid, van het Besluit prudentiële regels Wft bouwt voort op het rapport van de commissie Scheltema over het onderzoek naar DSB Bank²⁷ en zijn reeds aangekondigd bij brief van de minister van Financiën van 29 juni 2010. Deze wijziging strekt ertoe expliciet vast te leggen dat DNB toezicht uitoefent op een duidelijk, evenwichtig en adequaat systeem van bestuur en toezicht (hierna: corporate governance) bij financiële ondernemingen. Bij financiële ondernemingen met een directeur-grotaandeelhouder (of een daarmee vergelijkbare zeggenschapsstructuur) is bijzondere aandacht voor een evenwichtige corporate governance op zijn plaats.

In dit besluit wordt expliciet vastgelegd dat de Nederlandsche Bank (DNB) en de AFM toezicht uitoefenen op een duidelijk, evenwichtig en verantwoord systeem van bestuur en toezicht bij financiële ondernemingen (hierna: corporate governance).

De AFM en DNB houden toezicht op de beheerste en integere bedrijfsvoering van financiële ondernemingen. Een verantwoord systeem van bestuur en toezicht is een essentieel onderdeel van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Corporate governance ziet in algemene zin op een verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden gericht op een evenwichtige invloed van bij de vennootschap en haar onderneming direct betrokkenen, waaronder met name bestuurders, commissarissen en kapitaalverschaffers. De inrichting van de corporate governance is primair de verantwoordelijkheid van de financiële onderneming zelf. Deze wijziging doet geen afbreuk aan deze verantwoordelijkheid, maar geeft de toezichthouder een expliciet aanknopingspunt voor zijn toezicht hierop. Dit mag er niet toe leiden dat het voor de onderneming en de daarbij betrokkenen lastiger wordt deze eigen verantwoordelijkheid uit te oefenen. Het is niet aan de toezichthouder om op de stoel van de bestuurder van de financiële onderneming te gaan zitten.

Mede naar aanleiding van de kredietcrisis is in toenemende mate aandacht voor adequate corporate governance verhoudingen bij banken en andere financiële ondernemingen. Diverse internationale standaarden vormen het brede raamwerk voor de invulling van corporate governance, zoals de «Principles for enhancing corporate governance» van het Bazels Comité voor Banktoezicht,²⁸ de «OECD Principles of Corporate Governance»,²⁹ en de «Insurance Core Principles on Corporate Governance» van de internationale vereniging van verzekerings-toezichthouders.³⁰ Verder wordt het belang van goede corporate governance in de Code Banken,³¹ de Governance Principes Verzekeraars³² en de Nederlandse corporate governance code³³ onderkend. Zo bevatten deze codes specifieke bepalingen over corporate governance, onder meer ten aanzien van de positie en samenstelling van de raad van commissarissen. Ook de Tijdelijke commissie onderzoek financieel stelsel (de com-

²⁷ Rapport van de commissie van Onderzoek DSB Bank van 23 juni 2010, Kamerstuk 32.432, nr. 1, bijlage.

²⁸ Basel Committee on Banking Supervision, Principles for enhancing corporate governance van oktober 2010, <http://www.bis.org/publ/bcbs176.pdf>.

²⁹ OECD Principles of Corporate Governance van 29 april 2004, <http://www.oecd.org/dataoecd/32/18/31557724>

³⁰ International Association of Insurance Supervisors, Insurance Core Principles on Corporate Governance van 19 januari 2004, http://www.iaisweb.org/_temp/IAIS_Core

³¹ Stb. 2010, nr. 215.

³² Stcrt 2011, nr. 9237.

³³ Stcrt. 2009, nr. 18499.

missie De Wit) heeft in haar rapport «Verloren Krediet»³⁴ het belang van goede corporate governance benadrukt. Daarnaast onderstreept het rapport van de commissie Scheltema over het onderzoek naar DSB Bank³⁵ het belang van goede corporate governance.

Mede gelet hierop strekt de wijziging in dit besluit ertoe duidelijk te maken dat de AFM en DNB – onveranderd – de bevoegdheid hebben om specifieke eisen te stellen aan de corporate governance van financiële ondernemingen. Het zal daarbij vooral gaan om een in het kader van een DGA-structuur adequaat toegeruste en gepositioneerde en onafhankelijk functionerende raad van commissarissen. Dit komt er concreet op neer dat wordt geëxpliciteerd dat de AFM en DNB ook de bevoegdheid hebben om een evenwichtige corporate governance af te dwingen en aldus, wanneer eisen van gedragstoezicht dat vereisen, in te grijpen in bijvoorbeeld de governance-structuur van een financiële onderneming met een DGA danwel een dergelijke structuur niet te accepteren en de financiële onderneming op te dragen haar structuur aan te passen. Volledigheidshalve wordt hierbij benadrukt dat deze wijziging niet alleen betrekking heeft op eventuele maatregelen ten aanzien van een DGA-structuur, maar zich tevens uitstrekt tot andere governance structuren.

Onder een klassieke DGA-structuur wordt verstaan de situatie dat een natuurlijk persoon zowel (indirect) groot aandeelhouder als bestuurder is. Een DGA kan, wanneer adequaat tegenwicht binnen de onderneming ontbreekt (hierna: checks and balances), een onwenselijk grote invloed hebben op de gang van zaken binnen de onderneming. Hij kan in de positie komen om het eigen (aandeelhouders)belang boven het (lange termijn)belang van de vennootschap of andere betrokkenen (stakeholders) te plaatsen. Afgezien van mogelijke belangenconflicten, bestaat het risico dat een DGA zich in een zodanige mate vereenzelvigd met «zijn» onderneming, dat hij niet in staat is om in zijn hoedanigheid van bestuurder de vereiste objectiviteit en onafhankelijkheid aan de dag te leggen en te waarborgen, bijvoorbeeld als een onderneming in een kritische situatie komt te verkeren. Een algemeen verbod op DGA-structuren bij financiële ondernemingen voert echter te ver en is onwenselijk. Of een dergelijke structuur al dan niet toelaatbaar is, hangt af van de omstandigheden van het geval (proportionaliteit). Voormelde kwetsbaarheden kunnen worden gemitigeerd door bijvoorbeeld zwaardere vergunningseisen ten aanzien van de corporate governance en checks and balances in de financiële onderneming op te leggen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de aanwezigheid van adequate regelingen om in het geval van conflicterende belangen tussen de vennootschap en de aandeelhouder-bestuurder tot een afgewogen besluit te komen. Bovendien zou een (absoluut) DGA-verbod een sterk arbitrair karakter hebben. Ook is een DGA-structuur niet per definitie ongewenst. Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarin een DGA-structuur wenselijk is. Een geheel nieuwe financiële onderneming komt vaak voort uit het initiatief van een persoon, die naast directeur tevens grootaandeelhouder is. Een algeheel verbod zou de toetreding tot de markt van nieuwe financiële ondernemingen kunnen belemmeren, terwijl dit juist nadere concurrentie, creativiteit en innovatie kan brengen.

Van belang is dat binnen financiële ondernemingen voortdurend sprake is van een deskundige en evenwichtige bedrijfsvoering

met adequate checks and balances en juiste prikkelwerking. De AFM en DNB moeten niet alleen bij de vergunningverlening de expliciete bevoegdheid hebben om specifieke eisen te stellen ten aanzien van de corporate governance, maar ook doorlopend. Het is immers mogelijk dat een raad van bestuur of een raad van commissarissen van een bank, die oorspronkelijk op zijn taak was berekend, naderhand niet meer goed functioneert omdat de omstandigheden zijn veranderd of professionele inzichten zijn gewijzigd. Dit kan de toezichthouder adresseren via bijvoorbeeld de geschiktheidstoets van een bestuurder of een commissaris, waarbij onder meer wordt gekeken naar een combinatie van kennis, vaardigheden en professioneel gedrag van een bestuurder of commissaris en de samenstelling en het functioneren van de raad van bestuur en de raad van commissarissen als geheel. Dit laat niettemin onverlet dat onder omstandigheden een meer algemene expliciete bevoegdheid om in te grijpen in de corporate governance van een financiële onderneming, waar onderhavige wijziging in voorziet, ten aanzien van een evenwichtige bedrijfsvoering aanvullend kan werken althans van toegevoegde waarde kan zijn.

Mede naar aanleiding van het faillissement van DSB Bank is veel aandacht uitgegaan naar de corporate governance van in het bijzonder banken. Het valt niet in te zien waarom deze vorm van evenwichtig toezicht en controle niet ook behoort te gelden voor de onder toezicht staande financiële ondernemingen die in artikel 30 van het Bgfo zijn opgenomen. Om die reden strekt deze wijziging zich – naast de wijziging van artikel 17 van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) ten aanzien van banken en bepaalde andere financiële ondernemingen – uit tot een beheerder, beleggingsinstelling, beleggingsonderneming of bewaarder.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2015, nr. 308

De onderdelen E tot en met I hebben betrekking op enkele artikelen in de paragrafen 4.1 (Algemene aspecten van de bedrijfsvoering) en 4.2 (Risicomanagement). Zoals toegelicht in paragraaf 2, onderdeel b, van het Algemeen deel van de toelichting zijn deze bepalingen niet langer van toepassing op entiteiten voor risico-acceptatie en evenmin op verzekeraars die onder de richtlijn vallen. Voor het overige gelden voor hen de relevante bepalingen van de richtlijn en de verordening; zie de nieuwe paragraaf 4.3 in onderdeel L. De regels van het Bpr blijven nog wel gelden voor verzekeraars met beperkte risico-omvang.

Onderdeel F, onder 2, voegt twee leden toe aan artikel 19. Op grond daarvan dienen verzekeraars met beperkte risico-omvang te beschikken over een actuariële functie die tot taak heeft een juiste berekening van de technische voorzieningen te waarborgen (derde lid). Voor schadeverzekeraars geldt deze verplichting alleen voor zover zij verzekeringsovereenkomsten sluiten met een contractduur van meer dan vier jaar (vierde lid).

Voor de berekening van de voor die overeenkomsten te vormen technische voorzieningen dient, gelet op de complexiteit ervan, actuariële expertise beschikbaar te zijn. De actuariële functie kan worden belegd bij een interne of externe actuaaris of actuariële deskundige. Deze dient er tevens voor te zorgen dat het bestuur van de onderneming periodiek wordt geïnformeerd over

³⁴ Rapport «Verloren krediet» van de Tijdelijke commissie onderzoek financieel stelsel, Kamerstuk 31.980, nrs 3 en 4.

³⁵ Rapport van de commissie van Onderzoek DSB Bank van 23 juni 2010, Kamerstuk 32.4342 nr. 1, bijlage.

de adequaetheit en de betrouwbaarheid van de berekende technische voorzieningen. Deze bepaling komt in de plaats van de voorheen geldende verplichting om een actuariael verslag op te maken.

Met de aanpassing van artikel 23, tweede lid, (onderdeel H, onder 2) wordt expliciet gemaakt dat het afkooprisico een voor verzekeraars relevant risico vormt. Afkoop betekent immers dat het met de verkoop van de desbetreffende verzekeringen naar verwachting te behalen resultaat niet wordt gerealiseerd. Het is dan ook van belang dat verzekeraars zich van dat risico bewust zijn en er in hun risicobeheer en hun financiële beleid rekening mee houden.

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 17a

Het organisatieonderdeel, bedoeld in artikel 17, vierde lid, van een bank als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, of 3:23, tweede lid, van de wet die in Nederland beleggingsdiensten mag verlenen of beleggingsactiviteiten mag verrichten, heeft als taak:

- a. het vaststellen en uitvoeren van een controleplan om de deugdelijkheid en effectiviteit van de systemen, interne controleprocedures en regels van de bank te onderzoeken en te beoordelen;
- b. het doen van aanbevelingen op basis van de resultaten van de werkzaamheden, bedoeld in onderdeel a;
- c. het controleren of aan deze aanbevelingen gevolg wordt gegeven; en
- d. het ten minste jaarlijks rapporteren aan de personen die het dagelijks beleid van de bank bepalen en aan het orgaan, indien aanwezig, dat is belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de bank inzake aangelegenheden met betrekking tot de interne controle en de genomen maatregelen in geval van gesignaleerde tekortkomingen.

Stb. 2007, nr. 407.

Artikel 17b

De Nederlandsche Bank kan ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden nadere regels stellen met betrekking tot de bedrijfsvoering van afwikkelondernemingen.

Stb 2013, nr 537

In artikel 17b wordt de bevoegdheid aan DNB gegeven nadere regels te stellen met betrekking tot de bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 3:17 van de wet. Zij kan dat doen ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden. Op dit moment gelden als internationale standaarden de hierboven reeds genoemde PFMI's die in 2012 door de BIS zijn opgesteld, met inbegrip van de uitwerking daarvan door de ECB.

De PFMI's die betrekking hebben op de bedrijfsvoering zijn PFMI 1 tot en met 4, 7 tot en met 9, 13, 15 tot en met 17, 19, 20 en 21 met betrekking tot effectiviteit en betreffen onder andere procedures en mechanismen ter beheersing van het kredietrisico, liquiditeitsrisico, tegenpartijrisico, operationeel risico, be-

waargevings- en beleggersrisico, het risico dat voorkomt uit indirecte deelneming en het risico dat voorkomt uit een verbinding met een andere afwikkelonderneming, om slechts de belangrijkste voorbeelden te noemen. Afwikkelondernemingen zijn professionele partijen, die deze PFMI's nu reeds kennen. Er zij aan herinnerd dat het toezicht op afwikkelonderneming wordt ingevoerd omwille van de stabiliteit van het financiële stelsel en dat instabiliteit daarvan kan leiden tot maatschappelijke ontwrichting. Dit speelt een rol bij de uitwerking die DNB kan geven aan artikel 3:17 van de wet.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat PFMI's 18, 21 met betrekking tot efficiëntie, 22 met betrekking tot communicatieprocedures, 23 met betrekking tot openbaarmaking van regels behoren tot het toezichtdomein van de AFM en dat de PFMI's 5, 6, 10 tot en met 12 en 14 niet van toepassing zijn op afwikkelondernemingen omdat zij betrekking hebben op andere ondernemingen, bijvoorbeeld centrale effectenbewaarinstellingen.

Artikel 17c

1. Een bank of clearinginstelling als bedoeld in artikel 17, eerste lid, beschikt over interne regelingen en procedures die zijn gericht op een doeltreffend en prudent bestuur van de onderneming, dat voldoet aan de vereisten in artikel 88, eerste lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.
2. Een bank als bedoeld in artikel 17, eerste lid, die significant is ingevolge artikel 17d, beschikt over een benoemingscommissie waarvan de taken en bevoegdheden voldoen aan de vereisten in artikel 88, tweede lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.

Stb. 2014, nr. 303

Dit onderdeel strekt ertoe in paragraaf 4.1 van het Bpr (Algemene aspecten van de bedrijfsvoering) twee nieuwe artikelen in te voegen. Artikel 17c dient ter uitvoering van artikel 88 van de richtlijn, op grond waarvan de door banken (en beleggingsondernemingen) te treffen regelingen inzake bestuur en toezicht op het bestuur aan een aantal eisen dienen te voldoen. Artikel 88, eerste lid, heeft betrekking op de taken en verantwoordelijkheden van het «leidinggevend orgaan», de richtlijnbenaming voor (in het in Nederland gebruikelijke model) het bestuur en het orgaan dat toezicht houdt op het bestuur. Zo moet het leidinggevend orgaan de algemene verantwoordelijkheid voor de onderneming dragen, goedkeuring geven aan de strategische doelstellingen, de risicostrategie en de interne governance, en toezicht houden op de uitvoering daarvan. Verder moet het leidinggevend orgaan de doeltreffendheid van de governance-regelingen in de gaten houden en zo nodig stappen ondernemen om tekortkomingen aan te pakken. De voorzitter van het toezichthoudend orgaan mag niet tegelijkertijd de chief executive officer van de onderneming zijn. Artikel 17c, eerste lid, schrijft voor dat banken zich aan de aangehaalde richtlijn bepaling dienen te houden. Voor beleggingsondernemingen is dit geregeld in artikel 31e, eerste lid, van het Bgfo (zie artikel V, onderdeel B).

Ingevolge artikel 88, tweede lid, van de richtlijn dient een bank die significant is wat betreft haar omvang, interne organisatie en de aard, reikwijdte en complexiteit van haar activiteiten, te beschikken over een benoemingscommissie. Tot de taken van de benoemingscommissie behoort het opstellen van functieprofielen voor vacatures in het leidinggevend orgaan, het selecteren van kandidaten en het erop toezien dat het leidinggevend or-

gaan voldoende divers is samengesteld en dat daarin de juiste mix van kennis, vaardigheden en ervaring aanwezig is. Een en ander houdt mede in dat de benoemingscommissie een streefcijfer vaststelt voor (bijvoorbeeld) het aantal vrouwen in het leidinggevend orgaan, en een beleid uitstippelt om dat streefcijfer te realiseren. De hier bedoelde richtlijnbevestiging is voor banken uitgewerkt in artikel 17c, tweede lid, van het Bpr (voor beleggingsondernemingen in artikel 31e, tweede lid, van het Bgfo: zie artikel V, onderdeel B).

Artikel 17d

Een bank, is, mede voor de toepassing van artikel 3:8, vierde lid, van de wet, significant, indien:

- a. zij op individuele basis een instelling van groot belang is op grond van de voorwaarden ingevolge artikel 6 van de verordening banktoezicht; of
- b. zij door de Nederlandsche Bank, gelet op haar omvang, interne organisatie en de aard, reikwijdte en complexiteit van haar activiteiten als significant wordt aangemerkt.

Stb. 2014, nr. 303

Zie ook de toelichting bij art. 17c (*red.*).

Zowel in de Wft (artikel 3:8, derde lid, en artikel 4:9b, eerste lid) als in het Bpr (artikel 17c, tweede lid, en artikel 23b, derde lid) en het Bgfo (artikel 31e, tweede lid) komt het begrip significant voor. Voor significante banken en beleggingsondernemingen gelden ingevolge de aangehaalde artikelen op enkele onderdelen verzwaarde eisen. Artikel 17d geeft invulling aan het begrip significant voor zover het banken betreft. Hoofddregel is dat DNB beoordeelt wanneer een bank als significant moet worden aangemerkt (tweede lid). Banken die op grond van de SSM-verordening³⁶ onder toezicht van de Europese Centrale Bank gaan vallen, worden in elk geval als significant aangemerkt. Een bank valt onder toezicht van de ECB als zij in de zin van artikel 6 van die verordening als instelling van groot belang wordt aangemerkt. Dat is het geval als zij aan bepaalde kwantitatieve criteria voldoet of als de ECB de bank op eigen initiatief als instelling van groot belang heeft aangemerkt, en in elk geval als zij behoort tot de drie belangrijkste nationale banken.

Stcrt. 2014, nr. 22101

De artikelen 3:8, vierde lid, en 4:9b, tweede lid, van de Wet op het financieel toezicht (Wft), zoals opgenomen in de implementatiewet, bepalen dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (amvb) kan worden bepaald wanneer een bank respectievelijk beleggingsonderneming gezien haar omvang, interne organisatie en aard, reikwijdte en complexiteit van zijn activiteiten significant is.

Artikel 17d, onderdeel b, van het Besluit prudentiële regels Wft (hierna: Bpr) en artikel 31f van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (hierna: BGfo) herhalen deze criteria en laten het aan De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) over om daaraan in concrete gevallen invulling te geven. De artikelen 3:8, vierde lid, en 4:9b, tweede lid, van de Wft lijken erop te duiden dat de wetgever voor ogen heeft gehad dat de criteria bij of krachtens amvb nader worden uitgewerkt, zodat wordt verduidelijkt in welke gevallen een bank

of beleggingsonderneming significant is.

De Afdeling is van mening dat het ontwerpbesluit banken en beleggingsondernemingen hierover onvoldoende duidelijkheid biedt; zij dienen het oordeel van DNB of AFM af te wachten. De criteria die in de implementatiewet zijn opgenomen, worden in het ontwerpbesluit slechts herhaald. De Afdeling adviseert in het Bpr en BGfo nadere invulling te geven aan het begrip significant.

De eerste opmerking van de Afdeling betreft de criteria om te bepalen wanneer een bank of beleggingsonderneming significant is. De Afdeling wijst erop dat in artikel 17d, onderdeel b, van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) en artikel 31f van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) de in de wet genoemde criteria worden herhaald en dat het aan de Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) wordt overgelaten om daaraan in concrete gevallen invulling te geven. De Afdeling is van mening dat dit banken en beleggingsondernemingen onvoldoende duidelijkheid biedt en adviseert in de beide besluiten nadere invulling te geven aan het begrip significant.

Een bank is significant indien zij door DNB als significant wordt aangemerkt (artikel 17d, onderdeel b, Bpr), maar in elk geval indien zij op grond van de SSM-verordening onder toezicht van de ECB gaat vallen (artikel 17d, onderdeel a, Bpr). Voor banken is dus reeds sprake van een nadere invulling van het begrip significant in het Bpr. Een beleggingsonderneming is significant indien zij door de AFM als zodanig wordt aangemerkt (artikel 31f Bgfo). In een eerdere versie van het ontwerpbesluit was als aanvullend criterium opgenomen dat een beleggingsonderneming in elk geval significant is indien het vereiste aanvangskapitaal in een van de twee hoogste categorieën valt. In de consultatiefase is er echter door Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) op gewezen dat een hoog aanvangskapitaal van toepassing is op veel beleggingsondernemingen, zonder dat dit altijd een indicatie is voor een significant prudentieel risico. Naar aanleiding daarvan is opnieuw onderzocht of een ander criterium kon worden gevonden dat beter aan het doel beantwoordt. Overwogen is echter dat in de praktijk een breed scala aan omstandigheden bepalend is voor de vraag of een beleggingsonderneming (dan wel bank) als significant dient te worden aangemerkt. Dit heeft tot de conclusie geleid dat de toezichthouder het beste in staat is op een evenwichtige manier met al die omstandigheden rekening te houden. De artikelen 17d Bpr en 31f Bgfo zijn derhalve ongewijzigd gelaten.

Stb. 2015, nr. 296

Met dit onderdeel wordt ervoor gezorgd dat minder significante banken niet onder de «verzwaarde» governancevereisten voor significante banken vallen. In artikel 40, tweede lid, van de SSM-kaderverordening³⁷ is bepaald dat minder significante banken als significant worden aangemerkt als zij onderdeel uitmaken van een significante groep. Achtergrond daarvan is te bewerkstelligen dat alle entiteiten van een significante groep – ook als zij op zichzelf minder significant zijn – onder het toezicht van de ECB vallen. Door de wijze waarop een bank nu als «significant» wordt aangemerkt in artikel 17d van het Besluit

³⁶ Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PbEU 2013, L 287).

³⁷ Artikel 40 van verordening (EU) nr. 468/2014 van de Europese Centrale Bank van 16 april 2014 tot vaststelling van een kader voor samenwerking binnen het gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme tussen de Europese Centrale Bank en nationale bevoegde autoriteiten en met nationale aangewezen autoriteiten (SSM-kaderverordening) (Pb EU 2014, L 141).

prudentiële regels Wft (Bpr) dienen deze minder significante banken ook te voldoen aan de voor significante banken bedoelde «verzwaarde» governancevereisten. Dit is niet de bedoeling en daarom is artikel 17d Bpr aangepast. Er is voor gekozen om aan te sluiten bij de criteria op basis waarvan een instelling op individuele basis als significant wordt aangemerkt. Deze criteria zijn opgenomen in artikel 6 van de verordening banktoezicht en Deel IV van de SSM-kaderverordening.

De vernummering in de aanhef van artikel 17d houdt verband met de vernummering van artikelleden in artikel 3:8 van de Wft.

Artikel 18

Een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 17 beschikt over een adequate functiescheiding met het oog op een beheerste bedrijfsvoering.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel verwerkt de inhoud van artikel 15 van de Rob en is mede gebaseerd op de conceptrichtlijn inrichting administratieve organisatie natura-uitvaartverzekeraars. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van zowel personen als afdelingen dienen zodanig te zijn verdeeld dat het risico van fouten en het oneigenlijke gebruik van activa of gegevens wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat functies bevoegdheden omvatten waarbij één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, kan autoriseren, verwerken en afwickelen, vrije toegang heeft tot activa of in staat is financiële en/of andere gegevens te manipuleren. Indien vanwege de geringe personele omvang van de financiële onderneming het moeilijk is om functiescheidingen te realiseren dan treft de clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor alternatieve maatregelen, bijvoorbeeld door werkzaamheden uit te besteden aan een derde zodat het ontbreken van interne functiescheidingen kan worden gecompenseerd.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 17.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij artikel 17.

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 19

1. De bedrijfsvoering van een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 17 voorziet

in een juiste, tijdige en volledige vastlegging van alle rechten en verplichtingen van de financiële onderneming of bijkantoor in een daartoe bestemde administratie.

2. De administratie, bedoeld in het eerste lid, van een premiepensioeninstelling is zodanig dat deze geen belemmering vormt of kan vormen voor de toepassing van het in artikel 4:71a van de wet bepaalde.

3. Een verzekeraar met beperkte risico-omvang beschikt over een organisatie-onderdeel dat op onafhankelijke en effectieve wijze een actuariële functie uitoefent. Het organisatie-onderdeel heeft als taak de berekening van de technische voorzieningen te coördineren en te controleren en de personen die het dagelijks beleid van de verzekeraar bepalen te informeren over de adequaatheid en betrouwbaarheid van die berekening.

4. Het derde lid is op schadeverzekeraars alleen van toepassing voor zover deze verzekeringsovereenkomsten sluiten met een contractduur van meer dan vier jaar.

Stb. 2006, nr. 519

Een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor legt zijn rechten en verplichtingen vast in een daartoe bestemde administratie. De financiële onderneming is verantwoordelijk voor de volledigheid en juistheid van de te verantwoorden omzet en van de financiële rechten en verplichtingen.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 17.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Inhoud van het besluit

De Wet introductie premiepensioeninstellingen is per 1 januari 2011 in werking getreden. De toezichthouders DNB en AFM hebben sindsdien van verschillende marktpartijen vergunningaanvragen ontvangen en deze in behandeling genomen. De voorgestelde bedrijfsmodellen zijn getoetst en inmiddels is een aantal vergunningen verleend. In deze eerste periode hebben toezichthouders en marktpartijen intensief contact gehad en waardevolle ervaringen opgedaan met de uitwerking van PPI-bedrijfsmodellen in de praktijk.

De opgedane inzichten hebben ertoe geleid dat de toezichthouders zorgen hebben geuit over de toereikendheid van de bij wet gestelde (generieke) eisen aan het minimaal beschikbare eigen vermogen en over de eisen die gelden voor de scheiding van vermogens die strekken tot het veilig stellen van vorderingen van deelnemers en pensioengerechtigden. De zorg ten aanzien van beide aspecten houdt verband met de risico's die zich in verband met een premiepensioeninstelling zouden kunnen voordoen. Naar aanleiding van deze zorgen van de toezichthouders is onderzoek verricht dat heeft uitgemondd in een nota van wijziging op het voorstel van wet Wijzigingswet Financiële markten 2013.³⁸ In de toelichting op die nota van wijziging zijn de resultaten van het onderzoek verantwoord. Voor het algemene beeld van de wijzigingen aan het toezichtkader voor

³⁸ Kamerstuk 33.236, nr. 8.

premiepensioeninstellingen wordt dan ook verwezen naar die toelichting.

De aanpassingen die in genoemd wetsvoorstel zijn opgenomen ten aanzien van het toezichtkader voor premiepensioeninstellingen, brengen ook enkele wijzigingen van het Bgfo, het Besluit markttoegang financiële ondernemingen Wft en het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) met zich.

Artikelsgewijs

Voor de wijziging van artikel 19, eerste lid, Bpr wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10.

Daarnaast wordt aan artikel 19 Bpr een lid toegevoegd. Artikel 4:71a van de Wft, de rangregeling, bepaalt namelijk dat het pensioenvermogen uitsluitend dient ter voldoening van bepaalde vorderingen. Voor een effectieve bescherming van de rechten van deelnemers en pensioengerechtigden dient te worden gewaarborgd dat de premiepensioeninstelling haar beschikingsbevoegdheid over al haar vermogensbestanddelen gebruikt op een wijze die in overeenstemming is met de rangregeling. Het nieuwe tweede lid van artikel 19 Bpr bewerkstelligt dat met behulp van de administratie van de premiepensioeninstelling op elk moment de juiste volgorde van voldoening van vorderingen kan worden bepaald.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 17 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 20

- 1. Een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 17 beschikt over een informatiesysteem dat een effectieve beheersing van de bedrijfsprocessen en de risico's mogelijk maakt en dat voorziet in interne en externe informatiebehoeften.**
- 2. De financiële onderneming of bijkantoor beschikt over procedures en maatregelen om de integriteit, voortdurende beschikbaarheid en beveiliging van geautomatiseerde gegevensverwerking te waarborgen.**
- 3. De functiescheidingen binnen de geautomatiseerde gegevensverwerking sluiten aan bij de organisatiestructuur.**

Stb. 2006, nr. 519

Het eerste lid verwerkt artikel 17 van de Rob, principe 4 van de Principes interne beheersing verzekeraars en de conceptrichtlijn inrichting administratieve organisatie natura-uitvaartverzekeraars.

Een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor beschikt over een informatiesysteem dat een effectieve beheersing van de bedrijfsprocessen en de risico's mogelijk maakt en dat voorziet in interne en externe informatiebehoeften. In dat kader is het van belang dat het informatiesysteem erin voorziet dat transacties en boekingen in gegevensbestanden steeds herleidbaar zijn tot geautoriseerde brondocumenten of bewerkingen door daartoe geautoriseerde personen.

In het tweede lid zijn de artikelen 19 en 57 van de Rob en principe 4 van de Principes interne beheersing verzekeraars verwerkt. De geautomatiseerde gegevensverwerking dient een geïntegreerd onderdeel te zijn van de organisatie. Op grond van het tweede lid dienen de geautomatiseerde gegevens altijd beschikbaar te zijn. Een financiële onderneming die gebruik maakt van geautomatiseerde gegevensverwerking dient daartoe maatregelen te treffen respectievelijk procedures in te stellen. Gedacht kan worden aan back-up (veiligheidskopieën) en herstelmaatregelen en een calamiteitenplan dat regelmatig wordt geactualiseerd en op een goede werking wordt getest.

Het toezicht op de geautomatiseerde gegevensverwerking wordt gehouden door de vergunningverlenende toezichthouder. DNB zal dus toezicht houden op de geautomatiseerde gegevensverwerking van clearinginstellingen, kredietinstellingen en verzekeraars. Indien de geautomatiseerde gegevensverwerking specifiek dient ter ondersteuning van een gedragsaspect van de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld de klachtenbehandeling) en niet onlosmakelijk is verbonden met het gehele interne automatiseringssysteem van de financiële onderneming zal de AFM daarop toezicht houden.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 17.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 17 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 21

- 1. Een betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 17 beschikt over een organisatieonderdeel dat op onafhankelijke en effectieve wijze een compliancefunctie uitoefent. Het organisatieonderdeel heeft als taak het controleren van de naleving van wettelijke regels en van interne regels die de financiële onderneming of bijkantoor zelf heeft opgesteld.**
- 2. Het organisatieonderdeel, bedoeld in het eerste lid, van een bank als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, of 3:23, tweede lid, van de wet die in Nederland beleggingsdiensten mag verlenen of beleggingsactiviteiten mag verrichten, heeft voorts als taak:**
  - a. het adviseren van de personen die verantwoordelijk zijn voor het verlenen van beleggingsdiensten of het verrichten van beleggingsactiviteiten bij de naleving van wettelijke regels en interne regels;**

- b. het toezien op de deugdelijkheid en effectiviteit van de interne regels en procedures;
  - c. het beoordelen van de effectiviteit van de procedures die zijn opgesteld en maatregelen die zijn genomen om gesignaleerde onvolkomenheden bij de naleving van wettelijke regels en interne regels op te heffen; en
  - d. het ten minste jaarlijks rapporteren aan de personen die het dagelijks beleid van de bank bepalen en aan het orgaan, indien aanwezig, dat is belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de bank inzake aangelegenheden met betrekking tot de naleving van wettelijke regels en interne regels. In de jaarlijkse rapportage wordt met name vermeld of maatregelen zijn genomen in het geval van gesignaleerde tekortkomingen.
- 3. Het organisatieonderdeel van een bank als bedoeld in het tweede lid beschikt over de nodige autoriteit, middelen, deskundigheid en toegang tot alle noodzakelijke informatie om haar taken onafhankelijk en effectief te kunnen uitoefenen.**

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel verwerkt artikelen 69 van de Rob en 8 van de Regeling van de Pensioen- & Verzekeringskamer van 18 december 2003, houdende uitvoering van de artikelen 2, lid 2 en 3 lid 3 van het Besluit integrale bedrijfsvoering kredietinstellingen en verzekeraars. Een onafhankelijke compliancefunctie is van belang om toezicht te houden op de naleving van wettelijke regels en interne regels, voorschriften en procedures. Het toezien op de naleving van deze regels, voorschriften en procedures houdt bijvoorbeeld in het beoordelen van nieuwe wetgeving en het toetsen of nieuwe producten en procedures in overeenstemming zijn met de regelgeving. De wijze waarop deze functie wordt vormgegeven is afhankelijk van de aard en omvang van de clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of het bijkantoor.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel is van redactionele aard.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 17.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 17 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integrale bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 22

De opdracht tot onderzoek van de jaarrekening van een betaalinstantie, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang of bijkantoor als bedoeld in artikel 17 aan de externe accountant voorziet in een toetsing en beoordeling op hoofdlijnen met betrekking tot de toereikendheid van de organisatie-inrichting en risicobeheersing.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 22 verwerkt de inhoud van artikel 23 van de Rob. De bedrijfsvoering wordt door de externe accountant getoetst en beoordeeld op hoofdlijnen. De toetsing en beoordeling richt zich voornamelijk op de beheersing van die risico's die een materiële invloed kunnen hebben op de financiële prestaties, financiële positie en continuïteit van de clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor. Belangrijk is dat de externe accountant aandacht besteedt aan IT-risico's.

De externe accountant heeft, met inachtneming van zijn opdracht, een eigen taak en verantwoordelijkheid terzake van de inrichting en uitvoering van zijn werkzaamheden. De toetsing door de externe accountant wordt zoveel mogelijk geïntegreerd binnen het kader van onderzoek van de jaarrekening. Dit betekent dat op grond van artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) de accountant verslag uitbrengt van zijn onderzoek aan het bestuur en de raad van commissarissen. Daarin vermeldt de accountant ook zijn bevindingen met betrekking tot de bedrijfsvoering.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 17.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 17 (red.).

Artikel 22a

De werknemers van een bank met zetel in Nederland die in Nederland beleggingsdiensten mag verlenen of beleggingsactiviteiten mag verrichten en andere personen die door de bank zijn belast met het verrichten van zodanige werkzaamheden beschikken over de nodige vakbekwaamheid en deskundigheid om de hun toevertrouwde verantwoordelijkheden uit te oefenen.

Stb. 2007, nr. 407

Artikel 22a is gebaseerd op artikel 3:17, tweede lid, onderdeel a, van de wet en dient ter omzetting van artikel 5, eerste lid, onderdeel d, van de uitvoeringsrichtlijn MiFID. Werknemers van een bankbeleggingsonderneming dienen op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel d, van de uitvoeringsrichtlijn MiFID over de nodige vakbekwaamheid, kennis en deskundigheid te beschikken om de hun toevertrouwde verantwoordelijkheden uit te oefenen. De bewoordingen van de richtlijn zijn slechts ten dele overgenomen, omdat er geen verschil is tussen de begrippen «vakbekwaamheid» en «deskundigheid». Daarom is het begrip deskundigheid achterwege gelaten. De eisen van de richtlijn betekenen dat niet alleen klantmedewerkers maar ook medewerkers van zogenaamde back-offices vakbekwaam dienen te zijn. Er hoeft geen arbeidsrelatie te bestaan tussen de beleg-

gingsonderneming en de medewerker. Deze organisatorische eis geldt ook indien medewerkers op basis van een uitzend- of detachingsrelatie of een overeenkomst tot het verrichten van diensten voor de beleggingsonderneming diensten verrichten. Dit is verwoord in het artikel door de zinsnede «en andere personen die door een degelijke bank zijn belast met het verrichten van zodanige werkzaamheden».

Er gelden op grond van de MiFID geen specifieke vakbekwaamheidseisen, de invulling van deze eisen wordt overgelaten aan de beleggingsonderneming. Deze eis is een algemene organisatorische eis die tot de algemene aspecten van de bedrijfsvoering moet worden gerekend. Dit betekent dat DNB toezicht houdt op de naleving van deze eis door bankbeleggingsondernemingen indien zij beleggingsdiensten verlenen of beleggingsactiviteiten verrichten.

Stb. 2014, nr. 303

Op grond van artikel 22a van het Bpr moeten de werknemers van een bank die in Nederland beleggingsdiensten verleent of beleggingsactiviteiten verricht over voldoende vakbekwaamheid en deskundigheid beschikken om de hun toevertrouwde verantwoordelijkheden te kunnen uitoefenen. De aanpassing van artikel 22a heeft tot gevolg dat deze bepaling niet alleen geldt voor banken die een vergunning hebben als bedoeld in artikel 2:11 van de Wft, maar voor alle banken met zetel in Nederland, dat wil zeggen inclusief de houders van een vergunning als bedoeld in artikel 3:4 van de wet (de zogenaamde opt-in-banken). Er is geen reden waarom artikel 22a niet voor hen zou gelden.

§ 4.2. Risicomanagement

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de wet

Artikel 23

1. Een bank, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming, betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in de artikelen 3:17, eerste en derde lid, 3:22, 3:23, 3:24a, 3:24b, 3:24c, 3:26 of 3:27 van de wet voert beleid gericht op het beheersen van relevante risico's.
2. Onder relevante risico's, bedoeld in het eerste lid, worden in het bijzonder verstaan het concentratierisico, krediet-en tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico, marktrisico, operationeel risico, renterisico voortvloeiend uit niet-handelsactiviteiten, restrisico, risico van buitensporige hefboomwerking, securitisatierisico, verzekeringsrisico en afkooprisico. Een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:17, eerste of derde lid, 3:22, 3:23 of 3:27 van de wet houdt tevens rekening met de risico's die voortvloeien uit de macro-economische omgeving waarin de onderneming actief is en die verband houden met de stand van de conjunctuurencyclus.
3. Het beleid wordt vastgelegd in procedures en maatregelen ter beheersing van relevante risico's en geïntegreerd in de bedrijfsprocessen. De procedures en maatregelen die zijn

gericht op de beheersing van het liquiditeitsrisico hebben betrekking op het beheer van de actuele en toekomstige netto financiële positie en behoeften.

4. De procedures en maatregelen, bedoeld in het tweede lid, bestaan onder meer uit autorisatieprocedures, limietstellingen, limietbewaking en procedures en maatregelen voor noodsituaties en zijn afgestemd op de aard, de omvang, het risicoprofiel en de complexiteit van de werkzaamheden van de financiële onderneming of bijkantoor.
5. De procedures en maatregelen, bedoeld in het tweede lid, worden vastgelegd en ter kennis gebracht van alle relevante bedrijfsonderdelen van de financiële onderneming of het bijkantoor.
6. De financiële onderneming voert op systematische wijze een onafhankelijk risicobeheer uit dat gericht is op het identificeren, meten en evalueren van de risico's waaraan de financiële onderneming of het bijkantoor is of kan worden blootgesteld. Het risicobeheer wordt zowel uitgevoerd ten aanzien van de financiële onderneming of het bijkantoor als geheel als ten aanzien van de onderscheiden bedrijfsonderdelen.
7. De risicobeheerfunctie beschikt over de nodige autoriteit en toegang tot alle noodzakelijke informatie om haar taken te kunnen uitoefenen.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c en derde lid, 3:22, 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet, op de artikelen 48, vierde lid, van de richtlijn banken en op de artikelen 4, leden 4 en 5, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid. In dit artikel is de inhoud opgenomen van bijlage 3, punt 3.5 van de NRpte 2002³⁹, bijlage 4, punt 4.5, van de NRgte 2002⁴⁰, de artikelen 34 tot en met 57 van de Rob en de principes 2.1, 2.2 en 3.3 van de Principes interne beheersing verzekeraars. Afhankelijk van de soort en omvang van de beleggingsonderneming, clearinginstelling, kredietinstelling of verzekeraar staat de onderneming bloot aan verschillende risico's, bijvoorbeeld aan kredietrisico's, marktrisico's, renterisico's, concentratierisico's, liquiditeitsrisico's, operationele risico's en verzekeringsrisico's. Voor een beschrijving van de verschillende risico's wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 1.

Het tweede lid verwerkt de artikelen 7, 36, 41, 46, 51 en 56 van de Rob. Voor de goede naleving van het beleid van de financiële onderneming moet zij worden vastgelegd in procedures en maatregelen die van toepassing zijn in de dagelijkse werkzaamheden van de medewerkers. Gedacht kan worden aan procedures voor het omgaan met limietoverschrijdingen.

Het derde lid verwerkt gedeeltelijk de inhoud van de artikelen 6, 34, 39, 44, 49 en 54 van de Rob. De financiële onderneming stelt limieten aan de te nemen risico's en bewaakt deze op overschrijdingen. De limieten worden op instellingsbrede basis vastgesteld. Dit houdt in dat limieten die nader zijn uitgewerkt

³⁹ Nadere regeling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002, Stcrt. 2002, nr. 178.

⁴⁰ Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002, Stcrt. 2002, nr. 165.

naar werkzaamheden of bedrijfsonderdelen consistent zijn met de limieten die op het niveau van de financiële onderneming zijn vastgesteld. De financiële onderneming beschikt verder over procedures en maatregelen ter beheersing van noodsituaties. Bijvoorbeeld de procedures voor de opvang van liquiditeitstekorten of de inning of herstructurering van openstaande bedragen. De procedures en maatregelen dienen te worden afgestemd op de aard, omvang en complexiteit van de financiële onderneming. Tevens dient rekening te worden gehouden met het soort bedrijf dat de financiële onderneming uitoefent en de risico's die daarbij worden gelopen.

Het vierde lid verwerkt deels de inhoud van de artikelen 34, 39, 44, 49 en 54 van de Rob. De financiële onderneming moet een duidelijke visie hebben op de risico's die zij aangaat. De beleidsuitgangspunten dienen nadere invulling te geven aan deze visie door aan te geven op welke wijze de onderneming risico's aangaat. De procedures en maatregelen dienen duidelijk te zijn vastgelegd, bijvoorbeeld in een beleidsplan en op eenduidige wijze, bij voorkeur schriftelijk te worden gecommuniceerd aan alle bedrijfsonderdelen van de financiële onderneming waarop de risico's betrekking kunnen hebben. Het beleid voorziet onder meer in de aanwezigheid van procedures van risicolimiteringen dat afgestemd is op het gekozen risicoprofiel en rekening houdt met relevante regelgeving.

In het vijfde lid wordt bepaald dat een financiële onderneming onafhankelijk risicobeheer uitvoert. In dit lid zijn de artikelen 8, 9, 35, 40, 45 en 50 van de Rob verwerkt. Onder onafhankelijk risicobeheer wordt in dit kader verstaan toezicht op en toetsing van beleid dat is uitgewerkt en geïmplementeerd in procedures en maatregelen en die zijn geïntegreerd in de bedrijfsprocessen.

Een onderdeel van risicobeheer is de risicoanalyse. Het doel van de analyse is om inzicht te krijgen in de risico's die de financiële onderneming loopt en om vast te stellen of deze in overeenstemming zijn met de strategieën en beleidsuitgangspunten. De risicoanalyse is gericht op alle bedrijfsprocessen, waarmee zij zich uitstrekt tot alle producten, diensten en ondersteunende processen van de financiële onderneming en dient te worden uitgevoerd in zowel kwalitatieve als, voor zover mogelijk kwantitatieve zin. De analyse houdt zowel rekening met beheersbare als niet-beheersbare risico's, potentiële extreme scenario's (stress-scenario's) en de eventuele verhouding tussen de verschillende risico's. Risicoanalyse is een continu proces, waarbij rekening wordt gehouden met veranderende interne en externe omstandigheden, nieuwe producten, diensten en ondersteunende processen en toekomstplannen.

Indien zich belangrijke wijzigingen hebben voorgedaan, zoals ontwikkelingen op technologisch terrein, die van invloed zijn op een eerder uitgevoerde risicoanalyse, dan ligt het in de rede de effecten daarvan te onderzoeken. Tevens is het van belang producten en diensten die nieuw zijn voor de financiële onderneming of voor de markt te onderwerpen aan een grondige risicoanalyse. Uitgangspunt hierbij is dat de financiële onderneming nieuwe producten en diensten op zodanige wijze introduceert dat (de risico's van) eventuele verliezen in omvang beperkt blijven.

Verder is het belangrijk dat indien een financiële onderneming op structurele basis werkzaamheden uitbesteedt, de onderneming de risico's die daarmee samenhangen analyseert. Het uitbesteden van werkzaamheden mag bijvoorbeeld het beheer van het operationeel risico niet belemmeren.

Onafhankelijk risicobeheer betekent dat de risicoanalyse niet wordt beïnvloed door commerciële of andere belangen. De

risicoanalyse dient dan ook te worden uitgevoerd, en de resultaten daarvan te worden gerapporteerd, buiten de invloedssfeer van het resultaatverantwoordelijke management. De inrichting van de risicomanagementfunctie zal afhankelijk zijn van de omvang en complexiteit van de financiële onderneming. In de praktijk en vooral bij grotere en meer complexe financiële ondernemingen, is het gebruikelijk dat de risicoanalyse wordt uitgevoerd door een onafhankelijke risicomanagementfunctie. Een dergelijke functie heeft tot taak een overzicht te verkrijgen van de risico's die de financiële onderneming loopt en of deze in overeenstemming zijn met het gekozen risicoprofiel dat voortvloeit uit het beleid en strategieën van de financiële onderneming en met de relevante regelgeving.

Stb 2006, 662

In het tweede lid van artikel 23 wordt aangegeven welke relevante risico's een financiële onderneming in het bijzonder kan lopen en waarop het beleid, bedoeld in het eerste lid, gericht dient te zijn. Onder relevante risico's vallen in het bijzonder concentratierisico, krediet-en tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico, marktrisico, operationeel risico, renterisico, restrisico, securitisatierisico en verzekeringsrisico.

Onder concentratierisico worden verstaan de risico's die voortvloeien uit vorderingen op wederpartijen, groepen van verbonden wederpartijen en wederpartijen van dezelfde economische sector of geografische regio, dan wel uit dezelfde activiteit of grondstof, de toepassing van technieken voor de vermindering van het kredietrisico, en met name grote indirecte kredietrisico's. Bij kredietrisico gaat het om de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van het niet nakomen van een financiële of andere contractuele verplichting door de tegenpartij jegens de financiële onderneming, met inbegrip van de mogelijkheid van beperkingen of belemmeringen bij het overmaken van betalingen vanuit het buitenland.

Liquiditeitsrisico betreft de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van de mogelijkheid dat zij op enig moment niet in staat zal zijn aan haar korte termijn betalingsverplichtingen te voldoen zonder dat dit gepaard gaat met onaantvaardbare kosten en verliezen.

Het marktrisico kan worden omschreven als de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van bewegingen in marktprijzen. Het marktrisico omvat het prijsrisico, het renterisico en het valutarisico zowel binnen als buiten de handelsportefeuille.

De definitie van operationeel risico is opgenomen in artikel 1. Een belangrijk onderdeel van operationeel risico is IT-risico. IT-risico kan worden omschreven als de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van een ontoereikende strategie en beleid of van tekortkomingen in de toegepaste technieken en/of gebruik inzake informatieverwerking en communicatie, welke zich vertalen in strategische, beleids-, beveiligings-, beheersbaarheids- en continuïteitsrisico's.

Renterisico is de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van een financiële onderneming die uit potentiële veranderingen in rentetarieven voortvloeit.

Onder restrisico wordt begrepen het risico dat de door een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling toegepaste en erkende technieken voor de vermindering van het kredietrisico minder doeltreffend blijken dan verwacht.

Verzekeringsrisico betreft de bestaande of toekomstige bedrei-

ging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van ontoereikende tarieven, tariefgrondslagen, verzekeringsvoorwaarden of grondslagen voor vaststelling van de technische voorzieningen of door onvoldoende beheerste acceptatie en herverzekeringsmaatregelen, waardoor verplichtingen nu dan wel in de toekomst niet toereikend nagekomen kunnen worden uit de premie- of beleggingsinkomsten.

[Toelichting bij de oorspronkelijke definitie in artikel 1 van "te lopen risico's" in Stb 2006, nr 519; (red.)]

Een financiële onderneming staat bloot aan verschillende risico's. Gedacht kan worden aan onder meer het kredietrisico, liquiditeitsrisico, marktrisico, operationeel risico (waaronder het informatietechnologierisico (IT-risico), renterisico en verzekeringsrisico. Het gaat dus in alle gevallen om risico's die de financiële soliditeit van de financiële onderneming bedreigen.

Onder kredietrisico wordt verstaan de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van het niet nakomen van een financiële of andere contractuele verplichting door de tegenpartij jegens de financiële onderneming, met inbegrip van de mogelijkheid van beperkingen of belemmeringen bij het overmaken van betalingen vanuit het buitenland.

Liquiditeitsrisico betreft de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van de mogelijkheid dat zij op enig moment niet in staat zal zijn aan haar korte termijn betalingsverplichtingen te voldoen zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten en verliezen.

Het marktrisico kan worden omschreven als de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van bewegingen in marktprijzen. Het marktrisico omvat het prijsrisico, het renterisico en het valutarisico zowel binnen als buiten de handelsportefeuille.

Onder operationeel risico wordt verstaan het risico van verliezen als gevolg van tekortschietende of falende interne procedures en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Een belangrijk onderdeel van operationeel risico is IT-risico.

IT-risico kan worden omschreven als de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van een ontoereikende strategie en beleid of van tekortkomingen in de toegepaste technieken en/of gebruik inzake informatieverwerking en communicatie, welke zich vertalen in strategische, beleids-, beveiligings-, beheersbaarheids- en continuïteitsrisico's.

Onder renterisico wordt verstaan de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van bewegingen van rentevoeten.

Verzekeringsrisico betreft de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de financiële onderneming als gevolg van ontoereikende tarieven, tariefgrondslagen, verzekeringsvoorwaarden of grondslagen voor vaststelling van de technische voorzieningen of door onvoldoende beheerste acceptatie en herverzekeringsmaatregelen, waardoor verplichtingen nu dan wel in de toekomst niet toereikend nagekomen kunnen worden uit de premie- of beleggingsinkomsten.

Stb. 2009, nr. 437

In de artikelen 23, 24 en 25 van het Bpr Wft wordt uitwerking gegeven aan de wijze waarop risicomanagement moet plaatsvinden binnen diverse financiële ondernemingen om tegemoet te komen aan het vereiste van artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wft. Deze laatste bepaling betreft de

soliditeit van financiële ondernemingen. Doordat aan de artikelen 23, 24 en 25 ook de betaalinstelling is toegevoegd, moeten betaalinstellingen voortaan ook een risicomanagement voeren zoals dat is neergelegd in genoemde artikelen.

Stb. 2011, nr. 358

Dit artikel is gebaseerd op artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, en derde lid, van de Wft en verwerkt artikel 38, eerste en tweede lid, van de richtlijn 2010/43/EU van de Commissie van 1 juli 2010 tot uitvoering van Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie wat betreft organisatorische eisen, belangenconflicten, bedrijfsvoering, risicobeheer en inhoud van de overeenkomst tussen een bewaarder en een beheermaatschappij (hierna: uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU). In artikel 23 zijn regels opgenomen voor onder meer beleggingsondernemingen en betaalinstellingen die vergelijkbaar zijn met de regels in artikel 38 van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU. Daarom is in de opsomming in artikel 23, eerste lid, eveneens een beheerder van een instelling voor collectie belegging in effecten (icbe) opgenomen.

Onder «beleid voeren» wordt in ieder geval voor wat betreft een icbe-beheerder het volgende verstaan: beleid vaststellen, implementeren en in stand houden. Het beleid van een icbe-beheerder als bedoeld in artikel 23, eerste lid, ziet op elke icbe die deze beheerder beheert. Het risicobeheerbeleid omvat procedures die noodzakelijk zijn om de beheerder in staat te stellen voor elke door hem beheerde icbe de relevante risico's te beoordelen. Voor een icbe zullen dat met name marktrisico's, liquiditeitsrisico's, tegenpartijrisico's en operationele risico's betreffen. De organisatie van het risicobeheerbeleid moet adequaat en evenredig zijn gelet op de aard, schaal en complexiteit van de activiteiten van de beheerder en de door hem beheerde icbe's.

Een icbe-beheerder heeft een onafhankelijke risicobeheerfunctie (zesde lid). Het zevende lid verwerkt artikel 12, vierde lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU. Artikel 12, vierde lid, bepaalt dat de risicobeheerfunctie van een icbe-beheerder dient te beschikken over de nodige autoriteit en toegang dient te hebben tot alle dienstige informatie. Dit vereiste is ook van toepassing verklaard op de risicobeheerfunctie van andere financiële ondernemingen aangezien het ook voor die risicobeheerfuncties van belang is om over een zekere autoriteit te beschikken en toegang te hebben tot alle noodzakelijke informatie.

Stb. 2011, nr. 672

De wijziging van artikel 23 hangt samen met de wijziging van artikel 23b. Het oude artikel 23b, eerste lid, is opgenomen in artikel 23, derde lid (nieuw).

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2013, nr 537

In het kader voor risicomanagement van premiepensioeninstellingen is een aspect nader uitgewerkt. Het betreft de verplichting om beleid te voeren dat gericht is op het beheersen van relevante risico's. In de praktijk voldoen premiepensioeninstellingen reeds aan de inhoud van deze norm omdat dit volgt uit de algemene norm die in artikel 3:17, eerste lid, van de Wft is opgenomen. Ten behoeve van een eenduidig toezichtkader is het

niettemin wenselijk deze verplichting expliciet op te nemen in het Besluit prudentiële regels Wft.

De wijziging van artikel 23, eerste lid, betreft ten eerste de toevoeging van de premiepensioeninstelling in de in dat lid opgenomen opsomming. Hierdoor zal ook voor premiepensioeninstellingen een wettelijke verplichting gaan gelden om beleid te voeren dat gericht is op het beheersen van relevante risico's. Daaronder worden mede verstaan de risico's die de premiepensioeninstelling identificeert ten aanzien van haar businessmodel. In de praktijk voldoen premiepensioeninstellingen feitelijk al aan artikel 23, eerste lid, omdat de algemene norm uit artikel 3:17, eerste lid, van de wet ook voor premiepensioeninstellingen aan de hand van artikel 23 wordt geoperationaliseerd. De toevoeging van premiepensioeninstellingen in artikel 23, eerste lid, heeft tot doel deze feitelijk gegroeide praktijk ook in het Besluit prudentiële regels Wft vast te leggen, ten behoeve van een eenduidig toezichtkader. Voorts wordt in het eerste lid een verwijzingsfout hersteld. De eisen in artikel 23, eerste lid, gelden voor verzekeraars, dus inclusief herverzekeraars. In de opsomming van de artikelen is evenwel verzuimd artikel 3:24c betreffende herverzekeraars op te nemen.

Stb. 2014, nr. 303

Banken en beleggingsondernemingen dienen ingevolge artikel 23, eerste lid, van het Bpr beleid te voeren gericht op het beheersen van relevante risico's. Artikel 23, tweede lid, specificeert wat daaronder moet worden verstaan. Aan de in dat lid opgenomen opsomming wordt het risico van buitensporige hefboomwerking toegevoegd. Dit sluit aan bij de systematiek van de artikelen 79 tot en met 87 van de richtlijn, waarvan artikel 87 betrekking heeft op het risico van buitensporige hefboomwerking. Zie ook het nieuwe artikel 23b in onderdeel G hierna.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 17 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 23a

Het beleid en de procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, eerste en derde tot en met vijfde lid, van een bank, een beleggingsonderneming in de zin van de verordening kapitaalvereisten of een clearinginstelling voldoen aan de op de betrokken onderneming van toepassing zijnde technische criteria voor de organisatie en behandeling van risico's in de artikelen 79 tot en met 87 van de richtlijn kapitaalvereisten.

Stb. 2006, nr. 662

Deze artikelen verwerken bijlage V, punten 3 tot en met 5, 8, 9, 11, 12 en 14 van de herziene richtlijn banken. De artikelen 23a tot en met 23e geven een verduidelijking van de procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, derde lid, die zijn gericht op het krediet- en tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, renterisico en securitisatierisico. Op grond van artikel 23c, tweede lid, geeft een bank of beleggingsonderneming aan wat zij onder operationeel risico verstaat. Dit geeft de financiële onderneming aan in de beschrijving van de procedures en maatregelen ter beheersing van relevante risico's (zie artikel 23,

vierde lid).

Stb. 2014, nr. 303

De artikelen 23a tot en met 23e (oud) regelden op welke wijze banken en beleggingsondernemingen (evenals clearinginstellingen, voor zover de desbetreffende risico's voor hen relevant zijn) dienden om te gaan met verschillende soorten risico's. Met deze artikelen werd in hoofdzaak uitvoering gegeven aan bijlage V, punten 3 tot en met 22, bij de herziene richtlijn banken. De desbetreffende materie wordt thans, in gewijzigde en uitgebreide vorm, geregeld in de artikelen 79 tot en met 87 van de richtlijn kapitaalvereisten. In het nieuwe artikel 23a, dat dient ter uitvoering van de genoemde richtlijnbepalingen, wordt rechtstreeks verwezen naar de richtlijn. Daarmee wordt duidelijk gemaakt dat het om richtlijnverplichtingen gaat, en wat deze verplichtingen inhouden. De artikelen 23a tot en met 23e (oud) kunnen daarmee vervallen.

Artikel 23b

1. Het bestuur van een bank, beleggingsonderneming in de zin van de verordening kapitaalvereisten of clearinginstelling als bedoeld in artikel 23, eerste lid, en, indien aanwezig, het orgaan dat is belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming:

- a. zijn betrokken bij het beleid gericht op het beheersen van relevante risico's overeenkomstig artikel 76, eerste en tweede lid, van de richtlijn kapitaalvereisten;
- b. worden daarbij bijgestaan en geadviseerd door een risicocommissie overeenkomstig artikel 76, derde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten; en
- c. hebben voldoende toegang tot informatie betreffende de risicosituatie van de financiële onderneming, de risicobeheerfunctie en de adviezen van externe deskundigen overeenkomstig artikel 76, vierde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.

2. De risicobeheerfunctie van een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling als bedoeld in het eerste lid is ingericht overeenkomstig artikel 76, vijfde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.

3. Het eerste lid, onderdeel b, vindt slechts toepassing, indien de bank of beleggingsonderneming significant is ingevolge artikel 17d, respectievelijk artikel 31f van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.

Stb. 2006, nr. 662

Zie de toelichting bij artikel 23a.

Stb. 2011, nr. 672

Artikel 23b verwerkt artikel 1, onder 40, van de richtlijn. Dit betreft een wijziging van bijlage V van de herziene richtlijn banken. Het oude artikel 23b, eerste lid, wordt opgenomen in artikel 23, derde lid (nieuw). Het oude artikel 23b, tweede lid, komt te vervallen aangezien deze bepaling gedekt wordt door het nieuwe artikel 23b.

Op grond van deze bepaling dient een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling te beschikken over deugdelijke procedures voor de vaststelling, de meting, het beheer en de

bewaking van het liquiditeitsrisico over een passende reeks termijnen. In navolging van de richtlijn betekent een passende reeks termijnen in ieder geval intra-day (zie ook de toelichting bij de aangepaste definitie van grote posities in onderdeel A).

Stb. 2014, nr. 303

Het in onderdeel G ingevoegde artikel 23b (nieuw) dient ter uitvoering van artikel 76 van de richtlijn. De strekking van deze bepaling is dat het leidinggevend orgaan van een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling nauw en actief betrokken dient te zijn bij het risicobeheer van de onderneming. Dit houdt bijvoorbeeld in dat dit orgaan – daaronder te verstaan het bestuur in zijn uitvoerende, en de raad van commissarissen in zijn toezichthoudende rol – de algehele strategie en beleidslijnen op dit gebied vaststelt respectievelijk goedkeurt, deze periodiek evalueert en toeziet op de uitvoering ervan. Als de onderneming significant is wat haar omvang, interne organisatie en de aard, reikwijdte en complexiteit van haar werkzaamheden betreft, dient zij een risicocommissie in te stellen om het leidinggevend orgaan te adviseren ten aanzien van haar risicobereidheid en risicostrategie en bij te staan bij het toezicht op de uitvoering van de risicostrategie van de onderneming. (Inzake het begrip significant: zie de toelichting bij onderdeel D, artikel 17d.) Ook dient te zijn gewaarborgd dat het leidinggevend orgaan te allen tijde goed wordt geïnformeerd over de risicosituatie van de onderneming, de risicobeheerfunctie en de eventuele adviezen van externe deskundigen.

Artikel 23c

1. Een clearinginstelling als bedoeld in artikel 23, eerste lid, beschikt over een plan dat voorziet in een duurzaam herstel van de financiële positie van de onderneming na een aanzienlijke verslechtering van de financiële positie.
2. Het plan, bedoeld in het eerste lid, wordt afgestemd op de aard, de omvang, het risicoprofiel en de complexiteit van de werkzaamheden van de clearinginstelling.
3. De Nederlandsche Bank kan nadere regels stellen met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Stb. 2006, nr. 662

Zie de toelichting bij artikel 23a.

Stb. 2014, nr. 303

Artikel 23c (nieuw) dient ter uitvoering van artikel 74, vierde lid, van de richtlijn. Op grond van dat artikel dient een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling een herstelplan op te stellen dat beschrijft hoe de onderneming haar financiële positie op orde zal brengen ingeval zich daarin een aanzienlijke verslechtering voordoet. Het plan zal in een dergelijke situatie moeten voorzien in een duurzaam herstel van de solvabiliteits- en liquiditeitspositie. Het herstelplan heeft, anders dan het plan, bedoeld in artikel 3:111a, eerste lid, onderdeel c, van de wet, betrekking op een mogelijke, toekomstige financiële tegenslag en maakt zodoende structureel onderdeel uit van de bedrijfsvoering van een onderneming. De bank of beleggingsonderneming zal er dan ook voor moeten zorgen dat het plan steeds actueel is en zo nodig wordt bijgewerkt. De aan het herstelplan te stellen eisen zullen hoger zijn naarmate het falen van de onderneming grotere gevolgen zou hebben voor de financiële markten en het financieel systeem in het algemeen.

Stb. 2015, nr. 433

Artikel 23c bevatte de regeling met betrekking tot herstelplanning ter implementatie van de richtlijn kapitaalvereisten.⁴¹ Bij de introductie ervan is de regeling in artikel 23c tevens van toepassing verklaard op clearinginstellingen. Nu voor banken en beleggingsondernemingen een meer specifieke en uitgebreidere regeling wordt getroffen in de artikelen 23d tot en met 23h ter implementatie van de richtlijn, wordt de regeling in artikel 23c behouden voor uitsluitend de clearinginstelling en dienovereenkomstig aangepast. In lijn met de nieuwe regeling voor de herstelplanning voor banken en beleggingsondernemingen, wordt voorzien in een grondslag voor nadere uitwerking bij regeling van DNB.

Artikel 23e vervallen⁴²

Stb. 2010, nr. 806

Zie ook de toelichting op art. 35i, 50a en 86a Bgfo.

Algemene normstelling

De Wet op het financieel toezicht (Wft) bevat diverse normen die financiële ondernemingen verplichten tot het voeren van een beheerst beloningsbeleid, zowel vanuit prudentieel perspectief als vanuit het perspectief van het gedragstoezicht.⁴³ Zo dienen financiële ondernemingen die onder prudentieel toezicht staan (zoals banken en verzekeraars) de bedrijfsvoering op een zodanige wijze in te richten dat deze een beheerste bedrijfsuitoefening waarborgt. Dit houdt onder meer in dat zij relevante risico's die hun soliditeit kunnen aantasten moeten beheersen. Daarbij past dat de desbetreffende financiële ondernemingen geen beloningsbeleid hanteren dat de soliditeit van de onderneming kan aantasten. Een dergelijk beloningsbeleid bevat geen beloningsprikkel die ertoe kunnen leiden dat bestuurders en werknemers van de financiële onderneming hun eigen (korte termijn) belangen laten prevaleren boven het (lange termijn) belang van de financiële onderneming. Daarnaast bevat de Wft verschillende bepalingen die de verplichting inhouden dat finan-

⁴¹ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PbEU 2013, L 176).

⁴² Art. 1, onderdeel B van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (Stb. 2014, nr. 524). Dit onderdeel treedt volgens Stb. 2014, nr. 534, artikel 2, onder b niet in werking op 1 januari 2015, maar pas op het moment dat de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (kamerstuk 33.964) in werking treedt. Dit wordt in Stb. 2014, nr. 524 als volgt toegelicht: "In verband met de inwerkingtreding van de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (Wbfo) komt een aantal artikelen uit het Bpr Wft en BGfo Wft te vervallen. De artikelen vervallen zodra de Wbfo in werking treedt, dit zal naar verwachting per 1 januari 2015 zijn. De bepalingen met betrekking tot het voeren van een beheerst beloningsbeleid worden na inwerkingtreding door de artikelen 1:117 tot en met 1:121 van de wet geregeld. Eveneens worden in dit besluit de boetecategorieën van de normen uit de Wbfo geregeld. In verband met de inwerkingtreding van de Wbfo komt artikel 23e van het Bpr Wft te vervallen. Na inwerkingtreding van de Wbfo zal het in artikel 23e bepaalde geregeld worden via de artikelen 1:117, 1:118, eerste lid, en 1:120, eerste en derde lid, van de wet." (red.).

⁴³ Artikel 3:17 lid 2, aanhef en onderdeel c, artikel 4:14, lid 2, aanhef en onderdeel c, onder 3°, artikel 4:15, lid 2, aanhef en onderdeel b onder 2°, artikel 4:22, lid 1, en artikel 4:25, lid 1, Wft.

ciële ondernemingen hun klanten zorgvuldig behandelen.⁴⁴ Hierbij past het logische vertrekpunt dat het beloningsbeleid geen prikkels bevat die aan deze verplichting afbreuk doen. Het zijn deze algemene normen die de uitgangspunten vormen van het prudentiële toezicht en gedragstoezicht op beloningen.

De kredietcrisis heeft duidelijk gemaakt dat onjuiste beloningsprijkkels kunnen leiden tot het nemen van excessieve risico's. Zij kunnen een gezond en doeltreffend risicobeheer ondermijnen en te sterk risicozoekend gedrag in de hand werken. Deze notie wordt nationaal en internationaal erkend, niet alleen overigens door regelgevers en toezichthouders, maar ook door financiële ondernemingen zelf. Die risico's kunnen zich op verschillende terreinen manifesteren, onder meer op het terrein van concentratierisico, krediet- en tegenpartijrisico en liquiditeitsrisico. Gelet hierop dienden de desbetreffende financiële ondernemingen het bestrijden en beheersen van onjuiste beloningsprijkkels te verdisconteren in hun beleid met betrekking tot een beheerste bedrijfsvoering, ook reeds zonder de uitdrukkelijke opdracht daartoe in het besluit.

Perverse beloningsprijkkels worden wereldwijd gezien als één van de oorzaken van de financiële crisis. Het gaat hierbij met name om prikkels die aanleiding kunnen geven tot het nemen van ongewenste en onverantwoorde risico's en die ertoe kunnen leiden dat het klantbelang wordt veronachtzaamd, zoals een eenzijdige oriëntatie op het kortetermijnbelang, kortetermijnwinstrealisatie en «pay for failure».⁴⁵ De ongewenste prikkelwerking kan enerzijds uitgaan van de gekozen prestatiecriteria, maar kan ook worden veroorzaakt door een ongewenst hoog percentage variabele beloning, waardoor een te sterke nadruk ligt op het nastreven van bepaalde doelstellingen. Het toezicht op beloningen richt zich dan ook primair op het voorkomen en bestrijden van die onjuiste prikkels in de beloningen van alle betrokkenen bij de onderneming.

Overigens laten de bevoegdheden van toezichthouders op dit vlak de vennootschapsrechtelijke bevoegdheden onverlet. Zo geldt bijvoorbeeld bij NV's dat de aandeelhoudersvergadering het bezoldigingsbeleid van bestuurders vaststelt (artikel 2:135 van het Burgerlijk Wetboek).

Inhoud besluit

De Wft biedt in de artikelen 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, onder 3°, artikel 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel b onder 2°, artikel 4:22, eerste lid, en artikel 4:25, eerste lid, een grondslag om nadere regels te stellen inzake beloningsbeleid. Tot dusver is hieraan invulling gegeven door de Principes van toezichthouders die hierna nog aan de orde komen. Mede met het oog op de vereiste implementatie van Europese regels worden grondslagen geïntroduceerd in het Besluit prudentiële regels Wft en het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft. Voor wat betreft de Europese regels kan worden gedacht aan de onlangs door het Europees Parlement aanvaarde wijziging van Richtlijn nr. 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (PbEU L177), waarop hieronder nader wordt ingegaan. Eventueel aan instellingen op te leggen sancties op

⁴⁴ Artikel 4:14, lid 2, aanhef en onderdeel c, onder 3°, artikel 4:15, lid 2, aanhef en onderdeel b onder 2°, artikel 4:22, lid 1, en artikel 4:25, lid 1, Wft.

⁴⁵ Onder pay for failure wordt verstaan beloningen die worden toegerekend wanneer de onderneming juist slechte resultaten behaalt.

grond van het Besluit beheerst beloningsbeleid kunnen worden toegepast op basis van de artikelen 1:79 en 1:80 van de Wft. De boetecategorie wordt opgenomen in het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector.

Bestaande initiatieven beheerst beloningsbeleid

Op 6 mei 2009 hebben DNB en de AFM principes voor beheerst beloningsbeleid in de financiële sector gepubliceerd (de «Principes»⁴⁶). In september 2009 heeft DNB de Principes nader ingevuld door daaraan good practices te koppelen.⁴⁷ Dit zijn voorbeelden van situaties die DNB beschouwt als een juiste invulling of toepassing van de Principes.

De Principes betreffen geen geïsoleerd Nederlands initiatief, maar zijn mede het uitvloeisel van aanbevelingen die in internationaal verband zijn gedaan, onder meer door de Financial Stability Board (FSB).⁴⁸ Door middel van de Principes is ook gedeeltelijk uitvoering gegeven aan de Aanbeveling van de Europese Commissie over het beloningsbeleid in de financiële sector van 30 april 2009 (C(2009) 3159). De Principes passen binnen het pakket van nationale maatregelen dat de afgelopen periode is genomen om tot een duurzaam en gematigd beloningsbeleid in de financiële sector te komen. Daarbij kan worden gedacht aan het herenakkoord van 30 maart 2009 en aan de Code Banken, die op 1 januari 2010 in werking is getreden.⁴⁹ Het kabinet is onverminderd positief over dergelijke initiatieven van de sector.

Het is mogelijk dat de Principes zoals deze thans luiden in de toekomst worden aangepast aan de hand van nieuwe inzichten of ontwikkelingen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat nieuwe of aanvullende wettelijke maatregelen zullen moeten worden getroffen, bijvoorbeeld in verband met de implementatie van de aanpassingen van Richtlijn nr. 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (PbEU L177). Door bedoelde aanpassing zal deze richtlijn expliciete en specifieke regels op het terrein van beloningsbeleid bevatten. Voor zover mogelijk zullen de regels uit hoofde van de richtlijn kunnen worden geïmplementeerd door middel van nadere regels van DNB op basis van het vijfde lid van het nieuwe artikel 23f van het Besluit prudentiële regels Wft. Onderstaand wordt dit nader toegelicht. Ook als gevolg van andere richtlijnen zijn dergelijke aanpassingen denkbaar.

Implementatie van (Europese) regels op het terrein van beloningen

Op 7 juli 2010 heeft het Europees Parlement ingestemd met een wijziging van Richtlijn nr. 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaam-

⁴⁶ Kamerstuk 31.371, nr. 215. De Principes zijn gepubliceerd op de websites van DNB en de AFM (www.dnb.nl respectievelijk www.afm.nl).

⁴⁷ Rapportage van het onderzoek naar de beloningssituatie bij Nederlandse financiële ondernemingen «Naar een beheerst beloningsbeleid», te raadplegen via www.dnb.nl. Zie ook Kamerstuk 31.371, nr. 254.

⁴⁸ De desbetreffende aanbevelingen van de FSB kunnen worden geraadpleegd via de website van de FSB (www.financialstabilityboard.org).

⁴⁹ De tekst van de code Banken is opgenomen in Stcrt. 2009, 20060. De tekst van het herenakkoord is te vinden op <http://www.minfin.nl/dsresource?objectId=69499&type=org>.

heden van kredietinstellingen (PbEU L177).⁵⁰ Deze wijziging betreft ook een aantal aspecten van het beloningsbeleid van de kredietinstelling en beleggingsonderneming. In het bijzonder wordt daarbij gedoeld op de regels voor beloningsbeleid die worden toegevoegd in bijlage V van de richtlijn. Dit onderdeel van de richtlijn moet zijn geïmplementeerd op 1 januari 2011. Door de inwerkingtreding van het onderhavige besluit per 1 januari 2011 is dat mogelijk. In concreto betekent dit dat het beloningsbeleid van de betrokken ondernemingen moet voldoen aan de in bijlage V, afdeling 11, genoemde regels.

De toezichthouder zal hiertoe een algemeen verbindend voorschrift opstellen. Een aantal andere wijzigingen van deze richtlijn wordt uiterlijk 31 december 2011 geïmplementeerd.

Nadere verankering: beheerste bedrijfsvoering en zorgvuldige klantbehandeling Vanuit het perspectief van het gedragstoezicht was het aangewezen om een duidelijke grondslag te scheppen opdat (ook) de AFM ten aanzien van beheerst beloningsbeleid, zoals bijvoorbeeld in het kader van de reeds bestaande Principes, over een concrete en brede toezicht- en handhavinggrondslag beschikt ten aanzien van alle relevante financiële ondernemingen, ongeacht het gehanteerde distributiekanaal.⁵¹ De nieuwe regels zoals deze thans zijn opgenomen in het Besluit prudentiële regels Wft en het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft maken deel uit van de regels omtrent een beheerste bedrijfsvoering alsmede, voor zover het gaat om het perspectief vanuit het gedragstoezicht, de regels omtrent zorgvuldige klantbehandeling. De reikwijdte van de bevoegdheden wordt bepaald door de reikwijdte van de wettelijke delegatiegrondslagen.

Voorafgaand aan een artikelgewijze toelichting op de nieuwe regels, worden eerst enkele opmerkingen van meer algemene aard over de bedoelde regelcategorieën gemaakt.

Beheerst beloningsbeleid vanuit prudentieel perspectief

Voor banken en andere financiële ondernemingen die onder prudentieel toezicht van DNB staan, zoals verzekeraars, gelden uit hoofde van de Wft specifieke prudentiële regels op het terrein van een beheerste bedrijfsvoering. De hoofdregel is neergelegd in artikel 3:17, eerste lid, van de Wft en houdt in dat een financiële onderneming de bedrijfsvoering op zodanige wijze inricht dat deze een beheerste bedrijfsuitoefening waarborgt. Het tweede lid van artikel 3:17 bepaalt dat met betrekking tot deze hoofdregel bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld. Meer in het bijzonder bepaalt artikel 3:17, tweede lid, onderdeel c, dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot de soliditeit van de desbetreffende financiële ondernemingen, waaronder onder meer wordt verstaan het beheersen van risico's die de soliditeit van de financiële onderneming kunnen aantasten. De betreffende regels zijn opgenomen in het Besluit prudentiële regels Wft en nader ingevuld in regels van de toezichthouder.

Artikel 23 van het Besluit prudentiële regels Wft bepaalt dat de betreffende financiële ondernemingen een beleid voeren dat is gericht op het beheersen van relevante risico's («risicobeheer» of «risicomanagement»). Onder relevante risico's worden blijkens het tweede lid van artikel 23 in het bijzonder verstaan het

concentratierisico, krediet- en tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico, marktrisico, operationeel risico, renterisico, restrisico, securitisatierisico en verzekeringsrisico. Uit de wetsgeschiedenis bij de Wft alsmede uit de toelichting op de relevante bepalingen uit het Besluit prudentiële regels Wft ten aanzien van een beheerste bedrijfsvoering blijkt dat de regels omtrent een beheerste bedrijfsvoering principe based van aard zijn. Dit wil zeggen dat zij zijn gericht op een bepaald doel, en dat zij niet in detail voorschrijven hoe dat doel moet worden bereikt. Voor deze principe based benadering is bewust gekozen, niet alleen opdat financiële ondernemingen de regels kunnen toespitsen op hun specifieke bedrijfsmodel, maar óók opdat zij bij het analyseren van de relevante risico's nieuwe ontwikkelingen kunnen meenemen. In artikel 26 van het Besluit prudentiële regels Wft is een vergelijkbare bepaling opgenomen voor beheerders of bewaarders van beleggingsinstellingen, ook deze groep valt onder de regels voor beheerst beloningsbeleid.

De regels die thans in het Besluit prudentiële regels Wft worden opgenomen expliciteren de reeds bestaande verplichting voor onder prudentieel toezicht staande financiële ondernemingen om een beheerst beloningsbeleid te voeren. De bepaling van het nieuwe artikel 23f behelst in de kern dat de desbetreffende financiële ondernemingen een beloningsbeleid hanteren dat niet aanmoedigt tot het nemen van meer risico's dan voor de desbetreffende financiële onderneming aanvaardbaar is met het oog op de soliditeit van de financiële onderneming.

Beheerst beloningsbeleid vanuit gedragsperspectief

Ingevolge het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de Wft dient een financiële onderneming consumenten, cliënten en deelnemers zorgvuldig te behandelen (vergelijk Kamerstuk 29.708, nr. 19, p. 515). Artikel 4:25 van de Wft bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de door financiële ondernemingen in acht te nemen zorgvuldigheid. Het nieuwe artikel 86a bepaalt op basis van artikel 4:25 van de Wft dat financiële ondernemingen een beleid inzake beloningen moeten voeren dat erop is gericht te voorkomen dat de beloning van degenen die het beleid van de financiële onderneming bepalen, haar werknemers en andere natuurlijke personen die zich onder haar verantwoordelijkheid bezighouden met het verlenen van financiële diensten of de verrichting van andere activiteiten leidt tot onzorgvuldige behandeling van consumenten, cliënten en deelnemers. Aan deze norm ligt hetzelfde uitgangspunt ten grondslag als aan principe 2 van de Principes, te weten, samengevat, dat het beloningsbeleid geen prikkels bevat die afbreuk doen aan op de financiële onderneming rustende zorgvuldigheidsverplichtingen. Het nieuwe artikel 35i, dat de verplichting inhoudt om het beloningsbeleid in de bedrijfsvoering te verankeren, is gebaseerd op de regels over beheerste bedrijfsuitoefening op het gebied van zorgvuldige klantbehandeling (artikel 4:14 lid 2, onderdeel c, onder 3° van de Wft en artikel 4:15 lid 2, onderdeel b, onder 2° van de Wft). De bepaling van artikel 50a, ten slotte, is gebaseerd op artikel 4:22 van de Wft.

De regels over beloningsbeleid zoals opgenomen in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft zijn wat structuur en inhoud betreft gelijksoortig aan de regels die uit hoofde van hetzelfde besluit gelden voor de beheersing van belangenconflicten door beleggingsondernemingen. Dit ligt ook in de rede aangezien beleggingsondernemingen op basis van laatstbedoelde regels reeds de verplichting hebben om te voorkomen dat belangenconflicten die kunnen voortvloeien uit beloningen leiden tot onzorgvuldige klantbehandeling (vergelijk artikel 167,

⁵⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0274+0+DOC+XML+V0//NL&language=NL#BKMD-24>

⁵¹ Producten kunnen worden verkocht rechtstreeks door de aanbieder of bijvoorbeeld via een bemiddelaar.

onderdelen a en b, van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft). Deze laatste constatering doet er overigens niet aan af dat beleggingsondernemingen ook gebonden zijn aan de nieuwe regels omtrent beloningsbeleid die thans in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft zijn opgenomen.

Samenwerking toezichthouders

Het zal regelmatig voorkomen dat financiële ondernemingen, zoals banken en beleggingsondernemingen, bij de vormgeving van hun beloningsbeleid rekening moeten houden met de beloningsbeleidsregels uit het Besluit prudentiële regels Wft én het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft. Mede om die reden zijn beide regelsets zoveel mogelijk gelijk wat opzet en inhoud betreft. Vanuit materieel oogpunt zal naleving van beide regelsets daarom niet bezwaarlijk zijn.

Daarbij dient te worden bedacht dat de doelstellingen van de beide sets van regels in de praktijk veelal hand in hand gaan, doordat structurele veronachtzaming van het klantbelang een gevaar kan opleveren voor de soliditeit van de financiële onderneming. Dat laatste onderstreept ook de noodzaak tot samenwerking tussen DNB en de AFM bij de uitvoering van hun toezicht op de Principes. Samenwerking tussen de toezichthouders is overigens niet alleen aangewezen waar het gaat om de uitoefening van het toezicht, maar is evenzeer van belang als de toezichthouders gebruik maken van hun regelgevende bevoegdheden uit hoofde van artikel 23f van het Besluit prudentiële regels Wft respectievelijk de artikelen 35i en 50a van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft. Uit artikel 1:46 van de Wft vloeit overigens reeds voort dat de toezichthouders samenwerken met het oog op de vaststelling van algemeen verbindende voorschriften en beleidsregels. Daarbij zullen DNB en AFM in lijn met de toezichtstructuur van de Wft dubbel toezicht voorkomen, zodat ondernemingen niet onevenredig zwaar worden belast.

Effecten bedrijfsleven

Voor financiële ondernemingen betekent deze expliciete grondslag in het besluit voor de verplichtingen tot het voeren van een beheerst beloningsbeleid geen ingrijpende wijziging aangezien deze normen reeds op grond van de wet van toepassing zijn op deze ondernemingen.

Nu artikel 23f een expliciete wettelijke grondslag beoogt te bieden aan onder andere de op dit moment bestaande Principes vanuit prudentieel toezichtperspectief, wordt in algemene zin opgemerkt dat de Principes omgekeerd moeten worden aangemerkt als een logisch vertrekpunt voor de invulling, uitwerking en toepassing van de bepalingen van artikel 23f. Uiteraard is ook andere invulling van de bevoegdheden denkbaar, aangezien de bevoegdheid zich niet beperkt tot de reeds bestaande Principes. Binnen deze context worden hierna nog de volgende opmerkingen over de afzonderlijke leden van artikel 23f gemaakt.

Eerste lid

Zoals hiervoor reeds werd toegelicht, behelst het eerste lid van artikel 23f Besluit prudentiële regels Wft dat de desbetreffende financiële ondernemingen een beloningsbeleid hanteren dat niet aanmoedigt tot het nemen van meer risico's dan voor de desbetreffende financiële onderneming aanvaardbaar is. Uit de financiële crisis is gebleken dat een beloningsbeleid dat aanzet tot het nemen van buitensporige risico's de effectiviteit van risico-

beheersings- en controlesystemen sterk onder druk kan zetten. Het is daarom van belang dat het beloningsbeleid geen prikkels bevat die de doeltreffendheid van risicobeheersings- en controlesystemen verminderen. Hieruit volgt tevens dat financiële ondernemingen niet-naleving van artikel 23f niet kunnen rechtvaardigen met een beroep op de aanwezigheid van robuuste risicobeheersings- en controlesystemen. Ofschoon dat laatste beloningsbeleid in zoverre als een separate en zelfstandige verplichting te gelden.

In lijn met de doelstelling van artikel 23f moet het beloningsbeleid in ieder geval betrekking hebben op de categorieën van medewerkers (inclusief bestuurders) wier beroepsmatige activiteiten het risicoprofiel van de financiële onderneming materieel beïnvloeden. In de door de toezichthouder te stellen regels kan de doelgroep worden uitgewerkt.

Zoals bijvoorbeeld ook in de toelichting op de Principes tot uitdrukking is gebracht, wordt van financiële ondernemingen verwacht dat zij het beleid inzake beloningen op een zodanige wijze vormgeven en inkleden dat zij niet alleen een formeel beloningsbeleid voeren, doch in en door alle relevante geledingen van hun bedrijf een beloningscultuur belijden die in alle opzichten en voortdurend recht doet aan de doelstelling van artikel 23f.

Tweede lid

Het tweede lid van artikel 23f verplicht financiële ondernemingen het beleid inzake beloningen schriftelijk vast te leggen en om het in de bedrijfsvoering van de financiële onderneming te implementeren en in stand te houden. Financiële ondernemingen dienen de vormgeving van (alsmede de governance ten aanzien van) het beleid inzake beloningen af te stemmen op hun omvang en organisatie alsmede op de aard, omvang en complexiteit van hun bedrijf (zoals bijvoorbeeld ook in de Principes is opgenomen). Uit artikel 23, derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft volgt dat het beleid wordt vastgelegd in procedures en maatregelen en wordt geïntegreerd in de bedrijfsprocessen.

Derde lid

In de bepaling van het derde lid van artikel 23f ligt besloten dat het beloningsbeleid op een gestructureerde en logische manier de mogelijke negatieve prikkelwerking in het kader van de beheersing van relevante risico's in kaart brengt, alsmede de manier omschrijft waarop de financiële onderneming deze prikkels voorkomt en beheerst. Het spreekt voor zich dat aan het opstellen van een beheerst beloningsbeleid een uitvoerige analyse van mogelijke ongunstige prikkelwerking van beloningsstructuren en beloningscomponenten vooraf moet gaan. Zoals bijvoorbeeld in de Principes uitvoerig aan de orde komt, dient daarbij in het bijzonder aandacht te worden besteed aan de prikkels die kunnen ontstaan op basis van variabele beloningscomponenten. Ook positieve prikkelwerking in het kader van claw back mogelijkheden kunnen in de analyse worden betrokken.

Vierde lid

Ingevolge het vierde lid van artikel 23f dienen financiële ondernemingen een beschrijving van hun beloningsbeleid openbaar te maken. Dit kan in beknopte vorm gebeuren, zolang uit de beschrijving maar op heldere wijze duidelijk wordt welke maatregelen en procedures de financiële onderneming heeft genomen en hanteert om tot een beheerst beloningsbeleid in de zin

van artikel 23f, eerste lid, te komen. Bij afwezigheid van nadere regels van DNB dienaangaande op basis van artikel 23f, vijfde lid, wordt het aan de financiële onderneming overgelaten op welke manier de beschrijving wordt openbaar gemaakt, mits sprake is van daadwerkelijke openbaarmaking ten opzichte van de stakeholders van de financiële onderneming, waaronder ten minste worden begrepen aandeelhouders en klanten. Openbaarmaking via het jaarverslag of website ligt in de rede.

Vijfde lid

Het vijfde lid van artikel 23f geeft aan DNB de bevoegdheid om nadere regels te stellen. DNB kan deze bevoegdheid gebruiken in het kader van de implementatie van Europese regels met betrekking tot beloningsbeleid, maar ook voor zover zij tot de conclusie zou komen dat de Principes, bijvoorbeeld vanwege hun principle based karakter, met betrekking tot de onder a tot en met c vermelde onderwerpen in de praktijk niet het gewenste effect sorteren. Bij de implementatie van Europese regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de door het Europees Parlement aanvaarde wijziging van Richtlijn nr. 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (PbEU L177). In deze richtlijn worden ook verschillende voorwaarden met betrekking tot het beloningsbeleid opgenomen. Deze wijzigingen moeten per 1 januari 2011 geïmplementeerd zijn. Het onderhavige besluit biedt daarvoor de mogelijkheid. Het is vanzelfsprekend ook mogelijk dat DNB de Principes en mogelijk andere regels als zodanig op basis van het vijfde lid in regels vastlegt. Bij de invulling van de openbaarmakingsverplichting is de proportioneelheid van groot belang.

Zo zal bijvoorbeeld van een grote internationaal opererende bank meer verwacht worden dan van een kleine financiële onderneming.

Stb. 2014, nr. 303

Zie de toelichting bij art. 23a (red.).

Artikel 23d

1. Een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3A:2 van de wet die geen deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 3A:1 van de wet, beschikt over een herstelplan dat door de Nederlandsche Bank is goedgekeurd en dat voorziet in maatregelen die de onderneming in staat stellen haar financiële positie na een aanzienlijke verslechtering ervan te herstellen.
2. Het herstelplan voldoet aan de eisen ingevolge de artikelen 5, derde tot en met zesde en tiende lid, en 9, eerste lid, eerste alinea, van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen.
3. Het herstelplan wordt ten minste eenmaal per jaar herzien en voorts wanneer zich een wezenlijke verandering in de organisatie of bedrijfsvoering van de onderneming voordoet die noodzaakt tot aanpassing van het plan.
4. De Nederlandsche Bank kan toestaan dat het bepaalde in het tweede of derde lid op eenvoudige wijze wordt toegepast.
5. De Nederlandsche Bank kan, indien zij de consoliderende toezichthouder is, bedoeld in

artikel 4, eerste lid, van de verordening kapitaalvereisten, besluiten dat een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3A:2 van de wet die deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 3A:1 van de wet, beschikt over een eigen herstelplan overeenkomstig het eerste en tweede lid.

6. De Nederlandse Bank kan nadere regels stellen met betrekking tot het tweede tot en met vierde lid.

Stb. 2015, nr. 433

§ 2. Herstelplanning

Met de artikelen 23d tot en met 23h van het Besluit prudentiële regels Wft worden de bepalingen in de richtlijn over de herstelplanning geïmplementeerd. De verplichting tot het opstellen en bijhouden van een herstelplan is opgenomen in artikel 3:17 van de Wet op het financieel toezicht (Wft), dat ziet op de beheerste bedrijfsvoering van ondernemingen. Voorts is in dat artikel voorzien in de mogelijkheid om op grond van dat artikel voorschriften met betrekking tot de bedrijfsvoering rechtstreeks tot alle onderdelen van de groep te richten die onder geconsolideerd toezicht staat.

Instellingen of groepen moeten over een herstelplan beschikken dat jaarlijks of vaker wordt bijgewerkt. In het herstelplan staan onder meer de maatregelen die de instellingen moeten nemen om hun financiële positie te herstellen na een aanmerkelijke verslechtering. Dit plan moet specifiek omschreven informatie en procedurebeschrijvingen bevatten: maatregelen die door het bestuur van de instelling kunnen worden ingezet als herstelmaatregel, alsmede indicatoren die bepalen wanneer deze maatregelen worden genomen. De toezichthouder beoordeelt het herstelplan, waarbij onder meer moet worden gekeken of de plannen

allesomvattend zijn en de levensvatbaarheid van de instelling daadwerkelijk en tijdig kunnen herstellen.

In deze artikelen wordt ter implementatie van de artikelen 5, 7 en 9 van de richtlijn de verplichting neergelegd om te beschikken over een door DNB goedgekeurd (groeps)herstelplan. Tevens wordt met deze artikelen geregeld aan welke inhoudelijke voorwaarden dit plan dient te voldoen.

In het vierde lid van artikel 23d, dat van overeenkomstige toepassing is op het groepsherstelplan in artikel 23e, is ter implementatie van artikel 4 van de richtlijn de mogelijkheid opgenomen dat DNB toestaat (ambtshalve of op verzoek) dat bepaalde verplichtingen met betrekking tot het herstelplan op een eenvoudige wijze worden toegepast.

Het vijfde lid van artikel 23e voorziet in de mogelijkheid voor DNB om te bepalen dat een bank of beleggingsonderneming die deel uitmaakt van een groep, dient te beschikken over een eigen herstelplan. Indien een groepsherstelplan is vastgesteld door een andere consoliderende toezichthouder dan DNB, bestaat, mits dit conform de coördinatieprocedure van artikel 8 is, dezelfde mogelijkheid op grond van artikel 23e, vierde lid, voor elke entiteit met zetel in Nederland.

Artikel 23e

1. Een EU-moederonderneming met zetel in Nederland van een groep als bedoeld in artikel 3A:1 van de wet beschikt over een herstelplan dat door de consoliderende toezichthouder, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de verordening kapitaalvereisten, is goedgekeurd en

dat voorziet in maatregelen met betrekking tot de EU-moederonderneming of haar dochterondernemingen, die de groep in staat stellen haar financiële positie na een aanzienlijke verslechtering ervan te herstellen.

2. Het groepsherstelplan voldoet aan de eisen ingevolge de artikelen 5, derde tot en met zesde en tiende lid, 7, vierde tot en met zesde lid, en 9, eerste lid, eerste alinea, van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen.
3. Artikel 23d, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
4. Een groepsherstelplan dat is goedgekeurd door de consoliderende toezichthouder in een andere lidstaat, is op entiteiten van een groep met zetel in Nederland van toepassing, tenzij de Nederlandsche Bank overeenkomstig artikel 8, vierde lid, van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen besluit dat deze entiteiten moeten beschikken over een eigen herstelplan, waarop artikel 23d van overeenkomstige toepassing is.
5. De Nederlandsche Bank kan nadere regels stellen met betrekking tot het tweede en derde lid.

Stb. 2015, nr. 433

Zie de toelichting bij art. 23d (*red.*).

Artikel 23f

1. De inrichting van de bedrijfsvoering van een onderneming of entiteit als bedoeld in de artikelen 23d, eerste of vijfde lid, of 23e, eerste of vierde lid, is in overeenstemming met het herstelplan en waarborgt dat het herstelplan zonder wezenlijke belemmeringen ten uitvoer kan worden gelegd, in ieder geval met betrekking tot:
  - a. het risicoprofiel van de onderneming;
  - b. de mogelijkheden tot tijdige herkapitalisatie;
  - c. de strategie en structuur van de onderneming;
  - d. de financieringsstrategie, teneinde de weerbaarheid van de kernbedrijfsonderdelen en kritieke functies te waarborgen; en de governancestructuur.
2. De bedrijfsvoering voorziet in een periodieke evaluatie van de indicatoren, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen, voor het uitvoeren van in het herstelplan opgenomen maatregelen.
3. De Nederlandsche Bank kan nadere regels stellen met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Stb. 2015, nr. 433

In dit artikel wordt artikel 6, zesde lid, geïmplementeerd. Hierbij zijn de in de richtlijn opgenomen «maatregelen» ten aanzien van de bedrijfsvoering wanneer er tekortkomingen worden geconstateerd in relatie tot het herstelplan, vormgegeven als een specifieke invulling van de eis dat de inrichting van de

bedrijfsvoering in overeenstemming dient te zijn met dat herstelplan. Wanneer de bedrijfsvoering op deze punten tekortschiet kan de toezichthouder een aanwijzing geven ingevolge artikel 1:75 Wft, bij wijze van «maatregel» in de zin van de richtlijn. Dit onverminderd, zoals in de richtlijn wordt aangegeven met een verwijzing naar artikel 104 van de richtlijn kapitaalvereisten, de bevoegdheden van DNB op grond van artikel 3:111a Wft.

Het tweede lid voorziet in de omzetting van de eis van periodieke evaluatie door de onderneming van de indicatoren in het herstelplan, opgenomen in de slotzin van de eerste alinea van artikel 9, eerste lid, van de richtlijn.

Artikel 23g

1. De Nederlandsche Bank beoordeelt een herstelplan of groepsherstelplan dat haar goedkeuring behoeft binnen zes maanden na de voorlegging ervan, overeenkomstig artikel 6, tweede en derde lid, van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen.
2. De beoordeling van een groepsherstelplan geschiedt overeenkomstig de afstemmingsprocedure van artikel 8 van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen.
3. Indien het herstelplan wezenlijke tekortkomingen vertoont of indien er wezenlijke belemmeringen zijn voor de tenuitvoerlegging van het herstelplan, wordt goedkeuring aan het plan onthouden. Binnen twee maanden legt de indiener van het herstelplan opnieuw een herstelplan ter goedkeuring voor, waarbij de bij de afwijzing geconstateerde tekortkomingen of belemmeringen zijn weggenomen.
4. De Nederlandsche Bank kan nadere regels stellen met betrekking tot het eerste en derde lid.

Stb. 2015, nr. 433

Dit artikel voorziet in de regeling van de beoordeling van een herstelplan, ter implementatie van de artikelen 6 en 8 van de richtlijn. Indien DNB als consoliderende toezichthouder een groepsherstelplan beoordeelt, wordt de coördinatieprocedure in artikel 8 van de richtlijn gevolgd.

Artikel 23h

Indien een onderneming, entiteit of groep als bedoeld in de artikelen 23d, eerste of vijfde lid, of 23e, eerste of vierde lid, uitvoering geeft aan maatregelen die zijn opgenomen in het herstelplan of deze maatregelen achterwege laat in afwijking van de uitkomsten van de indicatoren, bedoeld in artikel 23f, tweede lid, doet de onderneming, de entiteit of de EU-moederonderneming van de groep daarvan onverwijld mededeling aan de Nederlandsche Bank.

Stb. 2015, nr. 433

Met dit artikel wordt de meldingsplicht geïmplementeerd die is voorzien in het slot van artikel 9, eerste lid, van de richtlijn.

Artikel 23i

Een bank of een beleggingsonderneming in de zin van de verordening kapitaalvereisten als be-

doeld in artikel 23, eerste lid, beschikt over passende procedures die haar werknemers in staat stellen om door hen geconstateerde mogelijke of feitelijke overtredingen van de verordening kapitaalvereisten of het bij of krachtens het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet bepaalde intern te melden. Deze procedures voldoen aan de vereisten in artikel 71, tweede lid, onderdelen b, c en d, en derde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.

Stb. 2006, nr. 662

Zie de toelichting bij artikel 23a.

Stb. 2014, nr. 303

Artikel 23d (nieuw) dient ter uitvoering van artikel 71, derde lid, van de richtlijn. Op grond daarvan dienen banken en beleggingsondernemingen procedures te hebben waardoor werknemers een interne melding kunnen doen van overtredingen van de prudentiële voorschriften in de verordening respectievelijk (ter uitvoering van) de richtlijn. Voor zulke meldingen dient een specifiek, onafhankelijk en zelfstandig kanaal beschikbaar te zijn. Tevens dient gewaarborgd te zijn dat werknemers die overtredingen melden, voldoende worden beschermd tegen vergelding of andere vormen van onbillijke behandeling.

Artikel 23j

1. De beheerder van een icbe vermeldt in het beleid, bedoeld in artikel 23, eerste lid:
  - a. de technieken, instrumenten en regelingen om te allen tijde de risico's te kunnen meten en beheren waaraan elke door hem beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten is of zou kunnen worden blootgesteld;
  - b. de verantwoordelijkheden binnen de organisatie van de beheerder met betrekking tot het risicobeheer; en
  - c. de voorwaarden, inhoud en frequentie van de rapportage door de risicobeheerfunctie, bedoeld in artikel 23, zesde lid, aan de personen die het dagelijks beleid van de beheerder van de icbe bepalen en aan het orgaan, indien aanwezig, dat is belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder.
2. De procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, derde lid, stellen een beheerder van een icbe in staat:
  - a. te allen tijde de risico's te kunnen meten waaraan de instelling voor collectieve belegging in effecten wordt of zou kunnen worden blootgesteld; en
  - b. de naleving van limieten voor het totale risico en het tegenpartijrisico voor elke door hem beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten, bedoeld in de artikelen 133 en 134 van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, te waarborgen.
3. Een beheerder van een icbe neemt voor de toepassing van het tweede lid de volgende maatregelen:
  - a. zorgen voor procedures en maatregelen,

bedoeld in artikel 23, derde lid, die noodzakelijk zijn om te garanderen dat de risico's van ingenomen posities en het aandeel van deze posities in het totale risicoprofiel nauwkeurig en op basis van degelijke en betrouwbare gegevens worden gemeten en dat deze procedures en maatregelen op adequate wijze zijn gedocumenteerd;

- b. zorgen dat in de procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, derde lid, voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de activa van de icbe niet uitsluitend of mechanisch wordt uitgegaan van ratings, uitgegeven door een ratingbureau;⁵²
- c. in voorkomend geval, achteraf uitvoeren van periodieke tests om de geldigheid te evalueren van regels met betrekking tot risicometingregelingen die modelmatige prognoses en ramingen omvatten;
- d. in voorkomend geval, uitvoeren van periodieke stresstests en scenarioanalyses om de eventueel uit wisselende marktomstandigheden voortvloeiende risico's aan te pakken die negatieve gevolgen voor de instelling voor collectieve belegging in effecten kunnen hebben;
- e. het opzetten, implementeren en in stand houden van een gedocumenteerd systeem van interne limieten voor de maatregelen die worden genomen om de relevante risico's voor elke beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten te beheren en te controleren, waarbij rekening wordt gehouden met relevante risico's als bedoeld in artikel 23, tweede lid, en waarbij overeenstemming met het risicoprofiel van de instelling voor collectieve belegging in effecten wordt gewaarborgd;
- f. zorgen dat voor elke door hem beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten de huidige risico-omvang voldoet aan het risicolimietensysteem, bedoeld in onderdeel d⁵³; en
- g. opzetten, implementeren en in stand houden van adequate procedures die in geval van feitelijke en voorzienbare inbreuken op het risicolimietensysteem van de instelling voor collectieve belegging in effecten tot tijdige herstelmaatregelen in belang van de deelnemers leiden.

Stb. 2011, nr. 358

Artikel 23g, eerste lid, verwerkt artikel 38, eerste lid, derde alinea, onderdelen a en b, en tweede lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU.

Het eerste lid bepaalt welke informatie de icbe-beheerder in zijn

⁵² Art. V van Stb. 2014, nr. 414 (Wijzigingsbesluit overmatig vertrouwen in ratings) bepaalt dat deze bepaling in werking treedt met ingang van 21 december 2014, omdat volgens de Nota van Toelichting de richtlijn dat vergt (*red.*).

⁵³ Art. I, onderdeel A van Stb. 2014, nr. 414 verzuimt deze verwijzing te veranderen in "onderdeel e" (*red.*).

beleid dient te vermelden. Het beleid dient de beheerder in staat te stellen om risico's van de ingenomen posities binnen de beheerde portefeuilles en het aandeel van deze individuele risico's in het totale risicoprofiel van de portefeuille in te schatten. In het beleid dient te worden aangegeven welke technieken, instrumenten en regelingen de beheerder heeft getroffen om te allen tijde de risico's te kunnen meten en beheren waaraan de door hem beheerde icbe's zijn of zouden kunnen worden blootgesteld.

Daarnaast worden in het beleid de verantwoordelijkheden binnen de organisatie van de beheerder met betrekking tot het risicobeheer aangegeven. Tenslotte dienen in het beleid de voorwaarden, inhoud en frequentie van de rapportage van de risicobeheerfunctie aan personen die het dagelijks beleid van de icbe-beheerder bepalen en indien aanwezig aan het toezichtsorgaan te worden vermeld.

Het tweede lid verwerkt artikel 40, eerste lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU. De procedures en maatregelen die een beheerder dient te treffen, stellen de beheerder in staat te allen tijde de risico's te kunnen meten waaraan de icbe wordt of zou kunnen worden blootgesteld en zorgen ervoor dat de limieten voor het totale risico en tegenpartijrisico worden nageleefd.

Het derde lid verwerkt artikel 40, tweede lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU en geeft aan welke maatregelen de icbe-beheerder dient te nemen om aan het tweede lid te kunnen voldoen.

Stb 2014, nr 414

Dit besluit strekt tot implementatie van de richtlijn ter voorkoming van een overmatig vertrouwen in ratings (hierna: de richtlijn)⁵⁴ en de verordening tot wijziging van de verordening inzake ratingbureaus (hierna: CRA3-verordening).⁵⁵ Het Besluit prudentiële regels Wft, het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen, het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector worden ter implementatie van de richtlijn gewijzigd. In lijn met de aanbevelingen van de G20 heeft de Europese Commissie in de afgelopen jaren een pakket aan maatregelen voorgesteld om de financiële stabiliteit te versterken. De richtlijn en de CRA3-verordening vormen een onderdeel van dat pakket. De richtlijn wijzigt de richtlijn voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening,⁵⁶ de richtlijn instellingen voor collectieve belegging in effecten⁵⁷ en de richtlijn beheerders van alternatieve beleg-

gingsinstellingen.⁵⁸ Met dit wijzigingsbesluit wordt uitvoering gegeven aan de richtlijn. De richtlijn moet uiterlijk op 21 december 2014 in nationaal recht zijn omgezet. Naar aanleiding van de CRA3-verordening zijn in dit besluit de toezichthouders aangewezen die toezicht dienen te houden op het gebruik van ratings door financiële ondernemingen en uitgevende instellingen. In de uitoefening van hun toezicht op de toereikendheid van de risicobeheerprocessen en risicosystemen en het beoordelen van het gebruik van verwijzingen naar ratings in het beleggingsbeleid van de instellingen, houden de toezichthouders rekening met de aard, omvang en complexiteit van de activiteiten van de desbetreffende instellingen.

Een van de oorzaken van de financiële crisis van enkele jaren geleden is geweest dat beleggers overmatig vertrouwden op afgegeven ratings. Ook bij beleggingen door beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), premiepensioeninstellingen en pensioenfondsen in schuldinstrumenten vond niet altijd een beoordeling van de kredietwaardigheid van de onderliggende activa plaats door de beheerder, de premiepensioeninstelling respectievelijk het pensioenfonds zelf.⁵⁹ Om een betere kwaliteit van de beleggingen van beleggingsinstellingen, icbe's, premiepensioeninstellingen en pensioenfondsen te bewerkstelligen en op die manier de belegger te beschermen, wordt door de richtlijn nu expliciet voorgeschreven dat de beheerders van die fondsen niet uitsluitend of mechanisch op ratings vertrouwen. De desbetreffende beheerders en instellingen moeten dit algemene uitgangspunt opnemen in hun risicobeheerprocedures en risicosystemen. Verwacht mag worden dat zij met de recente ervaringen in gedachten reeds handelen naar dit uitgangspunt.

Ten aanzien van het afsluiten van contracten is in overweging 9 van de CRA3-verordening opgenomen dat beheerders en instellingen dienen te vermijden dat zij contracten afsluiten, waarbij uitsluitend of op mechanische wijze op ratings wordt vertrouwd, en ratings gebruiken in contracten als de enige parameter voor het beoordelen van de kredietwaardigheid van investeringen of voor het besluiten om te kopen of verkopen.

[...] Op 14 maart 2014 is dit wetsvoorstel formeel ter consultatie op de website van het ministerie van Financiën geplaatst. Naar aanleiding van de reactie van de Dutch fund and asset management association (Dufas) is in de nota van toelichting opgenomen dat de toezichthouders in de uitoefening van hun toezicht op de risicobeheerprocedures en risicosystemen van instellingen rekening dienen te houden met de aard, omvang en complexiteit van de activiteiten van de desbetreffende instellingen.

[...] Door de wijziging van artikel 23g, derde lid, wordt artikel 2 van de richtlijn ter voorkoming van een overmatig vertrouwen in ratings (hierna: de richtlijn)⁶⁰ geïmplementeerd. In het derde lid,

⁵⁴ Richtlijn 2013/14/EU van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/41/EG betreffende werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, Richtlijn 2009/65/EG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en Richtlijn 2011/61/EU inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen ter voorkoming van een overmatig vertrouwen in ratings (PbEU 2013, L 145).

⁵⁵ Verordening (EU) nr. 462/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1060/2009 inzake ratingbureaus (PbEU 2013, L 146).

⁵⁶ Richtlijn 2003/41/EG betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (PbEU 2003, L 235).

⁵⁷ Richtlijn nr. 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (PbEU 2009, L 302).

⁵⁸ Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2003/41/EG en 2009/65/EG en van de Verordeningen (EG) Nr. 1060/2009 en (EU) Nr. 1095/2010 (PbEU 2011, L 174).

⁵⁹ Zie overweging 2 van de richtlijn.

⁶⁰ Richtlijn 2013/14/EU van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/41/EG betreffende werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, Richtlijn 2009/65/EG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en Richtlijn 2011/61/EU inzake beheerders van alternatieve beleggingsin-

zijn maatregelen opgenomen die een beheerder van een icbe moet nemen om aan het tweede lid te kunnen voldoen. In onderdeel b (nieuw) wordt bepaald dat een beheerder van een icbe ervoor dient te zorgen dat in de procedures en maatregelen ter beheersing van relevante risico's voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de activa van de icbe niet uitsluitend of mechanisch wordt uitgegaan van ratings, uitgegeven door een ratingbureau.

Artikel 24

Een bank, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming, betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 23, eerste lid, ziet er op systematische wijze op toe dat de procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, derde lid, worden nageleefd en zorgt ervoor dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken worden opgeheven.

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, 3:22, 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet. In dit artikel is bijlage 3, punt 3.5 van de NRpte 2002, bijlage 4, punt 4.5 van de NRgte 2002 en zijn de artikelen 11, 37, 42, 47 en 52 van de Rob en principe 5 van de Principes interne beheersing verzekeraars verwerkt. Het is belangrijk dat de organisatorische en administratieve procedures en maatregelen ter beheersing van risico's binnen de beleggingsonderneming, clearinginstelling, kredietinstelling of verzekeraar worden nageleefd. Het ligt voor de hand dat indien de financiële onderneming constateert dat procedures en maatregelen niet worden nageleefd tijdig actie wordt ondernomen ter beperking van de schade en dat procedures en maatregelen worden gewijzigd of aangepast ter voorkoming van toekomstige overtredingen of inbreuken. Een compliance officer kan een bijdrage leveren aan het naleven van interne en externe regels.

Stb. 2009, nr. 437

In de artikelen 23, 24 en 25 van het Bpr Wft wordt uitwerking gegeven aan de wijze waarop risicomanagement moet plaatsvinden binnen diverse financiële ondernemingen om tegemoet te komen aan het vereiste van artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wft. Deze laatste bepaling betreft de soliditeit van financiële ondernemingen. Doordat aan de artikelen 23, 24 en 25 ook de betaalinstelling is toegevoegd, moeten betaalinstellingen voortaan ook een risicomanagement voeren zoals dat is neergelegd in genoemde artikelen.

Stb. 2011, nr. 358

Doordat artikel 24b is aangepast en ook van toepassing is op een icbe-beheerder, is ook artikel 24 aangepast. Een beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten dient er op toe te zien dat op systematische wijze de procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, derde lid, worden nageleefd en te zorgen dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken worden opgeheven. Anders kan niet de deugdelijkheid en effectiviteit van de genomen maatregelen om gesignaleerde tekortkomingen of gebreken op te heffen worden gecontroleerd zoals artikel 24b, eerste lid, onderdeel c, voorschrijft.

---

stellingen ter voorkoming van een overmatig vertrouwen in ratings (PbEU 2013, L 145).

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2013, nr. 537

De wijziging van artikel 24 houdt verband met de toevoeging van de premiepensioeninstelling aan artikel 23, eerste lid. Zie hiervoor nader de toelichting op onderdeel D. Voorts is het woord «bank» verplaatst teneinde recht te doen aan de alfabetische volgorde waarin de financiële ondernemingen worden genoemd.

Stb. 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 17 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Deze twee wijzigingsonderdelen zorgen ervoor dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsvoering voor kredietunies gelden.

Artikel 24a

- 1. Een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 23, tweede lid, tweede volzin, beschikt over solide, doeltreffende en alomvattende strategieën en procedures aan de hand waarvan zij doorlopend nagaat of en ervoor zorgt dat de hoogte, samenstelling en verdeling van haar toetsingsvermogen aansluiten op de omvang en de aard van haar de korte- en langetermijnrisico's waaraan zij blootstaat of zou kunnen blootstaan.**
- 2. Een verzekeraar met beperkte risico-omvang gaat regelmatig na hoe zijn solvabiliteit zich verhoudt tot de korte- en langetermijnrisico's waaraan hij blootstaat of zou kunnen blootstaan.**

Stb. 2006, nr. 662

Dit artikel verwerkt artikel 123 van de herziene richtlijn banken. Banken of beleggingsondernemingen houden ook eigen vermogen aan om de continuïteit van de onderneming op de langere termijn te waarborgen. Dit is het zogenaamde economisch kapitaal. De financiële onderneming dient voldoende eigen vermogen te hebben om onverwachte verliezen op te kunnen vangen zodat een faillissement wordt voorkomen. Voor de berekening van het economisch kapitaal houdt de financiële onderneming rekening met alle risico's waaraan zij blootstaat. Op grond van artikel 123 van de herziene richtlijn banken houdt de bank of beleggingsonderneming op gezette tijden de strategieën en procedures tegen het licht en zorgt zij er daarbij voor dat eventuele hiaten worden aangevuld. Dit vereiste is geïmplementeerd door in artikel 24a op te nemen dat de bank of beleggingsonderneming beschikt over solide, doeltreffende en alomvattende strategieën en procedures aan de hand waarvan zij doorlopend nagaat of en ervoor zorgt dat de hoogte, samenstelling en verdeling van haar eigen vermogen aansluiten op de omvang en de aard van haar huidige en mogelijk toekomstige risico's. Bovendien dient de financiële onderneming ervoor zorg te dragen dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken worden opgeheven. De gekozen formulering wijkt af van de formulering in de herziene richtlijn banken omdat is aangesloten bij de

terminologie van de Wft. Wel is hetzelfde bedoeld.

Een bank of beleggingsonderneming met een hogere ratingdoelstelling zal voor dezelfde activiteiten relatief meer eigen vermogen aanhouden dan een onderneming met een lagere ratingdoelstelling. Het economisch kapitaal van financiële ondernemingen met een zelfde risicoprofiel kan daarom verschillen.

Stb 2013, nr 537

Hierna wordt kort ingegaan op de hoofdpunten van de ontvangen reacties op de consultatie met betrekking tot de artikelen 24a en 24a1 van het Bpr.

Eumedion mist een adequate onderbouwing voor de noodzaak van het vvgb-vereiste bij het doen van dividenduitkeringen wanneer de solvabiliteitsmarge meer bedraagt dan het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge maar minder dan het theoretisch solvabiliteitscriterium (TSC). Eumedion merkt op dat het bestuur van verzekeraars zelf in staat is om bij zijn bevoegdheid om het dividendbeleid vast te stellen, rekening te houden met de scenario's voor de te verwachten risico's voor de solvabiliteit van de verzekeraar en de toekomst. Hier wordt tegen in gebracht dat het verleden heeft geleerd dat verzekeraars, bijvoorbeeld onder druk van aandeelhouders of indien zij beducht zijn voor een vijandelijke overname, er naar streven het kapitaal zo laag mogelijk te houden ten einde zo per aandeel de winst te maximaliseren en minder aantrekkelijk te zijn als overnamekandidaat. Vervolgens bleek tijdens de kredietcrisis dat verzekeraars het uitgekeerde kapitaal dringend nodig hadden om schokken op te vangen. Het voorgestelde TSC kan bij verzekeraars met een ongunstig risicoprofiel het effect hebben dat zij geen kapitaal mogen uitkeren en daardoor minder bevreemd hoeven zijn voor ongewenste overnames.

Eumedion merkt voorts op dat het consulteren van uitvoeringsbesluiten wanneer de wetgeving waarop die uitvoeringsregelgeving is gebaseerd niet alleen nog niet vaststaat, maar zelfs nog geheel ongewis is doordat het wetsvoorstel nog niet is ingediend, niet tot reacties van enige substantie zal leiden. In het onderhavige geval wordt opgemerkt dat artikel 3:97 al wet is (zie Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II), en dit artikel gelijk-tijdig met het onderhavige besluit in werking is getreden.

Zowel bij het Verbond van Verzekeraars als bij actuaris Eijgen-raam bestaat de vrees dat met de introductie van het TSC de solvabiliteitseisen in Nederland strenger worden, er geen level playing field meer zal zijn en dat dit nieuwe criterium tot verwarring aanleiding kan geven wanneer deze lager is dan het minimum solvabiliteitsvereiste.

Allereerst wordt opgemerkt dat het TSC geen nieuwe solvabiliteitseis is. DNB zal dan ook geen maatregelen nemen louter op basis van het doorbreken van het TSC. Het criterium is bedoeld als een belangrijke indicator voor zowel de levensverzekeraar als DNB. DNB zal haar bekende informatie over de verzekeraar gebruiken alvorens haar toezichtinstrumentarium toe te passen. Dit ligt echter anders bij de minimum solvabiliteitsmarge. Wanneer deze doorbroken wordt, is dit feit op zich al reden voor het gebruik van het toezichtinstrumentarium. Dit punt is verduidelijkt in de nota van toelichting.

Het TSC beoogt geen strengere eisen te stellen, maar het toezicht meer risicogeoriënteerd te maken. Het is dan ook niet de bedoeling dat het TSC – zoals het Verbond vreest – hoge drempels opwerpt waardoor de kredietverstrekking aan het MKB wordt belemmerd. Indien zou blijken dat niet wordt voldaan aan het TSC zal de betrokken levensverzekeraar dit mee moeten nemen in zijn afweging of hij een vvgb gaat aanvragen om toch

een eventuele dividenduitkering te kunnen verrichten. DNB zal bij het beoordelen van een dergelijke aanvraag alle voor DNB beschikbare informatie betrekken, waaronder de eigen risicobeoordeling (ERB). Deze aanpak is in lijn met de richtlijn solvabiliteit II; artikel 3:97 is immers een uitvloeisel van die richtlijn. De voorstellen betekenen een verbetering van het toezicht. De aanpassingen in het besluit zullen in 2014 effect hebben, waarbij opgemerkt wordt dat wel de gegevens van het boekjaar 2013 zullen worden gebruikt, bijvoorbeeld voor de berekening van de TSC en het maken van de ERB.

De Wft eist niet dat het TSC openbaar wordt. Het Verbond merkt terecht op dat grote verzekeraars ook onderworpen zijn aan de (IFRS) verslaggevingsregels. Zij moeten altijd al meer informatie verstrekken. Dit gegeven kan het Ministerie van Financiën niet veranderen. Voor niet beursgenoteerde verzekeraars geldt dat het TSC niet openbaar hoeft te worden.

In de nota van toelichting is op verzoek van het Verbond verduidelijkt dat als uitgangspunt geldt dat het TSC niet bovenop de bestaande solvabiliteitseis zal komen. Mocht echter uit de lopende impact studie van DNB blijken dat dit niet werkbaar is, dan zal een andere aanpak worden gekozen.

Op verzoek van het Verbond is er voor verzekeraars een overgangsbepaling opgenomen waardoor pensioenverplichtingen stapsgewijs worden verwerkt in het aanwezig eigen vermogen. Een vergelijkbare bepaling bestaat voor banken op grond van de recent aangenomen CRR verordening. Het spreekt voor zich dat deze bepaling zal vervallen wanneer de richtlijn solvabiliteit II wordt ingevoerd.

Profinis en Twenthe constateren dat de maatregelen voor bepaalde natura-uitvaartverzekeraars m.b.t. artikel 24a1 die een extra lastenverzwaring inhouden niet stroken met de «proportionaliteitsgedachte» van Solvency II Basic en zij verzoeken die discrepantie op te heffen. Naar aanleiding van dit commentaar is besloten artikel 24a1 aan te passen in die zin dat het TSC niet zal gelden voor natura-uitvaartverzekeraars.

Voorts geven Profinis en Twenthe uitvaartverzekering aan niets te hebben gehoord over de resultaten van de impact studie Basic verzekeraars. De reden hiervoor is dat de richtlijn solvabiliteit II inmiddels weer minimaal twee jaar is uitgesteld. De Minister van Financiën is voornemens om het Basic regime verder uit te werken op basis van de resultaten van de impact studie wanneer het solvabiliteit II regime ook volledig bekend is. Eén van de doelen van de invoering van het Basic regime is om een goede aansluiting te houden tussen het toezichtregime voor solvabiliteit II verzekeraars en basic verzekeraars. Om dit te realiseren dient het solvabiliteit II regime bekend te zijn. Invoering van het basic regime kan dus pas plaatsvinden wanneer het solvabiliteit II regime is ingevoerd.

In het eerste lid van 24a Besluit prudentiële regels Wft is «eigen vermogen» gewijzigd in «toetsingsvermogen» omdat de tot nu gebruikte term te beperkt was. Immers, onder eigen vermogen kan niet worden begrepen hybride kapitaal, terwijl dat wel is toegestaan als onderdeel van het toetsingsvermogen. Daarom geeft laatstgenoemde term beter weer wat de bedoeling is. Voorts is de zinsnede «huidige en mogelijk toekomstige risico's» vervangen door «de korte- en langetermijnrisico's waaraan zij blootstaat of zou kunnen blootstaan», omdat met de eerstgenoemde zinsnede, afkomstig uit artikel 123 van de herziene bankenrichtlijn, materieel hetzelfde wordt bedoeld als de formulering in artikel 45, tweede lid, van de richtlijn solvabiliteit II (richtlijn 2009/138/EG) – betreffende de processen waarover de onderneming beschikt waarmee zij de korte- en lange termijnri-

sico's waaraan zij blootstaat of zou kunnen blootstaan, juist kan onderkennen en beoordelen. Dat wordt in de redactie van het onderhavig artikel 24a ook tot uitdrukking gebracht, waarmee het artikel concreter wordt. Het gaat namelijk niet zozeer om de toekomstige risico's maar meer om de risico's gekoppeld aan het specifieke profiel van de onderneming die tot toekomstige kosten aanleiding kunnen geven. Toekomstige risico's zijn in principe onbeperkt, wanneer ze niet aan het risicoprofiel van de onderneming worden gekoppeld.

In het nieuwe tweede lid is voor verzekeraars een aan het eerste lid ontleende bepaling opgenomen. Het tweede lid verlangt dat grote en middelgrote verzekeraars regelmatig nagaan of de aanwezige solvabiliteitsmarge, waaronder vooral eigen vermogen valt, in overeenstemming is met de door de verzekeraar gelopen risico's. Indien dat niet het geval is, mag van de verzekeraar worden verwacht dat hij zijn risico's vermindert dan wel zijn aanwezige solvabiliteitsmarge aanvult, zeker indien als gevolg van die risico's de vereiste solvabiliteitsmarge in het gedrang komt of kan komen. Een verzekeraar zal immers te allen tijde voldoende aanwezige solvabiliteitsmarge beschikbaar moeten hebben om risico's die zich daadwerkelijk kunnen voordoen op te kunnen vangen. In deze bepaling wordt derhalve geëxpliciteerd waar voorheen impliciet aan voldaan moest worden, zij het dat hier niet om een statisch gegeven gaat, maar dat hierbij ook de nabije toekomst wordt betrokken. De Nederlandsche Bank zal haar Regeling staten financiële ondernemingen Wft zodanig aanpassen dat verzekeraars de Nederlandse Bank via een nieuwe verslagstaat kunnen tonen of zij, gelet op hun eigen risicoprofiel en hun risicomitigerende maatregelen, voldoende solvabiliteitsmarge aanhouden om aan de toezichtseisen te kunnen blijven voldoen. Dit lid is gebaseerd op het huidige toezichttraamwerk en niet op de richtlijn solvabiliteit II. Onder de richtlijn solvabiliteit II zal deze eis ook worden gesteld, en dan zal de kapitaal eis zelf ook risicogeoriënteerd zijn. Dat is thans onder de Wft in mindere mate het geval. Onder de richtlijn solvabiliteit II zal de rapportage die voortvloeit uit deze bepaling meer om het lijf hebben. Er zal dan door de verzekeraar inzicht moeten worden gegeven in de significantie waarmee het risicoprofiel afwijkt van de aannames die ten grondslag liggen aan het risicogeoriënteerde solvabiliteitskapitaalvereiste. Uiteraard is deze laatste exercitie onder de huidige Wft nog niet zinvol omdat de vereiste solvabiliteitsmarge niet volledig risicogeoriënteerd is. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat dit betekent dat dit lid te zijner tijd in overeenstemming zal worden gebracht met de richtlijn solvabiliteit II.

Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat de nieuwe verslagstaat waarin de eigen risicobeoordeling (ERB) van verzekeraars wordt opgenomen, onderdeel uitmaakt van de verslagstaten. Op grond van artikel 131, eerste lid, onderdeel g, van het Besluit prudentiële regels Wft kan DNB de termijn vaststellen waarbinnen de staten worden verstrekt, waarbij voor de indiening van de staten onderscheid kan worden gemaakt tussen de staten. Het ligt voor de hand dat voor de indiening van deze staat een andere termijn zal gelden dan voor de overige staten. Hierbij kan worden gedacht aan indiening in het laatste kwartaal van het jaar, waarin over de uitgevoerde ERB wordt gerapporteerd. Aangezien deze staat een eigen beoordeling van de verzekeraar zal bevatten, is een accountantsverklaring niet nodig. Het vroegere tweede lid keert niet terug, omdat hetgeen daarin werd bepaald bij nader inzien overbodig was, gelet op het bepaalde in artikel 17, vierde lid, inzake de periodieke toetsing van de organisatie-inrichting en van de procedures en maatregelen.

In het derde lid is opgenomen welke verzekeraars geen ERB behoeven te maken en te onderhouden. De grenzen zijn zo gesteld dat het tweede lid alleen van toepassing is op de middelgrote en grote verzekeraars. Dit betekent overigens dat deze bepaling ook voor middelgrote en grote natura-uitvaartverzekeraars van toepassing is. De richtlijn solvabiliteit II is niet van toepassing op natura-uitvaartverzekeraars. Deze verzekeraars vallen straks bij invoering van de richtlijn solvabiliteit II onder het nationaal in te richten proportionele basic regime. Voor middelgrote en grote natura-uitvaartverzekeraars zal op dat moment naar verwachting de Solvency II variant van de ERB van toepassing worden. Kleine basic verzekeraars zullen naar verwachting uitgezonderd worden van deze verplichting.

De administratieve lasten voortvloeiend uit artikel 24a volgen uit de verplichting tot de rapportage hoe het risicoprofiel van de verzekeraar zich verhoudt tot diens aanwezige solvabiliteitsmarge, oftewel de eigen risicobeoordeling. Deze nieuwe rapportage zal vormvrij worden opgevraagd. Voordeel hiervan is dat de verzekeraar die rapportage kan laten aansluiten op de interne bedrijfsinformatie. Het is immers ook voor de interne bedrijfsvoering van belang om regelmatig na te gaan of het risicoprofiel aansluit op de aanwezige solvabiliteitsmarge. Het staat verzekeraars daarbij ook vrij om inzichten uit de richtlijn solvabiliteit II te gebruiken bij deze rapportage, mits deze inzichten ook gebruikt worden in de interne bedrijfsvoering. Gelet op deze flexibele toepassing van artikel 24a resulteert dit in een administratieve lastenstijging van ongeveer zeventigduizend euro voor alle betrokken verzekeraars gezamenlijk.

De administratieve lasten worden gecompenseerd door een aantal toelichtingvelden in de staat «Organisatie en risico» te schrappen voor 188 verzekeraars omdat deze in de rapportage voortvloeiend uit artikel 24a terugkomen. Het betreft met name de toelichtingvelden met betrekking tot de strategie en de inrichting van het risicobeheer van de verzekeraar. Het gaat hierbij om een lastenvermindering van in totaal ongeveer zestigduizend euro. De bestaande staat «Organisatie en risico» bevat toelichtingen en kwantitatieve opgaven van een aantal risicocategorieën. Voor wat betreft de hierboven genoemde risico's zullen deze toelichtingen en opgaven geschrapt worden en vervangen worden door de rapportage die voortvloeit uit artikel 24a1, zodat levensverzekeraars niet geconfronteerd worden met dubbele rapportages over deze risico's. Tot slot zal er een beperking worden aangebracht in een aantal bestaande specificaties ter zake van beleggingsinformatie. Het schrappen van genoemde toelichtingen en opgaven en genoemde beperking leidt tot een lastenvermindering van in totaal ongeveer zeventigduizend euro.

Stb 2015, nr. 308

Op grond van het nieuwe tweede lid van artikel 24a dient een verzekeraar met beperkte risico-omvang regelmatig na te gaan of zijn solvabiliteit in overeenstemming is met de risico's waaraan hij blootstaat. Als dat niet het geval is mag van de verzekeraar worden verwacht dat hij zijn risico's vermindert of zijn eigen vermogen aanvult. Met dit voorschrift wordt onderstreept dat het voldoen aan solvabiliteitsvereisten geen statisch gegeven is, maar regelmatige monitoring vergt.

Het tweede lid (nieuw) is een vereenvoudigde versie van de eigen risicobeoordeling (ERB) die ingevolge het oude tweede en derde lid gold voor grote en middelgrote verzekeraars. Nu deze laatste zich dienen te houden aan de voorschriften van de

richtlijn is er geen behoefte meer aan een ERB voor richtlijnverzekeraars en kan het derde lid vervallen.

Artikel 24a1 vervallen⁶¹

⁶¹ Art. I, onderdeel C van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (Stb. 2014, nr. 524). Dit wordt als volgt toegelicht: "Ingevolge artikel 24a1 van het Bpr geldt voor middelgrote en grote levensverzekeraars met ingang van 2013 een theoretisch solvabiliteitscriterium (TSC), dat – mede in relatie tot artikel 3:97 Wft – een goede indicatie geeft of de solvabiliteitspositie binnen 12 maanden te kort gaat schieten gelet op de huidige kapitaalseisen in de Wft. Indien de richtlijn solvabiliteit II op 1 januari 2016 in werking treedt voor verzekeraars, betekent dat dat verzekeraars vanaf 1 januari 2016 aan de kapitaaleisen van de richtlijn moeten voldoen. Een verzekeraar die in 2015 zijn eigen vermogen door dividenduitkeringen of andere kapitaalsonttrekkingen wil verminderen, moet zich ervan vergewissen dat hij ook na die uitkering in 2016 aan de dan geldende eisen van de Wft kan voldoen, en of hij voor die uitkering een verklaring van geen bezwaar nodig heeft. In het kader van een betrouwbare en integere bedrijfsvoering zal de verzekeraar in 2015 inzicht moeten hebben of hij aan de kapitaaleisen die van toepassing zijn per 1 januari 2016 zal kunnen voldoen. Bij de uitkering van dividend zal hij daarmee rekening moeten houden. In dat licht is het in het kader van de beperking van de administratieve lasten zinvol om met ingang van 1 januari 2015 artikel 24a1 te laten vervallen waardoor de verplichting voor levensverzekeraars vervalt om een TSC uit te rekenen, omdat de berekening op basis van de richtlijn solvabiliteit II een beter antwoord geeft op de vraag of levensverzekeraars de komende 12 maanden aan de solvabiliteits-eisen kunnen voldoen. Datzelfde geldt voor de eis voor her-, leven- en schadeverzekeraars (inclusief zorgverzekeraars) om in de huidige staten de scenarioanalyses met betrekking tot markt- en verzekeringstechnische risico's (voor zover opgenomen in de nieuwe modellen) te berekenen op basis van de balans zoals die onder de Wft wordt opgesteld. Dit onderdeel van de huidige staat Organisatie en Risico wordt geschrapt door DNB voor de indiening in 2015. Artikel 24a1 van het Bpr kan echter alleen met ingang van 1 januari 2015 vervallen wanneer het nieuwe artikel 131, vijfde lid, van het Bpr op hetzelfde moment van kracht wordt. Daarvoor moet duidelijkheid bestaan over de technische specificaties van EIOPA met betrekking tot de staten.

Deze dienen aan te sluiten op de door de Europese Commissie gepubliceerde uitvoeringsverordening onder de richtlijn solvabiliteit II. Naar verwachting zal de Europese Commissie de uitvoeringsverordening in september 2014 publiceren. Wanneer er onverwacht vertraging ontstaat in de planning van de Europese Commissie ten aanzien van de uitvoeringsverordening of de uitvoeringsverordening uiteindelijk te veel afwijkt van de door EIOPA gepubliceerde technische specificaties, waardoor er op 1 november 2014 nog onduidelijkheid is over de door verzekeraars uit te voeren berekeningen onder de richtlijn solvabiliteit II om de kapitaalspositie te kunnen, dan zal artikel 24a1 niet vervallen en artikel 131, vijfde lid, niet van kracht worden. In dat geval zal DNB er voor zorgen dat verzekeraars in het kader van de voorbereiding op de richtlijn solvabiliteit II de rapportages op verzekeraarsniveau op vrijwillige basis kunnen zenden naar DNB. Indien evenwel naar de mening van DNB, in overleg met de verzekeringssector, de kaders op 1 november 2014 voldoende vaststaan dan wel door DNB zelf kunnen worden ingevuld, kan artikel 131, vijfde lid, van kracht worden en artikel 24a1 vervallen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de toezegging in de brief aan de Tweede Kamer van 3 december 2013 waarin de passage is opgenomen «Ik ben voornemens om samen met DNB en het Verbond van Verzekeraars in overleg te treden hoe we in het wijzigingsbesluit Wft 2015 kunnen voorsorteren op de situatie dat de Europese uitvoeringsverordening daadwerkelijk in 2014 afgerond is. In die situatie worden de kapitaaleisen onder de richtlijn solvabiliteit II in 2015 belangrijker

Stb 2013, nr 537

Zie de toelichting op art. 24a (red.).

Mede via het Besluit prudentieel toezicht Wft wordt de interventieladder die de Nederlandsche Bank gebruikt in het verzekeringstoezicht versterkt en meer risicogeoriënteerd gemaakt. In het huidige toezicht heeft DNB onder meer de bevoegdheid om een herstelplan van de verzekeraar te eisen, wanneer de kapitaalspositie van die verzekeraar in gevaar dreigt te komen. Ook vraagt DNB extra rapportages als DNB extra risico's ziet die de kapitaalspositie kunnen bedreigen. Dit instrumentarium, dat gericht is op het voorkomen van problemen met de kapitaalseisen, is aangevuld. Hiertoe is de bepaling (artikel 3:97 Wft) uit de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II, die alle verzekeraars de verplichting oplegt een verklaring van geen bezwaar aan te vragen alvorens dividend te mogen uitkeren indien de solvabiliteitspositie binnen 12 maanden onder de vereiste solvabiliteit dreigt te komen met ingang van 1 januari 2014 in werking getreden. Voorts is voor grote en middelgrote levensverzekeraars een theoretisch solvabiliteitscriterium ingevoerd, dat een goede indicatie zal geven van of de solvabiliteitspositie binnen 12 maanden te kort gaat schieten. Tot slot wordt voor alle grote en middelgrote verzekeraars een «eigen-risico-beoordeling» verplicht gesteld, waardoor die verzekeraars de Nederlandsche Bank inzicht moeten geven in hun specifieke risicoprofiel in relatie tot de aanwezige solvabiliteitsmarge.

Zoals het er nu naar uitziet is de invoering van het risicogeoriënteerde solvabiliteitstoezicht op basis van de richtlijn solvabiliteit II voor grote en middelgrote verzekeraars op zijn minst met 2 jaar vertraagd tot 2016. De onderhandelingen over Solvency II⁶² met betrekking tot aanpassing van de Solvency II richtlijn zijn namelijk op 13 november 2013 succesvol afgerond via het bereiken van een politiek compromis tussen het voorzitterschap, de Europese Commissie en een delegatie van het Europees Parlement. De volgende stap is de uitwerking door de Europese Commissie van de richtlijn in de nadere regelgeving. De Europese Commissie kan starten met de consultatie van conceptteksten inzake de detailregels, wanneer zowel het Europees Parlement als de Raad van de Europese Unie daadwerkelijk hebben ingestemd. Het traject van goedkeuring van de nadere regelgeving zal naar verwachting plaatsvinden in de tweede helft van 2014. Ook in dit traject kan uiteraard vertraging ontstaan. Pas als ook de nadere regelgeving is goedgekeurd, ontstaat er volledige zekerheid over de invoeringsdatum Solvency II. Op dat moment krijgen de verzekeraars ook meer duidelijkheid over de hoogte van Solvency II eisen. Uiteindelijk bepalen de details in de nadere regelgeving de hoogte van de eisen. Daarom is, in overleg met DNB en gelet op de momenteel heersende economisch mindere tijden, besloten om de hiervoor genoemde verbeteringen in het huidige toezicht aan te brengen. De verbeteringen zijn zodanig vorm gegeven dat zij voor zover mogelijk aansluiten bij de systematiek van de richtlijn solvabiliteit II.

dan de TSC berekening voor het vaststellen of een verklaring van geen bezwaar gewenst is voor het doen van dividenduitkeringen». Verzekeraars zullen de berekeningen in de rapportages nauwkeurig moeten maken. Voor de asset-by asset templates zal DNB een zgn. «phasing in» benadering volgen. Indien de informatie echter van onvoldoende kwaliteit is of niet beschikbaar, dan dienen verzekeraars deze informatie op basis van «best effort» in te vullen.» (red.).

⁶² Het betreft feitelijk onderhandelingen over de richtlijn Omnibus II, waarin veel wijzigingen in de al vastgestelde richtlijn Solvency II zijn opgenomen.

Het ingevolge artikel 65 van het Besluit prudentiële regels Wft berekende minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge voor een levensverzekeraar wordt grofweg gezegd berekend aan de hand van o.a. de aard en de omvang van zijn bruto technische voorzieningen, zijn beheerslasten en het risicokapitaal bij overlijden. Hierdoor geeft het op grond van deze criteria berekende minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge geen inzicht in hoe de aanwezige solvabiliteitsmarge zal reageren op bijvoorbeeld schokken in de aandelenmarkt, aanpassingen in de lange termijnrente en andere mogelijke ontwikkelingen op de financiële en andere markten die een negatieve invloed hebben op de solvabiliteitsmarge van een levensverzekeraar. Juist bij deze verzekeraars heeft de kredietcrisis geleerd dat een toekomstgerichte analyse van de solvabiliteitsmarge onontbeerlijk is. Ingevolge artikel 3:17 van de Wft heeft de beheerste en integere bedrijfsvoering ook betrekking op het beheersen van financiële risico's van een levensverzekeraar. Daarom is op basis van dit artikel in artikel 24a1, eerste lid, van dit besluit bepaald dat deze levensverzekeraars ten minste jaarlijks een aantal scenarioanalyses uitvoeren voor de in het eerste lid genoemde risico's, te weten het renterisico, aandelenrisico, kredietrisico, vastgoedrisico, het kostenrisico, tegenpartijkredietrisico en het lang- en kortleven risico. Kredietrisico vloeit voort uit (marktwaarde)veranderingen in het niveau van de kredietrisico-opslag op de risicovrije rentetermijnstructuur. Tegenpartijkredietrisico is het risico dat voortvloeit uit wanbetaling van een tegenpartij. Alleen de risico's die in het eerste lid genoemd zijn, zijn opgenomen in de scenarioanalyses. DNB kan dus geen andere risico's toevoegen. Bij de scenarioanalyses wordt onder andere rekening gehouden met een aantal mogelijke voor levensverzekeraars negatieve veranderingen in de financiële markten, de vastgoedmarkt en in de levensverwachtingen. Deze scenario's worden in onderlinge samenhang gebracht via een zo genoemde correlatiematrix. Dit resulteert in een theoretisch solvabiliteitscriterium dat getoetst kan worden aan de aanwezige solvabiliteitspositie die is vastgesteld mede met inachtneming van de kwantitatieve toereikendheidstoets. Doel van deze toetsing is meer inzicht te krijgen in de invloed die een eventuele realisatie van de belangrijkste risico's, zoals opgenomen in het eerste lid en in de scenarioanalyses, kan hebben op de financiële positie van bedoelde levensverzekeraars.

In artikel 24a1, tweede lid, is opgenomen dat levensverzekeraars als bedoeld in het eerste lid, ten minste jaarlijks het zogenoemde theoretische solvabiliteitscriterium moeten berekenen. Gezien het karakter van het theoretische solvabiliteitscriterium ligt indiening eenmaal per jaar voor de hand in normale omstandigheden. Wanneer een levensverzekeraar onvoldoende aanwezige solvabiliteitsmarge beschikbaar heeft om te kunnen voldoen aan het theoretische solvabiliteitscriterium zal dit voor de Nederlandsche Bank een belangrijke signaal zijn om te overwegen een herstelplan als bedoeld in art 3:132 van de Wft te verlangen.

In het derde lid is bepaald dat kleine levensverzekeraars geen theoretisch solvabiliteitscriterium behoeven te berekenen. Alleen grote en middelgrote levensverzekeraars dienen dus een theoretisch solvabiliteitscriterium te berekenen. De grenzen zijn zo gesteld dat deze aansluiten bij artikel 4 van de richtlijn solvabiliteit II. Alleen levensverzekeraars die straks onder het solvabiliteit II regime komen te vallen, zullen derhalve dit artikel dienen toe te passen.

De ingevolge artikel 24a1 uitgevoerde scenarioanalyses en het daaruit voortvloeiende theoretisch solvabiliteitscriterium kijken

12 maanden vooruit. Indien de bij de levensverzekeraars aanwezige solvabiliteitsmarge gelijk is aan of hoger is dan het minimum vereiste bedrag aan solvabiliteitsmarge, bedoeld in artikel 65, maar lager of gelijk is aan het theoretisch solvabiliteitscriterium, is dit voor de verzekeraar een sterke aanwijzing dat hij in de twaalf maanden volgend op deze berekening te maken kan krijgen met een solvabiliteitstekort. Ingevolge artikel 3:57, vijfde lid, van de Wft heeft de verzekeraar een meldingsplicht indien hij voorziet of redelijkerwijze kan voorzien dat zijn solvabiliteitsmarge niet voldoet of zal voldoen aan de vereiste solvabiliteitsmarge. Het theoretisch solvabiliteitscriterium geeft in feite ook onderbouwing van deze meldingsplicht. Wanneer de verzekeraar rekening houdend met voorgenoemde en eventuele nieuwe ontwikkelingen in de solvabiliteitspositie dan wel op grond van de eigen risicobeoordeling, bedoeld in artikel 24a, voorziet dat hij in de twaalf maanden volgend op een voorgenomen terugbetaling van kapitaal of uitkering van de reserves niet kan voldoen aan het minimum vereiste bedrag aan solvabiliteitsmarge volgt uit artikel 3:97, eerste lid, van de wet dat de betreffende verzekeraar zijn eigen vermogen niet door terugbetaling van kapitaal of uitkering van reserves mag verminderen, dan na een van de Nederlandsche Bank verkregen verklaring van geen bezwaar. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat het onderhavige artikel geen vvgb-plicht introduceert, die plicht vloeit voort uit artikel 3:97, eerste lid, van de Wft. Artikel 3:97 van de Wft is opgenomen in de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II en dat artikel zal op 1 januari 2014 in werking treden. De Nederlandsche Bank zal alle voor haar bekende relevante informatie, waaronder de eigen risicobeoordeling die de verzekeraar maakt op grond van artikel 24a van het Besluit prudentiële regels Wft, betrekken in haar overweging om een verklaring van geen bezwaar af te geven. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat met de term «solvabiliteitskapitaalvereiste» in artikel 3:97, eerste lid, van de wet op hetzelfde wordt bedoeld als waar de term «minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge» aan refereert. Artikel 3:97 is overigens van toepassing op alle verzekeraars, dus niet alleen op de levensverzekeraars die het nieuwe theoretische solvabiliteitscriterium moeten berekenen.

Overigens vereist een redelijke uitleg van artikel 3:97, eerste lid, van de Wft in het algemeen dat de verzekeraar beoordeelt of een verklaring van geen bezwaar dient te worden aangevraagd op het moment dat het voorstel tot uitkering uit de reserves of terugbetaling van kapitaal aan de bevoegde organen (zoals de aandeelhoudersvergadering) gereed ligt. Dit betekent onder meer dat terugbetaling van kapitaal of uitkering uit de reserves, waartoe door de verzekeraar feitelijk is besloten voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 3:97, eerste lid, van de Wft, maar waarvan de daadwerkelijke uitvoering plaatsvindt na inwerkingtreding van deze bepaling, niet door dit artikel wordt gemaakt.

De uitwerking van de scenarioanalyses, bedoeld in artikel 24a1, eerste lid, heeft een hoog technisch karakter. De parameters en de (details van de) formules die worden gebruikt voor de scenario's en de verwachte onderlinge samenhang moeten nauwkeurig worden vastgesteld en worden getest. Bij het kalibreren van de hoogte van het theoretische solvabiliteitscriterium is het uitgangspunt dat de mogelijkheid voor toezichtsinterventies door DNB niet zal wijzigingen, maar dat het beoordelen van ingrijpen wel meer risicogebaseerd wordt. Voor verzekeraars met een hoger dan gemiddeld en riskant risicoprofiel kan dit leiden tot eerder ingrijpen van DNB. Op deze wijze is een risicogeorïenteerde interventieladder gecreëerd. De kalibratie zal plaatsvinden in samenwerking met de representatieve organisaties van

de betrokken verzekeraars. Bovendien dienen de details van dit nieuwe solvabiliteitscriterium aan de hand van opgedane ervaringen snel te kunnen worden aangepast. Wanneer het nieuwe criterium bijvoorbeeld onbedoelde effecten heeft op het beleggingsbeleid van de betrokken levensverzekeraars, is er reden voor een aanpassing. Op grond hiervan is besloten in het vierde lid op te nemen dat de scenarioanalyses en de berekeningswijze van het theoretisch solvabiliteitscriterium met behulp van een correlatiematrix worden vastgesteld bij ministeriële regeling. De grondslag hiervoor is artikel 3:17, tweede lid, onderdeel c, van de Wft jo. artikel 24a1, vierde lid, van het Bpr.

Bij het vaststellen van de scenario's zullen de inzichten uit de onderhandelingen over het nieuwe toezichtkader Solvency II betrokken worden. Hierbij zij opgemerkt dat een aantal onderdelen van dit nieuwe toezichtkader nog in discussie is. In de uitwerking van het theoretische solvabiliteitscriterium in de ministeriële regeling is een goede balans gevonden tussen verbetering van het Wft toezicht, zonder vooruit te lopen op discussies die nog gaande zijn in het Solvency II traject. Voorts is rekening gehouden met de Nederlandse inzet bij de Solvency II-onderhandelingen. Zo is er voor gekozen om bijvoorbeeld in de kredietrisico-module de kapitaalopslagen voor met name langetermijnleningen te verlagen en de tegenpartijkredietrisicomodule van Solvency II te vereenvoudigen. Bovendien zijn de onderhandse MKB-leningen van de kredietrisicomodule verplaatst naar de tegenpartijkredietrisicomodule, zodat rekening kan worden gehouden met eventueel onderpand en de ratings niet meer van belang zijn.

Voorts is ook berekening van de aanwezige solvabiliteitsmarge een andere dan onder het Solvency II kader. Binnen de Wft wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met 100% afkoop, hetgeen het niveau van de aanwezige solvabiliteitsmarge verlaagt. Ook hier is rekening mee gehouden, ondermeer door het afkooprisico niet als scenario mee te nemen.

Omdat de basis van berekening, de toereikendheidstoets onder de Wft, een andere is dan de basis van berekening onder de richtlijn solvabiliteit II, is het niet zo dat het theoretische solvabiliteitscriterium vergelijkbaar is met de nieuwe risicogeoriënteerde solvabiliteitseis onder die richtlijn. Het criterium beoogt een ander doel dan invoering van een risicogeoriënteerde kapitaal-eis, namelijk het risicogeoriënteerd maken van de interventieladder. Dit is zeer gewenst, omdat gebleken is dat inzicht in mogelijke toekomstige ontwikkelingen noodzakelijk is voor een betere beoordeling van de huidige solvabiliteitspositie. Voorts helpt het DNB en verzekeraars om eerder te kunnen ingrijpen. Wellicht ten overvloede wordt nog opgemerkt dat het Bpr en andere besluiten te zijner tijd zullen worden aangepast aan de richtlijn solvabiliteit II. Dan wordt ook de onderhavige bepaling aangepast.

Artikel 24b

1. Het risicobeheer, bedoeld in artikel 23, zesde lid, van een bank die in Nederland beleggingsdiensten mag verlenen of beleggingsactiviteiten mag verrichten, een beheerder van een icbe, of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:17, eerste en derde lid, 3:22 of 3:23, tweede lid, van de wet oefent controle uit op:

a. de deugdelijkheid en effectiviteit van de door de bank, beheerder van een icbe of beleggingsonderneming vastgestelde procedures en maatregelen, bedoeld in artikel

23, derde lid;

b. de mate waarin de bank, beheerder van een icbe of beleggingsonderneming en haar medewerkers de procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, derde lid, naleven; en

c. de deugdelijkheid en effectiviteit van de maatregelen die zijn genomen om gesignaleerde tekortkomingen of gebreken op te heffen.

2. Het risicobeheer rapporteert ten minste jaarlijks aan personen die het dagelijks beleid van de bank, beheerder of beleggingsonderneming bepalen en aan het orgaan, indien aanwezig, dat is belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de bank, beheerder of beleggingsonderneming. In de jaarlijkse rapportage wordt met name aangegeven of maatregelen zijn genomen in het geval van gesignaleerde onvolkomenheden.

3. Het risicobeheer van een beheerder van een icbe brengt regelmatig verslag uit aan de personen die het dagelijks beleid van de beheerder bepalen en aan het orgaan, indien aanwezig, dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder over:

a. de consistentie tussen de actuele omvang van het risico dat elke door hem beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten loopt, en het risicoprofiel dat voor deze instelling voor collectieve belegging in effecten is overeengekomen;

b. de nakoming van het relevante risicolimietensysteem door elke door hem beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten; en

c. de deugdelijkheid en effectiviteit van de risicobeheerprocedure, waarbij met name wordt aangegeven of passende maatregelen zijn genomen in het geval van gesignaleerde onvolkomenheden.

4. Het risicobeheer van een beheerder van een icbe brengt aan de personen die het dagelijks beleid bepalen van de beheerder:

a. advies uit betreffende de identificatie van het risicoprofiel van elke door de beheerder beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten; en

b. regelmatig verslag uit over de actuele omvang van het risico dat elke door de beheerder beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten loopt en feitelijke of voorzienbare inbreuken op de limieten van de desbetreffende instelling voor collectieve belegging in effecten opdat onmiddellijk passende maatregelen kunnen worden ondernomen.

5. Het risicobeheer van een beheerder van een icbe onderzoekt en ondersteunt in voorkomend geval de procedures en maatregelen, bedoeld in de artikelen 34, eerste lid, onderdeel g, en derde lid, en 34a van het Besluit

Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.

Stb. 2007, nr. 407

Artikel 24b verwerkt artikel 7, eerste lid, onderdeel c, van de uitvoeringsrichtlijn MiFID en is gebaseerd op artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de wet. In artikel 24b is aangegeven waar het onafhankelijke risicobeheer van de bankbeleggingsonderneming controle op dient uit te oefenen. Naast de controle op de deugdelijkheid en effectiviteit van de door de financiële onderneming vastgestelde procedures en maatregelen is het van belang inzicht te hebben in hoeverre de medewerkers deze procedures en maatregelen ook naleven. Indien naar aanleiding van tekortkomingen of gebreken maatregelen zijn genomen, dient het risicobeheer te bezien of die maatregelen ook het gewenste effect hebben gehad.

Het tweede lid verwerkt artikel 9, tweede en derde lid, van de uitvoeringsrichtlijn MiFID. Naast de jaarlijkse rapportage aan de dagelijks beleidsbepalers dient ook jaarlijks te worden gerapporteerd aan bijvoorbeeld de leden van de raad van commissarissen en raad van toezicht.

Stb. 2011, nr. 358

In artikel 24b, eerste lid, aanhef en de onderdelen a en b, is in de opsomming ook een icbe-beheerder opgenomen. Het eerste lid verwerkt artikel 39, eerste lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU. Hierdoor ontstaat voor een icbe-beheerder de verplichting om controle uit te oefenen op de deugdelijkheid en effectiviteit van het risicobeheerbeleid zelf, de naleving van dit beleid en de effectiviteit van de maatregelen die zijn genomen om gesignaleerde tekortkomingen of gebreken op te heffen.

Onder controle uitoefenen wordt in ieder geval voor wat betreft een icbe-beheerder het volgende verstaan: toetsen, monitoren en periodiek evalueren.

Artikel 24b, tweede lid, verwerkt artikel 9, vierde lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU.

Artikel 24b, derde tot en met vijfde lid, verwerkt artikel 12, derde lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU. De beheerder dient DNB van wezenlijke wijzigingen in de risicobeheerprocedure in kennis te stellen.

Artikel 25

Indien een beleggingsonderneming, betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank of bijkantoor als bedoeld in artikel 23, eerste lid, gebruik maakt van intern ontwikkelde modellen, beoordeelt deze die modellen en de gehanteerde veronderstellingen en variabelen op systematische wijze op validiteit, onder meer door voorspellingen van het model te vergelijken met de werkelijke uitkomsten.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, 3:22, 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet. Een gedeelte van de toelichting bij artikel 17 van de Rob is in dit artikel opgenomen.

Financiële ondernemingen maken steeds meer gebruik van intern ontwikkelde modellen voor bijvoorbeeld het nemen van operationele beslissingen, prijsstelling en waardering van producten. Modellen zijn vereenvoudigingen van de werkelijkheid en daarom zullen er altijd afwijkingen bestaan tussen de voorspelling en realisatie. Wanneer de afwijkingen groot zijn, kan dit aanleiding zijn om de interne modellen bij te stellen. In veel gevallen is het echter voldoende wanneer de financiële onder-

neming zich bewust is van de tekortkomingen van het model en hiermee bij het nemen van beslissingen rekening houdt.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 23.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 308

Artikel 25 heeft betrekking op het gebruik van interne modellen. Voor richtlijnverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie is er op dit gebied geen ruimte meer voor regels naast of in plaats van de verordening, en verzekeraars met beperkte risico-omvang maken geen gebruik van interne modellen. Artikel 25 is daarom niet langer van toepassing op de genoemde categorieën financiële ondernemingen.

Artikel 25a [vervallen]⁶³

Stb. 2014, nr. 303

De artikelen 25a (oud) en 25b (oud) gaven invulling aan de ingevolge artikel 3:18a van de wet periodiek door DNB uit te voeren evaluatie van de inrichting van de bedrijfsvoering, de liquiditeit en de solvabiliteit van banken en beleggingsondernemingen. In het door de Implementatiewet herziene artikel 3:18a wordt rechtstreeks verwezen naar de technische criteria die ingevolge artikel 98 van de richtlijn bij de uitvoering van deze evaluaties dienen te worden toegepast. Daardoor kunnen de artikelen 25a en 25b vervallen.

Artikel 25b [vervallen]⁶⁴

Zie de toelichting bij art. 25a (*red.*).

Artikel 25a

De Nederlandsche Bank kan een entiteit als bedoeld in artikel 3A:2 van de wet verplichten gedetailleerde gegevens bij te houden over financiële contracten als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel 100, van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen waarbij zij partij is, indien dit nodig is met het oog op:

- a. het opstellen of het uitvoeren van een herstelplan als bedoeld in de artikelen 23d of 23e; of
- b. de toepassing van hoofdstuk 3A.2 van de wet of de verordening gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme.

Stb. 2015, nr. 433

Met artikel 25a worden de artikelen 5, achtste lid, 10, achtste lid, en 71, zevende lid, van de richtlijn geïmplementeerd. Deze bepaling geeft de bevoegdheid om van een entiteit te vereisen dat deze gedetailleerde gegevens bijhoudt over financiële contracten waarbij deze partij is.

Banken en beleggingsondernemingen of andere entiteiten in een bankengroep sluiten veel financiële contracten. Omstandigheden kunnen ertoe aanleiding geven dat het in het belang van het opstellen van een herstel- of afwikkelingsplan, of de uitvoering daarvan, geboden is dat gedetailleerd inzicht kan worden verschaft ten aanzien van financiële contracten die zijn geslo-

⁶³ Art. I, onderdeel I van Stb. 2014, nr. 303 (*red.*).

⁶⁴ Art. I, onderdeel I van Stb. 2014, nr. 303 (*red.*).

ten. De verwachting is dat de Europese Commissie binnenkort technische standaarden zal vaststellen over de gegevens die moeten worden bijgehouden aangaande de financiële contracten. Op grond van artikel 1:52 van de Wft kan DNB verlangen dat een entiteit de bijgehouden gegevens overlegt.

Voor de goede orde wordt gewezen op artikel 19 Bpr, dat een juiste, tijdige en volledige vastlegging van alle rechten en verplichtingen van een financiële onderneming voorschrijft. Artikel 19 Bpr is gebaseerd op artikel 3:17, tweede lid, onderdeel a, Wft, dat zich niet richt tot beleggingsondernemingen en bovendien betrekking heeft op het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's. De verplichting tot het bijhouden van gedetailleerde gegevens over financiële contracten is evenwel onderdeel van de regeling betreffende het herstelplan, welke regeling wordt gegeven in het kader van de soliditeit van de onderneming. De grondslag om nadere regels te stellen met betrekking tot soliditeit wordt gegeven in artikel 3:17, tweede lid, onderdeel c, Wft. Om deze redenen is gekozen voor een apart artikel 25a naast artikel 19.

Artikel 26

1. **Een beheerder van een icbe, bewaarder of pensioenbewaarder als bedoeld in artikel 3:17, derde lid, of 3:22 van de wet beschikt over procedures en maatregelen die waarborgen dat de omvang en samenstelling van en mutaties in de aan te houden financiële waarborgen getrouw en volledig kunnen worden vastgesteld.**
2. **Met het oog op de bewaking en beheersing van solvabiliteitsrisico's voorziet de bedrijfsvoering van een beheerder van een icbe in ieder geval in de bewaking en beheersing van de:**
  - a. aard en omvang van de activa en passiva;
  - b. niet uit de balans blijkende verplichtingen; en
  - c. resultaatontwikkeling, uitgesplitst naar de onderscheiden bedrijfsactiviteiten en bedrijfsonderdelen.
3. **Met het oog op de bewaking en beheersing van liquiditeitsrisico's voorziet de bedrijfsvoering van een beheerder van een icbe voor elke icbe die hij beheert onder meer in autorisatieprocedures, limietstellingen, limietbewaking en procedures en maatregelen voor noodsituaties met betrekking tot de liquiditeitspositie van de icbe.**
4. **In voorkomend geval voert een beheerder van een icbe stresstests uit die een beoordeling van het liquiditeitsrisico van de instelling voor collectieve belegging in effecten in uitzonderlijke omstandigheden mogelijk maken.**
5. **De beheerder van een icbe draagt er zorg voor dat voor elke door hem beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten het liquiditeitsprofiel past bij het terugbetalingsbeleid dat in het fondsreglement, in de statuten of in het prospectus is vastgelegd.**

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel is gebaseerd op artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, en derde lid, en 3:25 van de wet. In dit artikel zijn de prudentiële aspecten van de bedrijfsvoering beschreven voor

een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder. De gedragsaspecten van de bedrijfsvoering voor deze ondernemingen worden beschreven in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen.

Het eerste lid verwerkt de artikelen 8, derde lid, onderdeel j, van het Besluit toezicht beleggingsinstellingen 2005 (Btb 2005). Dit lid ziet op procedures en maatregelen op grond waarvan vastgesteld kan worden of voldaan wordt aan de eisen met betrekking tot financiële waarborgen (eigen vermogen, solvabiliteit of liquiditeit).

Het tweede lid verwerkt artikel 8 van de Rptb⁶⁵. Van een beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe-beheerder) wordt verlangd dat hij inzicht heeft in de voor hem in verband met zijn bedrijfsvoering bestaande risico's voorzover die impact kunnen hebben op de solvabiliteit.

De icbe-beheerder moet in staat zijn een verband te leggen tussen de risico's en het aanwezige eigen vermogen. De inrichting van de bedrijfsvoering moet daartoe de mogelijkheid bieden.

Vervolgens verwerkt het derde lid artikel 9 van de Rptb. Dit lid heeft betrekking op zogenaamde open-end beleggingsinstellingen. Dat wil zeggen beleggingsinstellingen waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect kunnen worden ingekocht of terugbetaald. Deze beleggingsinstelling moet altijd voldoende liquiditeit aanhouden tegenover de deelnemingsrechten zodat zij op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Daarom dient de bedrijfsvoering van een open-end belegginginstelling zo te zijn ingericht dat het liquiditeitsrisico kan worden bewaakt en beheerst. Om te voorkomen dat de administraties van de verschillende beleggingsinstellingen ondoorzichtig worden, richt een beheerder een afzonderlijke bedrijfsvoering in voor iedere door hem beheerde open-end belegginginstelling. Dit vereiste is opgenomen in het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen omdat dit een algemeen aspect is van de bedrijfsvoering. De AFM zal hierop toezicht houden.

Stb 2011, nr. 144

Artikel 26, eerste lid, van het BPr ziet op procedures en maatregelen op grond waarvan vastgesteld kan worden of voldaan wordt aan de eisen met betrekking tot financiële waarborgen (eigen vermogen, solvabiliteit of liquiditeit). Deze eisen golden reeds voor beheerders van en bewaarders verbonden aan een beleggingsinstelling met zetel in Nederland die rechten van deelneming in Nederland aanbiedt. In de Tijdelijke regeling introductie premiepensioeninstellingen is de reikwijdte van artikel 3:17, derde lid, van de wet uitgebreid met pensioenbewaarders die zijn verbonden aan een premiepensioeninstelling met zetel in Nederland. Een voorstel van wet dat hetzelfde definitief beoogt te regelen, zal spoedig bij de Staten-Generaal aanhangig worden gemaakt. De Tijdelijke regeling introductie premiepensioeninstellingen biedt momenteel de grondslag voor de uitbreiding van de reikwijdte in onderdeel A van deze algemene maatregel van bestuur. Indien het genoemde voorstel van wet wordt ingetrokken of indien een van beide kamers der Staten-Generaal besluit het voorstel niet aan te nemen, wordt de Tijdelijke regeling ingetrokken, waarmee dan ook de grondslag voor de uitbreiding van de reikwijdte van artikel 26, eerste lid, vervalt. In dat geval zal met een nieuwe algemene maatregel van bestuur de oorspronkelijke reikwijdte van artikel 26, eerste

⁶⁵ Regeling prudentieel toezicht beleggingsinstellingen, Stort. 2005, 145.

lid, worden hersteld.

Stb. 2011, nr. 358

Aan artikel 26 worden twee nieuwe leden toegevoegd. De leden vier en vijf verwerken artikel 40, derde lid, tweede alinea, en vierde lid, van de uitvoeringsrichtlijn 2010/43/EU. Het vierde lid bepaalt dat een beheerder van een icbe stresstests uitvoert die een beoordeling van het liquiditeitsrisico van de icbe in uitzonderlijke omstandigheden mogelijk maken. Het vijfde lid bepaalt dat het liquiditeitsprofiel van de beleggingen van de icbe past bij het terugbetalingsbeleid dat in het fondsreglement, in de statuten of in het prospectus is vastgelegd.

Stb. 2013, nr. 293

Het eerste lid van artikel 26 wordt aangepast in verband met de wijziging van het begrip «bewaarder». Voorts is dit lid door deze wijziging niet meer van toepassing op beheerders van een beleggingsinstelling. Het lid blijft wel van toepassing op beheerders van icbe's. De eisen met betrekking tot het risicobeheer voor een beheerder van een beleggingsinstelling worden geregeld in artikel 26.1.

Het tweede lid betreft een technische wijziging in verband met de wijziging van de definitie van beleggingsinstelling. De eisen met betrekking tot liquiditeit in de artikelen 26, derde lid, 109, eerste lid, en 112 Bpr gaan echter niet gelden voor beleggingsinstellingen (nieuwe definitie), maar blijven alleen gelden voor icbe's. Het specifieke regime m.b.t. liquiditeitsbeheer in de richtlijn wordt geïmplementeerd in artikel 26.1 Bpr.

Aangezien het nieuwe artikel 26, derde lid, alleen gaat gelden icbe's is de toevoeging «waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald» niet langer nodig. Dit vloeit namelijk direct voort uit de definitie van een icbe (zie artikel 1:1 van de wet).

Stb. 2016, nr. 97

De aanpassing van artikel 26, eerste lid, hangt samen met de wijziging van de definitie van bewaarder.

Artikel 26.0⁶⁶

- 1. Een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, van de wet beschikt over procedures en maatregelen die waarborgen dat de omvang en samenstelling van en mutaties in de aan te houden financiële waarborgen getrouw en volledig kunnen worden vastgesteld.**
- 2. Met het oog op de bewaking en beheersing van solvabiliteitsrisico's voorziet de bedrijfsvoering van een premiepensioeninstelling in ieder geval in de bewaking en beheersing van de:**
  - a. aard en omvang van de activa en passiva;**
  - b. niet uit de balans blijvende verplichtingen; en**
  - c. resultaatontwikkeling, uitgesplitst naar de onderscheiden bedrijfsactiviteiten en bedrijfsonderdelen.**

⁶⁶ Het ware meer in overeenstemming geweest met de Aanwijzingen voor de Regelgeving indien Stb. 2011, nr. 144, artikel I, onderdeel B dit artikel had genummerd 26a en het reeds bestaande artikel 26a was vernummert tot 26b (*red.*).

3. De premiepensioeninstelling draagt er zorg voor dat in de procedures en maatregelen, bedoeld in artikel 23, derde lid, voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de activa niet uitsluitend of mechanisch wordt uitgegaan van ratings, uitgegeven door een ratingbureau.⁶⁷

Stb 2011, nr. 144

Met onderdeel B wordt een nieuw artikel 26.0 ingevoegd, dat voor de premiepensioeninstelling dezelfde invulling geeft aan de eisen op het gebied van de soliditeit van de onderneming als aan de pensioenbewaarder in artikel 26, eerste lid. In tegenstelling tot wat voor de pensioenbewaarder geldt, is de grondslag ten aanzien van de premiepensioeninstelling gegeven in artikel 3:17, eerste lid, van de wet.

Stb 2013, nr 537

Het eerste lid van de wijzigingsopdracht bevat een technische wijziging in de tekst van artikel 26.0. Vervolgens wordt een nieuw tweede lid toegevoegd, dat inhoudelijk gelijk is aan artikel 26, tweede lid, van het Bpr. Net als van een beheerder van een icbe wordt van een premiepensioeninstelling verlangd dat zij inzicht heeft in de voor haar in verband met haar bedrijfsvoering bestaande risico's voor zover die impact kunnen hebben op de solvabiliteit. De premiepensioeninstelling moet in staat zijn een verband te leggen tussen de risico's en het aanwezige eigen vermogen. De inrichting van de bedrijfsvoering moet daartoe de mogelijkheid bieden.

Stb 2014, nr 414

Zie de toelichting bij art 23f.

Artikel 26.0, tweede lid, verwerkt artikel 1 van de richtlijn. De premiepensioeninstelling draagt er zorg voor dat in de procedures en maatregelen ter beheersing van relevante risico's voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de activa niet uitsluitend of mechanisch wordt uitgegaan van ratings, uitgegeven door een ratingbureau.

Artikel 26.1

- 1. Een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 3:17, derde lid, van de wet voert met betrekking tot de beleggingsinstellingen die hij beheert beleid gericht op het beheersen van risico's die de soliditeit van die instellingen kunnen aantasten.**
- 2. De beheerder beschikt over procedures en maatregelen die waarborgen dat wordt voldaan aan de ingevolge artikel 15 en 16 van de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen gestelde voorwaarden die met het oog op de in het eerste lid bedoelde belangen worden gesteld.**

Stb. 2013, nr. 293

Dit artikel implementeert de artikelen 15 en 16 van de richtlijn. Zoals reeds is aangegeven in de toelichting bij artikel 33a Bgfo bevat artikel 15 zowel bepalingen die prudentiële belangen als gedragsmatige belangen beogen te beschermen. Voor zover artikel 15 prudentiele belangen beoogt te beschermen zijn deze

⁶⁷ Art. V van Stb. 2014, nr. 414 (Wijzigingsbesluit overmatig vertrouwen in ratings) bepaalt dat deze bepaling in werking treedt met ingang van 21 december 2014, omdat volgens de Nota van Toelichting de richtlijn dat vergt.

geïmplementeerd in het onderhavige artikel. Deze afbakening tot het beleid dat gericht is op de prudentiële aspecten van het risicobeheer blijkt uit de gekozen formulering. Het eerste lid hanteert de formulering «risico's die de soliditeit van die instellingen kunnen aantasten». Deze formulering sluit aan op de formulering in artikel 3:17, tweede lid, onderdeel c, van de wet. Dit betekent dat op basis van artikel 1:24 De Nederlandsche Bank (DNB) als prudentieel toezichthouder toezicht houdt op de naleving van deze bepalingen.

In het onderhavige artikel is ook een verwijzing opgenomen naar artikel 16 van de richtlijn over liquiditeitsbeheer. Artikel 16 van de richtlijn stelt geen kwantitatieve normen ten aanzien van de minimale omvang van de liquiditeit van beleggingsinstellingen, maar verplicht de beheerder om t.a.v. de beleggingsinstellingen die hij beheert beleid te voeren dat er op gericht is om te waarborgen dat de beleggingsstrategie en het terugbetalingsbeleid in lijn zijn met het liquiditeitsprofiel van een beleggingsinstelling. Omdat het liquiditeitsbeheer als bedoeld in de richtlijn niet kwantitatief, maar kwalitatief van aard is, is ervoor gekozen om het liquiditeitsbeheer te scharen onder de beheerste bedrijfsvoering (artikel 3:17, tweede lid, onderdeel c, van de wet).

§ 4.3 Bijzondere bepalingen voor de verzekeringssector

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdelen a en c

Stb 2015, nr. 308

De richtlijn solvabiliteit II bevat in titel I, hoofdstuk IV, afdeling 2, een aantal bepalingen met betrekking tot de governance van verzekeraars die onder de richtlijn vallen. Een nadere uitwerking van die bepalingen, op basis van artikel 50 van de richtlijn, is te vinden in titel I, hoofdstuk IX, van de verordening solvabiliteit II. Om praktische reden zijn de artikelen 41, 42 (gedeeltelijk) en 44 tot en met 48 van de richtlijn geïmplementeerd in een aparte, alleen op richtlijnverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie betrekking hebbende paragraaf (4.3). Zoals hierboven toegelicht blijven voor verzekeraars met beperkte risico-omvang de oude regels in het Bpr gelden.

Artikel 26.2

- 1. Een verzekeraar met zetel in Nederland, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, voldoet met betrekking tot zijn bedrijfsvoering aan de artikelen 41 en 44 tot en met 48 van de richtlijn solvabiliteit II, met inachtneming van titel I, hoofdstuk IX, afdelingen 1 en 2, van de verordening solvabiliteit II.**
- 2. De werknemers van een verzekeraar als bedoeld in het eerste lid, niet zijnde personen als bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, derde volzin, van de wet, die een sleutelfunctie vervullen als bedoeld in artikel 42 van de richtlijn solvabiliteit II zijn geschikt voor de vervulling van hun taken.**

Stb 2015, nr. 308

Artikel 26.2, eerste lid, implementeert de bedoelde governancebepalingen voor richtlijnverzekeraars met zetel in Nederland. Zij dienen te voldoen aan de voorschriften die in de richtlijn en de verordening worden gesteld ten aanzien van het risicobeheer, de beoordeling van het eigen risico en de solvabiliteit, de interne controle, interne audit en de actuariële functie.

Artikel 26.2, tweede lid, dient ter implementatie van artikel 42 van de richtlijn, voor zover dat niet reeds is geïmplementeerd in

artikel 3:8, eerste lid, en artikel 3:9, eerste lid, van de Wft, respectievelijk is uitgewerkt in artikel 273 van de verordening solvabiliteit II. Ingevolge artikel 26.2, tweede lid, dienen de personen die een sleutelfunctie vervullen bij een verzekeraar, zonder (eind)verantwoordelijk te zijn voor de uitvoering daarvan, geschikt te zijn voor de vervulling van hun taken, dat wil zeggen over de vereiste vakbekwaamheid en deskundigheid te beschikken.

Sleutelfuncties zijn blijkens de richtlijn in ieder geval de functies die behoren tot het governancestelsel, dat de risicobeheerfunctie, de compliancefunctie, de interne-auditfunctie en de actuariële functie omvat.

Artikel 26.3

- 1. De artikelen 41 en 44 tot en met 48 van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk IX, afdelingen 1 en 2, van de verordening solvabiliteit II inzake de bedrijfsvoering van verzekeraars zijn van overeenkomstige toepassing op de volgende verzekeraars, voor zover zij hun bedrijf uitoefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor:**

- a. levensverzekeraars en schadeverzekeraars, niet zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is;**
- b. herverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat.**

- 2. Artikel 26.2, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op werknemers van verzekeraars als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b.**

Stb 2015, nr. 308

Artikel 26.3 zorgt ervoor dat de bedoelde regels eveneens van toepassing zijn op richtlijnverzekeraars met zetel in een derde land respectievelijk niet-aangewezen staat die in Nederland werkzaam zijn via een bijkantoor.

De regels die in de artikelen 319, 320, 321, 324, 326 en 327 van de verordening solvabiliteit II worden gesteld aan de bedrijfsvoering van entiteiten voor risico-acceptatie hebben directe werking voor zover het gaat om entiteiten voor risico-acceptatie met zetel in Nederland. Ingevolge artikel 26.4 zijn deze regels van overeenkomstige toepassing op entiteiten voor risico-acceptatie met zetel in een niet-aangewezen staat die werkzaam zijn vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor.

Artikel 26.4

De artikelen 319, 320, 321, 324, 326 en 327 van de verordening solvabiliteit II inzake de bedrijfsvoering van entiteiten voor risico-acceptatie zijn van overeenkomstige toepassing op entiteiten voor risico-acceptatie met zetel in een niet-aangewezen staat die hun bedrijf uitoefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor.

Stb 2015, nr. 308

§ 4.4. Vangnetregelingen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel d

Artikel 26a

- 1. Een bank, beleggingsonderneming of financiële instelling die een verklaring van ondertoe-**

zichtstelling als bedoeld in artikel 3:110 heeft, beschikt over procedures en maatregelen die waarborgen dat de voor de uitvoering van de vangnetregelingen noodzakelijke gegevens voortdurend actueel worden bijgehouden en adequaat zijn vastgelegd.

- 2. De financiële onderneming verstrekt de gegevens, bedoeld in het eerste lid, op verzoek van de Nederlandsche Bank binnen een door de Nederlandsche Bank te bepalen termijn en op een op de Nederlandsche Bank te bepalen wijze.**

Stb. 2010, nr. 801

Artikel 3:17 van de Wft geeft voorschriften met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsuitoefening. In de Wijzigingswet financiële markten 2010⁶⁸ wordt aan dat artikel een onderdeel d toegevoegd. Met betrekking tot banken, beleggingsondernemingen en financiële instellingen die een verklaring van ondertoezichtstelling hebben, bepaalt dat nieuwe onderdeel dat de beheerste en integere bedrijfsuitoefening betrekking heeft op een administratie die zodanig is dat, in geval van toepassing van een vangnetregeling, deze administratie geen belemmering vormt of kan vormen voor de uitbetaling van de vergoeding binnen de ingevolge artikel 3:261, tweede lid, van de wet bepaalde termijn. Die bepaling is thans uitgewerkt. Bepaald is dat de desbetreffende financiële ondernemingen over procedures en maatregelen beschikken die waarborgen dat de voor de uitvoering van de vangnetregelingen noodzakelijke gegevens voortdurend worden bijgehouden en adequaat zijn vastgelegd. Welke gegevens nodig zijn voor de uitvoering van de vangnetregelingen, wordt door DNB bepaald.

In het tweede lid is bepaald dat de desbetreffende financiële ondernemingen die gegevens binnen een door DNB te bepalen termijn verstrekt wanneer DNB tot toepassing van een vangnetregeling heeft besloten nadat op de desbetreffende financiële onderneming de noodregeling van toepassing is verklaard, in staat van faillissement is verklaard of nadat aan haar surseance van betaling is verleend. In dit geval rust de verplichting, bedoeld in artikel 26a, op de bewindvoerders onderscheidenlijk de curatoren. Vanwege de beperkte periode – twintig werkdagen – waarbinnen DNB betalingen ingevolge het depositogarantiestelsel moet hebben gedaan, is het van belang dat de gegevens op zo kort mogelijke termijn aan haar worden verstrekt. Wat de kortst mogelijke termijn is, is mede afhankelijk van de nog door te voeren wijzigingen met betrekking tot de uitvoering van het depositogarantiestelsel in het licht van de introductie van de 20-dagen termijn. Daarom is bepaald dat de verstrekking uiterlijk binnen een door DNB te bepalen termijn dient te worden gedaan. Tot slot wordt opgemerkt dat artikel 3:17, vierde lid, aan DNB de mogelijkheid biedt op verzoek geheel of gedeeltelijke ontheffing te verlenen. Dat geldt ook voor het voorschrift dat in artikel 26a wordt uitgewerkt. Dit is van belang voor bijvoorbeeld banken waarbij uitsluitend deposito's worden aangehouden die op grond van artikel 20 van het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft, in samenhang met Bijlage B van dat besluit niet onder de dekking van het DGS vallen.

Ten overvloede wordt gewezen op artikel 5:16 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Op grond van deze bepaling is de toezichthouder bevoegd inlichtingen te vorderen. Deze bepaling is van bijzonder belang in verband met de in artikel 26a, eerste

lid, bedoelde gegevens. Tijdens het doorlopend toezicht kan DNB de in artikel 26a, eerste lid, bedoelde gegevens vorderen. DNB zal hieraan behoefte hebben om te controleren of de financiële onderneming inderdaad in staat is om de gegevens binnen de gestelde termijn te verstrekken en of deze gegevens zodanig zijn dat DNB daarmee in staat wordt gesteld om de vangnetregeling uit te voeren binnen de daarvoor gestelde termijn. Het is niet nodig dat naast artikel 5:16 van de Awb ook in artikel 26a te bepalen. Het spreekt voor zich dat de gegevens ook ingevolge een in artikel 5:16 van de Awb bedoelde vordering moeten worden verstrekt in een toegankelijke vorm als bedoeld in artikel 26a.

De invoering van artikel 26a Besluit bpmdb Wft brengt administratieve lasten met zich mee. Met betrekking tot die lasten wordt het volgende opgemerkt. Wanneer DNB het DGS in werking stelt, moet zij binnen een termijn vergoedingen aan de depositohouders voldoen. Nu nog is die termijn ten hoogste drie maanden. Als gevolg van een wijziging van de EU-Richtlijn DGS⁶⁹ wordt deze termijn met ingang van 1 januari 2010 twintig werkdagen, in zeer uitzonderlijke gevallen eenmaal te verlengen met maximaal tien werkdagen. Om DNB in staat te stellen tot het betalen van vergoedingen aan depositohouders, moet de bank in betalingsonmacht (hierna: probleebank) gegevens over de deposito's aan DNB verstrekken. De gegevens die de probleebank moet verstrekken, veranderen niet. Wel verandert de termijn waarbinnen de probleebank die gegevens moet verstrekken. Bepaald wordt dat die gegevens binnen een door DNB te bepalen termijn dienen te worden verstrekt. Om die gegevens binnen die termijn te kunnen verstrekken, dienen de banken hun (administratie-)systemen aan te passen. Wanneer een bank wordt onderworpen aan de noodregeling of in staat van faillissement wordt verklaard, is het te laat om dergelijke aanpassingen nog door te voeren. Daarom zullen alle banken worden verplicht permanent in staat te zijn de bedoelde gegevens aan DNB te verstrekken. Dit betekent dat alle banken hun administratie nu al dienen aan te passen. Het zijn deze aanpassingen die de hier bedoelde lasten met zich meebrengen. De toename van de administratieve lasten wordt dus veroorzaakt doordat de gegevens nu nog binnen enige tijd na de inwerkingstelling van het DGS, maar in de toekomst op enig moment beschikbaar moeten zijn en aan DNB verstrekt moeten kunnen worden.

Voor de banken betekent onderhavig wetsvoorstel dus dat zij voorbereidingen moeten treffen om ervoor te zorgen dat hun administraties en gegevens tijdig, juist en volledig beschikbaar zullen zijn. Banken zullen hun systemen zodanig moeten aanpassen, dat op elk willekeurig moment de administraties kunnen worden afgesloten, dat de rente kan worden bijgeboekt en dat geld dat op tussenrekeningen staat snel kan worden weggevoerd. Dit is nu niet het geval. Daarnaast zullen banken de verschillende administraties moeten koppelen, zodat een overzicht wordt verkregen van de saldi van alle producten van de klanten. Uitaal als gevolg van deze koppeling leidt ertoe dat veel manueel onderzoekwerk zal moet worden verricht om de administraties en overzichten van saldi zo accuraat en compleet mogelijk te maken. Deze overzichten vormen de basis waarop kan worden uitgekeerd.

⁶⁹ Richtlijn 94/19/EG van het Europees Parlement en de Europese Raad van 30 mei 1994 inzake depositogarantiestelsels (PbEG L 135), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2009/14/EG van het Europees Parlement en de Europese Raad van 11 maart 2009 (PbEU L 68).

⁶⁸ Kamerstuk 32 036, nr. 2.

Aan de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) is gevraagd een inschatting te maken van de kosten die hiermee gepaard gaan. De NVB heeft een schatting gemaakt. Zij benadrukt dat de bedoeling hiervan is 'een gevoel en idee' te geven van de mogelijke kosten en niet om deze nauwkeurig te berekenen. Uit deze berekening blijkt dat bijvoorbeeld het koppelen van de administraties en het bijbehorende manuele uitzoekwerk alleen al voor de grote banken ruim meer dan 7000 dagen werk eist, per grote bank. Voor middelgrote banken kost dit bijna 1000 werkdagen per bank, voor kleine banken iets meer dan 60. Realiseren dat geld op tussenrekeningen snel kan worden weggewerkt kost per grote bank 2500 werkdagen, per middelgrote bank 750 werkdagen, en per kleine bank 125 werkdagen. In haar berekening komt de NVB tot een eenmalige investering van 134.495 dagen voor de gehele bankensector en een jaarlijks terugkerend aantal werkdagen van 8.700, eveneens voor de gehele sector. In het berekenen van de administratieve lasten gaat Actal uit van standaardtarieven voor verschillende typen personeel. Voor veel van het beschreven werk zullen hoogopgeleide kenniswerkers nodig zijn. Het gehanteerde standaard uurloon voor hoogopgeleide kenniswerkers bedraagt € 45, inclusief werkgeverslasten. Dit resulteert in de administratieve lasten berekening zoals weergegeven in de tabel 1 en 2.⁷⁰ Banken hebben aangegeven dat voor het realiseren van de verkorte uitkeringstermijn, het gebruik van het burgerservice-nummer (BSN) essentieel is. Op dit moment is het banken slechts in een beperkt aantal bij wet geregelde situaties toegestaan het BSN te gebruiken (bijvoorbeeld in het kader van de fiscale rente- en saldorensignering). Tot die thans bij wet geregelde situaties behoort niet het gebruik van het BSN in het kader van de DGS. Er is echter een wetsvoorstel in voorbereiding dat – kort samengevat – banken in staat stelt om het BSN van hun klanten als interne ordeningsnummers te gebruiken bij het verwerken van persoonsgegevens, onder meer bij de uitvoering van het DGS. Banken moedigen dit wetsvoorstel aan omdat dat gebruik van BSN tot kostenvoordelen leidt. Dit geldt ook voor het gebruik van het BSN in het kader van het DGS. Tot slot wordt benadrukt dat artikel 26a Besluit bpmbd Wft noodzakelijk is om DNB in staat te stellen om te voldoen aan de op haar uit de EU-richtlijn inzake depositogarantie voortvloeiende verplichting om binnen de verkorte uitkeringstermijn de DGS-vergoedingen te voldoen. Daarbij wordt in het bijzonder de aandacht gevestigd op het feit dat de verkorting van de uitbetalingstermijn een groot doel dient, namelijk de bevordering van de stabiliteit van het financiële stelsel. Indien depositohouders op voorhand weten dat, in geval van een deconfiture van hun bank, zij slechts gedurende een korte termijn niet over hun deposito's kunnen beschikken, zullen zij minder snel geneigd zijn massaal hun deposito's op te nemen. De administratieve lasten moeten dan ook worden gezien tegen de achtergrond van het grote belang van de financiële stabiliteit. Het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal) heeft adviseert het ontwerpbesluit in te dienen, nadat met onderstaande rekening is gehouden.

Stb. 2015, nr. 434

De wijziging van artikel 26a van het Besluit prudentiële regels Wft is ingegeven door artikel 4, achtste lid, van de richtlijn. De wijziging bewerkstelligt dat DNB steeds, en niet alleen indien zij besluit tot toepassing van het depositogarantiestelsel, kan verzoeken om de gegevens. Dit stelt DNB in staat gevolgd te geven

⁷⁰ Tabel 1 en 2 zijn niet opgenomen (*red.*).

aan de verplichting ingevolge artikel 4, tiende lid, van de richtlijn om stresstesten uit te voeren op haar systemen.

§ 4.5. Regels ter bevordering van de goede werking van het betalingsverkeer

Bepaling ter uitvoering van artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel e

Artikel 26b

Afwikkelondernemingen, banken, betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen nemen bij de inrichting van hun bedrijfsvoering de regels in acht die door de Nederlandsche Bank terzake worden gesteld ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden om de goede werking van het betalingsverkeer te waarborgen.

Stb 2014, nr 524

Dit onderdeel geeft uitwerking aan artikel 3:17, tweede lid, onderdeel e (nieuw) van de Wet op het financieel toezicht. Het betalingsverkeer is een vitaal onderdeel van het financiële stelsel. Tegelijkertijd is de vormgeving van het betalingsverkeer allerminst een nationale aangelegenheid. Internationale instellingen zoals de Europese Centrale Bank en de Bank for international settlements, waarin toezichthouders van veel landen vertegenwoordigd zijn, stellen guidelines vast die de schakels in de betaalketen in acht moeten nemen bij de inrichting van hun bedrijfsvoering om zo bij te dragen aan een robuuste betalingsinfrastructuur. Het gaat dan bijvoorbeeld om de «Principles for Financial market infrastructures».⁷¹

Stb. 2016, nr. 98

Als gevolg van de inwerkingtreding van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II zijn twee paragrafen van het Besluit prudentiële regels Wft genummerd als 4.4. Door vernumming van de tweede paragraaf 4.4 tot paragraaf 4.5, wordt dit gecorrigeerd.

⁷¹ CPSS-IOSCO – Principles for financial market infrastructures – April 2012.

Hoofdstuk 5 Uitbesteden van werkzaamheden⁷²

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:18, tweede en derde lid, van de wet

Stb. 2006, nr. 519

Op grond van economische principes worden elementaire onderdelen van de bedrijfsvoering van een financiële onderneming in toenemende mate uitbesteed. Het meest voorkomend is het uitbesteden van administratieve werkzaamheden en IT-werkzaamheden. Gelet op artikel 1:1 is van uitbesteding sprake indien het gaat om het verlenen van een opdracht aan een derde tot het verrichten van werkzaamheden die deel uitmaken van of voortvloeien uit het uitoefenen van bijvoorbeeld het bedrijf van clearinginstelling, kredietinstelling of verzekeraar en de werkzaamheden die deel uitmaken van de bedrijfsprocessen ter ondersteuning daarvan. Onder derden vallen ook andere ondernemingen binnen de groep waartoe de financiële onderneming behoort.

Zoals in de toelichting bij artikel 1:1 is aangegeven, valt het laten leveren van gestandaardiseerde producten als markt-informatie of kantoorinventaris (= inkoop) door derden niet onder het uitbesteden van werkzaamheden. Tevens valt onder het uitbesteden van werkzaamheden niet de facilitaire dienstverlening zoals de catering of schoonmaakwerkzaamheden. Deze werkzaamheden behoren niet tot de uitoefening van het bedrijf van clearinginstelling, kredietinstelling of verzekeraar en maken ook geen deel uit van de bedrijfsprocessen ter ondersteuning daarvan.

Onder het uitbesteden van werkzaamheden vallen voorts niet de inhuur van externen, zoals uitzendkrachten, inleenkrachten, gedetacheerde ICT-ers etc. Deze personen zijn immers werkzaam binnen de eigen organisatie en vallen direct onder interne leidinggevenden.

Bij het uitbesteden van werkzaamheden blijft de financiële onderneming verantwoordelijk voor de uitbestede werkzaamheden. Dit houdt onder meer in dat de financiële onderneming met betrekking tot de uitbestede werkzaamheden het enige aanspreekpunt voor DNB is.

Aangezien het uitbesteden van werkzaamheden zowel invloed kan hebben op de soliditeit van een financiële onderneming als op de bescherming van de belangen van de cliënt zijn zowel op grond van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen (artikel 3:18, dat in de artikelen 3:22, 3:23, 3:25, 3:26 en 3:27 van de wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard) als op grond van het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen (artikel 4:16 van de wet) regels over het uitbesteden van werkzaamheden gesteld. DNB zal als vergunningverlenende toezichthouder toezicht houden op de regels voor het uitbesteden van werkzaamheden die betrekking hebben op de algemene aspecten en integriteitsaspecten van de bedrijfsvoering bij clearinginstellingen, kredietinstellingen en verzekeraars. Bijvoorbeeld het uitbesteden van de automatisering. De AFM ziet daarop toe bij beheerders, bewaarders, beleggingson-

dernemingen en financiële dienstverleners die niet het bedrijf van financiële instelling, kredietinstelling of verzekeraar uitoefenen. Verder houdt DNB toezicht op het uitbesteden van werkzaamheden door financiële ondernemingen indien die uitbesteding van invloed kan zijn op de soliditeit van die financiële onderneming. De AFM houdt toezicht op het uitbesteden van werkzaamheden door financiële ondernemingen indien de uitbesteding van invloed kan zijn op transparante financiële marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen of de zorgvuldige behandeling van cliënten.

Artikel 27

- 1. Een financiële onderneming of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:18, eerste lid, 3:22, 3:23, 3:24b, 3:26 of 3:27, van de wet gaat niet over tot het uitbesteden van werkzaamheden indien die uitbesteding een belemmering kan vormen voor een adequaat toezicht op de naleving van het bij of krachtens het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet bepaalde.**
- 2. Een betaalinstantie, clearinginstelling, elektronisch geldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:18, tweede lid, 3:23, 3:26 of 3:27 van de wet besteedt de taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid bepalen, daaronder mede verstaan het vaststellen van het beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid, niet uit.**

Stb. 2006, nr. 519

Het eerste lid van artikel 27 geeft uitvoering aan artikel 3:18, derde lid, onderdeel a, dat in de artikelen 3:22, 3:23, 3:25, 3:26 en 3:27 van de wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. Uitgangspunt is dat financiële ondernemingen binnen de door de wet en het besluit gestelde kaders vrij zijn om werkzaamheden uit te besteden. Op grond van het eerste lid gaat een financiële onderneming of bijkantoor niet over tot het uitbesteden van werkzaamheden indien die uitbesteding een belemmering vormt voor een adequaat toezicht op de naleving van het bij of krachtens het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet bepaalde. Dit artikel verwerkt de artikelen 27, eerste lid, onderdeel b, van het Btb 2005, 3 van de Regeling uitbesteding verzekeraars⁷³, en is mede gebaseerd op de interpretatie van de AFM over uitbesteding door effecteninstellingen (in de wet is de term "effecteninstellingen" vervangen door: beleggingsondernemingen).

Als uitgangspunt geldt dat DNB adequaat toezicht moet kunnen houden op de werkzaamheden en bedrijfsprocessen van de financiële onderneming, ongeacht of deze al dan niet zijn uitbesteed. Indien door DNB geen adequaat toezicht meer kan worden uitgeoefend, komen de belangen die het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen beoogt te beschermen in het gedrang. Voor de uitoefening van het toezicht door DNB is het van belang dat DNB alle informatie kan krijgen op grond waarvan zij kan beoordelen of alle werkzaamheden (ook de uitbestede werkzaamheden) worden uitgevoerd conform het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen.

Het tweede lid geeft uitvoering aan artikel 3:18, tweede lid, dat

⁷² Artikel 141 bepaalt dat hoofdstuk 5 niet van toepassing is op overeenkomsten met betrekking tot het uitbesteden van werkzaamheden die voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit [= volgens Stb. 2006, nr. 664 op 1 januari 2007 (*red.*)] zijn gesloten door een clearinginstelling, bank, verzekeraar of bijkantoor en voldoen aan de op dat moment geldende regelgeving [=Ruv en paragraaf 2.6. van de Rob (*red.*)] en sedertdien niet materieel zijn aangepast (*red.*)

⁷³ Stcrt. 2004, nr. 20.

in de artikelen 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. In het tweede lid is aangegeven welke werkzaamheden een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor niet mag uitbesteden. Het gaat om taken (met inbegrip van de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden en bevoegdheden) en werkzaamheden van de personen die het dagelijks beleid van de financiële onderneming bepalen. Daaronder wordt mede verstaan het vaststellen van beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid. Deze werkzaamheden behoren tot de kerntaken van de personen die het dagelijks beleid bepalen (meestal het bestuur) van een financiële onderneming en mogen daarom niet worden uitbesteed.

Advies RvS + Nader Rapport

De Raad adviseert in het ontwerpbesluit een duidelijke afbakening op te nemen van wel en niet toegelaten vormen van uitbesteding en te motiveren, mede in het licht van het vrije verkeer van diensten, waarom bepaalde vormen van uitbesteding niet zullen zijn toegestaan.

Als uitgangspunt geldt dat financiële ondernemingen binnen de door de wet en het besluit gestelde kaders vrij zijn om werkzaamheden uit te besteden. Op advies van de Raad is in artikel 27 van het ontwerpbesluit aangegeven welke werkzaamheden bij voorbaat niet kunnen worden uitbesteed. Het gaat om werkzaamheden die tot de kerntaken behoren van de personen die het dagelijks beleid van de financiële onderneming bepalen en daarom niet kunnen worden uitbesteed. Daarbij gaat het om de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van die personen, daaronder begrepen het vaststellen van beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid.

Stb. 2009, nr. 437

Door de wijziging die is opgenomen in onderdeel I van artikel II, worden de artikelen 27 en 28 Bpr Wft voortaan ook van toepassing op betaalinstanties. De wijziging van artikel 27, eerste lid, en artikel 28 van het Bpr Wft is een weerslag van artikel 17, zevende lid, tweede alinea van de richtlijn. Artikel 27, tweede lid, van het Bpr Wft is een vertaling van artikel 17, zevende lid, onderdeel a, van de richtlijn. De wijziging van de artikelen 29, 30 en 31 betreft de nadere uitwerking van deze artikelen.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2013, nr 537

Abusievelijk is een wijziging in de Wft niet doorgevoerd in het besluit. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Stb 2015, nr. 308

De onderdelen M tot en met O hebben betrekking op hoofdstuk 5 van het Bpr inzake uitbesteding van werkzaamheden. De aanpassingen in de onderdelen M en O zorgen ervoor dat de desbetreffende bepalingen niet langer van toepassing zijn op richtlijnverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie met zetel in Nederland, aangezien voor hen de desbetreffende regels van de richtlijn en de verordening gelden. Voor verzekeraars met beperkte risico-omvang blijven de reeds bestaande regels van het Bpr van kracht.

Stb. 2015, nr. 512

Dit wijzigingsonderdeel voorziet er in dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot uitbesteding gelden voor kredietunies.

Artikel 27a

- 1. Indien een betaalinstantie of een elektronischgeldinstelling voornemens is werkzaamheden in verband met het verlenen van betaaldiensten uit te besteden, stelt zij de Nederlandsche Bank daarvan in kennis.**
- 2. Indien een elektronischgeldinstelling voornemens is werkzaamheden in verband met de uitgifte van elektronisch geld uit te besteden, stelt zij de Nederlandsche Bank daarvan in kennis.**

Stb. 2009, nr. 437

In onderdeel K worden twee nieuwe artikelen toegevoegd aan Hoofdstuk 5 van het Bpr Wft. In deze beide artikelen worden elementen uit artikel 17, zevende lid, van de richtlijn geïmplementeerd. Het gaat hier om de verplichting voor de betaalinstantie om de toezichthouder ervan in kennis te stellen dat zij werkzaamheden gaat uitbesteden (artikel 27a nieuw). In artikel 27b van het Bpr Wft is een aantal voorwaarden opgenomen waaraan de betaalinstantie moet voldoen bij het uitbesteden van werkzaamheden. Deze voorwaarden zijn eveneens gebaseerd op hetgeen in artikel 17, zevende lid, van de richtlijn is opgenomen. Uitbesteding van werkzaamheden mag niet wezenlijk afbreuk doen aan de kwaliteit van de interne controle van de betaalinstantie en aan het vermogen van de toezichthouder om te controleren of de betaalinstantie de verplichtingen uit hoofde van de Wft nakomt.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting op artikel 10.

Artikel 27b

Bij de uitbesteding van werkzaamheden in verband met het verlenen van betaaldiensten draagt de betaalinstantie er zorg voor dat uitbesteding de verplichtingen van de betaalinstantie jegens haar cliënten en de rechten van haar cliënten uit hoofde van de wet of Titel 7B van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek niet wijzigd.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting op artikel 27a.

Artikel 27c

De Nederlandsche Bank kan ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden nadere regels stellen met betrekking tot de uitbesteding door afwikkelondernemingen van werkzaamheden.

Stb 2013, nr 537

DNB adviseert een bepaling op te nemen op grond waarvan zij ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden nadere regels kan stellen met betrekking tot het effectief verlenen van diensten. In haar algemene commentaar merkt zij op dat de grondslag daarvoor in een eerdere versie van het wetsvoorstel was opgenomen (artikel 3:73b), maar dat zij dit artikel nu niet meer terugziet. Een artikel 3:73b van de wet is opgenomen in een nota van wijziging waarover informeel contact is geweest met DNB en die ten tijde van het redigeren van het thans voor-

liggende besluit, na dat informele contact, voor advies aan de Raad van State is gezonden. Het advies om een bepaling op te nemen op grond waarvan DNB ter uitvoering internationaal aanvaarde standaarden nadere regels kan stellen met betrekking tot het effectief verlenen van diensten, is opgevolgd.

Zij [=DNB (red.)] adviseert het doen vervallen van de uitbreiding van het toepassingsbereik in de tweede plaats met betrekking tot de artikelen in het Bpr die nadere regels stellen met betrekking tot uitbesteding als bedoeld in artikel 3:18, tweede en derde lid van de wet. DNB adviseert in de plaats daarvan een bepaling in het Bpr (artikel 27c) op te nemen, op grond waarvan zij ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden nadere regels kan stellen met betrekking tot de uitbesteding door afwikkelondernemingen. Dit advies is opgevolgd.

Artikel 27d

Een verzekeraar met zetel in Nederland, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, voldoet met betrekking tot uitbesteding van werkzaamheden aan artikel 49 van de richtlijn solvabiliteit II, met inachtneming van titel I, hoofdstuk IX, afdeling 4, van de verordening solvabiliteit II.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 27 (red.).

(artikel 27d) implementeert artikel 49 van de richtlijn solvabiliteit II inzake uitbesteding van werkzaamheden door richtlijnverzekeraars met zetel in Nederland. Artikel 27e zorgt ervoor dat de regels in de richtlijn en de verordening met betrekking tot uitbesteding van overeenkomstige toepassing zijn op richtlijnverzekeraars met zetel in een derde land respectievelijk een niet-aangewezen staat die in Nederland werkzaam zijn via een bijkantoor.

Artikel 27e

Artikel 49 van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk IX, afdeling 4, van de verordening solvabiliteit II inzake uitbesteding van werkzaamheden zijn van overeenkomstige toepassing op de volgende verzekeraars, voor zover zij hun bedrijf uitoefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor:

- a. levensverzekeraars en schadeverzekeraars, niet zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is;**
- b. herverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat.**

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 27 (red.).

Artikel 28

Een betaalinstantie, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 27, tweede lid, gaat niet over tot het uitbesteden van werkzaamheden indien dat afbreuk doet aan de kwaliteit van haar onafhankelijke interne toetsing als bedoeld in artikel 17, vierde lid.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 28 geeft uitvoering aan artikel 3:18, tweede lid, dat in de

artikelen 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. Dit artikel verwerkt de artikelen 63 van de Rob en 3 van de Regeling uitbesteding verzekeraars (Ruv).

Artikel 28 geeft aan dat een financiële onderneming of bijkantoor niet tot het uitbesteden van werkzaamheden overgaat indien dat afbreuk doet aan de kwaliteit van haar onafhankelijke interne toetsing als bedoeld in artikel 17, vierde lid.

De kwaliteit van de interne onafhankelijke toetsing kan worden ondermijnd indien de interne-auditfunctie wordt uitbesteed. De interne-auditfunctie is een belangrijk hulpmiddel voor de financiële onderneming ter waarborging van het up-to-date houden van de organisatie-inrichting en de procedures en maatregelen ter beheersing van risico's. De interne-auditfunctie beschikt bovendien over vaktechnische deskundigheid, detailkennis van de structuur van de eigen organisatie en is permanent beschikbaar. Het uitbesteden van deze functie aan een niet met de financiële onderneming in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur verbonden onderneming zal daarom vaak een belemmering zijn voor het waarborgen van de kwaliteit van de interne controle.

Echter bij een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor met een minimale personele bezetting is de functiescheiding die nodig is voor een onafhankelijke toetsing tussen uitvoerder en toetser intern niet altijd haalbaar. In dergelijke gevallen ligt afbreuk aan de kwaliteit van de onafhankelijke interne toetsing door het uitbesteden van de interne-auditfunctie niet voor de hand. Indien de interne-auditfunctie wordt uitbesteed, ligt het in de rede dat de toetsing door de derde geschiedt onder sturing en toezicht van de financiële onderneming. De financiële onderneming blijft namelijk verantwoordelijk voor de vervulling van de onafhankelijke interne toetsing zoals opgenomen in artikel 17, vierde lid. Dit betekent dat de financiële onderneming altijd verantwoording dient te kunnen afleggen over de opzet en werking van de bedrijfsvoering met inachtneming van hetgeen bij of krachtens de Wft is voorgeschreven. Bij het bepalen welke derde de auditwerkzaamheden gaat uitvoeren en wie binnen de financiële onderneming verantwoordelijk is voor de sturing en het toezicht is van belang dat het risico van belangenverstremelingen expliciet in ogenschouw wordt genomen.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 27.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting op artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 27 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Dit wijzigingsonderdeel voorziet er in dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot uitbesteding gelden voor kredietunies.

Artikel 29

Een betaalinstantie, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte

risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 27, tweede lid, voert een adequaat beleid en beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het op structurele basis uitbesteden van werkzaamheden.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 29 geeft uitvoering aan artikel 3:18, derde lid, onderdeel b, dat in de artikelen 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. Het eerste lid van artikel 29 vervangt de artikelen 58 van de Rob en 2 en 5 van de Ruv. Dit artikel heeft betrekking op het uitbesteden van werkzaamheden op structurele basis en dus niet op incidentele dienstverlening. Bij het voeren van een adequaat beleid is het van belang dat de onderneming aandacht heeft voor de invloed van het uitbesteden van werkzaamheden op de beheerste uitoefening van het bedrijf. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld procedures die worden gevolgd en maatregelen die kunnen worden genomen in geval van tekortschietende dienstverlening door de derde en calamiteiten.

Het uitbesteden van werkzaamheden valt onder het operationeel risico. Artikel 23 bepaalt dat een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor beschikt over beleid gericht op het beheersen van de te lopen risico's. Onder de te lopen risico's valt ook het operationeel risico (zie de toelichting bij artikel 1). De risico's met betrekking tot uitbesteding volgen daarom het stramien van artikel 23. Het is van belang dat een financiële onderneming die op structurele basis werkzaamheden uitbesteedt, de risico's die daarmee samenhangen analyseert (zie de toelichting bij artikel 23, vijfde lid). Risicoanalyse is een essentieel element om te beoordelen of de werkzaamheden wel of niet kunnen worden uitbesteed.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 27.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting op artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 27 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Dit wijzigingsonderdeel voorziet er in dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot uitbesteding gelden voor kredietunies.

Artikel 30

Een betaalinstanting, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 27, tweede lid, beschikt over toereikende procedures, maatregelen, deskundigheid en informatie om de uitvoering van de op structurele basis uitbestede werkzaamheden te kunnen beoordelen.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 30 geeft uitvoering aan artikel 3:18, derde lid, onderdeel b, dat in de artikelen 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. Dit artikel verwerkt de

artikelen 64 van de Rob en 6 van de Ruv. De clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor beoordeelt regelmatig of de wijze waarop de uitbestede werkzaamheden worden uitgevoerd nog in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. Voor een adequate beoordeling van de uitbestede werkzaamheden dient de uitbestedende clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor over voldoende informatie te beschikken van de onderneming waaraan de werkzaamheden zijn uitbesteed. Tevens dient de uitbestedende financiële onderneming over de deskundigheid te beschikken om die informatie te kunnen beoordelen.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 27.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting op artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 27 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Dit wijzigingsonderdeel voorziet er in dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot uitbesteding gelden voor kredietunies.

Artikel 31

- 1. Een betaalinstanting, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar met beperkte risico-omvang, wisselinstelling of bijkantoor als bedoeld in artikel 27, tweede lid, legt de overeenkomst met de derde waaraan de werkzaamheden op structurele basis worden uitbesteed schriftelijk vast.**
- 2. In de overeenkomst wordt in ieder geval het volgende geregeld:**
  - a. de onderlinge informatie-uitwisseling, met inbegrip van afspraken over het beschikbaar stellen van informatie waarom de toezichhouders ter uitvoering van hun wettelijke taak verzoeken;**
  - b. de mogelijkheid voor de financiële onderneming of het bijkantoor om te allen tijde wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de derde geschiedt;**
  - c. de verplichting voor de derde om de financiële onderneming of het bijkantoor in staat te stellen blijvend te voldoen aan het bij of krachtens de wet bepaalde; en**
  - d. de mogelijkheid voor de toezichhouders om onderzoek ter plaatse te doen of te laten doen bij de derde; en**
  - e. de wijze waarop de overeenkomst wordt beëindigd, en de wijze waarop wordt gewaarborgd dat de financiële onderneming of het bijkantoor de werkzaamheden na beëindiging van de overeenkomst weer zelf kan uitvoeren of door een andere der-**

de kan laten uitvoeren.

3. De toezichthouders maken slechts gebruik van de mogelijkheid, bedoeld in het tweede lid, onderdeel d, indien niet op andere wijze kan worden vastgesteld dat ten aanzien van de uitbestede werkzaamheden wordt voldaan aan het bij of krachtens de wet bepaalde.

Stb. 2006, nr. 519

(...) Naar aanleiding van de opmerkingen van DNB [is] in artikel 31 opgenomen dat een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor in de schriftelijke overeenkomst de mogelijkheid regelt voor de financiële onderneming om te allen tijde wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de derde geschiedt en de mogelijkheid voor de toezichthouders om onderzoek ter plaatse te doen of te laten doen bij de derde die de werkzaamheden uitvoert. Het aanspreekpunt voor de toezichthouders is in eerste instantie de onder toezicht staande instelling. De toezichthouders maken slechts gebruik van de mogelijkheid om onderzoek ter plaatse te doen of te laten doen bij de derde indien niet op andere wijze kan worden vastgesteld dat ten aanzien van de uitbestede werkzaamheden wordt voldaan aan het bij of krachtens de wet bepaalde.

Dit artikel is gebaseerd op artikel 3:18, derde lid, onderdeel c, van de wet, dat in de artikelen 3:23, 3:26 en 3:27 van de wet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. Het eerste lid vervangt de artikelen 62 van de Rob en 7 van de Ruv.

In artikel 31, tweede lid, dat artikel 6 van de Ruv vervangt, zijn aspecten opgenomen die in ieder geval dienen te worden geregeld in de overeenkomst. In Nederland kan DNB op grond van artikel 1:52 van de wet van een ieder inlichtingen vorderen. Dit is niet altijd mogelijk als de onderneming waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed zich bevindt in een andere lidstaat of in een staat die geen lidstaat is. Uitgangspunt is dat de toezichthouders in eerste instantie de onder toezicht staande instelling vragen om informatie die zij nodig hebben voor de uitvoering van hun wettelijke taken. Vandaar dat in de schriftelijke overeenkomst moet zijn opgenomen dat de financiële onderneming relevante informatie krijgt van de onderneming waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed.

Verder is bepaald dat de uitbestedende onderneming te allen tijde wijzigingen kan aanbrengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de derde geschiedt. Dit kan bijvoorbeeld naar aanleiding zijn van aanwijzingen of instructies van DNB aan de uitbestedende financiële onderneming met betrekking tot de uitbestede werkzaamheden. Bovendien moeten de toezichthouders de mogelijkheid hebben onderzoek ter plaatse te doen of laten doen bij de derde. Dit is met name met het oog op buitenlandse ondernemingen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed. DNB kan namelijk al op grond van artikel 5:15 van de Algemene wet bestuursrecht plaatsen binnen Nederland betreden, dus ook onderzoek ter plaatse doen of laten doen bij een derde die is gevestigd in Nederland.

Op grond van het derde lid kunnen de toezichthouders slechts onderzoek ter plaatse doen of laten doen bij de derde indien op grond van de informatie die is verkregen van de uitbestedende onderneming of op andere wijze niet kan worden vastgesteld dat ten aanzien van de uitbestede werkzaamheden wordt voldaan aan het bij of krachtens de wet bepaalde.

Verder is van belang dat ook de wijze van beëindiging van de overeenkomst is geregeld. Te denken valt aan afspraken over onder welke omstandigheden de uitbestedende onderneming de overeenkomst kan beëindigen. Tenslotte is van belang dat

wordt gewaarborgd dat de financiële onderneming de werkzaamheden na beëindiging van de overeenkomst weer zelf kan uitvoeren of door een andere derde kan laten uitvoeren.

Advies RvS + Nader Rapport

De Raad adviseert artikel 31, tweede lid, onderdeel d, te laten vervallen en wijst op de mogelijkheden van samenwerking tussen toezichthoudende instanties van verschillende staten. Op grond van de samenwerkingsbepalingen in de Europese richtlijnen dienen de toezichthoudende instanties van de lidstaten elkaar gegevens of inlichtingen te verstrekken indien dat voor de vervulling van de toezichttaak nodig is. Tevens kan DNB na kennisgeving aan de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat bij een bijkantoor gegevens of inlichtingen verifiëren of doen verifiëren. Deze mogelijkheden van samenwerking zijn echter beperkt tot de toezichthoudende instanties binnen de EER. Daarnaast heeft DNB met een beperkt aantal staten buiten de EER samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Gelet hierop is het noodzakelijk dat in de overeenkomst tot uitbesteding de mogelijkheid voor toezichthouders is opgenomen om onderzoek ter plaatse te doen of te laten doen bij degene waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed. Ook in andere lidstaten, zoals het Verenigd Koninkrijk worden dergelijke eisen aan een uitbestedingsovereenkomst gesteld. Tenslotte wordt opgemerkt dat ook in Europees verband (onder andere in artikel 14, tweede lid, onder i, van de uitvoeringsrichtlijn markten voor financiële instrumenten wordt voorgeschreven dat de onderneming die werkzaamheden uitbesteedt maatregelen treft zodat toezichthoudende instanties effectief toegang hebben tot de gegevens over de uitbestede werkzaamheden en de bedrijfsruimten van de degene waaraan de werkzaamheden zijn uitbesteed.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij artikel 27.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting op artikel 10.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 27 (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Dit wijzigingsonderdeel voorziet er in dat de relevante artikelen in het Bpr met betrekking tot uitbesteding gelden voor kredietunies.

Artikel 32

De artikelen 29 tot en met 31 zijn niet van toepassing op het uitbesteden van werkzaamheden aan ondernemingen met zetel in een lidstaat die deel uitmaken van de groep waartoe de financiële onderneming behoort.

Stb. 2006, nr. 519

Voor het uitbesteden van werkzaamheden aan ondernemingen met zetel in een lidstaat die deel uitmaken van de groep waartoe de financiële onderneming behoort, is gekozen voor een verlicht regime ten opzichte van het uitbesteden van werkzaamheden aan ondernemingen buiten de groep. In het algemeen zullen de risico's van uitbesteding binnen de groep kleiner zijn dan bij het uitbesteden van werkzaamheden aan een onderne-

ming buiten de groep. Voor het uitbesteden van werkzaamheden aan een onderneming met zetel in een staat die geen lidstaat is, zijn wel alle artikelen van hoofdstuk 5 van toepassing. Het is noodzakelijk om nadere regels te stellen voor deze vorm van uitbesteding om het uitoefenen van adequaat toezicht door DNB mogelijk te maken.

Artikel 32a

- 1. Dit hoofdstuk is, met uitzondering van artikel 27a, slechts van toepassing op het uitbesteden van werkzaamheden door betaalinstellingen of elektronischgeldinstellingen voor zover het belangrijke werkzaamheden betreft.**
- 2. Een werkzaamheid wordt als belangrijk aangemerkt indien een gebrekkige of tekortschietende uitvoering ervan wezenlijk afbreuk zou doen aan de naleving door de betaalinstelling van de vergunningsvereisten, als bedoeld in artikel 2:3b van de wet, of van andere verplichtingen ingevolge de wet of Titel 7B van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, dan wel aan haar financiële resultaten of de soliditeit of continuïteit van haar betaaldiensten.**
- 3. Een werkzaamheid wordt als belangrijk aangemerkt indien een gebrekkige of tekortschietende uitvoering ervan wezenlijk afbreuk zou doen aan de naleving door de elektronischgeldinstelling van de vergunningvereisten, genoemd in artikel 2:10b van de wet, dan wel aan haar financiële resultaten of de soliditeit of continuïteit van haar dienstverlening ter zake van de uitgifte van elektronisch geld.**

Stb. 2009, nr. 437

In dit onderdeel wordt een artikel in Hoofdstuk 5 gevoegd, waarbij de belangrijkste artikelen van het hoofdstuk slechts van toepassing worden verklaard op betaalinstellingen als er sprake is van het uitbesteden van belangrijke operationele taken, zoals is aangegeven in artikel 17, zevende lid, van de richtlijn betaaldiensten.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting op artikel 10.

Hoofdstuk 5a. Instemmingsvereiste centrale tegenpartij en centrale effectenbe- waarinstelling

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:28a, derde lid, van de wet

Stb 2016, nr 506

Artikel 32aa

1. **Met betrekking tot het voornemen, bedoeld in artikel 3:28a, eerste lid, van de wet, legt de centrale tegenpartij over:**
  - a. **een beschrijving van de voorgenomen wijziging, bedoeld in het eerste lid;**
  - b. **gegevens op basis waarvan de Nederlandse Bank redelijkerwijs kan beoordelen of wordt voldaan aan hetgeen is bepaald in de artikelen 26 tot en met 35 en 40 tot en met 54 van de verordening, bedoeld in het eerste lid, en op basis waarvan de Autoriteit Financiële Markten redelijkerwijs een advies als bedoeld in artikel 2a van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten kan geven.**
2. **De centrale tegenpartij geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in artikel 3:28a, eerste lid, van de wet, voordat de Nederlandse Bank heeft ingestemd met de wijziging.**
3. **De Nederlandsche Bank neemt een besluit omtrent instemming:**
  - a. **binnen zes weken na de kennisgeving;**
  - b. **indien de Nederlandsche Bank binnen twee weken na ontvangst van de kennisgeving om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving; of**
  - c. **indien de Nederlandsche Bank de Autoriteit Financiële Markten om advies heeft gevraagd ingevolge artikel 2a Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten, binnen vier weken na ontvangst van dat advies.**

Stb 2014, nr 524

Bij de Wijzigingswet financiële markten 2014 en het Wijzigingsbesluit financiële markten 2014 is een regeling ingevoerd met betrekking tot de EMIR. Deze regeling betreft de wijziging van de wijze waarop een centrale tegenpartij uitvoering geeft aan bepaalde vereisten die in die verordening worden gesteld. Beoogd was een regeling te geven van de te volgen procedures, van welke wijzigingen kennis wordt gegeven, en welke gegevens daarbij worden verstrekt, alsmede de samenwerking tussen de AFM en DNB. Bij nader inzien geeft de regeling niet geheel weer hetgeen was beoogd. Daarom wordt de regeling thans aangepast. De regeling is verspreid over drie besluiten: de prudentiële aspecten in het Besluit prudentiële regels Wft, de gedragsaspecten in het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, en de samenwerking tussen de AFM en DNB in het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten. De regeling is als volgt. Een centrale tegenpartij geeft kennis van het voornemen tot wijziging van de wijze waarop zij uitvoering geeft aan de titels IV en V van EMIR. Titel IV geeft onder

meer voorschriften met betrekking tot organisatorische vereisten, gedragsregels en prudentiële vereisten, en titel IV heeft voorschriften met betrekking tot interoperabiliteitsregelingen. Zij geeft geen uitvoering aan het voornemen voordat de bevoegde toezichthouder heeft ingestemd met de wijziging.

Vanuit het oogpunt van de bevoegdheden van de toezichthouders kunnen deze voorschriften worden ingedeeld in drie categorieën. De eerste categorie bestaat uit voorschriften waarin uitsluitend DNB een rol heeft. Het betreft de artikelen 40 tot en met 50 EMIR, die betrekking hebben op onder andere beheer van risicoposities, marginvereisten, beheer van liquiditeitsposities, dekking van verliezen bij wanbetaling, zekerheidsvereisten, beleggingsbeleid, procedures in geval van wanbetaling, stress-testen en afwikkeling. Dit wordt geregeld in het nieuwe artikel 32aa Besluit prudentiële regels Wft.

De tweede categorie bestaat uit voorschriften waarin uitsluitend de AFM een rol heeft. Het betreft de artikelen 36 tot en met 39 EMIR, die betrekking hebben op de gedragsaspecten van centrale tegenpartijen, onder andere deelnamevereisten, transparantie, en scheiding en overdraagbaarheid van activa en posities die in de rekeningen bij de centrale tegenpartij worden gehouden. Dit wordt geregeld in het gewijzigde artikel 108a Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.

De derde categorie bestaat uit voorschriften waarin zowel DNB als de AFM een rol heeft. Het betreft de artikelen 26 tot en met 35 en 51 tot en met 54 EMIR, die betrekking hebben op onder andere organisatiestructuur, risicobeheer, informatietechnologiesystemen, bedrijfsvoering, informatieverstrekking aan bevoegde autoriteiten, beheersing van belangenconflicten, bedrijfscontinuïteit- en noodherstelplan, uitbesteding en interoperabiliteitsregelingen. Indien de centrale tegenpartij voornemens is een wijziging aan te brengen in de wijze waarop zij uitvoering geeft aan deze voorschriften, geeft zij daarvan kennis aan DNB. Naast de eerste categorie is ook de derde categorie geregeld in artikel 32aa Besluit prudentiële regels Wft. DNB vraagt hierover advies aan de AFM. DNB volgt het advies van de AFM op tenzij zwaarwegende redenen betreffende de soliditeit van de aanvrager of de stabiliteit van het financiële stelsel naar het oordeel van DNB aanleiding geven van het advies van de AFM af te wijken. De verplichting van DNB om advies te vragen aan de AFM en de gronden waarop zij van het advies mag afwijken zijn geregeld in artikel 2a Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten.

De invoeging van artikel 32aa Besluit prudentiële regels Wft hangt samen met de wijziging van artikel 2a Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten (zie artikel VII, onderdeel B) en de wijziging van artikel 108a Besluit Gedragstoezicht (artikel II, onderdeel P). Zie hierover ook de algemene toelichting met betrekking tot de samenwerking tussen de AFM en DNB inzake EMIR [opgenomen in de vier alinea's hierboven (*red.*)].

In artikel 32aa Besluit prudentiële regels Wft wordt verwezen naar de artikelen 26 tot en met 35 en 40 tot en met 54 EMIR. Voor de goede orde wordt erop gewezen dat dit niet betekent dat DNB ook met betrekking tot al deze artikelen uitsluitend bevoegd is. Dat is slechts het geval met betrekking tot de artikelen 40 tot en met 50 EMIR, die de prudentiële vereisten bevatten. Met betrekking tot de artikelen 26 tot en met 35 en 51 tot en met 54 hebben DNB en de AFM een gezamenlijke rol; deze staat niet in artikel 32aa Besluit prudentiële regels Wft maar in artikel 2a Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten.

In het derde lid is de kern van het instemmingsvereiste tot uit-

drukking gebracht. De centrale tegenpartij geeft geen uitvoering aan het voornemen voordat DNB heeft ingestemd.

In het vierde lid is bepaald binnen welke termijn DNB een besluit dient te nemen. Onderdeel c heeft betrekking op de situatie waarin DNB de AFM om advies vraagt. Voor de goede orde wordt erop gewezen dat in dit onderdeel niet mag worden gelezen dat DNB de keuze heeft om advies te vragen; zij is daartoe verplicht in de gevallen, genoemd in artikel 2a Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten.

Artikel 32bb

- 1. Met betrekking tot een voornemen tot wijziging als bedoeld in artikel 3:28a, tweede lid, van de wet legt de centrale effectenbewaarinstelling over aan de Nederlandsche Bank:**
  - a. een beschrijving van de voorgenomen wijziging;**
  - b. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank redelijkerwijs kan beoordelen of wordt voldaan aan de artikelen 39 tot en met 47, 54 en 59 van de verordening centrale effectenbewaarinstellingen.**
- 2. De centrale effectenbewaarinstelling geeft geen uitvoering aan het voornemen voordat de Nederlandsche Bank heeft ingestemd met de wijziging.**
- 3. De Nederlandsche Bank neemt een besluit omtrent instemming:**
  - a. binnen zes weken na ontvangst van de kennisgeving; of**
  - b. indien de Nederlandsche Bank binnen twee weken na ontvangst van de kennisgeving om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving.**

Stb 2016, nr 506

§ 1. Inleiding

Dit besluit dient, tezamen met de Wet uitvoering verordening centrale effectenbewaarinstellingen en de eerdere aanpassing van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten, ter uitvoering van verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012, PbEU 2014, L 257 (hierna: verordening).

De verordening voorziet in Europees geharmoniseerde regels op het gebied van het afwickelen van effectentransacties en bevat geharmoniseerde vereisten voor de vergunningverlening aan en het toezicht op centrale effectenbewaarinstellingen. De verordening introduceert daarmee een Europeesrechtelijk vergunningenkader voor centrale effectenbewaarinstellingen. De verordening heeft rechtstreekse werking en behoeft als zodanig geen omzetting in Nederlandse wet- en regelgeving. Wel zijn reeds de bevoegde toezichthouders aangewezen die zijn belast met de uitvoering en handhaving van de verordening.⁷⁴ Daar-

naast is in de Wet uitvoering verordening centrale effectenbewaarinstellingen onder meer het handhavingsinstrumentarium dat de toezichthouders ter beschikking staat op punten in lijn gebracht met de verordening. De Wet uitvoering verordening centrale effectenbewaarinstellingen noopt voorts tot enkele aanpassingen in een drietal algemene maatregelen van bestuur. Deze aanpassingen, waarin het onderhavige besluit voorziet, worden hierna toegelicht.

De Wet uitvoering verordening centrale effectenbewaarinstellingen is inmiddels in werking getreden.⁷⁵ Geregeld wordt daarom dat de bepalingen uit het onderhavige besluit per 1 januari 2017 in werking zullen treden, zodat de benodigde uitvoeringsregelgeving gereed is in afwachting van de overgang naar het nieuwe Europeesrechtelijk vergunningenkader uit de verordening. Relevant is dat hoewel de verordening in beginsel in werking is getreden, dit voornamelijk niet het geval is voor alle technische reguleringsnormen die de in de verordening opgenomen vergunningvereisten uitwerken. Pas na inwerkingtreding van die technische reguleringsnormen kunnen vergunningen op grond van de verordening aan centrale effectenbewaarinstellingen worden verleend. Naar verwachting zal inwerkingtreding niet voor 1 januari 2017 geschieden.

§ 2. Het onderhavige besluit

Indien een centrale effectenbewaarinstelling voornemens is de wijze waarop zij uitvoering geeft aan bepaalde artikelen uit de verordening substantieel te wijzigen, dient zij ingevolge artikel 3:28a, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 4:27a, tweede lid van de Wet op het financieel toezicht (Wft) de bevoegde toezichthouder schriftelijk kennis te geven van de voorgenomen wijzigingen. Voor sommige bepalingen uit de verordening is als bevoegde toezichthouder aangewezen DNB, voor andere bepalingen is dat de AFM. De wijzigingen in de artikelen I en II van het onderhavige besluit regelen welke informatie en gegevens een centrale effectenbewaarinstelling in een dergelijk geval aan de bevoegde toezichthouder dient te overleggen. Er moet worden overgelegd een beschrijving van de voorgenomen wijziging en gegevens op basis waarvan DNB onderscheidenlijk de AFM redelijkerwijs kan beoordelen of de voorgenomen wijziging geen afbreuk doet van de plicht van centrale effectenbewaarinstellingen om te voldoen aan de desbetreffende bepalingen in de verordening. Voorts wordt geregeld dat een centrale effectenbewaarinstelling geen uitvoering geeft aan de voorgenomen wijziging totdat de bevoegde toezichthouder daarmee instemt. Daartoe past het onderhavige besluit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) en het Besluit bijzondere prudentiële regels Wft (Bpr) aan.

Ook krijgt DNB de mogelijkheid een bindende aanbeveling te doen aan de AFM indien een centrale effectenbewaarinstelling kennis geeft van een voorgenomen wijziging waarmee de AFM dient in te stemmen. Dit volgt uit het derde lid van artikel 108b van het Bgfo, dat wordt ingevoegd door artikel II van dit besluit. De AFM stelt DNB in kennis van het voorgenomen besluit omtrent instemming. Indien DNB naar aanleiding van de inkennisstelling van oordeel is dat zwaarwegende redenen betreffende de soliditeit van de betrokken onderneming of de stabiliteit van het financiële stelsel daartoe aanleiding geven, kan zij binnen zes weken na de inkennisstelling een bindende aanbeveling als

⁷⁴ Besluit van 19 februari 2015 tot wijziging van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten in verband met de uitvoering en handhaving van verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende

centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (PbEU 2014, L 257) (Stb. 2015, 97).

⁷⁵ Stb. 2015, 504.

Besluit prudentiële regels (Bpr)

bedoeld in artikel 2b van het Besluit uitvoering EU-verordeningen doen. De AFM is gehouden uitvoering te geven aan de bindende aanbeveling.

Ten slotte bevat artikel III van dit besluit een wijziging van het Besluit bestuurlijke boetes. De wijziging regelt dat de toezichthouder bij het vaststellen van een bestuurlijke boete die wordt opgelegd aan een centrale effectenbewaarinstelling of op grond van de verordening aangewezen bank rekening houdt met de in de verordening genoemde omstandigheden. Het gaat onder meer om de ernst en duur van de inbreuk, de mate van verantwoordelijkheid van de voor de inbreuk verantwoordelijke persoon en de financiële draagkracht van de voor de inbreuk verantwoordelijke persoon.

Hoofdstuk 6 Wijzigingen met betrekking tot verstrekte gegevens

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:29, derde lid, 3:42, 3:43, tweede lid, en 3:48, derde lid van de wet

Stb. 2006, nr. 519

Op grond van artikel 3:29 van de wet moet een clearinginstelling, kredietinstelling of verzekeraar wijzigingen met betrekking tot onderwerpen waarover verstrekking van gegevens is voorgeschreven, melden aan DNB. Op grond van hetzelfde artikel wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald welke wijzigingen het betreft, op welk moment en op welke wijze de melding plaatsvindt, welke gegevens daarbij worden verstrekt en, indien van toepassing, onder welke voorwaarden de wijzigingen ten uitvoer mogen worden gelegd.

De te melden wijzigingen zijn onderverdeeld in drie categorieën. De eerste categorie wijzigingen zijn wijzigingen die vooraf moeten worden gemeld, dat wil zeggen dat *het voornemen* tot de wijziging moet worden gemeld. Aan het voornemen kan geen uitvoering worden gegeven indien DNB heeft medegedeeld bezwaar daartegen te hebben. DNB heeft een termijn van zes weken voor het doen van deze mededeling. De tweede categorie betreft wijzigingen die onverwijld na de totstandkoming moeten worden gemeld. De derde categorie omvat wijzigingen die binnen twee weken na de totstandkoming van de wijziging moeten worden gemeld.

Een regeling betreffende wijzigingen met betrekking tot de namen en adressen van degenen die een gekwalificeerde deelneming houden in de financiële onderneming, alsmede de omvang van de desbetreffende gekwalificeerde deelneming is niet opgenomen in deze algemene maatregel van bestuur. Een regeling dienaangaande is opgenomen in artikel 3:103 van de wet.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel preciseert een verwijzing.

Artikel 32b

1. Een betaalinstelling of elektronischgeldinstelling geeft onverwijld schriftelijk aan de Nederlandsche Bank kennis van een wijziging in de ingevolge artikel 2:3b, tweede lid, van de wet respectievelijk ingevolge artikel 2:10b, tweede lid, van de wet verstrekte gegevens met betrekking tot:

- a. de activiteiten die de betaaldienstverlener of de elektronischgeldinstelling voornemens is te verrichten;
- b. het bedrijfsplan waarmee wordt aangetoond dat de betaaldienstverlener of de elektronischgeldinstelling in staat is gebruik te maken van passende en evenredige systemen, middelen en procedures om op een gezonde basis te opereren;
- c. de identiteit van personen die, direct of indirect, gekwalificeerde deelnemingen als bedoeld in artikel 1 van de wet in de betaaldienstverlener of de elektronischgeldinstelling bezitten, alsmede de omvang van hun deelnemingen en het bewijs van hun geschiktheid;
- d. indien van toepassing, de accountantsorganisatie of het auditkantoor, bedoeld in

artikel 1, eerste lid, onderdelen a en c, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, belast met de wettelijke controle bedoeld in artikel 2, onderdeel 1, van de richtlijn nr. 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PbEU L 157) van de jaarrekening van de betaaldienstverlener of de elektronischgeldinstelling;

- e. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank heeft geoordeeld dat wordt voldaan aan hetgeen ingevolge artikel 3:8 van de wet is bepaald met betrekking tot de geschiktheid van de personen die het dagelijks beleid bepalen;
  - f. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank heeft geoordeeld dat wordt voldaan aan hetgeen ingevolge artikel 3:9 van de wet is bepaald met betrekking tot de betrouwbaarheid van de personen die het beleid bepalen of mede bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken;
  - g. het voorgenomen beleid met betrekking tot de integere bedrijfsuitoefening, bedoeld in artikel 3:10, eerste lid, van de wet;
  - h. de inrichting van de bedrijfsvoering met betrekking tot de beheerste en integere bedrijfsuitoefening, bedoeld in artikel 3:17, eerste en tweede lid, van de wet;
  - i. de wijze waarop wordt voldaan aan het ingevolge artikel 3:29a van de wet bepaalde met betrekking tot de geldmiddelen die worden of zijn ontvangen van betaaldienstgebruikers of betaaldienstverleners en met betrekking tot de geldmiddelen die worden of zijn ontvangen in ruil voor elektronisch geld dat is uitgegeven; en
  - j. het eigen vermogen, bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet.
- 2. Bij de toepassing van het eerste lid, onderdelen h en i, geeft de betaalinstelling een beschrijving van de wijzigingen in de regelingen voor accountantscontrole en de organisatorische regelingen die hij heeft getroffen voor het nemen van alle redelijke maatregelen om de belangen van zijn gebruikers te beschermen en om de continuïteit en betrouwbaarheid bij het uitvoeren van betaaldiensten te garanderen.**
- 3. Het eerste lid, onderdeel f, is niet van toepassing indien de wijziging een persoon betreft wiens betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet door een toezichthouder reeds is vastgesteld, tenzij de Nederlandsche Bank besluit dat een redelijke aanleiding bestaat tot een nieuwe beoordeling als bedoeld in artikel**

3:9, tweede lid, van de wet.

Stb. 2009, nr. 437

In dit onderdeel wordt, ter implementatie van artikel 14 van de richtlijn betaaldiensten, de verplichting opgenomen om het ter kennis van de Nederlandsche Bank te brengen als er wijzigingen zijn in de gegevens die moeten worden aangeleverd voor een vergunning. Samen met de wijziging van de artikelen 34 en 35 dienen betaalinstantellingen de Nederlandsche Bank in kennis te stellen van wijzigingen in alle gegevens die krachtens artikel 2:3b van de wet dienen te worden verstrekt.

Stb. 2010, nr. 801

Bij de vaststelling van artikel 32b, eerste lid, (Stb. 2009, 437; Artikel IV, onderdeel M) is in de opsomming geen onderdeel c opgenomen. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Stb. 2011, nr. 673

Relevante wijzigingen in haar situatie moeten door de elektronischgeldinstelling aan de Nederlandsche Bank worden gemeld op grond van artikel 32b van het Besluit prudentiële regels Wft. Dat kan bijvoorbeeld een wijziging zijn in de methode waarop de ontvangen geldmiddelen veilig worden gesteld. Het kan ook een wijziging zijn van een bank die de veiliggestelde fondsen beheert of een wijziging van een verzekeraar die de verzekering inzake de geldmiddelen in portefeuille heeft. Een wijziging van persoon die het dagelijks beleid bepaalt, moet op grond van artikel 33 vooraf ter instemming worden voorgelegd aan de Nederlandsche Bank. Ook gegevens die van belang zijn in verband met de betrouwbaarheid van een (mede)beleidsbepaler en een wijziging in adresgegevens van de financiële onderneming zelf, moeten op grond van de artikelen 34 en 35, schriftelijk aan de Nederlandsche Bank worden medegedeeld.

Stb. 2012, nr. 695

In de Wet introductie Geschiktheidseis⁷⁶ is de term deskundigheid vervangen door geschiktheid. De onderliggende wijzigingen vervangen de term «deskundigheid» door «geschiktheid».

Artikel 33

1. Een afwikkelonderneming, bank, betaalinstantelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar of wisselinstelling als bedoeld in artikel 3:29, eerste lid, 3:42, 3:43, tweede lid, of 3:49 van de wet geeft schriftelijk aan de Nederlandsche Bank kennis van het voornemen tot een wijziging van:
  - a. de personen die het dagelijks beleid van de financiële onderneming bepalen of het beleid van de financiële onderneming bepalen of mede bepalen;
  - b. indien van toepassing, de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming; en
  - c. indien van toepassing, de personen werkzaam onder verantwoordelijkheid van een bank of verzekeraar, die een leidinggevende functie vervullen direct onder het echeleon van de beleidsbepalers en verantwoor-

delijk zijn voor natuurlijke personen wier werkzaamheden het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk kunnen beïnvloeden.

2. De financiële onderneming geeft geen uitvoering aan het voornemen voordat de Nederlandsche Bank heeft ingestemd met de wijziging. De Nederlandsche Bank neemt een besluit omtrent instemming:
  - a. binnen zes weken na ontvangst van de kennisgeving; of
  - b. indien de Nederlandsche Bank binnen twee weken na ontvangst van de kennisgeving om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving.
3. Met betrekking tot het voornemen legt de financiële onderneming de volgende gegevens over:
  - a. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank redelijkerwijs kan beoordelen of wordt voldaan aan hetgeen in artikel 3:8 van de wet wordt bepaald met betrekking tot de geschiktheid van de betrokkene;
  - b. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank, onder overeenkomstige toepassing van de artikelen 6 tot en met 9, redelijkerwijs kan beoordelen of wordt voldaan aan hetgeen ingevolge artikel 3:9 van de wet wordt bepaald met betrekking tot de betrouwbaarheid van de betrokkene.
4. De gegevens, bedoeld in het derde lid, onderdeel a, zijn:
  - a. een opgave van de naam, het adres en de functie;
  - b. een curriculum vitae;
  - c. een opgave van de geldige relevante diploma's; en
  - d. een kopie van een geldig identiteitsbewijs.
5. Het derde lid, onderdeel b, is niet van toepassing indien het voornemen tot wijziging een persoon betreft wiens betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet door een toezichthouder reeds is vastgesteld, tenzij de Nederlandsche Bank besluit dat een redelijke aanleiding bestaat tot een nieuwe beoordeling als bedoeld in artikel 3:9, tweede lid, van de wet.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel noemt de wijzigingen waarvan vooraf kennis aan DNB moet worden gegeven. De financiële onderneming geeft geen uitvoering aan het voornemen voordat DNB hiermee heeft ingestemd. DNB heeft zes weken de tijd om mee te delen dat zij niet instemt, of, indien zij binnen twee weken om nadere gegevens heeft verzocht, vier weken na ontvangst van die gegevens. DNB beslist in elk geval binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving. Dit is in tweeërlei opzicht een wijziging ten opzichte van de artikelen 13, tweede lid, van de Wtk 1992 en 75, tweede lid, van de Wtv 1993. Op grond van deze artikelen moet DNB alleen reageren als zij het voornemen afwijst, maar behoeft zij niet te reageren wanneer zij instemt met het voornemen. Op grond van artikel 33 moet DNB altijd een besluit nemen, niet alleen wanneer zij het voornemen afwijst, maar ook

⁷⁶ Kamerstuk 32.786, nr. 2.

wanneer zij met het voornemen instemt. Deze wijziging hangt samen met artikel 3:9, tweede lid, van de wet, waarin is bepaald dat de betrouwbaarheid van een persoon buiten twijfel staat wanneer dat eenmaal door een toezichthouder voor de toepassing van de wet is "vastgesteld". Wanneer DNB niet reageert op een voornemen tot wijziging van een bestuurder, kan onduidelijkheid ontstaan over de vraag of de betrouwbaarheid nu is "vastgesteld".

Een ander verschil met de voorheen bestaande sectorale toezichtwetten betreft de termijn. In het tweede lid is opgenomen dat de financiële onderneming geen uitvoering geeft aan het voornemen voordat DNB heeft ingestemd met de wijziging. Voor twee situaties is een termijn bepaald waarbinnen DNB moet besluiten omtrent de instemming. De eerste situatie is die waarin DNB geen nadere gegevens vraagt. In dat geval moet DNB binnen zes weken na ontvangst van de kennisgeving besluiten omtrent de instemming. De tweede situatie is die waarin DNB wel nadere gegevens vraagt. In dat geval dient DNB binnen vier weken na ontvangst van die gegevens te reageren. DNB heeft twee weken na ontvangst van de kennisgeving de tijd om nadere gegevens te vragen. Het is mogelijk dat DNB aan een ander dan de financiële onderneming nadere gegevens vraagt, bijvoorbeeld aan de Landelijk Officier van Justitie. Het is voorstelbaar dat deze derde eerst na lange tijd de nadere gegevens verstrekt. Nu de financiële onderneming geen invloed heeft op het tijdstip waarop deze derde de nadere gegevens verstrekt, en dus ook niet op het tijdstip waarop de beslistermijn voor DNB aanvangt, zou zonder nadere bepaling de situatie kunnen ontstaan waarin de financiële onderneming buiten haar toedoen zeer lang op een besluit van DNB moet wachten. Dat is ongewenst. Daarom is bepaald dat DNB in ieder geval binnen dertien weken na de ontvangst van de kennisgeving een besluit neemt. Aldus heeft DNB een prikkel om bij de derde op verstrekking van de gegevens aan te dringen. De termijn van dertien weken sluit overigens aan bij de termijn waarbinnen op de vergunningaanvraag moet worden beslist.

Stb. 2008, nr. 581

De verwijzing naar artikel 3:41 van de Wft vervalt, omdat dat artikel alleen betrekking heeft op de voorwaarden waaronder een wijziging met betrekking tot onderwerpen waarover DNB reeds eerder gegevens heeft ontvangen, ten uitvoer mogen worden gelegd.

Stb. 2010, nr. 801

De wijziging van artikel 33 is van redactionele aard.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 32b.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 32b.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2013, nr 537

De artikelen 33 tot en met 37 hebben betrekking op de inkenningstelling van DNB van wijziging van gegevens. De categorie van financiële ondernemingen waarop de artikelen betrekking hebben, wordt uitgebreid met afwikkelondernemingen. Daarmee wordt de omzetting van PFMI's in andere artikelen ondersteund.

Stb 2015, nr. 308

In de Wijzigingswet financiële markten 2015 is de reikwijdte van de artikelen 3:8 en 3:9 van de Wft verruimd. De geschiktheids- en betrouwbaarheidstoetsing is nu ook van toepassing op personen die werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een bank of verzekeraar en een leidinggevende functie vervullen direct onder het niveau van de beleidsbepalers. Ingevolge het nieuwe onderdeel c van artikel 33, eerste lid, dient een bank of verzekeraar de Nederlandsche Bank (DNB) schriftelijk in kennis te stellen van voorgenomen benoemingen van de hiervoor bedoelde personen. Aan zo'n voornemen mag geen uitvoering worden gegeven voordat DNB daarmee heeft ingestemd (artikel 33, tweede lid).

Artikel 33 is niet meer van toepassing op entiteiten voor risico-acceptatie (zie paragraaf 2, onderdeel b, van deze toelichting), maar wel op premiepensioeninstellingen. Deze laatste categorie ontbrak abusievelijk in de opsomming aan het begin van het eerste lid en is nu toegevoegd.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken er toe dat de artikelen 33, 34 en 35 van toepassing worden op kredietunies. Deze artikelen regelen op grond van artikel 3:29, derde lid, van de wet dat wijzigingen met betrekking tot eerder verstrekte gegevens moeten worden gemeld aan DNB. Het betreft hier wijzigingen met betrekking tot personen die het dagelijks beleid van de onderneming bepalen (artikel 33), wijzigingen van gegevens op basis waarvan DNB eerder de betrouwbaarheid van een beleidsbepaler heeft beoordeeld (artikel 34) en wijzigingen in zaken als de statuten en de zeggenschapsstructuur van de onderneming (artikel 35).

Artikel 34

- 1. Een afwikkelonderneming, betaalinstelling, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank, kredietunie, premiepensioeninstelling, verzekeraar of wisselinstelling als bedoeld in artikel 33, eerste lid, geeft schriftelijk kennis aan de Nederlandsche Bank van een wijziging van gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank heeft geoordeeld dat wordt voldaan aan hetgeen ingevolge artikel 3:9 wordt bepaald met betrekking tot de betrouwbaarheid van de in dat artikel bedoelde personen.**
- 2. De financiële onderneming geeft van een wijziging als bedoeld in het eerste lid onverwijld schriftelijk kennis nadat zij van de wijziging op de hoogte is gekomen.**

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel is naar strekking overgenomen uit de artikelen 13, derde lid, van de Wtk 1992 en 75, derde lid, van de Wtv 1993. In die artikelen was bepaald dat wijziging in de antecedenten moeten worden gemeld. Strikt genomen is dat een minder gelukkige formulering. De antecedenten zelf wijzigen niet. Met betrekking tot de voorgeschiedenis van iemands leven kunnen nieuwe gegevens bekend worden. Deze moeten onverwijld na het bekend worden aan DNB worden gemeld. Voorts is het mogelijk dat tijdens het lopend toezicht zich ontwikkelingen voordoen in iemands leven die in een denkbeeldig toekomstig antecedentenonderzoek zouden moeten worden gemeld, zoals een strafrechtelijke veroordeling. Indien zich een dergelijke ontwikkeling voordoet, moet zij onverwijld worden gemeld.

Artikel 34 is in zijn bewoordingen niet identiek aan de genoemde artikelen in de Wtk 1992 en de Wtv 1993, maar inhoudelijk wordt hetzelfde bedoeld.

Met betrekking tot de deskundigheid wordt het volgende opgemerkt. Afgezien van de mogelijkheid dat de deskundigheid van een betrokkene als gevolg van bijvoorbeeld een ongeval opeens achteruit gaat, is het moeilijk voorstelbaar dat zich abrupte nadelige wijzigingen in diens deskundigheid voordoen. Er is geen aanleiding de verplichting op te nemen gevegens over te leggen met betrekking tot een achteruitgang van deskundigheid. Voorts is voorstelbaar dat iemand deskundig was maar bijvoorbeeld de ontwikkelingen op zijn vakgebied niet goed bijhoudt waardoor zijn deskundigheid niet langer aansluit bij de laatste stand van zaken. De verplichting om met betrekking tot een dergelijke relatieve achteruitgang van deskundigheid gegevens over te leggen aan DNB laat zich niet goed vastleggen in de wet.

Iets anders doet zich voor wanneer een dagelijksbeleidsbepaler met een bepaalde deskundigheid wordt vervangen door een dagelijksbeleidsbepaler met een deskundigheid op een ander terrein. Het is in een dergelijke situatie voorstelbaar dat in de deskundigheid van het bestuur als geheel een leemte ontstaat. Een dergelijke wijziging is kenbaar voor DNB. Van het voornemen tot wijziging van de samenstelling van het bestuur dient kennis te worden gegeven aan DNB, inclusief de specifieke deskundigheid van de te benoemen persoon. Wanneer DNB de deskundigheid van de vertrekkende persoon vergelijkt met te benoemen persoon, zal haar een dergelijke leemte in de deskundigheid van het bestuur als geheel opvallen. Het is niet nodig te bepalen dat in een dergelijk geval extra gegevens dienen te worden overgelegd.

Stb. 2009, nr. 437

In dit onderdeel worden de artikelen 34 en 35 van het Bpr Wft toegepast op betaalinstanten. Artikel 34 van het Bpr Wft verplicht een betaalinstante om wijzigingen door te geven die van invloed kunnen zijn op het oordeel van de Nederlandsche Bank over de betrouwbaarheid van personen die het beleid (mede) bepalen. Het gaat dan in elk geval om de antecedenten die genoemd zijn in artikel 6 van het Besluit prudentiële regels Wft. Artikel 35 van het Bpr Wft regelt dat ook een wijziging van naam, adres, rechtsvorm, handelsnaam, registratie in het handelsregister, zeggenschapsstructuur en zetel tijdig aan de Nederlandsche Bank moet worden doorgegeven.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 32b.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb. 2013, nr. 537

Zie de toelichting bij art. 33 (red.).

Stb. 2015, nr. 308

De onderdelen Q en R hebben betrekking op hoofdstuk 6 van het Bpr inzake wijzigingen met betrekking tot verstrekte gegevens. Dit hoofdstuk is niet langer van toepassing op entiteiten voor risico-acceptatie, aangezien het toezicht op die categorie financiële ondernemingen wordt geregeld in titel I, hoofdstuk XV van de verordening.

De aanpassing van artikel 39, eerste lid, in onderdeel R zorgt ervoor dat de daar geregelde verplichting – om DNB schriftelijk

kennis te geven van een voornemen tot wijziging van de af te sluiten overeenkomsten – alleen nog van toepassing is op verzekeraars met beperkte risico-omvang. Voor richtlijnverzekeraars is er geen ruimte meer tot het stellen van dergelijke regels.

Stb. 2015, nr. 512

Zie de toelichting bij art. 33 (red.).

Stb. 2017, nr. 190

Dit artikel wijzigt het eerste lid van artikel 34 en 35 van het Besluit prudentiële regels Wft. Destijds is in het Besluit introductie premiepensioeninstellingen nagelaten voor premiepensioeninstellingen eveneens voor te schrijven dat ook wijzigingen in aan DNB aangeleverde informatie moeten worden doorgegeven.

Artikel 35

1. Een afwikkelonderneming, betaalinstante, clearinginstante, elektronischgeldinstante, bank, kredietunie, premiepensioeninstante, verzekeraar of wisselinstante als bedoeld in artikel 33, eerste lid, geeft schriftelijk kennis aan de Nederlandsche Bank van een wijziging in:

- a. de naam of het adres van de financiële onderneming;**
- b. de rechtsvorm van de financiële onderneming;**
- c. indien van toepassing, de statutaire zetel, de statutaire naam en de handelsnaam of handelsnamen;**
- d. indien van toepassing, het nummer van inschrijving in het handelsregister;**
- e. indien van toepassing, de statuten van de financiële onderneming;**
- f. de zeggenschapsstructuur binnen de financiële onderneming; en**
- g. indien van toepassing, het adres van een in een andere staat gelegen bijkantoor.**

2. De financiële onderneming geeft van een wijziging als bedoeld in het eerste lid kennis binnen twee weken nadat de wijziging zich heeft voorgedaan.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel noemt de wijzigingen waarvan aan DNB kennis dient te worden gegeven binnen twee weken na de totstandkoming van de wijziging. Met betrekking tot de naam of adres, de rechtsvorm, de statutaire zetel en de statutaire naam of handelsnamen zij het volgende opgemerkt. Het spreekt voor zich dat deze gegevens ook onder de oude toezichtwetten bij een vergunningaanvraag werden verstrekt, ook al stond dat niet in elke toezichtwet even duidelijk. Het spreekt evenzeer voor zich dat, nu van deze gegevens kennis wordt gegeven in het kader van de vergunningaanvraag, ook van de wijzigingen daarin kennis moet worden gegeven.

Met betrekking tot een wijziging van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur wordt het volgende opgemerkt. In de Wtk 1992 en de Wtv 1993 was wel bepaald dat gegevens daaromtrent bij de aanvraag van de vergunning dienden te worden overgelegd, maar was niet bepaald dat een wijziging in de zeggenschapsstructuur van de groep dienden te worden gemeld. Bij nader inzien is dat ongewenst. Het is ongerijmd dat bij de aanvraag van de vergunning die gegevens wel moet worden

gemeld, maar wijzigingen met betrekking tot die gegevens niet. Daarom is ook deze wijziging hier opgenomen.

Stb. 2009, nr. 437

Zie de toelichting bij art. 34.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 32b.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2013, nr 537

Zie de toelichting bij art. 33 (*red.*).

Stb. 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 34.

Stb. 2015, nr. 512

Zie de toelichting bij art. 33 (*red.*).

Stb 2017, nr 190

Zie de toelichting bij art. 34 (*red.*).

Artikel 36

1. Een afwikkelonderneming, clearinginstelling, bank, verzekeraar of wisselinstelling als bedoeld in artikel 3:29, eerste lid, 3:42 of 3:43, eerste lid, van de wet geeft schriftelijk aan de Nederlandsche Bank kennis van het voornemen tot een wijziging van de personen die het dagelijks beleid van het bijkantoor bepalen.
2. Artikel 33, tweede tot en met vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Stb. 2006, nr. 519

Deze artikelen zien op de situatie waarin een financiële onderneming met zetel in Nederland een bijkantoor heeft buiten Nederland, ten aanzien waarvan wijzigingen worden voorgenomen. Voor de wijzigingen, genoemd in de artikelen 36 en 37, waarvan kennis dient te worden gegeven aan DNB maakt het geen verschil of het bijkantoor is gelegen in een andere lidstaat dan wel in een staat die geen lidstaat is. Daarom zijn deze twee situaties samengevoegd. Artikel 36 heeft betrekking op wijziging van de personen die het dagelijks beleid van het bijkantoor bepalen. Artikel 37, eerste lid, geeft bijzondere regels voor kredietinstellingen. Het is mogelijk dat op het bijkantoor een ander depositogarantiestelsel van toepassing is dan dat, bedoeld in 3:259, tweede lid, van de wet. DNB behoeft daar niet noodzakelijkerwijs van op de hoogte te zijn. Om die reden is het nuttig dat artikel 37, tweede lid, bepaalt dat ook van een wijziging met betrekking tot de toepasselijkheid van een dergelijk depositogarantiestelsel kennis wordt gegeven aan DNB. Artikel 37, vierde lid, is overgenomen uit artikel 16, vijfde lid, van de Wtk 1992. Indien een clearinginstelling of kredietinstelling haar bedrijf wenst te staken, moeten de cliënten enige tijd hebben om een andere clearinginstelling of kredietinstelling te zoeken of om te besluiten mee te verhuizen naar het hoofdkantoor. Artikel 38 geldt voor alle typen verzekeraars (levensverzekeraars, schadeverzekeraars en natura-uitvaartverzekeraars).

Stb. 2008, nr. 581

De eerste en tweede wijziging in dit onderdeel herstellen onjuiste verwijzingen. De derde wijziging is van redactionele aard.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2013, nr 537

Zie de toelichting bij art. 33 (*red.*).

Artikel 37

1. Een afwikkelonderneming, clearinginstelling, bank of verzekeraar als bedoeld in artikel 3:29, eerste lid, van de wet met zetel in Nederland die haar bedrijf uitoefent vanuit een in een andere lidstaat gelegen bijkantoor geeft schriftelijk aan de Nederlandsche Bank en de toezichhoudende instantie van die lidstaat kennis van een wijziging in het adres van het bijkantoor.
2. Onverminderd het eerste lid, geeft een bank als bedoeld in artikel 3:29, eerste lid, van de wet, met zetel in Nederland die haar bedrijf uitoefent vanuit een in een andere lidstaat gelegen bijkantoor geeft schriftelijk aan de Nederlandsche Bank en de toezichhoudende instantie van die lidstaat kennis van een wijziging met betrekking tot de toepasselijkheid van een depositogarantiestelsel op het bijkantoor.
3. De financiële onderneming geeft van een wijziging als bedoeld in het eerste of tweede lid kennis binnen twee weken nadat de wijziging zich heeft voorgedaan.
4. Een afwikkelonderneming, clearinginstelling of bank als bedoeld in artikel 3:29, eerste lid, van de wet die haar bedrijf uitoefent vanuit een in een andere lidstaat gelegen bijkantoor, geeft schriftelijk kennis aan de Nederlandsche Bank en de toezichhoudende instantie van die lidstaat van het voornemen de uitoefening van haar bedrijf vanuit het in de andere lidstaat gelegen bijkantoor te staken. De afwikkelonderneming, clearinginstelling of bank geeft geen uitvoering aan het voornemen gedurende de eerste vier weken na de kennisgeving.

Stb. 2006, nr. 519

Zie de toelichting bij artikel 36.

Stb 2013, nr 537

Zie de toelichting bij art. 33 (*red.*).

Stb 2014, nr 524

In Artikel VII, onderdeel N, van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2014 was de wijzigingsopdracht van artikel 37 niet juist geformuleerd. In dat Wijzigingsbesluit was bepaald dat in het derde lid van artikel 37 «clearinginstelling» wordt vervangen door «afwikkelonderneming, clearinginstelling» maar in het derde lid komt het woord «clearinginstelling» niet voor. De wijziging had betrekking moeten hebben op het vierde lid. In verband hiermee wordt het vierde lid opnieuw vastgesteld.

Artikel 37a

1. Een afwikkelonderneming waaraan de Nederlandsche Bank een vergunning heeft verleend

voor het uitoefenen van het bedrijf van afwikkelonderneming geeft aan de Nederlandsche Bank schriftelijk kennis van het voornemen tot:

- a. een wijziging of het doen ontstaan van een verbinding met een andere afwikkelonderneming;
  - b. een wijziging van de contractuele algemene voorwaarden van de afwikkelonderneming;
  - c. een substantiële wijziging in de bedrijfsvoering;
  - d. een substantiële wijziging in het risicomanagement, voor zover ten aanzien daarvan nadere regels krachtens artikel 17b zijn gesteld;
  - e. een handeling van de afwikkelonderneming die zal leiden tot een substantiële wijziging van de balans van de afwikkelonderneming.
2. Met betrekking tot het voornemen overlegt de afwikkelonderneming:
- a. een beschrijving van de voorgenomen wijziging, bedoeld in het eerste lid;
  - b. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank redelijkerwijs kan beoordelen of wordt voldaan aan hetgeen in artikel 3:17 van de wet wordt bepaald met betrekking tot de beheerste uitoefening van het bedrijf.
3. De financiële onderneming geeft geen uitvoering aan het voornemen voordat de Nederlandsche Bank heeft ingestemd met de wijziging. De Nederlandsche Bank neemt een besluit omtrent instemming:
- a. binnen zes weken na ontvangst van de kennisgeving;
  - b. indien de Nederlandsche Bank binnen twee weken na ontvangst van de kennisgeving om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving; ofc. indien de Nederlandsche Bank de Autoriteit Financiële Markten om advies heeft gevraagd, binnen vier weken na ontvangst van dat advies.

Stb 2013, nr 537

Artikel 37a bepaalt dat een afwikkelonderneming voor het uitvoeren van bepaalde voornemens toestemming behoeft van DNB. DNB adviseert een aantal min of meer technische aanpassingen aan te brengen. Dit advies is opgevolgd.

Artikel 37a bevat een bepaling die, in aanvulling op de artikelen 33 tot en met 37, voorschrijft van welke voornemens een afwikkelonderneming DNB in kennis dient te stellen. Eerder is al opgemerkt dat het prudentiële toezicht op afwikkelondernemingen wordt ingevoerd primair om reden van de stabiliteit van het financiële stelsel. Daarom wordt de regeling in de artikelen 33 tot en met 37 voor afwikkelondernemingen aangevuld met hetzij onderwerpen die specifiek voor afwikkelondernemingen gelden, zoals de verbinding met andere afwikkelondernemingen, hetzij met onderwerpen die ook bij andere ondernemingen spelen, zoals liquiditeit of solvabiliteit, maar die in het kader van de

stabiliteit van het financiële stelsel bijzondere aandacht verdienen.

Artikel 3:29 van de wet, waarop artikel 37a is gebaseerd, geeft in het derde lid de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur te bepalen onder welke voorwaarden een wijziging ten uitvoer mag worden gelegd. Daarvan is gebruik gemaakt door in het derde lid te bepalen dat aan het voornemen geen uitvoering wordt gegeven voordat DNB heeft ingestemd met de wijziging.

Artikel 38

1. Een levensverzekeraar of schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 3:29, eerste lid, van de wet die zijn bedrijf uitoefent door middel van een buiten Nederland gelegen bijkantoor geeft schriftelijk kennis aan de Nederlandsche Bank van het voornemen tot wijziging van de vertegenwoordiger.
2. De financiële onderneming geeft geen uitvoering aan het voornemen voordat de Nederlandsche Bank heeft ingestemd met de wijziging. De Nederlandsche Bank neemt een besluit omtrent instemming:
  - a. binnen zes weken na ontvangst van de kennisgeving; of
  - b. indien de Nederlandsche Bank binnen twee weken na ontvangst van de kennisgeving om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving.
3. Met betrekking tot het voornemen legt de financiële onderneming de volgende gegevens over:
  - a. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank redelijkerwijs kan beoordelen of wordt voldaan aan hetgeen in artikel 3:8 van de wet wordt bepaald met betrekking tot de geschiktheid van de vertegenwoordiger; en
  - b. gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank, onder overeenkomstige toepassing van de artikelen 6 tot en met 9, kan beoordelen of wordt voldaan aan het hetgeen ingevolge artikel 3:9 van de wet wordt bepaald met betrekking tot de betrouwbaarheid van de vertegenwoordiger.
4. De gegevens, bedoeld in het derde lid, onderdeel a, zijn:
  - a. een opgave van de naam, het adres en de functie;
  - b. een curriculum vitae;
  - c. een opgave van de geldige relevante diploma's; en
  - d. een kopie van een geldig identiteitsbewijs.
5. Het derde lid is niet van toepassing indien het voornemen tot wijziging een persoon betreft wiens betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet door een toezichthouder reeds is vastgesteld, tenzij de Nederlandsche Bank besluit dat een redelijke aanleiding bestaat tot een nieuwe beoordeling als bedoeld in artikel 3:9, tweede lid, van de wet.

Stb. 2006, nr. 519
Zie de toelichting bij artikel 36.

Stb. 2008, nr. 581
De eerste wijziging in dit onderdeel preciseert een verwijzing.
De tweede wijziging is van redactionele aard.

Stb. 2012, nr. 695
Zie de toelichting bij artikel 32b.

Artikel 39

1. Een verzekeraar met beperkte risico-omvang die het levensverzekeringsbedrijf of het natura-uitvaartverzekeringsbedrijf uitoefent als bedoeld in artikel 3:42, 3:43, tweede lid, 3:48, eerste lid, onderscheidenlijk 3:52 van de wet, geeft schriftelijk kennis aan de Nederlandsche Bank van een voornemen tot een wijziging van de overeenkomsten die hij voornemens is te sluiten.
2. Een schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 3:42, 3:43, tweede lid, 3:48, eerste lid, van de wet, die vanuit een vestiging in een lidstaat diensten naar Nederland verricht, geeft aan de Nederlandsche Bank kennis van het voornemen tot een wijziging van de in Nederland gelegen risico's die hij voornemens is te dekken.
3. Een herverzekeraar als bedoeld in artikel 3:49 van de wet, geeft schriftelijk kennis aan de Nederlandsche Bank van een voornemen tot een wijziging van de risico's die zij onderscheidenlijk hij voornemens is te dekken.
4. De verzekeraar kan het voornemen, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, ten uitvoer brengen vanaf de dag waarop de Nederlandsche Bank de kennisgeving, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, heeft ontvangen. De Nederlandsche Bank bevestigt de ontvangst onverwijld aan de verzekeraar.
5. Indien de schadeverzekeraar voornemens is de in Nederland gelegen risico's zodanig te wijzigen dat deze risico's behorende tot de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen omvatten, legt hij bij de kennisgeving de volgende gegevens over aan de Nederlandsche Bank:
  - a. een schriftelijk bewijs waaruit blijkt dat hij is aangesloten bij het bureau, bedoeld in artikel 2, zesde lid, van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen;
  - b. een schriftelijk bewijs waaruit blijkt dat hij zich heeft gemeld bij het Waarborgfonds Motorverkeer teneinde te voldoen aan zijn verplichtingen jegens dat fonds uit hoofde van de artikelen 24, eerste lid, en 24a, eerste lid, van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen; en
  - c. een opgave van de naam en het adres van de schaderegelaar, bedoeld in artikel 4:70, tweede lid, van de wet, die hij in iedere andere lidstaat heeft aangesteld.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 39 ziet op wijzigingen die worden voorgenomen door verzekeraars die vanuit een bijkantoor in een andere staat diensten naar Nederland verrichten. Het betreft het type overeenkomsten dat de verzekeraar voornemens is te gaan sluiten, dus niet om een al bestaande specifieke overeenkomst.

Stb 2008, nr. 334

In artikel 39 wordt geregeld welke wijzigingen ter kennis van DNB moeten worden gebracht door een levens-of schadeverzekeraar met zetel in een andere lidstaat, een levens-of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is, en een natura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet-aangewezen staat, wanneer zij, kort gezegd, het voornemen hebben andere overeenkomsten te sluiten of andere risico's te dekken. Aan dit artikel wordt een nieuw derde lid toegevoegd dat betrekking heeft op herverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat. Hiervoor wordt bepaald dat hij DNB in kennis moet stellen, in ieder geval van het voornemen tot een wijziging van de risico's die hij voornemens is te dekken, en indien van toepassing, een opgave van de aard van de overeenkomsten die de herverzekeraar voornemens is te sluiten met de levensverzekeraars, natura-uitvaartverzekeraars of andere herverzekeraars die levensverzekeringen herverzekert, van wie hij de overgedragen risico's accepteert. Voor herverzekeraars met zetel in Nederland volgt de verplichting tot in kennis stelling van DNB van deze voornemens uit het gewijzigde artikel 3:49, waarin artikel 3:29 van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op herverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie, terwijl in artikel 33 van het besluit wordt verwezen naar onder andere een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:49 van de wet, welk artikel is aangevuld met een verwijzing naar entiteiten voor risicoacceptatie.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel preciseert een verwijzing.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 39 (red.).

Artikel 40

1. Een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:43, tweede lid, of 3:49 van de wet geeft schriftelijk kennis aan de Nederlandsche Bank van een wijziging van gegevens op basis waarvan de Nederlandsche Bank heeft geoordeeld dat wordt voldaan aan hetgeen ingevolge artikel 3:9 van de wet wordt bepaald met betrekking tot de betrouwbaarheid van de vertegenwoordiger.
2. De financiële onderneming geeft van een wijziging als bedoeld in het eerste lid, onverwijld kennis nadat zij van de wijziging op de hoogte is gekomen.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 40 ziet op wijzigingen van gegevens met betrekking tot de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is of van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet-aangewezen staat.

Hoofdstuk 6a Veilig stellen geldmiddelen en verlenen krediet door betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen met zetel in Nederland

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:29a, eerste en tweede lid, en 3:29c, vierde lid, van de wet.

Stb. 2009, nr. 437

Onderdeel O introduceert in Hoofdstuk 6a drie artikelen in het Bpr Wft. Dit hoofdstuk gaat over het veiligstellen van gelden die aanwezig zijn bij betaalinstanties. Het hoofdstuk is gebaseerd op artikel 9 van de richtlijn. In artikel 40a van het Bpr Wft wordt uitwerking gegeven aan artikel 9, eerste lid, van de richtlijn. Daarin is opgenomen dat gelden die aan het einde van een werkdag nog bij de betaalinstantie worden aangehouden veilig gesteld moeten worden door deze betaalinstantie. Dat moet gebeuren door de gelden ofwel te verzekeren ofwel:

- – de gelden op een afzonderlijke rekening te storten die vervolgens niet door andere schuldeisers van de betaalinstantie zou kunnen worden aangesproken, mocht de betaalinstantie bijvoorbeeld failliet gaan. In de praktijk betekent deze laatste eis dat er een afgescheiden, onafhankelijke, bewaarder moet worden ingesteld die de desbetreffende gelden van betaaldienstgebruikers onder zich houdt (bijvoorbeeld een stichting).
- – de gelden te beleggen in veilige, liquide activa met een lage risicograad. In deze omschrijving is verdisconteerd dat zeer prudent met de gelden dient te worden omgegaan en deze dus ook niet zonder meer kunnen worden belegd. Ook hier geldt overigens de eis dat andere schuldeisers deze te goeden niet kunnen aanspreken in geval van insolventie.

In beginsel laat de aanhef van artikel 9, eerste lid, van de richtlijn ruimte om het veiligstellen van gelden alleen te verplichten als de betaalinstantie naast het verlenen van betaaldiensten zich ook bezighoudt met andere diensten dan betaaldiensten. Lidstaten mogen echter op grond van het derde lid van artikel 9 van de richtlijn verlangen dat ook als er geen andere werkzaamheden worden verricht, betaalinstanties verplicht zijn om de gelden als boven genoemd, veilig te stellen. Van deze optie is gebruik gemaakt met het oog op consumentenbescherming en werkbaarheid. Immers, het is voor een gebruiker van betaaldiensten niet altijd duidelijk of een betaalinstantie wel of geen andere werkzaamheden verricht met daarbij het verschil in zekerheid omtrent het veiligstellen van de geldmiddelen. De keuze om gebruik te maken van de lidstaatoptie heeft tot gevolg dat een betaaldienstgebruiker in beginsel zijn geld terug kan krijgen, ook in het geval dat de betaalinstantie inmiddels failliet is gegaan. Zou hiervan geen sprake zijn, dan zou het vertrouwen van betaaldienstgebruikers in het betaaldienstenverkeer ondermijnd kunnen worden. Om dezelfde reden is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 9, vierde lid, van de richtlijn biedt, om gelden tot een bedrag van 600 euro niet te hoeven veilig stellen.

Is de omvang van dit gedeelte vooraf niet bekend, dan kunnen de betaalinstanties een representatief gedeelte van het totale bedrag veilig stellen.

Artikel 16, derde lid, van de richtlijn is geïmplementeerd in artikel 40b van het besluit en betreft de voorwaarden waaronder krediet mag worden verleend. Kredietverlening door betaalinstanties is gekoppeld aan het verlenen van bepaalde betaaldiensten, namelijk die genoemd in de punten 4, 5 en 7 van de bijlage bij de richtlijn. De diensten in de bijlage van de richtlijn

waarnaar wordt verwezen zijn:

- 4. Uitvoering van betalingstransacties waarbij de geldmiddelen zijn gedekt door een kredietlijn die aan de betaaldienstgebruiker wordt verstrekt:
  - uitvoering van automatische debiteringen, met inbegrip van eenmalige automatische debiteringen;
  - uitvoering van betalingstransacties via een betaalkaart of een soortgelijk instrument;
  - uitvoering van overmakingen, met inbegrip van doorlopende opdrachten.
- 5. Uitgifte en/of aanvaarding van betaalinstrumenten.
- 7. Uitvoering van betalingstransacties waarbij de instemming van de betaler met een betalingstransactie wordt doorgegeven met behulp van een telecommunicatie-, digitaal of IT-instrument en de betaling rechtstreeks geschiedt aan de exploitant van de telecommunicatiediensten, het IT-systeem of het netwerk, die louter optreedt als intermediair tussen de betaaldienstgebruiker en de persoon die de goederen levert of de diensten verricht.

De in artikel 40b, onderdeel b, van het Bpr Wft genoemde termijn van twaalf maanden is de termijn waarop het verstrekte krediet in ieder geval dient te zijn terugbetaald in situaties waarin sprake is van kredietverstrekking met gebruikmaking van het Europees paspoort. Het is aan de desbetreffende betrokken partijen om de exacte termijn te bepalen, die kan variëren van vrijwel direct tot twaalf maanden. De keuze van de exacte termijn zal mede bepaald worden door artikel 1:20 van de Wft, waarin de Wft niet van toepassing wordt verklaard op krediet dat korter dan drie maanden uitstaat. Deze bepaling zal overigens worden aangepast naar aanleiding van de Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad, maar ook dan zal de gekozen termijn voor betalingsverkeerderrelateerd krediet van belang zijn voor de aan het krediet verbonden informatieverplichtingen.

Overigens betekent het feit dat de twaalfmaandsperiode is genoemd in relatie tot transacties die worden verricht met gebruikmaking van het Europees paspoort niet dat voor nationale transacties nu ongebreideld lange perioden zouden moeten worden gehanteerd. In de richtlijn betaaldiensten is in artikel 16, derde lid, uitsluitend iets bepaald over de twaalfmaandsperiode in relatie tot kredietverlening waarbij gebruik wordt gemaakt van het Europees paspoort. Om deze reden is ook artikel 40, onderdeel b, van het Bpr Wft hier voornamelijk toe beperkt.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 40a.

Artikel 40a

1. Een betaalinstantie als bedoeld in artikel 3:29a, eerste lid, van de wet stelt geldmiddelen die zijn ontvangen van betaaldienstgebruikers of andere betaaldienstverleners voor de uitvoering van betalingstransacties op een van de volgende wijzen veilig:

- a. de geldmiddelen worden niet vermengd met de geldmiddelen van andere schuldeisers van de betaalinstantie; of
- b. de geldmiddelen worden gedekt door een verzekeringspolis of een vergelijkbare garantie van een verzekeraar of een bank die niet tot dezelfde groep behoort als de be-

taalinstelling, tegen het risico dat de taalinstelling niet in staat is haar verplichtingen met betrekking tot de geldmiddelen na te komen, voor een bedrag dat gelijk is aan het bedrag dat afgescheiden zou zijn bij het ontbreken van de verzekeringspolis of vergelijkbare garantie.

2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, aanhef en onderdeel a, en de geldmiddelen aan het einde van de werkdag, volgend op de dag waarop zij zijn ontvangen, nog niet aan de betalingsbegunstigde of aan een andere betaaldienstaanbieder zijn overgemaakt, worden zij op een afzonderlijke rekening gestort bij een bank of belegd in veilige, liquide activa met een lage risicograad, op zodanige wijze dat andere schuldeisers van de betaalinstelling, in het bijzonder in het geval van insolventie van de betaalinstelling, hun vorderingen niet op deze geldmiddelen kunnen verhalen.
3. Voor de toepassing van het tweede lid zijn veilige activa met een lage risicograad activa die vallen in een van de categorieën opgenomen in artikel 336, eerste lid, tabel 1, van de verordening kapitaalvereisten waarvoor het kapitaalvereiste voor het specifieke risico niet hoger ligt dan 1,6%, terwijl andere in aanmerking komende activa, als bedoeld in artikel 336, vierde lid, van de verordening, worden uitgesloten. Voor de toepassing van het tweede lid zijn veilige activa met een lage risicograad eveneens deelnemingsrechten in een instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE) die enkel investeert in activa zoals gespecificeerd in de eerste alinea. In buitengewone omstandigheden en wanneer dit voldoende gemotiveerd is, mogen de bevoegde autoriteiten, op basis van een evaluatie van de veiligheid, de looptijd, de waarde of andere risicofactoren van de activa zoals gespecificeerd in de eerste en tweede alinea, bepalen welke van deze activa geen veilige activa met een lage risicograad zijn voor de toepassing van het tweede lid.
4. Indien het deel van de geldmiddelen dat bestemd is voor toekomstige betalingstransacties niet bekend of variabel is, is het de taalinstellingen toegestaan om het eerste lid uitsluitend toe te passen op een representatief gedeelte dat geacht wordt voor betalingsdiensten te worden gebruikt. Dit representatieve gedeelte moet redelijkerwijs kunnen worden geraamd op basis van historische gegevens.
5. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op elektronischgeldinstellingen als bedoeld in artikel 3:29a, eerste lid, van de wet.

Stb. 2009, nr. 524

Bij de invoeging van het artikel 40a in het Besluit prudentiële regels was de tekst van het eerste lid niet genummerd. Deze omissie wordt in dit onderdeel hersteld.

Stb. 2011, nr. 673

De wijziging van artikel 40a, eerste lid, van het Besluit prudentiële regels Wft verduidelijkt het systeem dat in de artikelen 40a en 40b wordt aangehouden. In artikel 40a, vijfde lid (nieuw) worden het eerste tot en met vierde lid van overeenkomstige toepassing verklaard op elektronischgeldinstellingen als bedoeld in artikel 3:29a, eerste lid, van de wet. Daarmee wordt verduidelijkt dat er een onderscheid is tussen het veiligstellen van geldmiddelen die een elektronischgeldinstelling ontvangt bij het verlenen van betaaldiensten die geen verband houden met de uitgifte van elektronisch geld enerzijds, en het veiligstellen van gelden die ontvangen zijn in het kader van de uitgifte van elektronisch geld anderzijds.

In artikel 40b is opgenomen dat ook de gelden die een elektronischgeldinstelling ontvangt in ruil voor de uitgifte van elektronisch geld, veilig gesteld moeten worden. Afhankelijk van de wijze van betaling (creditcard, cash, incasso), kan het één of meer werkdagen duren voordat de gelden ook daadwerkelijk zijn bijgeschreven op de rekening van de elektronischgeldinstelling. Op het moment dat de gelden zijn bijgeschreven, moeten ze ook worden veiliggesteld. De gelden moeten echter in elk geval zijn veilig gesteld door de elektronischgeldinstelling uiterlijk 5 werkdagen na de uitgifte van het elektronisch geld, ongeacht of de elektronischgeldinstelling op dat moment al kan beschikken over de in ruil ontvangen gelden of niet. Artikel 40c (nieuw) heeft betrekking op het verlenen van kredieten door elektronischgeldinstellingen. Elektronischgeldinstellingen kunnen in beperkte mate kredieten verlenen, mits zij dan, net als betaalinstellingen, voldoen aan de vereisten die in artikel 40c zijn gesteld. In onderdeel d is aangegeven dat het totale bedrag aan verleend krediet wel altijd in redelijke verhouding moet staan met het eigen vermogen van de elektronischgeldinstelling. Wat die redelijke verhouding is, kan niet op voorhand worden vastgesteld. Uiteindelijk is het aan de Nederlandsche Bank als toezichthouder om hierover in voorkomende situaties een oordeel te vellen.

Stb. 2014, nr. 303

Dit onderdeel strekt ertoe de verwijzing in artikel 40a, derde lid, naar de (ingetrokken) herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid te vervangen door een verwijzing naar de relevante bepaling in de verordening kapitaalvereisten.

Stb. 2014, nr. 524

Artikel 40a, derde lid, bevat abusievelijk nog een verwijzing naar bijlage I bij de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid (2006/49/EG), die sinds 1 januari 2014 is vervallen. In plaats daarvan wordt nu verwezen naar de corresponderende bepaling in de verordening kapitaalvereisten.

Artikel 40b

1. Een elektronischgeldinstelling als bedoeld in artikel 3:29a, tweede lid, van de wet, stelt de middelen die zij ontvangt in ruil voor elektronisch geld dat is uitgegeven, veilig op het moment dat deze gelden ter beschikking komen van de elektronischgeldinstelling doch uiterlijk vijf werkdagen na uitgifte van het elektronisch geld.
2. De financiële onderneming stelt chartale of girale gelden die zij ontvangt in ruil voor elektronisch geld op een van de volgende wijzen

veilig:

- a. de gelden worden niet vermengd met de geldmiddelen van andere schuldeisers van de elektronischgeldinstelling;
  - b. de gelden worden gedekt door een verzekeringspolis of een vergelijkbare garantie van een verzekeraar of een bank die niet tot dezelfde groep behoort als de elektronischgeldinstelling, tegen het risico dat de elektronischgeldinstelling niet in staat is haar verplichtingen met betrekking tot de gelden na te komen, voor een bedrag dat gelijk is aan het bedrag dat afgescheiden zou zijn bij het ontbreken van de verzekeringspolis of vergelijkbare garantie.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, aanhef en onderdeel a, worden de ontvangen gelden op een afzonderlijke rekening gestort bij een bank of belegd in veilige, liquide activa met een lage risicograad, op zodanige wijze dat andere schuldeisers van de elektronischgeldinstelling, in het bijzonder in het geval van insolventie van de elektronischgeldinstelling, hun vorderingen niet op deze gelden kunnen verhalen.
4. Voor de toepassing van het derde lid is artikel 40a, derde lid, van overeenkomstige toepassing.
5. Voor de toepassing van het tweede en derde lid is artikel 40a, vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 40a.

Artikel 40c

Betaalinstellingen of elektronischgeldinstellingen verlenen slechts krediet in verband met de in de punten 4, 5 en 7 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten bedoelde betaaldiensten indien:

- a. het krediet een aanvullend krediet is en uitsluitend wordt verstrekt in verband met de uitvoering van een betalingstransactie;
- b. het krediet dat is verstrekt in verband met een betaaldienst die is verleend door middel van dienstverrichting naar een andere lidstaat of vanuit een bijkantoor in een andere lidstaat wordt terugbetaald binnen een korte termijn, die in geen geval meer dan twaalf maanden bedraagt;
- c. het niet wordt verleend uit geldmiddelen die zijn ontvangen of die worden aangehouden voor het uitvoeren van toekomstige betalingstransacties; en
- d. het eigen vermogen van de betaalinstelling of de elektronischgeldinstelling te allen tijde in redelijke verhouding staat tot het totale bedrag van het verleende krediet.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 40a.

Hoofdstuk 6b. Geregistreerde gedekte obligaties

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:33a, eerste lid, onderdeel b en zevende lid, en 3:33b, derde lid, van de wet

Stb 2014, nr 524

Als onderdeel van de Wijzigingswet financiële markten 2015 is voor het eerst in Nederland een wettelijk raamwerk voor het toezicht op geregistreerde gedekte obligaties geschapen. Dit als versterking ten opzichte van het huidige kader op het niveau van algemene maatregel van bestuur en ministeriële regeling.

Doelstellingen van de nieuwe regeling zijn:

- Versterken van het wettelijk toezicht op geregistreerde gedekte obligaties;
- Vergroten van het vertrouwen van investeerders in Nederlandse geregistreerde gedekte obligaties;
- Verlagen van de financieringskosten van Nederlandse banken en zo de mogelijkheden verbeteren voor banken om de economie te financieren. De nieuwe regeling dient er in de eerste plaats toe veilig te stellen dat de houder van de geregistreerde gedekte obligaties de door de bank verschuldigde hoofdsom en rente krijgt, zelfs al is de uitgevende bank niet meer in staat om te betalen. Het centrale mechanisme om de houder van de geregistreerde gedekte obligaties te beschermen, is het veiligstellen van activa waarop de obligatiehouder verhaal heeft als de bank in gebreke blijft. De nieuwe regeling schrijft voor hoe de dekkingsactiva dienen te worden veiliggesteld en stelt nadere regels om te zorgen dat dit op een adequate en transparante manier gebeurt.

Een andere component van de regeling houdt er rekening mee dat de dekkingsactiva worden onttrokken aan het verhaal van de overige schuldeisers van de bank. Daarom is het nodig om grenzen te stellen aan de hoeveelheid geregistreerde gedekte obligaties die een bank mag uitgeven, zodat de balans van de uitgevende bank niet wordt uitgehold. Om die reden is in de wet voorgeschreven dat de veiligstelling van activa op verantwoorde wijze dient te gebeuren. Dit maakt het mogelijk om in dit besluit nadere regels te stellen aan de hoeveelheid uitstaande geregistreerde gedekte obligaties ten opzichte van de totale geconsolideerde balans van de bank.

Bij het uitwerken van de wettelijke regels in het Besluit prudentiële regels Wft zijn de volgende uitgangspunten in acht genomen:

- alle Nederlandse geregistreerde gedekte obligaties dienen te voldoen aan de eisen voor preferentiële behandeling die zijn opgenomen artikel 52, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. De houders van Nederlandse geregistreerde gedekte obligaties kunnen daarom aanspraak maken op de preferentiële behandeling die geldt voor obligaties die aan die voorwaarden voldoen.⁷⁷

- versterking van het wettelijk kader in lijn met internationale standaard en met de bestaande programma's van Nederlandse uitgevende banken.

Dit gebeurt aan de hand van:

- a. de eisen voor preferentiële behandeling van artikel 129 van de verordening kapitaalvereisten. Het betreft onder andere minimumeisen voor kwaliteit van de dekkingsactiva, waardering

⁷⁷ Uit artikel 3:33a van de wet volgt dat obligaties die eenmaal zijn geregistreerd, niet kunnen worden doorgehaald. Daarmee is preferentiële behandeling op grond van artikel 52, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen, gegarandeerd voor de gehele looptijd van een geregistreerde gedekte obligatie.

en informatieverzorging aan investeerders. Alle Nederlandse geregistreerde gedekte obligaties moeten hieraan voldoen. Anders dan bij de vereisten van de richtlijn beleggingsinstellingen hiervoor, garandeert registratie niet dat de obligaties altijd aan de eisen zullen blijven voldoen. De Nederlandsche Bank (DNB) houdt dit apart bij op grond van artikel 1:107, derde lid, onderdeel n, van de wet.

b. aansluiting bij de Europese best practices, die zijn geïdentificeerd door de Europese Bankautoriteit in haar rapport EBA report on EU Covered Bond Frameworks and Capital Treatment van 1 juli 2014. Alle best practices zijn in de Nederlandse regelgeving overgenomen, voor zover deze niet al in overeenstemming waren met de Nederlandse regelgeving. Hiermee ontstaat een raamwerk van regels die internationaal gangbaar zijn en waar investeerders vertrouwd mee zijn. De Nederlandse geregistreerde gedekte obligaties voldoen in de praktijk reeds aan hoge standaarden. Codificatie van Europese best practices leidt daarom niet of slechts in beperkte mate tot kosten voor uitgevende banken, maar levert wel extra zekerheid op voor obligatiehouders omdat de Nederlandsche Bank erop toeziet dat de geregistreerde obligaties aan deze standaarden blijven voldoen. In de nieuwe regeling komt een aantal onderwerpen terug die reeds in de tot nu toe bestaande regelgeving waren opgenomen. Het gaat hierbij om de structuur van de transactie, risicomanagement, gezonde verhouding van uitgifte van geregistreerde gedekte obligaties ten opzichte van het balanstotaal van de uitgevende bank, rapportageverplichtingen van de uitgevende bank jegens DNB, rapportageverplichtingen van DNB aan EU-instellingen. Voor deze onderwerpen worden in het Besluit prudentiële regels Wft geen substantiële inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Wel zal DNB behalve aan de Europese Commissie ook rapporteren aan de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA) en zijn de regels voor de gezonde verhouding geherformuleerd. Voor de onderwerpen risicomanagement en gezonde verhouding geldt dat deze in plaats van enkel in de Uitvoeringsregeling Wft, nu ook in dit besluit aan de orde komen, omdat dit beter past in de nieuwe structuur van de regelgeving voor geregistreerde gedekte obligaties.

Verder wordt in het Besluit prudentiële regels Wft een aantal nieuwe onderwerpen geregeld die extra zekerheid bieden aan obligatiehouders. Het gaat hierbij om nadere eisen aan de dekkingsactiva, permanente vastlegging van een aantal essentiële karakteristieken per categorie geregistreerde gedekte obligaties, een minimumpercentage overcollateralisatie, een liquiditeitsbuffer en rapportage van de uitgevende bank aan obligatiehouders.

Een enkele regel zal niet terugkeren in de regeling voor geregistreerde gedekte obligaties. Dit is de minimale kredietbeoordeling die geregistreerde gedekte obligaties tot dusver dienden te hebben. Het wordt niet langer wenselijk geacht om de registratie van een categorie gedekte obligaties afhankelijk te maken van een minimale kredietbeoordeling. In plaats daarvan worden, zoals hiervoor aangegeven, meer inhoudelijk kwaliteitseisen opgenomen. Ook zal de regeling niet langer specifieke verplichtingen bevatten om een administratie bij te houden. De verplichting om een administratie bij te houden, ligt al besloten in de rapportageverplichtingen van de uitgevende bank en de verplichting om te voorzien in betrouwbare en doeltreffende strategieën en procedures.

Consultatie

In de consultatie zijn twee reacties ontvangen op de bepalingen over geregistreerde gedekte obligaties.

De Vereniging VEB NCVB heeft aangegeven dat zij aandacht mist voor de verhouding tussen de houder van geregistreerde gedekte obligaties en de aandeelhouder. De positie van andere crediteuren dan obligatiehouders (waaronder ook aandeelhouders moeten worden verstaan) wordt echter meegenomen in de toets door DNB of sprake is van een gezonde verhouding tussen de uit te geven geregistreerde gedekte obligaties en de totale balans van de uitgevende bank.

De Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (hierna: de Gecombineerde Commissie) vraagt in haar reactie aandacht voor het fiduciaverbod van artikel 3:84 lid 3 Burgerlijk Wetboek in relatie tot geregistreerde gedekte obligaties. Artikel 3:84 lid 3 BW behelst kort gezegd dat een overdracht ten titel van verhaal en een overdracht die de strekking van vermogensovergang mist geen geldige titel vormen voor de overdracht van een goed. De Gecombineerde Commissie stelt voor de wet aan te passen om het door haar gepercipieerde risico weg te nemen dat de overgang tot veiligstelling van dekkingsactiva een verholde overdracht ten titel van verhaal is.

Allereerst is van belang op te merken dat de bezwaren van de Gecombineerde Commissie en de twee publicaties waarnaar zij verwijst, zich niet richten tegen de voorgeschreven overgang ter veiligstelling van de dekkingsactiva als zodanig, maar tegen de in Nederland gebruikelijke invulling van dit vereiste, die is gebaseerd op de door vele, maar niet alle, banken gebruikte overdracht ten titel een zogenaamde guarantee support agreement, waarbij, kort gezegd, de tegenprestatie van de verkrijgende rechtspersoon bestaat uit afgifte van een garantie tot betaling aan de obligatiehouders voor zover de uitgevende bank hierin tekortschiet en de afspraak dat, zolang de verkrijgende rechtspersoon niet hoeft te betalen onder die garantie en de uitgevende bank bepaalde kosten van de verkrijgende rechtspersoon voor haar rekening neemt, de overdragende bank de opbrengsten op de dekkingsactiva mag blijven innen en behouden.

Binnen het raamwerk van de voorgeschreven overgang hebben uitgevende banken de ruimte om de rechtsfiguur zelf vorm te geven, zolang wordt voldaan aan het vereiste dat de dekkingsactiva worden veiliggesteld, waarvoor een rechtsgeldige overgang daarvan is vereist. Of aan dit laatste wordt voldaan, wordt per geval door DNB beoordeeld, waarbij van belang is dat de verzoekende bank bij registratie een juridisch advies van een juridische deskundige dient te overleggen.⁷⁸ Overigens kiezen uitgevende banken bij de uit de praktijk bekende invulling van de overgang voor een constructie waarbij de bevoegdheden van de verkrijgende rechtspersoon ten aanzien van de dekkingsactiva (veel) verder gaan dan een enkel verhaalsrecht. gaan dan enkel een verhaalsrecht. Reeds om die reden valt niet in te zien hoe de in de praktijk gekozen overdracht zou kunnen gelden als zekerheidsoverdracht en daarmee in strijd zou kunnen komen met het fiduciaverbod.⁷⁹ De regering ziet dan ook geen aanleiding tot ingrijpen zoals door de Gecombineerde Commissie bepleit. DNB heeft inmiddels aan het ministerie van Financiën medegedeeld ingrijpen door de wetgever op dit punt niet wenselijk te achten.⁸⁰

⁷⁸ Zie artikel 20a, eerste lid, onder a, Uitvoeringsregeling Wft. Dit voorschrift zal bij de wijziging van de Uitvoeringsregeling ter implementatie van dit besluit worden gehandhaafd.

⁷⁹ Vgl. Hoge Raad 14 mei 1995, NJ 1996, 119.

⁸⁰ De door de Gecombineerde Commissie aangehaalde Wetgevingsbrief van DNB van 2010 is daarmee achterhaald.

Artikelsgewijs

In het nieuwe hoofdstuk 6B zijn de regels waaraan de banken die geregistreerde gedekte obligaties uitgeven moeten voldoen op grond van artikel 3:33a en 3:33b van de wet nader uitgewerkt. Ook is zijn rapportageverplichtingen van DNB tegenover de Europese Commissie en de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten opgenomen. Deze vloeien voort uit artikel 52, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Artikel 40d⁸¹

1. Een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, draagt er zorg voor dat de dekkingsactiva van de categorie waartoe die obligatie behoort, worden veiliggesteld:

a. door overgang onder algemene of bijzondere titel naar een andere rechtspersoon; of

b. op een andere, bij ministeriële regeling vast te stellen wijze.

2. Een bank voldoet uitsluitend aan het eerste lid, onderdeel a, indien:

a. de rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, met uitsluiting van andere activiteiten, is opgericht om de dekkingsactiva van een categorie geregistreerde gedekte obligaties te scheiden van het vermogen van die bank en hetgeen te doen dat noodzakelijk of wenselijk is voor de desbetreffende categorie geregistreerde gedekte obligaties; en

b. zij, alsmede de rechtspersonen die tot dezelfde groep behoren, geen aandelen hou-

⁸¹ Artikel IX van de Wijzigingswet financiële markten 2015 (Stb. 2014, nr. 472) regelt dat in afwijking van artt. 40d t/m 40j Bpr, de artt. 1, 124a, 124b en 124c Bpr en art. 135, lid 1, Bgfo, zoals die onmiddellijk voor 1 januari 2015 luidden, gedurende 12 maanden vanaf 1 januari 2015 van toepassing blijven op:

a. obligaties die behoren tot voor 1 januari 2015 geregistreerde categorieën; en

b. categorieën obligaties ten aanzien waarvan voor 1 januari 2015 een verzoek tot opname in een openbaar register overeenkomstig art. 124b Bpr, zoals dat onmiddellijk voor 1 januari 2015 luidde, is gedaan, waarop DNB voor 1 januari 2015 niet heeft beslist.

Dit werd in Stb 2014, nr 524 als volgt toegelicht: "Dit artikel bevat overgangsrecht voor a) categorieën die reeds bij inwerkingtreding van dit besluit waren geregistreerd en b) verzoeken tot registratie die reeds voor inwerkingtreding van dit besluit waren gedaan en nog in behandeling zijn. De bepalingen over geregistreerde gedekte obligaties in de wet zijn strikt gesproken wel reeds van toepassing op deze verzoeken en categorieën, maar dit zal door uitstel van de inwerkingtreding van dit besluit niet resulteren in additionele verplichtingen voor de betreffende uitgevende banken, ten opzichte van de verplichtingen onder de bestaande regelgeving.

"Geregistreerde gedekte obligaties die vallen onder het overgangsrecht komen onverminderd in aanmerking voor preferentiële behandeling overeenkomstig artikel 124a, Besluit prudentiële regels Wft en artikel 135, eerste lid, Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft. Een en ander vloeit voort uit het overgangsrecht bij invoering van de wettelijke bepalingen over geregistreerde gedekte obligaties, dat bepaalt dat bestaande, overeenkomstig artikel 124b, eerste lid, van het Besluit prudentiële regels Wft geregistreerde categorieën, gelijk worden gesteld aan geregistreerde gedekte obligaties bedoeld in de wet." (red.).

den in de rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, daarin geen beleidsbepalende zeggenschap hebben en daarin ook niet op andere wijze een eigenomsbelang hebben.

Stb 2014, nr 524

Artikel 40d is een uitwerking van het wettelijke voorschrift dat een geregistreerde gedekte obligatie wordt gedekt door activa die, indien de uitgevende bank in gebreke blijft, bij voorrang worden aangewend voor aflossing van de hoofdsom en de rente op de obligatie.

Artikel 40d, eerste lid, onderdeel a en tweede lid, is de in de praktijk al gebruikelijke wijze van dekking opgenomen die bestaat uit een overgang van dekkingsactiva naar een speciale rechtspersoon. Met de overgang wordt bewerkstelligd dat de dekkingsactiva in het vermogen van de speciale rechtspersoon vallen, zodat deze ongehinderd door een faillissement van de bank met gebruikmaking van de dekkingsactiva de aflossing en de rente op de geregistreerde gedekte obligaties aan de obligatiehouders kan betalen. Deze structuur komt overeen met de onderdelen b en c in de definitie van «gedekte obligatie» zoals deze tot de datum van inwerkingtreding in artikel 1 van het Besluit prudentiële regels Wft was opgenomen.

De eisen aan de rechtspersoon in onderdeel a en b van het tweede lid, dienen ervoor om zeker te stellen dat de rechtspersoon geschikt is voor het beoogde doel. Zo mag de rechtspersoon geen andere activiteiten verrichten dan die welke noodzakelijk of wenselijk zijn voor de desbetreffende categorie geregistreerde gedekte obligaties (onderdeel a). Dit dient te worden gewaarborgd door een doelomschrijving in de statuten. In de praktijk komt het voor dat de doelomschrijving in de statuten niet uitsluit dat de rechtspersoon voor meerdere categorieën geregistreerde gedekte obligaties gebruikt wordt. Dit is alleen toelaatbaar als voornoemde rechtspersoon zich in de toepasselijke voorwaarden ertoe heeft verplicht om uitsluitend één categorie te faciliteren. Tot de activiteiten die de rechtspersoon mag uitvoeren ten behoeve van de desbetreffende categorie geregistreerde gedekte obligaties, behoren onder meer het aangaan van overeenkomsten ten behoeve van administratie en beheer van dekkingsactiva of ten behoeve van liquiditeits- en risicomanagement en andere overeenkomsten ten behoeve van de categorie geregistreerde gedekte obligaties die consistent zijn met het belang van de obligatiehouders. Dit brengt met zich dat de rechtspersoon tevens bevoegd is betalingen te verrichten die uit voornoemde overeenkomsten voortvloeien. Hoewel dit, anders dan onder het oude recht, niet meer als een verplichting is opgenomen, is de rechtspersoon tevens bevoegd de dekkingsactiva door te verpanden aan een derde rechtspersoon, zolang dit maar in het belang van de obligatiehouders gebeurt.

De in onderdeel b opgenomen vereisten dienen ervoor om te zorgen dat de governance van de rechtspersoon intact blijft, ongeacht een faillissement van de uitgevende bank. De rechtspersoon aan wie de dekkingsactiva worden overgedragen, dient niet alleen op afstand te staan van de uitgevende bank zelf, maar ook van de rechtspersonen die in de zin van artikel 2:24b Burgerlijk Wetboek tot dezelfde groep behoren als de uitgevende bank.

Voor het geval dat innovatie in de markt tot gevolg heeft dat een alternatieve, veilige structuur wordt bedacht, is in 40d, eerste lid, onderdeel b, opgenomen dat bij ministeriële regeling kan worden bepaald op welke andere wijze de dekkingsactiva kunnen worden veiliggesteld ten behoeve van de obligatiehouders.

Artikel 40e

1. Bij een verzoek tot registratie van een categorie geregistreerde gedekte obligaties overeenkomstig artikel 3:33a, eerste lid, van de wet, geeft de verzoekende bank aan de Nederlandsche Bank op welke voorwaarden op die categorie geregistreerde gedekte obligaties van toepassing zijn, waaronder in ieder geval:
  - a. welke van de volgende aflossingsstructuren wordt gehanteerd:
    - 1°. de aflossingsdatum kan niet of met maximaal vierentwintig maanden worden uitgesteld; of
    - 2°. de aflossingsdatum kan met meer dan vierentwintig maanden worden uitgesteld;
  - b. welke soort of soorten dekkingsactiva primair worden gehanteerd en, in dat laatste geval, in welke verhouding; en
  - c. in welk land de debiteuren van de dekkingsactiva zijn gevestigd, respectievelijk hun zetel of woonplaats hebben en door welk recht de dekkingsactiva worden beheerst.
2. Een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, draagt er zorg voor dat die obligatie gedurende de gehele looptijd ten aanzien van de voorwaarden genoemd in het eerste lid, onderdelen a tot en met c, blijft voldoen aan de bij het verzoek tot registratie opgegeven voorwaarden.
3. De verzoekende bank hanteert één van de volgende soorten dekkingsactiva primair als dekkingsactiva overeenkomstig het eerste lid, onderdeel b:
  - a. blootstellingen, bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel a en onderdeel b, van de verordening kapitaalvereisten, voor laatstgenoemd onderdeel met uitzondering van blootstellingen welke in aanmerking komen voor kredietkwaliteitscategorie 2 als bedoeld in dat onderdeel;
  - b. leningen die gedekt zijn door niet-zakelijk onroerend goed of woonkredieten, bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel d onder i, respectievelijk onderdeel e, van de verordening kapitaalvereisten;
  - c. leningen die gedekt zijn door zakelijk onroerend goed, bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel f onder i, van de verordening kapitaalvereisten;
  - d. leningen die gedekt zijn door pandrechten op schepen als bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel g, van de verordening kapitaalvereisten; of
  - e. andere bij ministeriële regeling aan te wijzen activa.
4. In afwijking van het derde lid kan een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, een combinatie hanteren van leningen of woonkredieten als bedoeld in onderdelen b en c van het derde lid, mits zij zich hierbij vastlegt op een vaste verhouding tussen deze soorten dekkingsactiva.
5. Een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, draagt er zorg voor dat

daarop geen voorwaarden van toepassing zijn die in de weg staan aan het uitoefenen van effectief toezicht op die geregistreerde gedekte obligatie.

Stb 2014, nr 524

In dit artikel is bepaald dat een uitgevende bank de toepasselijke voorwaarden van de door haar uit te geven categorie geregistreerde gedekte obligaties kenbaar moet maken bij het verzoek tot registratie. Daarnaast bepaalt het artikel dat de uitgevende bank ten aanzien van een aantal cruciale voorwaarden per categorie keuzes moet maken tussen een aantal opties en aan die keuze gebonden is. Dit ten behoeve van de transparantie voor investeerders en ter waarborging van de kwaliteit van de geregistreerde gedekte obligaties.

Voornoemde toepasselijke voorwaarden betreffen contractuele aspecten die per categorie worden vastgelegd en binnen het kader waarvan vervolgens periodiek geregistreerde gedekte obligaties kunnen worden uitgegeven. De voorwaarden zijn in de praktijk zeer uitgebreid en betreffen onder andere de rechten en plichten van de rechtspersoon waarnaar de dekkingsactiva overgaan, de rechten van de obligatiehouders, het type activa en diverse risicomangementprocedures.

De aspecten ten aanzien waarvan de uitgevende bank een keuze moet maken zijn opgesomd in het eerste lid. Het betreft in de eerste plaats onderdeel a, de aflossingsstructuur die wordt gehanteerd voor de uit te geven obligaties. Hiermee wordt bedoeld op de mate waarin de rechthebbende van de dekkingsactiva de mogelijkheid heeft om de aflossing van de hoofdsom van de geregistreerde gedekte obligaties uit te stellen. De praktijk kent categorieën waarvoor dit niet (hard bullet) of slechts in beperkte mate mogelijk is (soft bullet). Daarnaast zijn er categorieën waarvoor de aflossing – in geval van faillissement van de uitgevende bank – bepaald wordt door de kasstromen van de dekkingsactiva of de door verkoop van dekkingsactiva gegenereerde middelen en waarvan de aflossing zodoende met meer dan 24 maanden kan worden uitgesteld (conditional pass-through). De uitgevende bank kan er voor kiezen om hard bullets en soft bullets te combineren in één categorie geregistreerde gedekte obligaties, mits die laatste geen langere uitstel­mogelijkheid kennen dan 24 maanden.

Met onderdeel b wordt beoogd inzicht te geven aan obligatiehouders in welke soorten gewone dekkingsactiva primair worden gehanteerd ter dekking van een bepaalde categorie geregistreerde gedekte obligaties. De uitdrukking «primair» wordt gebruikt om rekening te houden met de praktijk dat banken op grond van de toepasselijke voorwaarden in principe één soort dekkingsactiva gebruiken, maar indien nodig voor een beperkt deel alternatieve dekkingsactiva («substitution assets») kunnen hanteren. De laatstgenoemde praktijk is gecodificeerd in artikel 40f, derde lid. De dekkingsactiva behoren in de regel tot één soort (zie het derde lid).

De bank kan er echter voor kiezen om, kort gezegd, hypotheekleningen aan consumenten en hypotheekleningen aan bedrijven te combineren (zie het vierde lid). Als de bank hiervoor kiest, dient zij de verhouding tussen deze soorten op te geven. Dit behoeft geen exacte verhouding te zijn. De bank kan er ook voor kiezen daarbij een bandbreedte aan te geven waarbinnen de verhouding kan variëren. Deze dient echter, naar beoordeling van DNB, niet zodanig breed te zijn dat niet meer van een vaste verhouding kan worden gesproken.

In de praktijk worden tot nu toe in Nederland slechts hypotheekleningen aan consumenten gebruikt als primaire dekkingsactiva. Tot slot moet de uitgevende bank ingevolge onderdeel c duide-

lijkheid geven over het recht dat op de activa van toepassing is en over de woonplaats, zetel of plaats van vestiging van de schuldenaar (afhankelijk van het soort debiteur) en, als daarvan sprake is, de locatie van het onderpand op de vordering die als dekkingsactivum geldt (in de praktijk doorgaans een woning).

In het tweede lid is bepaald dat de uitgevende bank ervoor moet zorgen dat geregistreerde gedekte obligaties de door de bank opgegeven voorwaarden in onderdelen a tot en met c behouden. Zo wordt bijvoorbeeld voorkomen dat de uitgevende bank hypotheekleningen aan bedrijven als dekkingsactiva gebruikt, terwijl zij had aangegeven dat zij slechts gebruik zou maken van hypotheekleningen aan consumenten.

Het derde lid bevat een opsomming van de soorten activa die primair als activa kunnen worden gebruikt. Doel hiervan is om te garanderen dat de dekkingsactiva van hoogwaardige kwaliteit zijn. Het betreft de activa die ingevolge artikel 129 van de verordening kapitaalvereisten zijn toegelaten zonder beperking naar hoeveelheid. Zo is bijvoorbeeld gebruik van schuldpapier uit hoofde van securitisaties als dekkingsactiva uitgesloten, hetgeen ten goede komt aan de transparantie. De onderdelen van artikel 129, eerste lid, van de verordening kapitaalvereisten, stellen behalve voorwaarden aan de soorten activa, ook nadere kwalitatieve voorwaarden. Zo moeten de activa in onderdeel b een minimale kredietkwaliteitsbeoordeling hebben. Activa moeten ook aan dergelijke kwalitatieve eisen voldoen om als dekkingsactiva in de zin van dit lid te kwalificeren.

Op grond van onderdeel e is het mogelijk om bij lagere regelgeving andere dekkingsactiva aan te wijzen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan leningen aan het midden- en kleinbedrijf. Uit gesprekken met marktpartijen voorafgaand aan dit besluit, is gebleken dat banken op dit moment voor de voorzienbare toekomst niet verwachten dat zij geregistreerde gedekte obligaties met leningen aan het midden- en kleinbedrijf als dekkingsactiva zullen willen uitgeven. Zodoende bestond er nog geen aanleiding om dit onderpand als dekkingsactivum toe te laten, te meer dit daar tot gevolg zou hebben dat Nederlandse geregistreerde gedekte obligaties niet meer standaard voldoen aan de eisen voor preferentiële behandeling van artikel 129 verordening kapitaalvereisten. Dit besluit staat er niet aan in de weg dat banken niet geregistreerde gedekte obligaties («structured covered bonds») met leningen aan het midden- en kleinbedrijf als dekkingsactiva uitgeven.

Hoewel de vrijheid voorop staat van de uitgevende bank om binnen de grenzen van de regelgeving zelf de toepasselijke voorwaarden te kiezen, dient zij daarbij wel het vijfde lid in acht te nemen. Voorwaarden die aan effectief toezicht in de weg staan kunnen bijvoorbeeld zijn vestiging van de rechtspersoon die rechthebbende is van de dekkingsactiva in exotische jurisdicties, toepasselijkheid van ongebruikelijke vormen van buitenlands recht waardoor de inhoud of rechtsgeldigheid van relevante rechtsverhoudingen moeilijk te beoordelen is voor DNB en gebruik van hoog complexe structuren dat leidt tot intransparantie.

Artikel 40f

- 1. Een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, draagt er zorg voor dat de totale waarde van de dekkingsactiva van de categorie waartoe die obligatie behoort, minimaal 105% bedraagt van het nominale bedrag van de geregistreerde gedekte obligaties die onder de desbetreffende categorie uitstaan.**
- 2. In aanvulling op het eerste lid, draagt een**

bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, er zorg voor dat de waarde van de dekkingsactiva, berekend met inachtneming van de restricties, bedoeld in artikel 129, eerste lid onderdeel d, onder i, e, f onder i, en g, van de verordening kapitaalvereisten, voor zover toepasbaar op de soort gehanteerde dekkingsactiva, ten minste gelijk is aan het nominale bedrag van de geregistreerde gedekte obligaties die onder de desbetreffende categorie uitstaan.

3. Een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, kan bij het voldoen aan de verplichting, bedoeld in het eerste en tweede lid, dekkingsactiva hanteren die niet overeenkomstig artikel 40e, eerste lid, onderdeel b, zijn opgegeven als dekkingsactiva die primair worden gehanteerd, voor zover de dekkingsactiva bestaan uit de volgende soorten:
  - a. blootstellingen als bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel a, van de verordening kapitaalvereisten;
  - b. blootstellingen als bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel b, van de verordening kapitaalvereisten;
  - c. blootstellingen als bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel c, van de verordening kapitaalvereisten; of
  - d. blootstellingen ten aanzien waarvan de Nederlandsche Bank ontheffing heeft verleend als bedoeld in artikel 129, eerste lid, derde alinea, van de verordening kapitaalvereisten.
4. Bij hantering van dekkingsactiva op grond van het derde lid, gelden de volgende maxima:
  - a. voor die dekkingsactiva gezamenlijk: 20% van het nominale bedrag van de geregistreerde gedekte obligaties die onder de desbetreffende categorie uitstaan; en
  - b. voor de afzonderlijke soorten als bedoeld in de onderdelen a tot en met d van het derde lid: de maxima voor dekkingsactiva van een bepaalde soort van artikel 129, eerste lid, onderdelen a tot en met c en derde alinea, van de verordening kapitaalvereisten.

Stb 2014, nr 524

Dit artikel betreft de zogenaamde minimale overcollateralisatie. Hiermee wordt bedoeld dat de waarde van alle activa die dienen ter dekking van een de geregistreerde gedekte obligaties die op enig moment onder een categorie geregistreerde gedekte obligaties uitstaan, 5% meer moet bedragen dan de nominale waarde van die obligaties. Gekozen is voor een dekkingspercentage van 105%. Het percentage van 5% ligt in de buurt van de voorschriften in de ons omringende landen. Duitsland hanteert een percentage van 2%, België een percentage van 5% en het Verenigd Koninkrijk een percentage van 8%.⁸² Overigens bevatten de categorieën geregistreerde gedekte obligaties in de praktijk doorgaans veel meer dan 5% overcollateralisatie, omdat

⁸² De berekeningswijzen van dit percentage lopen tussen landen uiteen.

de kredietbeoordelaars dit voorschrijven als voorwaarde voor de door de uitgevende banken gewenste rating. Een essentieel verschil met de voorwaarden van de kredietbeoordelaars is dat uitgevende banken wettelijk gebonden zullen zijn aan het percentage van 5% en dat DNB bevoegdheden heeft om dit te handhaven. Daarom biedt het minimumpercentage extra zekerheid aan obligatiehouders.

Het minimumpercentage geldt voor dekkingsactiva van de toegestane soort. Er is geen verplichting om dezelfde dekkingsactiva afgescheiden te houden. De rechthebbende van de dekkingsactiva kan deze terugleveren aan de uitgevende bank, zolang dit niet leidt tot doorbreking van het minimumpercentage of de overige regels met betrekking tot geregistreerde e gedekte obligaties. Dit beginsel maakt het mogelijk dat de uitgevende bank dekkingsactiva vervangt als deze niet langer aan de juiste karakteristieken voldoen.

Het tweede lid bevat een aanvullende eis ten aanzien van de hoeveelheid dekkingsactiva. Deze komt voort uit de artikel 129, eerste lid, verordening kapitaalvereisten. Deze bepaling schrijft ten aanzien van een aantal soorten dekkingsactiva, namelijk vorderingen die worden gedekt door onderpand, voor dat deze vorderingen slechts als dekkingsactivum in aanmerking worden genomen tot een percentage van de waarde van het onderliggende onderpand. Voor bijvoorbeeld hypotheekleningen aan consumenten (onderdeel d, onder i, van artikel 129, eerste lid, verordening kapitaalvereisten) betekent dit dat deze bij berekening van het onderhavige dekkingsvereiste maximaal voor 80% van de waarde van het onderpand als dekkingsactiva kunnen worden aangemerkt. Daarnaast moet, indien van toepassing, rekening worden gehouden met de waarde van eerder verleende zekerheidsrechten op het onderpand, op de wijze die is omschreven in de relevante onderdelen van artikel 129, eerste lid, verordening kapitaalvereisten. In de praktijk komt dit bij Nederlandse programma's overigens niet voor.

Het derde lid maakt het mogelijk om, binnen bepaalde limieten, dekkingsactiva te hanteren die niet als primaire dekkingsactiva zijn opgegeven. Het betreft de meest liquide soorten dekkingsactiva van artikel 129 van de verordening kapitaalvereisten, in essentie staatsobligaties en aanverwant papier (onderdeel a en b) en giraal geld aanhouden bij instellingen van een bepaalde kredietkwaliteitscategorie (onderdeel c en d).

Op grond van het vierde lid geldt voor het totaal aan gebruikte soorten alternatieve dekkingsactiva per categorie een limiet van in totaal 20% van het nominale bedrag van de uitstaande geregistreerde gedekte obligaties (onderdeel a). Daarnaast gelden per soort dekkingsactiva de afzonderlijke limieten van de verordening kapitaalvereisten.

Artikel 40g

1. Een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, draagt er zorg voor dat de rechtspersoon die rechthebbende is van de dekkingsactiva, voor de categorie waartoe die obligatie behoort, te allen tijde voldoende liquide activa aanhoudt of genereert door middel van dekkingsactiva om de volgende zes maanden te kunnen voldoen aan:
  - a. haar verplichting tot tijdige betaling van de over de uitstaande geregistreerde gedekte obligaties verschuldigde rente;
  - b. haar verplichting tot betaling van de aflossing over de uitstaande geregistreerde gedekte obligaties; en

- c. andere bij ministeriële regeling vast te stellen verplichtingen.**
- 2. De verplichting op grond van het eerste lid, onderdeel b, geldt niet indien de rechtspersoon die rechthebbende is van de dekkingsactiva, op grond van de op die obligatie toepasselijke voorwaarden gerechtigd is om betaling van de aflossing met minimaal zes maanden uit te stellen ten opzichte van de oorspronkelijke aflossingsdatum.**
  - 3. Bij berekening van de hoogte van de verplichtingen waarvoor een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, liquide activa moet aanhouden of doen aanhouden, dan wel genereren of doen genereren, op grond van het eerste lid, worden verwachte kasstromen uit derivatencontracten en andere risicomitigatie-instrumenten ter afdekking van die verplichtingen in aanmerking genomen.**

Stb 2014, nr 524

In artikel 40g, eerste lid, is de zogenaamde liquiditeitsbuffer opgenomen. Alle uitgevende banken moeten doorlopend ervoor zorg dragen dat er voldoende liquide middelen beschikbaar zijn ter dekking, voor de komende zes maanden, van rentebetalingen (onderdeel a), aflossing van de hoofdsom (tenzij de aflossing van de hoofdsom met ten minste zes maanden kan worden uitgesteld) (onderdeel b) en andere, bij ministeriële regeling vast te stellen verplichtingen, die ten aanzien van de uitstaande geregistreerde gedekte obligaties opeisbaar worden

(onderdeel c). Hiermee wordt aanvullende zekerheid geboden dat, mocht de uitgevende bank in gebreke blijven, desondanks voldoende liquide activa voorhanden zijn om tijdig aan deze urgente verplichtingen te voldoen. Er moet namelijk rekening mee worden gehouden dat het niet altijd wenselijk is dat de rechtspersoon die de rechthebbende is van de dekkingsactiva direct overgaat tot het ten gelde maken van de dekkingsactiva die bestaan uit leningen, omdat bij verkopen onder hoge tijdsdruk («fire sales») de prijs kan dalen, dit ten nadele van de obligatiehouders.

De uitgevende bank hoeft geen liquide activa aan te (doen) houden of te (doen) genereren voor betaling op de hoofdsom van geregistreerde gedekte obligaties indien de betaling daarvan zes maanden of langer kan worden uitgesteld. De ratio hiervoor is dat het doel van de liquiditeitsbuffer dan al door de uitstelbaarheid is bereikt.

Er zijn verschillende manieren om aan de liquiditeitsverplichting te voldoen, welke ook kunnen worden gecombineerd. Ten eerste kunnen de liquide activa worden meegeteld die in de zes maanden waarvoor de buffer wordt berekend, aantoonbaar zullen worden gegenereerd door de dekkingsactiva. Hierbij moet worden gedacht aan in die periode te ontvangen rentebetalingen en aflossing op leningen die onderdeel uitmaken van de dekkingsactiva.

Daarnaast kunnen liquide activa worden aangehouden door de rechtspersoon die rechthebbende is van de dekkingsactiva. «Aanhouden» wil zeggen dat deze rechtspersoon tevens rechthebbende moet zijn van de liquide activa.

Het derde lid houdt er rekening mee dat uitgevende banken derivatencontracten en andere risico-mitigatie-instrumenten (bijvoorbeeld liquiditeitsfaciliteiten) gebruiken om bijvoorbeeld rente- of valutarisico's af te dekken. Voor zover kasstromen uit derivaten en andere risico-mitigatie instrumenten per saldo liquide activa opleveren, kunnen deze op grond van dit lid in

minder worden gebracht op de liquiditeitsverplichtingen op grond van het eerste lid. Omgekeerd dient de uitgevende bank op grond van dit lid liquide activa te doen aanhouden voor verplichtingen op grond van derivatencontracten die opeisbaar worden binnen een periode van zes maanden. Welke activa in aanmerking komen als liquide activa, is uitgewerkt bij ministeriële regeling (artikel 40j). De formulering van dit lid houdt er rekening mee dat op grond van artikel 40d, eerste lid, onderdeel b, eventueel de mogelijkheid wordt geschapen dat de uitgevende bank tevens de rechtspersoon is die rechthebbende is van de dekkingsactiva. In dat geval houdt de uitgevende bank de liquide activa zelf aan.

Artikel 40h

Een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, voorziet in betrouwbare en doeltreffende strategieën en procedures aan de hand waarvan zij gedurende de looptijd van de geregistreerde gedekte obligatie voortdurend nagaat of, en er zorg voor draagt dat, er voldoende dekkingsactiva en liquide activa met de juiste eigenschappen zijn veiliggesteld, rekening houdend met de aard en samenstelling van de dekkingsactiva en liquide activa, het minimale bedrag aan dekkingsactiva, bedoeld in artikel 40f, eerste en tweede lid, en liquide activa, bedoeld in artikel 40g, eerste lid.

Stb 2014, nr 524

Artikel 40h komt grotendeels overeen met artikel 20a, tweede lid, onderdeel c, van de Uitvoeringsregeling Wft, zoals dit dusver goldt. De uitgevende bank dient, als onderdeel van haar risicomangement, te beschikken over adequate strategieën en procedures, aan de hand waarvan zij waarborgt dat zal worden voldaan aan de verplichting tot veiligstelling van de dekkingsactiva. Een wijziging ten opzichte van artikel 20a, tweede lid, onderdeel c, van de Uitvoeringsregeling Wft is dat nu ook rekening is gehouden met liquide activa. Overigens zullen liquide activa in de praktijk vaak tevens kunnen worden aan gemerkt als dekkingsactiva.

Artikel 40i

1. De Nederlandsche bank kan besluiten om een verzoek van een bank tot registratie als bedoeld in artikel 3:33a, eerste lid, van de wet af te wijzen indien de Nederlandsche Bank oordeelt dat uitgifte van geregistreerde gedekte obligaties door die bank afbreuk doet aan een gezonde verhouding tussen de totale uitstaande geregistreerde gedekte obligaties van die bank en de totale geconsolideerde balans van die bank.

2. De Nederlandsche Bank kan besluiten om een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, te verbieden over te gaan tot verdere uitgifte van geregistreerde gedekte obligaties, indien de Nederlandsche Bank oordeelt dat een verdere uitgifte afbreuk doet aan een gezonde verhouding tussen de totale uitstaande geregistreerde gedekte obligaties van die bank en de totale geconsolideerde balans van die bank.

Stb 2014, nr 524

In de wet is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur

nadere regels kunnen worden gesteld om ervoor te zorgen dat betaling op geregistreerde gedekte obligaties op «verantwoorde wijze» is veiliggesteld.⁸³ Dit artikel vormt daarvan een uitwerking.

DNB houdt er toezicht op of de uitgifte van geregistreerde gedekte obligaties consistent is met een gezonde verhouding tussen de totale uitstaande geregistreerde gedekte obligaties van die bank (inclusief rechtspersonen die tot dezelfde groep behoren) en haar totale geconsolideerde balans. Dit gebeurt zowel bij registratie (eerste lid) als bij uitgiftes onder een eenmaal geregistreerde categorie (tweede lid). De aard van de toets op grond van het eerste en tweede lid is niet verschillend.

Bij het toezicht op de gezonde verhouding gaat het om een discretionaire afweging tussen de belangen van de bank bij normale bedrijfsuitoefening, waaronder haar stabiliteit en haar behoefte aan een efficiënte combinatie van financieringsinstrumenten, en de relevante belangen van de overige schuldeisers die geen houder zijn van geregistreerde gedekte obligaties, waaronder de positie van die laatste na een eventueel faillissement van de uitgevende bank.

Bij haar oordeelsvorming betreft DNB alle relevante aspecten, zoals de financiële positie van de uitgevende bank, haar risicoprofiel, de voor dekking van uitstaande geregistreerde gedekte obligaties in aanmerking komende activa op haar balans, de mate waarin overige activa op van de uitgevende bank reeds beklemd zijn, de aan de activa verbonden risico's, alsmede de positie van de andere crediteuren, niet zijnde de houders van de geregistreerde gedekte obligaties.

Procesmatig bezien toetst DNB in eerste instantie bij registratie van de betreffende categorie geregistreerde gedekte obligaties of voldaan is aan het criterium van een gezonde verhouding. Dan kan DNB een uitgifteplafond bepalen. Het blijft voor DNB echter mogelijk om, indien zij dat noodzakelijk acht, ook bij een uitgifte van obligaties onder een uitgifteplafond, te toetsen of nog steeds sprake is van een gezonde verhouding en zo nodig in te grijpen.

Aangezien de relevante factoren per uitgevende bank sterk verschillen, kunnen de door DNB per bank vast te stellen uitgifteplafonds sterk uiteenlopen. Verschillen Sommige banken trekken bijvoorbeeld geen spaargeld aan, waardoor het depositogarantiestelsel voor die banken geen risico loopt, hoewel door dergelijke banken in Nederland nog geen categorieën zijn uitgegeven. Om die reden is afgezien van het opnemen van een vast percentage als uitgifteplafond, zoals in omliggende landen, zoals België en het Verenigd Koninkrijk, wel is gebeurd.

In dit artikel is een aantal wijzigingen aangebracht ten opzichte van de pendant van dit artikel die tot nu toe in de Uitvoeringsregeling Wft stond.

Er wordt niet langer expliciet gerefereerd aan de verhouding tussen de voor dekking van uitstaande geregistreerde gedekte obligaties in aanmerking komende activa op de balans van de uitgevende bank en de (potentieel) uitstaande geregistreerde gedekte obligaties. Deze verhouding is één van de relevante aspecten in de toets van een gezonde verhouding; een expliciete referentie is derhalve niet nodig. Daar komt bij dat de introductie van een minimale overcollateralisatie in artikel 40f en de mogelijkheden tot het inbrengen van substitutieactiva onder artikel 40e additionele zekerheden bieden aan investeerders over de aanwezigheid van voldoende dekkingsactiva ter dekking van uitstaande geregistreerde gedekte obligaties.

⁸³ Artikel 3:33a, tweede lid, onderdeel b van de wet. Artikel 3:33a, zevende lid, van de wet vormt een aanvullende grondslag.

In de nieuwe tekst is omwille van de duidelijkheid explicieter dan in de oude tekst vastgelegd dat DNB bevoegd is om een uitgevende bank te verbieden om over te gaan tot nadere uitgifte van geregistreerde gedekte obligaties. De bepaling dat DNB met de uitgevende bank overleg voert komt te vervallen. Hoewel het wel in rede ligt dat DNB voorafgaand aan een besluit op grond van dit artikel, voor het inwinnen van informatie met de betreffende bank in overleg treedt, moet de indruk vermeden worden dat de bank inspraak heeft bij het uitoefenen van deze bevoegdheid.

Artikel 40j
Bij of krachtens ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot:

- a. de veiligstelling van de dekkingsactiva en de veiligstelling van betaling op de geregistreerde gedekte obligaties op adequate, transparante en verantwoorde wijze;**
- b. de door een bank die een geregistreerde gedekte obligatie uitgeeft, aan de houders daarvan of aan de Nederlandsche Bank te verstrekken informatie.**

Stb 2014, nr 524

Dit artikel betreft een algemene delegatiebepaling om de regels met betrekking tot geregistreerde gedekte obligaties in de wet en dit besluit nader uit te werken bij ministeriële regeling. Onderdeel a gaat over de uitwerking van artikel 3:33a van de wet en de daarop steunende artikelen 40d tot en met 40i van dit besluit. Onderdeel b betreft de informatieverplichtingen van de uitgevende bank jegens DNB en de obligatiehouders.⁸⁴

Artikel 40k
De Nederlandsche Bank stelt een lijst op van de op grond van artikel 1:107, eerste en derde lid, onderdelen m en n, van de wet geregistreerde categorieën geregistreerde gedekte obligaties en banken die geregistreerde gedekte obligaties uitgeven en doet daarvan, alsmede van wijzigingen daarvan, mededeling aan de Europese Commissie en de Europese Autoriteit voor effecten en markten.

Stb 2014, nr 524

Deze verplichting voor DNB is opgenomen ter uitvoering van artikel 52, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

⁸⁴ Artikel 3:33b van de wet. Artikel 3:33, zevende lid, van de wet vormt een aanvullende grondslag voor aan de uitgevende bank op te leggen informatieverplichtingen.

Hoofdstuk 7 Verzekering bijkomende risico's

Bepaling ter uitvoering van artikel 3:36, zesde lid, van de wet

Stb. 2006, nr. 519

In dit hoofdstuk wordt geregeld welke bijkomende risico's door een schadeverzekeraar – naast de risico's waarvoor hij een vergunning heeft – onder voorwaarden mogen worden verzekerd, zonder dat daarvoor een vergunning voor de betreffende branche is vereist.

Stb. 2009, nr. 524

Door artikel I, onderdeel EE van de Wet van 3 juli 2008 tot wijziging van de Wet op het financieel toezicht in verband met de uitvoering van Richtlijn nr. 2005/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 november 2005 betreffende herverzekering en houdende wijziging van Richtlijnen 7339/EEG en 94/49/EEG van de Raad en van Richtlijnen 98/78/EG en 2002/83/EG (PbEUL323) (Stb. 333) is het vierde lid van artikel 3:36 vernummerd tot zesde lid. Verzuimd is echter deze vernummering ook aan te brengen in het opschrift van hoofdstuk 7 van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr).

Artikel 41

- 1. In afwijking van de artikelen 3:36, derde lid, en 3:43, eerste lid, van de wet is het schadeverzekeraars toegestaan in de uitoefening van hun bedrijf, naast de risico's die behoren tot de branche waarvoor de vergunning is verleend, tevens risico's te verzekeren die behoren tot andere branches, met uitzondering van de branches Krediet en Borgtocht, indien deze risico's naar het oordeel van de Nederlandsche Bank als bijkomende risico's kunnen worden beschouwd, omdat zij:
  - a. samenhangen met het hoofdrisico dat behoort tot de branche waarvoor de vergunning is verleend;
  - b. betrekking hebben op het belang of gevaarsobject dat is verzekerd tegen het hoofdrisico; en
  - c. worden verzekerd bij dezelfde overeenkomst als het hoofdrisico.**
- 2. De risico's van de branche Rechtsbijstand mogen uitsluitend worden verzekerd als bijkomend risico van de branche Hulpverlening en van branches waarbij risico's worden verzekerd die verband houden met het gebruik van zeeschepen.**

Stb. 2006, nr. 519

In artikel 41 zijn de artikelen 27, tweede, derde en vierde lid, en 41, tweede, derde en vierde lid van de Wtv 1993 verwerkt. Artikel 41 implementeert onderdeel C van de bijlage bij de eerste richtlijn schadeverzekeraars.

De grondslag voor deze artikelen wordt gevonden in artikel 3:36, vierde lid, onderscheidenlijk artikel 3:43 van de wet. Het artikel bepaalt welke bijkomende risico's door een schadeverzekeraar – naast de risico's waarvoor hij een vergunning heeft – onder voorwaarden mogen worden verzekerd, zonder dat daarvoor een vergunning voor de betreffende branche vereist is.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel herstelt een onjuiste verwijzing.

Hoofdstuk 8 Vertegenwoordiger **Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:40 en 3:47, zesde lid, van de wet**

Stb. 2006, nr. 519

Dit hoofdstuk geeft uitvoering aan artikel 3:40 van de wet. Het hoofdstuk bevat regels met betrekking tot de vertegenwoordiger in Nederland van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een andere staat; zowel een andere lidstaat als een staat die geen lidstaat is. Er worden regels gegeven met betrekking tot het adres van de vertegenwoordiger, en de omstandigheden waaronder een vertegenwoordiger ophoudt vertegenwoordiger te zijn, teneinde te bereiken dat de verzekeraar steeds een vertegenwoordiger in Nederland heeft.

De regels met betrekking tot wijziging van gegevens van een vertegenwoordiger in een andere staat van een verzekeraar met zetel in Nederland worden gegeven in hoofdstuk 6.

Artikel 42

Als adres van een vertegenwoordiger in Nederland van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:40 van de wet waaraan rechtsgeldig mededelingen kunnen worden gedaan wordt beschouwd het in Nederland gelegen bijkantoor.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 3:40 van de wet. Het bevat dezelfde regel als artikel 85, vijfde lid, van de Wtv 1993. Deze bepaling houdt verband met de omstandigheid dat een vertegenwoordiger van een verzekeraar met zetel in een andere lidstaat niet verplicht is zijn woonplaats in Nederland te hebben, in tegenstelling tot een vertegenwoordiger van een verzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is. Om die reden wordt in artikel 42 niet tevens verwezen naar verzekeraars als bedoeld in artikel 3:47, eerste lid, en artikel 3:50, tweede lid, van de wet.

Artikel 43

Een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:40, 3:47, zesde lid of 3:50, tweede lid, van de wet wordt geacht, indien de vertegenwoordiger ontbreekt, zijn woonplaats te hebben bij het parket van de officier van justitie in het arrondissement waarin de rechtbank is gelegen waar de verzekeraar ingevolge artikel 42 het laatst zijn woonplaats had, of anders bij het parket van de officier van justitie bij het arrondissementsparket Amsterdam.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel geeft uitvoering aan de artikelen 3:40 en 3:47, zesde lid, van de wet welk artikel ingevolge artikel 3:50, tweede lid, van de wet van overeenkomstige toepassing is op een natuuraanvaartverzekeraar met zetel buiten Nederland. Dit artikel verwerkt de artikelen 85, zesde lid, en 93, derde lid, van de Wtv 1993.

Stb. 2012, nr. 650

Deze bepalingen betreffen aanpassingen aan de nieuwe naamgeving van de gerechten op grond van de Wet RO, de nieuwe opzet van de Wet RO en de gewijzigde inrichting van het openbaar ministerie.

Artikel 44

1. De omstandigheden, bedoeld in artikel 3:40 en 3:47, zesde lid, van de wet waaronder de vertegenwoordiger van een verzekeraar als

bedoeld in artikel 3:40, 3:47, zesde lid, of 3:50, tweede lid, van de wet ophoudt vertegenwoordiger te zijn, zijn de omstandigheden, bedoeld in het tweede tot en met vijfde lid en in de artikelen 45 tot en met 47.

- 2. De verzekeraar die voornemens is de vertegenwoordiging te beëindigen, geeft daarvan kennis aan de Nederlandsche Bank.**
- 3. De kennisgeving, bedoeld in het tweede lid, vermeldt tevens de naam van degene die de verzekeraar voornemens is aan te stellen als opvolger van de vertegenwoordiger.**
- 4. Indien de opvolger rechtspersoon is, gaat de kennisgeving gepaard met de statuten van deze rechtspersoon, een opgave van het nummer van inschrijving in het handelsregister en een bewijs van aanstelling van de natuurlijke persoon die is aangesteld als vertegenwoordiger van de vertegenwoordiger die rechtspersoon is.**
- 5. De verzekeraar, bedoeld in artikel 3:47, eerste lid, of 3:50, tweede lid, van de wet beëindigt de vertegenwoordiging op de dag waarop van de beëindiging kennis is gegeven aan de Nederlandsche Bank.**
- 6. De verzekeraar, bedoeld in artikel 3:47, eerste lid, of artikel 3:50, tweede lid, van de wet geeft geen uitvoering aan het voornemen indien de Nederlandsche Bank er niet mee instemt. Indien de Nederlandsche Bank besluit niet in te stemmen met het voornemen, maakt zij haar besluit daartoe aan de financiële onderneming bekend:**
  - a. binnen zes weken na ontvangst van de kennisgeving; of**
  - b. indien de Nederlandsche Bank binnen twee weken na ontvangst van de kennisgeving om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving.**

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 3:40 en 3:47 van de wet, waar is bepaald dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot (onder andere) de omstandigheden waaronder de vertegenwoordiger ophoudt vertegenwoordiger te zijn en de opvolging van de vertegenwoordiger. Deze materie met betrekking tot de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een andere lidstaat was geregeld in de artikelen 85 tot en met 88 en 91 tot en met 93 van de Wtv 1993. De in artikel 44 gegeven regeling wijkt op enkele punten af van deze artikelen. In artikel 86 van de Wtv 1993 was bepaald dat het ontslag "niet geldig" is tenzij het gepaard gaat met de aanstelling van een opvolger en dat het ontslag niet ingaat voordat de "akte van ontslag" van de vertegenwoordiger en de aanstelling van diens opvolger aan de PVK is overgelegd. Een verschil tussen artikel 44 van dit besluit en artikel 86 van de Wtv 1993 is dat de verzekeraar niet langer een "akte van ontslag" moet overleggen maar kennis moet geven van "de beëindiging". Gekozen is voor de term "beëindiging van de vertegenwoordiging" in plaats van voor de term "ontslag". Deze term is neutraler en vermijdt de mogelijke suggestie dat er een schriftelijke arbeidsovereenkomst tus-

sen de verzekeraar en de vertegenwoordiger bestaat. Een derde verschil is dat, indien DNB niets meedeelt, onder de Wtv 1993 de verzekeraar niet van vertegenwoordiger kon wisselen, terwijl onder dit besluit de vertegenwoordiging wel kan worden beëindigd. Een vierde, hiermee samenhangend verschil is dat de mededeling van DNB dat zij niet instemt met de beëindiging van de vertegenwoordiging en de opvolging wordt gekarakteriseerd als een aanwijzing om het voornemen niet ten uitvoer te brengen. Tot slot is er het verschil dat in dit besluit een uitdrukkelijke termijn wordt genoemd waarbinnen DNB moet reageren.

Artikel 45

1. **De vertegenwoordiger, bedoeld in artikel 3:40, 3:47, zesde lid, of 3:50, tweede lid, van de wet die voornemens is de vertegenwoordiging te beëindigen, geeft daarvan kennis aan de Nederlandsche Bank.**
2. **De vertegenwoordiger van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:47, eerste lid, of 3:50, tweede lid, van de wet behoudt de hoedanigheid van vertegenwoordiger tot de dag waarop hij van de beëindiging kennis heeft gegeven aan de Nederlandsche Bank.**
3. **De vertegenwoordiger geeft geen uitvoering aan het voornemen indien de Nederlandsche Bank er niet mee instemt. Indien de Nederlandsche Bank besluit niet in te stemmen met het voornemen, maakt zij haar besluit daartoe aan de financiële onderneming bekend:**
  - a. **binnen zes weken na ontvangst van de kennisgeving; of**
  - b. **indien de Nederlandsche Bank binnen twee weken na ontvangst van de kennisgeving om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de kennisgeving.**

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel regelt de situatie waarin het de vertegenwoordiger is die voornemens is de vertegenwoordiging te beëindigen. Hij geeft DNB kennis van het voornemen daartoe. Het eerste lid geldt zowel voor de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een andere lidstaat, als voor de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is, en voor de vertegenwoordiger van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel buiten Nederland. Het tweede en het derde lid geldt alleen voor de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is en voor de natura-uitvaartverzekeraar met zetel buiten Nederland.

Artikel 46

1. **De vertegenwoordiger van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:40, 3:47, tweede lid of 3:50, tweede lid, van de wet houdt op vertegenwoordiger te zijn vanaf de dag van het van toepassing verklaren van de schuldsanering natuurlijke personen, de verlening van surseance van betaling, de faillietverklaring, de ontbinding, bedoeld in artikel 19 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de onderbewindstelling van een of meer goe-**

deren, bedoeld in titel 19 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, of de ondercuratelestelling.

2. **De aanwijzing door de vertegenwoordiger van een natuurlijk persoon die is aangewezen als vertegenwoordiger die een rechtspersoon is, vervalt van rechtswege op de dag van het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, de verlening van surseance van betaling, de faillietverklaring, de ontbinding, bedoeld in artikel 19 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, of de ondercuratelestelling van de aangewezen natuurlijk persoon alsmede op de dag van verlening van surseance van betaling aan of faillietverklaring van de vertegenwoordiger.**

Stb. 2006, nr. 519

Met dit artikel worden de artikelen 87, eerste lid, en 92, eerste lid, van de Wtv 1993 overgenomen. Het artikel geldt zowel voor de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een andere lidstaat, als voor de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is, en voor de vertegenwoordiger van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel buiten Nederland.

Artikel 47

1. **Van het overlijden, het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, de verlening van surseance van betaling, de faillietverklaring, de ontbinding, bedoeld in artikel 19 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de onderbewindstelling van een of meer goederen, bedoeld in titel 19 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, of de ondercuratelestelling van de vertegenwoordiger of de natuurlijke persoon die is aangewezen als vertegenwoordiger van de vertegenwoordiger die rechtspersoon is, alsmede van de beëindiging van de vertegenwoordiging van de vertegenwoordiger door deze natuurlijke persoon, geeft de verzekeraar onderscheidenlijk de vertegenwoordiger binnen zeven dagen kennis aan de Nederlandsche Bank.**
2. **De verzekeraar, bedoeld in artikel 3:40 van de wet, legt, in de gevallen, genoemd in het eerste lid, en in het geval dat de vertegenwoordiger of de natuurlijke persoon, bedoeld in het eerste lid, de vertegenwoordiging heeft beëindigd, aan de Nederlandsche Bank een bewijs van aanstelling van de vertegenwoordiger over alsmede, indien de vertegenwoordiger een rechtspersoon is, de statuten van deze rechtspersoon, een opgave van het nummer van inschrijving in het handelsregister en een bewijs van aanstelling van de natuurlijke persoon, bedoeld in het eerste lid.**
3. **De verzekeraar, bedoeld in het tweede lid, verstrekt de gegevens, bedoeld in het tweede lid, binnen twee weken na de betrokken aanstelling**
4. **De verzekeraar, bedoeld in artikel 3:47, twee-**

de lid, of 3:50, tweede lid, van de wet, wijst, in de gevallen, genoemd in het eerste lid, en in het geval dat de vertegenwoordiger of de natuurlijke persoon, bedoeld in artikel 3:47, vijfde lid van de wet, de vertegenwoordiging heeft beëindigd, binnen een door de Nederlandsche Bank te bepalen termijn een nieuwe vertegenwoordiger onderscheidenlijk natuurlijk persoon aan.

5. De verzekeraar, bedoeld in het vierde lid, legt aan de Nederlandsche Bank een bewijs van aanstelling van de nieuwe vertegenwoordiger over alsmede, indien de nieuwe vertegenwoordiger rechtspersoon is, de statuten van deze rechtspersoon, een uittreksel uit diens inschrijving in het handelsregister en de akte van aanstelling van de natuurlijke persoon, bedoeld in artikel 3:47, vijfde lid, van de wet.

Stb. 2006, nr. 519

Met dit artikel worden de artikelen 88, eerste lid, en 93, eerste lid, van de Wtv 1993 overgenomen. Het artikel geldt zowel voor de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een andere lidstaat, als voor de vertegenwoordiger van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is, en voor de vertegenwoordiger van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel buiten Nederland.

Hoofdstuk 9 Minimum vermogen

Stb. 2006, nr. 519

Hoofdstuk 9 bevat regels met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen dat financiële ondernemingen bij aanvang van hun werkzaamheden (dus bij de vergunningaanvraag) en daarna doorlopend moeten aanhouden. De grondslag voor deze regels is te vinden in de artikelen 3:53, derde lid, 3:54, derde lid, en 3:55, tweede lid van de wet. Voor beheerders, beleggingsondernemingen, bewaarders, clearinginstellingen en kredietinstellingen betreft dit het minimumbedrag aan eigen vermogen, bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, voor een verzekeraar het minimumbedrag van het garantiefonds, bedoeld in artikel 3:53, vierde lid, van de wet. De term "minimumbedrag van het garantiefonds" is afkomstig uit de Europese richtlijnen voor verzekeraars en wordt in onderhavig besluit gehandhaafd. Niet beoogd is inhoudelijke wijzigingen door te voeren ten opzichte van de bestaande praktijk, behoudens de hiervoor beschreven prudentiële filters.

Opgemerkt wordt dat de bepalingen inzake eigenvermogens-eisen – evenals de solvabiliteitseisen in hoofdstuk 10 – voor natura-uitvaartverzekeraars niet zijn aangepast aan de richtlijnen Solvency I. Dit met het oog op het voorkomen van onnodige administratieve lasten. Hierdoor zijn er enkele verschillen in de bepalingen met betrekking tot het minimumbedrag van het garantiefonds en de solvabiliteit voor levensverzekeraars en schadeverzekeraars enerzijds en natura-uitvaartverzekeraars anderzijds.

§ 9.1. Omvang van het minimumbedrag aan eigen vermogen

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:53, derde lid, 3:54, derde lid, en 3:55, tweede lid, van de wet

Artikel 48

1. Het minimumbedrag aan eigen vermogen, bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet bedraagt:
  - a. € 5 miljoen voor een bank als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet die geen bank als bedoeld in onderdeel b is, of voor een clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:55, eerste lid, van de wet;
  - b. € 2,5 miljoen voor een bank als bedoeld in artikel 2:13 van de wet die in hoofdzaak haar bedrijf maakt van het verlenen van beleggingsdiensten of het verrichten van beleggingsactiviteiten;
  - c. € 125.000 voor een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid van de wet;
  - d. € 125.000 voor een beheerder van een icbe als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet;
  - e. € 300.000 voor een beleggingsmaatschappij of een maatschappij voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet die geen aparte beheerder hebben;
  - f. € 35.000 voor een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of

3:54, eerste lid, van de wet die uitsluitend de beleggingsdienst, bedoeld in onderdeel a van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet, verleent en die deze beleggingsdienst niet vanuit een bijkantoor in een andere lidstaat of door middel van het verrichten van diensten naar een andere lidstaat mag verlenen;

- g. € 125.000 voor een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet, die een of meer van de beleggingsdiensten, bedoeld in de onderdelen a, b en c van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet, verleent en waaraan het op grond van haar vergunning is toegestaan gelden of financiële instrumenten van cliënten onder zich te houden;
- h. € 50.000 voor een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet, die uitsluitend een of meer van de beleggingsdiensten, bedoeld in de onderdelen a, b, c, d en f van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet, verleent en waaraan het op grond van haar vergunning niet is toegestaan gelden of financiële instrumenten van cliënten onder zich te houden;
- i. € 50.000 voor een plaatselijke onderneming die haar werkzaamheden vanuit een bijkantoor in een andere lidstaat of door middel van het verrichten van diensten naar een andere lidstaat mag verrichten;
- j. € 730.000 voor een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet, niet zijnde een beleggingsonderneming als bedoeld in de onderdelen f tot en met i;
- k. € 20.000 voor een betaalinstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet die uitsluitend de in punt 6 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten vermelde betaaldienst verleent;
- l. € 50.000 voor een betaalinstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet die uitsluitend de in punt 7 van de richtlijn betaaldiensten vermelde betaaldienst verleent;
- m. € 125.000 voor een betaalinstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet die een in de punten 1 tot en met 5 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten vermelde betaaldienst verleent;
- n. € 730.000 voor een bewaarder als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet of het bedrag als berekend overeenkomstig artikel 315 of 317 van de verordening kapitaalvereisten indien dat bedrag hoger is;
- o. € 350.000 voor een elektronischgeldinstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet;

- p. € 500.000 voor een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet;⁸⁵
  - q. € 112.500 voor een pensioenbewaarder als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet;
  - r. € 1 miljoen voor een kredietunie als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet die geen andere beleggingsdienst mogen verlenen dan de beleggingsdienst, bedoeld in onderdeel a of d van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet, en geen nevendiensten als bedoeld in onderdeel a van de definitie van nevendienst in artikel 1:1 van de wet verrichten, indien zij beschikken over:
- a. een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening die de aansprakelijkheid dekt van de beleggingsonderneming wegens fouten, verzuimen of nalatigheden begaan in de uitoefening van diens beroep en voorgevallen op het grondgebied waarop de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van toepassing is, voor een bedrag van ten minste € 1.120.200 per schadegeval en ten minste € 1.680.300 per jaar voor alle schadegevallen gezamenlijk; of
  - b. een combinatie van een bedrag aan eigen vermogen als bedoeld in het eerste lid, onderdelen h en een beroepsaansprakelijkheidsverzekering als bedoeld in onderdeel a die resulteert in een dekking die ten minste gelijkwaardig is aan € 50.000 of onderdeel a.
3. Onverminderd het eerste lid, aanhef en onderdeel h, beschikken beleggingsondernemingen als bedoeld in het tweede lid, waaraan een vergunning als bedoeld in artikel 2:80 of 2:86 van de wet is verleend, over:
- a. een minimumbedrag aan eigen vermogen van € 25.000;
  - b. een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening die hun aansprakelijkheid dekt wegens fouten, verzuimen of nalatigheden begaan in de uitoefening van hun beroep en voor gevallen op het grondgebied waarop de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van toepassing is, voor een bedrag van ten minste € 500.000 per schadegeval en ten minste € 750.000

- per jaar voor alle schadegevallen gezamenlijk; of
  - c. een combinatie van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening als bedoeld in onderdeel a die resulteert in een dekking die ten minste gelijkwaardig is aan € 25.000 of onderdeel b.
4. Voor de toepassing van het eerste lid wordt een beheerder van een beleggingsinstelling of een beheerder van een icbe die tevens een beleggingsdienst verleent op grond van artikel 2:67a, tweede lid, van de wet, respectievelijk artikel 2:69c, tweede lid, van de wet gelijkgesteld met een beleggingsonderneming, met dien verstande dat het minimumbedrag aan eigen vermogen ten minste € 125.000 bedraagt.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 48 bepaalt ter uitwerking van de artikelen 3:53, derde lid, 3:54, eerste en derde lid, en 3:55, eerste en derde lid van de wet het minimumbedrag aan eigen vermogen van financiële ondernemingen. Voor verzekeraars is het minimumbedrag van het garantiefonds, bedoeld in artikel 3:53, vierde lid, van de wet uitgewerkt in artikel 49. Een financiële onderneming dient zowel bij de vergunningverlening als daarna over het minimumbedrag aan eigen vermogen te beschikken.

Voor een bank werd de omvang van het minimum eigen vermogen vastgesteld in de artikelen 2 en 3 van het Besluit vaststelling minimum eigen vermogen⁸⁶. Artikel 5 van de richtlijn banken ligt hieraan ten grondslag. Een bank dient over een minimumbedrag aan eigen vermogen van € 5 miljoen te beschikken. Omdat een bank die is aangesloten bij een centrale kredietinstelling en een centrale kredietinstelling banken zijn, is het niet nodig deze instelling, naast "een bank", afzonderlijk op te nemen in artikel 48. Voor een clearinginstelling is aangesloten bij het minimumbedrag aan eigen vermogen van een bank.

In de richtlijn banken is bepaald dat lidstaten voor bepaalde categorieën banken en binnen bepaalde grenzen een lager minimumbedrag aan eigen vermogen mogen vaststellen. Voor bankbeleggingsondernemingen is een lager bedrag vastgesteld. Dit is bestaand beleid van DNB dat in onderdeel b is vastgelegd. De aard van het bedrijf van deze ondernemingen rechtvaardigt een dergelijk lager minimumbedrag aan eigen vermogen omdat kredietverlening een relatief gering deel uitmaakt van de activiteiten van een bankbeleggingsonderneming. Voor een bankbeleggingsonderneming geldt minder dan bijvoorbeeld voor een "algemene" bank dat de effectiviteit op de markt afhankelijk is van een zekere minimum kapitaalomvang. Voorts is het niet noodzakelijk geacht een hogere drempel op te werpen voor de toegang van dergelijke ondernemingen tot de markt.

Voor beheerders (onderdelen c en d) en bewaarders (onderdeel i) is het minimumbedrag aan eigen vermogen overgenomen uit de artikelen 4, eerste lid, 16, eerste lid, 21, eerste lid en 52, eerste lid, van het Btb 2005. Voor een icbe-beheerder of icbe-bewaarder vormt de verplichting om over een minimumbedrag aan eigen vermogen te beschikken een verwerking van respectievelijk artikel 5bis en de artikelen 8 en 15 van de richtlijn beleggingsinstellingen. Voor een icbe-beleggingsmaatschappij die geen aparte beheerder heeft vloeit deze verplichting voort uit artikel 13bis van de richtlijn beleggingsinstellingen.

⁸⁵ Artikel X, onderdeel b, van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2013 (Stb. 2012, nr. 695) bepaalt dat deze bepaling in werking treedt met ingang van 1 juli 2013. De oude eis was € 225.000,-. Dit werd als volgt toegelicht: "De latere inwerkingtreding geeft premiepensioeninstellingen de tijd om aan de nieuwe vereisten te gaan voldoen." (red.).

⁸⁶ Handboek Wtk nr. 3106.

In vergelijking tot het Btb 2005 is voor beheerders, niet zijnde icbe-beheerders, nauwer aangesloten bij het regime voor icbe-beheerders. Voor icbe-beheerders geldt een minimumbedrag aan eigen vermogen van € 125.000. Voor icbe-beheerders die een vermogen beheren van meer dan € 250 miljoen geldt daarnaast een solvabiliteitsvereiste van € 125.000, vermeerderd met 0,02 procent van het bedrag waarmee de waarde van het beheerde vermogen het bedrag van € 250 miljoen overstijgt. Dat is geregeld in artikel 63.

Voor beheerders, niet zijnde icbe-beheerders, die een vermogen van meer dan € 250 miljoen beheren, geldt ingevolge artikel 3:57 van de wet geen solvabiliteitsvereiste. Het onderscheid dat gemaakt wordt tussen grote en kleine beheerders wordt voor beheerders, niet zijnde icbe-beheerders, op een andere manier geregeld. Dergelijke beheerders, die een vermogen van minder dan € 250 miljoen beheren, hoeven een lager minimumbedrag aan eigen vermogen aanhouden, namelijk € 125.000. Daarmee is aangesloten bij het bedrag dat geldt voor kleine icbe-beheerders. Dit betekent een verlichting ten opzichte van de oude situatie, waarin zij een minimumbedrag van € 225.000 moesten aanhouden. Voor grotere beheerders, niet zijnde icbe-beheerders, geldt nog steeds het bedrag dat ook uit hoofde van het Btb 2005 moest worden aangehouden, te weten € 225.000.

Onderdeel e vervangt artikel 16, eerste lid, van het Btb 2005 en verwerkt artikel 13bis, eerste lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Het minimumbedrag aan eigen vermogen voor beleggingsmaatschappijen die icbe zijn en geen aparte beheerder hebben, is hoger dan het minimumbedrag aan eigen vermogen van icbe-beheerders. Dit hogere bedrag compenseert het feit dat voor dergelijke beleggingsmaatschappijen, in tegenstelling tot icbe-beheerders, ingevolge artikel 3:57 van de wet geen solvabiliteitsvereisten gelden.

De in de onderdelen f, g en h neergelegde minimumbedragen aan eigen vermogen zijn overgenomen uit artikel 2 van de NRpte 2002. Aangesloten is bij de beleggingsdiensten zoals gedefinieerd in de definitie van "verlenen van een beleggingsdienst" in artikel 1:1 van de wet. Voor de in onderdeel f genoemde categorie beleggingsondernemingen is het minimumbedrag een verwerking van artikel 3, derde lid, van de richtlijn beleggingsdiensten en artikel 3 van de richtlijn kapitaaltoereikendheid. In tegenstelling tot de richtlijn kapitaaltoereikendheid is de in onderdeel f genoemde categorie beleggingsondernemingen niet als een "restcategorie" geformuleerd, maar is evenals bij de andere in dit artikel aangeduide categorieën expliciet aangegeven op welke werkzaamheden deze categorie ziet. De eis van een minimumbedrag aan eigen vermogen van € 730.000 geldt voor ondernemingen die al dan niet naast andere beleggingsdiensten ten minste de beleggingsdiensten, bedoeld in de onderdelen c, d, e of f, van de definitie van "verlenen van een beleggingsdienst" verlenen. Het gaat om ondernemingen die voor eigen rekening handelen in financiële instrumenten, al dan niet teneinde een markt in die financiële instrumenten te onderhouden, of die financiële instrumenten bij het aanbieden overnemen of die deze financiële instrumenten plaatsen.

Beleggingsondernemingen die uitsluitend orders van cliënten doorgeven en die buiten het toepassingsgebied van die richtlijn kapitaaltoereikendheid en de richtlijn beleggingsdiensten vallen (de zogenaamde orderremisiers), dienen ingevolge onderdeel g te beschikken over een minimumbedrag aan eigen vermogen van € 35.000. Daarnaast dienen beleggingsondernemingen die niet voor eigen rekening maar voor rekening van cliënten transacties verrichten een minimumbedrag aan eigen vermogen aan

te houden van € 50.000 (onderdeel h). Dit is overeenkomstig het Europees minimumbedrag, zoals opgenomen in artikel 3, tweede lid, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid en conform bestaand beleid van DNB. Hetzelfde minimumbedrag geldt ingevolge artikel 3, vierde lid, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid voor plaatselijke ondernemingen die beschikken over een Europees paspoort.

Voorts voorziet artikel 3 van de richtlijn kapitaaltoereikendheid in het geval beleggingsondernemingen gelden of effecten van cliënten onder zich houden in een minimum eigen vermogensvereiste van € 125.000. Deze categorie is niet overgenomen in dit artikel. De reden hiervoor is dat de vermogensscheidingsregels ingevolge artikel 4:87, derde lid, van de wet uitsluiten dat een beleggingsonderneming, niet zijnde een kredietinstelling, gelden of effecten van cliënten onder zich houdt.

Voor elektronischgeldinstellingen ten slotte is de omvang van het minimumbedrag aan eigen vermogen van € 1 mln overgenomen uit artikel 3a van het Handboek Wtk nr. 3106. Artikel 4 van de richtlijn elektronisch geld ligt ten grondslag aan deze bepaling.

Stb. 2008, nr. 581

Artikel 48, eerste lid, onderdeel b, van het Bpr Wft bevat een bijzondere bepaling met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen voor bepaalde banken die tevens werkzaam zijn als beleggingsonderneming. De bepaling is overgenomen uit de voor inwerkingtreding van de Wft geldende regeling van de Nederlandsche Bank van 5 maart 1993 ter uitvoering van artikel 11, tweede, derde en vierde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 (Stcrt. 50) zonder dat – blijkens de toelichting – een wijziging werd beoogd ten opzichte van het toen bestaande beleid. De formulering van artikel 48, eerste lid, onderdeel b, hield echter een onbedoelde reikwijdteverbreding in ten opzichte van de regeling uit 1993, waardoor ook andere ondernemingen dan ondernemingen die meer inkomsten uit provisie ontvangen dan uit rente hieronder zouden vallen. De wijziging in dit onderdeel maakt deze onbedoelde reikwijdteverbreding ongedaan.

Artikel 48, tweede lid, onderdeel a, betreft de implementatie van artikel 7 van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid. De bedragen van dit laatste artikel worden aangepast aan de veranderingen in het door Eurostat bekendgemaakte Europees indexcijfer van de consumentenprijzen en moeten in lijn liggen van en tegelijkertijd plaatsvinden met die welke overeenkomstig artikel 4, zevende lid, van de richtlijn verzekeringsbemiddelen worden verricht.⁸⁷ De aanpassingen moeten in lijn liggen van en tegelijkertijd plaatsvinden met die welke overeenkomstig artikel 4, zevende lid, van de richtlijn verzekeringsbemiddeling worden verricht.

Gelet hierop zijn de bedragen genoemd in artikel 48, tweede lid, onderdeel a, verhoogd met 12,02%.

Van de gelegenheid is tevens gebruik gemaakt om de formulering van artikel 48, tweede lid, onderdeel b, meer in overeenstemming te brengen met artikel 7 van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid. In deze laatste bepaling is een regeling opgenomen op grond waarvan het is toegestaan om met een combinatie van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering enerzijds en aanvangskapitaal anderzijds een dekking te bereiken die gelijkwaardig is aan een eigen vermogen van € 50.000

⁸⁷ Overeenkomstig dit artikel voor de eerste maal vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van de richtlijn, te weten 15 januari 2009.

of een beroepsaansprakelijkheidsverzekering als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onderdeel a.

Stb. 2009, nr. 437

In dit onderdeel wordt uitwerking gegeven aan artikel 6 van de richtlijn, waarin het aanvangskapitaal voor betaalinstanties wordt genoemd. In plaats van de term «aanvangskapitaal» wordt in Nederlandse regelgeving de term «eigen vermogen» gebruikt. De omvang van het minimum bedrag aan eigen vermogen is geregeld in artikel 48 van het Bpr Wft. In dit artikel zijn in het eerste lid drie onderdelen ingevoegd waarin het bedrag aan eigen vermogen dat betaalinstanties op het moment van vergunningverlening moeten hebben, is opgenomen.

Dit eigen vermogen moet ook gedurende het bestaan van de betaalinstantie ten minste gelijk zijn aan de in artikel 48 genoemde bedragen. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 7, eerste lid, van de richtlijn en is al geïmplementeerd in artikel 59, tweede lid, van het Bpr Wft.

Stb. 2010, nr. 888

Met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen dat wordt gevraagd van een premiepensioeninstelling en een pensioenbewaarder is aansluiting gezocht bij de bedragen die daarvoor zijn vastgesteld ten aanzien van een beheerder van een beleggingsinstelling (zoals in onderdeel c van het onderhavige artikel 48, eerste lid, Besluit prudentiële regels Wft) respectievelijk een bewaarder van een beleggingsinstelling (zoals in onderdeel o van het onderhavige artikel 48, eerste lid, Besluit prudentiële regels Wft).

Stb. 2011, nr. 673

In de artikelen 48 en 50 van het Besluit prudentiële regels Wft is het minimumbedrag aan eigen vermogen voor elektronischgeldinstellingen uitgewerkt. Voor een elektronischgeldinstelling is dit bedrag in artikel 48 vastgesteld op 350.000 euro. In artikel 50 is opgenomen dat het kapitaal moet bestaan uit de waarde van bepaalde vermogensbestanddelen.

Stb. 2012, nr. 695

Zie ook de toelichting bij artt. 19 en 63a.

Artikel 3:53, eerste lid, van de Wft bepaalt onder meer voor de premiepensioeninstelling dat een minimumbedrag aan eigen vermogen moet worden aangehouden. De premiepensioeninstelling dient bij aanvang en daarna doorlopend te beschikken over dit minimumbedrag aan eigen vermogen. Artikel 3:53, derde lid, van de Wft bevat de delegatiegrondslag om bij algemene maatregel van bestuur een kwantitatieve eis aan het eigen vermogen te stellen. Deze is uitgewerkt in artikel 48 van het Bpr. Met de wijziging in dit onderdeel wordt het minimumbedrag aan eigen vermogen voor premiepensioeninstellingen verhoogd van € 225.000 naar € 500.000.

Stb. 2013, nr. 293

Met de implementatie van de richtlijn worden de kapitaaleisen in artikel 48 voor beheerders van belegginginstellingen, met uitzondering van de aanvullende vermogens-eisen met betrekking tot beroepsaansprakelijkheidsrisico's (zie ook artikel 63a), gelijk aan de kapitaaleisen voor beheerders van icbe's. Dit betekent € 125.000 ongeacht het beheerd vermogen plus 0,02% van het beheerd vermogen boven de € 250 miljoen (zie artikel 63 Bpr). Hierbij geldt wel dat de totale kapitaaleis nooit groter is dan € 10 miljoen. Tot op heden geldt voor beheerders van een beleggingsinstelling een vermogens-eis van € 225.000 indien het

beheerde vermogen groter is dan € 250 miljoen (huidige onderdeel c) en € 125.000 indien het beheerde vermogen kleiner is dan € 250 miljoen (huidige onderdeel d). Met de implementatie van deze richtlijn wordt de kapitaaleis dus voor beheerders van icbe's. Daarom worden de onderdelen c en d aangepast. Het oude onderdeel c vervalt hierbij feitelijk en de eis voor de twee typen beheerders wordt in twee verschillende onderdelen opgenomen. Daarnaast wordt de aanvullende eis van 0,02% van het beheerd vermogen boven de € 250 miljoen in artikel 63 ook op niet-icbe-beheerders toegepast. Voor beleggingsmaatschappijen die geen aparte beheerder hebben wordt de vermogens-eis net als bij vergelijkbare icbe's € 300.000. Dit is geïmplementeerd in onderdeel e.

Het tweede lid wordt aangepast in verband met de wijziging van het begrip «bewaarder». Aan een bewaarder van een beleggingsinstelling en een bewaarder van een icbe worden dezelfde prudentiële eisen gesteld.

Stb. 2014, nr. 303

De aanpassingen van artikel 48 dienen ter uitvoering van de artikelen 28, 29, eerste en derde lid, en 30 van de richtlijn. Deze richtlijn-bepalingen regelen het vereiste aanvangskapitaal voor verschillende categorieën beleggingsondernemingen. Hoewel de richtlijn kapitaalvereisten op dit onderwerp nauwelijks afwijkt van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid, is in de nieuwe onderdelen g tot en met j van het eerste lid gekozen voor een gewijzigde opzet, die de systematiek van de richtlijn volgt en zo een richtlijnconforme implementatie verzekert.

De categorie, bedoeld in onderdeel g, correspondeert met artikel 29, eerste lid, van de richtlijn, op grond waarvan een aanvangskapitaal van € 125.000 is vereist. Deze beleggingsondernemingen mogen op grond van hun vergunning uitsluitend een of meer van de beleggingsdiensten a (ontvangen en doorgeven van orders van cliënten), b (voor rekening van cliënten uitvoeren van orders) en c (beheren van individuele vermogens) verlenen, maar zijn bevoegd gelden of financiële instrumenten van cliënten onder zich te houden. Zijn ze daartoe niet bevoegd, dan mag een lidstaat de kapitaaleis verlagen tot € 50.000. Van die mogelijkheid is gebruik gemaakt in onderdeel h.

Voor plaatselijke ondernemingen die in het bezit zijn van een Europees paspoort geldt overeenkomstig artikel 30 van de richtlijn eveneens een vereist aanvangskapitaal van € 50.000 (onderdeel i). Voor alle (overige) beleggingsondernemingen die over een minimumbedrag aan eigen vermogen dienen te beschikken en niet behoren tot een van de in de onderdelen f tot en met i bedoelde categorieën bedraagt het vereiste aanvangskapitaal € 730.000 (onderdeel j).

De aanpassingen in het tweede en derde lid zijn een noodzakelijk gevolg van de gewijzigde indeling van het eerste lid.

Stb. 2015, nr. 512

De wijziging in artikel 48 regelt dat een kredietunie moet beschikken over een minimumbedrag aan eigen vermogen van tenminste € 1 miljoen. De wijziging in artikel 50 regelt dat dit bedrag aan eigen vermogen moet bestaan uit vermogensbestanddelen die kwalificeren als tier 1-kernkapitaal.

Stb. 2016, nr. 97

Artikel 3:53, eerste lid, van de Wft bepaalt onder meer dat bewaarders een minimumbedrag aan eigen vermogen moeten aanhouden. De bewaarder dient bij aanvang en doorlopend te beschikken over dit minimumbedrag aan eigen vermogen.

Artikel 3:53, derde lid, van de Wft bevat de delegatiegrondslag om bij algemene maatregel van bestuur een kwantitatieve eis aan het eigen vermogen te stellen. Deze is uitgewerkt in artikel 48 van het Besluit prudentiële regels Wft. Met de wijziging in dit onderdeel is uitvoering gegeven aan het gewijzigde artikel 23, tweede lid, onderdeel c, van de richtlijn icbe's, waarin het aanvangskapitaal voor andere rechtspersonen (dan bijvoorbeeld een bank) is voorgeschreven die voornemens zijn bewaartaken uit te oefenen. In plaats van de term «aanvangskapitaal» wordt in Nederlandse regelgeving de term «eigen vermogen» gebruikt. De bewaarder dient op grond van artikel 23, tweede lid, onderdeel c, van de richtlijn icbe's te beschikken over een minimumbedrag aan eigen vermogen van € 730.000. Indien het bedrag als berekend overeenkomstig artikel 315 of, afhankelijk van de gekozen benadering, artikel 317 van de verordening kapitaalvereisten hoger is dan € 730.000 dan dient de bewaarder dit hogere bedrag aan eigen vermogen aan te houden.

Stb. 2017, nr. 513

Het minimumbedrag aan eigen vermogen voor een beheerder is € 125.000 op grond van artikel 48, eerste lid, onderdeel c of d. Het minimumbedrag aan eigen vermogen voor een beleggingsonderneming is afhankelijk van de beleggingsdiensten die worden verleend. Indien een beheerder tevens beleggingsdiensten verleend, wordt de beheerder voor de toepassing van artikel 48, het eerste lid, gelijkgesteld met een beleggingsonderneming. Om te voorkomen dat een beheerder die beleggingsdiensten verleent een lager minimumbedrag aan eigen vermogen kan aanhouden dan een beheerder die deze diensten niet verleent, is in artikel 48, vierde lid, bepaald dat het minimumbedrag aan eigen vermogen van een beheerder altijd minimaal € 125.000 dient te bedragen.

Artikel 49

1. Een verzekeraar met zetel in Nederland, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, berekent het minimumkapitaalvereiste overeenkomstig artikel 129 van de richtlijn solvabiliteit II, met inachtneming van titel I, hoofdstuk VII, van de verordening solvabiliteit II. Artikel 131 van de richtlijn solvabiliteit II is van toepassing.
2. De Nederlandsche Bank kan gedurende een periode die niet later eindigt dan 31 december 2017 voorschrijven dat verzekeraars de in artikel 129, derde lid, eerste alinea, van de richtlijn solvabiliteit II bedoelde percentages uitsluitend toepassen op het met behulp van de standaardformule, bedoeld in titel I, hoofdstuk VI, afdeling 4, onderafdeling 2, van die richtlijn, berekende solvabiliteitskapitaalvereiste.

Stb. 2006, nr. 519

Voor levensverzekeraars en schadeverzekeraars werd de omvang van het minimumbedrag van het garantiefonds geregeld in artikel 4 van het Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringsbedrijf 1994 (Bsmv 1994), voor natura-uitvaartverzekeraars in artikel 40, tweede lid, van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeraars (Wtn). Voor levensverzekeraars is het minimumbedrag aan eigen vermogen afkomstig uit artikel 6, eerste lid, onderdeel d, 29 en 30 van de richtlijn levensverzekeraars, voor schadeverzekeraars uit artikel 8, eerste lid, onderdeel d, 17 en 17a van de eerste richtlijn schadeverzekeraars. Deze bepalingen zijn ver-

werkt in het eerste lid van artikel 49.

Voor in Nederland gelegen bijkantoren van levensverzekeraars of schadeverzekeraars met zetel in een staat die geen lidstaat is, of natura-uitvaartverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat geldt ingevolge het tweede lid een afzonderlijk minimumbedrag van het garantiefonds. Voor levensverzekeraars en schadeverzekeraars verwerkt dit lid artikel 51, tweede lid, onderdeel e, van de richtlijn levensverzekeraars onderscheidenlijk artikel 23, tweede lid, onderdeel e, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars. Deze artikelen waren verwerkt in de artikelen 22, eerste lid, onderdeel d, 40, tweede lid, en 47, eerste lid, van de Wtn en 42, eerste lid, onderdeel d, en 96, eerste lid, van de Wtv 1993.

Het derde en vierde lid regelen de automatische wijziging van de bedragen, genoemd in het eerste en tweede lid, als gevolg van het Europese inflatiecijfer. DNB doet van deze aanpassing alsmede van de ingangsdatum daarvan mededeling in de Staatscourant, onverwijld nadat de Europese Commissie de Raad van de Europese Unie in kennis heeft gesteld van de aanpassing en de aangepaste bedragen. De verzekeraar moet de aangepaste bedragen voor het eerst toepassen in het boekjaar dat aanvangt in het kalenderjaar dat volgt op de kennisgeving. Deze leden verwerken artikel 30 van de richtlijn levensverzekeraars en artikel 17bis van de eerste richtlijn schadeverzekeraars. De eerste aanpassing van de bedragen moet per 1 januari 2007 zijn geïmplementeerd. Daarom worden in dit besluit de bedragen zoals deze luiden na de eerste aanpassing, vermeld.

Stb 2008, nr. 334

In artikel 49, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a, is artikel 46, tweede lid, laatste gedachtenstreepje, van de richtlijn geïmplementeerd. Bij entiteiten voor risico-acceptatie zijn in beginsel alle verplichtingen gedekt. Een solvabiliteitsis is dan ook niet nodig. De richtlijn eist evenwel voorschriften betreffende solvabiliteitsvereisten en daarom is bepaald dat DNB als solvabiliteitsis een minimumbedrag van het garantiefonds mag opleggen tot maximaal 1 miljoen euro indien het risicoprofiel van de entiteit daartoe aanleiding geeft.

In artikel 49, eerste lid, is artikel 40, tweede lid, van de richtlijn geïmplementeerd. Voor ondernemingsgebonden herverzekeraars biedt de richtlijn de mogelijkheid om een lager minimumbedrag van het garantiefonds vast te stellen. Ondernemingsgebonden herverzekeraars beperken zich tot het dekken van de risico's van de onderneming, of groep van ondernemingen, waartoe zij behoren, waarbij het veelal kleine of middelgrote herverzekeraars betreft. Een ondernemingsgebonden herverzekeraar is een herverzekeraar die eigendom is van degenen wier risico's worden herverzekerd. Veelal zal dit een multinational zijn, die echter zelf geen verzekeraar kan zijn of behoort tot een groep die een verzekeringsgroep is. Een ondernemingsgebonden herverzekeraar wordt gebruikt om specifieke groepsrisico's, zoals industriële complexen, te herverzekeren die op de traditionele herverzekeringmarkt moeilijk of tegen hogere kosten te herverzekeren zijn. Aangezien de originele polishouders doorgaans kapitaalkrachtige multinationals zijn, die deskundig zijn en bij foutieve inschatting van de risico's de gevolgen daarvan zelf kunnen dragen, is in de richtlijn bepaald dat voor deze categorie een minimum garantiefonds van € 1 mln. vastgesteld mag worden. Om te waarborgen dat industriële groepen zich relatief goedkoop kunnen verzekeren, is van deze optie in artikel 49, eerste lid, onder b, gebruik gemaakt.

De aanpassingen in het tweede lid betekenen dat voor in Nederland gelegen bijkantoren van de in artikel 49, tweede lid,

bedoelde entiteiten voor risico-acceptatie en herverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat het minimumbedrag van het garantiefonds gelijk is aan de helft van de in het eerste lid genoemde bedragen.

Artikel 57, punt 6, van de richtlijn bepaalt dat schadeverzekeraars die in grotere mate het bedrijf van herverzekeraar uitoefenen, het minimumbedrag van het garantiefonds voor herverzekeraars dienen aan te houden. Deze richtlijnbevestiging is evenwel niet geheel juist, omdat dat zou betekenen dat schadeverzekeraars die risicovolle aansprakelijkheidsbranches uitoefenen dan een lager minimumbedrag zouden moeten aanhouden. De oorzaak hiervan is het feit dat de bedragen voor schadeverzekeraars zijn aangepast, terwijl dat voor herverzekeraars niet is gebeurd. Hierdoor dienen herverzekeraars in sommige gevallen een lager minimumbedrag voor het garantiefonds aan te houden dan schadeverzekeraars die bijvoorbeeld aansprakelijkheidsbranches uitoefenen. Teneinde deze onbedoelde verlaging van het minimumbedrag te ondervangen, is bepaald dat de hier bedoelde schadeverzekeraars het minimumbedrag voor het garantiefonds moeten aanhouden dat het hoogst bedrag oplevert gezien hun werkzaamheden. De richtlijn eist dat de verzekeraar een minimumgarantiefonds overeenkomstig artikel 40 vormt, maar die eisen komen, met uitzondering van de hoogte van het minimumbedrag, overeen met de bestaande eisen. Dit behoeft dus geen implementatie.

In artikel 49, vierde lid (nieuw), is artikel 41 geïmplementeerd.

Stb. 2009, nr. 524

De eerste wijziging betreft het herstellen van verwijzingsfouten.

Om te komen tot aanpassing van de bedragen van onder andere het minimumbedrag van het garantiefonds is indertijd in het Verzekeringscomité (thans het Comité van Europese toezichthouders op verzekeringen en bedrijfspensioenen) afgesproken dat de referentieperiode 12 maanden is met als peildatum 20 maart van ieder jaar. De lidstaten hebben vervolgens tot het eind van het daarop volgende jaar om eventuele wijzigingen toe te passen. Bij de implementatie van deze procedure in artikel 49, vierde lid, van het besluit is ervan uitgegaan dat de kennisgeving van de Europese Commissie van de nieuwe bedragen in het jaar van de betrokken peildatum zou worden gedaan. In de praktijk is inmiddels gebleken dat de kennisgeving pas in het daarop volgende jaar gebeurt. Hierdoor is de in artikel 49, vierde lid, opgenomen procedure niet juist. Niet uitgesloten is evenwel dat de kennisgeving van de Europese Commissie op enig moment toch in hetzelfde jaar plaatsvindt als het jaar van de peildatum. De aangebrachte wijzigingen onder 2 en 3 voorzien erin dat de datum waarop de wijzigingen ingaan, overeenstemt met de datum die conform de procedure in het toenmalige Verzekeringscomité is afgesproken. Dit is bereikt door in het vijfde lid DNB de betrokken datum, conform de afspraken, bekend te laten maken.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 49 (oud) van het Bpr regelde de hoogte van het minimumbedrag van het garantiefonds voor verschillende categorieën verzekeraars en bijkantoren van verzekeraars. De richtlijn solvabiliteit II introduceert een nieuw systeem van kapitaalvereisten waarin de begrippen garantiefonds en minimumbedrag van het garantiefonds niet meer voorkomen. Dit noopte ertoe artikel 49 te vervangen door drie nieuwe artikelen (49 tot en met 49b), met gebruikmaking van de terminologie van de richtlijn en onder verwijzing naar de richtlijn en de verordening.

Een verzekeraar dient ingevolge artikel 3:53, eerste lid, van de Wft te beschikken over een minimumbedrag aan eigen vermogen, dat wordt uitgedrukt in een minimumkapitaalvereiste (artikel 3:53, vierde lid). Artikel 49 van het Bpr bepaalt hoe de hoogte van dit minimumkapitaalvereiste wordt vastgesteld. Het eerste lid heeft betrekking op richtlijnverzekeraars met zetel in Nederland. Zij dienen het minimumkapitaalvereiste te berekenen overeenkomstig artikel 129 van de richtlijn, zoals nader uitgewerkt in titel I, hoofdstuk VII van de verordening.

De in artikel 131 van de richtlijn bedoelde overgangsmaatregel is van toepassing indien een verzekeraar per 31 december 2015 – dat wil zeggen onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het richtlijnregime – aan de op dat moment geldende solvabiliteitseisen voldoet, maar nog niet meteen over voldoende kernvermogen beschikt ter dekking van het nieuwe minimumkapitaalvereiste. De verzekeraar heeft dan tot uiterlijk 31 december 2016 de tijd om alsnog aan laatstgenoemde eis te voldoen.

Voor de goede orde zij opgemerkt dat in artikel IV, derde lid, van de Wet implementatie Omnibus II-richtlijn, waarmee artikel 308 ter, veertiende lid, van de richtlijn wordt geïmplementeerd, een soortgelijke overgangsmaatregel is opgenomen met betrekking tot het solvabiliteitskapitaalvereiste.

Het tweede lid implementeert de overgangsmaatregel, bedoeld in artikel 129, derde lid, tweede alinea, van de richtlijn. Op grond daarvan kan DNB voorschrijven dat de in artikel 129, derde lid, eerste alinea, bedoelde bandbreedte voor het minimumkapitaalvereiste wordt toegepast op het met behulp van de standaardmethode berekende solvabiliteitskapitaalvereiste.

Artikel 49a

De artikelen 129 en 131 van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk VII, van de verordening solvabiliteit II inzake het minimumkapitaalvereiste zijn van overeenkomstige toepassing op het minimumkapitaalvereiste van een in Nederland gelegen bijkantoor van:

- a. levensverzekeraars en schadeverzekeraars, niet zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is;**
- b. herverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat.**

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 49 (red.).

Artikel 49a verklaart de artikelen 129 en 131 (zie hierboven) van de richtlijn en het relevante deel van de verordening van overeenkomstige toepassing op richtlijnverzekeraars met zetel in een derde land respectievelijk een niet-aangewezen staat die in Nederland werkzaam zijn via een bijkantoor. Dit is in overeenstemming met de artikelen 3:55, eerste lid, en 3:55a, eerste lid, van de Wft.

Artikel 49b

1. De artikelen 129 en 131 van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk VII, van de verordening solvabiliteit II inzake het minimumkapitaalvereiste zijn van overeenkomstige toepassing op:

- a. verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in Nederland;**
- b. verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in een niet-aangewezen staat die**

- hun bedrijf uitoefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor.
2. Voor de toepassing van het eerste lid draagt de absolute ondergrens van het minimumkapitaalvereiste, in afwijking van artikel 129, eerste lid, onderdeel d, van de richtlijn, voor de in het eerste lid bedoelde verzekeraars:
    - a. 250.000 euro voor een levensverzekeraar die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend uitkeringen bij overlijden verzekert, waarvan het bedrag per verzekerde niet groter is dan het gemiddelde bedrag van de kosten van uitvaart;
    - b. 250.000 euro voor een natura-uitvaartverzekeraar;
    - c. 200.000 euro voor een schadeverzekeraar.
  3. De in het tweede lid bedoelde bedragen worden elke vijf jaar gewijzigd teneinde deze aan te passen aan de ontwikkeling van het door de Europese Commissie overeenkomstig artikel 300 van de richtlijn solvabiliteit II bekendgemaakte geharmoniseerde indexcijfer van de consumentenprijzen van alle lidstaten, afgerond op een veelvoud van 10.000 euro. De gewijzigde bedragen worden bij ministeriële regeling vastgesteld.
  4. Voor de toepassing van het eerste lid, wordt in artikel 131 van de richtlijn solvabiliteit II voor «31 december 2016» gelezen: 31 december 2017.⁸⁸

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 49 (*red.*).

Ook voor verzekeraars met beperkte risico-omvang geldt dat zij het minimumkapitaalvereiste dienen te berekenen overeenkomstig de richtlijn en de verordening. Dat geldt als zij hun zetel in Nederland hebben, en ook wanneer zij hun zetel in een niet-aangewezen staat hebben en in Nederland werkzaam zijn via een bijkantoor. Voor verzekeraars met beperkte risico-omvang geldt wel een verlaagde absolute ondergrens van 250.000 respectievelijk 200.000 euro, die afwijkt van de in artikel 129, eerste lid, onderdeel d, van de richtlijn opgenomen bedragen (2,5 mln. voor schadeverzekeraars, 3,7 mln. voor levensverzekeraars, en 3,6 mln. voor herverzekeraars). Voor een levensverzekeraar geldt de verlaagde absolute ondergrens alleen indien hij uitsluitend of nagenoeg uitsluitend uitkeringen bij overlijden verzekert en het verzekerde bedrag niet groter is dan het gemiddelde bedrag van de kosten van een uitvaart.

⁸⁸ Art. II van het Wijzigingsbesluit solvabiliteit verzekeraars met een beperkte risico-omvang (*Stb. 2016, nr. 430*) bepaalt dat het besluit in werking treedt per 1 januari 2017. Dit wordt als volgt toegelicht: "In 2016 mogen de natura-uitvaartverzekeraars de risicomarge nog volgens de vóór de richtlijn solvabiliteit II geldende berekeningsmethodiek uitrekenen. Hierdoor is er gelegenheid om de berekeningsmethodiek van de richtlijn aan te passen aan de specifieke kenmerken van natura-uitvaartverzekeraars. Deze aangepaste methodiek kan met ingang van 1 januari 2017 in werking treden. Voorts loopt op 31 december 2016 de overgangmaatregel voor het minimumkapitaalvereiste voor verzekeraars af. Deze maatregel is voor verzekeraars met beperkte risico omvang verlengd tot en met 31 december 2017. Inwerkingtreding van het onderhavige besluit met ingang van 1 januari 2017 is noodzakelijk voor een goede aansluiting van die termijnen."

Artikel 300 van de richtlijn solvabiliteit II voorziet in een vijfjaarlijkse indexering van alle in euro's luidende bedragen die in de richtlijn voorkomen. Voor zover de richtlijn van overeenkomstige toepassing is op verzekeraars met beperkte risico-omvang, gelden ook voor hen de geïndexeerde bedragen. Artikel 49b, derde lid, zorgt ervoor dat de niet aan de richtlijn ontleende bedragen voor de absolute ondergrens van het minimumkapitaalvereiste voor deze verzekeraars eveneens worden aangepast aan de ontwikkeling van de consumentenprijzen. De systematiek komt overeen met die van artikel 300 van de richtlijn, met dien verstande dat afronding plaatsvindt op een veelvoud van 10.000 euro.

Door de koppeling aan de ontwikkeling van het Europese, en niet het Nederlandse, indexcijfer van de consumentenprijzen staan de verlaagde bedragen voor verzekeraars met beperkte risico-omvang in een vaste verhouding tot de bedragen voor richtlijnverzekeraars.

De in de artikelen 129, derde lid, en 131 van de richtlijn bedoelde overgangmaatregelen met betrekking tot het minimumkapitaalvereiste zijn van overeenkomstige toepassing op verzekeraars met beperkte risico-omvang. Hetzelfde geldt voor de overgangmaatregel met betrekking tot het solvabiliteitskapitaalvereiste, bedoeld in artikel 308 ter, veertiende lid, van de richtlijn: zie artikel IX.

Stb 2016, nr. 430

Het onderhavige besluit strekt tot aanpassing van de regels voor het berekenen van de solvabiliteitspositie van verzekeraars met beperkte risico-omvang en de daarbij van toepassing zijnde overgangstermijnen.

Gebleken is dat toepassing van het kader volgens de richtlijn solvabiliteit II zonder deze aanpassingen voor de bedoelde categorie verzekeraars tot onevenredig zware solvabiliteitseisen zou leiden, met name voor natura-uitvaartverzekeraars en levensverzekeraars die (nagenoeg) uitsluitend uitkeringen bij overlijden verzekeren (zie de omschrijving van laatstgenoemde categorie in artikel 49b, tweede lid, onderdeel a, van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr)).

Tijdens de consultatie van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II is door natura-uitvaartverzekeraars commentaar gegeven waaruit bleek dat de berekening van de zogeheten risicomarge voor natura-uitvaartverzekeraars problemen opleverde vanwege de hoge uitkomsten. De risicomarge moet worden opgeteld bij de beste schatting van de toekomstige verplichtingen om tot de waarde van de technische voorzieningen te komen (artikel 77, eerste lid, van de richtlijn solvabiliteit II). Vanwege het ontvangen commentaar is besloten nader te bezien of de berekening van de risicomarge, zoals voorgeschreven door de richtlijn, voldoende is afgestemd op de specifieke kenmerken van natura-uitvaartverzekeraars. De richtlijn is op deze verzekeraars niet van toepassing en dus ook niet op hen getest. Om die reden werd besloten dat natura-uitvaartverzekeraars gedurende het eerste jaar (2016) waarin de richtlijn van toepassing is, de risicomarge als onderdeel van de technische voorzieningen nog mogen berekenen volgens de voor 2015 geldende methodiek ter berekening van in het kader van de toereikendheidstoets in acht te nemen passende onzekerheidsmarges (zie artikel 121, eerste lid, van het Bpr zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II, en artikel 3:1, derde lid, onderdeel c, van de Regeling solvabiliteitsmarge en technische voorzieningen van DNB). Daarmee werd voorkomen dat natura-uitvaartverzekeraars mogelijk zouden worden geconfronteerd

met een, in verhouding tot de aard en omvang van de risico's waaraan zij blootstaan, onevenredig hoge risicomarge.

Onderzocht is hoe de berekening van de risicomarge volgens de richtlijnmethodiek voor natura-uitvaartverzekeraars in de praktijk zou uitvallen, en in hoeverre dit aanleiding geeft een aangepaste berekeningsmethodiek voor te schrijven. Daarbij is overwogen dat de hoogte van de kapitaalvereisten van de richtlijn zijn gebaseerd op grote gediversifieerde verzekeraars en niet op die verzekeraars die te klein zijn om onder de reikwijdte van de richtlijn te vallen of alleen producten voeren die niet onder de richtlijn vallen. Deze natura-uitvaartverzekeraars hebben vanwege hun bedrijfsmodel uitzonderlijke lange verplichtingen waarop het solvabiliteit II kader niet is afgestemd. Het is daarom te rechtvaardigen om bij de berekening van de risicomarge voor natura-uitvaartverzekeraars en hiermee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang als bedoeld in artikel 49b, tweede lid, onderdeel a, van het Bpr af te wijken van het solvabiliteit II kader. Voorts wordt voor deze verzekeraars rekening gehouden met de afwijkende cijfers voor verval (afkoopshock) en worden voor alle verzekeraars met beperkte risico-omvang de overgangstermijnen aangepast. De maatregelen met betrekking tot de artikelen 66 en 117 van het Bpr gelden voor natura-uitvaartverzekeraars en daarmee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang en de overige maatregelen gelden voor alle verzekeraars met beperkte risico-omvang.

Maatregel	Onderhavig besluit	Bpr
Minimum kapitaalvereiste: verlengde overgangstermijn	Art. I, sub A	Art. 49b
Solvabiliteitskapitaalvereiste: geringere massaal vervalschok	Art. I, sub B	Art. 66
Solvabiliteitskapitaalvereiste: verlengde overgangstermijn	Art. I, sub C	Art. 70a
Risicomarge: lager kapitaalkostenpercentage	Art. I, sub D	Art. 117

Artikel 131, eerste alinea, van de richtlijn solvabiliteit II geeft een overgangstermijn van één jaar aan verzekeraars met beperkte risico-omvang die voldoen aan de voor 1 januari 2016 geldende solvabiliteitseisen maar niet beschikken over voldoende in aanmerking komend kernvermogen ter dekking van het minimumkapitaalvereiste. De toevoeging van het vierde lid aan artikel 49b Bpr bewerkstelligt dat verzekeraars met beperkte risico-omvang één jaar extra krijgen om aan het minimumkapitaalvereiste te voldoen.

§ 9.2. Samenstelling van het minimumbedrag aan eigen vermogen

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:53, derde lid, 3:54, derde lid, en 3:55, tweede lid, van de wet

Artikel 50

1. Het minimumbedrag aan eigen vermogen van een bank als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet, van een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, van een beheerder van een icbe als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, van een beleggingsonderneming als

bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:54, eerste lid, van de wet, van een betaalinstantie als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, van een clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, of 3:55, eerste lid, van de wet, van een elektronischgeldinstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, kredietunie als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet of van een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet, wordt gevormd door de waarde van de vermogensbestanddelen, bedoeld in artikel 91, tweede lid, onderdelen a tot en met c.

2. Artikel 89, eerste en tweede lid, onderdeel a, is van overeenkomstige toepassing.

Op een premiepensioeninstelling met de rechtsvorm van een stichting is artikel 27 van de verordening kapitaalvereisten van overeenkomstige toepassing.⁸⁹

Stb. 2006, nr. 519

De artikelen 50 en verder regelen welke vermogensbestanddelen van een financiële onderneming mogen worden meegeteld als minimumbedrag aan eigen vermogen. Omdat deze vermogensbestanddelen voor een groot deel overlappen met de vermogensbestanddelen die als solvabiliteit mogen worden meegeteld, wordt veelal verwezen naar de desbetreffende artikelen met betrekking tot de solvabiliteit.

Het bepaalde in artikel 50 is voor icbe-beheerders overgenomen uit artikel 4, tweede lid van het Btb 2005 en de artikelen 2 en 5 van de Rptb. Zoals is toegelicht bij artikel 48 is voor beheerders die geen icbe-beheerders zijn nauwer aangesloten bij het regime voor icbe-beheerders. Voor beheerders die geen icbe-beheerder zijn en die een vermogen van minder dan € 250 miljoen beheren, geldt hetzelfde minimumbedrag aan eigen vermogen van € 125.000. Ook wat betreft de vermogensbestanddelen die mogen worden meegeteld, wordt bij het regime voor icbe-beheerders aangesloten.

Voor beleggingsondernemingen is dit artikel overgenomen uit Bijlage 1, onder punt 1.1 van de NRpte 2002 en voor kredietinstellingen uit artikel 1 van het Handboek Wtk nr. 3106. Tot het minimumbedrag aan eigen vermogen waarover genoemde financiële ondernemingen dienen te beschikken worden uitsluitend gerekend de vermogensbestanddelen die deel uitmaken van het aanvangskapitaal, zoals gedefinieerd in artikel 1, onder punt 11, van de richtlijn banken. Deze definitie verwijst naar artikel 34, tweede lid, punten 1 en 2 van de richtlijn banken. Uit de richtlijn kapitaalvereisten (artikel 2, onder punt 24) en de richtlijn beleggingsinstellingen (artikel 1bis, onder punt 14) volgt dat dezelfde definitie eveneens wordt gehanteerd voor beleggingsondernemingen onderscheidenlijk icbe-beheerders. Voor clearinginstellingen is aangesloten bij de regeling voor banken. De vermogensbestanddelen die tot het aanvangskapitaal worden gerekend, zijn opgenomen in artikel 91, tweede lid, onderdelen a tot en met g.

Voor in Nederland gelegen bijkantoren van financiële ondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is of een niet-aangewezen staat dient in plaats van het in artikel 91 genoem-

⁸⁹ Art. III onderdeel A van het Besluit algemeen pensioenfonds (Stb. 2015, nr. 552) voegt deze zin toe aan art. 50 Bpr, maar maakt niet duidelijk of dat aan het eind van lid 1 of van lid 2 moet zijn, of wellicht zelfs een nieuw lid 3 (red).

de geplaatste aandelenkapitaal de ter beschikking van het bijkantoor gestelde kapitaaldotaties, te worden meegerekend. De reden hiervoor is dat een bijkantoor geen rechtspersoon is en derhalve niet over eigen vermogen kan beschikken.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in artikel 50, eerste lid, wordt in overeenstemming gebracht met de tekst van artikel 2:13, eerste lid, van de Wft.

Stb. 2009, nr. 437

Met het wijzigen van artikel 50 wordt ook voor betaalinstanties bepaald hoe het eigen vermogen is samengesteld.

Stb. 2010, nr. 888

In de opsomming van artikel 50, eerste lid, is de premiepensioeninstelling ingevoegd. Verder is de alfabetische volgorde van de opsomming van entiteiten hersteld.

Stb. 2011, nr. 672

De wijziging van artikel 50, eerste lid, volgt uit de aangepaste nummering van artikel 91, tweede lid.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting op artikel 48.

Stb. 2013, nr. 293

Met de implementatie van de richtlijn worden de kapitaal-eisen voor beheerders van belegginginstellingen, met uitzondering van de aanvullende vermogens-eisen met betrekking tot beroepsaansprakelijkheidsrisico's (zie artikel 63a), gelijk aan de kapitaal-eisen voor beheerders van icbe's (zie ook de toelichting bij artikel 48). Met het oog hierop wordt artikel 50 aangepast. Daarnaast worden enkele wijzigingen doorgevoerd in verband met de wijziging van enkele begrippen.

Tot op heden stonden in artikel 50, eerste lid, de beleggingsmaatschappij afzonderlijk benoemd. Gelet op artikel 1:13, tweede lid, van de wet, was dit overbodig. Ook in de nieuwe situatie is dit gelet op (het nieuwe) artikel 1:13, tweede lid, van de wet niet nodig.

Stb. 2015, nr. 512

De wijziging in artikel 48 regelt dat een kredietunie moet beschikken over een minimumbedrag aan eigen vermogen van tenminste € 1 miljoen. De wijziging in artikel 50 regelt dat dit bedrag aan eigen vermogen moet bestaan uit vermogensbestanddelen die kwalificeren als tier 1-kernkapitaal.

Stb. 2015, nr. 552

Ter gelegenheid van de inwerkingtreding van de verordening kapitaalvereisten voor banken en beleggingsondernemingen met ingang van 1 augustus 2014 zijn ook de eisen aan de vermogensbestanddelen waaruit een minimumbedrag aan eigen vermogen van een ppi of pensioenbewaarder moet bestaan, aangepast. Deze eisen blijken thans te rigide voor ppi's en pensioenbewaarders die de vorm van een stichting hebben. In de verordening kapitaalvereisten zijn in de artikelen 27 en 29 alternatieve eisen aan vermogensbestanddelen opgenomen voor het minimumbedrag aan eigen vermogen dat banken en beleggingsondernemingen moeten aanhouden die de vorm hebben van een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij. Die eisen zijn eveneens geschikt voor ppi's en pensioenbewaarders die de vorm hebben van een stichting. Deze eisen worden daarom van overeenkomstige toepassing op ppi's en

pensioenbewaarders verklaard. Vanwege de verwijzing in artikel 27, eerste lid, onderdeel b, naar artikel 29 van de verordening kapitaalvereisten worden de normen die volgen uit laatstgenoemd artikel eveneens relevant voor ppi's en pensioenbewaarders in de vorm van een stichting. Bij bewaarders van een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve beleggingen in effecten (icbe) die de vorm hebben van een stichting kan zich eenzelfde problematiek voordoen. Derhalve wordt ook voor deze bewaarders bepaald dat de vermogensbestanddelen waaruit het minimumbedrag aan eigen vermogen dat zij moeten aanhouden moet bestaan, dient te worden beoordeeld conform de artikelen 27 en 29 van de verordening kapitaalvereisten. Het is wenselijk dat deze wijziging daarom op zo kort mogelijke termijn in werking treedt.

Artikel 51

Het minimumbedrag aan eigen vermogen van een bewaarder, bewaarder van een icbe⁹⁰ of pensioenbewaarder als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, van de wet wordt gevormd door de waarde van de vermogensbestanddelen, bedoeld in de artikelen 26, eerste lid, onderdelen a tot en met e, 51 en 62 van de verordening kapitaalvereisten. Op een bewaarder of pensioenbewaarder met de rechtsvorm van een stichting is artikel 27 van de verordening kapitaalvereisten van overeenkomstige toepassing.

Stb. 2006, nr. 519

Het bepaalde in dit artikel is overgenomen uit de artikelen 2, 3 en 4 van de Rptb. Hierin wordt bepaald wat mag worden gerekend tot het minimumbedrag aan eigen vermogen voor beheerders die geen icbe-beheerders zijn en bewaarders. Zoals is toegelicht bij de artikelen 48 en 50 geldt dit voor beheerders die geen icbe-beheerders zijn en die een vermogen van meer dan € 250 miljoen beheren. Naast het kernkapitaal, bedoeld in artikel 91, eerste lid, mag voor deze beheerders en bewaarders aanvullend kapitaal worden gerekend tot het minimumbedrag aan eigen vermogen. Wat tot het aanvullend kapitaal wordt gerekend is opgenomen in artikel 92. In tegenstelling tot de regels voor icbe-beheerders vloeien de regels uit dit artikel niet voort uit de richtlijn beleggingsinstellingen.

Stb. 2013, nr. 293

Met de implementatie van deze richtlijn worden de kapitaal-eisen voor beheerders van belegginginstellingen, met uitzondering van de aanvullende vermogens-eisen met betrekking tot beroepsaansprakelijkheidsrisico's (zie artikel 63a), gelijk aan de kapitaal-eisen voor beheerders van beleggingsinstellingen (zie ook de toelichting bij artikel 48). De zinsnede «beheerder, die geen beheerder is van een instelling voor collectieve belegging in effecten en die een vermogen van ten minste € 250 miljoen beheert» hoeft daarom niet langer in artikel 51 opgenomen te worden.

Alle beheerders worden in de nieuwe situatie in artikel 50 opgenomen. Voorts wordt dit artikel aangepast in verband met de wijziging van het begrip «bewaarder».

⁹⁰ Art. II, onderdeel C van het Implementatiebesluit wijziging richtlijn ICBE (Stb. 2016, nr. 97) probeert de passage "bewaarder van een icbe" in art. 51 te schrappen, maar slaagt niet, omdat die passage uit het eerste lid wordt geschrapt, terwijl het artikel geen leden heeft (*red*).

Stb. 2014, nr. 303

Artikel 51 regelt de samenstelling van het minimumbedrag aan eigen vermogen van bewaarders, icbe-bewaarders en pensioenbewaarders. In de gewijzigde tekst van dit artikel wordt niet meer verwezen naar de (vervallen) artikelen 91 en 92 van het Bpr, maar naar de verordening. Dit betekent tevens dat voldaan moet zijn aan de ingevolge de desbetreffende artikelen van de verordening geldende voorwaarden. Artikel 51, tweede lid (oud), dat de voorheen geldende voorwaarden bevatte, kan zodoende vervallen.

Stb 2015, nr. 552

Ter gelegenheid van de inwerkingtreding van de verordening kapitaalvereisten voor banken en beleggingsondernemingen met ingang van 1 augustus 2014 zijn ook de eisen aan de vermogensbestanddelen waaruit een minimumbedrag aan eigen vermogen van een ppi of pensioenbewaarder moet bestaan, aangepast. Deze eisen blijken thans te rigide voor ppi's en pensioenbewaarders die de vorm van een stichting hebben. In de verordening kapitaalvereisten zijn in de artikelen 27 en 29 alternatieve eisen aan vermogensbestanddelen opgenomen voor het minimumbedrag aan eigen vermogen dat banken en beleggingsondernemingen moeten aanhouden die de vorm hebben van een coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij. Die eisen zijn eveneens geschikt voor ppi's en pensioenbewaarders die de vorm hebben van een stichting. Deze eisen worden daarom van overeenkomstige toepassing op ppi's en pensioenbewaarders verklaard. Vanwege de verwijzing in artikel 27, eerste lid, onderdeel b, naar artikel 29 van de verordening kapitaalvereisten worden de normen die volgen uit laatstgenoemd artikel eveneens relevant voor ppi's en pensioenbewaarders in de vorm van een stichting. Bij bewaarders van een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve beleggingen in effecten (icbe) die de vorm hebben van een stichting kan zich eenzelfde problematiek voordoen. Derhalve wordt ook voor deze bewaarders bepaald dat de vermogensbestanddelen waaruit het minimumbedrag aan eigen vermogen dat zij moeten aanhouden moet bestaan, dient te worden beoordeeld conform de artikelen 27 en 29 van de verordening kapitaalvereisten. Het is wenselijk dat deze wijziging daarom op zo kort mogelijke termijn in werking treedt.

Stb 2016, nr. 97

De aanpassing van artikel 51, eerste lid, hangt samen met de wijziging van de definitie van bewaarder.

Artikel 52

Het minimumkapitaalvereiste van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:53, eerste lid, 3:54, eerste lid, of 3:55, eerste lid, van de wet of van een bijkantoor als bedoeld in artikel 3:54, derde lid, 3:55, tweede lid, of 3:55a, eerste lid, van de wet wordt gevormd door de waarde van het kernvermogen, bedoeld in artikel 88 van de richtlijn solvabiliteit II, voor zover dat ingevolge artikel 98, tweede en vierde lid, van de richtlijn solvabiliteit II, en met inachtneming van artikel 82, tweede en derde lid, van de verordening solvabiliteit II, in aanmerking komt ter dekking van het minimumkapitaalvereiste.

Stb. 2006, nr. 519

Het bepaalde in dit artikel is voor levensverzekeraars en schadeverzekeraars overgenomen uit artikel 5 van het Bsmv 1994

en is gebaseerd op artikel 29, eerste lid, van de richtlijn levensverzekeraars en artikel 17, eerste lid, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars. Opgemerkt wordt dat de bestanddelen van het minimumbedrag van het garantiefonds dezelfde zijn als de bestanddelen van het garantiefonds als bedoeld in artikel 99, eerste lid.

Stb 2008, nr. 334

Dit onderdeel verwerkt artikel 40, eerste lid, van de richtlijn. Artikel 52 is van overeenkomstige toepassing op herverzekeraars met betrekking tot de bestanddelen die mogen worden meegeteld ter dekking van het minimumbedrag van het garantiefonds.

Stb. 2008, nr. 581

Artikel 5 van het vervallen Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringsbedrijf 1994 is onjuist omgezet naar artikel 52, eerste lid, van het Bpr Wft. In de formulering van artikel 52, eerste lid, was het zinsdeel «voor zover dit lid niet de meerwaarden op grond van winstverwachtingen betreft, verminderd met de waarde van de posten» opgenomen. Hierdoor ontstond de onwenselijke situatie dat zowel het obligo als de overwaardering van de technische voorzieningen in aanmerking kwamen voor het garantiefonds. Deze fout is hersteld door uit te gaan van de formulering van artikel 5 van het Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringsbedrijf 1994, waardoor nu wordt gesproken over «voor zover dit lid de meerwaarden in verband met onderwaardering van activa betreft, verminderd met de waarde van de posten».

Stb 2015, nr. 308

Artikel 52 regelt de samenstelling van het minimumbedrag aan eigen vermogen, dat voor verzekeraars wordt uitgedrukt als het minimumkapitaalvereiste. Net als artikel 49 wordt dit artikel in zijn geheel opnieuw vastgesteld, zodat het aansluit bij de terminologie en de voorschriften van de richtlijn. Artikel 128 van de richtlijn schrijft voor dat (richtlijn)verzekeraars in aanmerking komend kernvermogen dienen aan te houden ter dekking van het minimumkapitaalvereiste. Dit is in artikel 52 uitgewerkt: het (aanwezige) minimumkapitaalvereiste wordt gevormd door het kernvermogen, bedoeld in artikel 88 van de richtlijn, voor zover dat ingevolge artikel 98, tweede en vierde lid, van de richtlijn en artikel 82, tweede en derde lid, van de verordening in aanmerking komt ter dekking van het minimumkapitaalvereiste. Dat laatste houdt (onder andere) in dat het eigen vermogen ter dekking van het minimumkapitaalvereiste voor ten minste 80 procent uit tier 1-vermogen moet bestaan.

Artikel 52 is niet alleen van toepassing op richtlijnverzekeraars, maar ook op verzekeraars met beperkte risico-omvang, waaronder natura-uitvaartverzekeraars (zie ook paragraaf 2, onderdeel a, van het algemeen deel van deze toelichting). Een en ander betekent dat artikel 53 kan vervallen (onderdeel V). De reikwijdte van artikel 52 komt overeen met die van artikel 3:53 van de Wft en omvat mede de in Nederland gelegen bijkantoren van verzekeraars met zetel in een derde land respectievelijk een niet-aangewezen staat.

Artikel 53 [vervallen]⁹¹

⁹¹ Art. I, onderdeel V, Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308). Art. 53 werd toegelicht in Stb. 2006, nr. 519. Zie over het vervallen van art. 53 de toelichting bij art. 52. (red).

§ 9.3. De waarden die dienen tot dekking van het minimumkapitaalvereiste
Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:54, derde lid, en 3:55, tweede lid, van de wet

Stb 2015, nr. 308

Dit onderdeel strekt ertoe in het opschrift van paragraaf 9.3 het – door de richtlijn solvabiliteit II achterhaalde – begrip «minimumbedrag van het garantiefonds» te vervangen door de term minimumkapitaalvereiste.

Artikel 54

- 1. De waarden die dienen ter dekking van de absolute ondergrens van het minimumkapitaalvereiste, bedoeld in artikel 129, eerste lid, onderdeel d, van de richtlijn solvabiliteit II, van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 3:54, eerste lid, van de wet zijn voor ten minste de helft aanwezig in Nederland.**
- 2. De waarden ter dekking van de absolute ondergrens van het minimumkapitaalvereiste, bedoeld in artikel 49b, tweede lid, van een verzekeraar met beperkte risico-omvang als bedoeld in artikel 3:55, eerste lid, van de wet, zijn voor ten minste de helft aanwezig in Nederland.**

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 54 bevat het lokalisatiebeginsel, voor zover het gaat om de waarden die dienen tot dekking van het minimumbedrag van het garantiefonds van een bijkantoor van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is of van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet-aangewezen staat. Deze waarden dienen in Nederland aangehouden te worden. Onder waarden worden in dit besluit verstaan activa, zoals financiële instrumenten, die een waarde vertegenwoordigen. Ten opzichte van de oude regeling is hier niet opgenomen dat het overige deel van de aanwezige waarden moet worden aangehouden in een lidstaat. Deze bepaling is opgenomen in artikel 101, tweede lid. Artikel 127 bevat ten slotte het lokalisatiebeginsel voor de waarden die dienen tot dekking van de technische voorzieningen.

Artikel 54 verwerkt de artikelen 47, tweede lid, van de Wtn en 96, tweede lid, van de Wtv 1993. Deze bepaling is terug te voeren op de artikel 51, tweede lid, onderdeel e, en 55, derde lid, van de richtlijn levensverzekeraars en de artikelen 23, tweede lid, onderdeel e, en 25, derde lid, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 54, eerste lid, en artikel 55, eerste lid, implementeren artikel 162, tweede lid, onderdeel e, van de richtlijn. Op grond daarvan dient een levensverzekeraar of schadeverzekeraar (richtlijnverzekeraar) met zetel in een derde land die in Nederland actief is of actief wil worden via een bijkantoor, in Nederland waarden aan te houden die ten minste gelijk zijn aan de helft van de absolute ondergrens voor het minimumkapitaalvereiste. Een vierde gedeelte van die absolute ondergrens dient in depot te worden gegeven. Deze lokalisatieverplichtingen hebben de lokalisatieverplichtingen die voorheen in de artikelen 54 en 55 waren opgenomen vervangen.

Soortgelijke verplichtingen gelden voor verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in een niet-aangewezen staat

die door middel van een bijkantoor in Nederland werkzaam zijn of willen worden: zie artikel 54, tweede lid, en artikel 55, eerste lid.

Artikel 55, tweede lid, komt overeen met de oude tekst. Dit betekent dat DNB net als voorheen regels kan stellen met betrekking tot de voorwaarden waaronder waarden in bewaring kunnen worden gegeven.

Ook artikel 56, dat eveneens voorschriften bevat met betrekking tot de bewaring, blijft ongewijzigd van kracht.

Artikel 55

- 1. Ten minste een vierde gedeelte van de absolute ondergrens van het minimumkapitaalvereiste, bedoeld in artikel 54, wordt gedekt door verhandelbare waarden die in open bewaring worden gegeven bij een bank die in Nederland haar bedrijf mag uitoefenen.**
- 2. De Nederlandsche Bank kan, met het oog op het voorkomen van waardevermindering van de waarden, bedoeld in het eerste lid, regels stellen met betrekking tot de voorwaarden waaronder die waarden in bewaring kunnen worden gegeven.**

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel regelt de bewaargeving van waarden. Het eerste lid verwerkt de artikelen 6, eerste lid, van het Bsmn en 9, eerste lid, van het Bsmv 1994. Ingevolge dit lid moet de helft van de waarden die dienen tot dekking van het minimumbedrag van het garantiefonds van een bijkantoor van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is of van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet-aangewezen staat in open bewaring worden gegeven bij een bank die in Nederland haar bedrijf mag uitoefenen. Het kan daarbij gaan om een bank met zetel in Nederland, ofwel een bank met zetel buiten Nederland die door middel van een bijkantoor of het verrichten van diensten haar bedrijf mag uitoefenen in Nederland. Het eerste lid implementeert, voor zover het gaat om bijkantoren van levensverzekeraars en schadeverzekeraars, artikel 51, tweede lid, onderdeel e, van de richtlijn levensverzekeraars en artikel 23, tweede lid, onderdeel e, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars.

De artikelen 3 en 4 van het Bsmn en 6 en 7 van het Bsmv 1994 bevatten een limitatieve opsomming van de waarden die in bewaring gegeven kunnen worden. Omdat de richtlijn levensverzekeraars en de eerste richtlijn schadeverzekeraars zulks niet verplichten, is er in dit artikel voor gekozen geen limitatieve lijst op te nemen. Uit het eerste lid vloeit wel voort dat de helft van het in artikel 54 (en artikel 48, tweede lid) bedoelde bedrag moet worden aangehouden in waarden die zich ertoe lenen om in bewaring gegeven te worden en bovendien verhandelbaar moeten zijn. Door te bepalen dat de waarden verhandelbaar dienen te zijn, wordt tot uiting gebracht dat het om courante waarden moet gaan die gemakkelijk te gelde gemaakt kunnen worden. De waarden moeten uiteraard door de betreffende verzekeraar voor eigen rekening worden aangehouden.

De artikelen 3 van het Bsmn en 6 van het Bsmv 1994 bepalen dat de waarden bij DNB of bij een bank in bewaring konden worden gegeven. In artikel 55, eerste lid, is tot uiting gebracht dat bewaargeving bij DNB onder normale omstandigheden niet meer voorkomt. De bewaargeving kan in het vervolg alleen nog bij een bank geschieden.

Ingevolge het tweede lid kan DNB regels stellen met betrekking tot de voorwaarden waaronder waarden die dienen tot dekking

van de helft van het in artikel 54 bedoelde minimumbedrag in bewaring worden gegeven. De artikelen 5 van het Bsmn en 8 van het Bsmv 1994 gaven specifieke voorschriften voor schuldbekentenissen. Omdat dit besluit niet langer een limitatieve opsomming geeft van de waarden die in bewaring gegeven kunnen worden, is gekozen voor een algemene grondslag voor nadere regelgeving. In deze toezichthouderregels kunnen soortgelijke voorwaarden als in de artikelen 5 van het Bsmn en 8 van het Bsmv 1994 worden opgenomen, maar eventueel ook voorschriften ten aanzien van waarden die niet in de limitatieve opsomming waren opgenomen. Met de grondslag in het tweede lid is niet bedoeld dat DNB nieuwe voorwaarden zal introduceren voor waarden die al wel in de opsomming waren opgenomen.

Stb 2015, nr. 308
Zie de toelichting bij art. 54 (*red.*).

Artikel 56

- 1. Een verzekeraar kan met de bank, bedoeld in artikel 55, eerste lid, overeenkomen dat deze bij haar in bewaring gegeven waarden op naam van de verzekeraar mag overdragen aan een effectenbewaarinstelling die rechtspersoon is, indien:**
  - a. de nakoming van de verplichtingen van de effectenbewaarinstelling is gewaarborgd; en**
  - b. de effectenbewaarinstelling zich jegens de bank heeft verplicht om hetzij die waarden hetzij een gelijke hoeveelheid waarden van dezelfde soort op naam van de verzekeraar in haar voorraad aanwezig te houden en na beëindiging van de overeenkomst tussen de verzekeraar en de bank af te geven aan de verzekeraar.**
- 2. De bank, bedoeld in artikel 55, eerste lid, onderscheidenlijk de effectenbewaarinstelling draagt zelfstandig zorg voor verkrijging van nieuwe coupon- en dividendbladen en voor bewaargeving in verband met het bijwonen van aandeelhoudersvergaderingen door de verzekeraar.**
- 3. De waarden worden slechts aan de verzekeraar afgegeven en ten aanzien daarvan worden slechts rechtshandelingen verricht, indien de Nederlandsche Bank daartoe, op verzoek, heeft besloten. De bank, bedoeld in artikel 55, eerste lid, onderscheidenlijk de effectenbewaarinstelling mag evenwel vanaf twee weken voor de dag der betaalbaarstelling coupons en dividendbewijzen zonder een besluit van de Nederlandsche Bank daartoe aan de verzekeraar afgeven, tenzij de Nederlandsche Bank heeft besloten dat zij dat niet mag. De Nederlandsche Bank deelt dit besluit onverwijld aan de verzekeraar mede.**
- 4. De waarden worden op verzoek van de Nederlandsche Bank aan haar ter bewaring afgegeven, indien de bank, bedoeld in artikel 55, eerste lid:**
  - a. niet langer in Nederland haar bedrijf mag uitoefenen; of**

- b. de overeenkomst met de verzekeraar beëindigt dan wel de nakoming van de verplichtingen van de effectenbewaarinstelling niet langer waarborgt.**

- 5. De Nederlandsche Bank geeft de waarden onverwijld na de afgifte, bedoeld in het vierde lid, op kosten van de verzekeraar in bewaring bij een bank die in Nederland haar bedrijf mag uitoefenen.**

Stb. 2006, nr. 519

Het bepaalde in dit artikel is overgenomen uit de artikelen 6, tweede tot en met zesde lid, van het Bsmn en 9, tweede tot en met zesde lid, van het Bsmv 1994. Ten opzichte van de oude bepalingen zijn enkele kleine wijzigingen aangebracht om tot uiting te brengen dat bewaargeving aan DNB niet langer mogelijk is.

Het eerste lid staat de bewaarnemende bank toe om onder voorwaarden de waarden bij een effectenbewaarinstelling in bewaring te geven.

Het derde tot en met vijfde lid bevatten waarborgen in verband met de bewaargeving. Het derde lid geeft een permanent karakter aan de plicht tot bewaargeving door toestemming van DNB te vereisen voor de afgifte van de waarden aan de verzekeraar. Het vierde lid bevat een waarborg voor het geval de bewaarnemende bank niet langer in Nederland haar bedrijf mag uitoefenen of haar overeenkomst met de verzekeraar beëindigt. In dat geval moeten de waarden aan DNB worden afgegeven die deze, ingevolge het vijfde lid, zo snel mogelijk in bewaring geeft bij een andere bank die bevoegd is in Nederland haar bedrijf uit te oefenen.

§ 9.4. Bijzondere bepalingen [vervallen]⁹²

Stb 2015, nr. 308

Paragraaf 9.4 bevat bijzondere bepalingen voor een drietal levensverzekeraars die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend uitkeringen bij overlijden verzekeren, waarvan het bedrag per verzekerde niet groter is dan het gemiddelde bedrag van de kosten van uitvaart (artikel 57), en voor bepaalde schadeverzekeraars die al voor 1986 werkzaam waren en waarvan het premie-inkomen beneden een bepaalde grens ligt (artikel 58). Aan deze bepalingen bestaat geen behoefte meer nu voor verzekeraars met beperkte risico-omvang hetzij een vrijstelling, hetzij een aangepast toezichtregime geldt (solvency II basic). Paragraaf 9.4 kan derhalve vervallen.

⁹² Art. I, onderdeel Y, Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) (*red.*).

Hoofdstuk 10 Solvabiliteit⁹³*Stb. 2006, nr. 519*

Hoofdstuk 10 bevat regels met betrekking tot de solvabiliteit van icbe-beheerders, beleggingsondernemingen, clearinginstellingen, kredietinstellingen en verzekeraars. Artikel 3:57, tweede lid, van de wet bevat de grondslag hiertoe, welke regels in de artikelen 3:58, 3:59, 3:61 en 3:62 van de wet van overeenkomstige toepassing worden verklaard. De regels hebben met name betrekking op de minimumomvang van de solvabiliteit (de vereiste solvabiliteit) en de samenstelling van de solvabiliteit (de aanwezige solvabiliteit) en op de beperking van risico's. De artikelen 3:59, tweede lid, en 3:62, tweede lid, van de wet bieden ook een grondslag voor lagere regelgeving met betrekking tot de lokalisatie van de waarden – te weten activa of posten buiten de balanstelling die een waarde vertegenwoordigen – die de solvabiliteitsmarge vormen van bijkantoren in Nederland van levensverzekeraars en schadeverzekeraars met zetel in een staat die geen lidstaat is respectievelijk van natura-uitvaartverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat. Hierin is bepaald waar de betreffende verzekeraar (een deel van) deze waarden moet aanhouden.

De verplichting om voldoende solvabel te zijn, is erop gericht dat financiële ondernemingen voldoende vermogen aanhouden ten opzichte van de omvang van hun verplichtingen en de aard en grootte van hun bedrijfsrisico's. Het doel hiervan is deze ondernemingen in staat te stellen ongunstige ontwikkelingen in het bedrijfsklimaat op te vangen. Zie de toelichting op artikel 3:57 van de wet. Hier zij nogmaals opgemerkt dat onder het solvabiliteitstoezicht tevens het toezicht op de kapitaaltoereikendheid in het licht van de marktrisico's en de controle op grote posities (voor banken en beleggingsondernemingen) wordt verstaan, evenals de beperking van beleggingen (voor icbe-beheerders en elektronischgeldinstellingen). Dit toezicht heeft immers tot doel te zorgen dat financiële ondernemingen de risico's beperkt houden zodat zij, ook op termijn, aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Hoofdstuk 10 bevat dan ook regels met betrekking tot deze onderwerpen. Opgemerkt zij dat de regels met betrekking tot de grote posities en de beleggingsbeperkingen in artikel 3:57, zevende lid, van de wet tezamen worden aangeduid als regels met betrekking tot "het aanhouden van balansposten of posten buiten de balanstelling".

De regels ter uitwerking van het solvabiliteitsvereiste vloeien voor banken, icbe-beheerders, beleggingsondernemingen, elektronischgeldinstellingen, levensverzekeraars en schadeverzekeraars voort uit Europese regelgeving, namelijk de richtlijn banken, de richtlijn beleggingsinstellingen, de richtlijn kapitaaltoereikendheid, de richtlijn beleggingsdiensten, de richtlijn elektronisch geld, de eerste richtlijn schadeverzekeraars en de richtlijn levensverzekeraars. Voor clearinginstellingen en natura-uitvaartverzekeraars bestaat geen Europese regelgeving. Voor clearinginstellingen wordt solvabiliteitstoezicht geïntroduceerd door de wet.

Inhoudelijk is een stroomlijning aangebracht, met name ten aanzien van bepalingen die betrekking hebben op banken, beleggingsondernemingen en, in mindere mate, icbe-beheerders en elektronischgeldinstellingen. Het Handboek Wtk en de NRpte

2002 bevatten aanzienlijke verschillen, terwijl de bepalingen een uitwerking zijn van dezelfde richtlijnartikelen. In dit besluit zijn de verschillen in formulering die niet voortvloeien uit inhoudelijke verschillen weggenomen. Dit neemt niet weg dat de verschillende richtlijnbevestigingen dwingen tot een enigszins gesegmenteerde uitwerking van de solvabiliteitsvereisten in onderhavig besluit. Zo wijken de richtlijnbevestigingen voor verzekeraars dusdanig af van die voor banken, beleggingsondernemingen, icbe-beheerders en elektronischgeldinstellingen dat een volledige inhoudelijke stroomlijning niet mogelijk is.

§ 10.1. Minimumomvang solvabiliteit**Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:57, tweede lid, van de wet****Artikel 59**

- 1. De solvabiliteit van een beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, betaalinstantie, elektronischgeldinstelling, kredietunie of premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, van de wet is voldoende, indien het aanwezige in aanmerking komende toetsingsvermogen van de onderneming ten minste gelijk is aan de minimum omvang van het toetsingsvermogen, berekend overeenkomstig de artikelen 60a, 61, 63, 63a, 63b en 64.**
- 2. De solvabiliteit van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, 3:58, eerste of tweede lid, of 3:61, eerste of tweede lid, of van een bijkantoor als bedoeld in artikel 3:59, eerste lid, of 3:62, eerste lid, van de wet is voldoende indien het eigen vermogen, bedoeld in artikel 70, ten minste gelijk is aan het solvabiliteitskapitaalvereiste, berekend overeenkomstig, al naar gelang van toepassing, artikel 65, 66 of 68.**
- 3. De solvabiliteit van een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, of 3:58, eerste lid, van de wet, is voldoende, indien het aanwezige toetsingsvermogen van de onderneming voldoet aan de op de bank of beleggingsonderneming van toepassing zijnde kapitaalvereisten uit deel 3 van de verordening kapitaalvereisten.**
- 4. De solvabiliteit van een clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, of 3:61, eerste lid, van de wet is voldoende, indien de omvang van het aanwezige toetsingsvermogen ten minste gelijk is aan de minimumomvang van het toetsingsvermogen voor een bank, berekend overeenkomstig deel 3 van de verordening kapitaalvereisten.**
- 5. Onverminderd het eerste tot en met vierde lid is de omvang van het aanwezige toetsingsvermogen, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, onderscheidenlijk het eigen vermogen, bedoeld in het tweede lid, ten minste gelijk aan het ingevolge artikel 48 voorgeschreven minimumbedrag aan eigen vermogen, onderscheidenlijk het ingevolge artikel 49, 49a of 49b voorgeschreven minimumkapitaalvereiste.**

⁹³ Bij het Meldpunt Wft van het Ministerie van Financiën is opgemerkt dat er in hoofdstuk 10 voor levensverzekeringen en schadeverzekeringen met periodieke uitkeringen een prudentieel filter moet komen ivm afkoopwaarde, zodanig dat deze niet interfereert met het prudentieel filter ivm de vaste rekenrente. Het Ministerie van Financiën studeert hier nog op (*red.*).

- 6. Voor de toepassing van het eerste lid:**
- 1°. wordt het tier 1-kernkapitaal als bedoeld in artikel 50 van de verordening kapitaalvereisten volledig voor de berekening van het aanwezige toetsingsvermogen in aanmerking genomen;**
  - 2°. wordt het aanvullend tier 1-kapitaal als bedoeld in artikel 61 van de verordening kapitaalvereisten voor de berekening van het aanwezige toetsingsvermogen slechts in aanmerking genomen voor zover het niet meer bedraagt dan een derde van het tier 1-kernkapitaal;**
  - 3°. wordt het tier 2-kapitaal als bedoeld in artikel 71 van de verordening kapitaalvereisten voor de berekening van het aanwezige toetsingsvermogen slechts in aanmerking genomen voor zover het niet meer bedraagt dan een derde van het tier 1-kapitaal; en 4°. mag, indien wordt voldaan aan de onderdelen 2° en 3°, het tier 2-kapitaal worden gesubstitueerd door aanvullend tier 1-kapitaal.**
- 7. De solvabiliteit van een beheerder van een beleggingsinstelling of een beheerder van een icbe die tevens een beleggingsdienst verleent op grond van artikel 2:67a, tweede lid, van de wet, respectievelijk artikel 2:69c, tweede lid, van de wet is voldoende, indien het aanwezige toetsingsvermogen van de onderneming voldoet aan de op een beleggingsonderneming van toepassing zijnde kapitaaleisen van deel 3 van de verordening kapitaalvereisten, met dien verstande dat het toetsingsvermogen ten minste gelijk is aan het toetsingsvermogen berekent overeenkomstig het eerste lid.**

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 3:57 van de wet, dat in de artikelen 3:58, 3:59, 3:61 en 3:62 van overeenkomstige toepassing wordt verklaard, schrijft voor dat de daar genoemde financiële ondernemingen beschikken over voldoende solvabiliteit. Voor een verzekeraar wordt gesproken van een aan te houden *solvabiliteitsmarge*. Dit is uitgewerkt in artikel 59, eerste lid. De solvabiliteit van een verzekeraar is voldoende indien de aanwezige solvabiliteitsmarge zoals bepaald conform de artikelen 95 tot en met 98 ten minste gelijk is aan het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge, berekend conform de artikelen 65 (levensverzekeraar), 66 (natura-uitvaartverzekeraar) en 67 en 68 (schadeverzekeraar). Deze bepaling is voor levensverzekeraars en schadeverzekeraars overgenomen uit artikel 68, eerste lid, van de Wtv 1993. Voor natura-uitvaartverzekeraars volgt zij uit artikel 40, eerste lid, van de Wtn.

Voor een bank, icbe-beheerder, beleggingsonderneming, clearinginstelling of elektronischgeldinstelling wordt gesproken van het *toetsingsvermogen*. De solvabiliteit is voldoende indien het in aanmerking te nemen toetsingsvermogen zoals bepaald conform de artikelen 90 tot en met 94 ten minste gelijk is aan de door de artikelen 60 tot en met 64 voor de betreffende financiële onderneming voorgeschreven minimumomvang van het toetsingsvermogen. Indien het in aanmerking te nemen toetsingsvermogen onvoldoende is, dan moet DNB ingevolge de algemene aanwijzingsbevoegdheid van artikel 1:75 van de wet

financiële onderneming een aanwijzing geven om het toetsingsvermogen op het vereiste niveau te brengen. Hiermee verwerkt artikel 1:75 van de wet impliciet de artikelen 47, derde lid, van de richtlijn banken en 4, derde lid, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid.

De solvabiliteit van een financiële onderneming mag in geen geval lager zijn dan het ingevolge de artikel 48, 49 of 57 voor de betreffende financiële onderneming voorgeschreven minimumbedrag van het eigen vermogen of, voor een verzekeraar, het minimumbedrag van het garantiefonds. Deze ondergrens komt tot uiting in het tweede lid. Voor schadeverzekeraars op wie artikel 58, eerste lid, van toepassing is, geldt evenwel een ondergrens van de solvabiliteitsmarge van € 205.000, ondanks het feit dat dergelijke schadeverzekeraars geen minimumbedrag van het garantiefonds hoeven aan te houden. Hiermee wordt artikel 11 van het Bsmv 1994 verwerkt.

Het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft geeft aanvullende regels voor het toezicht op financiële groepen, namelijk regels voor geconsolideerd toezicht op banken, voortvloeiend uit de richtlijn banken, en regels voor aanvullend toezicht op levensverzekeraars en schadeverzekeraars, voortvloeiend uit de verzekeringsgroeprichtlijn.

Stb 2006, nr. 662

De aanpassing van de verwijzing naar de artikelen met betrekking tot de minimumomvang van het toetsingsvermogen vloeit voort uit het invoegen van de nieuwe artikelen met betrekking tot de interne modellenmethoden, kredietrisicovermindering en securitisatie, bedoeld in de artikelen 84 en verder van de herziene richtlijn banken en bijlage V van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid.

Stb. 2014, nr. 303

Artikel 59 geeft een nadere uitwerking aan artikel 3:57, eerste lid, van de wet, op grond waarvan de in dat lid genoemde categorieën financiële ondernemingen over voldoende solvabiliteit dienen te beschikken. Voorheen gold voor alle categorieën een algemeen geformuleerde bepaling, inhoudende dat de solvabiliteit voldoende is als het in aanmerking te nemen toetsingsvermogen (voor niet-verzekeraars) respectievelijk de aanwezige solvabiliteitsmarge (voor verzekeraars) ten minste gelijk is aan de minimumomvang van het toetsingsvermogen respectievelijk het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge. Daar kan niet meer mee worden volstaan, nu voor banken en beleggingsondernemingen de regels van de richtlijn en de verordening van toepassing zijn. Artikel 59 is om die reden gesplitst: de vereisten voor beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van icbe's, betaalinstellingen, elektronischgeldinstellingen en premiepensioeninstellingen zijn nu opgenomen in het eerste lid van artikel 59, de vereisten voor verzekeraars in het tweede lid, die voor banken en beleggingsondernemingen in het derde lid, en die voor clearinginstellingen in het vierde lid.

Dat de vereisten voor verzekeraars in een apart lid zijn opgenomen heeft te maken met het feit dat de terminologie afwijkt van die voor andere categorieën financiële ondernemingen. Voor clearinginstellingen geldt dat de regels inzake solvabiliteit, conform bestaand beleid, die voor banken volgen. In het vierde lid wordt daarom voor de berekening van de minimumomvang van het toetsingsvermogen van een clearinginstelling verwezen naar de berekeningsmethode die op grond van deel drie van de verordening van toepassing is op een bank.

Het in aanmerking te nemen toetsingsvermogen, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, bestaat uit het eigen vermogen als

bedoeld in artikel 72 van de verordening. Zie daarover de toelichting bij artikel I, onderdeel A.

Het vijfde lid komt overeen met het huidige tweede lid, met de als gevolg van de herschikking van dit artikel noodzakelijke redactionele aanpassingen.

Stb 2015, nr. 308

Ingevolge artikel 3:57, eerste lid, van de Wft dienen de daar genoemde financiële ondernemingen te beschikken over voldoende solvabiliteit.

Artikel 59 van het Bpr geeft daar nadere invulling aan. De herziene regels voor de kapitaalvereisten van verzekeraars noopten ertoe de formulering van het tweede lid aan te passen. In de gewijzigde tekst wordt gesproken over het eigen vermogen (in plaats van aanwezige solvabiliteitsmarge) en het solvabiliteitskapitaalvereiste (in plaats van het minimumbedrag van de solvabiliteitsmarge). Deze begrippen worden, met verwijzing naar de richtlijn, verder uitgewerkt in artikel 70 respectievelijk de artikelen 65 tot en met 68. De verplichting van het tweede lid geldt voor alle verzekeraars en bijkantoren waarop artikel 3:57 Wft van toepassing is.

De aanpassing van het vijfde lid is noodzakelijk omdat de begrippen solvabiliteitsmarge en garantiefonds in de richtlijn en het Bpr niet meer worden gebruikt, en vanwege het vervallen van artikel 58.

Stb. 2015, nr. 512

Artikel 59, eerste lid, eist dat het aanwezige in aanmerking komende toetsingsvermogen ten minst gelijk is aan de minimumomvang van het toetsingsvermogen (zie ook paragraaf 5 in algemeen deel van de toelichting). Door de toevoeging van de zinsnede «in aanmerking komend», in combinatie met het nieuwe zesde lid, wordt voor de opgesomde financiële ondernemingen vastgelegd in welke mate de verschillende vermogensbestanddelen⁹⁴ van het toetsingsvermogen in aanmerking komen voor de berekening van de vereiste solvabiliteit. Het zesde lid geldt ook voor de andere opgesomde financiële ondernemingen in het eerste lid. Hiermee wordt een onvolkomenheid bij implementatie van de richtlijn en verordening kapitaalvereisten hersteld. Tot aan de implementatie van de richtlijn en verordening kapitaalvereisten waren vergelijkbare regels voor deze financiële ondernemingen opgenomen in artikel 94, eerste lid, van het Bpr. Dit artikel is met de implementatie geschrapt. Voor banken en beleggingsondernemingen is daarvoor een verwijzing naar de regels in deel 3 van de verordening kapitaalvereisten in de plaats gekomen (zie derde lid van artikel 59). Met betrekking tot de andere financiële ondernemingen is echter niets in de plaats gekomen voor de bepalingen in het voormalige artikel 94, eerste lid. Het nieuw toegevoegde zesde lid regelt dit alsnog, waarbij is aangesloten bij de verhoudingen tussen tier 1-kernkapitaal, aanvullend kernkapitaal en tier 2-kapitaal zoals deze voor banken gelden.

Stb 2017, nr 190

Artikel 59, eerste lid betreft de vereisten aan de solvabiliteit van een beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, betaalinstantie, elektronischgeldinstelling, kredietunie of premiepensioeninstelling. In artikel 59, eerste lid, werd ten onrechte niet verwezen naar artikel 63b, deze verwijzing wordt alsnog toegevoegd.

⁹⁴ Tier 1- kernkapitaal, het aanvullend tier 1 kapitaal en het tier 2 kapitaal.

Stb. 2017, nr. 513

Artikel 59 is gebaseerd op artikel 3:57, tweede lid, van de Wft. In het zevende lid van artikel 59 is aangegeven dat de solvabiliteit van een beheerder van een beleggingsinstelling of een beheerder van een icbe die tevens een beleggingsdienst verleent op grond van artikel 2:67a, tweede lid, van de Wft, respectievelijk artikel 2:69c, tweede lid, van de wet voldoende is indien het aanwezige toetsingsvermogen van de onderneming voldoet aan de kapitaalvereisten van deel 3 van de verordening kapitaalvereisten voor zover die eisen van toepassing zijn op een beleggingsonderneming. Het aanwezige in aanmerking komende toetsingsvermogen van de beheerder dient ten minste gelijk te zijn aan het toetsingsvermogen berekend overeenkomstig artikel 59, eerste lid.

Artikel 59a

De Nederlandsche Bank kan ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden nadere regels stellen met betrekking tot de solvabiliteit van afwikkelondernemingen.

Stb 2013, nr 537

In artikel 59a wordt de bevoegdheid aan DNB gegeven nadere regels te stellen met betrekking tot de solvabiliteit, bedoeld in artikel 3:57 van de wet. Zij kan dat doen ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden. Op dit moment gelden als internationale standaarden de hierboven reeds genoemde PFMI's die in 2012 door de BIS zijn opgesteld, met inbegrip van de uitwerking daarvan door de ECB.

Stb. 2014, nr. 303

De bepaling in artikel 59a, tweede lid, dat artikel 59 niet van toepassing is op afwikkelondernemingen, is door de gewijzigde formulering van artikel 59 overbodig geworden.

Artikel 60 [vervallen]⁹⁵

Stb. 2014, nr. 303

Zoals toegelicht in paragraaf 2, onderdeel b, van deze toelichting, komen diverse bepalingen in het Bpr te vervallen, omdat de desbetreffende materie thans wordt geregeld in de verordening. Dit geldt ook voor artikel 60, en de uitwerking daarvan in de artikelen 61 tot en met 62e. Zie ook het derde lid van het gewijzigde artikel 59 in onderdeel N.

Artikel 60a, 61, 61a, 62, 62a, 62b, 62c, 62d, 62e [vervallen]⁹⁶

Zie de toelichting bij art. 60 (*red.*).

Artikel 61⁹⁷

1. De minimumomvang van het toetsingsvermogen van een kredietunie bedraagt 10 procent van de totale risicoblootstelling, berekend overeenkomstig het tweede en derde lid.

⁹⁵ Art. I, onderdeel P van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

⁹⁶ Art. I, onderdeel P van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

⁹⁷ Art. I, onderdeel I van het Besluit toezicht kredietunies (Stb. 2015, nr. 512) voegt na art. 60a een nieuw artikel 61 in. Maar het oude art. 60a was al vervallen door het implementatiebesluit CRD IV, zodat niet duidelijk is waar deze nieuwe bepaling moet worden ingevoegd (*red.*).

2. De voor de bepaling van de totale risicoblootstelling in aanmerking te nemen posten zijn:
  - a. de balanswaarde van alle activa, met uitzondering van de in bijlage II van de verordening kapitaalvereisten opgesomde contracten en van kredietderivaten;
  - b. de blootstellingswaarde van de in bijlage II van de verordening kapitaalvereisten opgesomde contracten en van kredietderivaten, berekend overeenkomstig artikel 429 bis van de verordening kapitaalvereisten;
  - c. de opslagfactoren voor tegenpartijkredietrisico bij retrocessietransacties, transacties inzake verstrekte of opgenomen effecten- of grondstof-leningen en transacties met afwikkeling op lange termijn en marge-leningstransacties, berekend overeenkomstig artikel 429 ter van de verordening kapitaalvereisten; end. de blootstellingswaarde van de posten buiten de balansstelling, met uitzondering van de posten, bedoeld in onderdeel b, berekend overeenkomstig het bepaalde in artikel 429, tiende lid, van de verordening kapitaalvereisten.
3. De voor de bepaling van de totale risicoblootstelling uit te zonderen posten zijn:
  - a. alle activa en posten buiten de balansstelling die zijn afgetrokken bij de vaststelling van het toetsingsvermogen;
  - b. de activa, bedoeld in artikel 429, dertiende lid, van de verordening kapitaalvereisten, indien is voldaan aan de voorwaarden van dat lid; en
  - c. activa voor zover die gedekt zijn door een garantie van de Nederlandse Staat.

Stb. 2015, nr. 512

Het nieuwe artikel 61 regelt voor kredietunies dat de minimumomvang van het toetsingsvermogen 10 procent van de niet naar risico gewogen activa is en de wijze waarop het toetsingsvermogen berekend moet worden. Voor de berekening van de totale risicoblootstelling van een kredietunie in het tweede en derde lid, is aangesloten bij de methodiek voor de berekening van de totale risicoblootstelling bij de berekening van de hefboomratio overeenkomstig artikel 429 van de verordening kapitaalvereisten. De totale risicoblootstelling wordt berekend door de posten in het tweede lid op te tellen en vervolgens de in het derde lid opgesomde posten van af te trekken. Met betrekking tot het tweede lid zijn naar verwachting voor veel kredietunies alleen de onder a genoemde posten relevant. De onder b, c en d genoemde posten hebben betrekking op zaken als derivaten-transacties, retrocessieovereenkomsten en blootstellingen die niet zijn opgenomen in de balansstelling. Hoewel het niet past bij het bedrijfsmodel van kredietunies om dergelijke transacties en blootstellingen aan te gaan, gaat een expliciet verbod op bijvoorbeeld het aangaan van risicovolle derivatenposities echter te ver. Een dergelijk verbod gaat in tegen de systematiek van het toezichtkader gericht op een beheerste bedrijfsvoering waarin het beheersen van relevante risico's centraal staat. Bovendien kan een dergelijk verbod vaak eenvoudig worden omzeild. Zo is bijvoorbeeld het innemen van tegengestelde korte en lange renteposities een substituuut voor een renteswap. Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat indien de toezicht-

houder gewaar wordt dat een kredietunie risicovolle derivatenposities aangaat die de solvabiliteit of liquiditeit van de kredietunie ondergraven, een aanwijzing op grond van artikel 1:75, tweede lid, van de Wft kan worden gegeven. Voorts wordt gekozen voor een prudente behandeling van de onder b, c en d genoemde posten, zowel wat betreft de aan te houden solvabiliteit als een passende inbedding in het risicomangementkader. In het derde lid worden de posten opgesomd die worden uitgezonderd voor de berekening van de risicoblootstelling. Het betreft hier de activa (zoals immateriële activa) en posten buiten de balansstelling die zijn afgetrokken bij de berekening van het toetsingsvermogen (onderdeel a) en blootstellingen aan of gegarandeerd door de Nederlandse Staat (onderdeel b). De laatste categorie is opgenomen met het oog op kredietunies die gebruik zouden maken van een garantieregeling als de BMKB (zie ook toelichting algemeen deel).

Artikel 63

1. De minimumomvang van het toetsingsvermogen van een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, van de wet, of van een beheerder van een icbe als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, van de wet bedraagt € 125.000 vermeerderd met twee honderdste procent van het bedrag waarmee de waarde van het beheerde vermogen het bedrag van € 250 miljoen te boven gaat. De minimumomvang van het toetsingsvermogen bedraagt niet meer dan € 10 miljoen.
2. Tot het beheerde vermogen wordt gerekend het vermogen van de beleggingsinstellingen of van de icbe's waarover de beheerder het beheer voert met inbegrip van de delen van het vermogen waarvan hij het beheer heeft uitbesteed, uitgezonderd de delen van het vermogen waarvan het beheer door derden aan hem is uitbesteed.
3. De minimumomvang van het toetsingsvermogen van een beheerder van een beleggingsinstelling of een beheerder van een icbe als bedoeld in het eerste lid bedraagt ten minste 25 procent van de vaste kosten in het afgelopen boekjaar. Artikel 97 van de verordening kapitaalvereisten is van overeenkomstige toepassing.

4. vervallen⁹⁸

5. vervallen⁹⁹

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 63 bepaalt hoe de minimumomvang van het toetsingsvermogen van een icbe-beheerder wordt berekend. Het betreft de verwerking van hetgeen was geregeld in artikel 16, tweede tot en met zevende lid, van het Btb 2005, dat was gebaseerd op artikel 5bis, eerste lid, onderdeel a, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Het toetsingsvermogen bedraagt ten minste het door artikel 48, onderdeel d, van dit besluit voorgeschreven minimumbedrag aan eigen vermogen (€ 125.000), vermeerderd met een vijfduizendste deel (0,02 procent) van het bedrag

⁹⁸ Art. I, onderdeel I van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (stb. 2014, nr. 524) (red).

⁹⁹ Art. I, onderdeel I van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (stb. 2014, nr. 524) (red).

waarmee de waarde van het beheerde vermogen het bedrag van € 250 miljoen overstijgt. Stel dat een icbe-beheerder een vermogen beheert van € 500 miljoen. De minimumomvang van zijn toetsingsvermogen bedraagt in dat geval € 125.000 plus een vijfduizendste deel van € 500 miljoen (€ 100.000) is € 225.000. In het eerste lid is een bovengrens aan de minimumomvang van het toetsingsvermogen gesteld van € 10 miljoen. Het derde lid stelt een ondergrens.

Het tweede lid bepaalt wat tot het beheerde vermogen gerekend wordt. Dit lid verwerkt artikel 16, vierde lid, van het Btb 2005. Het gaat om de vermogens van de beleggingsinstellingen waarover de icbe-beheerder het beheer voert. Uitbesteding van het beheer heeft geen invloed op de hoogte van het beheerde vermogen. Het vermogen waarover de icbe-beheerder het beheer uitbesteedt, wordt tot het beheerde vermogen gerekend. Het vermogen waarover het beheer aan hem is uitbesteed wordt niet meegerekend.

Het derde lid verklaart de ondergrens die ingevolge artikel 60, vierde tot en met zesde lid, geldt voor beleggingsondernemingen van overeenkomstige toepassing op icbe-beheerders. Dit lid vervangt artikel 16, vijfde tot en met zevende lid, van het Btb 2005. Hiermee wordt artikel 5bis, eerste lid, derde gedachte-streepje, van de richtlijn beleggingsinstellingen verwerkt.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel herstelt een onjuiste verwijzing.

Stb. 2013, nr. 293

Met de implementatie van de richtlijn worden de kapitaalseisen voor beheerders van beleggingsinstellingen, met uitzondering van de aanvullende vermogensseisen met betrekking tot beroepsaansprakelijkheidsrisico's, gelijk aan de kapitaalseisen voor beheerders van icbe's. In dit verband wordt verder verwezen naar de toelichting bij artikel 48. De aanpassing in het tweede lid betreft een technische wijziging in verband met de wijziging van enkele definities.

Stb. 2014, nr. 303

De aanpassing van artikel 63 is nodig, aangezien in het derde lid drie leden van het vervallen artikel 60 van overeenkomstige toepassing werden verklaard. In plaats daarvan zijn nu de desbetreffende leden van artikel 60 toegevoegd aan artikel 63.

Stb 2014, nr 524

Ingevolge artikel 9, vijfde lid, van de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen (2011/61/EU) en artikel 7, eerste lid, onderdeel a, sub iii, van de richtlijn instellingen voor collectieve belegging in effecten (2009/65/EG) (twee bepalingen die beide verwijzen naar artikel 21 van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid) dient het eigen vermogen van een beheerder van een alternatieve beleggingsinstelling respectievelijk van de beheerder van een icbe te allen tijde ten minste 25 procent van de vaste kosten in het afgelopen boekjaar te bedragen. Inmiddels geldt voor deze eis een nieuwe berekeningswijze, als neergelegd in artikel 97 van de verordening kapitaalvereisten en de daarop gebaseerde technische reguleringsnormen van de Europese Bankautoriteit EBA. Artikel 63, derde tot en met vijfde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft was daar nog niet aan aangepast. Dit onderdeel vervangt daarom de op de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid gebaseerde berekeningswijze door een verwijzing naar artikel 97 van de verordening kapitaalvereisten.

Artikel 63a¹⁰⁰

1. De minimumomvang van het toetsingsvermogen van een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, van de wet bedraagt twee tiende procent van het beheerde pensioenvermogen. De minimumomvang van het toetsingsvermogen bedraagt niet meer dan € 20 miljoen.
2. In aanvulling op het eerste lid beschikt een premiepensioeninstelling naar keuze over:
  - a. een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening die haar aansprakelijkheid dekt wegens fouten, verzuimen of nalatigheden begaan in de uitoefening van haar beroep of bedrijf en voorgevallen op het grondgebied waarop de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van toepassing is, voor een bedrag van ten minste vijfenzeventig honderdste procent van de waarde van het beheerde pensioenvermogen, met een minimum van € 2 miljoen en een maximum van € 20 miljoen per schadegeval, en ten minste een procent van de waarde van het beheerde pensioenvermogen, met een minimum van € 2,5 miljoen en een maximum van € 25 miljoen per jaar, voor alle schadegevallen gezamenlijk; of
  - b. een aanvulling op het toetsingsvermogen, bedoeld in het eerste lid, welke een tiende procent van de waarde van het beheerde pensioenvermogen bedraagt.
3. Tot het beheerde pensioenvermogen wordt gerekend het vermogen onder beheer van de premiepensioeninstelling met inbegrip van de delen van het vermogen waarvan zij de bewaring heeft uitbesteed aan een pensioenbe-waarder.
4. Indien een premiepensioeninstelling pensioenvermogen beheert in opdracht van een cliënt buiten het grondgebied waarop de Overeenkomst betreffende de Europese Econo-mische Ruimte van toepassing is, beschikt zij voor dat deel van het beheerde pensioen-vermogen in afwijking van het tweede lid, aanhef, over de aanvulling op het toetsings-vermogen, bedoeld in het tweede lid, onder-deel b.

Stb. 2012, nr. 695

In de Wijzigingswet financiële markten 2013¹⁰¹ wordt de reik-wijde van artikel 3:57 van de Wft, over de solvabiliteit van be-paalde typen financiële ondernemingen, uitgebreid met de premiepensioeninstelling. Met dit onderdeel wordt de wetsbepaling nader uitgewerkt in het Bpr. Net als voor beheerders van beleggingsinstellingen wordt het solvabiliteitsvereiste ter dek-

¹⁰⁰ Artikel X, onderdeel b, van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2013 (Stb. 2012, nr. 695) bepaalt dat deze bepaling in werking treed met ingang van 1 juli 2013. Dit werd als volgt toegelicht: "De latere inwerkingtreding geeft premiepensioeninstellingen de tijd om aan de nieuwe vereisten te gaan voldoen." (*red.*)

¹⁰¹ Kamerstuk 33.236, nr. 8.

king van het operationeel risico van een premiepensioeninstelling, uitgedrukt in een aan te houden toetsingsvermogen, gereleerd aan de waarde van het totale beheerde pensioenvermogen. Tevens wordt, in analogie met hetgeen de richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen¹⁰² bepaalt, de premiepensioeninstelling verplicht om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een aanvulling op het toetsingsvermogen aan te houden. De dekking van de verzekering of de daarmee vergelijkbare voorziening moet in elk geval het grondgebied van de Europese Economische Ruimte (EER) omvatten. Als de premiepensioeninstelling cliënten (meestal: werkgevers die een pensioenregeling onderbrengen) heeft buiten de EER, zal het desbetreffende deel van de werkzaamheden van de premiepensioeninstelling meestal niet gedekt zijn onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Het vierde lid regelt dat de premiepensioeninstelling voor dat niet-EER-deel van de werkzaamheden daarom in elk geval het kapitaal zal moeten aanhouden als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de verhouding tussen het minimumbedrag aan eigen vermogen en de solvabiliteitsvereisten te verduidelijken. Bedoeld is de gebruikelijke benadering van het solvabiliteitsvereiste te hanteren, zoals die ook bij alle andere financiële ondernemingen met een toetsingsvermogen of een solvabiliteitskapitaalvereiste wordt toegepast. Dat betekent dat, zoals ook artikel 59, tweede lid van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) aangeeft, de vereiste solvabiliteit eerst wordt bepaald aan de hand van een berekening op grond van (bij een PPI) de omvang van het beheerde pensioenvermogen. Als het resultaat van die berekening lager is dan het minimumbedrag aan eigen vermogen (bij een PPI: € 500.000), is het solvabiliteitsvereiste gelijk aan dat minimumbedrag aan eigen vermogen. Afgezien van de aanvulling op het toetsingsvermogen die een PPI ter dekking van aansprakelijkheidsrisico's kan aanhouden (artikel 63a, tweede lid, onderdeel b) zal een PPI derhalve totdat zij een pensioenvermogen van meer dan € 250 miljoen beheert, een toetsingsvermogen moeten aanhouden van € 500.000. De genoemde aanvulling op het toetsingsvermogen ter dekking van aansprakelijkheidsrisico's komt wel direct bovenop het minimumbedrag.

Artikel 63b

1. **In aanvulling op het op grond van de artikelen 48, eerste lid, onderdelen c en e, vereiste minimumbedrag aan eigen vermogen en het op grond van artikel 63 vereiste toetsingsvermogen, beschikt een beleggingsmaatschappij die geen aparte beheerder heeft, of een beheerder van een beleggingsinstelling, over een bijkomend toetsingsvermogen of een beroepsaansprakelijkheidsverzekering ter dekking van mogelijke beroepsaansprakelijkheidsrisico's in overeenstemming met artikel 9, zevende en negende lid, van de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen.**
2. **Het eigen vermogen, toetsingsvermogen en het bijkomend toetsingsvermogen als be-**

doeld in het eerste lid wordt belegd in overeenstemming met artikel 9, achtste lid, van de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen.

Stb. 2013, nr. 293

Dit artikel strekt ter implementatie van artikel 9, zevende tot en met negende lid, van de richtlijn. Deze eisen gelden in aanvulling op de vermogens-eisen geldend op grond van artikel 48, eerste lid, onderdelen c en e, en artikel 63. Op grond van de richtlijn moeten externe beheerders en interne beheerders ter dekking van beroepsaansprakelijkheidsrisico's ofwel beschikken over aanvullend eigen vermogen, of beschikken over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering. De eisen waaraan het vermogen of de verzekering moet voldoen zijn opgenomen in het zevende tot en met negende lid van artikel 9 van de richtlijn en zullen op basis van de gedelegeerde handelingen ingevolge het negende lid verder worden uitgewerkt.

De eisen gelden voor zowel een beheerder van beleggingsinstelling, als voor een beleggingsmaatschappij die geen aparte beheerder heeft. Deze eisen gelden op grond van de richtlijn instellingen voor collectieve beleggingen in effecten niet voor een beheerder van een icbe en maatschappijen voor collectieve belegging in effecten.

Het tiende lid van artikel 9 behoeft overigens geen implementatie, dit vloeit voort uit de wetssystematiek. De vermogens-eisen voor een beheerder van een beleggingsinstelling en van een beheerder van een icbe zijn, met uitzondering van het eventueel vereiste bijkomende vermogen vanwege beroepsaansprakelijkheidsrisico's, gelijk. Indien een beheerder zowel een beheerder van een beleggingsinstelling is als een beheerder van een icbe, behoeft deze beheerder niet € 250.000 eigen vermogen te hebben in plaats van € 125.000. Het vereiste bijkomende vermogen vanwege beroepsaansprakelijkheidsrisico's geldt uitsluitend voor beheerders van beleggingsinstellingen. Dit volgt uit de wijze waarop deze verplichting in dit artikel is geïmplementeerd.

Stb 2017, nr 190

Door deze wijzigingen wordt de terminologie in lijn gebracht met de gebruikelijke terminologie in paragraaf 10.1 van het Besluit prudentiële regels Wft.

Artikel 64

1. **Voor het deel van de werkzaamheden van een elektronischgeldinstelling dat betrekking heeft op de uitgifte van elektronisch geld en betaaldiensten die verband houden met de uitgifte van dit elektronisch geld, bedraagt de minimumomvang van het toetsingsvermogen 2% van het gemiddeld uitstaand elektronisch geld.**
2. **Voor het deel van de werkzaamheden van een elektronischgeldinstelling dat betrekking heeft op het verlenen van betaaldiensten die geen verband houden met de uitgifte van elektronisch geld, wordt de minimumomvang van het toetsingsvermogen berekend met overeenkomstige toepassing van artikel 60a, eerste lid.**
3. **De omvang van het toetsingsvermogen van een elektronischgeldinstelling bedraagt te allen tijde ten minste de som van de minimumomvang van het toetsingsvermogen berekend volgens het eerste lid en de minimumomvang**

¹⁰² Richtlijn nr. 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2003/41/EG en 2009/65/EG en van de Verordeningen (EG) Nr. 1060/2009 en (EU) Nr. 1095/2010 (PbEU 2011, L 174).

van het toetsingsvermogen berekend volgens het tweede lid.

4. **Indien een elektronischgeldinstelling de uitgifte van elektronisch geld niet gedurende ten minste zes maanden heeft uitgeoefend, bedraagt de minimum omvang van het toetsingsvermogen, bedoeld in het tweede lid, twee procent van het uitstaand elektronisch geld of het blijktens haar programma van werkzaamheden na zes maanden nagestreefde bedrag aan uitstaand elektronisch geld, naar gelang welk bedrag het hoogst is.**
5. **In afwijking van het eerste en tweede lid kan de Nederlandsche Bank indien een evaluatie van de risicobeheersingsprocessen, het verzamelen en vastleggen van risicoverliesgegevens en het internecontrolesysteem van de elektronischgeldinstelling daartoe aanleiding geeft, de elektronischgeldinstelling verplichten een toetsingsvermogen aan te houden dat ten hoogste 20 procent hoger is dan het bedrag dat het resultaat is van de toepassing van de methode, bedoeld in het eerste of tweede lid, of de elektronischgeldinstelling toestaan een toetsingsvermogen aan te houden dat ten hoogste 20 procent lager is dan het bedrag dat het resultaat is van de toepassing van de methode, bedoeld in het eerste of tweede lid.**

Stb. 2006, nr. 519

De bepalingen over de minimumomvang van het toetsingsvermogen van een elektronischgeldinstelling waren opgenomen in artikel 30b, derde lid, onderdeel a, van de Wtk 1992 en de daarop gebaseerde Regeling elektronisch-geldinstellingen in Handboek Wtk nr. 4401¹⁰³. De solvabiliteitsvereisten voor een elektronischgeldinstelling zijn minder omvattend dan die voor een bank, in die zin dat Handboek Wtk nr. 4401 de minimumomvang van het toetsingsvermogen niet koppelt aan de risico's die worden gelopen aan de uitzettingkant. In plaats daarvan mogen elektronischgeldinstellingen minder risico's op zich nemen dan bijvoorbeeld banken. Dit wordt bereikt door stringenter beleggingsvoorschriften. Waar voor een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling regels worden gesteld ter beperking van grote posities, gelden voor een elektronischgeldinstelling regels voor alle posities. Deze regels zijn opgenomen in artikel 105.

Artikel 64 bevat, ter verwerking van artikel 3 van Handboek Wtk nr. 4401, de regels voor de minimumomvang van het toetsingsvermogen van een elektronischgeldinstelling. Dit artikel implementeert daarmee artikel 4, tweede en derde lid, van de richtlijn elektronisch geld. De minimumomvang van het toetsingsvermogen bedraagt twee procent van het lopende bedrag – dat wil zeggen het bedrag op het moment waarop de minimumomvang van het toetsingsvermogen wordt berekend – of het gemiddelde bedrag over de laatste zes maanden van haar totale financiële verplichtingen die met uitstaand elektronisch geld verband houden, naar gelang welk bedrag het hoogst is. Net als in artikel 60, vierde lid, bevat het eerste lid een voorziening voor het geval de elektronischgeldinstelling nog niet gedurende die periode werkzaamheden verricht. In dat geval wordt in plaats van het gemiddelde bedrag over de laatste zes maanden, het

op zes maanden nagestreefde bedrag van haar totale financiële verplichtingen die met uitstaand elektronisch geld verband houden, genomen. Dit bedrag moet blijken uit het programma van werkzaamheden. Als aannemelijk is dat dit bedrag te laag is geschat, kan DNB gemotiveerd besluiten dat een hogere minimumomvang van het toetsingsvermogen geldt.

Stb. 2011, nr. 673

In dit onderdeel is opgenomen op welke wijze de vereiste solvabiliteit voor een elektronischgeldinstelling wordt vastgesteld. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de solvabiliteit die vereist is voor het verlenen van betaaldiensten die geen verband houden met de uitgifte van elektronisch geld enerzijds en de solvabiliteit die vereist is voor de uitgifte van elektronisch geld en de daaraan gekoppelde betaaldiensten anderzijds. De totale solvabiliteit is een optelsom van de beide hiervoor genoemde vereisten. Voorbeelden van betaaldiensten die verband houden met de uitgifte van elektronisch geld zijn onder meer: de uitgifte van een betaalinstrument waarop elektronisch geld kan worden opgeslagen of waarmee toegang wordt verkregen tot elektronisch geld dat op een server is opgeslagen, de uitvoering van betaaldiensten voortkomend uit het gebruik van elektronisch geld, het beheren van een betaalrekening ten behoeve van uitgegeven elektronisch geld.

In het tweede lid is aangegeven dat de solvabiliteit voor de uitgifte van elektronisch geld en daarmee verband houdende betaaldiensten gelijk moet zijn aan 2% van het gemiddeld uitstaande bedrag aan elektronisch geld. Hoe dit gemiddeld uitstaande bedrag aan elektronisch geld moet worden berekend, is aangegeven in de toelichting op artikel II, onderdeel B, van dit besluit.

In het vierde lid is een regeling opgenomen voor situaties waarin een elektronischgeldinstelling nog niet ten minste zes maanden actief is met de uitgifte van elektronisch geld. Deze instelling moet een solvabiliteit aanhouden die ten minste gelijk is aan de hoogste van de volgende bedragen: twee procent van het uitstaande bedrag aan elektronisch geld dan wel twee procent van het bedrag aan uitstaand elektronisch geld dat blijktens haar programma van werkzaamheden moet zijn bereikt na zes maanden.

Artikel 64a, 64b, 64c [vervallen]¹⁰⁴

Stb 2015, nr. 308

De artikelen 64a, 64b en 64c (oud) bevatten regels voor het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge van herverzekeraars. Deze regels vervallen, aangezien de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste van herverzekeraars is begrepen in het bepaalde in artikel 65. Voor een herverzekeraar die de werkzaamheden verricht zoals omschreven in artikel 68, eerste lid, wordt die berekening aangepast overeenkomstig het in dat artikel bepaalde.

Artikel 65

- 1. Een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, 3:58, eerste of tweede lid, 3:59, eerste lid, 3:61, eerste of tweede lid, of 3:62, eerste lid, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, berekent het op hem of op het in Nederland gelegen bijkantoor van toepassing zijnde solvabiliteitskapitaalvereis-**

¹⁰³ Stcrt. 2002, nr. 121.

¹⁰⁴ Art. I, onderdeel AA van het Implementatiebesluit Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) (*red.*).

te ten minste eenmaal per jaar en opnieuw indien het risicoprofiel van de verzekeraar duidelijk afwijkt van de aannames die ten grondslag lagen aan de laatste berekening, of indien de Nederlandsche Bank daarom verzoekt vanwege aanwijzingen dat het risicoprofiel sinds die laatste berekening duidelijk is veranderd. De verzekeraar meldt de uitkomst van een tussentijdse herberekening onverwijld aan de Nederlandsche Bank.

2. De verzekeraar maakt voor de berekening, bedoeld in het eerste lid, gebruik van de standaardformule, bedoeld in artikel 103 van de richtlijn solvabiliteit II, of van een geheel of gedeeltelijk intern model als bedoeld in artikel 112, eerste lid, van de richtlijn.
3. Een verzekeraar die de standaardformule, bedoeld in het tweede lid, toepast, berekent het solvabiliteitskapitaalvereiste overeenkomstig titel I, hoofdstuk VI, afdeling 4, onderafdeling 2, van de richtlijn solvabiliteit II en neemt daarbij titel I, hoofdstuk V, van de verordening solvabiliteit II in acht.
4. De Nederlandsche Bank kan, overeenkomstig artikel 104, zevende lid, van de richtlijn solvabiliteit II, aan een verzekeraar die de standaardformule toepast, goedkeuring verlenen voor het gebruik van de in dat lid bedoelde ondernemingsspecifieke parameters voor de modules voor het levens-, schade- en ziektekostenverzekeringstechnische risico. De verzekeraar voldoet daarbij aan de in dat lid gestelde eisen.
5. Een verzekeraar maakt uitsluitend gebruik van een intern model dat door de Nederlandsche Bank is goedgekeurd overeenkomstig de artikelen 112 tot en met 115 van de richtlijn solvabiliteit II. De verzekeraar voldoet aan de artikelen 116 en 120 tot en met 126 van de richtlijn, met inachtneming van titel I, hoofdstuk VI, van de verordening solvabiliteit II.
6. De Nederlandsche Bank kan een verzekeraar als bedoeld in het eerste lid verplichten een intern model te gebruiken voor de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste of relevante risicomodules daarvan, indien het risicoprofiel van de verzekeraar duidelijk afwijkt van de aannames die ten grondslag liggen aan de standaardformule, bedoeld in het tweede lid.
7. Een verzekeraar die goedkeuring heeft gekregen voor het gebruik van een intern model valt niet terug op het gebruik van de standaardformule, bedoeld in het tweede lid, tenzij daar goede redenen voor zijn en de Nederlandsche Bank ermee heeft ingestemd.
8. Een verzekeraar die niet meer voldoet aan de artikelen 120 tot en met 126 van de richtlijn solvabiliteit II dient onverwijld een plan in bij de Nederlandsche Bank om aan deze situatie een einde te maken. Indien de verzekeraar het plan niet uitvoert kan de Nederlandsche Bank de verzekeraar verplichten het solvabiliteits-

kapitaalvereiste te berekenen met gebruikmaking van de standaardformule, bedoeld in het tweede lid.

Stb. 2006, nr. 519

Voor een levensverzekeraar was het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge in het Bsmv 1994 geregeld. Artikel 65 verwerkt de artikelen 42, eerste lid, onderdeel c, en 118, eerste lid, onderdeel c, van de Wtv 1993 en artikel 2 van het Bsmv 1994 en vormt de implementatie van artikel 28 van de richtlijn levensverzekeraars. Voor verschillende soorten levensverzekeringen gelden verschillende berekeningen. De som van deze berekeningen bepaalt het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge. Dit is in het eerste lid, aanhef en onderdelen a tot en met f, tot uiting gebracht. De reden dat voor verschillende soorten verzekeringen verschillende solvabiliteitsvereisten gelden, ligt in het verschil in risico dat een levensverzekeraar daarbij loopt. De onderscheiden soorten verzekeringen zijn verzekeringen waarbij door de levensverzekeraar beleggingsrisico wordt gelopen (onderdeel a), verzekeringen waarbij door de levensverzekeraar geen beleggingsrisico wordt gelopen en waarbij de beheerslasten voor een periode van meer dan vijf jaar (onderdeel b) dan wel voor een periode van vijf jaar of minder (onderdeel c) zijn vastgelegd, spaarkassen (onderdeel d), verzekeringen met risicokapitaal (onderdeel e) en aanvullende verzekeringen (onderdeel f).

In artikel 98, derde lid, is door middel van een prudentieel filter geregeld dat een deel van het eigen vermogen niet in aanmerking genomen mag worden als aanwezige solvabiliteitsmarge en garantiefonds. Het tweede lid van artikel 65 regelt dat dit bedrag als bruto technische voorzieningen wordt aangemerkt, zodat dit in de berekening van de vereiste solvabiliteitsmarge, bedoeld in het eerste lid, wordt betrokken.

Het derde lid bevat een prudentieel filter voor levensverzekeraars die de IAS/IFRS toepassen en die op grond hiervan niet meer de gehele omzet als verzekeringsomzet in de verslaggeving verwerken. De IAS/IFRS definiëren "verzekeringscontract" minder ruim dan in Nederlandse regelgeving het geval is. De definitie van "levensverzekering" in artikel 1:1 van de wet verwijst naar artikel 975 van Boek 7 van het BW. Een levensverzekeraar zal een dergelijk contract onder IAS/IFRS – afhankelijk van de kenmerken van het contract – als beleggings- of spaarcontract moeten verwerken. Het derde lid bewerkstelligt dat voor de berekening van het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge (en dus niet voor de berekening van de technische voorzieningen zelf) verplichtingen uit hoofde van deze contracten als verzekeringsverplichtingen worden aangemerkt en dat het berekende minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge voor IAS/IFRS-verzekeraars niet lager is dan voor BW-verzekeraars. Het is aan de verzekeraar zelf om hier zorg voor te dragen. Toezichthouderregels zijn daarom niet nodig. Deze bepaling voorkomt strijd met het verbod op nevenbedrijf, zoals dat is opgenomen in de artikelen 6, eerste lid, onderdeel b, van de richtlijn levensverzekeraars en 8, eerste lid, onderdeel b, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars en verwerkt in artikel 3:36 van de wet.

De solvabiliteitsvereisten in de onderdelen a, b, e en f, worden gecorrigeerd voor overdrachten uit hoofde van herverzekering. Herverzekering mitigeert het risico dat de levensverzekeraar loopt. De correctie vindt plaats op basis van de herverzekeringsoverdracht van het afgelopen boekjaar. Het vierde lid bepaalt dat DNB de op herverzekering gebaseerde verlaging van het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge kan beperken. Dat kan zij doen indien sinds het afgelopen boekjaar de aard of

kwaliteit van de herverzekeringsoverdracht sterk is veranderd of indien als gevolg van de herverzekeringsoverdracht geen of nauwelijks risico wordt overgedragen. Dit lid verwerkt artikel 38, vierde lid, van de richtlijn levensverzekeraars.

Stb 2008, nr. 334

In artikel 65, vierde lid, is artikel 60, punt 11, van de richtlijn reeds verwerkt.

Artikel 65, vijfde lid, implementeert artikel 60, punt 9, van de richtlijn betreffende artikel 28, tweede lid, van de richtlijn levensverzekering.

Artikel 65, zesde lid, implementeert artikel 60, punt 10, van de richtlijn betreffende artikel 28 bis, eerste lid, van de richtlijn levensverzekering.

Stb 2015, nr. 308

De artikelen 65 tot en met 68 (oud) bevatten regels met betrekking tot het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge voor achtereenvolgens levensverzekeraars, natura-uitvaartverzekeraars, schadeverzekeraars en herverzekeraars. Deze artikelen zijn vervangen door vier nieuwe artikelen, waarvan artikel 65 betrekking heeft op het solvabiliteitskapitaalvereiste voor richtlijnverzekeraars en artikel 66 op het solvabiliteitskapitaalvereiste voor verzekeraars met beperkte risico-omvang. Deze bepalingen gelden voor alle verzekeraars en bijkantoren waarop artikel 3:57, eerste lid, van toepassing is. Artikel 67 betreft een overgangmaatregel, terwijl artikel 68 een bijzondere regeling bevat voor bepaalde schadeverzekeraars en herverzekeraars.

Het eerste lid van artikel 65 (nieuw), implementeert artikel 102 van de richtlijn en bepaalt dat het solvabiliteitskapitaalvereiste van richtlijnverzekeraars ten minste eenmaal per jaar wordt berekend. Als daar aanleiding toe is dient de berekening opnieuw te worden uitgevoerd. Dat is ingevolge artikel 102 van de richtlijn het geval als het risicoprofiel van de verzekeraar duidelijk afwijkt van de aannames die aan de vorige berekening ten grondslag lagen of als het risicoprofiel sinds de vorige berekening duidelijk is veranderd. In de bedoelde gevallen dient de verzekeraar de uitkomst van de herberekening onverwijld aan DNB te melden. Ten aanzien van de reguliere periodieke berekening behoeft dat niet apart te worden geregeld, aangezien de uitkomst daarvan in de rapportagestaten wordt gemeld.

Het tweede lid implementeert artikel 100, tweede alinea, van de richtlijn. Het solvabiliteitskapitaalvereiste kan op twee manieren worden berekend: met gebruikmaking van de standaardformule, bedoeld in artikel 103 van de richtlijn, of met gebruikmaking van een geheel of gedeeltelijk intern model als bedoeld in artikel 112, eerste lid, van de richtlijn.

Een verzekeraar die de standaardformule toepast moet ingevolge het derde lid, het solvabiliteitskapitaalvereiste berekenen conform titel I, hoofdstuk VI, afdeling 4, onderafdeling 2, van de richtlijn, welke voorschriften nader zijn uitgewerkt in titel I, hoofdstuk V, van de verordening. De standaardformule houdt in dat het solvabiliteitskapitaalvereiste bestaat uit drie componenten: het kernsolvabiliteitskapitaalvereiste, bestaande uit risicomodules voor de verzekeringstechnische risico's, het marktrisico en het tegenpartijrisico, het kapitaalvereiste voor het operationeel risico en een correctie voor potentiële verliescompensatie door een verlaging van de technische voorzieningen en/of ingestelde belastingen. Voor elk van de genoemde componenten en modules bevatten de richtlijn en de verordening nadere rekenregels.

Het vierde lid implementeert artikel 104, zevende lid, van de richtlijn solvabiliteit II. Op grond van dat lid mag een verzekeraar

ondernemingsspecifieke parameters gebruiken, indien de verzekeraar voldoet aan de in dat lid gestelde eisen en DNB daarvoor goedkeuring verleent.

Een verzekeraar die een intern model gebruikt heeft daarvoor de goedkeuring van DNB nodig (artikel 65, vijfde lid). Daartoe moet de verzekeraar kunnen aantonen dat wordt voldaan aan de artikelen 120 tot en met 126 van de richtlijn. Dit houdt onder andere in dat de toegepaste kansverdelingsprognoses berusten op deugdelijke actuariële en statistische methoden, dat de verzekeraar de juistheid van de aan het interne model ten grondslag liggende aannames moet kunnen aantonen en dat het model alle materiële risico's waaraan de verzekeraar blootstaat dekt.

De initiële goedkeuring omvat tevens een gedragslijn ten aanzien van wijzigingen in het model. In die gedragslijn wordt vastgelegd welke wijzigingen ingrijpend zijn en om die reden voorafgaande goedkeuring behoeven. Niet-ingrijpende wijzigingen kunnen zonder goedkeuring worden doorgevoerd voor zover ze in overeenstemming zijn met de gedragslijn. Artikel 116 van de richtlijn bepaalt voorts dat het bestuur en het toezichthoudende orgaan van de verzekeraar dienen in te stemmen met de aanvraag om een intern model toe te passen.

Het zesde lid implementeert artikel 119 van de richtlijn. Als de standaardformule vanwege het afwijkende risicoprofiel van een verzekeraar beter niet kan worden gebruikt, kan DNB voorschrijven dat de verzekeraar voor de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste of een onderdeel (risicomodule) daarvan een intern model dient te gebruiken.

Het zevende en achtste lid implementeren de artikelen 117 en 118 van de richtlijn. Op grond daarvan kan een verzekeraar die eenmaal goedkeuring heeft gekregen voor het gebruik van een intern model niet terugvallen op de standaardformule, tenzij daarvoor goede redenen bestaan en DNB daarmee heeft ingestemd (artikel 117 van de richtlijn). In geval van niet-naleving van een van de voorwaarden voor het gebruik van een intern model moet de verzekeraar een plan indienen om de situatie binnen een redelijke termijn te herstellen. Als het plan niet wordt uitgevoerd kan DNB voorschrijven dat de verzekeraar de standaardformule moet toepassen (artikel 118 van de richtlijn).

Artikel 66 ¹⁰⁵

1. Een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, 3:58, eerste of tweede lid, 3:59, eerste lid, 3:61, eerste of tweede lid, of 3:62, eerste lid, met beperkte risico-omvang berekent het op hem of op het in Nederland gelegen bijkantoor van toepassing zijnde solvabiliteitskapitaalvereiste ten minste eenmaal per jaar en opnieuw indien het risicoprofiel van de verzekeraar duidelijk afwijkt van de aannames die ten grondslag lagen aan de laatste berekening, of indien de Nederlandsche Bank daarom verzoekt vanwege aanwijzingen dat het risicoprofiel sinds die laatste berekening duidelijk is veranderd. De verzekeraar meldt de uitkomst van een tussentijdse herberekening onverwijld aan de Nederlandsche Bank.
2. De verzekeraar maakt voor de berekening, bedoeld in het eerste lid, gebruik van de standaardformule, bedoeld in artikel 103 van de richtlijn solvabiliteit II, zonder toepassing van de in onderdeel c van dat artikel bedoelde correctie voor het verliesabsorberend vermogen van de technische voorzieningen. Titel I, hoofdstuk VI, afdeling 4, onderafdeling 2, van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk V, van de verordening solvabiliteit II zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de verzekeraar de vereenvoudigde berekeningsmethoden als bedoeld in de artikelen 89 tot en met 112 van de verordening, kan toepassen, mits:
  - a. **deze berekeningsmethoden passen bij de aard, omvang en complexiteit van de risico's van de verzekeraar en deze berekeningen niet leiden tot een significante onderschatting van het solvabiliteitskapitaalvereiste;**
  - b. **het gebruik ervan goed wordt onderbouwd en vastgelegd;**

- c. **ten aanzien van de toepassing van de berekeningsmethoden een bestendige gedragslijn wordt gevolgd.**
3. **Artikel 65, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.**
4. **De verzekeraar kan bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste rekening houden met:**
  - a. **aanwezige risicomitigerende instrumenten, mits deze aantoonbaar effectief zijn en niet resulteren in een materieel basisrisico als bedoeld in artikel 1, punt 25, van de verordening solvabiliteit II;**
  - b. **toekomstige risicomitigerende instrumenten, mits deze realistisch zijn en aantoonbaar voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering, het gevoerde risicobeheer of het afdekkingsbeleid.**
5. **In afwijking van het tweede lid, tweede volzin, gaat een verzekeraar die het natura-uitvaartverzekeringsbedrijf uitoefent bij de toepassing van artikel 142, zesde lid, onderdeel b, van de verordening solvabiliteit II uit van de stopzetting van 20% van de verzekeringsovereenkomsten.**¹⁰⁶
6. **Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing op levensverzekeraars met beperkte risico-omvang als bedoeld in artikel 49b, tweede lid, onderdeel a.**¹⁰⁷

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel is van toepassing op natura-uitvaartverzekeraars en is vergelijkbaar met artikel 65, eerste lid, voor levensverzekeraars. Het artikel verwerkt artikel 1 van het Bsmn. Ook voor een natura-uitvaartverzekeraar wordt het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge berekend als de som van de berekeningen voor

¹⁰⁵ Art. XI van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II (Stb 2015, nr. 308) bepaalt dat art. 308 ter, lid 14, van de richtlijn solvabiliteit II van overeenkomstige toepassing is op een verzekeraar met beperkte risico-omvang die (a) op 31 december 2015 in het bezit was van een vergunning op grond van de Wet op het financieel toezicht; (b) voldeed aan de op dat moment geldende solvabiliteitseisen van de Wet op het financieel toezicht; en (c) op 1 januari 2016 zou moeten voldoen aan het solvabiliteitskapitaalvereiste, berekend overeenkomstig artikel 66, tweede en derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft, maar gedurende het jaar 2016 niet daaraan voldoet. Dit werd als volgt toegelicht: "Artikel 308 ter, veertiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II bevat een overgangsmaatregel, op grond waarvan een verzekeraar die op 1 januari 2016 wel aan de voordien geldende solvabiliteitseis voldoet maar nog niet aan de volgens de richtlijn berekende solvabiliteits-eis, onder bepaalde voorwaarden langer de tijd krijgt – tot uiterlijk ultimo 2017 – om alsnog aan de richtlijneis te voldoen. Deze overgangsmaatregel is voor verzekeraars die onder de richtlijn vallen geïmplementeerd in artikel IV, derde lid, van de Wet implementatie Omnibus II-richtlijn. Artikel XI zorgt ervoor dat deze overgangsmaatregel van overeenkomstige toepassing is op verzekeraars met beperkte risico-omvang." (*red.*)

¹⁰⁶ Art. II van het Wijzigingsbesluit solvabiliteit verzekeraars met een beperkte risico-omvang (Stb. 2016, nr. 430) bepaalt dat het besluit in werking treedt per 1 januari 2017. Dit wordt als volgt toegelicht: "In 2016 mogen de natura-uitvaartverzekeraars de risicomarge nog volgens de vóór de richtlijn solvabiliteit II geldende berekeningsmethodiek uitrekenen. Hierdoor is er gelegenheid om de berekeningsmethodiek van de richtlijn aan te passen aan de specifieke kenmerken van natura-uitvaartverzekeraars. Deze aangepaste methodiek kan met ingang van 1 januari 2017 in werking treden. Voorts loopt op 31 december 2016 de overgangsmaatregel voor het minimumkapitaalvereiste voor verzekeraars af. Deze maatregel is voor verzekeraars met beperkte risico omvang verlengd tot en met 31 december 2017. Inwerkingtreding van het onderhavige besluit met ingang van 1 januari 2017 is noodzakelijk voor een goede aansluiting van die termijnen."

¹⁰⁷ Art. II van het Wijzigingsbesluit solvabiliteit verzekeraars met een beperkte risico-omvang (Stb. 2016, nr. 430) bepaalt dat het besluit in werking treedt per 1 januari 2017. Dit wordt als volgt toegelicht: "In 2016 mogen de natura-uitvaartverzekeraars de risicomarge nog volgens de vóór de richtlijn solvabiliteit II geldende berekeningsmethodiek uitrekenen. Hierdoor is er gelegenheid om de berekeningsmethodiek van de richtlijn aan te passen aan de specifieke kenmerken van natura-uitvaartverzekeraars. Deze aangepaste methodiek kan met ingang van 1 januari 2017 in werking treden. Voorts loopt op 31 december 2016 de overgangsmaatregel voor het minimumkapitaalvereiste voor verzekeraars af. Deze maatregel is voor verzekeraars met beperkte risico omvang verlengd tot en met 31 december 2017. Inwerkingtreding van het onderhavige besluit met ingang van 1 januari 2017 is noodzakelijk voor een goede aansluiting van die termijnen."

verschillende soorten natura-uitvaartverzekeringen. De onderscheiden soorten verzekeringen zijn verzekeringen waarbij door de natura-uitvaartverzekeraar beleggingsrisico wordt gelopen (onderdeel a), verzekeringen waarbij door de natura-uitvaartverzekeraar geen beleggingsrisico wordt gelopen en waarbij de beheerslasten voor een periode van meer dan vijf jaar zijn vastgelegd (onderdeel b), uitstaande depots ten behoeve van uitvaarten (onderdeel c), verzekeringen met risicokapitaal (onderdeel d) en aanvullende verzekeringen (onderdeel e). De prudentiële filters die van toepassing zijn op het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge van levensverzekeraars (artikel 65, tweede en derde lid) zijn ook van toepassing op het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge van natura-uitvaartverzekeraars.

Stb. 2008, nr. 581

Alle natura-uitvaartverzekeringen kennen risicokapitaal. Daarom is het eerste zinsdeel van onderdeel d vervangen door: voor alle verzekeringen.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 65 (*red.*).

Voor verzekeraars met beperkte risico-omvang geldt net als voor richtlijnverzekeraars dat zij het solvabiliteitskapitaalvereiste ten minste eenmaal per jaar dienen te berekenen. Het eerste lid van artikel 66 is gelijklopend aan het eerste lid van artikel 65 (zie de toelichting hierboven).

Een verschil met richtlijnverzekeraars is dat verzekeraars met beperkte risico-omvang hun solvabiliteitskapitaalvereiste weliswaar eveneens op basis van de richtlijn en de verordening dienen te berekenen, maar alleen de standaardformule hoeven toe te passen met de mogelijkheid gebruik te maken van de vereenvoudigde berekeningsmethoden, bedoeld in de artikelen 89 tot en met 112 van de verordening solvabiliteit II (tweede lid). Het toepassen van deze vereenvoudiging is wel aan enkele voorwaarden gebonden. De methoden moeten passen bij het risicoprofiel van de verzekeraar en goed onderbouwd en vastgelegd zijn. Belangrijk is ook dat sprake is van een bestendige gedragslijn: het mag niet zo zijn dat de verzekeraar het wel of niet toepassen van een bepaalde methode laat afhangen van het daarmee op enig moment te bereiken effect op het solvabiliteitskapitaalvereiste.

De standaardformule wordt door verzekeraars met beperkte risico-omvang toegepast zonder correctie voor het verliesabsorberend vermogen van de technische voorzieningen. Een dergelijke complexe en specialistische correctie past naar zijn aard niet bij deze categorie verzekeraars. Zij kunnen wel gebruik maken van de correctie voor het verliesabsorberend vermogen van uitgestelde belastingen.

Het derde lid geeft ook verzekeraars met beperkte risico-omvang de mogelijkheid ondernemings specifieke parameters toe te passen.

De verzekeraar kan bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste rekening houden met de toegepaste risicomitigerende instrumenten, waaronder herverzekering, onderpand, garanties, en dergelijke (vierde lid). Voorwaarde is dat de instrumenten effectief zijn en er geen materieel basisrisico overblijft. Basisrisico is het risico dat voortvloeit uit de mogelijkheid dat de risicoblootstelling die wordt afgedekt niet samenvalt met de risicoblootstelling van de verzekeraar. De verzekeraar mag tevens rekening houden met maatregelen die betrekking hebben op toekomstige risicomitigerende instrumenten mits deze een vast onderdeel vormen van het in specifieke omstandigheden te voeren risicobeheer.

Stb 2016, nr. 430

Zie ook de toelichting op art. 49b, Bpr. (*red.*).

Titel I, hoofdstuk V, afdeling 3, van de verordening solvabiliteit II is van overeenkomstige toepassing op verzekeraars met beperkte risico-omvang.

Dit betekent dat ook de ondermodule vervalrisico van toepassing is. Het vervalrisico is toegesneden op (reguliere) levensverzekeraars. Natura-uitvaartverzekeraars ervaren in de praktijk een lager verval. Natura-uitvaartverzekeraars kennen (nog) geen afkoopregeling waardoor er voor de polishouder om die reden geen aanleiding is de polis te royeren. Wel komt staking zonder afkoop voor. Gezien het voorgaande kan het massaal-vals scenario voor deze verzekeraars op een lager niveau worden gesteld: in plaats van 40% wordt dan uitgegaan van 20%.

Vanwege de onderlinge vergelijkbaarheid van de verzekeringsproducten geldt deze maatregel ook voor levensverzekeraars met een beperkte risico-omvang die (nagenoeg) uitsluitend uitkeringen bij overlijden verzekeren ter grootte van de gemiddelde kosten van een uitvaart. Deze aanpassing levert zowel een verlaging van de hoogte van de risicomarge (en daarmee lagere technische voorzieningen en een hoger eigen vermogen) op als een verlaging van het solvabiliteitskapitaalvereiste (SKV). Het leidt naar schatting tot een verhoging van de solvabiliteitsratio met circa 10 procentpunten, een en ander echter afhankelijk van de specifieke situatie.

Aan artikel 66 van het Bpr zijn een vijfde en zesde lid toegevoegd waarin is bepaald dat natura-uitvaartverzekeraars en hiermee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang in plaats van met een massaal-vals scenario van 40% met een massaal-vals scenario van 20% rekening mogen houden.

Artikel 67

Op de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste volgens de standaardformule overeenkomstig artikel 65 of 66 zijn de overgangsmatregelen, bedoeld in artikel 308 ter, twaalfde en dertiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II van toepassing dan wel van overeenkomstige toepassing, tenzij een verzekeraar gebruik maakt van de overgangsmatregel, bedoeld in artikel 308 quinquies van die richtlijn.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 67 verwerkt artikel 1 van het Bsmv 1994 en vormt daarmee de implementatie van artikel 16bis van de eerste richtlijn schadeverzekeraars. Een schadeverzekeraar moet ofwel een percentage van de in het afgelopen boekjaar geboekte dan wel verdiende premies en de in rekening gebrachte poliskosten (eerste lid, onderdeel a) ofwel een percentage van de gemiddeld geboekte bruto schaden in de afgelopen drie boekjaren en de gemiddelde toevoeging aan de schadevoorziening in die boekjaren (eerste lid, onderdeel b) aanhouden. Beide berekeningen houden rekening met herverzekeringsoverdrachten in de afgelopen drie boekjaren (eerste lid, onderdeel c). De hoogste van beide berekeningen is doorslaggevend. In de grensbedragen die in de onderdelen a en b worden genoemd, is reeds de eerste inflatiecorrectie geïmplementeerd. Deze inflatiecorrectie wordt conform het negende lid, jo artikel 49, derde en vierde lid, uitgevoerd.

Het tweede tot en met zevende lid bevatten correcties op het eerste lid. Voor zover de berekening betrekking heeft op de

branches Aansprakelijkheid luchtvaartuigen, Aansprakelijkheid zee- en binnenschepen en Algemene aansprakelijkheid geldt een opslag van 50 procent op de premies of de schaden. De reden hiervoor is dat het risicoprofiel van deze branches hoger is. Om dit risicoprofiel op te vangen en daarmee de verzekeringnemer een betere bescherming te bieden, is een hoger minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge gerechtvaardigd. DNB kan ingevolge het tweede lid besluiten dat gebruik gemaakt kan worden van statistische methoden bij de toewijzing van premies of schaden aan de bedoelde branches. Zij onthoudt haar toestemming alleen als aannemelijk is dat de statistische methoden tot een onjuiste toewijzing zouden leiden.

Het derde lid schrijft voor dat een schadeverzekeraar die in hoofdzaak ten minste een van de risico's van krediet-, storm-, hagel- en vorstschade dekt in de berekening met betrekking tot de bruto geboekte schaden (eerste lid, onderdeel b) en de verhouding (eerste lid, onderdeel c) niet het gemiddelde over de laatste drie boekjaren, maar over de laatste zeven boekjaren moet nemen. Ook deze bepaling dient om de gevolgen van fluctuaties in de bruto geboekte schaden op te vangen.

Als bedrag van de bruto geboekte schaden dient voor de branche Hulpverlening de kosten genomen te worden die voortvloeien uit de verleende hulp. Dit is geregeld in het vierde lid.

Het vijfde lid richt zich op schadeverzekeraars die de Zorgverzekeringswet (Zvw) uitvoeren en uit dien hoofde te maken hebben met verevening van risico's en schade. In dit lid wordt bepaald dat de in de Zvw bedoelde hogekostencompensatie (HKC), in tegenstelling tot de andere elementen van verevening die als onderdeel van de bruto premie direct bedrijf gezien worden, als herverzekering wordt behandeld. De reden hiervoor is dat de vergoeding voor gerealiseerde hoge schade op grond van HKC op voorhand volledig vaststaat en dat deze derhalve niet, zoals de andere elementen van verevening, als ontvangen bruto premie voor het te lopen risico kan worden gezien. De bruto ontvangen HKC lijkt op de ontvangen vergoeding van een herverzekeraar en wordt daarom ook als zodanig behandeld. Logische consequentie is dat de bijdrage van de schadeverzekeraar ter dekking van het totaal uit te keren bedrag aan HKC als herverzekeringpremie wordt behandeld in de berekening van het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge. Het effect van deze wijze van verwerking van de HKC is dat verzekeraars met een verzekerdenportefeuille met een hoog schadeprofiel dat via de HKC wordt gemitigeerd te maken krijgt met een minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge dat hierop aansluit.

Volgens het zesde lid moeten schadeverzekeraars die de IAS/IFRS toepassen, en als gevolg daarvan niet alle verzekeringscontracten in de verslaggeving als schadeverzekeringen aanmerken, deze voor de berekening van het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge wel als verzekeringscontract aanmerken. Hiermee wordt bereikt dat de toepassing van de IAS/IFRS niet tot gevolg heeft dat verzekeringsomzet buiten de berekening van het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge valt omdat onder de IAS/IFRS een andere definitie geldt dan de definitie van "schadeverzekering" in artikel 1:1 van de wet, die verwijst naar artikel 944 van Boek 7 van het BW. Het zesde lid voorkomt strijd met het verbod op nevenbedrijf. Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 65, derde lid.

Het zevende lid bevat een ondergrens voor het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge indien deze volgens de berekening in het eerste tot en met het zesde lid lager is dan in het voorafgaande boekjaar. Het minimumbedrag mag ten opzichte van het vorig boekjaar verhoudingsgewijs niet meer zijn afgenomen dan de technische voorzieningen. Zo wordt een toereikende solvabi-

liteitsmarge gevormd op basis van de uit hoofde van de bestaande overeenkomsten resterende verplichtingen zoals deze tot uiting komen in het niveau van de technische voorzieningen. Het achtste lid verklaart artikel 65, vierde lid, van overeenkomstige toepassing, zodat DNB de herverzekeringsoverdrachten van schadeverzekeraars kan beperken. Dit lid verwerkt artikel 20bis, vierde lid, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars. Zie de toelichting op artikel 65 van dit besluit.

Op de grensbedragen die zijn genoemd in het eerste lid, onderdelen a en b, verklaart het negende lid artikel 49, derde en vierde lid, van overeenkomstige toepassing. Naast de minimumbedragen van het garantiefonds worden ook deze grensbedragen jaarlijks automatisch aangepast aan het Europese inflatiecijfer. Evenals in artikel 49 zijn in het eerste lid de bedragen opgenomen zoals deze luiden na de eerste aanpassing ingevolge artikel 49, derde lid.

Stb 2008, nr. 334

De wijziging van het negende lid vloeit voort uit de wijziging van artikel 49.

Ingevolge de artikelen 57, punt vijf (en 60, punt negen) kan DNB toestaan dat voor de aftrekbare bedragen uit hoofde van herverzekering in de plaats kunnen komen de bedragen die door een entiteit voor risicoacceptatie moeten worden betaald. Vanzelfsprekend gelden voor die vorderingen dezelfde eisen die gelden voor vorderingen op herverzekeraars. Het tiende lid implementeert artikel 57, punt 5.

Artikel 37, zesde lid, van de richtlijn wordt verwerkt door de aanpassing van artikel 68. Tevens is de redactie van artikel 68, eerste lid, onderdeel d, meer in lijn gebracht met de bewoordingen van de richtlijn.

Stb. 2008, nr. 549

In artikel 67, vijfde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft wordt verwezen naar de hogekostencompensatie, bedoeld in artikel 1, onderdeel q, van het Besluit zorgverzekering. Nu de hogekostencompensatie in onderdeel x van laatstgenoemd artikel gedefinieerd wordt, dient ook de verwijzing in het Besluit prudentiële regels Wft te worden aangepast.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 65 (*red.*).

Artikel 67 implementeert artikel 308 ter, twaalfde en dertiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II, zoals ingevoegd door de richtlijn Omnibus II (artikel 1, punt 80). Deze leden bevatten een overgangsmaatregel voor de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste volgens de standaardformule. Op grond daarvan gelden gedurende een aantal jaren afwijkende regels voor de standaardparameters die moeten worden gebruikt voor de ondermodules concentratierisico, spreadrisico en aandelenrisico. Voor de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste betekent dit een versoepeling, aangezien de verscherpte eisen van de richtlijn geleidelijk worden ingevoerd. Daardoor behoeft bijvoorbeeld in de bedoelde jaren met minder grote schokken in aandelenkoersen rekening te worden gehouden.

De hier bedoelde overgangsmaatregel geldt zowel voor richtlijnverzekeraars die de standaardformule toepassen als voor verzekeraars met beperkte risico-omvang. De maatregel kan niet gelijktijdig met de overgangsmaatregel van artikel 308 quinquies van de richtlijn worden toegepast. Dit laatste volgt uit artikel 308 quinquies, vijfde lid, onderdeel a.

Artikel 68

Een herverzekeraar die zijn bedrijf uitoefent in de activiteit schadeherverzekering of schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 3:57, eerste lid, 3:58, eerste of tweede lid, 3:61, eerste lid, of 3:62, eerste lid, van de wet en daarbij zorgverzekeringen als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet herverzekert onderscheidenlijk sluit, kan zijn solvabiliteitskapitaalvereiste berekenen met toepassing van artikel 149 van de verordening solvabiliteit II.

Stb. 2006, nr. 519

Het eerste lid van dit artikel regelt – ter verwerking van artikel 16bis, zesde lid, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars – de zogenoemde “tweederde afslag” van het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge voor een schadeverzekeraar die ziektekostenverzekeringen beheert als ware het levensverzekeringen. Voor een ziektekostenverzekering die als schadeverzekering wordt beheerd, geldt het “standaardvereiste” van circa 24 procent van de schaden, het gewogen gemiddelde van 26 procent van de schaden tot € 37,2 miljoen en de vermeerdering met 23 procent van de schaden voorzover die meer bedragen dan € 37,2 miljoen (zie artikel 67, eerste lid, onderdeel b). Voor zorgverzekeraars is de berekening ten aanzien van de schaden leidend omdat de schade een relatief belangrijk onderdeel van de premie uitmaakt (ongeveer 90 procent) en over de schaden een hoger percentage aan solvabiliteit moet worden aangehouden. Voor een ziektekostenverzekering die als levensverzekering (met een beperkt risicoprofiel indien aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 68, eerste lid, onderdelen a tot en met e, is voldaan) wordt beheerd, geldt een reductie met tweederde tot acht procent.

De “tweederde afslag” is tot stand gekomen in een tijd dat ziektekostenverzekeringen als schadeverzekeringen (met alle risico's van dien) of als levensverzekeringen (met een beperkt risicoprofiel) konden worden beheerd. Thans is het dankzij de toegenomen mogelijkheden op het gebied van ICT mogelijk om – in plaats van de schaden ex-post – met behulp van statistische modellen de risico's ex-ante te verevenen. In het kader van de Zvw (paragraaf 4.2) wordt een systeem van (ex-ante) risicoverevening geïntroduceerd. In de nota van toelichting van het Besluit zorgverzekering is uiteengezet dat de zorgverzekering ingevolge de Zvw voldoet aan de vijf voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, mede vanwege dit systeem van risicoverevening. Daarom wordt voor zorgverzekeringen uitgegaan van een solvabiliteitsmarge van circa acht procent van de totale schade. Met een systeem van ex-ante risicoverevening zijn tot op heden in de particuliere markt nog geen ervaringen opgedaan. De praktijk moet uitwijzen hoe het systeem van risicoverevening zich ontwikkelt. In de Zvw is dan ook voorzien in een evaluatie van het systeem. Dit moet een statistisch goed gefundeerde evaluatie (adequate gegevensbasis, significant, generiek van toepassing) zijn en kan daarom pas na een aantal jaren plaatsvinden als er voldoende statistische gegevens beschikbaar zijn. Het is niet uit te sluiten dat het systeem van risicoverevening aan veranderingen onderhevig zal zijn. Artikel 68, tweede lid, biedt de Minister van Financiën de mogelijkheid om het solvabiliteitsvereiste van acht procent te verhogen indien de ontwikkeling van het systeem van ex-ante risicoverevening daartoe op basis van de statistisch onderbouwde evaluatie aanleiding geeft. Bij de overweging om een vereiste hoger dan acht procent vast te stellen, spelen de statistische effecten van het systeem van risicoverevening en de voorgenomen of doorge-

voerde aanpassingen in het systeem een rol. De Minister van Financiën kan zich door DNB, de beheerder van het systeem van risicoverevening, en de representatieve organisaties laten adviseren.

De mogelijkheid om de “tweederde afslag” te beperken, is gebaseerd op artikel 16, eerste lid, van de eerste richtlijn schadeverzekeraars. Dit artikel bepaalt ondubbelzinnig dat de vereisten in de richtlijn minimumvoorschriften zijn¹⁰⁸. Lidstaten hebben dus de mogelijkheid strikter te zijn dan de Europees geharmoniseerde solvabiliteitsvereisten. Vanwege het internationale karakter van de Nederlandse verzekeringsmarkten is het – mede gelet op het gelijke speelveld – onwenselijk om voor Nederlandse verzekeraars zwaardere solvabiliteitsvereisten te stellen dan gebruikelijk is in de Europese Unie. In beginsel wordt dan ook niet afgeweken van de Europees geharmoniseerde solvabiliteitsvereisten. Het tweede lid vormt hierop de enige uitzondering. De formulering van het tweede lid bewerkstelligt dat de Minister van Financiën slechts een beperkte bevoegdheid heeft, zodat het Europese gelijke speelveld niet in gevaar komt. Er kan geen minimumbedrag aan solvabiliteit worden vastgesteld dat uitgaat boven het Europees geharmoniseerde minimumvereiste van 24 procent of dat lager is dan acht procent. Indien een hoger minimumbedrag dan 24 procent vastgesteld zou worden, is immers sprake van een opslag in plaats van een afslag, hetgeen niet strookt met de bedoeling van artikel 68.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 65 (*red.*).

Artikel 68 bevatte een bijzondere regeling voor (schade)herverzekeraars en schadeverzekeraars die ziektekostenverzekeringen beheren als waren het levensverzekeringen. In dat geval gold onder bepaalde voorwaarden de zogenaamde «tweederde afslag» voor de vereiste solvabiliteit. De richtlijn solvabiliteit II kent voor zorgverzekeringen eveneens enkele bijzondere bepalingen: zie de artikelen 109 bis, vierde en vijfde lid, en 206, tweede lid. De Zorgverzekeringswet en het vereveningssysteem voldoen aan de in die artikelen opgenomen voorwaarden. Op grond daarvan gelden voor de desbetreffende verzekeraars ingevolge artikel 149 van de verordening solvabiliteit II lagere solvabiliteitseisen voor het verzekeringstechnische risico. Dit weerspiegelt de risicomitigerende werking van het risicovereveningssysteem (Engelse term: Health Risk Equalisation System, of HRES). De overige in het solvabiliteitsvereiste onder Solvabiliteit II begrepen risico's worden niet beïnvloed door de risicoverevening.

Voor de goede orde zij opgemerkt dat er onder de richtlijn solvabiliteit II geen ruimte meer bestaat voor het stellen van nadere regels bij ministeriële regeling. Voor een uitgebreide uiteenzetting over de gevolgen van de richtlijn voor zorgverzekeraars zij verwezen naar de brief over dat onderwerp aan de voorzitter van de Eerste Kamer van 25 februari 2015.¹⁰⁹

¹⁰⁸ Zie ook: Kamerstuk 28.838, nr. 3, p. 3.

¹⁰⁹ Kamerstuk 34 000, L.

§ 10.2. Gebruik van interne modellen ¹¹⁰
 Bepaling ter uitvoering van artikel 3:57, tweede lid, van de wet

Artikel 69¹¹¹

1. De Nederlandsche Bank toetst op regelmatige basis, maar ten minste eenmaal per drie jaar, of een bank, beheerder van een beleggingsinstelling of icbe die tevens een beleggingsdienst verleent op grond van artikel 2:67a, tweede lid, van de wet respectievelijk artikel 2:69c, tweede lid, van de wet of een beleggingsonderneming in de zin van de verordening kapitaalvereisten die gebruik maakt van interne modellen voor de berekening van de kapitaalvereisten overeenkomstig deel 3 van de verordening kapitaalvereisten, voldoet aan de ingevolge dat deel gestelde eisen. Daarbij houdt de Nederlandsche Bank in het bijzonder rekening met wijzigingen in de activiteiten van de bank of beleggingsonderneming en het toepassen van interne modellen op nieuwe financiële producten en diensten.
2. Indien bij de toetsing, bedoeld in het eerste lid, wezenlijke tekortkomingen worden vastgesteld in het ondervangen van risico's door het interne model, neemt de Nederlandsche Bank maatregelen om deze tekortkomingen te

verhelpen of andere passende maatregelen. Daarbij is de Nederlandsche Bank in ieder geval bevoegd een hogere vermenigvuldigingsfactor als bedoeld in artikel 366 van de verordening kapitaalvereisten op te leggen of te bepalen dat de bank of beleggingsonderneming over een hoger toetsingsvermogen beschikt dan ingevolge artikel 3:57 van de wet is vereist.

3. Indien uit veelvuldige overschrijding als bedoeld in artikel 366 van de verordening kapitaalvereisten blijkt dat een risicomodel als bedoeld in artikel 455 van de verordening kapitaalvereisten niet of niet langer voldoende accuraat is, trekt de Nederlandsche Bank de toestemming aan de bank of beleggingsonderneming voor het gebruik van het betreffende model in, of legt zij maatregelen op die ertoe leiden dat het model onverwijld wordt verbeterd.
4. Indien een bank of beleggingsonderneming niet langer voldoet aan de vereisten voor het gebruik van een bepaald intern model, stelt de Nederlandsche Bank de bank of beleggingsonderneming in de gelegenheid om aan te tonen dat het niet voldoen aan de vereisten van ondergeschikt belang is of om een plan op te stellen op grond waarvan binnen een redelijke termijn opnieuw aan de vereisten wordt voldaan. De Nederlandsche Bank kan, voor zover naar haar oordeel noodzakelijk, verbeteringen aan het plan opleggen of een andere termijn vaststellen waarbinnen het plan wordt uitgevoerd.
5. Indien de Nederlandsche Bank van oordeel is dat de bank of beleggingsonderneming niet in staat is om uitvoering te geven aan het plan, bedoeld in het vierde lid, en de bank of beleggingsonderneming niet heeft aangetoond dat het niet voldoen aan de vereisten van ondergeschikt belang is, trekt zij de toestemming voor het gebruik van het interne model in of beperkt zij de toestemming tot de onderdelen ten aanzien waarvan wel aan de vereisten wordt voldaan of binnen een redelijke termijn kan worden voldaan.

¹¹⁰ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

¹¹¹ Artikel IX van Stb 2006, nr. 662 geeft het volgende overgangsrecht (voor zover nog relevant):

4. De Nederlandsche Bank kan toestaan dat een financiële onderneming als bedoeld in artikel 70, derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft met zetel in Nederland in afwijking van dat lid tot 1 januari 2018 in plaats van een interne modellenmethode de artikelen 60 tot en met 61a van het Besluit prudentiële regels Wft toepast op posities in aandelen die zij op 31 december 2007 aanhield.

Stb 2006, nr. 662

Artikel IX geeft uitvoering aan artikel 154 van de herziene richtlijn banken en 17, tweede lid, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid. Artikel 154, eerste en vijfde lid, van de herziene richtlijn banken heeft betrekking op materie die ingevolge artikel 61, vijfde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft in toezichthouderregels wordt opgenomen. Deze overgangsbepalingen dienen dan ook in de desbetreffende toezichthouderregeling te worden verwerkt.

De overgang van de oude Bazel 1-methode voor de berekening van het solvabiliteitsvereiste ter dekking van het kredietrisico naar een Bazel 2-interne modellenmethode is een ingrijpende stap. Artikel IX beoogt deze overgang te versoepelen door de volgende maatregelen. [...]

Het vierde lid biedt DNB de mogelijkheid om tot en met 31 december 2017 toe te staan dat op posities in aandelen die de financiële onderneming op 31 december 2007 reeds bezat in plaats van een interne modellenmethode nog de oude Bazel 1-methode toe te passen. Dit lid versoepelt de werking van artikel 85, derde lid, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid gedurende de overgangperiode. Dat lid, dat is verwerkt in artikel 70, derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft, bepaalt dat indien een financiële onderneming op enige categorie vorderingen een interne modellenmethode toepast, zij die ook moet toepassen op posities in aandelen. [...](*red.*).

Stb. 2006, nr. 662

Dit artikel verwerkt artikel 84 van de herziene richtlijn banken en biedt banken en beleggingsondernemingen de mogelijkheid om in plaats van de standaardmethode op grond van artikel 61, hun eigen interne modellen als basis te gebruiken voor het berekenen van het solvabiliteitsvereiste voor het krediet- en verwateringsrisico. Hiervoor is de toestemming van DNB vereist. De eerste volzin van het eerste lid ziet op de toestemming die DNB kan verlenen voor de eenvoudige interne modellenmethode. Op grond van de tweede volzin kan DNB tevens toestemming verlenen voor het toepassen van de geavanceerde interne modellenmethode. Op het verschil tussen beide methoden is in de algemene toelichting uitgebreid ingegaan.

Op grond van de herziene richtlijn banken moeten door de ondernemingen gehanteerde modellen aan bepaalde minimumvereisten voldoen. Deze minimumvereisten zijn nader uitgewerkt in artikel 84, tweede lid, en bijlage VII, deel 4, van de

herziene richtlijn banken, en worden op grond van het tweede lid, laatste volzin, verwerkt in toezichthouderregels. De vereisten zien op een betrouwbare, adequate en consistente toepassing van modellen, die een bank of beleggingsonderneming in staat stelt om op betekenisvolle wijze risico's te differentiëren en te kwantificeren. De modellen moeten een essentiële rol spelen in de bedrijfsvoering van de financiële onderneming. De financiële onderneming dient te beschikken over processen die zien op een adequate interne beheersing, gegevensverzameling en documentatie rondom de ontwikkeling, validatie en werking van het interne model. Alleen indien is voldaan aan het tweede lid verleent DNB de toestemming, bedoeld in het eerste lid. Het tweede lid, laatste volzin, biedt tevens een grondslag voor de diverse in bijlage VII, deel 4, van de herziene richtlijn banken genoemde toestemmingsvereisten in bijzondere gevallen.

In het vierde en vijfde lid worden eisen gesteld met betrekking tot het verzoek om een eenvoudige interne modellenmethode respectievelijk een geavanceerde interne modellenmethode te mogen toepassen. In beide gevallen geldt dat een bank of beleggingsonderneming bewijsstukken overlegt waaruit blijkt dat zij de eigen ramingen van de kans op wanbetaling c.q. eigen ramingen van verlies bij wanbetaling of omrekeningsfactoren al drie jaar toepast en dat deze in grote lijnen in overeenstemming zijn met door DNB te stellen regels.

In beginsel geldt dat financiële ondernemingen die de interne modellenmethode mogen toepassen, geacht worden deze methode op al hun activa en posten buiten de balanstelling toe te passen. Dit is geregeld in het zesde lid. De artikelen 70 en 76 bieden financiële ondernemingen evenwel de mogelijkheid om een interne modellenmethode gefaseerd in te voeren respectievelijk ten aanzien van bepaalde vorderingen de standaardmethode te (blijven) gebruiken.

Ten slotte bepaalt het zevende lid dat wanneer een bank of beleggingsonderneming niet langer voldoet aan de vereisten met betrekking tot de interne modellenmethode voor het krediet- en verwateringsrisico zij een plan opstelt en bij DNB indient over hoe zij voornemens is weer aan de vereisten te voldoen, of aangeeft dat het niet langer voldoet aan de vereisten geen noemenswaardige gevolgen heeft voor de toepassing van haar interne modellen.

Stb. 2014, nr. 303

De eisen die worden gesteld aan het gebruik van interne modellen ten behoeve van risicobeheersing zijn thans opgenomen in deel drie van de verordening. Paragraaf 10.2 wordt daarom vervangen door een enkele bepaling die DNB de benodigde handvatten biedt om toezicht te houden op het gebruik van deze interne modellen. Het nieuwe artikel 69 dient ter uitvoering van artikel 101 van de richtlijn, en bepaalt dat DNB op regelmatige basis toetst of een bank of beleggingsonderneming die toestemming heeft gekregen om interne modellen te gebruiken, blijvend voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Uit de toetsing zal moeten blijken dat de betrokken onderneming gebruik maakt van goed ontwikkelde en actuele technieken en praktijken, en dat op adequate wijze rekening wordt gehouden met veranderingen in het bedrijf van de onderneming en met nieuwe producten. Als DNB bij de toetsing wezenlijke tekortkomingen constateert zal zij maatregelen nemen, die bijvoorbeeld kunnen inhouden dat de betrokken bank of beleggingsonderneming over een hoger toetsingsvermogen dient te beschikken dan uit de reguliere berekeningen voortvloeit. Als bij de toepassing van een intern model blijkt dat het toegepaste risicomodel niet voldoende accuraat is, kan DNB de toestemming voor het gebruik

van dat model intrekken of maatregelen opleggen waardoor het model onverwijld verbeterd wordt.

Stcrt. 2014, nr. 22101

In het voorgestelde artikel 69, tweede en derde lid, van het Bpr zijn de maatregelen opgenomen die DNB kan nemen, indien 'het gebruik van een intern model leidt tot een onvoldoende of onjuiste vaststelling van de risico's'¹¹² en 'blijkt dat een risicomodel als bedoeld in artikel 455 van de verordening kapitaalvereisten niet of niet langer voldoende accuraat is'.¹¹³ Het eerstgenoemde criterium is een implementatie van artikel 101, eerste lid, van de richtlijn kapitaalvereisten, waarin wordt gesproken van 'wezenlijke tekortkomingen in het ondervangen van risico's door de interne benadering'. Het tweede criterium is een implementatie van artikel 101, derde lid, van de richtlijn, dat vrij nauwkeurig bepaalt wanneer de bevoegde autoriteit moet ingrijpen indien het model in de praktijk niet goed blijkt te functioneren.

Door de gekozen formulering in artikel 69, tweede en derde lid, lijkt er geen duidelijk onderscheid te zijn tussen beide bevoegdheden van DNB. Met de beperking in de richtlijn tot 'wezenlijke tekortkomingen' lijkt beoogd te zijn de bevoegde autoriteit een aanvullende bevoegdheid te geven om in te grijpen als reële risico's worden geconstateerd, zonder dat kan worden geconcludeerd dat het model ondeugdelijk is. Artikel 69, tweede lid, zou DNB echter de bevoegdheid geven in te grijpen bij elke onjuiste vaststelling van het risico.

Om misverstanden te voorkomen over de maatregelen die DNB kan nemen als zich bepaalde feiten voordoen, adviseert de Afdeling aan te sluiten bij de tekst van de richtlijn kapitaalvereisten.

De tweede opmerking van de Afdeling heeft betrekking op de toetsing van het gebruik van interne modellen. In artikel 69, tweede en derde lid, van het Bpr zijn de maatregelen opgenomen die DNB kan nemen, indien 'het gebruik van een intern model leidt tot een onvoldoende of onjuiste vaststelling van de risico's' en 'blijkt dat een risicomodel als bedoeld in artikel 455 van de verordening kapitaalvereisten niet of niet langer voldoende accuraat is'. Deze bepalingen implementeren artikel 101, eerste en derde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten. Naar het oordeel van de Afdeling lijkt er door de gekozen formulering geen duidelijk onderscheid te zijn tussen de in artikel 69, tweede onderscheidenlijk derde lid, geregelde bevoegdheden van DNB. Om misverstanden te voorkomen over de maatregelen die DNB kan nemen als zich bepaalde feiten voordoen, adviseert de Afdeling daarom aan te sluiten bij de tekst van de richtlijn kapitaalvereisten.

Aan het advies van de Afdeling is gevolg gegeven door de formulering van artikel 69, tweede lid, nauwer af te stemmen op de tekst van de richtlijn en de toelichting bij dit artikel te verduidelijken.

Stb 2014, nr 524

In dit onderdeel wordt op een aantal plaatsen de woorden «van de wet» toegevoegd.

Stb. 2017, nr. 513

Een beheerder van een beleggingsinstelling of icbe die tevens een beleggingsdienst verleent op grond van artikel 2:67a, tweede lid, van de Wft respectievelijk artikel 2:69c, tweede lid, van

¹¹² Artikel 69, tweede lid, van het Bpr.

¹¹³ Artikel 69, derde lid, van het Bpr.

de wet kan gebruik maken van interne modellen voor de berekening van de kapitaalvereisten overeenkomstig deel 3 van de verordening kapitaalvereisten. Door de toevoeging in het eerste lid van artikel 69 kan de Nederlandsche Bank toetsen of de beheerder voldoet aan de in deel 3 van de verordening kapitaalvereisten gestelde eisen.

Artikel 70 ¹¹⁴

- 1. De Nederlandsche Bank kan een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 69, eerste lid, op verzoek, toestemming verlenen een interne modellenmethode stapsgewijs in te voeren:**
  - a. per categorie of, ingeval van de categorie, bedoeld in artikel 71, eerste lid, aanhef en onderdeel d, per subcategorie activa of posten buiten de balansstelling, bedoeld in artikel 71, eerste lid;**
  - b. binnen dezelfde bedrijfsactiviteit;**
  - c. per bedrijfsactiviteit binnen dezelfde groep; of**
  - d. voor het gebruik van eigen ramingen van verliezen bij wanbetaling en omrekeningsfactoren voor de berekening van risicogewichten voor vorderingen op ondernemingen, banken en beleggingsondernemingen en centrale overheden en centrale banken.**
- 2. De Nederlandsche Bank stelt regels teneinde te waarborgen dat de stapsgewijze invoering, bedoeld in het eerste lid, binnen een redelijke termijn plaatsvindt en niet wordt gebruikt om voor de categorieën vorderingen of bedrijfsactiviteiten, bedoeld in het eerste lid, waarop een interne modellenmethode niet wordt toegepast een lagere minimumomvang van het toetsingsvermogen te bereiken.**
- 3. De financiële onderneming die voor enige categorie activa of posten buiten de balansstelling, bedoeld in artikel 71, eerste lid, een interne modellenmethode gebruikt, gebruikt deze ook voor de posities in aandelen, bedoeld in onderdeel e van laatstgenoemd lid.**
- 4. Onverminderd het eerste tot en met derde lid en artikel 76 valt de financiële onderneming die ingevolge artikel 69, eerste lid, toestemming heeft verkregen voor het gebruik van een interne modellenmethode, voor de berekening van de bedragen van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling niet terug op artikel 61, tenzij de Nederlandsche Bank daarmee instemt.**
- 5. Onverminderd het eerste en tweede lid en artikel 76 is het de financiële onderneming die ingevolge artikel 69, eerste lid, toestemming heeft verkregen voor het gebruik van eigen ramingen van verliezen bij wanbetaling en omrekeningsfactoren, niet toegestaan voor de berekening van de bedragen van de naar risi-**

co gewogen activa en posten buiten de balansstelling daarna alsnog de ingevolge artikel 73, tweede lid, door de Nederlandsche Bank vastgestelde waarde van verliezen bij wanbetaling en omrekeningsfactoren te gebruiken, tenzij de Nederlandsche Bank daarmee instemt.

Stb. 2006, nr. 662

Dit artikel verwerkt artikel 85 van de herziene richtlijn banken. Indien een bank of beleggingsonderneming een interne modellenmethode wil toepassen, moet zij dit doen voor haar gehele bedrijf, tenzij activa of posten buiten de balansstelling expliciet zijn uitgezonderd op grond van artikel 76. Banken en beleggingsondernemingen hebben ingevolge het eerste lid evenwel de mogelijkheid om de interne modellenmethode gefaseerd in te voeren. Hiervoor is de toestemming van DNB vereist.

DNB stelt op grond van het tweede lid voorwaarden aan de gefaseerde invoering van een interne modellenmethode. Deze voorwaarden moeten ervoor zorgen dat de in het eerste lid geboden flexibiliteit niet selectief wordt gebruikt met als doel voor categorieën activa of posten buiten de balansstelling of voor bedrijfsactiviteiten die nog niet onder de interne modellenmethode vallen lagere minimum solvabiliteitsvereisten te krijgen.

Om te voorkomen dat een hele snelle uitrol over bedrijfsonderdelen met een laag krediet-of verwateringsrisico (met potentieel veel verlichting van de solvabiliteitsvereisten ten opzichte van artikel 61) wordt gecombineerd met een onnodig langzame uitrol over bedrijfsonderdelen met een hoog krediet-of verwateringsrisico (met potentieel veel solvabiliteitsverzwaring), is in het derde lid bepaald dat een bank of beleggingsonderneming die ervoor kiest de interne modellenmethode toe te passen op een willekeurige categorie van vorderingen, deze methode tevens dient toe te passen op de categorie posities in aandelen. Daarmee wordt conform artikel 85, derde lid, van de herziene richtlijn banken bewerkstelligd dat de interne modellenmethode vanaf het moment van uitrol ook op posities in aandelen wordt toegepast.

Het vierde en vijfde lid bepalen dat een bank of beleggingsonderneming, zodra zij eenmaal een eenvoudige interne modellenmethode gebruikt, de instemming van DNB behoeft om alsnog de standaardmethode (artikel 61) te gebruiken. Evenzo behoeft zij, zodra zij eenmaal een geavanceerde interne modellenmethode gebruikt, de instemming van DNB om alsnog een eenvoudige interne modellenmethode of de standaardmethode te gebruiken.

Artikel 71 ¹¹⁵

- 1. Een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 69, eerste lid, die een interne modellenmethode gebruikt, deelt haar activa en posten buiten de balansstelling volgens een geschikte en in de tijd consistente methodiek in de volgende categorieën in:**
  - a. vorderingen of voorwaardelijke vorderingen op centrale overheden en centrale banken;**
  - b. vorderingen of voorwaardelijke vorderingen op banken en beleggingsondernemingen**

¹¹⁴ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

¹¹⁵ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

- gen;
- c. vorderingen of voorwaardelijke vorderingen op ondernemingen, waaronder vorderingen uit hoofde van gespecialiseerde kredietverlening; d. vorderingen of voorwaardelijke vorderingen op particulieren en op kleine en middelgrote ondernemingen;
  - e. posities in aandelen;
  - f. securitisatieposities; en
  - g. andere activa of posten buiten de balansstelling die geen kredietverplichting vertegenwoordigen.
- 2. Activa of posten buiten de balansstelling die een kredietverplichting vertegenwoordigen die niet worden ingedeeld in een van de categorieën, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, b of d tot en met f, worden ingedeeld in de categorie, bedoeld in onderdeel c.**
- 3. De Nederlandsche Bank stelt nadere regels met betrekking tot de indeling in de categorieën, bedoeld in het eerste lid.**

Stb. 2006, nr. 662

Dit artikel verwerkt artikel 86 van de herziene richtlijn banken. Om de interne modellenmethode voor de berekening van het solvabiliteitsvereiste voor het krediet- en verwateringsrisico juist te kunnen toepassen, moeten banken en beleggingsondernemingen hun activa en posten buiten de balansstelling onderbrengen in verschillende categorieën. Deze categorieën sluiten in grote lijnen aan bij de verschillende portefeuilles die deze financiële ondernemingen ook in hun intern risicomanagement onderscheiden: a) centrale overheden en centrale banken, b) banken en beleggingsondernemingen, c) ondernemingen, waaronder ingevolge artikel 86, zesde lid, van de herziene richtlijn banken vorderingen uit hoofde van gespecialiseerde kredietverlening, d) retail en e) aandelen. Verder zijn er nog twee andere categorieën: f) securitisatieposities en g) overige activa of posten buiten de balansstelling die geen kredietverplichting vertegenwoordigen. Voor de verschillende categorieën gelden verschillende formules en verschillende minimumvereisten die aan de interne modellen worden gesteld. Derhalve is het van belang dat financiële ondernemingen procedures ontwikkelen om op een zorgvuldige en consistente wijze al haar vorderingen in één van deze categorieën onder te brengen. DNB stelt nadere regels over de invulling van de verschillende categorieën.

Artikel 72 ¹¹⁶

- 1. De Nederlandsche Bank stelt, met inachtneming van de artikelen 73 en 74, regels met betrekking tot:**
- a. de berekening van het bedrag van de naar kredietrisico gewogen activa en posten buiten de balansstelling, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdelen a tot en met e of g, voor zover dit bedrag niet op het toetsingsvermogen in mindering wordt gebracht; en

- b. de berekening van het bedrag van de naar verwateringsrisico gewogen activa en posten buiten de balansstelling die verband houden met gekochte kortlopende handelsvorderingen, met of zonder verhaal op de wederpartij.

- 2. Het bedrag van een naar risico gewogen post bij gesecuritiseerde activa en posten buiten de balansstelling of van een naar risico gewogen securitisatiepositie als bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdeel f, wordt berekend volgens paragraaf 10.4.**

Stb. 2006, nr. 662

De artikelen 72 tot en met 74 strekken tot implementatie van artikel 87 van de herziene richtlijn banken. Zoals aangegeven in artikel 71 worden in de interne modellenmethode alle vorderingen onderverdeeld in verschillende categorieën. Voor deze categorieën gelden verschillende risicocurves. Deze artikelen geven de grondslagen voor DNB om methodieken vast te stellen aan de hand waarvan deze risicocurves en de bijbehorende inputparameters kunnen worden vastgesteld.

Artikel 72 verwerkt artikel 87, eerste, tweede en tiende lid, van de herziene richtlijn banken. Het bepaalt dat DNB regels stelt met betrekking tot de berekening van de naar kredietrisico en verwateringsrisico gewogen activa en posten buiten de balansstelling, met uitzondering van posten bij gesecuritiseerde activa en posten buiten de balansstelling en securitisatieposities. Deze posten en securitisatieposities worden niet volgens de voorschriften van deze paragraaf behandeld, maar zijn onderworpen aan de voorschriften van paragraaf 10.4 met betrekking tot securitisatie. Dit artikel biedt een grondslag voor de verwerking van de verschillende berekeningen in bijlage VII van de herziene richtlijn banken alsmede voor toestemmingsvereisten in bijzondere gevallen. In de aanhef van dit artikel is bepaald dat DNB in de toezichthouderregels de artikelen 73 en 74 in acht dient te nemen.

Artikel 73 ¹¹⁷

- 1. De regels, bedoeld in artikel 72, eerste lid, voorzien in berekening op basis van de volgende parameters:**
- a. de kans op wanbetaling;
  - b. het verlies bij wanbetaling;
  - c. de looptijd; en
  - d. de waarde van de desbetreffende activa of posten buiten de balansstelling, bepaald door onder meer de omrekeningsfactoren.
- 2. De door de Nederlandsche Bank ingevolge artikel 72, eerste lid, te stellen regels omvatten mede regels met betrekking tot de waarden van verlies bij wanbetaling en de omrekeningsfactoren alsmede voorwaarden voor het gebruik van eigen ramingen van de kans op wanbetaling, het verlies bij wanbetaling, de looptijd en de omrekeningsfactoren.**
- 3. In de door haar ingevolge artikel 72, eerste lid, te stellen regels kan de Nederlandsche Bank afwijken van het eerste lid, voor zover**

¹¹⁶ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

¹¹⁷ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

het betreft de berekening van het bedrag van de naar kredietrisico gewogen posities in aandelen, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdeel e, waaronder posities in instellingen voor collectieve belegging, vorderingen uit hoofde van gespecialiseerde kredietverlening, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdeel c, of andere activa of posten buiten de balansstelling die geen kredietverplichting vertegenwoordigen, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdeel g.

Stb. 2006, nr. 662

Artikel 73 verwerkt artikel 87, derde tot en met vijfde, elfde en twaalfde lid, van de herziene richtlijn banken. In dit artikel is bepaald dat in de toezichthouderregels die DNB ingevolge artikel 72, eerste lid, opstelt, voor de berekening van de naar risico gewogen posten wordt uitgegaan van de inputparameters die gelden voor de desbetreffende vordering. De inputparameters zijn de kans op wanbetaling (PD), het verlies bij wanbetaling (LGD), de looptijd (M) en de waarde van de desbetreffende activa en posten buiten de balansstelling. De waarde van de desbetreffende activa en posten buiten de balansstelling wordt bepaald door onder meer de omrekeningsfactoren.

De toezichthouderregels die DNB op grond van artikel 72, eerste lid, opstelt, omvatten mede regels met betrekking tot de inputparameters verlies bij wanbetaling en de omrekeningsfactoren. Tevens stelt DNB regels met betrekking tot het gebruik van eigen ramingen van de inputparameters.

Op het gebruik van deze inputparameters bestaan enkele uitzonderingen. Deze worden gegeven in artikel 87, vierde, vijfde, elfde en twaalfde lid, en bijlage VII, deel 1, punt 27, van de herziene richtlijn banken. Het derde lid verwerkt deze uitzonderingen.

De eerste betreft de behandeling van posities in aandelen, waaronder posities in instellingen voor collectieve belegging. Opgemerkt zij dat deze term meer omvat dan alleen instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's). Zo worden bijvoorbeeld ook instellingen voor collectieve belegging uit derde landen en beleggingsinstellingen die geen icbe zijn er onder begrepen. Voor de bepaling van de naar risico gewogen posities in aandelen zijn drie methoden beschikbaar, namelijk de PD/LGD benadering, de eenvoudige risicogewichtenbenadering en de methode waarbij financiële ondernemingen een intern model toepassen. Voor instellingen voor collectieve belegging gelden op basis van de herziene richtlijn banken nog specifieke andere bepalingen die tot doel hebben de vereiste minimumomvang van het toetsingsvermogen voor dergelijke posities zo goed mogelijk af te stemmen op het risico van de onderliggende portefeuille. Ook voor vorderingen ondergebracht in de subcategorie «gespecialiseerde kredietverlening» genoemd in artikel 71, eerste lid, onderdeel c, is er een methode beschikbaar die niet uitgaat van alle genoemde inputparameters. Dit betreft de zogenaamde «supervisory slotting», waarbij financiële ondernemingen voor vorderingen uit deze subcategorie, aan de hand van specifieke criteria eenvoudige risicogewichten kunnen toewijzen aan de vorderingen. Ten slotte wordt ook voor de categorie «andere activa en posten buiten de balansstelling die geen kredietverplichtingen zijn» geen gebruik gemaakt van de genoemde parameters. In plaats daarvan geldt een eenvoudig risicogewicht.

Artikel 74

1. Een bank of beleggingsonderneming als be-

doeld in artikel 69, eerste lid, die toestemming heeft gekregen voor het gebruik van een interne modellenmethode gebruikt voor de berekening van het bedrag van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdelen a tot en met d, eigen ramingen van de kans op wanbetaling.

2. **De financiële onderneming die ingevolge artikel 69, eerste lid, laatste volzin, tevens toestemming heeft gekregen voor de activa en posten buiten de balansstelling, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdeel d, gebruikt voor de berekening van het bedrag van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling eigen ramingen van verlies bij wanbetaling en omrekeningsfactoren.**
3. **De financiële onderneming gebruikt voor de categorieën, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdelen a tot en met c, de ingevolge artikel 73, tweede lid, voor de berekening van het bedrag van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling vastgestelde waarden van verliezen bij wanbetaling en omrekeningsfactoren, tenzij de financiële onderneming, bedoeld in het eerste lid, ingevolge artikel 69, eerste lid, laatste volzin, tevens toestemming heeft gekregen voor die activa en posten buiten de balansstelling. In dat geval gebruikt zij voor de berekening van het bedrag van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balansstelling eigen ramingen van verliezen bij wanbetaling en omrekeningsfactoren.**

Stb. 2006, nr. 662

Artikel 74 bepaalt, ter verwerking van artikel 87, zesde tot en met negende lid, van de herziene richtlijn banken, in welke gevallen een bank of beleggingsonderneming de door DNB ingevolge artikel 73, tweede lid, vastgestelde waarden van verlies bij wanbetaling en omrekeningsfactoren dient te gebruiken en in welke gevallen eigen ramingen van de in artikel 73, eerste lid, genoemde inputparameters.

Voor de categorieën, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdelen a tot en met d, dienen eigen ramingen van de kans op wanbetaling te worden gebruikt. Voor de categorie, bedoeld in onderdeel d van dat artikel, worden ook voor verlies bij wanbetaling en omrekeningsfactoren eigen ramingen gebruikt. Voor de categorieën a tot en met c hangt dat af van de vraag of de bank of beleggingsonderneming ingevolge artikel 69 toestemming heeft gekregen voor het gebruik van een geavanceerde interne modellenmethode.

Artikel 75

1. **De Nederlandsche Bank stelt regels met betrekking tot de berekening van de verwachte verliesposten in verband met:**
  - a. **activa en posten buiten de balansstelling, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdelen a tot en met e;**
  - b. **posities in instellingen voor collectieve belegging, bedoeld in artikel 73, derde lid; en**
  - c. **het verwateringsrisico van gekochte kortlopende handelsvorderingen.**

2. De verwachte verliesposten in verband met securitisatieposities, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdeel f, worden berekend volgens paragraaf 10.4.
3. De verwachte verliespost bij activa of posten buiten de balanstelling die geen kredietverplichting vertegenwoordigen, bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdeel g, is gelijk aan nul.

Stb. 2006, nr. 662

Dit artikel verwerkt artikel 88 van de herziene richtlijn banken. Voor de bepaling van het solvabiliteitsvereiste voor krediet- en verwateringsrisico is naast de berekening van de naar risico gewogen activa en posten buiten de balanstelling ook de bepaling van de verwachte verliesposten relevant. Een bank of beleggingsonderneming moet alle verwachte verliesposten bij elkaar optellen en aftrekken van de met deze posten samenhangende waardeaanpassingen en voorzieningen. Op basis van artikel 94, tweede lid, onderdeel f, wordt voor de solvabiliteitsstoetsing een negatieve uitkomst afgetrokken van het toetsingsvermogen van de financiële onderneming. De exacte methodiek om de verwachte verliespost te berekenen is afhankelijk van de categorie waarin het actief of de post buiten de balanstelling is opgenomen. Deze methodieken worden nader uitgewerkt in door DNB te stellen regels. Net als voor de naar risico gewogen posten worden voor securitisatieposities de verwachte verliesposten bepaald conform paragraaf 10.4. De verwachte verliespost van overige activa die geen kredietverplichtingen zijn, is gelijk aan nul.

Artikel 76

1. De Nederlandsche Bank kan een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 69, eerste lid, die bij de berekening van het bedrag van de naar risico gewogen activa of posten buiten de balanstelling en de verwachte verliesposten voor een of meer categorieën, bedoeld in artikel 71, eerste lid, gebruik maakt van een interne modellenmethode, op verzoek, toestemming verlenen om de standaardbenadering, bedoeld in artikel 61, te gebruiken voor activa en posten buiten de balanstelling indien:
  - a. het activa of posten buiten de balanstelling als bedoeld in artikel 71, eerste lid, onderdelen a en b, betreft, het aantal wederpartijen beperkt is en het voor de financiële onderneming te belastend zou zijn om voor deze wederpartijen een interne modellenmethode in te voeren;
  - b. het activa of posten buiten de balanstelling betreft in verband met niet-belangrijke bedrijfsactiviteiten en in categorieën die geen noemenswaardige omvang hebben en waarvan het risicoprofiel als laag wordt aangemerkt;
  - c. het vorderingen betreft op de centrale overheid, regionale overheden, lagere overheden en administratieve organen van een lidstaat, indien er op grond van bepaalde publiekrechtelijke regelingen geen verschil in risico bestaat tussen de vorderingen op de centrale overheid en de vor-

deringen op de andere hierboven bedoelde overheden en organen, en aan de vorderingen op de centrale overheid van die lidstaat ingevolge artikel 61, vijfde lid, onderdeel a, een risicogewicht van nul procent is toegekend¹¹⁸

- d. het vorderingen betreft op een wederpartij die haar moederonderneming, dochteronderneming of een dochteronderneming van haar moederonderneming is, indien deze wederpartij een bank, beleggingsonderneming, financiële holding, financiële instelling, vermogensbeheerder of onderneming die nevendiensten verricht is waarop de hoofdstukken 9, 10 en 13 van dit besluit van toepassing zijn of een verbonden onderneming als bedoeld in artikel 12, eerste lid, van de richtlijn geconsolideerde jaarrekening;
  - e. het posities in aandelen betreft van rechtspersonen aan wier kredietverplichtingen ingevolge artikel 61, vijfde lid, onderdeel a, een risicogewicht van nul procent is toegekend;
  - f. het posities in aandelen betreft, ten belope van ten hoogste tien procent van de som van het bedrag van het kernkapitaal, bedoeld in artikel 91, en het bedrag van het aanvullend kapitaal, bedoeld in artikel 92, die zijn ingenomen in het kader van overheidsprogramma's waarmee steun wordt verleend aan bepaalde economische sectoren en waarbij de financiële onderneming omvangrijke subsidies ontvangt voor haar beleggingen en de beleggingen op de een of andere wijze onderworpen zijn aan overheidstoezicht en restricties;
  - g. het vorderingen op ondernemingen betreft in de vorm van door de Europese Centrale Bank of een centrale bank van een lidstaat voorgeschreven door de financiële onderneming aan te houden minimumreserves; en
  - h. het overheidsgaranties of door de overheid herverzekerde garanties betreft die voldoen aan door de Nederlandsche Bank te stellen regels.
2. Onverminderd de onderdelen a tot en met g van het eerste lid verleent de Nederlandsche Bank de in de aanhef van dat lid bedoelde toestemming indien het posities in aandelen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e of f, betreft waarvoor in een andere lidstaat toestemming tot het gebruik van de standaardbenadering is verleend.
  3. Voor de toepassing van het eerste lid, aanhef en onderdeel b, worden posities in aandelen als omvangrijk beschouwd indien de totale waarde ervan, uitgezonderd de in het eerste lid, onderdeel f, genoemde posities in aande-

¹¹⁸ Door artikel I, onderdeel G van Stb. 2011, nr. 672 is de puntkomma ten onrechte komen te vervallen (red.)

len in het voorgaande jaar gemiddeld meer dan tien procent of, indien in minder dan tien individuele bedrijven een positie in aandelen is opgebouwd, meer dan vijf procent van het toetsingsvermogen van de financiële onderneming bedraagt.

Stb. 2006, nr. 662

Dit artikel strekt tot implementatie van artikel 89 van de herziene richtlijn banken. De banken en beleggingsondernemingen die een interne modellenmethode toepassen, hebben de mogelijkheid om bepaalde vorderingen buiten deze methode te houden en de standaardbenadering van artikel 61 toe te passen. Om gebruik te maken van deze mogelijkheid is de toestemming van DNB vereist.

Het toestaan van het gebruik van de standaardbenadering voor vorderingen op overheden en/of vorderingen op banken en beleggingsondernemingen (onderdeel a) moet door DNB worden beoordeeld op het hoogste geconsolideerde niveau van een bank of beleggingsonderneming. Om te voorkomen dat financiële ondernemingen die opteren voor een interne modellenmethode grote delen van hun risico's buiten de interne modellenmethode houden, worden op basis van de herziene richtlijn banken twee strikte voorwaarden gesteld aan deze toestemming. Ten eerste moet het aantal materiële wederpartijen beperkt zijn en ten tweede moet het voor de bank of beleggingsonderneming te belastend zijn om voor deze wederpartijen een model in te voeren. In het besluit wordt geen specifiek aantal wederpartijen genoemd, omdat dat niet aansluit bij de «principle based» benadering van de richtlijnen. Indien er over de hele onderneming genomen een beperkt aantal wederpartijen is, dan mogen ze onder de standaardbenadering worden behandeld. Is dit niet het geval, dan moet de financiële onderneming een interne modellenmethode ontwikkelen en deze categorie hieronder brengen.

De mogelijkheid bestaat voorts om niet-materiële bedrijfsactiviteiten c.q. categorieën activa en posten buiten de balanstelling buiten de interne modellenmethode te houden (onderdeel b). Ook hiervoor moet toestemming worden gevraagd. Deze mogelijkheid heeft grote invloed op de mate van invoering van de interne modellenmethode binnen een bank of beleggingsonderneming.

Verder kunnen financiële ondernemingen verzoeken om vorderingen op nationale overheidslichamen, die onder de standaardbenadering van artikel 61 een nul procent weging krijgen, buiten de interne modellenmethode te houden (onderdeel c) indien publiekrechtelijk geregeld is dat er geen verschil in risico bestaat tussen dergelijke vorderingen en vorderingen op de Nederlandse Staat. Op dit moment bestaan dergelijke publiekrechtelijke regelingen in Nederland niet. Ook bepaalde intragroep vorderingen mogen, na toestemming van DNB, buiten de interne modellenmethode blijven (onderdeel d). De reden hiervoor is dat het ongebruikelijk (en in sommige gevallen onmogelijk) is om voor moederondernemingen, dochterondernemingen of zusterondernemingen interne kredietbeoordelingen op te stellen.

Voor bepaalde typen aandelen kunnen financiële ondernemingen ook van de interne modellenmethode worden uitgezonderd (onderdelen e en f). Dit betreffen aandelen die naar hun aard een laag risicoprofiel hebben, waardoor de behandeling in de interne modellenmethode minder geschikt is.

Vorderingen op ondernemingen die de vorm hebben van minimumreserves bij de Europese Centrale Bank of de centrale bank kunnen met toestemming van DNB eveneens volgens de

standaardbenadering van artikel 61 worden behandeld. Omdat deze vorderingen specifiek met het oog op de Hongaarse situatie in de richtlijn zijn opgenomen, ligt het vooralsnog niet voor de hand om gebruik te maken van deze bevoegdheid. Echter, omdat er rekening mee dient te worden gehouden dat dit in de toekomst zou kunnen veranderen, is artikel 89, eerste lid, onderdeel h, van de herziene richtlijn banken wel in artikel 76, eerste lid, onderdeel g, verwerkt.

De laatste categorie van vorderingen waarvoor DNB toestemming kan verlenen gebruik te maken van de standaardbenadering in plaats van de interne modellenmethode, zijn de vorderingen onder overheidsgaranties of door de overheid herverzekerde garanties die voldoen aan door DNB te stellen voorwaarden (onderdeel h). Deze voorwaarden zijn opgenomen in bijlage VIII, deel 2, punt 19, van de herziene richtlijn banken en zullen worden uitgewerkt in door DNB te stellen regels.

Stb 2011, nr 672

Artikel 76, eerste lid, onderdeel c, wordt gewijzigd overeenkomstig artikel 1, onder 17, van de richtlijn. De wijziging houdt in dat een bank of beleggingsonderneming, die gebruik maakt van een interne modellenmethode, met toestemming van DNB gebruik mag maken van de standaardbenadering voor vorderingen op een lidstaat, diens regionale overheden, lagere overheden en administratieve organen. Voorafgaand aan deze wijziging mocht een bank of beleggingsonderneming alleen gebruik maken van de standaardbenadering als het vorderingen betrof op de Nederlandse staat of Nederlandse provincies, gemeenten, waterschappen of andere openbare lichamen als bedoeld in artikel 134 van de Grondwet.

Artikel 77

- 1. De Nederlandsche Bank verleent een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 69, eerste lid, op verzoek, toestemming om het bedrag van de vereiste solvabiliteit voor de positierisico's met betrekking tot de handelsportefeuille, bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdeel b, of voor de valutarisico's of grondstoffenrisico's, bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdeel c, in afwijking van artikel 60, tweede lid, te berekenen op basis van interne modellen.**
- 2. De Nederlandsche Bank stelt regels met betrekking tot interne modellen als bedoeld in het eerste lid en het gebruik ervan.**

Stb. 2006, nr. 662

Dit artikel was oorspronkelijk opgenomen als artikel 60, derde lid, en gaat over het gebruik van interne modellen voor de berekening van het solvabiliteitsvereiste voor bepaalde marktrisico's. Dit is verplaatst naar paragraaf 10.2 om alle bepalingen met betrekking tot het gebruik van interne modellen voor de inzichtelijkheid bijeen te plaatsen. Het artikel verwerkt bijlage V van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid.

Stb 2011, nr 672

De wijziging in artikel 77, eerste lid, volgt uit bijlage II, derde lid, onderdeel a, van richtlijn 2010/76/EG. De richtlijn stelt dat de bevoegde autoriteiten de instellingen toestaan om bij de berekening van hun kapitaalvereisten voor het positierisico, het valutarisico en/of het grondstoffenrisico hun eigen interne modellen te gebruiken (onder de voorwaarden die in bijlage V zijn opgenomen). Als gevolg hiervan is artikel 77, eerste lid, aange-

past zodat duidelijk is dat DNB toestemming dient te verlenen om de vereiste solvabiliteit voor de positierisico's met betrekking tot de handelsportefeuille te berekenen op basis van interne modellen.

Artikel 78

1. **De Nederlandsche Bank kan een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 69, eerste lid, op verzoek, toestemming verlenen om het bedrag van de met betrekking tot het totale bedrijf vereiste solvabiliteit ter dekking van het operationeel risico, bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdeel b, te berekenen op basis van de geavanceerde benadering die is gebaseerd op een risicomeetsysteem.**
2. **Alvorens de Nederlandsche Bank toestemming verleent voor de toepassing van de geavanceerde benadering, bedoeld in het eerste lid, valideert de Nederlandsche Bank het risicomeetsysteem en toetst zij of de:**
  - a. **interne validatieprocedures van de financiële onderneming adequaat functioneren; en**
  - b. **datastromen en procedures ten behoeve van het risicomeetsysteem van de financiële onderneming doorzichtig en toegankelijk zijn.**
3. **De Nederlandsche Bank stelt regels met betrekking tot het risicomeetsysteem en het risicobeheersingsysteem voor de berekening van de vereiste solvabiliteit ter dekking van het operationeel risico.**
4. **Indien een Nederlandse EU-moederbeleggingsonderneming of Nederlandse EU-moederbank en haar dochterondernemingen of de dochterondernemingen van een Nederlandse financiële EU-moederholding een geavanceerde benadering voor het operationeel risico centraal toepast, kan de Nederlandsche Bank, op verzoek, toestaan dat de moederonderneming en haar dochterondernemingen samen voldoen aan de bij of krachtens dit besluit gestelde regels met betrekking tot de geavanceerde benadering.**
5. **De Nederlandsche Bank stelt regels waaraan het verzoek, bedoeld in het vierde lid, moet voldoen.**

Stb. 2006, nr. 662

Artikel 78 verwerkt artikel 105, eerste, tweede en vierde lid, en bijlage X, deel 3, punt 7, van de herziene richtlijn banken. Ingevolge artikel 20, eerste lid, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid geldt dit ook voor beleggingsondernemingen. Bij de geavanceerde benadering wordt door de bank of beleggingsonderneming gebruik gemaakt van een risicomeetsysteem voor het vaststellen van de solvabiliteitsvereiste voor het operationeel risico. DNB dient toestemming te verlenen voor het gebruik van een risicomeetsysteem met betrekking tot de berekening van het solvabiliteitsvereiste ter dekking van het operationeel risico. In het tweede lid is opgenomen dat DNB bij de validatie van het risicomeetsysteem in ieder geval toetst of de interne validatieprocedures adequaat functioneren en of de datastromen en procedures ten behoeve van de risicomeetsystemen doorzichtig

en toegankelijk zijn. Dit betekent dat DNB op nog meer aspecten kan toetsen dan de hierboven genoemde. DNB stelt regels met betrekking tot het risicomeetsysteem en het risicobeheersingsysteem voor de berekening van de vereiste solvabiliteit ter dekking van het operationeel risico. Hieronder vallen ook regels met betrekking tot risicomitigatie, zoals bijvoorbeeld het risico-beperkend effect van verzekering.

De regels van DNB verwerken bijlage X, deel 3, van de herziene richtlijn banken. Een financiële onderneming die de geavanceerde benadering wil toepassen, moet invulling geven aan een risicobeheersingsysteem, een risicomeetsysteem en goede risicomangementpraktijken passend bij haar activiteiten en ondernemingsstructuur. Opgemerkt wordt dat elke activiteit die wordt verricht door of binnen een financiële onderneming gepaard gaat met operationeel risico. Het operationeel risico is, anders dan het kredietrisico, niet door de financiële onderneming tot specifieke portefeuilles te beperken.

Stb. 2011, nr. 673

In het kader van de implementatie van de herziene elektronischgeldrichtlijn wordt de definitie van kredietinstelling in de Wft aangepast. Voorheen kon een kredietinstelling het bedrijf uitoefenen van bank, of dat van elektronischgeldinstelling. Met de nieuwe richtlijn kan een kredietinstelling slechts nog het bedrijf van bank uitoefenen. De wijzigingsoperatie is nader toegelicht in de memorie van toelichting bij het implementatiewetsvoorstel.¹¹⁹

Artikel 79

1. **Het is een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 69, eerste lid, die eenmaal de geavanceerde benadering gebruikt, niet toegestaan daarna alsnog de basisindicatorbenadering of standaardbenadering te gebruiken.**
2. **De Nederlandsche Bank kan, op aanvraag, al dan niet voor bepaalde tijd, ontheffing verlenen van het eerste lid, indien de aanvrager aantoont dat daarvoor goede redenen zijn.**
3. **De Nederlandsche Bank kan, op verzoek, toestemming verlenen aan een financiële onderneming als bedoeld in het eerste lid om de geavanceerde benadering in combinatie met de basisindicatorbenadering of standaardbenadering toe te passen, indien:**
  - a. **deze gecombineerde toepassing van benaderingen alle operationele risico's in aanmerking neemt die de financiële onderneming kan lopen;**
  - b. **zij instemt met de methodiek die de financiële onderneming toepast om de operationele risico's van haar verschillende activiteiten, bedrijfsonderdelen, juridische structuren of andere door haar relevant geachte factoren in aanmerking te nemen; en**
  - c. **wordt voldaan aan de bij of krachtens dit besluit gestelde regels met betrekking tot de gebruikte benaderingen.**
4. **De Nederlandsche Bank kan aan de toestemming, bedoeld in het derde lid, het voorschrift verbinden dat:**

¹¹⁹ Kamerstuk 32.826, nr. 3.

- a. op het moment dat de geavanceerde benadering wordt ingevoerd deze benadering op een aanzienlijk gedeelte van de operationele risico's van de financiële onderneming wordt toegepast; en
- b. de financiële onderneming de geavanceerde benadering over een aanzienlijk gedeelte van haar activiteiten implementeert overeenkomstig een met de Nederlandse Bank overeengekomen tijdschema.

Stb. 2006, nr. 662

Artikel 79 verwerkt artikel 102, derde en vierde lid, en bijlage X, deel 4, punten 1 en 2, van de herziene richtlijn banken. Ingevolge artikel 20, eerste lid, van de herziene richtlijn kapitaalvereikendheid geldt dit ook voor beleggingsondernemingen. Uitgangspunt is dat een bank of beleggingsonderneming die de geavanceerde benadering toepast voor het operationeel risico niet mag terugvallen op de basisindicatorbenadering of de standaardbenadering. DNB kan echter wel op aanvraag ontheffing verlenen indien daarvoor goede redenen zijn.

Een bank of beleggingsonderneming kan onder bepaalde voorwaarden de geavanceerde benadering in combinatie met de basisindicatorbenadering of standaardbenadering toepassen. Dit kan nodig zijn bij verwerving van nieuwe activiteiten door fusie of overname waarvoor een overgangperiode nodig is voor het implementeren van de geavanceerde benadering. DNB kan aan het gebruik maken van een combinatie van benaderingen door een financiële onderneming voorschriften verbinden die zijn genoemd in het vierde lid. Zo dient de onderneming met DNB een tijdpad af te spreken met een vaste einddatum waarop de geavanceerde benadering over een aanzienlijk gedeelte van haar activiteiten dient te zijn geïmplementeerd.

§ 10.3 Kredietrisicovermindering [vervallen]¹²⁰

Stb. 2014, nr. 303

De paragrafen 10.3 (Kredietrisicovermindering), 10.4 (Securitisatie) en 10.5 (Erkenning van kredietbeoordelingen van kredietbeoordelingsbureaus en exportkredietverzekeraars) vervallen, aangezien de daarin opgenomen onderwerpen thans worden geregeld in de verordening. In verband hiermee worden de opvolgende paragrafen hernoemd (zie de onderdelen T en Y).

§ 10.4 Securitisatie [vervallen]¹²¹

Zie de toelichting bij paragraaf 10.3 Kredietrisicovermindering (*red.*).

§ 10.5 Erkenning van kredietbeoordelingen van kredietbeoordelingsbureaus en exportkredietverzekeraars [vervallen]¹²²

Zie de toelichting bij paragraaf 10.3 hierboven (*red.*).

§ 10.3. Samenstelling van de solvabiliteit

¹²⁰ Art. I, onderdeel S van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

¹²¹ Art. I, onderdeel S van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

¹²² Art. I, onderdeel S van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

van verzekeraars ¹²³

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:57, tweede lid en 3:59, tweede lid, van de wet

Stb. 2014, nr. 303

De aanpassingen als gevolg van de onderdelen U en V leiden ertoe dat paragraaf 10.6 (hernoemd tot 10.3) alleen nog betrekking heeft op verzekeraars. Dit onderdeel brengt het opschrift van deze paragraaf daarmee in overeenstemming.

Stb. 2015, nr. 308

In onderdeel CC worden de paragrafen 10.3 tot en met 10.5 opnieuw vastgesteld. Daar is aanleiding toe, omdat veel van de artikelen van paragraaf 10.3 al zijn vervallen als gevolg van de implementatie van de richtlijn kapitaalvereisten, terwijl de meeste van de overgebleven artikelen overbodig zijn geworden door de richtlijn solvabiliteit II. Na de implementatie van de richtlijn solvabiliteit II bestaan de paragrafen 10.3 tot en met 10.5 nog uit vier artikelen, hernoemd tot de artikelen 70 tot en met 73. De artikelen 89, 92 en 96 tot en met 100, die betrekking hebben op de berekening van de aanwezige solvabiliteitsmarge,¹²⁴ komen te vervallen.

Zij zijn achterhaald door de nieuwe systematiek van de richtlijn en zijn gezamenlijk vervangen door het nieuwe artikel 70, dat correspondeert met het oude artikel 95.

Ingevolge artikel 59 is de solvabiliteit van een verzekeraar voldoende indien het eigen vermogen ten minste gelijk is aan het solvabiliteitskapitaalvereiste. Artikel 70 verwijst voor de berekening van het eigen vermogen naar de richtlijn. Volgens artikel 87 van de richtlijn is het eigen vermogen de som van het kernvermogen en het aanvullend vermogen.

Het kernvermogen is uitgewerkt in artikel 88 van de richtlijn, het aanvullend vermogen in artikel 89 van de richtlijn. Artikel 90 van de richtlijn schrijft voor dat het in aanmerking te nemen bedrag aan aanvullend vermogen vooraf door de bevoegde autoriteit, in casu DNB, dient te zijn goedgekeurd. Bij de beoordeling, uit te voeren voor elk bestanddeel van het aanvullend vermogen, dient DNB met name te letten op het vermogen om verliezen te absorberen. De beoordeling geschiedt overeenkomstig de bepalingen van artikel 90 van de richtlijn, zoals nader uitgewerkt in de artikelen 65 tot en met 67 van de verordening.

Het eigen vermogen wordt op grond van de artikelen 93 tot en met 97 van de richtlijn ingedeeld in drie tiers. Dit is van belang in verband met de kwaliteitseisen die in artikel 98 van de richtlijn en artikel 82 van de verordening aan de samenstelling van het eigen vermogen worden gesteld. Op grond daarvan dient het eigen vermogen voor ten minste de helft uit tier 1-vermogen te bestaan; het aandeel van het tier 2- en tier 3-vermogen moet minder zijn dan vijftig procent, en het aandeel van het tier 3-vermogen moet minder zijn dan 15 procent. Het minimumkapitaalvereiste dient volledig te zijn gedekt door kernvermogen, waarvan minimaal 80 procent moet bestaan uit tier 1-vermogen. (Zie ook artikel I, onderdeel U, inzake artikel 52 van het Bpr.)

¹²³ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

¹²⁴ Artikel 92 heeft sinds de inwerkingtreding van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten geen functie meer voor banken, beleggingsondernemingen, betaalinstanties, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen, maar alleen nog voor verzekeraars, vanwege de verwijzingen naar dit artikel in de artikelen 95 (oud) en 96.

Artikel 70, tweede lid, implementeert artikel 308 ter, negende en tiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan een van de door de richtlijn Omnibus II (artikel 1, punt 80) ingevoegde overgangsmaatregelen. Op grond daarvan mogen bepaalde vermogensbestanddelen die a) volgens de op 31 december 2015 geldende regels gebruikt mogen worden ter dekking van een deel van de solvabiliteitsmarge en b) anders niet in tier 1 of tier 2 zouden worden ingedeeld, gedurende ten hoogste tien jaar, gerekend vanaf 1 januari 2016, toch tot het tier 1 kernvermogen respectievelijk tier 2 kernvermogen worden gerekend. Dit geeft de betrokken verzekeraars de tijd de samenstelling van hun eigen vermogen geleidelijk aan te passen aan de eisen van de richtlijn. Een aandachtspunt is dat een verzekeraar de overgangsmaatregelen, bedoeld in artikel 308 ter, negende en tiende lid, respectievelijk artikel 308 quinquies van de richtlijn niet beide mag toepassen. Dat vloeit voort uit artikel 308 quinquies, vijfde lid, onderdeel a.

Artikel 70 ¹²⁵

1. **Het eigen vermogen van een verzekeraar wordt gevormd door het eigen vermogen, bedoeld in artikel 87 van de richtlijn solvabiliteit II, ingedeeld in tiers overeenkomstig de artikelen 93 tot en met 96 van die richtlijn, voor zover dat overeenkomstig artikel 98 van de richtlijn, en met inachtneming van artikel 82, eerste en derde lid, van de verordening solvabiliteit II, in aanmerking komt ter dekking van het solvabiliteitskapitaalvereiste. Het bij de berekening van het eigen vermogen in aanmerking te nemen bedrag aan aanvullend vermogen behoeft de voorafgaande goedkeuring van de Nederlandsche Bank overeenkomstig artikel 90 van de richtlijn solvabiliteit II.**
2. **Met betrekking tot de indeling van het eigen vermogen in tier 1 en tier 2, is de overgangsmaatregel, bedoeld in artikel 308 ter, negende onderscheidenlijk tiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II van toepassing, tenzij een verzekeraar gebruik maakt van de overgangsmaatregel, bedoeld in artikel 308 quinquies van die richtlijn.**

Stb 2015, nr. 308

Artikel 70a ¹²⁶

Een verzekeraar met beperkte risico-omvang waarop artikel 308 ter, veertiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II van overeenkomstige toepassing is en die op 31 december 2017 niet voldoet of gedurende het jaar 2018 dreigt niet te voldoen aan het solvabiliteitskapitaalvereiste, treft de nodige maatregelen om uiterlijk op 31 december 2022 het in aanmerking komend eigen vermogen ter dekking van het solvabiliteitskapitaalvereiste op peil te brengen of zijn risicoprofiel zodanig te verlagen dat wordt voldaan aan het solvabiliteitskapitaalvereiste.

Stb 2016, nr. 430

De invoeging van artikel 70a van het Bpr bewerkstelligt dat verzekeraars met beperkte risico-omvang waarop artikel 308 ter, veertiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II van overeenkomstige toepassing is, een extra termijn van vijf jaar krijgen om te voldoen aan de SKV. De overgangstermijn bedraagt daarvoor in zijn totaliteit zeven jaar. Deze verzekeraars hebben hierdoor bijvoorbeeld meer tijd om die risicomitigerende maatregelen te nemen die passen in het nieuwe toezichtkader. Omdat de natura-uitvaartverzekeraars in 2016 de risicomarge volgens de oude methodiek berekenen en over boekjaar 2017 de gewijzigde methodiek gaan toepassen, zullen deze verzekeraars in 2018 wanneer zij hun jaarstaten over boekjaar 2017 bij DNB indienen, DNB voor het eerst informeren over hun SKV volgens deze nieuwe methodiek. Mede daarom zijn de SKV overgangsmaatregelen met ingang van 1 januari 2018 verlengd voor verzekeraars met beperkte risico-omvang die ultimo 2017 niet aan de SKV voldoen of daaraan dreigen niet te voldoen in 2018. Voor verzekeraars die wel aan die eis voldoen, zullen de overgangsmaatregelen niet gelden.

§ 10.4. De waarden die dienen tot dekking van het minimumkapitaalvereiste en het solvabiliteitskapitaalvereiste

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:59, tweede lid, en 3:62, tweede lid, van de wet

Stb 2015, nr. 308

In onderdeel CC worden de paragrafen 10.3 tot en met 10.5 opnieuw vastgesteld. Daar is aanleiding toe, omdat veel van de artikelen van paragraaf 10.3 al zijn vervallen als gevolg van de implementatie van de richtlijn kapitaalvereisten, terwijl de meeste van de overgebleven artikelen overbodig zijn geworden door de richtlijn solvabiliteit II. Na de implementatie van de richtlijn solvabiliteit II bestaan de paragrafen 10.3 tot en met 10.5 nog uit vier artikelen, henummerd tot de artikelen 70 tot en met 73.

¹²⁵ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

¹²⁶ Art. II van het Wijzigingsbesluit solvabiliteit verzekeraars met een beperkte risico-omvang (Stb. 2016, nr. 430) bepaalt dat het besluit in werking treedt per 1 januari 2017. Dit wordt als volgt toegelicht: "In 2016 mogen de natura-uitvaartverzekeraars de risicomarge nog volgens de vóór de richtlijn solvabiliteit II geldende berekeningsmethodiek uitrekenen. Hierdoor is er gelegenheid om de berekeningsmethodiek van de richtlijn aan te passen aan de specifieke kenmerken van natura-uitvaartverzekeraars. Deze aangepaste methodiek kan met ingang van 1 januari 2017 in werking treden. Voorts loopt op 31 december 2016 de overgangsmaatregel voor het minimumkapitaalvereiste voor verzekeraars af. Deze maatregel is voor verzekeraars met beperkte risico omvang verlengd tot en met 31 december 2017. Inwerkingtreding van het onderhavige besluit met ingang van 1 januari 2017 is noodzakelijk voor een goede aansluiting van die termijnen."

Artikel 71 is een herformulering van het oude artikel 101, en implementeert artikel 166, vierde lid, van de richtlijn. Het heeft betrekking op in Nederland gelegen bijkantoren van levens- en schadeverzekeraars, niet zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een derde land en op in Nederland gelegen bijkantoren van verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in een niet-aangewezen staat. Voor deze bijkantoren geldt dat de waarden ter dekking van het minimumkapitaalvereiste in Nederland aanwezig dienen te zijn, en de waarden ter dekking van het resterende deel van het solvabiliteitskapitaalvereiste in de Europese Unie (lokalisatie-eis).

Artikel 71 ¹²⁷

De waarden die dienen ter dekking van het solvabiliteitskapitaalvereiste van een bijkantoor van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 3:59, tweede lid, van de wet of een verzekeraar met beperkte risico-omvang als bedoeld in artikel 3:62, tweede lid, van de wet zijn aanwezig in Nederland tot het bedrag van het minimumkapitaalvereiste en voor het meerdere in één of meer lidstaten.

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel bevat, ter verwerking van de artikelen 47, tweede lid, van de Wtn en 96, tweede lid, van de Wtv 1993 het lokalisatiebeginsel voor de waarden die dienen tot dekking van het garantiefonds (eerste lid) en het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge van bijkantoren van levensverzekeraars of schadeverzekeraars met zetel in een staat die geen lidstaat is en bijkantoren van natura-uitvaartverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat. Voor zover het gaat om bijkantoren van levensverzekeraars en schadeverzekeraars verwerkt dit artikel de artikelen 51, tweede lid, onderdeel e, en 55, derde lid, van de richtlijn levensverzekeraars en de artikelen 23, tweede lid, onderdeel e, en 25, derde lid, van de eerste richtlijn levensverzekeraars.

Artikel 101 dient in samenhang met de artikelen 54 en artikel 127 te worden gelezen. Artikel 60 bevat het lokalisatiebeginsel, voor zover het gaat om de waarden die dienen tot dekking van het minimumbedrag van het garantiefonds van een bijkantoor van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is of van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet-aangewezen staat. Daarvoor geldt, net als voor de waarden die dienen tot dekking van het garantiefonds, dat zij in Nederland aanwezig moeten zijn. Artikel 127, tweede lid, bevat het lokalisatiebeginsel voor de waarden die dienen tot dekking van de technische voorzieningen.

Stb. 2015, nr. 308 [art. 101 oud (red)]

§ 10.5. Aanhouden van balansposten en posten buiten de balanstelling

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:57, vijfde lid, van de wet

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel hangt samen met het gewijzigde artikel 3:57 van de Wft. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 3:57 Wft.

¹²⁷ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

Stb. 2014, nr. 303

De paragrafen 10.7 en 10.8 worden hernoemd tot 10.4 en 10.5 in verband met het vervallen van de paragrafen 10.3 tot en met 10.5.

Stb. 2015, nr. 308

In onderdeel CC worden de paragrafen 10.3 tot en met 10.5 opnieuw vastgesteld. Daar is aanleiding toe, omdat veel van de artikelen van paragraaf 10.3 al zijn vervallen als gevolg van de implementatie van de richtlijn kapitaalvereisten, terwijl de meeste van de overgebleven artikelen overbodig zijn geworden door de richtlijn solvabiliteit II. Na de implementatie van de richtlijn solvabiliteit II bestaan de paragrafen 10.3 tot en met 10.5 nog uit vier artikelen, hernoemd tot de artikelen 70 tot en met 73. Paragraaf 10.5 is ongewijzigd gebleven, met dien verstande dat artikel 102 is vernummerd tot artikel 72, en artikel 104 tot artikel 73.

Artikel 72 ^{128 129}

1. **Op een clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:57, vijfde lid, van de wet zijn de eisen betreffende grote risicoblootstellingen ingevolge deel 4 van de verordening kapitaalvereisten van overeenkomstige toepassing.**
2. **Op een kredietunie als bedoeld in artikel 3:57, zesde lid, van de wet zijn de eisen betreffende grote risicoblootstellingen ingevolge deel 4 van de verordening kapitaalvereisten van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de minimum omvang van het toetsingsvermogen in afwijking van artikel 61, eerste lid, van dit besluit, 20 procent bedraagt voor het meerdere van grote risicoblootstellingen boven 15 procent van het aanwezige in aanmerking komende toetsingsvermogen.**

Stb. 2014, nr. 303

De oude artikelen 102 en 103 hadden betrekking op de grote posities van banken, beleggingsondernemingen en clearinginstellingen. Deze materie wordt voor banken en beleggingsondernemingen nu geregeld in de verordening, zodat de genoemde voorschriften voor die categorieën overbodig zijn geworden. Voor clearinginstellingen geldt, zoals eerder toegelicht (zie paragraaf 2, onderdeel b), dat de prudentiële regels in beginsel die voor banken volgen. Het nieuwe artikel 102, dat zowel het oude artikel 102 als het oude artikel 103 vervangt, bepaalt daarom dat de eisen die in de verordening worden gesteld met betrekking tot grote posities (risicoblootstellingen), ook van toepassing zijn op clearinginstellingen.

Stb. 2015, nr. 308 [art. 102 oud (red)]

Stb. 2015, nr. 512

Door de aanpassing van dit artikel worden de regels omtrent grote posten uit de verordening kapitaalvereisten van kracht

¹²⁸ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

¹²⁹ Ondanks het dubbel gebruik van artikelnummer 72 heeft de redactie art. I, onderdeel J van het Besluit toezicht kredietunies (Stb. 2015, nr. 512) alleen in dit art. 72 geïmplementeerd (invoeving van een tweede lid), omdat dat inhoudelijk het meest logisch leek (*red.*).

voor kredietunies, met de aanpassingen zoals deze in het algemeen deel van de toelichting zijn toegelicht.

Artikel 73¹³⁰

1. Een beheerder van een icbe, maatschappij voor collectieve belegging in effecten, of bewaarder van een icbe als bedoeld in artikel 3:57, vijfde lid, van de wet verstrekt geen kredieten voor rekening van derden, stelt zich niet garant en gaat geen borgtochtverplichtingen aan.
2. Een financiële onderneming als bedoeld in het eerste lid verkoopt geen financiële instrumenten die de instelling voor collectieve belegging in effecten niet in eigendom heeft.
3. De financiële onderneming gaat niet als debiteur geldleningen aan met uitzondering van:
  - a. kortlopende leningen die gezamenlijk niet meer bedragen dan tien procent van de activa van de instelling voor collectieve belegging in effecten;
  - b. leningen voor het verwerven van onroerende zaken die rechtstreeks noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de werkzaamheden van de beleggingsmaatschappij en die gezamenlijk niet meer bedragen dan tien procent van haar activa, voor zover de omvang van deze geldleningen tezamen met de omvang van de in onderdeel a genoemde leningen niet meer bedraagt dan vijftien procent van haar activa; of
  - c. leningen met als doel de verwerving van vreemde valuta waardoor de netto schuld van de instelling voor collectieve belegging in effecten niet verandert of zal veranderen.

Stb. 2006, nr. 519 [art. 104 oud (*red*)]¹³¹

Met deze bepaling wordt beoogd te voorkomen dat een icbe zich, anders dan uit hoofde van haar beleggingsbeleid, in potentieel risicovolle financiële posities plaatst. Het eerste lid verhindert conform artikel 41 van de richtlijn beleggingsinstellingen dat de icbe-beheerder, de icbe-beleggingsmaatschappij of de icbe-bewaarder ten behoeve van een derde als intermediair optreedt door voor rekening van die derde kredieten en garanties te verlenen of een borgtochtverplichting aan te gaan. Opgemerkt zij dat dit lid geen beletsel vormt voor de verwerving van niet volgestorte aandelen.

Ingevolge het tweede lid kan de financiële onderneming vanwege het speculatieve karakter geen aandelen, obligaties, andere door uitgevende instellingen uitgegeven waardebewijzen of geldmarktinstrumenten verkopen die zij niet in portefeuille heeft, maar heeft geleend. Dit wordt wel "short gaan" genoemd. Hieronder valt ook het ongedekt schrijven van call opties. Verkopen vanuit een ongedekte positie zijn alle transacties waarbij een icbe geconfronteerd wordt met het risico dat zij financiële instrumenten moet kopen tegen een hogere prijs dan die waarte-

gen de financiële instrumenten zullen worden geleverd en daardoor met een verlies te maken krijgt, en met het risico dat zij niet in staat blijkt op de vervaldatum van de transactie bij de afwikkeling het onderliggende financiële instrument te leveren. Met deze risico's moet steeds rekening worden gehouden bij transacties in het kader waarvan een icbe zich verplicht ziet financiële instrumenten op de markt te kopen om aan haar verplichtingen te voldoen. In die gevallen loopt de icbe het risico alle of een deel van de verbintenissen die zij in het kader van een derivatentransactie is aangegaan, niet te kunnen nakomen. Daarom voorziet het tweede lid in een algemeen verbod op verkopen vanuit een ongedekte positie om zware verliezen voor icbe's te vermijden. Bij een derivatentransactie met het financiële profiel van een verkoop vanuit een ongedekte positie zijn de risico's, die gewoonlijk aan dergelijke verkopen verbonden zijn, evenwel niet altijd van dezelfde orde van grootte.

Het lenen van geld geeft de icbe in beginsel de mogelijkheid om financiële instrumenten te kopen vooruitlopend op een verwachte koersstijging of met het doel te profiteren van een positief verschil tussen de te betalen rente en het te ontvangen rendement. Dit gaat wel gepaard met het risico dat de koersstijging uitblijft of dat het verschil negatief blijkt. Dit kan van invloed zijn op de financiële positie van de icbe. Om deze reden staat artikel 36 van de richtlijn beleggingsinstellingen in principe niet toe geldleningen aan te gaan. Voor alle duidelijkheid zij hier vermeld dat hierbij niet wordt bedoeld op uitlenen. Dit wordt in het derde lid uitgewerkt. Enkele uitzonderingen daarop zijn in dat lid opgenomen. Ingevolge onderdeel a zal een icbe tijdelijke leningen tot maximaal tien procent van haar activa kunnen sluiten. Hierdoor zal een icbe, bijvoorbeeld in geval van een incidenteel groot aanbod van haar deelnemingsrechten, die rechten zelf kunnen inkopen om zo hun waarde op een redelijk peil te handhaven. Het woord "tijdelijk" geeft aan dat de zogenaamde perpetuele leningen niet onder deze uitzondering vallen. Structurele onevenwichtigheden zal de icbe dan ook niet door het aantrekken van vreemd vermogen mogen oplossen. Onderdeel b staat om praktische redenen toe dat beleggingsmaatschappijen, binnen de daar genoemde grenzen, leningen aangaan voor de aankoop van een eigen kantoorpand. Onderdeel c heeft betrekking op de mogelijkheid om zogenaamde "back-to-back" leningen ter verwerving van vreemde valuta aan te gaan. Dit soort leningen, die voor het afdekken van koersrisico's kunnen dienen, leidt niet tot een wijziging in de netto schuldpositie van de icbe, omdat er daarbij een volledige dekking is.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel hangt samen met het gewijzigde artikel 3:57 van de Wft. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 3:57 Wft.

Stb 2015, nr. 308

¹³⁰ Art. I, onderdeel CC van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) vervangt deze paragraaf niet, waardoor er in het Bpr nu een de artikelnummers 70, 71, 72, 73 dubbel gebruikt worden (*red.*).

¹³¹ Art 103 (oud) was al vervallen door art. I, onderdeel AA van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

Hoofdstuk 10a. Kapitaalbuffer

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:62a en 3:62b van de wet

§ 10a.1 Aard, omvang en samenstelling van de kapitaalbuffer

Stb. 2014, nr. 303

Hoofdstuk 10A van het Bpr bevat regels ten aanzien van de door banken en beleggingsondernemingen aan te houden kapitaalbuffers. Zoals toegelicht in paragraaf 2, onderdeel a, is dit hoofdstuk geïntroduceerd met het Wijzigingsbesluit financiële markten 2014 en had het voorheen nog alleen betrekking op de systeemrelevantiebuffer. Met de onderdelen BB tot en met II wordt het hoofdstuk gecompleteerd en onderverdeeld in twee paragrafen. De eerste paragraaf, bestaande uit de artikelen 105 tot en met 105f, heeft betrekking op de aard, omvang en samenstelling van de kapitaalbuffer. De andere paragraaf, die in onderdeel II aan het hoofdstuk wordt toegevoegd, bevat de overige bepalingen inzake de kapitaalbuffer ter uitvoering van de artikelen 3:62a en 3:62b van de wet. Een en ander blijkt uit de opschriften van hoofdstuk 10A en de beide paragrafen van dat hoofdstuk.

Artikel 105

- 1. De vereiste omvang van de kapitaalbuffer, bedoeld in artikel 3:62a, eerste lid, van de wet, bedraagt de som van de omvang van de volgende componenten, voor zover van toepassing:**
  - a. een kapitaalconserveringsbuffer, zijnde de minimaal vereiste omvang van de kapitaalbuffer;**
  - b. een contracyclische kapitaalbuffer, in verband met risico's die voortvloeien uit de kredietcyclus, als bedoeld in artikel 3:62a, tweede lid, onderdeel a, van de wet;**
  - c. een systeemrelevantiebuffer, in verband met het risico dat de financiële onderneming vormt voor de stabiliteit van het financiële stelsel, als bedoeld in artikel 3:62a, tweede lid, onderdeel b, van de wet;**
  - d. een systeemrisicobuffer, in verband met risico's die voortvloeien uit niet-cyclische langetermijnsysteemrisico's of niet-cyclische macroprudentiële langetermijnrisico's, als bedoeld in artikel 3:62a, tweede lid, onderdeel c, van de wet.**
- 2. De omvang van de in het eerste lid bedoelde buffercomponenten wordt uitgedrukt in een percentage van het overeenkomstig artikel 92, derde lid, van de verordening kapitaalvereisten berekende totaal van risicoposten.**
- 3. Indien op een onderneming een systeemrelevantiebuffer als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, of een systeemrisicobuffer als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, van toepassing is, wordt de totale toepasselijke omvang van die buffercomponenten bepaald op de wijze, genoemd in artikel 131, veertiende tot en met zeventiende lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.**
- 4. De ingevolge de artikelen 105a en 105d ver-**

eiste omvang van de in het eerste lid, onderdelen a en c, bedoelde componenten wordt gedurende de hierna genoemde perioden vermenigvuldigd met de daarbij vermelde percentages:

- a. tot en met 31 december 2015: 0 procent;**
- b. voor de duur van het kalenderjaar 2016: 25 procent;**
- c. voor de duur van het kalenderjaar 2017: 50 procent;**
- d. voor de duur van het kalenderjaar 2018: 75 procent.**

Stb 2013, nr 537

§ 4. Systeemrelevantiebuffer

Nederland heeft een grote bancaire sector die past bij de open economie, maar de omvang brengt ook risico's met zich mee voor de financiële stabiliteit en de reële economie. Internationaal is, in FSB-verband, afgesproken dat overheden van banken die belangrijk zijn voor het financiële stelsel kunnen eisen dat deze extra kapitaal aanhouden. In EU-verband is hieraan uitwerking gegeven via de richtlijn kapitaalvereisten (CRD IV). In de richtlijn is een bindend kader opgenomen voor een buffer voor mondiaal systeemrelevante instellingen (MSI's), die overeenkomt met hetgeen in FSB-verband is afgesproken. Daarnaast biedt de richtlijn een kader voor de nationale invulling van een buffer voor andere systeemrelevante instellingen (ASI's). Nederland maakt hiervan gebruik.

Om de kans op een mogelijk faillissement van systeemrelevante banken en beleggingsondernemingen te beperken, zullen als systeemrelevant aangemerkte banken en beleggingsondernemingen structureel extra kapitaal als buffer dienen aan te houden. Dit vergroot de verliesabsorberende capaciteit van de onderneming, waardoor deze beter in staat is tegenslagen te weerstaan. Dit is noodzakelijk, omdat het effect van een ongecontroleerd faillissement van een systeemrelevante instelling op de stabiliteit van het financiële stelsel en de reële economie onacceptabel groot is, en veel groter dan dat van een niet-systeemrelevante instelling. Op grond van het in het Besluit prudentiële regels Wft op te nemen hoofdstuk 10A krijgt DNB de bevoegdheid om banken en beleggingsondernemingen te beoordelen op hun belang voor de stabiliteit van het financiële stelsel, oftewel hun systeemrelevantie. Voor de banken en beleggingsondernemingen die DNB als systeemrelevant aanmerkt, stelt zij ook de hoogte van de vereiste extra buffer vast.

Voor nadere toelichting op de systeemrelevantiebuffer zij verwezen naar de wetsgeschiedenis bij de Wijzigingswet financiële markten 2014, in het bijzonder het algemeen deel van de memorie van toelichting, het artikelsgewijze deel van die memorie bij artikel I, onderdeel TT, en het desbetreffende deel van de nota naar aanleiding van het verslag. Daarin is tevens de vroegtijdige implementatie van deze kapitaalbuffer verantwoord.

Bij de afzonderlijke implementatie van de richtlijn kapitaalvereisten zullen ook de andere CRD-buffercomponenten, die tezamen de kapitaalbuffer van artikel 3:62a van de wet vormen, van een invulling worden voorzien. Daartoe is in het onderhavige besluit ruimte gelaten in de artikelnummering van het nieuwe hoofdstuk 10A.

Het nieuwe hoofdstuk 10A geeft de uitwerking van de nieuwe afdeling 3.3.6A van de Wft, waarin is bepaald dat een bank of beleggingsonderneming in aanvulling op de wettelijk vereiste solvabiliteit kapitaalbuffers moet aanhouden. De in dit hoofdstuk opgenomen artikelen hebben voornamelijk alleen betrekking op de systeemrelevantiebuffer. De artikelnummers 105a, 105b en

105e zijn gereserveerd voor de invulling van de overige componenten van de kapitaalbuffer, die met de implementatie van de richtlijn kapitaalvereisten zullen worden ingevoerd. De vereiste kapitaalbuffer, bedoeld in artikel 3:62a, eerste en tweede lid, van de Wft, is het totaal van deze buffervereisten voor zover die voor een specifieke bank of beleggingsonderneming gelden.

Op grond van het nieuwe hoofdstuk 10A Bpr zal DNB periodiek een beoordeling uitvoeren, en aan een klein deel van de populatie banken en beleggingsondernemingen (namelijk alleen de door DNB systeemrelevant geachte) een systeemrelevantiebuffer eis opleggen. Uit deze beoordeling vloeien geen kosten voort voor de beoordeelde ondernemingen.

Over de kosten van het aanhouden van kapitaal wordt het volgende opgemerkt. Theoretisch gezien zouden kapitaals- en buffereisen (hierna kortweg: kapitaaleisen) tot de inhoudelijke nalevingskosten kunnen worden gerekend. Deze redenering zou betekenen dat het opleggen van deze eisen zou leiden tot zogenaamde opportunity costs; het kapitaal moet door de financiële onderneming worden aangehouden als gevolg van de regels en kan om die reden niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Echter, het extra kapitaal dat systeemrelevant bevonden instellingen moeten aanhouden, zal niet leiden tot «dood geld». Kapitaal is een bron van financiering, net zoals schuld. Hogere kapitaaleisen verplichten een bank om meer gefinancierd te worden door kapitaal (dat de verliezen absorbeert), dan door schuld (dat terugbetaald dient te worden, en daarom een onderneming kan dwingen om meer risico's te lopen dan noodzakelijk is). De liquide middelen die van de kapitaalverschaffers afkomstig zijn, worden niet als een soort spaargeld bevroren, maar kunnen door de bank in kwestie juist gebruikt worden om de economie te financieren, zoals door middel van het verstrekken van meer kredieten. Hogere kapitaaleisen leveren op de langere termijn bovendien juist substantiële baten voor de betreffende ondernemingen op. Door meer kapitaal aan te houden, wordt de onderneming als kredietwaardiger beoordeeld en kan het dientengevolge een lagere rente over de funding betalen die zij uit de markt aantrekt. Tot slot kan worden opgemerkt dat het de markt zelf is die vereist dat de financiële sector meer kapitaal van een betere kwaliteit aanhoudt teneinde meer solide te zijn. Het betreft dan ook een marktgedreven ontwikkeling.

Stb 2013, nr 537

In artikel 105 wordt de norm van artikel 3:62a, eerste lid, van de wet nader uitgewerkt. Op grond van dat wetsartikel moet een bank met zetel in Nederland of een beleggingsonderneming met zetel in Nederland die in Nederland (bepaalde) beleggingsdiensten verleent of beleggingsactiviteiten verricht, een kapitaalbuffer aanhouden. De totale kapitaalbuffer bestaat uit de som van verschillende componenten. Afhankelijk van de omstandigheden van de instelling zijn sommige dan wel alle buffercomponenten relevant. Uitsluitend de som van de componenten is van belang voor de vraag of de instelling voldoet aan het vereiste van artikel 3:62a van de wet; er is met andere woorden geen tekort mogelijk in een specifieke buffercomponent. Indien de vereiste kapitaalbuffer niet volledig aanwezig is, moet dit feit gemeld worden volgens het bepaalde in artikel 3:62a, derde lid, van de wet. Het tekort heeft de beperkingen tot gevolg die in artikel 3:62b van de wet zijn opgenomen. Zoals hierboven vermeld heeft het eerste lid thans alleen nog betrekking op de systeemrelevantiebuffer (onderdeel c).

Het tweede lid bepaalt dat de vereiste kapitaalbuffer wordt uitgedrukt als percentage van de naar risico gewogen activa. Hiertoe wordt verwezen naar de berekening van het totaal van

risicoposten in artikel 92, derde lid, van de verordening kapitaalvereisten.

De systeemrelevantiebuffer (voor zover van toepassing) dient in de komende jaren volgens een zeker ingroeimodel te worden opgebouwd. De in het derde lid genoemde termijnen en percentages zijn ontleend aan de artikelen 160 en 162, tweede en vijfde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.

Stb. 2014, nr. 303

Onderdeel CC breidt artikel 105 uit door het invoegen van drie nieuwe onderdelen (a, b en d) in het eerste lid en door het invoegen van twee nieuwe leden. Ter wille van de duidelijkheid is artikel 105 in zijn geheel opnieuw vastgesteld. De nu volgende toelichting heeft eveneens betrekking op het hele artikel, zodat de samenstelling van de kapitaalbuffer en de samenhang tussen de verschillende componenten ervan zo goed mogelijk wordt duidelijk gemaakt.

In artikel 105 wordt de norm van artikel 3:62a, eerste lid, van de wet nader uitgewerkt. Op grond van dat wetsartikel moet een bank of een beleggingsonderneming in de zin van de verordening met zetel in Nederland die in Nederland beleggingsdienst e (overnemen of plaatsen van financiële instrumenten bij aanbidding met plaatsingsgarantie) verleent of beleggingsactiviteit a (handelen voor eigen rekening) verricht, een kapitaalbuffer aanhouden. De totale kapitaalbuffer bestaat uit de som van verschillende componenten. Afhankelijk van de omstandigheden van de instelling zijn sommige dan wel alle buffercomponenten relevant. Uitsluitend de som van de componenten is van belang voor de vraag of de instelling voldoet aan het vereiste van artikel 3:62a van de wet; er is met andere woorden geen tekort mogelijk in een specifieke buffercomponent. Indien de vereiste kapitaalbuffer niet volledig aanwezig is, moet dit feit gemeld worden volgens het bepaalde in artikel 3:62a, derde lid, van de wet. Het tekort heeft de beperkingen tot gevolg die in artikel 3:62b van de wet zijn opgenomen.

In de onderdelen van het eerste lid worden de verschillende buffercomponenten genoemd, waarbij wordt teruggegrepen op de beschrijving die in artikel 3:62a, tweede lid, van de wet van elke buffercomponent is gegeven. De componenten worden in de navolgende artikelen uitgewerkt.

Het tweede lid bepaalt dat de vereiste kapitaalbuffer wordt uitgedrukt als percentage van de naar risico gewogen activa. Hiertoe wordt verwezen naar de berekening van het totaal van risicoposten in artikel 92, derde lid, van de verordening.

Het derde lid implementeert, door verwijzing naar artikel 131, veertiende tot en met zeventiende lid, van de richtlijn, de regeling ten aanzien van samenloop van een systeemrelevantiebuffer en een systeemrisicobuffer. Die regeling bewerkstelligt dat indien meerdere van dergelijke buffers zijn opgelegd, behoudens een uitzondering, de hoogste van de buffercomponenten geldt als de totaal voor die beide buffercomponenten in aanmerking te nemen omvang. Hieraan ten grondslag ligt de veronderstelling dat een systeemrisico afdoende wordt gedekt door de hoogste van de verschillende systeembuffers in aanmerking te nemen. De uitzondering daarop betreft het geval dat DNB een systeemrisicobuffervereiste heeft vastgesteld dat alleen geldt voor activa in Nederland. In dat geval wordt dat vereiste opgeteld bij een eventueel systeemrelevantievereiste, zo bepaalt het genoemde richtlijnartikel.

In het vierde lid zijn de artikelen 160 en 162, tweede en vijfde lid, van de richtlijn geïmplementeerd. Voor de kapitaalconserveeringsbuffercomponent, de contracyclische kapitaalbuffercomponent en de systeemrelevantiebuffercomponent geldt op grond

van de richtlijn een ingroetermijn van vier jaar vanaf 2016, waarbij de lidstaten voor de twee eerstgenoemde componenten en voor de buffercomponent ten aanzien van niet-mondiaal systeemrelevante instellingen een eerdere ingangsdatum kunnen bepalen. Van deze lidstaatoptie is geen gebruik gemaakt. Voor de systeemrisicobuffercomponent geldt ingevolge artikel 162, zesde lid, van de richtlijn, geen ingroetermijn.

Stb 2014, nr 524

In dit onderdeel wordt op een aantal plaatsen de woorden «van de wet» toegevoegd.

Stb. 2016, nr. 457

§ 1. Inleiding

Banken (en bepaalde beleggingsondernemingen) moeten beschikken over een gecombineerde kapitaalbuffer die bestaat uit verschillende componenten, zoals de contracyclische kapitaalbuffer. Op grond van artikel 105 van het Besluit prudentiële regels (Bpr) is voor de verschillende componenten van de gecombineerde kapitaalbuffer een ingroeipad vastgesteld. Dit wijzigingsbesluit verschaft de mogelijkheid dat een van de componenten van de gecombineerde kapitaalbuffer, namelijk de contracyclische kapitaalbuffer, volledig kan worden ingevoerd. Dit zorgt ervoor dat indien sprake zou zijn van bovenmatige risico's in verband met de kredietcyclus tussen nu en 1 januari 2019, deze risico's beter kunnen worden geadresseerd.

Contracyclische kapitaalbuffer

De contracyclische kapitaalbuffer dient om schommelingen in de kredietcyclus te kunnen opvangen, en wordt opgebouwd in tijden van

hoogconjunctuur en kan worden afgebouwd in tijden van laagconjunctuur. De exacte hoogte van de contracyclische kapitaalbuffer hangt samen met de geografische spreiding van de investeringen (blootstellingen) van een individuele bank. De contracyclische kapitaalbuffer wordt op basis van de relatieve kredietgroei (ten opzichte van de langetermijntrend) in de betreffende lidstaat en eventuele aanvullende informatie voor de betreffende risico's in die lidstaat, vastgesteld tussen 0% en – in beginsel – maximaal 2,5% van de risicogewogen activa van de betreffende bank.¹³² De aanvullende informatie kan voortkomen uit aanbevelingen door het Europees Comité voor Systeemrisico's (European Systemic Risk Board, ESRB)¹³³ of uit analyses van de betreffende autoriteit.

In Nederland heeft met ingang van 1 januari 2016 DNB de bevoegdheid om elk kwartaal een contracyclische kapitaalbuffer vast te stellen voor alle in Nederland gelegen kredietblootstellingen. Binnen het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (beter bekend onder de Engelstalige afkorting «SSM») is erin voorzien dat de ECB hierover in kennis wordt gesteld. De ECB kan gemotiveerd (niet-bindend) bezwaar maken of zelf, indien zij dat nodig acht, een hogere kapitaalbuffer vaststellen. Daarvoor geldt dezelfde procedure, namelijk dat de ECB DNB van haar voornemen in kennis stelt en dat DNB daartegen (niet-

bindend) bezwaar kan maken.¹³⁴ De vastgestelde kapitaalbuffer is van toepassing op de in Nederland gelegen kredietblootstellingen van banken met zetel in Nederland (dus ook voor buitenlandse banken met een Nederlandse dochter). Deze buffer geldt ook voor de blootstellingen van banken (en beleggingsondernemingen) uit andere jurisdicties op Nederland, tot een maximum van 2,5%. Een buffer hoger dan 2,5% dient eerst te worden erkend door de aangewezen autoriteit uit de desbetreffende jurisdictie.

In tijden waarin sprake is van een bovenmatige ontwikkeling in de kredietcyclus wordt een bank dus, als ze in dat land actief is, verplicht om daarvoor haar contracyclische kapitaalbuffer op te bouwen. Wanneer het economische tij daarna zou keren, kan de bevoegde autoriteit in dat land vervolgens het bufferpercentage weer verlagen en op die manier banken toestaan om in te teren op het kapitaal dat ten behoeve van deze buffer wordt aangehouden. Voor banken die actief zijn in meerdere landen geldt het gewogen gemiddelde van die percentages als contracyclische kapitaalbuffer.

Infasering

Voor de contracyclische kapitaalbuffer geldt een minimaal ingroeipad, waarbij de maximale hoogte van de contracyclische kapitaalbuffer jaarlijks in stappen wordt verhoogd van 0,625% vanaf 1 januari 2016 tot 2,5% op 1 januari 2019. Artikel 160, zesde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten biedt lidstaten de mogelijkheid het ingroeipad te verkorten waardoor de buffers sneller kunnen worden ingefaseerd. In de wetgevingsbrief 2015 heeft DNB aangegeven het wenselijk te vinden als gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid. Met deze wijziging wordt, zoals eerder aangegeven in de reactie op deze brief, gehoor gegeven aan dit verzoek.

Op deze manier kan DNB, indien sprake zou zijn van een bovenmatige ontwikkeling in de kredietcyclus tussen nu en 1 januari 2019, de risico's hiervan voor Nederlandse banken beter adresseren. Bovendien zorgt snellere infasering ervoor dat banken de contracyclische kapitaalbuffers van andere jurisdicties in hogere mate moeten toepassen: indien een aangewezen autoriteit in een andere (lid)staat bijvoorbeeld een contracyclische kapitaalbuffer van maximaal 2,5% oplegt aan de banken die in die (lid)staat onder haar toezicht staan, dan is deze vervolgens ook van toepassing op de blootstellingen van Nederlandse banken die actief zijn in die (lid)staat. Gaat het om een buffer van hoger dan 2,5%, dan kan DNB (of de ECB) ervoor kiezen – overeenkomstig artikel 137 van de richtlijn kapitaalvereisten – deze over te nemen voor Nederlandse banken. Op deze manier kan een gelijk speelveld ontstaan tussen banken met dezelfde risicoblootstellingen, en worden Nederlandse banken beter beschermd tegen cyclische systeemrisico's in andere (lid)staten.

§ 2. Consultatie

Het ontwerpbesluit is in de periode van 8 mei 2016 tot en met 15 juni 2016 ter consultatie voorgelegd op de website www.internetconsultatie.nl. Naar aanleiding van de consultatie is één consultatiereactie ontvangen van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). De belangrijkste thema's in deze reactie betreffen de motivatie om de overgangperiode van de contracyclische kapitaalbuffer te verkorten, de relatie met Europese harmonisatie van regelgeving voor banken en de datum

¹³² Richtlijn 2013/36/EU (richtlijn kapitaalvereisten), artikel 136(4). Indien gerechtvaardigd op basis van bijzondere omstandigheden kan op basis van dit artikel ook een percentage hoger dan 2,5% worden vastgesteld.

¹³³ Zie: Aanbeveling van het Europees Comité voor Systeemrisico's van 18 juni 2014 inzake ESRB-richtsnoeren voor het vaststellen van anticyclische bufferpercentages (ECSR/2014/1).

¹³⁴ Zie artikel 5 van de verordening banktoezicht (SSM verordening).

van inwerkingtreding van een mogelijk hogere contracyclische kapitaalbuffer. Onderstaand zal op deze aspecten worden ingegaan.

De NVB vraagt zich af wat de reden is om de overgangperiode van de contracyclische kapitaalbuffer te verkorten en daarmee af te wijken van het eerder voorgestelde ingroeipad. Teneinde de risico's van een bovenmatige ontwikkeling in de kredietcyclus te mitigeren, is het wenselijk dat de mogelijkheid bestaat om – indien nodig – al voorafgaande aan 2019 een hogere contracyclische kapitaalbuffer op te kunnen leggen.

Het mogelijk maken van de optie om indien nodig een hogere contracyclische kapitaalbuffer op te leggen, wil overigens niet zeggen dat vastligt dat deze kapitaalbuffer voor banken ook daadwerkelijk omhoog gaat. Wel is het van belang dat dit instrument ten volle benut kan worden wanneer de situatie daar om vraagt. Het gebruik van de lidstaatoptie om de overgangperiode van de contracyclische kapitaalbuffer te verkorten, vormt volgens de NVB een afwijking van het principe om opties en discreties binnen de bankenunie terug te dringen. In antwoord hierop kan worden aangegeven dat de contracyclische kapitaalbuffer een macroprudentieel instrument is dat bij uitstek geschikt is om nationale macroprudentiële risico's te adresseren. Het werk dat de Europese toezichthouder (het SSM), de Europese Commissie en de lidstaten momenteel verrichten om de verschillende opties en discreties in bancaire regelgeving te harmoniseren, ziet dan ook niet op de macroprudentiële opties en discreties in de richtlijn kapitaalvereisten. Daarnaast is het relevant dat het hier gaat om een tijdelijke i.p.v. een permanente lidstaatoptie: vanaf 2019 zal sowieso sprake zijn van geharmoniseerde spelregels ten aanzien van de contracyclische kapitaalbuffer.

Tot slot merkt de NVB op dat de contracyclische kapitaalbuffer niet direct volledig kan worden opgelegd door DNB. Conform artikel 136, vijfde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten bepaalt de bevoegde autoriteit de datum van inwerkingtreding. Deze datum mag niet later dan twaalf maanden na de aankondiging van het besluit liggen. Indien de autoriteit de buffer binnen twaalf maanden wil opleggen, moet de autoriteit aangeven welke buitengewone omstandigheden hiertoe aanleiding geven. De passage die hierover in de nota van toelichting van de consultatieversie stond, is in lijn met de reactie van de NVB aangepast. Niet is bedoeld om op dit punt van de richtlijn af te wijken.

In het vierde lid van artikel 105 Bpr is het overgangsregime opgenomen van artikel 160 van de richtlijn kapitaalvereisten voor een drietal kapitaalbuffers, waaronder de contracyclische kapitaalbuffer. Met de onderliggende wijziging – die met ingang van 1 januari 2017 in werking treedt – is het overgangsregime niet langer van toepassing op de vaststelling van de hoogte van de contracyclische kapitaalbuffer ingevolge artikel 105b Bpr. Zodra op enig moment aanleiding bestaat tot het vaststellen van een contracyclische kapitaalbuffer overeenkomstig artikel 105b Bpr, is het door DNB (of de ECB)¹³⁵ bepaalde percentage (in principe tussen 0% en 2,5%) met ingang van een door DNB (of de ECB) nader te bepalen datum volledig van toepassing.¹³⁶ De

¹³⁵ Zie artikel 3:1a van de Wft, artikel 5 van de verordening bankentoezicht en het algemeen deel van de toelichting bij de uitvoeringswet verordening bankentoezicht; Kamerstukken II 2014/15, 34 049, nr. 3.

¹³⁶ Waarbij DNB (of de ECB) artikel 136, vijfde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten in acht neemt, en bij een ingangsdatum korter dan twaalf maanden na vaststelling en aankondiging van de buffer aangeeft welke omstandigheden aanleiding geven tot deze kortere infasering.

wijziging heeft, conform artikel 160, zevende lid, van de richtlijn kapitaalvereisten, alleen gevolgen voor de berekening van de contracyclische buffer voor banken en beleggingsondernemingen met zetel in Nederland.

Artikel 105a

De kapitaalconserveringsbuffer, bedoeld in artikel 105, eerste lid, onderdeel a, bedraagt tweehalf procent.

Artikel 105b

- 1. De contracyclische kapitaalbuffer, bedoeld in artikel 105, eerste lid, onderdeel b, is gelijk aan het overeenkomstig artikel 140 van de richtlijn kapitaalvereisten berekende gewogen gemiddelde van de contracyclischebufferpercentages die de betrokken bank of beleggingsonderneming dient toe te passen voor elke staat waar de relevante kredietblootstellingen van de onderneming gelegen zijn.**
- 2. De Nederlandsche Bank stelt elk kwartaal het contracyclischebufferpercentage vast voor in Nederland gelegen kredietblootstellingen, met inachtneming van artikel 136, tweede tot en met zesde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.**
- 3. Ten aanzien van kredietblootstellingen, gelegen in een andere lidstaat of een staat die geen lidstaat is, past de bank of beleggingsonderneming het contracyclischebufferpercentage toe dat door de ingevolge artikel 136, eerste lid, van de richtlijn kapitaalvereisten aangewezen autoriteit van de betrokken lidstaat of staat is vastgesteld. Indien in plaats of in afwijking daarvan door de Nederlandsche Bank een percentage is vastgesteld overeenkomstig artikel 139, tweede of derde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten of dat voortvloeit uit de toepassing van artikel 140, tweede of derde lid,¹³⁷ van de richtlijn, past de bank of beleggingsonderneming dat percentage toe.**
- 4. De Nederlandsche Bank maakt de door een bank of beleggingsonderneming ingevolge het tweede en derde lid toe te passen contracyclischebufferpercentages bekend door publicatie op haar website, met inachtneming van de artikelen 136, zevende lid, 137, tweede lid, en 139, vijfde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.**

Stb. 2014, nr. 303

De nieuwe artikelen 105a en 105b geven nadere uitwerking aan de kapitaalconserveringsbuffer en de contracyclische kapitaalbuffer. Artikel 105a implementeert artikel 129 van de richtlijn, waarin is bepaald dat een hoeveelheid tier 1-kernkapitaal ter grootte van 2,5 procent van de naar risico gewogen activa moet worden aangehouden ten behoeve van een kapitaalconserve-

¹³⁷ Art. I, onderdeel B van Stb. 2016, nr. 457 probeert de zinsnede "artikel 140, tweede en derde lid" te vervangen door "de artikelen 137, eerste lid, en 140, tweede en derde lid", maar slaagt daar niet in, omdat de te vervangen tekst luidt "artikel 140, tweede of derde lid". (red.)

ringsbuffer. Deze buffercomponent fungeert als een minimum voor de totale kapitaalbuffer die een bank of beleggingsonderneming moet aanhouden.

De contracyclische kapitaalbuffer (artikel 105b) dient om schommelingen in de kredietcyclus te kunnen opvangen, en wordt opgebouwd in tijden van hoogconjunctuur en afgebouwd in tijden van laagconjunctuur. Elke bank of beleggingsonderneming met zetel in Nederland die een contracyclische buffer moet aanhouden, berekent haar vereiste contracyclische buffer zelf. De berekeningswijze wordt voorgeschreven door de artikelen 130 en 140 van de richtlijn: het betreft een gewogen gemiddelde op basis van de geografische verdeling van de kredietblootstellingen van de betrokken onderneming. Dit is geregeld in artikel 105b, eerste lid.

Op grond van artikel 136, eerste lid, van de richtlijn moet per lidstaat een autoriteit worden aangewezen die het contracyclischebufferpercentage voor die lidstaat vaststelt. Met het tweede lid van artikel 105b wordt DNB aangewezen als de autoriteit die dit voor Nederland doet. Het percentage dient eenmaal per kwartaal te worden vastgesteld, conform de regels in artikel 136, tweede tot en met zesde lid, van de richtlijn. Dit laatste houdt in dat DNB aan de hand van relevante richtsnoeren van het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB) en kengetallen over de kredietverstrekking in Nederland eerst op kwartaalbasis een bufferrichtsnoer vaststelt, een beoordeling van de kredietcyclus in Nederland. Aan de hand daarvan, en met inachtneming van de richtsnoeren van de ESRB, stelt DNB vervolgens één contracyclischebufferpercentage vast voor alle in Nederland gelegen kredietblootstellingen. Dit percentage is niet alleen van toepassing op de kredietblootstellingen in Nederland van banken en beleggingsondernemingen met zetel in Nederland, maar ook van belang voor banken en beleggingsondernemingen met zetel buiten Nederland die in Nederland kredietblootstellingen hebben.

Het contracyclischebufferpercentage is een veelvoud van 0,25 procent en ligt in beginsel tussen 0 en 2,5 procent. Als de in aanmerking te nemen criteria daartoe aanleiding geven kan het percentage hoger worden vastgesteld dan 2,5 procent.

Het derde lid van artikel 105b heeft betrekking op kredietblootstellingen buiten Nederland. Daarvoor geldt in beginsel het door de desbetreffende aangewezen autoriteit bepaalde percentage. Uitzondering hierop is de situatie dat het buitenlandse percentage hoger is vastgesteld dan 2,5 procent van de risicogewogen activa. In dat geval geldt dit hogere percentage uitsluitend indien DNB heeft besloten dit percentage in aanmerking te laten komen overeenkomstig artikel 137 van de richtlijn. Doet zij dit niet, dan neemt de bank of beleggingsonderneming 2,5 procent als basis voor de berekening van de buffer voor de in die staat gelegen kredietblootstellingen. Als voor een derde land geen percentage is vastgesteld kan DNB het percentage vaststellen. Ook voor de kredietblootstellingen buiten Nederland dient rekening te worden gehouden met de richtsnoeren van de ESRB.

Om de vereiste contracyclische kapitaalbuffer te kunnen berekenen is het van belang dat de betrokken banken en beleggingsondernemingen op de hoogte zijn van de toe te passen bufferpercentages. Het vierde lid bepaalt daarom dat DNB deze percentages op haar website bekend maakt, voor zover van toepassing met inachtneming van de eisen die de richtlijn aan deze bekendmakingen stelt. Dat laatste houdt onder andere in dat DNB het ingevolge het tweede lid voor kredietblootstellingen in Nederland vastgestelde percentage met de nodige gegevens dient te motiveren en bijvoorbeeld ook het eerder genoemde

bufferrichtsnoer openbaar moet maken.

Stb. 2016, nr. 457

Het betreft een redactionele verduidelijking waarbij voortaan tevens expliciet wordt verwezen naar de in artikel 137, eerste lid, van de richtlijn kapitaalvereisten opgenomen mogelijkheid van erkenning van een door een buitenlandse bevoegde autoriteit vastgestelde contracyclische kapitaalbuffer van meer dan 2,5%, hoewel deze bepaling ook wordt genoemd in artikel 140 van de richtlijn.

Artikel 105c

1. De Nederlandsche Bank beoordeelt of banken en beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 3:62a, eerste lid, van de wet, alsmede Nederlandse financiële EU-moederholdings en Nederlandse gemengde financiële moederholdings:

a. als mondiaal systeemrelevant worden aangemerkt, aan de hand van de criteria, bedoeld in artikel 131, tweede lid, van de richtlijn kapitaalvereisten; of

b. als anderzins systeemrelevant worden aangemerkt, aan de hand van de volgende criteria:

1°. de omvang van de onderneming;

2°. de verwevenheid van de activiteiten, de activa, de passiva of de zeggenschap van de onderneming met andere financiële ondernemingen of andere partijen die hoofdzakelijk actief zijn op de financiële markten;

3°. de mate van vervangbaarheid van de dienstverlening van de onderneming;

4°. de belemmeringen die bestaan ten aanzien van de afwikkelbaarheid van de onderneming;

5°. de mate waarin een gedraging van de onderneming of van een derde ten aanzien van de onderneming op de financiële markten kan leiden tot gedragingen van andere partijen die actief zijn op de financiële markten.

2. De beoordeling ingevolge het eerste lid van de systeemrelevantie van een Nederlandse financiële EU-moederholding of Nederlandse gemengde financiële EU-moederholding vindt plaats op basis van de geconsolideerde financiële positie van de holding.

3. De Nederlandsche Bank voert de beoordeling, bedoeld in het eerste lid, ten minste jaarlijks uit. Onze Minister kan de Nederlandsche Bank op ieder moment verzoeken een beoordeling uit te voeren.

4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde criteria. Tevens kunnen bij ministeriële regeling aanvullende criteria worden vastgesteld in verband met de stabiliteit van het financiële stelsel.

Stb 2013, nr 537

In de artikelen 105c en 105d is de systeemrelevantiebuffer uitgewerkt. Nederland heeft zich in het kader van de Financial

Stability Board gecommitteerd om van instellingen die door de FSB wereldwijd systeemrelevant worden geacht (globally systemically important banks of G-SIBs) te eisen dat deze een kapitaalbuffer aanhouden in verband met hun systeemrelevantie. Artikel 131 van de richtlijn kapitaalvereisten geeft invulling aan deze kapitaalbuffer voor mondiaal systeemrelevante instellingen (MSI's). Bovendien laat datzelfde artikel ruimte aan de lidstaten eveneens systeemrelevantiebuffers te eisen van andere instellingen die door de nationale autoriteiten systeemrelevant worden geacht (andere systeemrelevante instellingen of ASI's). Eerder is reeds aangegeven dat het kabinet dergelijke eisen eveneens wil stellen aan banken die op nationaal niveau systeemrelevant worden geacht. De artikelen 105c en 105d geven invulling aan zowel de internationale verplichtingen als aan het nationale beleid rondom systeemrelevante banken, zoals beide ingekaderd door de richtlijn kapitaalvereisten.

Op grond van het eerste lid van artikel 105c beoordeelt de Nederlandsche Bank elke bank en beleggingsonderneming waarvoor het vereiste van een kapitaalbuffer op grond van artikel 3:62a, eerste lid, van de wet geldt, op de systeemrelevantie van die onderneming. Op grond van het tweede lid voert DNB de beoordeling uit eigen beweging ten minste jaarlijks uit, maar vaker indien zij dat nodig acht. Ook kan de minister van Financiën DNB verzoeken een beoordeling van een specifieke bank of beleggingsonderneming uit te voeren.

Bij de beoordeling worden de criteria in acht genomen die in de onderdelen van het eerste lid zijn omschreven. In onderdeel a wordt verwezen naar de criteria ten aanzien van MSI's zoals die zijn opgenomen in de richtlijn kapitaalvereisten. Deze beoordeling vindt plaats wanneer het gaat om instellingen waarvoor mondiale systeemrelevantie op basis van de MSI-criteria aan de orde is. Dat is alleen het geval bij de banken die zijn opgenomen in de lijst die jaarlijks wordt opgesteld door de FSB. In onderdeel b worden de criteria gegeven die gelden ten aanzien van ASI's in Nederland. De richtlijn geeft geen geharmoniseerde lijst met criteria voor het bepalen van ASI's. Wel bepaalt de richtlijn dat minimaal een van de criteria «omvang», «relevantie voor de economie van de Unie of van de lidstaat», «grensoverschrijdend belang» en «verwevenheid» moet worden toegepast. Nederland hanteert een lijst met criteria die nauw aansluit bij het kader dat voor MSI's geldt, met enkele aanvullende elementen daarin (te weten de belemmeringen voor de afwikkelbaarheid van de onderneming en de kans op gedragseffecten in de markt). Benadrukt wordt dat elk van de criteria in het eerste lid, onderdeel b, kan bestaan uit meerdere onderdelen die mede vorm geven aan de beoordeling van het criterium.

Het gaat dan ten eerste om aspecten die invulling geven aan de omvang van de onderneming, bijvoorbeeld in relatie tot andere actoren in het financiële stelsel: met name kan daarbij gedacht worden aan andere banken of beleggingsondernemingen. Ook de geografische verdeling van de activiteiten en rechtsverhoudingen van de onderneming kan in dit kader worden meegenomen. De omvang van de activa en posten buiten de balansstelling zal in elk geval een aangrijpingspunt zijn voor de beoordeling van dit criterium.

De verwevenheid van de onderneming met andere financiële ondernemingen of andere partijen die hoofdzakelijk actief zijn op de financiële markten is een tweede criterium. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om verwevenheid van de activiteiten (onder meer dienstverlening of het onderhouden van een infrastructuur), zeggenschap, activa of passiva. Dergelijke verwevenheid kan direct of indirect zijn. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan indirecte verwevenheid met andere banken via het

ex-post depositogarantiestelsel.

Het derde criterium betreft de zogenoemde vervangbaarheid. Het gaat hier om de mate waarin bepaalde activiteiten van de beoordeelde onderneming van een zodanige omvang of uniciteit zijn voor een bepaalde (deel-)markt dat die activiteiten niet of met moeite door andere partijen op die markt kunnen worden overgenomen. Gedacht kan hierbij worden aan onder meer het beheer van een financiële infrastructuur of kredietverlening aan bepaalde sectoren.

Het vierde criterium betreft de belemmeringen voor afwikkelbaarheid van de onderneming. Afwikkelbaarheid vertegenwoordigt de mate waarin een instelling op een ordelijke wijze kan worden geliquideerd als ze insolvent is, waarbij de continuïteit van de systeemrelevante activiteiten wordt gegarandeerd en de risico's voor de financiële stabiliteit en de belastingbetaler worden geminimaliseerd. Belemmeringen voor een dergelijke ordelijke afwikkeling van de betrokken onderneming vormen derhalve een aanvullend risico voor de stabiliteit van het financiële stelsel. Aanzienlijke belemmeringen voor ordelijke afwikkeling kunnen dan ook aanleiding zijn om de systeemrelevantie van de instelling hoger vast te stellen. De afwikkelbaarheid wordt momenteel ook op Europees niveau gezien, in het kader van het richtlijnvoorstel voor het herstel en de afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen. Met hetzelfde doel zijn de Nederlandse resolutieautoriteiten in samenwerking met de instellingen reeds bezig met de ontwikkeling van resolutieplannen.

Het vijfde criterium betreft de beoordeling van de mate waarin mogelijk gedragseffecten resulteren uit een doen of een nalaten van de financiële onderneming op de financiële markten of een doen of een nalaten van derden als gevolg van de situatie van de financiële onderneming. Een van de kanalen waarlangs besmetting naar financiële markten kan optreden, is via fire sales door de financiële onderneming zelf. Gedragingen van derden kunnen bijvoorbeeld gedragingen van kredietbeoordelaars, andere marktpartijen en consumenten zijn. De hier gegeven uitwerkingsvoorbeelden bij de criteria zijn overigens nadrukkelijk geen uitputtende opsomming van de in ogenschouw te nemen aspecten maar slechts een handvat voor de beoordeling door DNB.

Op grond van het derde lid kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toe te passen beoordelingscriteria. Ook kunnen aanvullende criteria worden vastgesteld, verband houdend met de stabiliteit van het financiële stelsel, die van belang blijken te zijn voor een juiste beoordeling van systeemrelevantie.

Stb. 2014, nr. 303

De aanpassingen van de artikelen 105c, eerste lid, en 105d, eerste lid, (onderdelen EE, punt 1, en FF, punt 1) hebben te maken met de omstandigheid dat ingevolge artikel 131, eerste lid, van de richtlijn een systeemrelevante instelling behalve een bank of beleggingsonderneming ook een financiële EU-moederholding of gemengde financiële EU-moederholding kan zijn. In de tekst van beide artikelen, zoals die luidde volgens het Wijzigingsbesluit financiële markten 2014, was daarmee nog geen rekening gehouden. Het gevolg is dat DNB ook deze holdings, voor zover ze hun zetel in Nederland hebben, dient te beoordelen op systeemrelevantie. In het geval van holdings vindt de beoordeling plaats op groepsniveau. Dit blijkt uit het nieuwe tweede lid van artikel 105c.

Wanneer een holding als mondiaal systeemrelevant is aangemerkt vloeit daaruit, nog steeds ingevolge de richtlijn (artikel 131, vierde lid) de verplichting voort om een systeemrelevantie-

buffer (MSI-buffer) aan te houden; het opleggen van een ASI-buffer aan een anderszins systeemrelevante instelling is een bevoegdheid van de nationale toezichthouder (artikel 131, vijfde lid, van de richtlijn). In het geval van een systeemrelevante holding dient de (eventueel van toepassing zijnde of opgelegde) systeemrelevantiebuffer te worden aangehouden door de banken en beleggingsondernemingen die deel uitmaken van de desbetreffende groep.

De aanpassingen in de onderdelen EE, punt 2, en FF, punt 2, houden in dat in de artikelen 105c en 105d kortweg naar de, inmiddels in de Wft gedefinieerde, richtlijn kapitaalvereisten wordt verwezen.

Artikel 105d

1. **De systeemrelevantiebuffer is van toepassing op banken en beleggingsondernemingen die ingevolge artikel 105c als systeemrelevant zijn aangemerkt. Indien de Nederlandse Bank een Nederlandse financiële EU-moederholding of Nederlandse gemengde financiële EU-moederholding als systeemrelevant heeft aangemerkt, is de systeemrelevantiebuffer van toepassing op de banken en beleggingsondernemingen die dochteronderneming van die holding zijn, op basis van de geconsolideerde financiële positie van de holding.**
2. **De Nederlandse Bank stelt de vereiste omvang van de systeemrelevantiebuffer vast. Deze buffer bedraagt een, anderhalf of twee procent, al naar gelang de mate waarin, gelet op de criteria, bedoeld in artikel 105c, eerste lid, naar het oordeel van de Nederlandse Bank het risico bestaat dat de situatie waarin de als systeemrelevant aangemerkte onderneming op enig moment zou kunnen komen te verkeren, de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar kan brengen. Indien de onderneming als mondiaal systeemrelevant is aangemerkt, kan de vereiste omvang van de buffer overeenkomstig artikel 131, negende tot en met elfde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten en met inachtneming van artikel 131, veertiende tot en met zeventiende lid, van de richtlijn tevens worden vastgesteld op tweeënhalf of drieënhalf procent.**
3. **De Nederlandse Bank stelt ten minste dertig dagen voordat zij een besluit tot vaststelling van een systeemrelevantiebuffervereiste als bedoeld in het tweede lid neemt, Onze Minister op de hoogte van haar voornemen. Hetzelfde geldt ten aanzien van het voornemen tot wijziging of intrekking van een zodanig besluit. De verplichting tot kennisgeving aan Onze Minister is niet van toepassing indien de Europese Centrale Bank de bevoegdheid, bedoeld in het tweede lid, uitoefent.**

Stb 2013, nr 537

Een bank of beleggingsonderneming die door DNB als systeemrelevant is aangemerkt dient een, eveneens door DNB vast te stellen, systeemrelevantiebuffer aan te houden. Aangezien de systeemrelevantiebuffer de risico's vanwege de systeemrelevantie beoogt te mitigeren, is de hoogte van de buffer afhankelijk van de inschatting van die risico's door DNB. DNB vertaalt

die risico-inschatting op grond van het tweede lid naar een systeemrelevantiebuffervereiste. Het besluit tot vaststelling van het buffervereiste vermeldt zowel de gronden waarop het besluit rust als welke omvang de systeemrelevantiebuffer moet hebben. Het besluit is niet beperkt in zijn geldingsduur en is derhalve van toepassing totdat het wordt ingetrokken of totdat ze wordt opgevolgd door een nieuw besluit.

Niet op elke beoordeling door DNB volgt een besluit. DNB heeft de bevoegdheid, maar niet de plicht om een besluit te nemen waarin aan een beoordeelde bank of beleggingsonderneming een systeemrelevantiebuffervereiste wordt opgelegd. Uitsluitend ten aanzien van een op grond van artikel 105c als systeemrelevant aangemerkte onderneming zal DNB een besluit nemen. De bevoegdheid om een besluit te nemen, impliceert tevens de bevoegdheid tot wijziging of intrekking van dat besluit. Bij de vaststelling van de omvang van de systeemrelevantiebuffer gaat het om de inschatting door DNB van het risico dat de situatie van de onderneming op enig moment de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou kunnen brengen.

De omvang van de systeemrelevantiebuffer kan in beginsel 1%, 1,5% of 2% van de naar risico gewogen activa (rwa) van de instelling bedragen. Indien de instelling een mondiaal systeemrelevante instelling is, en uit dien hoofde het beoordelingskader bedoeld in artikel 105c, eerste lid, onderdeel a, van toepassing is, kan de systeemrelevantiebuffer vanwege die mondiale systeemrelevantie overeenkomstig artikel 131, negende tot en met elfde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten ook worden vastgesteld op 2,5 of 3,5%. De beoordeling op mondiale systeemrelevantie staat mede in het licht van de verbintenis die Nederland op zich heeft genomen om de in FSB-verband vastgestelde lijst met wereldwijd systeemrelevante banken waar nodig op Nederlandse banken toe te passen. In de praktijk beoordeelt DNB op hetzelfde moment de mondiale en de «andere» (lees: nationale) systeemrelevantie van de instelling. Een buffer uit hoofde van de «andere» systeemrelevantie (ASI-buffer) wordt niet opgeteld bij de MSI-buffer omdat beide buffers immers hetzelfde risico adresseren, zij het op verschillende schaal. Aangezien de nationale systeemrelevantie van een instelling anders kan zijn gewaardeerd dan de mondiale, bepaalt artikel 131, veertiende tot en met zeventiende lid, van de richtlijn dat in dat geval de hoogste van beide buffers van toepassing is. Het ligt in de rede dat DNB, wanneer op een bank of beleggingsonderneming zowel een ASI-buffer als een MSI-buffer van toepassing is, in haar besluit tot vaststelling van de systeemrelevantiebuffer aangeeft dat de hoogste van de twee buffervereisten geldt die volgen uit de beoordeling van de nationale en de mondiale situatie.

In het derde lid is bepaald dat DNB de minister informeert over het voornemen een systeemrelevantiebuffervereiste aan een bank of beleggingsonderneming op te leggen, te wijzigen of in te trekken en daarbij voor zover relevant de hoogte van de vereiste buffer vermeldt. Dit houdt verband met het belang dat ook de Staat heeft bij het opleggen van een systeemrelevantiebuffervereiste, aangezien dit buffervereiste de kans kleiner maakt dat de Staat ten aanzien van die bank of beleggingsonderneming zou moeten interveniëren. Het betreft hier informatie die de toezichthouder en de minister in het kader van de stabiliteit van het financiële stelsel die mogelijk is op grond van artikel 1:90, vijfde lid, van de Wft. Dat een systeemrelevantiebuffervereiste is opgelegd, alsmede de hoogte daarvan, is overigens informatie die de betrokken onderneming in haar financiële verslaggeving zal moeten vermelden en vanaf dat moment betreft het publieke informatie. Op grond van de open-

baarmakingsverplichtingen in de verordening kapitaalvereisten moet de betrokken onderneming daarin mede de gegevens opnemen die ten grondslag liggen aan de bepaling van haar systeemrelevantiestatus.

Stb. 2014, nr. 303

Zie de toelichting bij art. 105c (*red.*).

Stb. 2015, nr. 296

Vanwege de opname van de schakelbepaling in artikel 3:1a van de Wft (zie algemeen deel van de toelichting) behoeft artikel 105d van het Bpr aanpassing. Daarin is nu opgenomen dat de Minister van Financiën door DNB op de hoogte wordt gesteld van een voornemen om een systeemrelevantiebuffervereiste vast te stellen, te wijzigen of in te trekken. Deze plicht tot kennisgeving aan de Minister kan echter niet aan de ECB worden opgelegd wanneer zij in de plaats treedt van DNB op grond van de schakelbepaling. Daarom is het artikel zo gewijzigd dat de plicht tot kennisgeving aan de Minister alleen voor DNB geldt.

Artikel 105e

De Nederlandsche Bank kan met inachtneming van de artikelen 133 en 134 van de richtlijn kapitaalvereisten regels stellen ten aanzien van de systeemrisicobuffer, bedoeld in artikel 105, eerste lid, onderdeel d.

Stb. 2014, nr. 303

De systeemrisicobuffer, bedoeld in artikel 105, eerste lid, onderdeel d, kan worden ingezet om langetermijn-, niet-cyclische systeemrisico's of macroprudentiële risico's te adresseren die niet door de verordening worden bestreken. Het al dan niet implementeren van de bevoegdheid om deze buffer op te leggen is een lidstaatoptie. Nederland maakt daar gebruik van (artikel 105e).

DNB zal vaststellen in welke gevallen een bank of beleggingsonderneming een systeemrisicobuffer moet aanhouden, en hoeveel extra kapitaal moet worden aangehouden. Op die manier wordt bewerkstelligd dat het risico van een verstoring in het financiële stelsel, met als mogelijk gevolg negatieve consequenties voor het financiële stelsel en de reële economie, wordt verkleind. De aard van de systeemrisicobuffer brengt met zich dat DNB in verband met verschillende risico's, meerdere onderscheiden systeemrisicobuffervereisten kan vaststellen. Afhankelijk van het risicoprofiel van hetzij een subset van, hetzij alle banken en beleggingsondernemingen, zullen de individuele instellingen al dan niet gehouden zijn om aan het betreffende systeemrisicobuffervereiste te voldoen.

De richtlijn voorziet in een systeem van notificaties van een voorgenomen systeemrisicobuffervereiste aan de Europese Commissie, de EBA, de ESRB en de relevante buitenlandse toezichthouders. Wanneer een buffervereiste wordt voorgesteld van meer dan 3 procent, is in bepaalde gevallen goedkeuring door de Europese Commissie vereist; in de andere gevallen is bij een buffervereiste van 3 procent of hoger een pas-toe-of-leg-uit-procedure van kracht.

In de richtlijn is tevens een systeem opgenomen van optionele erkenning van een buitenlandse systeemrisicobuffer. Als een door een buitenlandse toezichthouder vastgesteld systeemrisicobuffervereiste aangrijpt bij de in dat buitenland gelokaliseerde activa, kan DNB overgaan tot erkenning van dat buitenlandse systeemrisicobuffervereiste voor de desbetreffende activa van banken en beleggingsondernemingen met zetel in Nederland. Andersom geldt dat, indien DNB een systeemrisicobuffervereis-

te heeft vastgesteld dat aangrijpt bij in Nederland gelokaliseerde activa, dat vereiste in beginsel uitsluitend van toepassing is op banken en beleggingsondernemingen met zetel in Nederland. Indien een buitenlandse toezichthouder tot erkenning van dat buffervereiste overgaat, wordt dat vereiste ook van toepassing op de in Nederland gelokaliseerde activa van de instellingen met zetel in het desbetreffende buitenland. Ook hierbij is een rol voor de ESRB en de Europese Commissie weggelegd, met het oog op het bewaken van de balans tussen internemarktargumenten en macroprudentieelrisico-argumenten.

Artikel 105f

- 1. De vereiste omvang van de kapitaalbuffer, bedoeld in artikel 105, wordt gedekt door tier 1-kernkapitaal als bedoeld in artikel 50 van de verordening kapitaalvereisten.**
- 2. Het tier 1-kernkapitaal dat wordt aangehouden ter dekking van de kapitaalbuffer dient niet tevens ter dekking van de minimumomvang van het toetsingsvermogen ingevolge artikel 59, derde lid.**

Stb 2013, nr 537

Artikel 105f bepaalt dat de kapitaalbuffer moet worden aangehouden in de vorm van kapitaal zoals gedefinieerd in de verordening kapitaalvereisten.

In het tweede lid is opgenomen dat de vermogensbestanddelen die de kapitaalbuffer vormen, niet tevens mogen worden ingezet voor de minimumomvang van het toetsingsvermogen. De beperking in het tweede lid verbiedt ook meteen de tegenovergestelde situatie. Vermogensbestanddelen die ingezet worden voor de minimumomvang van het toetsingsvermogen, kunnen niet tevens worden ingezet voor de kapitaalbuffer.

Stb. 2014, nr. 303

De aanpassing van artikel 105f, eerste lid, is van redactionele aard. De aanpassing van het tweede lid is nodig in verband met de wijziging van artikel 59 en het vervallen van artikel 60.

§ 10a.2. Overige bepalingen inzake de kapitaalbuffer

Stb. 2014, nr. 303

Dit onderdeel breidt hoofdstuk 10A uit met een nieuwe paragraaf 10A.2. Artikel 105g dient ter uitvoering van artikel 3:62b van de wet. Indien een bank of beleggingsonderneming een tekort heeft in haar kapitaalbuffer, is het haar op grond van artikel 3:62b van de wet in beginsel niet toegestaan om de in dat artikel bedoelde uitkeringen of uitbetalingen te doen. In artikel 105g, eerste lid, wordt een uitzondering van dat verbod gegeven. Een uitkering of uitbetaling mag plaatsvinden tot ten hoogste het maximaal uitkeerbaar bedrag, bedoeld in artikel 141, tweede lid, van de richtlijn. Dit bedrag dient te worden berekend overeenkomstig artikel 141, vierde lid, van de richtlijn. Een bank of beleggingsonderneming die voornemens is een uitkering, toekenning of betaling als hier bedoeld te doen, dient DNB van dat voornemen in kennis te stellen. Daarbij zij opgemerkt dat kennisgeving alleen niet voldoende is als de uitkering of uitbetaling een handeling vormt, leidend tot een vermindering van het eigen vermogen, als bedoeld in artikel 77 van de verordening. In dat geval is de voorafgaande toestemming van DNB vereist. In alle gevallen dient de bank of beleggingsonderneming de gegevens, bedoeld in artikel 141, achtste lid, van de richtlijn te overleggen. Het gaat dan om gegevens over het aanwezige kapitaal, de winst, het maximaal uitkeerbaar bedrag

en de uitkeerbare winst en de beoogde bestemming daarvan. Indien een bank of beleggingsonderneming waarvoor een kapitaalbuffervereiste geldt, op enig moment niet voldoet aan dit vereiste, moet zij op grond van artikel 3:62a, derde lid, van de wet direct DNB van dit feit in kennis stellen. Ingevolge artikel 105h dient de kennisgeving tevens een berekening te bevatten van het maximaal uitkeerbaar bedrag.

In artikel 105i is het kapitaalconserveringsplan uitgewerkt waaraan in artikel 3:62a, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de wet wordt gerefereerd. Een kapitaalconserveringsplan moet worden ingediend bij de toezichthouder in beginsel binnen vijf werkdagen na de kennisgeving van de situatie waarin de betrokken onderneming niet langer voldoet aan de ingevolge artikel 3:62a, eerste lid, van de wet, op haar toepasselijke vereisten. Hetgeen in het eerste lid, onderdeel a van dit artikel een balansverwachting wordt genoemd, staat in jaarrekeningtermen bekend als een «forecast balance sheet». De toezichthouder beoordeelt het ingediende plan, dat vervolgens deel gaat uitmaken van de bestaande toezichtsverhouding tussen DNB en de onderneming. Indien DNB van oordeel is dat het plan niet aannemelijkerwijs op adequate wijze de kapitaalbuffers zal kunnen herstellen, legt zij de betrokken onderneming een herstelverplichting op, zoals bepaald in artikel 3:62a, vijfde lid, tweede volzin, van de wet.

Artikel 105g

- 1. Onverminderd artikel 77 van de verordening kapitaalvereisten kan een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:62b, tweede lid, van de wet, in afwijking van dat artikel de bedoelde uitkeringen, toekenningen of betalingen doen, ter grootte van ten hoogste het maximaal uitkeerbare bedrag, berekend overeenkomstig artikel 141, vierde lid, van de richtlijn kapitaalvereisten. Artikel 4 is van overeenkomstige toepassing.**
- 2. Van het voornemen tot het doen van een uitkering, toekenning of betaling als bedoeld in het eerste lid geeft de betrokken onderneming kennis aan de Nederlandsche Bank, onder overlegging van de gegevens, bedoeld in artikel 141, achtste lid, van de richtlijn kapitaalvereisten.**

Artikel 105h

De kennisgeving, bedoeld in artikel 3:62a, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de wet, vermeldt tevens het maximaal uitkeerbare bedrag, bedoeld in artikel 105g, eerste lid, zoals berekend door de bank of beleggingsonderneming.

Artikel 105i

- 1. Het kapitaalconserveringsplan, bedoeld in artikel 3:62a, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de wet, bevat:**
  - a. een schatting van de inkomsten en uitgaven en een balansverwachting;**
  - b. een beschrijving van de maatregelen die de betrokken onderneming voornemens is te nemen om haar toetsingsvermogen te vergroten;**
  - c. een plan en tijdspad om het toetsingsvermogen te vergroten opdat de onderneming**

voldoet aan het ingevolge artikel 3:62a, eerste lid, van de wet op de onderneming toepasselijke kapitaalbuffervereiste;
d. andere informatie die noodzakelijk is voor een adequate beoordeling van het kapitaalconserveringsplan.

- 2. De Nederlandsche Bank kan nadere regels stellen met betrekking tot de informatie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d.**

Hoofdstuk 11 Liquiditeit

Stb. 2006, nr. 519

Hoofdstuk 11 bevat regels met betrekking tot de liquiditeit van beleggingsinstellingen waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers vrij worden ingekocht of terugbetaald (hierna: open-end beleggingsinstellingen), clearinginstellingen en kredietinstellingen met zetel in Nederland.

In artikel 3:63, tweede lid, van de wet is de grondslag gegeven voor hoofdstuk 11 van dit besluit.

De artikelen 3:64, 3:65 en 3:66 van de wet verklaren deze grondslag van overeenkomstige toepassing op bepaalde financiële ondernemingen met een zetel in een andere lidstaat respectievelijk een staat die geen lidstaat is en een niet-aangegeven staat.

In de sectorale regelgeving waren de regels betreffende liquiditeit van kredietinstellingen voor banken te vinden in de Regels aan kredietinstellingen in het belang van hun liquiditeit en beleidsregels met betrekking tot het verlenen van een ontheffing van de regels inzake liquiditeit (Regeling liquiditeit)¹³⁸ en voor elektronischgeldinstellingen in de Regeling elektronisch-geldinstellingen¹³⁹. De regels betreffende de liquiditeit van open-end beleggingsinstellingen waren te vinden in het Btb 2005 en de Rptb van DNB. Dit besluit beoogt geen inhoudelijke wijzigingen door te voeren ten opzichte van bovenstaande regelingen.

Omdat de liquiditeitsrisico's voor clearinginstellingen voor een groot deel aansluiten bij de risico's voor banken, worden in dit besluit de regels voor clearinginstellingen gelijk gesteld met de regels voor banken.

In dit besluit zijn specifieke eisen voor de verschillende soorten financiële ondernemingen opgenomen. Deze inhoudelijke splitsing komt voort uit de gedachte dat er op het gebied van liquiditeit aan open-end beleggingsinstellingen andere eisen moeten worden gesteld dan aan kredietinstellingen.

Voor open-end beleggingsinstellingen betekent dit meer specifiek dat instellingen een normaal aanbod van rechten van deelneming moeten kunnen opvangen.

Voor kredietinstellingen betekent dit dat instellingen op elk moment in staat moet kunnen zijn om te voldoen aan hun kortetermijn betalingsverplichtingen.

Voor kredietinstellingen is een onderscheid aangebracht tussen de regels voor banken en elektronischgeldinstellingen. De elektronischgeldinstellingen zullen moeten kunnen voldoen aan de vraag van de klanten om het elektronisch geld om te zetten in geld. Over het algemeen zal de vraag niet zo groot zijn, maar dit kan ook anders zijn, bijvoorbeeld als de elektronischgeldinstelling reputatieschade lijdt.

Banken daarentegen hebben ook middelen uitstaan die niet direct opvraagbaar zijn en de mogelijke betalingsverplichtingen zijn dan ook beter in te schatten.

De opbouw van hoofdstuk 11 is als volgt. In het eerste artikel is voor iedere financiële onderneming waar dit besluit betrekking op heeft de algemene norm neergelegd waaruit blijkt waaraan moet worden voldaan wil er sprake zijn van voldoende liquiditeit. In de verdere artikelen is deze algemene norm voor iedere specifieke financiële onderneming verder uitgewerkt.

§ 11.1. Minimumomvang liquiditeit Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:63, tweede lid, van de wet

Artikel 106

De liquiditeit van een bank, clearinginstelling, kredietunie of icbe als bedoeld in artikel 3:63, eerste lid, 3:64 of 3:65 van de wet is voldoende, indien de aanwezige liquiditeit, bedoeld in artikel 111 of 112, ten minste gelijk is aan de ingevolge artikel 108, onderscheidenlijk artikel 109, vereiste liquiditeit.

Stb. 2006, nr. 519

De liquiditeit, bedoeld in artikel 3:63, eerste lid, moet voldoende zijn in verhouding tot de liquiditeitsrisico's waaraan een instelling bloot staat. De achterliggende gedachte is om het liquiditeitsrisico zoveel mogelijk te beperken door te zorgen dat de aanwezige liquide middelen in ieder geval even groot zijn als de maximaal te verwachten verplichtingen die ten laste kunnen komen van de liquide middelen. Deze te verwachten verplichtingen worden aangeduid als de vereiste liquiditeit. Voor de financiële ondernemingen die onderworpen zijn aan liquiditeitstoezicht, betekent dit dus dat zij een aanwezige liquiditeit moeten hebben die ten minste gelijk is aan de vereiste liquiditeit.

Voor banken was deze systematiek vastgelegd in artikel 2, eerste lid, van de Regeling liquiditeit. De vereiste liquiditeit kan worden beschouwd als de minimumomvang van de liquiditeit. De berekening hiervan is verschillend per soort onderneming en staat omschreven in paragraaf 11.2. Ook de berekening van de aanwezige liquiditeit – met andere woorden hoe de daadwerkelijke liquiditeit wordt samengesteld – verschilt per soort onderneming. De samenstelling van de aanwezige liquiditeit is uitgewerkt in paragraaf 11.3.

Bij de berekening van de aanwezige en vereiste liquiditeit voor banken en clearinginstellingen moet, naast de bepalingen uit de paragrafen 11.2 en 11.3 ook rekening worden gehouden met de keuzes uit artikel 107.

Via artikel 3:276, derde lid, van de wet is de berekening van de liquiditeit voor banken die in dit artikel wordt omschreven van toepassing op concernniveau op het moment dat de regels uit het eerste of tweede lid van dit wetsartikel van toepassing zijn, dus als het gaat om groepstoezicht. Het binnenlandse en buitenlandse bedrijf van de groep wordt op deze wijze in de liquiditeitstoetsing betrokken.¹⁴⁰

Stb 2011, nr 672

Het ILAAP is het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process dat door instellingen moet worden opgesteld, ingericht en toegepast om de liquiditeit van de onderneming te beheren als onderdeel van de beheerste en integere bedrijfsvoering. Voor beleggingsondernemingen gelden geen kwantitatieve liquiditeitseisen. DNB evalueert periodiek of de processen aansluiten bij de specifieke kenmerken van de onderneming, of de onderneming deze processen goed toepast en ten slotte of er voldoende liquiditeit van de juiste kwaliteit aanwezig is.

Uit de evaluatie van de uitkomsten van het ILAAP van een

¹³⁸ Stcrt. 2004, 118; in het Handboek Wtk nr. 4101.

¹³⁹ Stcrt. 2002, 121; in het Handboek Wtk nr. 4401.

¹⁴⁰ Bij nota van wijziging zal in de wet een bepaling worden opgenomen waardoor banken in een groep hun liquiditeit op geconsolideerde basis kunnen berekenen. Het toezicht op de individuele banken wordt dan vervangen door geconsolideerd toezicht en de regels uit dit besluit zijn dan van overeenkomstige toepassing op het toezicht op geconsolideerde basis.

banken kan volgen dat DNB (en mogelijk ook de bank zelf) van oordeel is dat de liquiditeit van een bank, berekend overeenkomstig Hoofdstuk 11 Bpr onvoldoende is. Dit betekent per definitie dat de liquiditeit (berekend als de aanwezige liquiditeit, bedoeld in artikel 111 Bpr) ten minste gelijk moet zijn aan de vereiste liquiditeit, bedoeld in artikel 108 Bpr. De formulering van «voldoende liquiditeit» beperkt de mogelijkheden om de uitkomsten van het ILAAP in de liquiditeit te verwerken. Hiertoe is artikel 106 aangepast.

Stb. 2014, nr. 303

Het gewijzigde artikel 106 brengt tot uitdrukking dat de liquiditeitsvoorschriften in hoofdstuk 11 betrekking hebben op de volgende categorieën ondernemingen met zetel in Nederland: banken, clearinginstellingen en icbe's waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald. De voorschriften houden in dat de aanwezige liquiditeit van de betrokken ondernemingen te minste gelijk dient te zijn aan de vereiste liquiditeit.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de artikelen in het Bpr met betrekking tot de liquiditeitsregels voor banken – in aangepast vorm – ook gelden voor kredietunies.

Artikel 106a

1. **Het vereiste van voldoende liquiditeit ingevolge de artikelen 3:63, 3:64 en 3:65 van de wet is van toepassing op beleggingsondernemingen als bedoeld in die artikelen, indien zij beleggingsdiensten verlenen als bedoeld in onderdeel e van de definitie van verlenen van een beleggingsdienst in artikel 1:1 van de wet of beleggingsactiviteiten verrichten als bedoeld in onderdeel a van de definitie van verrichten van een beleggingsactiviteit in artikel 1:1 van de wet.**
2. **Aan het vereiste, bedoeld in het eerste lid, is voldaan indien de beleggingsonderneming voldoet aan de liquiditeitsvereisten ingevolge deel 6 van de verordening kapitaalvereisten, dat van overeenkomstige toepassing is op beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 3:65 van de wet waarop het eerste lid van toepassing is.**

Stb. 2014, nr. 303

Op grond van de verordening dienen beleggingsondernemingen die een vergunning hebben om de in de punten 3 en 6 van bijlage I, deel A, bij Richtlijn 2004/39/EG vermelde beleggingsdiensten en -activiteiten te verrichten te voldoen aan de bepalingen inzake het liquiditeitsdekkingsvereiste, bedoeld in artikel 412 van de verordening. Deze bepalingen worden overeenkomstig artikel 460, tweede lid, van de verordening gefaseerd ingevoerd met ingang van 2015. Op dat moment zal ook artikel VIII van de Implementatiewet in werking treden, waardoor beleggingsondernemingen in de zin van de verordening, die beleggingsdiensten verlenen of beleggingsactiviteiten verrichten in Nederland, onder de reikwijdte van artikel 3:63 van de wet gaan vallen.

Het nieuwe artikel 106a bepaalt nader op welke van deze beleggingsondernemingen artikel 3:63 van de wet van toepassing is, overeenkomstig het bepaalde in dat artikel. Hierbij wordt

aangesloten bij de reikwijdte van de liquiditeitsvereisten in de verordening. Het artikel vult het nationale liquiditeitsvereiste voor beleggingsondernemingen in met een verwijzing naar de liquiditeitsvoorschriften in de verordening. Als gevolg daarvan geldt voor de hierboven bedoelde beleggingsondernemingen een liquiditeitsdekkingsvereiste dat oploopt van 60% in 2015 tot 100% in 2018. Op grond van artikel 6, vierde lid, van de verordening kapitaalvereisten heeft DNB de bevoegdheid om afhankelijk van de aard, omvang en complexiteit van de beleggingsonderneming, aan een beleggingsonderneming ontheffing te verlenen van het liquiditeitsdekkingsvereiste. Voor beleggingsondernemingen met zetel in een derde land wordt daarbij deel 6 van de verordening met de liquiditeitsvoorschriften van overeenkomstige toepassing verklaard, met inbegrip van de hiervoor genoemde ontheffingsmogelijkheid en de in de verordening opgenomen rapportageverplichtingen.

Artikel 107

1. **Het is een bank, clearinginstelling of kredietunie als bedoeld in artikel 3:63, 3:64 of 3:65 van de wet toegestaan om:**
  - a. **zowel de te ontvangen rente bij de aanwezige liquiditeit als de te betalen rente bij de vereiste liquiditeit mee te rekenen;**
  - b. **dochtermaatschappijen en bijkantoren die elk minder dan één procent uitmaken van het balanstotaal niet te betrekken bij de liquiditeitsberekeningen, indien ten minste 95 procent van het totale geconsolideerde balanstotaal wordt betrokken in de berekening;**
  - c. **middelrijke deelnemingen en bijkantoren van deelnemingen waarbij geen sprake is van, in verhouding tot de bank of clearinginstelling als geheel, grote liquiditeitsbehoefte terwijl de liquiditeitsvoorziening ervan in belangrijke mate afhankelijk is van de moederonderneming onderscheidenlijk het hoofdkantoor, niet te betrekken bij de liquiditeitsberekeningen; of**
  - d. **een liquiditeitstekort in convertibele of inconvertibele valuta's te compenseren met een overschot in convertibele valuta's, voor zover afkomstig uit een land van waaruit vrije overdracht van liquiditeiten mogelijk is.**
2. **Indien een bank of clearinginstelling kiest voor toepassing van het eerste lid, onderdeel b of c, betreft zij de intragroepstransacties in de berekening van de liquiditeit.**
3. **De Nederlandsche Bank stelt nadere regels betreffende de valuta's die voor de toepassing van dit hoofdstuk als convertibel aangemerkt worden.**

Stb. 2006, nr. 519

In dit artikel zijn een paar keuzes opgenomen voor de bank of clearinginstelling. De keuzes waren verspreid opgenomen in de Regeling liquiditeit.

Bij onderdeel a is de mogelijkheid opgenomen om óf zowel de te ontvangen als de te betalen rente mee te tellen bij de aanwezige respectievelijk vereiste liquiditeit óf geen van beiden mee te nemen. Dit was ook al een mogelijkheid op grond van artikel 3, vierde lid, respectievelijk 4, tweede lid, van de Regeling liquidi-

teit. Als alleen de te ontvangen rente zou worden meegerekend bij de aanwezige liquiditeit, zou dit een vertekend beeld opleveren. Als de bank of clearinginstelling zelf ook rente moet betalen, zullen daar immers ook liquide middelen tegenover moeten staan.

De keuzes uit de onderdelen b en c zijn relevant als de berekening van de liquiditeit op geconsolideerde basis plaatsvindt. Zij zijn terug te vinden in artikel 7 respectievelijk 6 van de voorheen geldende Regeling liquiditeit en zijn bedoeld om onnodige rapportage-inspanning weg te nemen. Onderdeel c laat enige ruimte voor beoordeling aan de bank of clearinginstelling. Het ligt echter voor de hand dat DNB beleidsregels stelt om aan te geven wanneer er geen sprake is van "grote liquiditeitsbehoefte" bij middelrijke deelnemingen en bijkantoren van deelnemingen. De mogelijkheid uit onderdeel d was voorheen geregeld in artikel 9, tweede lid, van de Regeling liquiditeit.

Het tweede lid zorgt ervoor dat als in een groep op grond van de onderdelen b en c bepaalde entiteiten uit een groep niet worden meegenomen in de rapportage dat de intragroepstransacties

met deze entiteiten wel in de rapportage worden betrokken. Zo kan worden bekeken of de liquiditeitspositie niet gunstiger wordt voorgesteld dan zij daadwerkelijk is door de onderdelen b en c toe te passen.

Stb 2013, nr 537

Zie de toelichting bij art. 1, "convertibele valuta" (*red.*).

Stb 2013, nr 537

Abusievelijk is een wijziging in de Wft niet doorgevoerd in het besluit. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de artikelen in het Bpr met betrekking tot de liquiditeitsregels voor banken – in aangepast vorm – ook gelden voor kredietunies.

§ 11.2. Berekening van de minimumomvang van de liquiditeit

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:63, tweede lid, van de wet

Artikel 108

- 1. De vereiste liquiditeit van een bank of clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:63, 3:64 of 3:65 van de wet bedraagt de som van de gewogen uitgaande kasstromen op basis van de kalenderposten, vermeerderd met de niet in de vervalkalender opgenomen gewogen toevertrouwde middelen en overige posten die opgevraagd kunnen worden of tot een betalingsverplichting kunnen leiden, gedurende de weekperiode respectievelijk de maandperiode.**
- 2. De vereiste liquiditeit van een kredietunie als bedoeld in artikel 3:63 van de wet bedraagt de som van de gewogen uitgaande kasstromen op basis van de kalenderposten, vermeerderd met de niet in de vervalkalender opgenomen gewogen toevertrouwde middelen en overige posten die opgevraagd kunnen worden of tot een betalingsverplichting kunnen leiden, gedurende de maandperiode.**

3. De Nederlandsche Bank stelt regels met betrekking tot de in het eerste en tweede lid bedoelde posten en de weging daarvan.

Stb. 2006, nr. 519

De vereiste liquiditeit voor banken is gebaseerd op artikel 4, eerste lid, van de Regeling liquiditeit.

De in het tweede lid genoemde posten en wegingspercentages waren opgenomen in de bijlage bij de Regeling liquiditeit en worden ook nu geregeld in toezichthouderregels.

De vereiste liquiditeit moet voor zowel de weekperiode als de maandperiode in acht worden genomen en geeft het bedrag weer dat in die periode tot een betalingsverplichting, en dus een afvloeiing van liquiditeit, kan leiden.

Met de overige posten die opgevraagd kunnen worden, bedoeld in het eerste lid, worden bedoeld de verplichtingen die niet in de vervalkalender zijn opgenomen, maar die wel liquiditeit kunnen wegtrekken van de bank of clearinginstelling. Gedacht kan dan worden aan bijvoorbeeld derivatenposities.

De wegingspercentages, die DNB op grond van het tweede lid kan vaststellen, kunnen nader aangeven in hoeverre deze betalingsverplichtingen daadwerkelijk tot een afvloeiing van liquiditeit zouden kunnen leiden. De wegingspercentages met betrekking tot de niet in kalenderposten opgenomen middelen geven aan dat er binnen de desbetreffende perioden niet meer dan de aangegeven percentages aan liquiditeit zullen afvloeien als gevolg van opvragingen of betalingsverplichtingen.

De wegingspercentages met betrekking tot de kalenderposten, voor zover lager dan honderd procent, veronderstellen dat een deel van de afvloeiende liquiditeit, ter grootte van het verschil tussen het aangegeven percentage en honderd procent, opnieuw ingelegd zal worden.

Stb 2013, nr 537

Abusievelijk is een wijziging in de Wft niet doorgevoerd in het besluit. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de artikelen in het Bpr met betrekking tot de liquiditeitsregels voor banken – in aangepast vorm – ook gelden voor kredietunies.

Artikel 109

- 1. De vereiste liquiditeit van een icbe als bedoeld in artikel 3:63 van de wet bedraagt tien procent van het beheerde vermogen.**
- 2. In afwijking van het vorige lid kan, indien uit een overeengekomen ontbindings- of beëindigingsregeling vooraf bekend is voor welk bedrag op een bepaalde datum wordt ingekocht, worden volstaan met dat bedrag.**

Stb. 2006, nr. 519

De eis voor de minimumomvang van de vereiste liquiditeit en de mogelijkheid tot afwijking hiervan in het tweede lid is gebaseerd op artikel 22 van het Btb 2005. Tien procent van het beheerde vermogen moet worden aangehouden in posten als bedoeld in artikel 112. Of het gaat om een beleggingsfonds of beleggingsmaatschappij maakt voor dit artikel niet uit. Beide lopen eenzelfde liquiditeitsrisico en zullen in dezelfde mate aan hun terugbetalingsverplichtingen moeten voldoen.

Stb. 2013, nr. 293

Door de wijzigingen zijn de artikelen 109, eerste lid, en 112, aanhef, niet meer van toepassing op beleggingsinstellingen. De

artikelen blijven wel van toepassing op icbe's. Het specifieke regime m.b.t. liquiditeitsbeheer in de richtlijn voor beheerders van beleggingsinstellingen wordt geïmplementeerd in artikel 26.1 Bpr.

Stb 2013, nr 537

Abusievelijk is een wijziging in de Wft niet doorgevoerd in het besluit. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Artikel 110 [vervallen]¹⁴¹

Stb. 2014, nr. 303

Artikel 110 vervalt omdat voor elektronischgeldinstellingen geen liquiditeitsvoorschriften (meer) gelden.

§ 11.3. Samenstelling van de liquiditeit Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:63, tweede lid, van de wet

Artikel 111

- 1. De aanwezige liquiditeit van een bank of clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:63, 3:64 of 3:65 van de wet in de weekperiode wordt gevormd door de gewogen voorraadposten, de gewogen kasinstroom van de kalenderposten gedurende de weekperiode en de officiële stand-by faciliteiten.**
- 2. De financiële onderneming betreft bij de berekening van de aanwezige liquiditeit in de weekperiode uitsluitend de activa die in het kader van het dagelijkse liquiditeitsbeheer aan haar ter beschikking staan teneinde te kunnen voorzien in de directe liquiditeitsbehoefte en de inkomende kasstromen uit het kernbedrijf waarmee in het kader van het dagelijkse liquiditeitsbeheer rekening wordt gehouden. Daartoe worden in elk geval gerekend:
  - a. financiële instrumenten op basis waarvan op korte termijn liquide middelen kunnen worden verkregen door verkoop of beleening zonder dat dit gepaard gaat met meer dan marginale kosten of verliezen;**
  - b. onmiddellijk opeisbaar interbancair actief; en**
  - c. onmiddellijk opeisbare vorderingen op overheden en professionele geldmarktpartijen.****
- 3. De aanwezige liquiditeit van de bank, clearinginstelling of kredietunie in de maandperiode wordt gevormd door de gewogen voorraadposten en de gewogen kasinstroom gedurende de maandperiode.**
- 4. De financiële onderneming betreft, onverminderd het eerste en derde lid, bij de berekening van de aanwezige liquiditeit het liquiditeitsoverschot van een bijkantoor of een dochtermaatschappij met zetel buiten Nederland, welk liquiditeitsoverschot wordt berekend op basis van dit besluit of, indien dit lager is, volgens de in de staat van de zetel**

daarvoor geldende regels, slechts voor zover:

- a. overdracht van het liquiditeitsoverschot niet leidt tot een liquiditeitstekort bij het bijkantoor of de dochtermaatschappij volgens de lokale liquiditeitstoetsing;**
  - b. het om een overschot in convertibele valuta's gaat; en**
  - c. vrije en grensoverschrijdende overdracht van liquiditeit mogelijk is.**
- 5. De financiële onderneming betreft bij de berekening van de aanwezige liquiditeit niet:**
- a. activa die niet onbelemmerd overdraagbaar zijn;**
  - b. direct opeisbare tegoeden bij personen die geen bank of professionele geldmarktpartij zijn.**
- 6. De Nederlandsche Bank stelt regels met betrekking tot de in het eerste, tweede en derde lid bedoelde posten en de weging daarvan.**

Stb. 2006, nr. 519

De eis voor de minimumomvang van de aanwezige liquiditeit voor banken en clearinginstellingen is gebaseerd op artikel 3 van de Regeling liquiditeit. Het gaat hier om de posten die banken mee kunnen tellen als voldoende liquide.

De aanwezige liquiditeit voor banken en clearinginstellingen moet voor zowel de weekperiode als de maandperiode worden berekend. Deze berekeningen verschillen, de beperking uit het tweede lid die geldt voor de berekening van de aanwezige liquiditeit in de weekperiode, geldt niet voor de berekening over de maandperiode. Voor de aanwezige liquiditeit in de weekperiode geldt namelijk meer specifiek dat alleen de posten die direct inzetbaar zijn om te kunnen voorzien in de liquiditeitsbehoefte die zich voordoet, als voldoende liquide kunnen worden aangemerkt. Activa die niet kunnen worden meegerekend bij de aanwezige liquiditeit in de weekperiode zijn bijvoorbeeld uitzettingen bij niet-professionele marktpartijen. Banken en clearinginstellingen kunnen niet verwachten dat zij deze uitzettingen op korte termijn liquide kunnen maken.

De financiële instrumenten, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, moeten op korte termijn omgezet kunnen worden in liquide middelen. Afhankelijk van de situatie ligt het in de rede dat deze korte termijn meestal een paar dagen zal zijn en maximaal een week.

Stb 2013, nr 537

Abusievelijk is een wijziging in de Wft niet doorgevoerd in het besluit. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de artikelen in het Bpr met betrekking tot de liquiditeitsregels voor banken – in aangepast vorm – ook gelden voor kredietunies.

Artikel 112

De aanwezige liquiditeit van een icbe als bedoeld in artikel 3:63 van de wet wordt gevormd door de volgende posten:

- a. kasmiddelen, daggeld en direct opvraagbare tegoeden bij banken die een vergunning als bedoeld in artikel 2:11 van de wet hebben of waarop toezicht op het uitoefenen van het bedrijf van bank wordt uitgeoefend dat in voldoende mate waarborgen biedt ten aanzien**

¹⁴¹ Art. I, onderdeel KK van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

- van de belangen die de wet beoogt te beschermen;
- b. kortlopende schuldtitels aan toonder;
  - c. financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de handel aan een gereguleerde markt of een markt in financiële instrumenten waarvan de houder gevestigd is in een staat die deel uitmaakt van de G10 of aan een andere door de Nederlandsche Bank aangewezen gereguleerde markt;
  - d. officiële stand-by faciliteiten afgegeven door banken die een vergunning als bedoeld in artikel 2:11 van de wet hebben of waarop toezicht op het uitoefenen van het bedrijf van bank wordt uitgeoefend dat in voldoende mate waarborgen biedt ten aanzien van de belangen die de wet beoogt te beschermen; en
  - e. onvoorwaardelijke garanties van banken en verzekeraars die een vergunning als bedoeld in artikel 2:11 onderscheidenlijk artikel 2:27 van de wet hebben of waarop toezicht op het uitoefenen van het bedrijf van bank onderscheidenlijk verzekeraar wordt uitgeoefend dat in voldoende mate waarborgen biedt ten aanzien van de belangen die de wet beoogt te beschermen.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 112 bevat een limitatieve opsomming van de posten die door een beleggingsinstelling tot de aanwezige liquiditeit worden gerekend. Deze posten zijn overgenomen uit artikel 10 van de NRpb, waar werd gesproken over liquiditeitswaarborgen.

Op grond van onderdeel b kunnen kortlopende schuldtitels aan toonder tot de aanwezige liquiditeit worden gerekend. Hiermee worden de in artikel 10 van de NRpb genoemde en in de praktijk bekende commercial paper en certificates of deposit bedoeld.

Stb. 2013, nr. 293

Door de wijzigingen zijn de artikelen 109, eerste lid, en 112, aanhef, niet meer van toepassing op beleggingsinstellingen. De artikelen blijven wel van toepassing op icbe's. Het specifieke regime m.b.t. liquiditeitsbeheer in de richtlijn voor beheerders van beleggingsinstellingen wordt geïmplementeerd in artikel 26.1 Bpr.

Stb 2013, nr 537

Abusievelijk is een wijziging in de Wft niet doorgevoerd in het besluit. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Artikel 113 [vervallen]

Stb. 2011, nr. 673

Een elektronischgeldinstelling kwalificeert niet langer als een kredietinstelling en wordt aan een ander prudentieel regime onderworpen dan banken. Daarmee zijn de artikelen 105 en 113 van het Besluit prudentiële regels Wft niet langer van toepassing.

Hoofdstuk 12 Technische voorzieningen en beleggingsbeleid verzekeraars

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 3:67 van de wet verplicht verzekeraars met zetel in Nederland om toereikende technische voorzieningen aan te houden en deze voorzieningen volledig door waarden te dekken. Artikel 3:67, vierde lid, van de wet biedt de grondslag om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot de technische voorzieningen. Deze regels worden in de artikelen 3:68, vierde lid, en 3:69, derde lid, van overeenkomstige toepassing verklaard op onderscheidenlijk levens- en schadeverzekeraars met zetel in een staat die geen lidstaat is en natura-uitvaartverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat. Hoofdstuk 12 van dit besluit geeft invulling aan de regels met betrekking tot de technische voorzieningen.

De verplichting om toereikende technische voorzieningen aan te houden en deze volledig door waarden te dekken, houdt concreet in dat verzekeraars over voldoende middelen moeten beschikken om de door hun aangegane verplichtingen te voldoen. De verplichting dient ter bescherming van de belangen van de verzekerden en andere gerechtigden op uitkeringen. Zij vloeit voort uit Europese regelgeving, namelijk voor levensverzekeraars uit hoofdstuk 2 van de richtlijn levensverzekeraars en voor schadeverzekeraars uit de artikelen 15 en 15bis van de eerste richtlijn schadeverzekeraars en 20 tot en met 22 van de derde richtlijn schadeverzekeraars. Waar het gaat om de vorming van technische voorzieningen door levensverzekeraars en schadeverzekeraars geeft dit hoofdstuk mede uitvoering aan enkele bepalingen van de richtlijn jaarrekening verzekeraars. Bij de implementatie van die richtlijn is destijds gekozen voor één set van waarderingsgrondslagen, zowel voor het toezicht als voor de financiële verslaggeving van verzekeraars, en zijn de regels derhalve deels in het BW en deels in de toezichtwetgeving opgenomen.

De regels met betrekking tot technische voorzieningen waren voor levens- en schadeverzekeraars verwerkt in het Btvv 1994 en de daarbij behorende Regeling belegging technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 (Rbtvv 1994)¹⁴². Een aantal toezichthouderregelingen bevatte nadere regels ter uitvoering van het Btvv 1994 en de Rbtvv 1994. Te noemen zijn de Regeling ter uitvoering van artikel 3, vijfde lid, van de Rbtvv 1994¹⁴³ en de Regeling maximumrentepercentages, voorzichtigheidsmarges en voorschriften technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1999 (Rmp)¹⁴⁴, die zich richtte op het nader inkaderen van de wijze van vorming van voorzieningen en de daarbij te hanteren grondslagen, waaronder de rentgrondslag, teneinde de vergelijkbaarheid tussen verzekeraars ten behoeve van het prudentieel toezicht te bevorderen. Ingevolge de Rmp voerden verzekeraars de toereikendheidstoets voor levensverzekeringen uit. Deze toets was door de toenmalige Pensioen- & Verzekeringskamer uitgewerkt in de circulaire inzake actuariële principes van 18 augustus 1994. Deze regelingen blijven – met enkele wijzigingen – ook in het kader van de Wft bestaan. Zoals hiervoor beschreven is de toereikendheidstoets aangescherpt. Er is onder meer concreet aandacht besteed aan de sterftegrondslag, die voor een goed inzicht in de voorzieningen van levensverzekeraars naast de rentgrondslag een van de elementaire bouwstenen is. De nieuwe toets houdt rekening met het feit dat verzekeraars hun jaarrekening op basis van

IAS/IFRS- of Titel 9-grondslagen moeten of kunnen opstellen. DNB heeft in het verleden voor ziektekostenverzekeringen ingevolge de destijds daartoe strekkende bevoegdheid van artikel 7 van het Btvv 1994 twee regelingen opgesteld¹⁴⁵, met name omdat bepaalde verzekeraars onder meer als gevolg van een vergrijsde verzekerdenportefeuille een hoger risicoprofiel hebben dan andere. Beide regelingen zijn per boekjaar 2006 ingetrokken. Het is niet langer nodig voor ziektekostenverzekeringen aanvullende voorzieningen voor te schrijven. De invoering van de Zorgverzekeringswet (Zvw) heeft het probleem van verschillen in leeftijdsprofiel opgelost. Onder de Zvw worden risico's verevend waardoor elke verzekeraar met dezelfde risico's te maken heeft. De verzekeraar kan daarmee in zijn premiebeleid rekening houden. De verzekeraar hoeft geen structureel hogere premie te vragen bij een vergrijsd verzekerdenbestand.

Voor natura-uitvaartverzekeraars vloeien de regels met betrekking tot de technische voorzieningen niet voort uit communautaire regelgeving. De oude regels waren opgenomen in het Besluit technische voorzieningen natura-uitvaartverzekeringsbedrijf (Btvn), waarin op onderdelen was aangesloten bij de regels voor levensverzekeraars en schadeverzekeraars in het Btvv 1994. Op andere onderdelen was niet bij het Btvv 1994 aangesloten. Dat gebeurt ook in het onderhavige besluit niet. Met name de gedetailleerde beleggingsvoorschriften in de artikelen 122, tweede lid, en 123 tot en met 125 zouden hoge administratieve lasten veroorzaken voor de veelal kleine natura-uitvaartverzekeraars. Bovendien leent de aard van het natura-uitvaartverzekeringsbedrijf zich niet voor gedetailleerde beleggingsvoorschriften. Voor het verzorgen van uitvaarten zijn middelen nodig die – voorzover zij waarde vertegenwoordigen – op de balans tot uiting komen. Deze middelen – zoals bijvoorbeeld onroerend goed (het uitvaartcentrum) – vormen zuiver financieel beschouwd vaak eenzijdige beleggingen, maar zijn noodzakelijk om de verplichtingen jegens polishouders, te weten het verzorgen van een uitvaart, te kunnen nakomen. Om deze reden is het onwenselijk gedetailleerde spreidingsregels voor natura-uitvaartverzekeraars voor te schrijven. De algemene bepaling van artikel 122, eerste lid, geeft voldoende ruimte om adequaat toezicht te kunnen houden op de beleggingen van natura-uitvaartverzekeraars. Dit besluit verwerkt de regels voor natura-uitvaartverzekeraars met slechts een enkele inhoudelijke wijziging. Het lokalisatiebeginsel is voor natura-uitvaartverzekeraars met zetel in Nederland verruimd van Nederland tot de gehele EU. Gelet op het feit dat de euro in een belangrijk deel van Europa is ingevoerd, is het lokalisatiebeginsel onbedoeld zeer beperkend geworden voor natura-uitvaartverzekeraars. Zij konden nog geen voordelen behalen uit de invoering van de euro, omdat ze verplicht waren om al hun beleggingen in Nederland te lokaliseren. Het verruimde lokalisatiebeginsel biedt deze mogelijkheid wel.

Stb 2015, nr. 308

In onderdeel DD is de tekst van hoofdstuk 12, dat betrekking heeft op de technische voorzieningen, in zijn geheel opnieuw vastgesteld. Daar was aanleiding toe, omdat de richtlijn een nieuwe, geharmoniseerde set regels bevat voor de waardering van de technische voorzieningen. In de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II zijn in verband daarmee de artikelen 115, 116,

¹⁴² Stcrt. 1994, 121.

¹⁴³ Stcrt. 1997, 99.

¹⁴⁴ Stcrt. 1999, 134.

¹⁴⁵ Regeling actuariële voorziening ziektekostenverzekeringen 1994 (Stcrt. 1994, 122) en Regeling voorziening veroudering ziektekostenverzekeringen (Stcrt. 1995, 248).

117 en 119 van het Bpr overgeheveld naar het Burgerlijk Wetboek, aangezien zij nog slechts dienen ter uitvoering van de richtlijn 91/674/EEG betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen.¹⁴⁶ Bij die gelegenheid is tevens geconstateerd dat de artikelen 118 en 120 van het Bpr, die eveneens op richtlijn 91/674/EEG zijn gebaseerd, kunnen vervallen.¹⁴⁷

De richtlijn kent geen verplichting om jaarlijks een toets uit te voeren naar de toereikendheid van de balanswaarde van de technische voorzieningen. Artikel 121 (oud) komt dan ook niet meer voor in de gewijzigde paragraaf 12.1. Wel moeten verzekeraars op elk moment in staat zijn de toereikendheid van de technische voorzieningen, de toepasselijkheid en de relevantie van de gehanteerde methoden en de adequaatheid van de onderliggende statistische gegevens aan te tonen als de toezichthouder (DNB) daarom verzoekt (artikel 84 van de richtlijn).¹⁴⁸

§ 12.1. De berekening van de technische voorzieningen

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:67, vijfde lid, en 3:68a, tweede lid, van de wet

Stb. 2008, nr. 581

De reden voor de toevoeging van artikel 3:57, tweede lid, van de wet is het voorkomen van eventuele vragen over de grondslag van artikel 114, tweede lid, van het Bpr Wft. In het tweede lid van dit artikel is bepaald, dat een egalisatiereserve wordt aangehouden en een dergelijke reserve is geen technische voorziening, maar wordt in het algemeen gerekend tot de solvabiliteitsmarge. Daarom is gekozen voor invoeging van de grondslag voor de solvabiliteitsmarge.

Artikel 114

Een verzekeraar met zetel in Nederland, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, berekent de door hem aan te houden technische voorzieningen overeenkomstig de artikelen 76 tot en met 83 van de richtlijn solvabiliteit II, met inachtneming van titel I, hoofdstuk III, van de verordening solvabiliteit II.

Stb. 2006, nr. 519

De artikelen 114 en verder geven uitwerking aan de verplichting in artikel 3:67 van de wet tot het aanhouden van toereikende technische voorzieningen. Het eerste lid van artikel 114 schrijft de indeling van de aan te houden technische voorzieningen voor. Daarbij is gekozen voor een dynamische verwijzing naar de indeling die is opgenomen in artikel 435, eerste lid, van Boek 2 van het BW, zoals dat luidt na de wijzigingen voortvloeiend uit de Wet van 22 maart 2006 tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de wijziging van bepalingen voor de financiële verslaggeving door verzekeringsmaatschappijen¹⁴⁹. Artikel 435, eerste lid, van Boek 2 van het BW onderscheidt (a) de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's, waaronder de catastrofevoorziening indien deze

is getroffen, (b) de voorziening voor levensverzekering, (c) de voorziening voor te betalen schaden of te betalen uitkeringen, (d) de voorziening voor winstdeling en kortingen, (e) een voorziening voor latente winstdelingsverplichtingen, (f) de egalisatievoorziening, voor zover egalisatie van winsten en verliezen ingevolge de wet is toegestaan en (g) de overige technische voorzieningen. De wijze waarop de onderscheiden technische voorzieningen worden bepaald, is gegeven in de artikelen 115 tot en met 120. De voorziening voor latente winstdelingsverplichtingen is een voorziening die optioneel is in die zin dat indien op een andere manier al rekening is gehouden met de latente winstdelingsverplichtingen deze voorziening niet behoeft te worden gevormd. Dit besluit schrijft geen berekeningswijze voor deze voorziening voor. Wel maakt zij deel uit van de in artikel 121 beschreven toereikendheidstoets.

Inachtneming van artikel 427, derde lid, van Boek 2 van het BW bewerkstelligt dat technische voorzieningen voor natuura-uitvaartverzekeringen worden behandeld als technische voorzieningen voor levensverzekeringen als bedoeld in artikel 435, eerste lid, onderdeel b, van Boek 2 van het BW. Hiermee wordt artikel 1 van het Besluit technische voorzieningen natuura-uitvaartverzekeringsbedrijf (Btvn) deels verwerkt.

Terwijl het eerste lid de aansluiting op de jaarrekeningregels bewerkstelligt, bevat het tweede lid hierop de noodzakelijke correcties voor IAS/IFRS-verzekeraars. Een egalisatievoorziening wordt conform artikel 15bis van de eerste richtlijn schadeverzekeraars voorgeschreven voor de branche Krediet. Het tweede lid geeft een bijzondere voorziening voor verzekeraars die de IAS/IFRS toepassen, omdat de IAS/IFRS het aanhouden van een egalisatievoorziening verbieden. Dergelijke verzekeraars houden voor de branche Krediet een egalisatiereserve aan. Een egalisatiereserve is – in tegenstelling tot een egalisatievoorziening – onderdeel van het eigen vermogen. Op de egalisatiereserve is artikel 120 ook van toepassing. Het tweede lid bepaalt eveneens dat een IAS/IFRS-verzekeraar van de indeling van artikel 435, eerste lid, van Boek 2 van het BW of van de berekeningen in de artikelen 115 tot en met 119 mag afwijken indien de IAS/IFRS daartoe dwingen. Als voorbeeld kan worden genoemd de voorziening voor te betalen schaden. Artikel 117, eerste lid, schrijft voor dat deze mede de te verwachten baten uit subrogatie en de verkrijging van eigendom van verzekerde zaken omvat. De IAS/IFRS schrijven echter voor dat deze afzonderlijk worden gepresenteerd en gewaardeerd in de jaarrekening. Het tweede lid is dynamisch geformuleerd teneinde rekening te houden met eventuele toekomstige wijzigingen in de IAS/IFRS. Zodoende hoeft niet elke wijziging in de IAS/IFRS direct te leiden tot een wijziging van dit besluit.

Stb. 2008, nr. 334

Artikel 32, eerste lid, van de richtlijn, schrijft voor dat herverzekeraars toereikende technische voorzieningen moeten aanhouden. Die bepaling is geïmplementeerd in de artikelen 3:67 en 3:68a van de wet. De wijziging in artikel 114, eerste lid, bewerkstelligt dat voor herverzekeraars dezelfde indeling van de technische voorzieningen geldt als voor andere verzekeraars. De artikelen 114, tweede lid, en 115 tot en met 119 met betrekking tot de te onderscheiden technische voorzieningen en artikel 121 met betrekking tot de toereikendheidstoets zijn daarmee eveneens op herverzekeraars van toepassing.

Stb. 2008, nr. 581

De formulering van artikel 114, tweede lid, van het Bpr Wft was enigszins verwarrend. De wijziging in dit onderdeel maakt duidelijke

¹⁴⁶ Richtlijn 91/674/EEG van de Raad van 19 december 1991 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen (PbEG L 374).

¹⁴⁷ Kamerstuk 33.273, nr. 3, blz. 60 (zie de toelichting bij artikel II).

¹⁴⁸ Dit richtlijnartikel behoeft geen implementatie, aangezien de bevoegdheid van DNB om een dergelijk verzoek te doen reeds voortvloeit uit artikel 1:74 van de wet.

¹⁴⁹ Stb. 2006, nr. 180.

lijk dat de bepaling met betrekking tot de egaliseringsreserve alleen geldt voor schadeverzekeraars die hun bedrijf uitoefenen in de branche Krediet en in hun jaarrekening de internationale jaarrekeningstandaarden (IAS/IFRS) toepassen.

Ter wille van de duidelijkheid is de voormalige laatste volzin van het tweede lid ondergebracht in het derde lid, waarin is bepaald voor alle verzekeraars die de IAS/IFRS toepassen dat zij kunnen afwijken van onder andere de indeling in artikel 435 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Stb 2015, nr. 308

Paragraaf 12.1 implementeert de voorschriften in de richtlijn (titel I, hoofdstuk VI, afdeling 2) ten aanzien van de berekening van de technische voorzieningen voor prudentiële doeleinden. Artikel 114 heeft betrekking op verzekeraars met zetel in Nederland die onder de richtlijn vallen. Zij dienen de technische voorzieningen te berekenen overeenkomstig de artikelen 76 tot en met 83 van de richtlijn, die nader zijn uitgewerkt in de verordening (titel I, hoofdstuk III). Tot de aangehaalde richtlijnartikelen behoren de door de Omnibus II-richtlijn ingevoegde artikelen 77bis tot en met 77septies, die (onder andere) voorschriften bevatten met betrekking tot de relevante risicovrije rentetermijnstructuur. In dat kader kunnen verzekeraars een matchingopslag toepassen, mits de toezichthoudende autoriteit, in dit geval DNB, daarvoor voorafgaande toestemming heeft verleend. Voor het toepassen van de volatiliteitsaanpassing, bedoeld in artikel 77 quinquies van de richtlijn, is geen voorafgaande toestemming van DNB vereist.

Artikel 115

1. Een verzekeraar als bedoeld in artikel 114 kan bij het berekening van de technische voorzieningen, na voorafgaande goedkeuring van de Nederlandsche Bank, gebruik maken van hetzij de overgangsmaatregel, bedoeld in artikel 308 quater van de richtlijn solvabiliteit II, hetzij de overgangsmaatregel, bedoeld in artikel 308 quinquies van die richtlijn.
2. Een verzekeraar die gebruik maakt van een overgangsmaatregel als bedoeld in het eerste lid en vaststelt dat hij zonder toepassing van die overgangsmaatregel niet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste zou voldoen, geeft hiervan onverwijld kennis aan de Nederlandsche Bank en treft de in artikel 308 sexies, tweede en derde alinea, van de richtlijn solvabiliteit II bedoelde maatregelen.
3. De Nederlandsche Bank trekt de in het eerste lid bedoelde goedkeuring in indien uit de door de verzekeraar overgelegde informatie blijkt dat het onrealistisch is dat deze aan het einde van de overgangperiode aan het solvabiliteitskapitaalvereiste zal voldoen.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 115 implementeert de artikelen 308 quater tot en met 308 sexies van de richtlijn, zoals ingevoegd door de richtlijn Omnibus II. Op grond van de in die artikelen geregelde overgangsmatregelen kunnen verzekeraars onder bepaalde voorwaarden, en na voorafgaande goedkeuring door DNB, een aangepaste berekening toepassen voor de relevante risicovrije rentetermijnstructuur en een aftrek toepassen op de technische voorzieningen, een en ander voor een periode die begint op 1 januari 2016 en eindigt op 1 januari 2032. Verzekeraars die van

(een van) deze overgangsmatregelen gebruik maken en die zonder toepassing daarvan niet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste zouden voldoen, zijn gehouden dat onverwijld aan DNB te melden. Als DNB van oordeel is dat de betrokken verzekeraar niet in staat zal zijn aan het einde van de overgangperiode aan het solvabiliteitskapitaalvereiste te voldoen, trekt zij de verleende goedkeuring in. De overgangsmatregelen, bedoeld in de artikelen 308 quater respectievelijk 308 quinquies mogen ingevolge artikel 308 quater, vierde lid, onderdeel b, niet naast elkaar worden toegepast.

Artikel 116

De artikelen 76 tot en met 83 en 308 quater tot en met 308 sexies van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk III, van de verordening solvabiliteit II inzake de berekening van de technische voorzieningen zijn van overeenkomstige toepassing op de door de volgende verzekeraars aan te houden technische voorzieningen voor hun vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor aange-gane verzekeringsverplichtingen:

- a. levensverzekeraars en schadeverzekeraars, niet zijnde verzekeraars met beperkte risicovomvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is;
- b. herverzekeraars met zetel in een niet-aange-zeven staat.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 116 verklaart de toepasselijke bepalingen van de richtlijn en de verordening van overeenkomstige toepassing op richtlijnverzekeraars met zetel in een derde land respectievelijk een niet-aangegeven staat, die werkzaam zijn vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor. Dit is in overeenstemming met artikel 3:68, eerste lid, en 3:68a, eerste lid, van de Wft.

Artikel 117

1. De artikelen 76 tot en met 77 bis en 77 quinquies tot en met 83 van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk III, met uitzondering van afdeling 4, onderafdeling 4, van de verordening solvabiliteit II inzake de berekening van de technische voorzieningen zijn van overeenkomstige toepassing op:
  - a. verzekeraars met beperkte risicovomvang met zetel in Nederland;
  - b. verzekeraars met beperkte risicovomvang met zetel in een niet-aangegeven staat voor wat betreft de door hen aan te houden technische voorzieningen voor hun vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor aange-gane verzekeringsverplichtingen.
2. Een verzekeraar met beperkte risicovomvang als bedoeld in het eerste lid kan bij de berekening van de technische voorzieningen gebruik maken van de vereenvoudigde berekeningsmethoden als bedoeld in de artikelen 57 tot en met 61 van de verordening solvabiliteit II, mits:
  - a. deze passen bij de aard, omvang en complexiteit van de risico's van de verzekeraar en deze berekeningswijzen niet leiden tot een significante onderschatting van de technische voorzieningen;

- b. het gebruik ervan goed wordt onderbouwd en vastgelegd;**
  - c. ten aanzien van de toepassing van de berekeningsmethoden een bestendige gedragslijn wordt gevolgd.**
- 3. In afwijking van het eerste lid, aanhef, wordt voor natura-uitvaartverzekeraars en levensverzekeraars met beperkte risico-omvang als bedoeld in artikel 49b, tweede lid, onderdeel a, bij de toepassing van artikel 39 van de verordening solvabiliteit II het kapitaalkostenpercentage gesteld op 4%.**
- 4. De verzekeraar kan bij de berekening van de technische voorzieningen rekening houden met:**
- a. aanwezige risicomitigerende instrumenten, mits deze aantoonbaar effectief zijn en niet resulteren in een materieel basisrisico als bedoeld in artikel 1, punt 25, van de verordening solvabiliteit II;**
  - b. toekomstige risicomitigerende instrumenten, mits deze realistisch zijn en aantoonbaar voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering, het gevoerde risicobeheer of het afdekkingsbeleid.**

Stb 2015, nr. 308

Voor verzekeraars met beperkte risico-omvang geldt dat zij voor de berekening van de technische voorzieningen in beginsel de richtlijn en de verordening dienen te volgen, met inbegrip van de volatiliteitsaanpassing, bedoeld in artikel 77 quinquies van de richtlijn (artikel 117, eerste lid). De matchingopslag (artikelen 77 ter en 77 quater van de richtlijn) is op hen niet van toepassing, aangezien de door hen aangeboden verzekeringen niet aan de daarvoor geldende criteria voldoen.

De verzekeraar kan wel de vereenvoudigde berekeningen, bedoeld in de artikelen 57 tot en met 61 van de verordening, toepassen (artikel 117, tweede lid). Deze hebben onder andere betrekking op de bedragen die verhaald kunnen worden op een herverzekeraar of entiteit voor risico-acceptatie, de risicomarge (zie ook hierna), en regelingen waarbij de verzekeraar bevoegd of verplicht is toekomstige premies aan te passen. Voorwaarde voor het gebruik van deze vereenvoudigingen is dat deze passen bij het risicoprofiel van de verzekeraar, dat het gebruik ervan goed wordt onderbouwd en vastgelegd, en dat de verzekeraar daarbij een bestendige gedragslijn volgt.

Artikel 117, derde lid, heeft betrekking op de berekening van de zogeheten risicomarge door natura-uitvaartverzekeraars. De risicomarge moet worden opgeteld bij de beste schatting van de toekomstige verplichtingen om tot de waarde van de technische voorzieningen te komen (artikel 77, eerste lid, van de richtlijn solvabiliteit II). Het is wenselijk gebleken nader te bezien of de berekening van de risicomarge, zoals voorgeschreven door de richtlijn, voldoende is afgestemd op de specifieke kenmerken van natura-uitvaartverzekeraars, waarop de richtlijn immers niet van toepassing is. Om die reden mogen natura-uitvaartverzekeraars gedurende het eerste jaar (2016) de risicomarge als onderdeel van de technische voorzieningen nog berekenen volgens de voor 2015 geldende methodiek ter berekening van in het kader van de toereikendheidstoets in acht te nemen passende onzekerheidsmarges (zie artikel 121, eerste lid, van het Bpr zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van het onderhavige besluit, en artikel 3:1, derde lid, onderdeel c, van de Regeling solvabiliteitsmarge en technische voorzienin-

gen van DNB). Daarmee wordt voorkomen dat natura-uitvaartverzekeraars mogelijk zouden worden geconfronteerd met een, in verhouding tot de aard en omvang van de risico's waaraan zij blootstaan, onevenredig hoge risicomarge. Onderzocht wordt hoe de berekening van de risicomarge volgens de richtlijnmethodiek voor natura-uitvaartverzekeraars in de praktijk zou uitvallen, en in hoeverre dit aanleiding geeft een aangepaste berekeningsmethodiek voor te schrijven. In het Wijzigingsbesluit financiële markten 2017 zal een nieuwe berekeningsmethode worden opgenomen, conform de richtlijn solvabiliteit II of in aangepaste vorm, die van toepassing zal zijn met ingang van 2017. Natura-uitvaartverzekeraars kunnen zo gedurende het jaar 2016 de overgang naar die nieuwe methode maken, overigens onverminderd de in artikel 49b van het Bpr (zie artikel I, onderdeel T) respectievelijk artikel IX van het onderhavige besluit bedoelde overgangsmaatregelen.

Bij het berekenen van de technische voorzieningen kan een verzekeraar met beperkte risico-omvang rekening houden met risicomitigerende instrumenten, waaronder herverzekering, onderpand en garanties, mits deze aantoonbaar effectief zijn en niet resulteren in een materieel basisrisico (vierde lid). Basisrisico is het risico dat voortvloeit uit de mogelijkheid dat de risico-blootstelling die wordt afgedekt niet samenvalt met de risico-blootstelling van de verzekeraar. De verzekeraar mag tevens rekening houden met maatregelen die betrekking hebben op toekomstige risicomitigerende instrumenten mits deze een vast onderdeel vormen van het in specifieke omstandigheden te voeren risicobeheer.

Stb 2016, nr. 430

Zie ook de toelichting op art. 49b, Bpr. (*red.*).

De risicomarge wordt berekend overeenkomstig titel I, hoofdstuk III, afdeling 3, onderafdeling 4, van de verordening solvabiliteit II. Artikel 39 van de verordening gaat uit van een kapitaalkostenpercentage dat gelijk is aan 6%. De 6% vormt een vergoeding voor het beschikbaar stellen van risicodragend kapitaal. De 6% is verlaagd tot 4% voor natura-uitvaartverzekeraars en hiermee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang. Als gevolg van de lange termijnverplichtingen van deze verzekeraars zal deze aanpassing een verlichting betekenen (leidt voor hen gemiddeld tot een verhoging van de solvabiliteitsratio met circa 15 procentpunten, een en ander echter afhankelijk van de specifieke situatie).

In artikel 117, derde lid, van het Bpr is bepaald dat natura-uitvaartverzekeraars en hiermee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang voor de berekening van de risicomarge een kapitaalkostenpercentage van 4% in plaats van 6% mogen hanteren.

§ 12.2 Beleggingsbeleid verzekeraars Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:267h, tweede lid, van de wet

Artikel 118

- 1. Het beleggingsbeleid van een verzekeraar met zetel in Nederland, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, voldoet aan het prudent person beginsel, bedoeld in artikel 132, tweede tot en met vierde lid, van de richtlijn solvabiliteit II, met inachtneming van titel I, hoofdstuk VIII, van de verordening solvabiliteit II.**

2. De vereisten in de door de Europese Commissie vastgestelde uitvoeringsmaatregelen als bedoeld in artikel 135, tweede lid, van de richtlijn solvabiliteit II zijn op verzekeraars die beleggen in verhandelbare effecten of andere op herverpakte kredieten gebaseerde instrumenten die voor 1 januari 2011 zijn uitgegeven, slechts van toepassing indien na 31 december 2014 nieuwe onderliggende vorderingen zijn of worden toegevoegd of vervangen.

Stb 2015, nr. 308

De oude paragraaf 12.2 had uitsluitend betrekking op de waarden ter dekking van de technische voorzieningen. De beleggingsvoorschriften in de richtlijn solvabiliteit II gelden daarentegen voor alle activa, inclusief de activa die dienen ter dekking van het eigen vermogen. Dit komt tot uitdrukking in het opschrift van paragraaf 12.2. Uitgangspunt voor het beleggingsbeleid van verzekeraars is het zogeheten prudent personbeginsel, zoals opgenomen in artikel 132 van de richtlijn. Op grond van dat beginsel mag een verzekeraar alleen beleggen in activa en instrumenten waarvan hij de risico's goed kan onderkennen, meten en beheersen, op een zodanige wijze dat de veiligheid, kwaliteit en liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel gewaarborgd zijn. Een meer specifieke bepaling geldt voor levensverzekeringen waarbij de hoogte van de verzekerde som is gekoppeld aan (bijvoorbeeld) een deelnemingsrecht in een icbe, zodat het beleggingsrisico door de verzekeringnemer wordt gedragen (artikel 132, derde lid, van de richtlijn).

In dat geval dienen de bijbehorende technische voorzieningen zo exact mogelijk te zijn gedekt door de desbetreffende deelnemingsrechten. Het prudent person-beginsel houdt voorts in dat de beleggingen naar behoren worden gediversifieerd en dat geen bovenmatige afhankelijkheid ontstaat van een bepaald actief, een bepaalde emittent of een bepaald geografisch gebied (artikel 132, vierde lid, van de richtlijn).

Richtlijnverzekeraars met zetel in Nederland dienen zich te houden aan de in artikel 118, eerste lid, aangehaalde beleggingsregels in de richtlijn en de verordening. De regels in de verordening (titel I, hoofdstuk VIII) zien met name op beleggingen in securitisatieposities. Het tweede lid van artikel 118 implementeert artikel 308 ter, elfde lid, van de richtlijn solvabiliteit II, zoals ingevoegd door de richtlijn Omnibus II (artikel 1, punt 80). Het betreft een overgangmaatregel op grond waarvan, kort gezegd, de nieuwe regels voor herverpakte kredieten (veelal gesecuritiseerde hypotheeklen) niet van toepassing zijn op beleggingen van voor 2011 waarin na 2014 geen wijzigingen worden aangebracht.

Ingevolge artikel 119 zijn dezelfde bepalingen van toepassing op richtlijnverzekeraars met zetel in een derde land of een niet-aangewezen staat, die werkzaam zijn vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor. Ook verzekeraars met beperkte risico-omvang dienen zich aan het prudent person-beginsel te houden en de richtlijn en de verordening op dat punt na te leven (artikel 120).

Artikel 119

Artikel 132, tweede tot en met vierde lid, van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk VIII, van de verordening solvabiliteit II inzake het beleggingsbeleid zijn van overeenkomstige toepassing op de activa van de in Nederland gelegen bijkantoren van:

- a. levensverzekeraars en schadeverzekeraars, niet zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is;
- b. herverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 118 (*red.*).

Artikel 120

Artikel 132, tweede tot en met vierde lid, van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk VIII, van de verordening solvabiliteit II inzake het beleggingsbeleid zijn van overeenkomstige toepassing op:

- a. verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in Nederland;
- b. verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in een niet-aangewezen staat voor wat betreft de activa van hun in Nederland gelegen bijkantoren.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 118 (*red.*).

Artikel 121

De waarden die dienen tot dekking van de technische voorzieningen voor de door een verzekeraar met beperkte risico-omvang vanuit zijn vestigingen in Nederland aangegane verplichtingen zijn:

- a. in geval van een verzekeraar met zetel in Nederland: aanwezig in een lidstaat; of
- b. in geval van een verzekeraar met zetel in een niet-aangewezen staat: aanwezig in Nederland.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 121 komt overeen met het oude artikel 127, derde lid, met dien verstande dat de in dit artikel opgenomen lokalisatie-eis geldt voor alle verzekeraars met beperkte risico-omvang en niet meer alleen voor natura-uitvaartverzekeraars. Dit strookt met het in de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Wet implementatie richtlijn Omnibus II uiteengezette beleid voor verzekeraars met beperkte risico-omvang. De lokalisatie-eis dient ertoe te waarborgen dat de waarden tot dekking van de technische voorzieningen indien nodig daadwerkelijk met dat doel te gelde kunnen worden gemaakt.

Artikel 122

Artikel 132, tweede tot en met vierde lid, van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk VIII, van de verordening solvabiliteit II inzake het beleggingsbeleid zijn van overeenkomstige toepassing op:

- a. de waarden, bedoeld in artikel 3:67, vierde lid, of 3:68, derde lid, van de wet die dienen tot dekking van de verplichtingen van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar als bedoeld in die artikelen die voortvloeien uit vorderingen van werknemers als bedoeld in artikel 3:198, tweede lid, onderdelen b, c en d, of derde lid, onderdelen a, b en c, van de wet;
- b. de waarden, bedoeld in artikel 3:67, vierde lid, of 3:69, tweede lid, van de wet, die dienen tot

dekking van de verplichtingen van een verzekeraar met beperkte risico-omvang als bedoeld in die artikelen die voortvloeien uit vorderingen van werknemers als bedoeld in artikel 3:198, vierde lid, onderdelen a, b en c, van de wet.

Stb 2015, nr. 308

Het nieuwe artikel 122 vervangt het oude artikel 128. Uit de artikelen 275, eerste lid, en 278 jo. artikel 132 van de richtlijn vloeit voort dat de beleggingsvoorschriften die van toepassing zijn op de waarden die dienen tot dekking van de technische voorzieningen eveneens van toepassing zijn op de waarden die dienen tot dekking van de verplichtingen die voortvloeien uit werknemersvorderingen. Overeenkomstig deze artikelen is in artikel 3:198 van de Wft de bevoorrechting op alle activa van verzekeringen en enkele werknemersvorderingen geregeld. Ingevolge artikel 278 van de richtlijn wordt in artikel 3:67, vierde lid, van de Wft voorgeschreven dat de bevoorrechte werknemersvorderingen worden gedekt door activa.

Vanuit consistentieoogpunt is ervoor gekozen dit ook voor verzekeraars met beperkte risico-omvang voor te schrijven. Ter uitwerking van artikel 3:67, derde lid, van de Wft verklaart artikel 122 de relevante artikelen met betrekking tot de dekking van de technische voorzieningen van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 12a. Beleggingsbeleid premiepensioninstellingen

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:267b, vijfde en zesde lid, van de wet

Stb 2015, nr. 308

De artikelen 124d en 124e (oud) inzake het beleggingsbeleid van premiepensioninstellingen horen niet in hoofdstuk 12 thuis en zijn verplaatst naar hoofdstuk 12a. Artikel 123 (nieuw) correspondeert met het oude artikel 124d en artikel 124 (nieuw) met het oude artikel 124e. Beide artikelen zijn inhoudelijk ongewijzigd gebleven.

Artikel 123

Het beleggingsbeleid van een pensioenregeling die niet wordt beheerst door het recht van een lidstaat wordt uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van het land van herkomst van de regeling.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 124

1. Het beleggingsbeleid van een pensioenregeling die wordt beheerst door het recht van een lidstaat wordt uitgevoerd overeenkomstig de volgende beginselen:

- a. beleggingen in de bijdragende onderneming worden beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille als geheel, en ingeval de bijdragende onderneming tot een groep behoort, worden beleggingen in de ondernemingen die tot dezelfde groep als de bijdragende onderneming behoren, beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille. Wanneer een groep van ondernemingen aan de premiepensioninstelling bijdragen betaalt, geschieden beleggingen in deze bijdragende ondernemingen prudent, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een behoorlijke diversificatie;
- b. de beleggingen worden gewaardeerd op basis van marktwaardering;
- c. beleggingen in niet tot de handel op een gereguleerde markt, of een multilaterale handelsfaciliteit of een daarmee vergelijkbaar systeem in een staat die geen lidstaat is toegelaten waarden worden tot een prudent niveau beperkt.
- d. beleggingen in derivaten zijn toegestaan voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het risicoprofiel of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. De premiepensioninstelling vermijdt een bovenmatig risico met betrekking tot een en dezelfde tegenpartij en tot andere derivatenverrichtingen;
- e. de waarden worden naar behoren gediversifieerd zodat een bovenmatige afhankelijkheid van of vertrouwen in bepaalde waarden, of een bepaalde emittent van waarden of groep van ondernemingen en

risicoaccumulatie in de portefeuille als geheel worden vermeden.

2. De eisen die zijn opgenomen in het eerste lid, aanhef en onderdelen a en e, zijn niet van toepassing op beleggingen in staatsobligaties.
3. Onder waardering op marktwaarde bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen terzake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.
4. Leningen als bedoeld in artikel 3:267b, vierde lid, van de wet mogen slechts worden aangegaan voor een periode van niet langer dan een jaar.
5. Van een liquiditeitsdoelstelling als bedoeld in artikel 3:267b, vierde lid, van de wet is sprake als de premiepensioninstelling tijdelijk niet kan voldoen aan zijn verplichtingen of de betreffende lening wordt aangegaan ter verbetering van het risicoprofiel van de premiepensioninstelling.

Stb. 2010, nr. 888

In artikel 124e zijn de voorschriften uit de IORP-richtlijn¹⁵⁰ ten aanzien van het door pensioenuitvoerders te volgen beleggingsbeleid overgenomen zoals deze zijn vertaald in de artikelen 135 en 136 van de Pensioenwet en de artikelen 13 en 14 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen. De IORP-eisen gelden voor alle EU/EER pensioenregelingen. Dit voor zover deze eisen nog niet waren vastgelegd in artikel 3:267b van de wet. Voor niet EU/EER-regelingen gelden op grond van artikel 124d de eisen die het land van herkomst stelt aan het beleggingsbeleid. Deze bepaling dient in samenhang gelezen te worden met de samenwerkingsbepaling tussen de toezichthouders op grond van artikel 2:121a, derde lid, van de wet.

Stb 2015, nr. 308

De artikelen 124d en 124e (oud) inzake het beleggingsbeleid van premiepensioninstellingen horen niet in hoofdstuk 12 thuis en zijn verplaatst naar hoofdstuk 12a. Artikel 123 (nieuw) correspondeert met het oude artikel 124d en artikel 124 (nieuw) met het oude artikel 124e. Beide artikelen zijn inhoudelijk ongewijzigd gebleven.

¹⁵⁰ Richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (PbEG 2003, L 235).

Hoofdstuk 13 Boekhouding en rapportage

Stb. 2006, nr. 519

Voor een adequate uitoefening van het toezicht op de naleving van de in de wet gestelde en in dit besluit uitgewerkte prudentiële regels dient DNB een duidelijk beeld te hebben van de financiële positie van de financiële onderneming. Het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen bevat daartoe een aantal rapportageplichten. Met het oog op de administratieve belasting van financiële ondernemingen wordt het aantal rapportageplichten tot het strikt noodzakelijke beperkt. Het gaat daarbij ten eerste om gegevens die in het bijzonder worden verstrekt ten behoeve van het prudentieel toezicht door DNB. Voorbeelden zijn de staten en de opgave van gesloten verzekeringen. Staten moeten ingevolge artikel 3:72 van de wet worden verstrekt door beleggingsondernemingen, clearinginstellingen, kredietinstellingen (zowel banken als elektronischgeldinstellingen) en verzekeraars. Dat was – afgezien van de staten voor clearinginstellingen, waarvoor de wet voor het eerst een afzonderlijk toezichtregime introduceert – in de oude regelgeving niet anders.

Ten tweede gaat het om gegevens die relevant zijn voor zowel het prudentieel toezicht door DNB als voor het gedragstoezicht door de AFM. Voorbeelden van dergelijke algemene rapportages zijn de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens, bedoeld in de artikelen 361, lid 1, 391, lid 1 en 392, lid 1, onderdelen a tot en met h, van Boek 2 van het BW (samen wel jaarstukken of jaarcijfers genoemd). Om een dubbele rapportage te voorkomen is in de wet gekozen voor de volgende systematiek. Het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen verplicht financiële ondernemingen die hun vergunning van DNB hebben ontvangen de jaarstukken aan DNB te verstrekken. Het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen verplicht financiële ondernemingen die hun vergunning van de AFM hebben ontvangen de jaarstukken aan de AFM te verstrekken. De toezichthouders zijn zelf verantwoordelijk voor de uitwisseling van de gegevens die ook voor de andere toezichthouder van belang zijn. In de praktijk moet DNB de jaarstukken die zij heeft ontvangen, doorsturen aan de AFM en vice versa. De rapportageplichten van financiële ondernemingen jegens andere organisaties zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn niet opgenomen. Voor een correcte administratieve lastenberekening is het van belang om de verschillende bronnen van rapportageplichten te scheiden. Het is voor een financiële onderneming ook van belang dat de informatiebehoeften van de verschillende bronnen, voor zover dat mogelijk is, op elkaar aansluiten. Door alleen informatiebehoeften van het prudentieel toezicht op te nemen, wordt transparant wie de informatievrager is. Bij de modernisering van de staten van verzekeraars is zo mogelijk aangesloten bij bestaande informatiebehoeften en indientermijnen van andere organisaties.

§ 13.1. Verstrekking van de jaarstukken Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:71, tweede lid, en 3:81, tweede lid, van de wet

Artikel 129

Een afwikkelonderneming, betaalinstantie, clearinginstelling, elektronischgeldinstelling, bank,

¹⁵¹ kredietunie, premiepensioeninstelling, premiepensioeninstelling, verzekeraar of wisselinstantie als bedoeld in artikel 3:71, eerste lid, 3:81, eerste lid of 3:85 verstrekt de documenten, bedoeld in artikel 3:71, eerste lid, of 3:81, eerste lid, van de wet, wat betreft indeling en inhoud in de vorm waarin deze zijn opgemaakt ingevolge Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de internationale jaarrekeningstandaarden onderscheidenlijk het recht van de staat waar deze financiële onderneming haar zetel heeft. Een financiële onderneming met zetel in Nederland vermeldt of de jaarrekening al dan niet is vastgesteld en goedgekeurd overeenkomstig de statuten of de vennootschapsakte.

Stb. 2006, nr. 519

De verstrekking van de jaarstukken, bedoeld in de artikelen 3:71, 3:81 en 3:85 van de wet is conform de Algemene wet bestuursrecht vormvrij. De verstrekking kan dus ook langs elektronische weg geschieden. Onder elektronisch wordt in dit verband verstaan e-mail of internet. De mogelijkheid om de jaarstukken via internet of e-mail te versturen, is voor de financiële onderneming het meest efficiënt. De jaarstukken worden immers al elektronisch opgemaakt. Deze elektronische bestanden kunnen vrijwel moeiteloos via elektronische weg aan DNB worden verzonden. Ook de toezichthouder is hierbij gediend, mede met het oog op de verzending van de jaarstukken aan andere toezichthouders. Elektronische verstrekking sluit ook aan bij de bestaande praktijk, waarin financiële ondernemingen hun jaarstukken vaak langs via internet of e-mail aanleveren. Overigens is het denkbaar dat een financiële onderneming, ondanks de evidente voordelen van elektronische verstrekking, om wat voor reden dan ook de jaarstukken liever op papier of een andere gegevensdrager (bijvoorbeeld een diskette of een cd-rom) verstrekt. Dit besluit staat hieraan niet in de weg. Bedacht moet echter wel worden dat de verwerking van papieren jaarstukken voor DNB veel bewerklijker is. Het voorschrift om de jaarstukken in meervoud te verstrekken, zoals dat onder meer in de artikelen 14, tweede lid, en 73, eerste lid, van de Wvt 1993 voorkwam, is niet overgenomen.

De jaarstukken moeten worden verstrekt in de vorm waarin deze ingevolge de verslaggevingregels zijn opgemaakt. Voor financiële ondernemingen met zetel in Nederland zijn dit de regels van de IAS/IFRS of Titel 9, voor financiële ondernemingen met zetel elders, de jaarrekeningregels van de betreffende staat. Dit voorschrift, dat is overgenomen uit artikel 30, eerste lid, van de Wtk 1992, voorkomt dat een financiële onderneming aan DNB jaarstukken verstrekt die afwijken van de ingevolge de verslaggevingregels openbaar gemaakte jaarstukken. De toepassing van dit voorschrift is tot alle in de artikelen 3:71, 3:81 en 3:85 van de wet genoemde financiële ondernemingen uitgebreid. Hiermee wordt de bestaande praktijk gecodificeerd.

Stb. 2009, nr. 437

Door de toevoeging van «de betaalinstantie» aan de opsom-

¹⁵¹ Artikel I, onderdeel C van Stb. 2011, nr. 144 probeert de zinsnede “kredietinstelling of verzekeraar” te vervangen door “kredietinstelling, pensioenbewaarder, premiepensioeninstelling of verzekeraar”. Echter, die zinsnede was reeds eerder door Stb. 2010, nr. 888 vervangen door “kredietinstelling, premiepensioeninstelling of verzekeraar”, waardoor deze nieuwe wijziging geen effect kan sorteren (*red.*).

ming in artikel 129 van het Bpr Wft moet ook een betaalinstelling bij de opstelling van de jaarstukken rekening houden met de eisen die hieraan in Boek 2 van het BW worden gesteld.

Stb. 2011, nr. 673

Artikel 129 van het Besluit prudentiële regels geeft uitwerking van onder meer artikel 3:71, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, waarin is opgenomen dat daarin genoemde financiële ondernemingen eigener beweging hun jaarstukken moeten verstrekken aan de Nederlandsche Bank. Tot de deze financiële ondernemingen behoort ook de elektronischgeldinstelling. Om deze reden is de elektronischgeldinstelling eveneens toegevoegd aan artikel 129 van het Besluit prudentiële regels.

Stb. 2012, nr. 695

Zie de toelichting bij artikel 10.

Stb 2013, nr 537

Artikel 129 betreft de verstrekking van jaarstukken. Door de wijziging is deze bepaling nu ook van toepassing op afwikkelondernemingen.

Stb 2015, nr. 308

De richtlijn solvabiliteit II kent geen verplichting voor entiteiten voor risico-acceptatie om hun bestuursverslag of jaarrekening aan DNB toe te zenden. In de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II is artikel 3:71 van de Wft reeds in die zin aangepast. In overeenstemming daarmee is artikel 129 van het Bpr, dat regels bevat met betrekking tot de verstrekking van de jaarstukken, niet meer van toepassing op entiteiten voor risico-acceptatie.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de regels met betrekking tot de rapportage aan DNB ook voor kredietunies gelden.

§ 13.2. Verstrekking van de staten Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:72, vijfde en zevende lid, 3:73 en 3:73a, eerste lid van de wet

Stb 2013, nr 537

Artikel 130 heeft betrekking op de verstrekking van staten. De categorie financiële ondernemingen waarop het artikel betrekking heeft, wordt uitgebreid met afwikkelondernemingen. Daarmee wordt de omzetting van PFMI's in andere artikelen ondersteund. Het opschrift van paragraaf 13.2 wordt in verband hiermee aangepast.

Artikel 130

- 1. De door een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, of 3:82, eerste lid, van de wet of door een clearinginstelling als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, of 3:86, eerste lid, van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend:**
  - a. gegevens betreffende het eigen vermogen en financiële informatie als bedoeld in de artikelen 99 tot en met 101 van de verordening kapitaalvereisten;**
  - b. gegevens betreffende het aanhouden van balansposten en posten buiten de balans-**

telling, bedoeld in artikel 394 van de verordening kapitaalvereisten;

c. gegevens inzake de liquiditeit ingevolge artikel 3:63, eerste lid, 3:64 of 3:65 van de wet;

d. gegevens ten behoeve van het depositogarantiestelsel, bedoeld in artikel 3:259, tweede lid, van de wet, betreffende de aangehouden deposito's die worden gegarandeerd uit hoofde van het depositogarantiestelsel.

2. De door een entiteit voor risico-acceptatie als bedoeld in artikel 3:72, derde lid, van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend de gegevens, bedoeld in artikel 325 van de verordening solvabiliteit II. ¹⁵²

3. De door een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:72, derde lid, van de wet, niet zijnde een verzekeraar met beperkte risico-omvang, bijkantoor als bedoeld in artikel 3:82, tweede lid,

¹⁵² Art. IX van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II (Stb. 2015, nr. 308) bepaalt dat art. 130, lid 2, van het Besluit prudentiële regels Wft, zoals dat luidde op 31 december 2015, van toepassing is op de verstrekking van de staten over het boekjaar 2015, met inachtneming van de regels die op 31 december 2015 golden, door (a) entiteiten voor risico-acceptatie en verzekeraars als bedoeld in dat lid, en (b) onderlinge waarborgmaatschappijen waaraan op grond van artikel 4 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft, zoals dat artikel luidde op 31 december 2015, een verklaring was verleend. Dit werd als volgt toegelicht: "Ingevolge artikel IX moeten de verzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie over het boekjaar 2015 nog rapporteren op basis van de regelgeving zoals die in dat jaar voor deze financiële ondernemingen gold. Hiermee wordt onder andere bedoeld op de onder Solvency I geldende regels met betrekking tot de technische voorzieningen en de solvabiliteitsvereisten, en de verslagleggingsregels ingevolge Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Zonder deze overgangsbepaling zouden de bedoelde financiële ondernemingen over het boekjaar 2015 de met ingang van 2016 geldende regels moeten toepassen.

De rapportage op basis van Solvency I is onder andere van belang voor de toepassing van bepaalde overgangsmaatregelen in de richtlijn solvabiliteit II. Daarvoor is het noodzakelijk om de financiële positie van verzekeraars onder Solvency I te kennen. Dit geldt specifiek in het geval een verzekeraar niet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) of het minimumkapitaalvereiste (MCR) op grond van de richtlijn solvabiliteit II voldoet. Artikel 308 ter, veertiende lid, van die richtlijn bepaalt dat verzekeraars die op 1 januari 2016 wel aan het Solvency I kapitaalvereiste voldeden maar die in 2016 niet voldoen aan de SCR, een ruimere hersteltermijn krijgen (zie ook artikel XI). Artikel 131 van de richtlijn solvabiliteit II bevat een overgangsregeling voor verzekeraars die op 31 december 2015 wel voldeden aan de kapitaalvereisten volgens Solvency I, maar niet aan de MCR. Dergelijke verzekeraars behoeven pas op 31 december 2016 aan de MCR-eisen te voldoen. Om deze overgangsmaatregelen juist te kunnen toepassen moet DNB kunnen vaststellen of verzekeraars op 31 december 2015 aan het Solvency I kapitaalvereiste voldeden en dit kan alleen worden geconstateerd op basis van de jaarstaten zoals die op grond van de toen geldende regels moesten worden opgesteld.

Ook grotere onderlinge waarborgmaatschappijen waaraan op grond van artikel 4 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft een verklaring was verleend dienen over het boekjaar 2015 te rapporteren op basis van de regelgeving zoals die in 2015 gold. De genoemde overgangsbepalingen van de richtlijn solvabiliteit II kunnen ook op deze onderlinge verzekeraars van toepassing zijn." (red.).

- van de wet, of bijkantoor van een herverzeekerar als bedoeld in artikel 3:86, tweede lid, te verstrekken staten omvatten uitsluitend:
- a. de gegevens, bedoeld in titel I, hoofdstuk XIII, afdeling 1, van de verordening solvabiliteit II;
  - b. andere voor toezichtdoeleinden benodigde periodieke informatie als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de richtlijn solvabiliteit II.
4. De door een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:72, derde lid, van de wet met beperkte risico-omvang of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:86, tweede lid, van de wet van een verzekeraar met beperkte risico-omvang te verstrekken staten omvatten uitsluitend:
    - a. een jaarrekening alsmede aanvullende financiële gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet;
    - b. andere gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot:
      - 1°. de solvabiliteit ingevolge artikel 3:57, eerste lid, 3:61, eerste of tweede lid, of 3:62 van de wet; en
      - 2°. de technische voorzieningen ingevolge artikel 3:67, 3:69 of 3:73 van de wet.
  5. De door een betaalinstantie of elektronisch-geldinstelling als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend:
    - a. balans- en resultaatgegevens alsmede aanvullende financiële gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet;
    - b. andere gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot de solvabiliteit ingevolge artikel 3:57, eerste lid, van de wet;
    - c. voor zover van toepassing een opgave van het gemiddeld uitstaand elektronisch geld.
  6. De door een bijkantoor als bedoeld in artikel 3:77 van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend gegevens ten behoeve van het toezicht op de liquiditeit ingevolge artikel 3:64.
  7. De door een premiepensioeninstelling als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend:
    - a. een jaarrekening alsmede aanvullende financiële gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet;
    - b. andere gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot:
      - 1°. het bedrag aan eigen vermogen ingevolge artikel 3:53 van de wet;
      - 2°. de solvabiliteit ingevolge artikel 3:57 van de wet;
  8. De door een beheerder als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, van de wet te verstrekken staten bevatten uitsluitend balans- en resultaatgegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot het bedrag aan eigen vermogen ingevolge artikel 3:53 en de solvabiliteit ingevolge artikel 3:57, van de wet.
  9. De door een afwikkelonderneming als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend:
    - a. balans- en resultaatgegevens alsmede aanvullende gegevens ten behoeve van toezicht op de naleving van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet;
    - b. gegevens met betrekking tot de verrichte girale betalingstransacties, bedoeld in de artikelen 2:3.0c, 2:3.0h of 2:3.0m van de wet.
  10. De door een kredietunie als bedoeld in artikel 3:72, eerste lid, van de wet te verstrekken staten omvatten uitsluitend:
    - a. balans- en resultaatgegevens en aanvullende gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet;
    - b. andere gegevens ten behoeve van het toezicht op de naleving van de regels met betrekking tot:
      - 1°. het bedrag aan eigen vermogen ingevolge artikel 3:53, eerste lid, van de wet;
      - 2°. de solvabiliteit ingevolge artikel 3:57, eerste lid, van de wet;
      - 3°. de liquiditeit ingevolge artikel 3:63, eerste lid, van de wet.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 130 bepaalt welke staten als bedoeld in de artikelen 3:72, 3:77, 3:82 of 3:86 van de wet aan DNB moeten worden verstrekt. Het eerste lid noemt de staten die door beleggingsondernemingen, clearinginstellingen en kredietinstellingen worden verstrekt, het tweede lid de staten die door verzekeraars worden verstrekt. Het derde lid ziet op de liquiditeitsstaten die door banken met zetel in een andere lidstaat aan DNB moeten worden verstrekt.

Het gaat daarbij in de eerste plaats om balans- en resultaatgegevens en andere algemene financiële gegevens van de financiële onderneming die benodigd zijn voor de uitoefening van het prudentieel toezicht (eerste lid, onderdeel a). Voor verzekeraars gaat het, zoals ook ingevolge de oude regelgeving het geval was, om een jaarrekening, jaarverslag en overige gegevens

¹⁵³ Artikel X, onderdeel b, van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2013 (Stb. 2012, nr. 695) bepaalt dat de invoering van dit onderdeel in werking treedt met ingang van 1 juli 2013. Dit werd als volgt toegelicht: "De latere inwerkingtreding geeft premiepensioeninstellingen de tijd om aan de nieuwe vereisten te gaan voldoen." (*red.*)

zoals deze opgemaakt zouden worden ingevolge Titel 9 (tweede lid, onderdeel a). Omdat het een financiële onderneming met zetel in Nederland vrij staat een jaarrekening op te maken conform de IAS/IFRS dan wel Titel 9 kan DNB ten behoeve van het prudentieel toezicht aanvullende financiële gegevens opvragen. Een voorbeeld is het kasstroomoverzicht voor BW-verzekeraars. Deze grotendeels openbare informatie is de basis voor het prudentieel toezicht. Omdat verzekeraars ook winstdelingcontracten afsluiten en het voor DNB en de polishouders van belang is informatie te krijgen over de omvang van de winstdeling aan polishouders wordt deze ook opgenomen in de staten. Deze bepaling richt zich op de entiteiten die onder toezicht staan, terwijl de algemene verplichting zich richt op de entiteiten of groepen van entiteiten die ingevolge Titel 9 een jaarrekening dienen op te maken.

Behalve algemene informatie heeft DNB meer specifieke informatie (eerste lid, onderdeel b, tweede lid, onderdeel b, en derde lid) nodig. Uiteraard omvatten de staten slechts de gegevens die voor de betreffende financiële onderneming relevant zijn. Zo omvatten de staten voor verzekeraars geen gegevens ten behoeve van het toezicht op de liquiditeit, omdat op verzekeraars ingevolge artikel 3:63 van de wet geen liquiditeitstoezicht wordt gehouden. Evenzo bevatten de staten voor beleggingsondernemingen, clearinginstellingen en kredietinstellingen geen gegevens ten behoeve van het toezicht op de technische voorzieningen. De staten omvatten gegevens die inzicht bieden in de berekening van de vereiste solvabiliteit en de bepaling van de aanwezige solvabiliteit. In deze staten kan DNB ook aandacht vragen voor risicoanalyses, zodat bijvoorbeeld gevoeligheden voor ontwikkelingen op financiële markten kunnen worden onderkend. Het eerste lid, onderdeel b, onder 2° noemt staten die inzicht geven in aan te houden balansposten en posten buiten de balansstelling (de grote posities van beleggingsondernemingen, clearinginstellingen en banken en de beleggingsrisico's van elektronischgeldinstellingen). Het eerste lid, onderdeel b, onder 3°, en het derde lid, noemen de staten die gegevens bevatten over de vereiste en aanwezige liquiditeit van kredietinstellingen. Het tweede lid, onderdeel b, onder 2° ten slotte noemt de staten over de technische voorzieningen van verzekeraars. Deze omvatten onder meer overzichten van het schadeverloop, de toereikendheidstoets en het actuariële verslag. Het actuariële verslag bevat ingevolge artikel 133, tweede lid, onder meer een beoordeling van de actuaar over de ingevolge dit besluit door een verzekeraar uitgevoerde kwantitatieve toereikendheidstoets. Indien de informatie die DNB nodig heeft voor het toezicht ook al wordt opgevraagd ingevolge Titel 9, IAS/IFRS, Europese of nationale statistieken of anderszins dan moet DNB de vertrouwelijke toezichtinformatie zo goed mogelijk moeten laten aansluiten op de al bestaande verplichtingen tot gegevensverstrekking. Dit voorkomt onnodige administratieve lasten.

Het eerste lid verwerkt deels het Handboek Wtk nrs. 7000b1 en 7000 E-b1 en artikel 8, eerste en tweede lid, van de NRpte 2002. Het tweede lid vervangt deels bijlage A van het Besluit staten verzekeringsbedrijf 1994 (Bsv 1994) en bijlage A van het Besluit staten natura-uitvaartverzekeringsbedrijf (Bsn). In vergelijking met de opsommingen van staten die in deze regels (behalve de NRpte 2002) zijn opgenomen, is artikel 130 net als de NRpte 2002 veel minder gedetailleerd. Een minder gedetailleerde opsomming sluit aan bij het voornemen van een meer risico-georiënteerde benadering van de rapportages.

Stb 2008, nr. 334

Deze wijziging vloeit voort uit artikel 17, eerste en tweede lid, van de richtlijn. Ook herverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie moeten staten aan DNB overleggen.

Stb. 2008, nr. 581

De wijziging in dit onderdeel hangt samen met het gewijzigde artikel 3:57 van de Wft. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 3:57 Wft.

Stb. 2011, nr. 673

Aan artikel 3:72, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht is de elektronischgeldinstelling toegevoegd. Dit betekent dat ook de elektronischgeldinstelling eigener beweging een aantal gegevens moet verstrekken aan de Nederlandsche Bank. Het betreft de gegevens die opgenomen zijn in artikel 130 van het Besluit prudentiële regels Wft. Op grond van het nieuw voorgestelde artikel 131, tweede lid, onderdeel d, moeten deze gegevens twee maal per jaar door de elektronischgeldinstelling aan de Nederlandsche Bank verstrekt worden. Er is gekozen voor een periodieke verstrekking van twee maal per jaar, omdat daarmee een evenwicht wordt bereikt tussen de administratieve last die een dergelijke verstrekking voor de elektronischgeldinstelling in kwestie kan betekenen enerzijds en de voor het toezicht door de Nederlandsche Bank vereiste informatie anderzijds.

Door toepassing van artikel 132 kan de Nederlandsche Bank het aan de elektronischgeldinstelling of betaalinstelling toestaan om andere informatiedragers te gebruiken dan de modellen bedoeld in artikel 131, eerste lid, onder a, van het Besluit prudentiële regels Wft.

Stb. 2012, nr. 288

Het is van belang dat DNB periodiek inzicht verkrijgt in de financiële situatie van elke premiepensioeninstelling. In dat kader is voorzien in het uitvragen van jaar- en kwartaalstaten, zodat de benodigde gegevens op uniforme wijze bij DNB aangeleverd worden. Gezien de activiteiten van een premiepensioeninstelling zijn de verslagstaten van premiepensioeninstellingen op onderdelen vergelijkbaar met die van pensioenfondsen en levensverzekeraars. Een premiepensioeninstelling kent echter geen verzekeringstechnische risico's en daarmee ook geen herverzekeringcomponent. Op grond van dit artikel kunnen gegevens worden uitgevraagd op basis van de eigenvermogens in artikel 3:53 en de vereisten aan het beleggingsbeleid in artikel 3:267b van de wet.

Stb. 2012, nr. 695

In de Wijzigingswet financiële markten 2013 wordt voorgesteld het solvabiliteitsvereiste in artikel 3:57 van de Wft tevens van toepassing te verklaren op premiepensioeninstellingen. Vanaf het moment van inwerkingtreding van die wet zal DNB tevens bevoegd zijn om gegevens uit te vragen ten aanzien van de solvabiliteit.

Stb. 2013, nr. 293

Beheerders moeten op grond van de artikel 3:72 staten verstrekken aan DNB. De staten omvatten alleen de meest elementaire balansgegevens en gegevens met betrekking tot de winst- en verliesrekening en dienen twee keer per jaar verstrekt te worden. De staten moeten één keer per jaar voorzien zijn van een accountantsverklaring. Beheerders kunnen aan deze verplichting voldoen door de door DNB opgestelde staten een maal

per jaar te voorzien van een accountantsverklaring, maar ook door een maal per jaar een jaarrekening inclusief een accountantsverklaring aan DNB te verstrekken (zie ook Kamerstukken 33 235, nummer 3, toelichting op onderdeel BQ).

Stb 2013, nr 537

Artikel 130 van het Bpr heeft betrekking op het overleggen van staten. DNB adviseert om de algemene regel in het eerste lid van dit artikel niet van toepassing te laten zijn op afwikkelondernemingen en in plaats daarvan een apart lid op te nemen, met daarin specifieke regels voor afwikkelondernemingen. Dit advies is opgevolgd. Voorts adviseert DNB te bepalen dat in de staten gegevens met betrekking tot «storingen en bijna storingen» moeten worden opgenomen. De verplichting om bedoelde gegevens aan DNB te melden is toegevoegd, zij het dat deze gegevens niet moeten worden opgenomen in de staten maar apart moeten worden gemeld.

Artikel 130 heeft betrekking op de verstrekking van staten. De categorie financiële ondernemingen waarop het artikel betrekking heeft, wordt uitgebreid met afwikkelondernemingen. Daarmee wordt de omzetting van PFMI's in andere artikelen ondersteund. Het opschrift van paragraaf 13.2 wordt in verband hiermee aangepast.

Stb. 2014, nr. 303

De verordening kapitaalvereisten legt aan banken en beleggingsondernemingen diverse rapportageverplichtingen op. Deze komen in de plaats van de rapportageverplichtingen die voorheen golden op grond van artikel 130, eerste lid, van het Bpr. In de gewijzigde tekst van dat lid, onderdelen a en b, wordt dan ook verwezen naar de desbetreffende artikelen van de verordening. Op het vlak van liquiditeitsrapportages (onderdeel c) verandert vooralsnog niets, zodat daar de verwijzing naar de artikelen 3:63 tot en met 3:65 van de wet ongewijzigd blijft.

Stb 2014, nr 524

In artikel VII, onderdeel CC, van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2014 wordt aan artikel 130 een lid toegevoegd dat is genummerd als het zesde lid. Op het tijdstip waarop deze wijziging in werking trad – 1 januari 2014 – bevatte artikel 130 echter al een zesde lid, zodat artikel 130 nu twee leden heeft die beide zijn genummerd als het zesde lid. Dit wordt thans gecorrigeerd.

Stb. 2015, nr. 434

Geen toelichting (red.).

Stb 2015, nr. 308

Artikel 130 bepaalt welke rapportagestaten per categorie financiële ondernemingen aan DNB dienen te worden verstrekt. Entiteiten voor risico-acceptatie en richtlijnverzekeraars moeten op dat vlak met ingang van het boekjaar 2016 voldoen aan de regels van de verordening solvabiliteit II. In verband met de richtlijn en de verordening is artikel 130 aangepast. Ingevolge het nieuwe tweede lid omvatten de door entiteiten voor risico-acceptatie te verstrekken staten uitsluitend de gegevens zoals voorgeschreven door de verordening (zie titel I, hoofdstuk XV, afdeling 4). Het nieuwe derde lid bevat een soortgelijke regeling voor verzekeraars die onder de richtlijn vallen. Zij zijn in de eerste plaats gehouden de gegevens te verstrekken als bedoeld in titel I, hoofdstuk XIII, van de verordening.

Naast deze geharmoniseerde rapportages dienen verzekeraars die het aangaat, aanvullende informatie te verstrekken in de vorm van zogeheten nationale staten. Deze nationale staten

hebben betrekking op enkele terreinen die specifiek zijn voor de Nederlandse verzekeringsmarkt, zoals de zorg, windstorm en natura-uitvaart. Het nieuwe vierde lid heeft alleen nog betrekking op verzekeraars met beperkte risico-omvang. De verwijzingen in onderdeel b naar artikelen van de Wft zijn daarmee in overeenstemming gebracht.

Voor het boekjaar 2015 zijn de vóór 1 januari 2016 geldende regels van het Bpr met betrekking tot de staten nog van toepassing. Zie dienaangaande artikel IX van het onderhavige besluit en de daarbij behorende toelichting.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de regels met betrekking tot de rapportage aan DNB ook voor kredietunies gelden.

Artikel 131

1. De Nederlandsche Bank stelt, met inachtneming van het bepaalde ingevolge het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet, alsmede met inachtneming van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de internationale jaarrekeningstandaarden, regels met betrekking tot de staten, bedoeld in artikel 130. Deze omvatten uitsluitend:

- a. de modellen van de staten;
- b. de reikwijdte van toepassing van de staten en de mate van detaillering van de in te vullen gegevens; deze omvatten geen uitbreiding of nadere rubricering van de staten;
- c. de reikwijdte van de consolidatie overeenkomstig de regels met betrekking tot consolidatie die de financiële onderneming in haar jaarrekening toepast, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit;
- d. de waardering van de posten overeenkomstig artikel 3:69a van de wet en artikel 4, derde lid;
- e. de te hanteren valuta en rekeneenheid;
- f. de afronding;
- g. de termijn waarbinnen de staten worden verstrekt, met dien verstande dat deze niet korter is dan noodzakelijk voor de uitoefening van het toezicht op de naleving van het Deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet en ten behoeve van de uitvoering van de bij of krachtens dat deel gestelde regels met betrekking tot het depositogarantiestelsel; en
- h. de frequentie waarmee de staten worden verstrekt, met dien verstande dat deze ten minste een maal per jaar is.

2. De regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b, f, g en h, zijn afgestemd op de aard en de omvang van de financiële onderneming, alsmede op de omvang van de solvabiliteit van de financiële onderneming. De frequentie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel h, is evenwel niet hoger dan:

- a. twaalf maal per jaar voor de staten ten behoeve van het toezicht op de liquiditeit,

- bedoeld in artikel 130, eerste lid, onderdeel c en zesde lid;
- b. een maal per jaar voor de jaarrekening, bedoeld in artikel 130, vierde lid, onderdeel a, en de staten ten behoeve van het toezicht op de technische voorzieningen, bedoeld in artikel 130, vierde, onderdeel b, onder 2°; en
  - c. vier maal per jaar voor de overige in artikel 130, eerste en vierde lid, genoemde staten;
  - d. twee maal per jaar voor de in artikel 130, vijfde lid, genoemde staten;
  - e. een maal per jaar voor de jaarrekening, bedoeld in artikel 130, zevende lid, onderdeel a;
  - f. vier maal per jaar voor de in artikel 130, zevende lid, onderdeel b, genoemde staten;
  - g. twee maal per jaar voor de in artikel 130, achtste lid, genoemde staten;
  - h. tweemaal per jaar voor de in artikel 130, tiende lid, genoemde staten.
3. De Nederlandsche Bank kan in individuele gevallen besluiten dat een financiële onderneming als bedoeld in artikel 130 periodiek moet melden of haar solvabiliteit of liquiditeit zich boven een door de Nederlandsche Bank vastgestelde signaleringswaarde bevindt. De frequentie van de melding is niet hoger dan een maal per maand en is afgestemd op de aard en de omvang van de financiële onderneming, alsmede op de omvang van de solvabiliteit van de financiële onderneming.
  4. Een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 48, eerste lid, onderdeel j, doet de melding, bedoeld in het derde lid, met redenen omkleed aan de Nederlandsche Bank in elke maand waarin zij niet ingevolge het tweede lid, onderdeel c, staten verstrekt. Zij meldt daarbij in ieder geval wat de waarde van haar toetsingsvermogen is, hoe deze waarde is berekend en hoe deze waarde zich verhoudt tot de waarde van haar toetsingsvermogen zoals vermeld in de laatst verstrekte staten.
  5. De Nederlandsche Bank kan, met inachtneming van artikel 35, zesde tot en met achtste lid, van de richtlijn solvabiliteit II, ontheffing verlenen van:
    - a. de verplichting periodieke rapportagestaten vaker dan eenmaal per jaar te verstrekken;
    - b. itemgewijze rapportageverplichtingen.

6. vervallen¹⁵⁴

Stb. 2006, nr. 519

De NVB constateerde dat ten onrechte niet bepaald is dat de "complianceverklaring" in artikel 131, derde lid, moet zijn afgestemd op de aard, omvang en financiële positie van de financiële onderneming. Artikel 131, derde lid, is hierop aangepast. DNB stelt regels met betrekking tot de staten. Artikel 131 vangt de artikelen 55, tweede lid, van de Wtk 1992 juncto

hoofdstuk 7 van het Handboek Wtk, 72, vijfde lid, van de Wtv 1993 juncto 1, eerste en tweede lid, 2, derde en vierde lid, en 3 van het Bsv 1994, 33, vijfde lid, van de Wtn juncto 1, eerste en tweede lid, 2, derde en vierde lid, en 3 van het Bsn en 7 en 8, eerste en tweede lid, van de NRpte 2002.

Het eerste lid bepaalt dat DNB in de toezichthouderregel de voorschriften in de IAS/IFRS en Titel 9 in acht neemt. Dit legt – samen met artikel 134 – het beginsel van éénsporige verslaggeving vast. In concreto mogen de regels van DNB niet afwijken van hetgeen in de jaarverslaggevingregels is bepaald.

De onderdelen a tot en met h kaderen de bevoegdheid van DNB om regels te stellen in:

Onderdeel a: DNB legt de modellen van de staten in haar toezichthouderregels vast. De modellen zijn feitelijk de (elektronische) formulieren die de financiële onderneming moet invullen en verstrekken aan DNB. Zij moeten ingevolge de aanhef van het eerste lid inhoudelijk aansluiten op de regels die in de wet en dit besluit dienaangaande worden gesteld. Zo mogen in de toezichthouderregel met betrekking tot de modellen geen prudentiële filters worden opgenomen die niet elders in dit besluit zijn voorgeschreven. In de modellen wordt met het oog op de administratieve lasten niet meer informatie opgevraagd dan benodigd is voor het prudentieel toezicht. Artikel 131 waarborgt in samenhang met artikel 130 dat een financiële onderneming geen overbodige informatie hoeft te verstrekken aan DNB. Om éénsporige verslaggeving te garanderen, legt DNB de vast te stellen modellen voor aan het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA), dat de consistentie van de modellen met de IAS/IFRS en Titel 9 toetst. Dat is van belang voor verzekeraars die ingevolge de IAS/IFRS of Titel 9 een jaarrekening opmaken. Het vereiste dat de staten met de balans- en resultaatgegevens en de toelichtingen moeten aansluiten op de IAS/IFRS of Titel 9 maakt het mogelijk dat deze verzekeraars door de openbaarmaking ervan ingevolge artikel 134 ("de publieke verslagstaten") voldoen aan de verplichting in de IAS/IFRS en Titel 9 om een jaarrekening op te maken en openbaar te maken. Zo kan worden volstaan met één document, wat een besparing van de administratieve lasten oplevert. Ook voor clearinginstellingen, beleggingsondernemingen en kredietinstellingen stelt DNB de modellen dusdanig vast dat bijvoorbeeld waarderingmethoden niet beperkend zijn ten opzichte van de jaarverslaggevingregels.

Onderdeel b: de toezichthouderregels geven een antwoord op de vraag welke staten door welke (categorieën) financiële ondernemingen moeten worden ingevuld. Niet alle staten hoeven door alle financiële ondernemingen te worden ingevuld. Het elektronische rapportagesysteem "E-line DNB" houdt hiermee rekening. Dit systeem is zo vormgegeven dat de financiële onderneming slechts de door haar in te vullen staten aangeboden krijgt. Onderdeel a is in samenhang met het tweede lid een belangrijke pijler voor een risicogeorïenteerde benadering van de rapportage. Daarnaast bevat de toezichthouderregeling regels voor de vereiste mate van gedetailleerdheid. Onderdeel b waarborgt dat DNB het zogenoemde materialiteitsbeginsel kan hanteren. Zo kan zij bepalen dat geen informatie hoeft te worden verstrekt over beleggingen die maar een klein deel van het totaal uitmaken. Voor deze percentages kan zij drempelwaarden benoemen. Indien de drempelwaarde niet wordt gehaald, hoeft niet te worden gerapporteerd. De toezichthouderregeling bevat uitdrukkelijk geen informatieplichten in aanvulling op hetgeen in de modellen is opgenomen. Zo worden door middel van de toezichthouderregels geen extra staten of gegevens opgevraagd, of nadere rubriceringen in de modellen aange-

¹⁵⁴ Artikel I, onderdeel O van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (Stb. 2014, nr. 524) (red.).

bracht.

Onderdeel b biedt tevens de grondslag voor DNB om de artikel 4 van het Bsn en 4 van het Bsv 1994 te verwerken. Deze artikelen bepaalden dat de staten van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel buiten Nederland alleen betrekking mogen hebben op het natura-uitvaartverzekeringsbedrijf uitgeoefend vanuit de bijkantoren in Nederland en dat de staten van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is alleen betrekking mogen hebben op het verzekeringsbedrijf uitgeoefend vanuit de bijkantoren in Nederland.

Onderdeel c: DNB geeft nadere regels over de consolidatiekring, ofwel welke ondernemingen een financiële onderneming in de consolidatie dient te betrekken. De regels moeten de consolidatieregels in de IAS/IFRS en Titel 9 volgen. Door deze bepaling wordt voorkomen dat een financiële onderneming in het toezicht wordt geconfronteerd met van het jaarrekeningrecht afwijkende consolidatieregels. Onderdeel c maakt éénsporige verslaggeving mogelijk.

Onderdeel d: DNB geeft in de toezichthouderregeling regels ten aanzien van de waardering van de posten in de staten. Éénsporige verslaggeving is gewaarborgd door de voorwaarde dat DNB de nadere regels laat aansluiten bij de waarderingsregels in de IAS/IFRS en Titel 9. Zo wordt de jaarrekening in de staten op identieke wijze opgemaakt als de commerciële jaarrekening.

Onderdeel g: DNB geeft regels over de indientermijnen van zowel de openbare als de niet-openbare staten. Ook deze grondslag is geclausuleerd om te waarborgen dat de administratieve lasten beperkt blijven. De termijn mag niet korter zijn dan noodzakelijk voor een adequate uitoefening van het toezicht.

Het tweede lid vormt de kern van de risicogeorïenteerde aanpak van de rapportages. Dit lid bepaalt dat DNB bij het vaststellen van de regels, bedoeld in het eerste lid, rekening houdt met de aard en omvang van de financiële onderneming, en met de omvang van haar solvabiliteitsruimte. Zij kan de financiële ondernemingen indelen in bepaalde categorieën naar gelang hun aard en omvang en de omvang van hun solvabiliteit. Voor de verschillende categorieën kan zij verschillende regels geven. Grofweg komt het erop neer dat de categorie waarvan de solvabiliteit zich ruim boven de voorgeschreven minimumomvang bevindt minder en minder vaak hoeft te rapporteren. Aan de andere kant moeten de categorieën waarvan de solvabiliteit zich in de buurt van de voorgeschreven minimumomvang bevindt meer en vaker rapporteren.

Bovendien geeft het tweede lid een maximumfrequentie van één maal per kwartaal voor alle staten (onderdeel c) behalve de liquiditeitsstaten waarvoor een maximumfrequentie van één maal per maand geldt (onderdeel a) en de jaarrekening en de technische voorzieningen voor verzekeraars, waarvoor met het oog op de administratieve lasten een maximum van één maal per jaar geldt (onderdeel b). De maximumfrequentie van eenmaal per kwartaal harmoniseert de uiteenlopende maxima onder de oude regelgeving. Het harmoniseren van de frequentie zorgt ervoor dat voor sommige financiële ondernemingen de administratieve lasten dalen. Voor anderen stijgen de administratieve lasten enigszins. Per saldo dalen de administratieve lasten ten opzichte van de nulmeting. Bovendien hebben financiële ondernemingen zelf een zekere mate van invloed op de administratieve lasten. Indien zij financieel hun zaken op orde hebben hoeven zij minder en minder vaak te rapporteren.

Voor veel bancaire staten gold reeds een kwartaalfrequentie. Voor enkele bancaire staten en voor de staten van beleggingsondernemingen gold echter een maximum van één maal per

maand. Tevens waren er bancaire staten waarvoor een maximum van één maal per jaar gold. Ditzelfde maximum gold ook voor de verzekeringsstaten. Een maximumfrequentie van één maal per jaar voor alle verzekeringsstaten is echter onvoldoende gebleken. Bij gebeurtenissen die grote gevolgen (kunnen) hebben voor de financiële positie van verzekeraars, zoals een aandelencrash of de dynamiek op de zorgverzekeringsmarkt na de invoering van de zorgverzekering, kan DNB alleen doortastend optreden als zij tijdig van deze gebeurtenissen op de hoogte is. Met een frequentie van één maal per jaar en een indientermijn van vier maanden na afloop van het boekjaar kan het één jaar en vier maanden duren voordat DNB ziet hoe verzekeraars zo'n gebeurtenis hebben doorstaan. Om deze redenen wordt de maximumfrequentie van een klein deel van de verzekeringsstaten verhoogd tot vier maal per jaar.

Het gaat hierbij om een zeer beperkte subset van de verzekeringsstaten. DNB mag ingevolge het tweede lid, onderdeel c, alleen staten met betrekking tot de solvabiliteit en aanvullende financiële gegevens vaker dan één maal per jaar opvragen. De frequentie van het grootste en meest bewerkelijke deel van de staten, waaronder de jaarrekening en de staten voor de technische voorzieningen, blijft gehandhaafd op eenmaal per jaar. Om de administratieve lasten voor verzekeraars te beperken, worden alleen gegevens opgevraagd die de verzekeraar uit hoofde van zijn risicobeheer al beschikbaar heeft. De verzekeraar hoeft geen extra boekhoudkundige handelingen te verrichten om deze gegevens te genereren. Daarnaast hoeven de gegevens niet aan een accountantscontrole onderworpen te worden. Bovendien geldt ten aanzien van de solvabiliteitsstaten dat DNB niet vaker dan één maal per jaar een volledige berekening van de solvabiliteitsmarge voor verzekeraars zal opvragen. Daarvoor is in sommige gevallen immers een berekening van de technische voorzieningen nodig. Om een "early warning" van eventuele financiële problemen te krijgen is het voldoende om in plaats daarvan enkele gegevens over de ontwikkeling van de solvabiliteitspositie en enkele aanvullende financiële gegevens, namelijk over de beleggingsmix en groepsrelaties van verzekeraars, op te vragen.

Van de maximumfrequenties kan alleen worden afgeweken in het geval van een bijzondere gebeurtenis die de financiële soliditeit van financiële ondernemingen bedreigt of kan bedreigen (artikel 3:72, zesde lid, 3:77, 3:82 of 3:86 van de wet). Dan kan DNB in individuele gevallen bepalen dat de staten tijdelijk met een hogere frequentie of binnen kortere termijnen moeten worden ingediend.

Voor de indientermijn zijn geen minima in het eerste lid, onderdeel g, opgenomen. Deze hangt nauw samen met de frequentie die voor de indiening van staten geldt. Voor kwartaalrapportages ligt rapportage binnen zes weken na de afloop van de verslagperiode voor de hand. Hier kan afhankelijk van de aard van de instelling en de rapportage van worden afgeweken. Voor halfjaarrapportages kunnen indientermijnen variëren van twee tot vier maanden na afloop van de verslagperiode. Voor jaarrapportages liggen indientermijnen van vijf maanden tot een half jaar voor de hand. In de Wtv 1993 was voor verzekeraars een indientermijn van vier maanden geregeld omdat verzekeraars alleen jaarrapportages kenden en dus het belang van een snellere termijn daardoor groot was. Omdat verzekeraars nu ook op halfjaarbasis dan wel op kwartaalbasis informatie verstrekken door middel van staten of "complianceverklaringen" is de indientermijn van vier maanden niet langer noodzakelijk en ook ongewenst uit het oogpunt van administratieve lasten. Het voordeel hiervan is dat voor de jaarrapportages dan ook weer wordt

aangesloten op de termijnen van Titel 9. Van belang is ook dat DNB op diverse terreinen, zeker waar het zorgverzekeraars betreft, de rapportages met andere toezichthouders en instanties (zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek, het College voor Zorgverzekeringen, het College toezicht zorgverzekeringen, etc.) afstemt en uitwisselt. Deze coördinatie, die is neergelegd in verschillende convenanten, kan de administratieve lasten voor financiële ondernemingen beperken.

Het derde lid biedt DNB de mogelijkheid om van een tot rapportage verplichte financiële onderneming een tussentijdse "complianceverklaring" te vragen. Deze mag niet vaker dan één maal per maand worden gevraagd. Ook deze frequentie moet zijn afgestemd op de aard en omvang van de financiële onderneming, en met de omvang van haar solvabiliteitsruimte. De "complianceverklaring" kan daarom niet iedere maand bij iedere financiële onderneming worden opgevraagd. Bovendien gaat het niet om staten met betrekking tot de solvabiliteit of liquiditeit, maar slechts om een melding van de financiële onderneming in de maanden waarin zij niet over haar solvabiliteit of liquiditeit hoeft te rapporteren of haar solvabiliteit of liquiditeit zich nog boven een bepaalde signaleringswaarde, die door DNB op het niveau van toezichthouderregels wordt vastgesteld, bevindt. Door deze mogelijkheid zal DNB gemakkelijker kunnen overgaan tot het vaststellen van een frequentie die onder de in het tweede lid genoemde maxima ligt. Dit kan op termijn voor financiële ondernemingen een besparing van de administratieve lasten opleveren. De complianceverklaring is in beginsel vormvrij. Dit laat onverlet dat de financiële onderneming een door DNB beschikbaar gesteld model kan gebruiken. Het is niet vereist dat de complianceverklaring door een accountant wordt gecontroleerd.

Het vierde lid bepaalt, ter implementatie van artikel 8, tweede lid, van de richtlijn kapitaaltoereikendheid, dat beleggingsondernemingen die ingevolge artikel 48 een minimum eigen vermogen van € 730.000 moeten aanhouden, in tussenliggende maanden (i.e. maanden waarover zij niet de kwartaalrapportage indienen) een complianceverklaring moeten verstrekken. Door het verstrekken van staten per kwartaal en een complianceverklaring in de tussenliggende maanden, voldoen dergelijke beleggingsondernemingen aan de richtlijnverplichting om maandelijks "verslag uit te brengen".

De verplichting in het vierde lid is, in tegenstelling tot die in het derde lid, generiek van aard. De genoemde beleggingsondernemingen dienen de complianceverklaring in alle tussenliggende maanden te verstrekken, niet slechts wanneer DNB daarom verzoekt. Een ander verschil met het derde lid is dat de beleggingsonderneming de complianceverklaring met redenen dient te omkleden, zodat deze – tot op zekere hoogte – toetsbaar is door DNB. Dat houdt in dat de beleggingsonderneming niet slechts verklaart of haar solvabiliteit zich nog boven een door DNB vastgestelde signaleringswaarde bevindt, maar dat zij daarbij tevens toelicht wat de waarde van de solvabiliteit is, hoe deze is berekend en hoe deze zich verhoudt ten opzichte van de solvabiliteit in de laatste kwartaalrapportage. Deze toelichting kan vormvrij geschieden. Dat laat onverlet dat de beleggingsonderneming een door DNB aanbevolen formulier kan gebruiken waarop tevens ruimte is voor de vormvrije toelichting. Ook uit hoofde van het vierde lid is een accountantsverklaring niet vereist.

Stb. 2010, nr. 801

In [de] richtlijn [Solvabiliteit II]¹⁵⁵ (hierna aangeduid als de richtlijn) ontbreken de gebruikelijke overgangsbepalingen die voor de lidstaten en verzekeraars overgangstermijnen bevatten. De in de artikelen 309 en 311 genoemde inwerkingtredingdata zullen worden gewijzigd in 1 januari 2013 door de verwachte omnibusrichtlijn II. Laatstgenoemde richtlijn zal de richtlijn wijzigen in verband met de invoering van drie Europese toezichthoudende autoriteiten.

Door het ontbreken van overgangsbepalingen zijn de bepalingen van de richtlijn direct van toepassing vanaf 1 januari 2013. Dit betekent onder andere dat entiteiten voor risico-acceptatie en verzekeraars (hierna verzekeraars) per 1 januari 2013 dienen te voldoen aan de nieuwe solvabiliteits-eisen. Wanneer een verzekeraar hieraan niet kan voldoen, dient hij de toezichthouder hiervan op de hoogte te stellen. Omdat de eerste rapportages, waar de nieuwe solvabiliteitsberekening onderdeel van is, eerst na het eerste kwartaal van 2013 beschikbaar komen, ontstaan er praktische invoeringsproblemen. De Nederlandsche Bank (DNB) dient toezicht te houden op de naleving van de nieuwe eisen zonder dat zij direct beschikt over de benodigde informatie. Verzekeraars dienen per 1 januari 2013 op de hoogte te zijn van hun financiële positie, gebaseerd op de eisen van de richtlijn en op dat moment al aan die eisen te voldoen.

Zij hebben evenwel nog nooit conform deze eisen gerapporteerd aan de toezichthouder. Wel heeft een aantal verzekeraars meegedaan aan studies (de zgn. Quantitative Impact Studies; QIS) om de parameters van de berekeningen juist te krijgen, waardoor die verzekeraars wel al een indruk kunnen hebben, maar die geen juist beeld kunnen geven gezien het feit dat de parameters nog aan verandering onderhevig zijn. QIS 5 zal betrekking hebben op het boekjaar 2009. Die informatie is in 2013 dus achterhaald.

Om een zo goed mogelijke voorbereiding op de richtlijn gedurende de kalenderjaren 2011 en 2012 en tevens een zo soepel mogelijke invoering van de richtlijn vanaf 2013 te bewerkstelligen, is voorzien in de verplichting tot het indienen van een beperkt aantal jaarstaten over de verslagjaren 2011 en 2012 die zijn ingericht om essentiële informatie op te leveren die op grond van de richtlijn is vereist zodat de verzekeraar zich tijdig kan vergewissen van de nieuwe eisen en indien noodzakelijk actie kan ondernemen zodat hij per 1 januari 2013 daaraan voldoet. Hierdoor heeft ook DNB inzicht in de stand van zaken vanaf augustus 2012 wanneer de eerste jaarstaten moeten worden ingediend. DNB is daardoor in staat indien nodig tijdig bij een verzekeraar aan te dringen op eventuele maatregelen. Op deze wijze wordt een soepele overgang naar het nieuwe regime bewerkstelligd. De mogelijkheid is overwogen dat DNB van elke betrokken verzekeraar deze informatie zou vragen. Dit zou zeer bewerkelijk zijn en er bovendien toe leiden dat de informatie in verschillende vormen zou worden aangeleverd, hetgeen de vergelijkbaarheid niet ten goede zou komen.

De beperkte rapportage wordt alleen opgelegd aan verzekeraars die onder de reikwijdte van de richtlijn zullen vallen. Dit zijn 200 verzekeraars, waarvan 130 hebben deelgenomen aan de QIS rapportages. Voorts wordt opgemerkt dat de rapportage alleen zal worden gebruikt voor meer inzicht; de invoering bete-

¹⁵⁵ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringbedrijf (Solvabiliteit II) (herschikking) (PbEU L 335).

kent niet dat ook de solvabiliteitseisen van de richtlijn eerder van kracht worden. De bestaande rapportages worden ongemoeid gelaten. Deze zullen bij gelegenheid van de implementatie van de richtlijn worden aangepast. Hierdoor wordt bereikt dat op dit moment de lasten voor het bedrijfsleven zo laag mogelijk blijven. Daarom is ook op verzoek van het bedrijfsleven voor het boekjaar 2011 de indieningstermijn van de rapportage verlengd ten opzichte van de normale rapportages waardoor volgens verzekeraars de kosten minder hoog zullen zijn. In dit kader is van belang op te merken dat gezien het doel van de rapportage een accountantsverklaring niet is vereist, hetgeen ook bijdraagt aan het voorkomen van administratieve lasten.

Zodra de bestaande rapportages aan de richtlijn zijn aangepast, kunnen de nu ingevoerde leden weer vervallen.

De grondslag voor het nieuwe vijfde lid van artikel 131 van het Bpr Wft kan deels worden gevonden in de aanhef van het eerste lid van dat artikel en deels in artikel 130, tweede lid, van het Bpr Wft, die op hun beurt zijn terug te voeren op de artikelen 3:72, vijfde en zevende lid, en 3:73 van de Wft. Voor het overige kan de grondslag voor het nieuwe vijfde lid van artikel 131 van het Bpr Wft worden gevonden in artikel 3:17, tweede lid, van de Wft. In die laatstgenoemde bepaling wordt immers van onder meer verzekeraars geëist dat, willen zij kunnen voldoen aan de eis van een beheerste en integere bedrijfsvoering, zij financiële risico's moeten beheersen evenals andere risico's die de soliditeit van de verzekeraar kunnen aantasten en zorgen voor de instandhouding van de vereiste financiële waarborgen. Uit deze eisen vloeit onder andere voort dat indien bekend is dat de financiële eisen worden verhoogd, de verzekeraar hiermee rekening houdt en de bedrijfsvoering tijdig aan de nieuwe eisen aanpast. Een verantwoorde bedrijfsvoering vergt dat verzekeraars die onder de richtlijn vallen, hun bedrijfsvoering zodanig aanpassen dat zij in staat zijn de beperkte jaarrapportage over het boekjaar 2011 en 2012 in te vullen waarin informatie is opgenomen die op grond van de richtlijn nodig is om te beoordelen of voldaan wordt aan de nieuwe eisen. Dit betekent overigens niet dat de kapitaaleisen van die richtlijn al in 2011 en 2012 gelden, maar wel dat zij de gevraagde informatie in de staten kunnen aanleveren. Bovendien hebben verzekeraars deze informatie ook zelf nodig om te kunnen beoordelen welke stappen zij nog moeten nemen om op 1 januari 2013 aan de dan geldende eisen te kunnen voldoen. Het nu aan artikel 131 toegevoegde vijfde lid maakt het mogelijk essentiële informatie op systematische wijze te verkrijgen. Het betreft de volgende informatie over het afgelopen verslagjaar:

- (i) de balans met de beleggingen uitgesplitst naar categorie en de technische voorzieningen per line of business (zie de artikelen 75 t/m 82 van de richtlijn),
- (ii) een overzicht van het eigen vermogen – inclusief het aanvullend eigen vermogen – naar bestanddelen, de indeling in de drie tiers en de mate waarin het kernsolvabiliteitskapitaalvereiste en het solvabiliteitskapitaalvereiste worden gedekt door die tiers (zie de artikelen 87 en 88 van de richtlijn), en
- (iii) een berekening van het minimumkapitaalvereiste, bedoeld in artikel 129 van de richtlijn en de bestanddelen daarvan en van het solvabiliteitskapitaalvereiste volgens de standaardbenadering met inbegrip van de modules, bedoeld in artikel 104, eerste lid, van de richtlijn en de ondermodules, bedoeld in artikel 105 van de richtlijn.

Voor het boekjaar 2012 betreft het tevens een resultaatanalyse (zie artikel 51, tweede lid, van de richtlijn), dat wil zeggen een verklaring van de ontwikkeling van het eigen vermogen. Wellicht

ten overvloed wordt opgemerkt dat de modelstaat «resultatenanalyse» geen tabel bevat; de verzekeraar dient de staat in te vullen door daarin een schriftelijke analyse op te nemen van zijn resultaten.

Die analyse bevat alle duidelijke verschillen in de vermogensbestanddelen van het eigen vermogen in de Solvency II balans ten opzichte van het boekjaar ervoor, alsook een korte beschrijving van de overdraagbaarheid van kapitaal. Voor deze analyse is het in ieder geval nodig om een toelichting te geven op alle belangrijke verschillen in de elementen van de Solvency II balans, zoals de ontwikkeling van de technische voorzieningen en de beleggingen ten opzichte van het boekjaar ervoor.

Deze informatie stelt het de toezichthouder bovendien in staat om verzekeraars beter te begeleiden bij de overgang van de huidige solvabiliteitseisen naar de eisen op grond van de richtlijn, hetgeen overigens ook in het belang is van de polishouder. Aangezien de nu vastgestelde modellen van staten de richtlijn volgen, kan daarbij niet worden voldaan aan de eis van artikel 131 eerste lid, aanhef. Ook aan artikel 131, eerste lid, onderdeel d, kan niet worden voldaan, omdat de waardering niet zal geschieden volgens de normale waarderingsmethoden die de financiële onderneming in haar jaarrekening toepast. De toereikendheidstoets is onder de richtlijn niet meer nodig. In plaats daarvan zullen naast de activa voortaan ook de passiva op marktwaarde moeten worden gewaardeerd, waardoor de vergelijkbaarheid en de transparantie tussen verzekeraars groter wordt.

Voor de indiening van de nieuwe staten over boekjaar 2011 wordt een termijn van acht maanden gegeven. Ten opzichte van de oorspronkelijk voorgestelde termijn is deze termijn verlengd op verzoek van het bedrijfsleven. De indiening van de nieuwe staten over boekjaar 2012 dient gelijktijdig te geschieden met de indiening van de eerste kwartaalrapportage conform solvabiliteit II. Een latere indiening zou de toegevoegde waarde van de informatie te zeer verminderen. DNB heeft die informatie zo spoedig mogelijk nodig in verband met de nieuwe eisen. Bovendien betreft het hier een beperkte hoeveelheid staten.

De modellen van de staten zijn vastgesteld met de kennis van medio 2010. De uiteindelijk vast te stellen staten zullen naar verwachting hiermee in overeenstemming zijn, maar aangezien er op Europees niveau tussen de toezichthouders nog overleg gaande is over de details van de rapportages, valt de mogelijkheid niet uit te sluiten dat er toch nog materiële wijzigingen optreden. Doel is verzekeraars voor te bereiden op de implementatie van de richtlijn en hiervoor is het noodzakelijk dat de staten aansluiten bij de modelstaten die zullen worden vastgesteld op basis van die richtlijn. Teneinde overbodig werk te voorkomen, is voorzien in het laten vervallen van de rapportage over het boekjaar 2011 indien die aansluiting er niet is. Het tweede lid voorziet in de bevoegdheid voor Onze Minister om de rapportage over het boekjaar 2012 zo spoedig mogelijk aan te passen opdat die modellen in lijn zijn met de uiteindelijk vast te stellen modellen op basis van de richtlijn. Het bedrijfsleven dient zo spoedig mogelijk die modellen te kennen en de weg via een algemene maatregel van bestuur zou te veel tijd kosten.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 130.

Stb. 2012, nr. 288

Met dit onderdeel wordt de frequentie vastgesteld waarmee een premiepensioeninstelling verslagstaten moet aanleveren bij DNB, namelijk viermaal per jaar. Hiermee wordt aangesloten bij

de verslaggevingsfrequentie voor pensioenfondsen.

Stb. 2013, nr. 293

Zie de toelichting bij art. 130.

Stb. 2014, nr. 303

De aanpassing van artikel 131, tweede lid, is nodig vanwege de verwijzing in onderdeel a naar het gewijzigde artikel 130. De aanpassing van het vierde lid vloeit voort uit de verlettering van artikel 48, eerste lid, waardoor alle beleggingsondernemingen met een vereist minimumbedrag aan eigen vermogen van € 730.000 nu zijn opgenomen in onderdeel j.

Stb 2014, nr 524

Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (herschikking) (PbEU 2009, L 335) (hierna aangeduid als de richtlijn solvabiliteit II) voert een nieuw financieel toezichtkader in voor verzekeraars. Als gevolg hiervan dienen nieuwe modelstaten voor verzekeraars te worden vastgesteld en kan het theoretisch solvabiliteitscriterium vervallen. De toepassing van de richtlijn solvabiliteit II is vertraagd, omdat nog overeenstemming moest worden bereikt over de zgn. Omnibus II richtlijn.¹⁵⁶ Dankzij het bereikte politieke akkoord op de concept Omnibus II-richtlijn is er inmiddels meer duidelijkheid over de datum van toepassing van de richtlijn solvabiliteit II, namelijk 1 januari 2016. Daarom is het nu nodig dat verzekeraars die onder de reikwijdte van die richtlijn zullen vallen ter voorbereiding op de invoering van die richtlijn hun bedrijfsvoering (met name met betrekking tot de in te dienen staten) steeds meer in overeenstemming brengen met de nieuwe eisen. Met het oog hierop is artikel 131 van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) aangepast en kan artikel 24a1 van het Bpr (theoretisch solvabiliteitscriterium) vervallen, omdat de informatie die via dat artikel wordt aangeleverd, ook is opgenomen in de rapportage die ingevolge de richtsnoeren van de Europese Toezichthoudende Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (EIOPA) voor het indienen van informatie bij nationale bevoegde autoriteiten (EIOPA-CP-13/010) wordt voorgeschreven.

Administratieve lasten en nalevingskosten

Hoewel de richtlijn solvabiliteit II volgens verwachting tot stand is gekomen, is de richtlijn Omnibus II niet tijdig tot stand gekomen, waardoor de toepassing van de eerstgenoemde richtlijn is vertraagd. In verband met de indertijd verwachte toepassing van de richtlijn solvabiliteit II is in 2012 een oefening gehouden met de in te dienen jaarstaten. Vandaar de verwachting dat verzekeraars inmiddels bekend zijn met die richtlijn en al veel werk voor de invoering zullen hebben gedaan. De inhoud en lay-out van de staten zijn echter tijdens de onderhandelingen over de Omnibus II richtlijn en de uitvoeringsmaatregelen enigszins aangepast, waardoor er toch nog werk is te verrichten door de betrokken verzekeraars.

¹⁵⁶ Richtlijn 2014/51/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EG en 2009/138/EG, almede de Verordening (EG) nr. 1060/2009, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 wat de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) betreft (PbEU 2014, L 153).

Ter vermindering van de administratieve lasten zullen de huidige kwartaalstaten in 2015 niet meer door DNB worden opgevraagd. Hierbij wordt opgemerkt dat de huidige bevoegdheden in stand blijven, met andere woorden dat in de gevallen waarin geen rapportage gebaseerd op de richtlijn solvabiliteit II zal worden opgevraagd, DNB informatie kan opvragen op grond van de huidige eisen indien de financiële positie van de desbetreffende verzekeraar dat nodig maakt. Bij de beoordeling kan DNB gebruik maken van het theoretisch solvabiliteitscriterium (TSC) en de informatie in de staat Organisatie en Risico over het boekjaar 2013. Immers, op grond van artikel 131, derde lid, van het Bpr kan DNB in individuele gevallen vragen hoe het staat met de solvabiliteitspositie.

Voorts blijft van kracht dat op grond van artikel 2, derde lid, onderdeel c, van de Regeling staten financiële ondernemingen Wft DNB staten kan opvragen indien zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan te verwachten is dat de financiële positie van de verzekeraar zodanig verslechtert, dat deze niet langer zal kunnen voldoen aan kort gezegd de financiële eisen. Gedurende 2015 zal daarbij steeds meer een rol spelen dat de verzekeraar met ingang van 1 januari 2016 moet voldoen aan de dan geldende eisen. Om de administratieve lasten voor verzekeraars zoveel mogelijk te beperken, is voor de nieuwe rapportages een accountantsverklaring niet vereist.

Het Verbond van Verzekeraars heeft op ons verzoek bij de start van het overleg over hoe in 2015, met het oog op de invoering van Solvency II in 2016 en de voorbereiding daarop in 2015, omgegaan kan worden met het theoretisch solvabiliteitscriterium (TSC) toegezegd de administratieve lasten berekening voor hun rekening te nemen. Het Verbond heeft een administratieve lasten berekening opgenomen in zijn consultatiereactie. Bij deze berekening zijn de kosten van het opbouwen van ervaring en aanpassing van de systemen buiten beschouwing gelaten, omdat die kosten er hoe dan ook zouden zijn. Deze zijn meegenomen in het wetsvoorstel solvabiliteit II.

Het Verbond heeft de verlichting van lasten geschat van het vervallen van de volgende toezichtrapportages: het TSC voor levensverzekeraars, delen van de jaarstaat Organisatie en Risico's voor schadeverzekeraars en de huidige kwartaalrapportages. Ook heeft Verbond de lasten ingeschat van de nieuwe geïntroduceerde toezichtrapportages, namelijk de solvabiliteit II jaarrapportage en de twee solvabiliteit II kwartaalrapportages. Het Verbond komt in haar consultatiereactie uit op een extra administratieve last van bijna 10 miljoen euro. Echter na overleg met het Verbond bleek dat die berekening een aantal onjuistheden bevat.

Onderstaande berekening is gebaseerd op de input van het Verbond, waarbij de bedragen per rapportage zijn overgenomen van het Verbond, en de frequentie van rapportages aansluit bij dit wetsvoorstel. Volgens deze berekening is de schatting van het Verbond dat de lasten voor de gehele sector met ongeveer € 6,7 miljoen toenemen. Het Verbond stelt dat de nieuwe kwartaalrapportages onder Solvency II een hogere administratieve last (25.000 euro) gaan geven dan de huidige kwartaalrapportages (5.000 euro). Het vervallen van het TSC voor de 40 levensverzekeraars (totaal 60.000 euro) en een gedeelte van de staat Organisatie en Risico's voor de 150 schadeverzekeraars geeft een lastenverlichting die ongeveer een miljoen lager is dan de totale administratieve lasten van de op solvabiliteit II gebaseerde jaarstaten.

Omdat er vier kwartaalrapportages vervallen en daarvoor in de plaats twee op Solvency II gebaseerde kwartaalrapportages terugkomen, zullen de totale administratieve lasten met 5,7

miljoen euro toenemen (30.000 euro keer 190 verzekeraars (40 leven- en 150 schadeverzekeraars)). De totale administratieve lasten zullen daardoor uitkomen op ongeveer 6,7 miljoen euro.

Artikelsgewijs

Dit onderdeel bewerkstelligt een soepele overgang naar het regime van de richtlijn solvabiliteit II. DNB zal ingevolge artikel 131, eerste lid, onderdeel a, voor het boekjaar 2014 modellen van jaarrapporten vaststellen en voor het boekjaar 2015 modellen van kwartaalrapporten ingevolge genoemde richtlijn. Hierbij zal DNB uitgaan van de uitvoeringsverordening die naar verwachting in september 2014 door de Europese Commissie zal worden gepubliceerd en de door EIOPA gepubliceerde voorbereidende richtsnoeren en technische specificaties ten behoeve van deze kwartaalrapportages in 2015. Omdat in dit nieuwe toezicht ook de waarderingsgrondslagen volledig worden geharmoniseerd, kan niet worden voldaan aan artikel 131, eerste lid, aanhef. Er zijn afwijkingen van het BW en van de internationale jaarrekeningstandaarden, dus ook van onderdeel d moet worden afgeweken. Verzekeraars krijgen de tijd om een jaar lang, via de kwartaalrapportages in 2015 en de jaarrapportage over het boekjaar 2014 te werken aan het verbeteren van de solvabiliteit II rapportages zodat een soepele overgang naar het nieuwe regime wordt bewerkstelligd.

Vanzelfsprekend zullen de EIOPA richtsnoeren worden toegepast op een wijze die proportioneel is aan de aard, omvang en complexiteit van de risico's die verbonden zijn met de werkzaamheden van verzekeraars.

Voorts wordt opgemerkt dat de rapportage alleen zal worden gebruikt voor meer inzicht; de invoering betekent niet dat ook de solvabiliteitsnormen van de richtlijn eerder van kracht worden. Wel zal DNB dit inzicht in de loop van 2015, rekening houdend met de betrouwbaarheid van de rapportage bij haar beoordeling betrekken of een verzekeraar bijvoorbeeld een herstelplan moet indienen. DNB zal ook in 2015 daarbij alle voor haar bekende relevante informatie betrekken, zoals de eigen risicobeoordeling (ERB) van artikel 24a, tweede lid, van het Bpr. Deze informatie, waaronder deze rapportage en de ERB, zal DNB ook in 2015 meenemen bij de beoordeling van een verklaring van geen bezwaaraanvraag van een verzekeraar op grond van artikel 3:97, eerste lid, van de Wft.

Stb. 2015, nr. 434

Geen toelichting (red.).

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de regels met betrekking tot de rapportage aan DNB ook voor kredietunies gelden.

Artikel 131a vervallen¹⁵⁷

Stb. 2010, nr. 801

Zie voor een toelichting bij art. 131, lid 2.

Stb. 2014, nr. 524

Aangezien artikel 131a is uitgewerkt, kan dit artikel vervallen.

Stb. 2015, nr. 308

De aanpassing van artikel 131, eerste lid, onderdeel d, hangt samen met de nieuwe waarderingsregels voor verzekeraars,

zoals opgenomen in artikel 3:69a van de Wft en artikel 4, derde lid, van het Bpr.

De gewijzigde indeling van artikel 130 noopt tot enkele redactionele aanpassingen van artikel 131, tweede lid. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Artikel 131, vijfde lid (nieuw), implementeert artikel 35, zesde tot en met achtste lid, van de richtlijn solvabiliteit II. Daardoor kan DNB zekere versoepelingen toestaan van de rapportageverplichtingen als de indiening van bepaalde informatie voor een (richtlijn)verzekeraar te belastend zou zijn in verhouding tot de aard, omvang en complexiteit van de risico's die inherent zijn aan zijn bedrijfsactiviteiten. De bedoelde versoepeling kan inhouden dat de verzekeraar rapportagestaten die vaker dan eenmaal per jaar moeten worden verstrekt slechts eenmaal per jaar behoeft in te dienen, of dat itemgewijze rapportage (post voor post) achterwege kan blijven. In alle gevallen geldt dat voldaan moet zijn aan de in artikel 35, zesde tot en met achtste lid, van de richtlijn opgenomen voorwaarden en criteria.

Artikel 132

Indien een beleggingsonderneming, betaalinstantie, clearinginstelling, elektronisch geldinstelling, entiteit voor risico-acceptatie, bank, kredietunie, verzekeraar of bijkantoor als bedoeld in artikel 130 de staten niet langs elektronische weg verstrekt, kan de Nederlandsche Bank, op verzoek van de financiële onderneming, besluiten dat het de financiële onderneming is toegestaan andere informatiedragers dan de modellen, bedoeld in artikel 131, eerste lid, onderdeel a, te gebruiken, indien deze wat betreft indeling en inhoud geen afwijking vertonen van de modellen.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 132 geeft regels met betrekking tot de wijze van verstrekking van de staten. Net als de jaarstukken geldt de hoofdregel van de Algemene wet bestuursrecht dat de verstrekking vormvrij is. De staten kunnen dus ook langs elektronische weg worden verstrekt. Elektronische verstrekking is in lijn met de bestaande praktijk. DNB heeft ter vervanging van een groot aantal bestaande elektronische applicaties een geharmoniseerd elektronisch rapportagesysteem ontwikkeld, genaamd "E-line DNB". Dit is zo opgezet dat de financiële onderneming alleen de voor haar geldende staten ter invulling aangeboden krijgt en via een beveiligde internetverbinding rechtstreeks aan DNB kan rapporteren. "E-line DNB" is minder foutgevoelig en voorkomt onnodige werkzaamheden voor zowel de financiële onderneming als DNB.

Stb. 2008, nr. 334

Deze wijziging vloeit voort uit de wijziging in artikel 130.

Stb. 2011, nr. 673

Zie de toelichting bij artikel 130.

Stb. 2015, nr. 512

Deze wijzigingsonderdelen strekken ertoe dat de regels met betrekking tot de rapportage aan DNB ook voor kredietunies gelden.

Artikel 133

Het onderzoek van de staten, bedoeld in artikel 130, door de accountant, uitmondend in een ver-

¹⁵⁷ Artikel I, onderdeel P van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 (Stb. 2014, nr. 524) (red.).

klaring omtrent de getrouwheid als bedoeld in artikel 3:72, zevende lid, eerste volzin, van de wet, wordt een maal per jaar uitgevoerd. De Nederlandsche Bank stelt regels waarin wordt bepaald welke staten door de accountant in zijn onderzoek worden betrokken, met dien verstande dat een beheerder die een maal per jaar een door een accountant gewaarmerkte jaarrekening verstrekt daarmee voldoet aan de verplichting als bedoeld in artikel 3:72, zevende lid, van de wet. De accountant waarmerkt deze staten.

Stb. 2006, nr. 519

De staten dienen met het oog op de administratieve lasten slechts één maal per jaar te worden onderzocht door de accountant (eerste lid) en de actuaaris (tweede lid). Dit sluit volledig aan op de frequentie van de jaarlijks door een verzekeraar uit te voeren toereikendheidstoets waarover de actuaaris een oordeel velt. Ook staten met een hogere frequentie worden maar één maal per jaar door de accountant onderzocht. DNB bepaalt welke staten in het onderzoek van de accountant worden betrokken. Dit regelt zij in een toezichthouderregel. Voor het onderzoek van de actuaaris is in artikel 3:73 van de wet reeds bepaald dat het onderzoek betrekking heeft op het actuariële verslag.

In het tweede lid is tevens bepaald wat onderdeel uitmaakt van het actuariële verslag. Duidelijker dan in de Wtv 1993 het geval was, is gedefinieerd dat niet de balanswaardering van de technische voorzieningen, maar de toereikendheidstoetsen onderdeel uitmaken van het actuariële verslag. Vuistregel is dat de actuaaris betrokken wordt bij technische berekeningen met een lange tijdshorizon. Hieruit vloeit voort dat de toets, bedoeld in artikel 121, tweede lid, waarvoor DNB de disconteringsgrondslagen vaststelt in een toezichthouderregel, onderdeel uitmaakt van het actuariële verslag. Omdat de artikelen 121, derde en vierde lid, en 98, derde en vierde lid, nauw zijn gerelateerd aan artikel 121, tweede lid, worden zij ook betrokken in het actuariële verslag. Dit is geregeld in het tweede lid, onderdeel b.

Ook indien artikel 121, tweede lid, niet van toepassing is, maar wel berekeningen met een tijdshorizon van meer dan vier jaar moeten worden gemaakt en er sprake is van significant oplopende risico's, wordt de actuaaris betrokken. Dit is bepaald in het tweede lid, onderdeel a. Het gaat om de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's voor zover het betreft verzekeringen waarbij de verzekeraar gedurende de contractduur de premie niet eenzijdig kan verhogen en waarbij de risico's gedurende de contractduur significant oplopen. Hier wordt bedoeld op arbeidsongeschiktheidsverzekeringen waarbij, net als bij levensverzekeringen, voor een lange periode een gelijkblijvende of slechts licht stijgende premie is overeengekomen. Aangezien de kans op arbeidsongeschiktheid met de leeftijd doorgaans toeneemt, is het voor dergelijke verzekeringen nodig een voorziening te vormen waarin een deel van de premie opgenomen wordt. Indien de risicopremie stijgt, kan deze deels met de overeengekomen premie en deels via een onttrekking uit de voorziening gefinancierd worden. Het oordeel van de actuaaris is bij dergelijke producten gewenst. Ook onder de Wtv 1993 was dit een onderdeel van het actuariële verslag.

Artikel 133 verwerkt, voor zover het gaat om het accountantsonderzoek deels het Handboek Wtk nr. 3201. Deze regels, die slechts voor kredietinstellingen gelden, gelden nu ook voor de andere financiële ondernemingen. Hiermee wordt de bestaande praktijk gecodificeerd. Voor verzekeraars volgt dat uit het feit dat voor hen in de oude regelgeving een maximumfrequentie van

één maal per jaar gold in samenhang met het voorschrift dat de staten dienden te zijn voorzien van een verklaring van de accountant. Het Handboek Wtk nr. 3201 schreef voor kredietinstellingen tevens een standaard accountantsverklaring voor. Voor de overige financiële ondernemingen golden zulke voorschriften niet. Gekozen is om geen nadere eisen te stellen aan het accountantsonderzoek. In de praktijk is het voor de accountant helder waarop het onderzoek betrekking moet hebben. Het feit dat artikel 133 geen nadere voorschriften of een standaardverklaring bevat, staat er overigens niet aan in de weg dat in de praktijk naar een bepaalde mate van standaardisering wordt gestreefd. Standaardisering zal echter op basis van vrijwilligheid moeten geschieden.

Stb. 2013, nr. 293

Zie de toelichting bij art. 130.

Stb. 2015, nr. 308

Artikel 133, tweede lid, was gebaseerd op de toenmalige tekst van artikel 3:73 van de Wft, en had betrekking op het onderzoek van het actuariële verslag van een verzekeraar door een actuaaris. Aangezien na de inwerkingtreding van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II geen actuariële verslag meer vereist is, kon het tweede lid vervallen.

Artikel 134 [vervallen]¹⁵⁸

Stb. 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij paragraaf 13.2c (red.).

§ 13.2a Melding van gebeurtenissen of omstandigheden die de ordelijke uitoefening van het bedrijf van afwikkelonderneming bedreigen

Bepaling ter uitvoering van artikel 3:73a, tweede lid, van de wet Artikel 134a Tot de gegevens, bedoeld in artikel 3:73a van de wet, behoren in ieder geval de gegevens met betrekking tot storingen die zich hebben voorgedaan of bijna hebben voorgedaan in het verrichten van afwikkel-diensten.

Stb. 2013, nr. 537

Artikel 3:73a van de wet bepaalt dat een afwikkelonderneming gebeurtenissen of omstandigheden die de ordelijke uitoefening van het bedrijf van afwikkelonderneming bedreigen onverwijld meldt aan DNB. In artikel 134a wordt een nadere uitwerking van deze regel gegeven doordat wordt bepaald dat een afwikkelonderneming gegevens met betrekking tot storingen die zich hebben voorgedaan of bijna hebben voorgedaan in het verrichten van afwikkel-diensten, meldt aan DNB. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat op grond van artikel 3:73a van de wet ook andere gebeurtenissen of omstandigheden die de ordelijke uitoefening van het bedrijf van afwikkelonderneming betreffen aan DNB moeten worden gemeld. Artikel 134a dient ertoe buiten twijfel te stellen dat storingen die zich hebben voorgedaan of bijna hebben voorgedaan behoren tot gebeurtenissen of omstandigheden die op grond van artikel 3:73a van de wet moeten worden gemeld.

¹⁵⁸ Art. I, onderdeel JJ van het Implementatiebesluit Solvency II (Stb. 2015, nr. 308) (red.).

§ 13.2b Publicatieverplichtingen voor banken en beleggingsondernemingen
Bepaling ter uitvoering van artikel 3:74a, derde lid, van de wet

Stb. 2014, nr. 303

Dit onderdeel voegt in hoofdstuk 13 van het Bpr een nieuwe paragraaf 13.2B in. Op grond van het nieuwe artikel 134b, dat dient ter uitvoering van artikel 96 van de richtlijn, dienen banken op hun website uitleg te geven over de manier waarop ze voldoen aan de richtlijnvoorschriften op het gebied van, in hoofdzaak, bestuur, toezicht op het bestuur, beloningsbeleid en publicatieverplichtingen. Voor beleggingsondernemingen geldt eenzelfde bepaling: zie artikel 31g van het Bgfo (artikel V, onderdeel B). De verplichting geldt zowel voor banken (en beleggingsondernemingen) met zetel in Nederland, als voor banken (en beleggingsondernemingen) met zetel in een derde land die in Nederland actief zijn door middel van een bijkantoor.

Stb. 2017, nr. 513

Het opschrift van paragraaf 13.2B is aangepast aangezien in artikel 134b, tweede lid, is opgenomen dat een beleggingsonderneming ook bepaalde informatie dient te publiceren. De paragraaf heeft derhalve zowel betrekking op banken als beleggingsondernemingen.

Artikel 134b

- 1. Een bank als bedoeld in artikel 3:74a, eerste lid, van de wet die over een website beschikt, geeft daarop uitleg over de wijze waarop zij voldoet aan de vereisten inzake bestuur, beloning en publicatie van gegevens in artikel 17c, de bij of krachtens artikel 23e, vijfde lid, gestelde regels, het Besluit uitvoering publicatieverplichtingen richtlijn kapitaalvereisten en artikel 3:8, derde en vierde lid, van de wet.**
- 2. Een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:74a, eerste lid, van de wet die over een website beschikt, geeft daarop uitleg over de wijze waarop zij voldoet aan de bij of krachtens artikel 23e, vijfde lid, gestelde regels en het Besluit uitvoering publicatieverplichtingen richtlijn kapitaalvereisten.**
- 3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een bank met zetel in een staat die geen lidstaat is die haar bedrijf uitoefent vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor.**

Stb. 2017, nr. 513

De inhoud van artikel 134b, tweede lid, Bpr was opgenomen in artikel 31g BGfo. Artikel 31g BGfo is aangepast en van de gelegenheid is gebruik gemaakt om in artikel 134b op te nemen dat een beleggingsonderneming in de zin van de verordening kapitaalvereisten uitleg dient te geven op haar website over de wijze waarop zij voldoet aan de bij of krachtens artikel 23e, vijfde lid, van het Bpr gestelde regels en het Besluit uitvoering publicatieverplichtingen richtlijn kapitaalvereisten. De wijziging van artikel 134b Bpr is gebaseerd op artikel 3:74a, derde lid, van de Wft. Op deze manier houdt de Nederlandsche Bank als prudentieel toezichthouder toezicht op de naleving van de publicatieverplichtingen die voortvloeien uit de richtlijn kapitaalvereisten.

§ 13.2c. Door verzekeraars openbaar te

maken informatie

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:73c, tweede lid, van de wet

Stb 2015, nr. 308

Artikel 134 had betrekking op de door entiteiten voor risico-acceptatie en verzekeraars openbaar te maken informatie. Gelet op de voorschriften die de richtlijn en de verordening over dit onderwerp bevatten, was er aanleiding artikel 134 te vervangen door een nieuwe paragraaf 13.2c. Deze paragraaf is alleen van toepassing op verzekeraars; voor entiteiten voor risico-acceptatie geldt geen verplichting meer om een jaarrekening in te dienen.

Richtlijnverzekeraars met zetel in Nederland dienen op grond van artikel 3:73c van de Wft jaarlijks een rapport over hun solvabiliteit en financiële positie openbaar te maken, met inachtneming van titel I, hoofdstuk XII, van de verordening. Gelet op de artikelen 3:82a en 3:86a van de Wft is in het Bpr een voorziening nodig om ervoor te zorgen dat de bedoelde openbaarmakingsverplichtingen van overeenkomstige toepassing zijn op in Nederland gelegen bijkantoren van richtlijnverzekeraars met zetel in een derde land of een niet-aangewezen staat. Dit is geregeld in artikel 134c.

Artikel 134d implementeert de overgangsmaatregel van artikel 51, tweede lid, derde alinea, van de richtlijn. Deze maatregel houdt in dat verzekeraars waarop artikel 51 van de richtlijn van toepassing is of van toepassing is verklaard gedurende een overgangperiode die afloopt op 31 december 2020, bepaalde informatie nog niet apart openbaar behoeven te maken. Het gaat om 1) de eventueel van toepassing zijnde kapitaalopslag en 2) het effect van ondernemingspecifieke parameters die een verzekeraar in bepaalde gevallen op instructie van de toezichthouder (DNB) moet gebruiken bij de berekening van de verzekeringstechnische risicomodules binnen de standaardformule voor het solvabiliteitskapitaalvereiste.

Verzekeraars met beperkte risico-omvang dienen, net als richtlijnverzekeraars, informatie over hun solvabiliteit en financiële positie openbaar te maken. Zij hoeven evenwel niet te voldoen aan de uitgebreide eisen die de richtlijn op dit punt stelt aan richtlijnverzekeraars. Ingevolge artikel 134e dienen zij de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens openbaar te maken. De toelichting bij de jaarrekening dient een aantal specifieke gegevens te bevatten, waaronder de balans, berekend overeenkomstig de eisen van de Wft en het Bpr (onderdeel a). Daarbij dienen zij een toelichting te geven op de verschillen tussen de daarbij gehanteerde grondslagen en methoden en de grondslagen en methoden voor de waardering die zijn toegepast in de jaarrekening. Ook dienen zij inzicht te geven in het aanwezige en het vereiste kapitaal (onderdelen b en c), in de hoogte van de technische voorzieningen indien deze worden berekend volgens een (discontinuerings)scenario waarbij alle polishouders overgaan tot afkoop (onderdeel d) en, indien van toepassing, in de winstdeling per productgroep (onderdeel e). Bij onderdeel d zij aangetekend dat alleen verzekeraars waarop artikel 19, derde lid, van toepassing is de gevraagde berekening behoeven te maken. De verplichting geldt daardoor niet voor schadeverzekeraars die uitsluitend verzekeringsovereenkomsten sluiten met een contractduur van ten hoogste vier jaar.

In enkele bijzondere situaties dient aanvullende informatie te worden gegeven. Dat is met name het geval als de verzekeraar een tekort aan kapitaal heeft (onderdeel f). De verzekeraar dient dan de omvang van het kapitaaltekort openbaar te maken en een toelichting te geven op de oorzaken en gevolgen van het

tekort, met vermelding van de maatregelen die hij heeft genomen om zijn solvabiliteitskapitaal op het voorgeschreven niveau te brengen.

Verzekeraars met beperkte risico-omvang die ondernemingspecifieke parameters toepassen dienen toe te lichten hoe deze parameters zich verhouden tot de aannames die ten grondslag liggen aan de standaardformule (onderdeel g). Indien de ondernemingspecifieke parameters zijn opgelegd door DNB dient de verzekeraar tevens te vermelden op welke gronden DNB die parameters heeft opgelegd (onderdeel h).

Artikel 134c

Artikel 51 van de richtlijn solvabiliteit II en titel I, hoofdstuk XII, van de verordening solvabiliteit II inzake door verzekeraars openbaar te maken informatie zijn van overeenkomstige toepassing op de solvabiliteit en financiële positie van de in Nederland gelegen bijkantoren van:

- a. levensverzekeraars en schadeverzekeraars, niet zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, met zetel in een staat die geen lidstaat is;
- b. herverzekeraars met zetel in een niet-aangegeven staat.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 134d

Verzekeraars met zetel in Nederland, niet zijnde verzekeraars met beperkte risico-omvang, alsmede verzekeraars als bedoeld in artikel 134c, onderdelen a en b, behoeven tot en met 31 december 2020 de informatie, bedoeld in artikel 51, tweede lid, derde alinea, van de richtlijn solvabiliteit II niet apart openbaar te maken.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 134e

Een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:73c, 3:82a of 3:86a met beperkte risico-omvang maakt jaarlijks binnen een termijn van zes maanden de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens openbaar en vermeldt daarbij in de toelichting op de jaarrekening:

- a. de in overeenstemming met de wet en dit besluit opgestelde balans en de daarbij gehanteerde grondslagen en methoden voor de waardering van activa, technische voorzieningen en andere verplichtingen, met een toelichting op de belangrijkste verschillen met de grondslagen en methoden die in de jaarrekening voor de waardering ervan zijn gehanteerd;
- b. het bedrag en de samenstelling van het aanwezige solvabiliteitskapitaal;
- c. het bedrag van het solvabiliteitskapitaalvereiste en van het minimumkapitaalvereiste;
- d. indien artikel 19, derde lid, op de verzekeraar van toepassing is: het bedrag van de technische voorzieningen indien deze worden berekend op basis van afkoop van alle verzekeringen;

e. indien van toepassing: informatie over de winstdeling ten gunste van polishouders per productgroep;

f. indien de verzekeraar niet voldoet aan het minimumkapitaalvereiste of significant niet voldoet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste: het bedrag van het tekort alsmede een toelichting op de oorzaak en gevolgen ervan en de genomen corrigerende maatregelen;

g. indien de verzekeraar ondernemingspecifieke parameters gebruikt voor de berekening van zijn solvabiliteitskapitaalvereiste: de belangrijkste verschillen tussen die parameters en de aannames die ten grondslag liggen aan de standaardformule;

h. indien aan de verzekeraar door de Nederlandse Bank specifieke parameters ter berekening van verzekeringstechnische risicomodules zijn opgelegd: het effect daarvan, alsmede de gronden van het daartoe strekkende besluit van de Nederlandsche Bank.

Stb 2015, nr. 308

§ 13.3. Verstrekking van de opgave van gesloten verzekeringen

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:74, tweede lid, 3:78, tweede lid, 3:83, tweede lid, en 3:87, tweede lid, van de wet

Artikel 135

1. Een levensverzekeraar als bedoeld in artikel 3:74, eerste lid, 3:78, eerste lid, of 3:83, eerste lid, van de wet, vermeldt bij de opgave van gesloten levensverzekeringen per branche de in het boekjaar geboekte premies, niet verminderd met het bedrag van de herverzekering.
2. Een schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 3:74, eerste lid, 3:78, eerste lid, of 3:83, eerste lid, van de wet vermeldt bij de opgave van gesloten schadeverzekeringen per branchegroep de in het boekjaar geboekte premies, schaden en provisies, telkens niet verminderd met het bedrag van de herverzekering. Deze gegevens alsmede de frequentie en de gemiddelde kosten van de schadegevallen, worden voor de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen evenwel afzonderlijk vermeld. De Nederlandsche Bank stelt de branchegroepen vast.
3. Een natura-uitvaartverzekeraar als bedoeld in artikel 3:87, eerste lid, van de wet, vermeldt bij de opgave van gesloten natura-uitvaartverzekeringen de in het boekjaar geboekte premies, niet verminderd met het bedrag van de herverzekering.
4. Een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:74, eerste lid, of 3:83, eerste lid, van de wet vermeldt bij de in dat artikellid bedoelde opgave de gegevens, bedoeld in het eerste en tweede lid, per lidstaat.
5. De artikelen 131, eerste lid, aanhef en onder-

deel a, en 132 zijn van overeenkomstige toepassing op de verstrekking van de opgaven, bedoeld in het eerste tot en met derde lid.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 135 geeft nadere voorschriften over de verstrekking van de opgave van gesloten verzekeringen ingevolge de artikelen 3:74, 3:78, 3:83 en 3:87 van de wet. Het eerste lid legt vast dat de opgave van gesloten levensverzekeringen per branche en per lidstaat de in het boekjaar geboekte premies vermeldt. De opgave van gesloten schadeverzekeringen vermeldt behalve de geboekte premies tevens de geboekte schaden en provisies per branchegroep en per lidstaat. DNB stelt de branchegroepen vast. Deze werden in de oude situatie vastgesteld in de Regeling opgave financiële gegevens verzekeringsbedrijf 1994 (Rofgv 1994)¹⁵⁹. De branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen wordt niet in een branchegroep ingedeeld, maar wordt afzonderlijk vermeld. De opgave van gesloten natura-uitvaartverzekeringen is geregeld in het derde lid. Hiervoor geldt hetzelfde als voor de opgave van gesloten levensverzekeringen. Het eerste tot en met vierde lid verwerken de artikelen 50 van de Wtn en 74, 102, 114 en 119 van de Wtv 1993.

Het vijfde lid verklaart de artikelen 131, eerste lid, aanhef en onderdeel a, en 132 van overeenkomstige toepassing. Dit betekent dat DNB de modellen van de opgaven vaststelt en dat de verstrekking van de opgaven ook langs elektronische weg kan geschieden. Het vijfde lid biedt daarmee een grondslag voor toezichthouderregels die de Rofgv 1994 deels vervangen. Verwezen wordt tevens naar de toelichting op artikel 132.

Artikel 3:74, eerste lid, van de wet stelt de frequentie van het verstrekken van de opgaven op één maal per jaar. Deze frequentie kan afwijken van de frequentie van de staten. Dat laat onverlet dat de verzekeraar één maal per jaar de opgave tegelijkertijd met de staten aan DNB verstrekt. De opgave kan in die zin worden beschouwd als een van de door een verzekeraar te verstrekken staten.

§ 13.4. Verstrekking gegevens door beheerders van beleggingsinstellingen

Bepalingen ter uitvoering van 3:74c van de wet

Artikel 135a

- 1. De gegevens, bedoeld artikel 3:74c van de wet, omvatten de informatie, genoemd in artikel 24, eerste, tweede, vierde en zesde lid, van de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen.**
- 2. De Nederlandsche Bank kan in aanvulling op de gegevens, bedoeld in het eerste lid, al dan niet periodiek, andere gegevens van beheerders, bedoeld in artikel 3:74c, verlangen, indien dit nodig wordt geacht om de stabiliteit van het financiële stelsel te waarborgen.**
- 3. De Nederlandsche Bank kan de in het tweede lid bedoelde gegevens alleen verlangen indien de Europese Autoriteit van effecten en markten hiervan in kennis is gesteld of de Europese Autoriteit van effecten en markten de Nederlandsche Bank hierom heeft verzocht.**

Stb. 2013, nr. 293

Artikel 135a implementeert artikel 24 van de richtlijn. In het

eerste lid is geen verwijzing naar het derde lid van artikel 24 opgenomen. Deze informatie dient op grond van artikel 115i aan de AFM verstrekt te worden, omdat deze informatie primair van belang is in het kader van het gedragstoezicht van de AFM. Het tweede en derde lid van artikel 135a, strekken ter implementatie van artikel 24, vijfde lid, van de richtlijn.

¹⁵⁹ Stcrt. 1994, 120.

Hoofdstuk 13a. Effectief verlenen van afwikkel diensten

Bepaling ter uitvoering van artikel 3:73b, tweede lid, van de wet

Artikel 135b

De Nederlandsche Bank kan ter uitvoering van internationaal aanvaarde standaarden nadere regels stellen met betrekking tot het effectief verlenen van afwikkel diensten.

Stb 2013, nr 537

PFMI 21 betreft de effectiviteit en efficiëntie. DNB houdt toezicht op de effectiviteit en kan ter uitvoering van genoemde PFMI nadere regels stellen.

Hoofdstuk 14 Meldingsplichten van de accountant en de actuaris

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 3:88, vierde lid, en 3:89, eerste lid, van de wet

Stb. 2006, nr. 519

Ingevolge de artikelen 3:71 en 3:72 van de wet gaan de jaarrekening en de staten van financiële ondernemingen vergezeld van een verklaring omtrent de getrouwheid van de controlerend accountant. Artikel 3:73 van de wet schrijft daarnaast voor dat het actuariel verslag van een verzekeraar, dat deel uitmaakt van de staten, wordt voorzien van een verklaring van de actuaris. Een actuaris is een deskundige op het gebied van de verzekeringswiskunde die ingevolge de Wft en dit besluit belast is met de controle van de kwantitatieve toereikendheidstoets van de technische voorzieningen (artikel 121) en het daarmee samenhangende prudentiële filter (de artikelen 65, 66, 67 en 98). Deze verklaringen waarborgen de betrouwbaarheid van de documenten en daarmee de bruikbaarheid ervan voor het prudentieel toezicht.

Artikel 5 van de BCCI-richtlijn schrijft voor dat een controlerend accountant verplicht is bepaalde omstandigheden waarvan hij kennis krijgt bij het onderzoek naar de jaarrekening of bij het verrichten van een andere wettelijke taak (zoals het controleren van de staten) te melden aan DNB. Dit is geregeld in artikel 3:88 van de wet. Het vierde lid van dat artikel verplicht de accountant in aanvulling hierop bovendien om alle inlichtingen die redelijkerwijs nodig zijn voor het prudentieel toezicht aan DNB te vertrekken. Deze verplichting geldt ingevolge artikel 3:89, eerste lid, van de wet ook voor de actuaris. Ingevolge de artikelen 3:88, vierde lid, en 3:89, eerste lid, van de wet zijn in hoofdstuk 14 regels opgenomen met betrekking tot de te verstrekken gegevens en de in acht te nemen procedures.

Artikel 136

De door een accountant als bedoeld in artikel 3:88, tweede lid, 3:90, 3:91 of 3:93 van de wet te verstrekken gegevens zijn:

- a. het accountantsverslag aan de bestuurders en de raad van commissarissen;
- b. de directiebrieven;
- c. overige correspondentie tussen de accountant en de financiële onderneming die rechtstreeks betrekking heeft op de verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening of de staten van de financiële onderneming; en
- d. indien de Nederlandsche Bank daarom verzoekt, een nadere toelichting op de gegevens, bedoeld in de onderdelen a tot en met c.

Stb. 2006, nr. 519

Het eerste lid bepaalt welke gegevens een accountant die de jaarrekening of de staten van een financiële onderneming controleert ingevolge artikel 3:88, vierde lid, van de wet aan DNB moet verstrekken. Daarbij wordt ingevolge de memorie van toelichting aangesloten bij hetgeen hierover in de tripartiete overeenkomsten en in artikel 37 van het Btb 2005 was bepaald. De accountant verstrekt ten eerste het accountantsverslag (onderdeel a) dat hij ook aan de bestuurders en de raad van commissarissen (RvC) van de financiële onderneming heeft overlegd. Het accountantsverslag is een schriftelijk verslag waarin de accountant de bevindingen van het accountantsonderzoek die hij relevant acht voor het bestuur of de RvC uiteenzet, zonder daarbij afbreuk te doen aan de strekking van de accountantsverklaring. In de tweede plaats verstrekt de account-

ant de zogenoemde directiebrieven, ofwel "managementletters" (onderdeel b). Dit is de brief aan het bestuur met de belangrijkste bevindingen van de accountantscontrole. De directiebrieven bevatten in ieder geval een verklaring van de accountant of en zo ja, in hoeverre hij de bedrijfsvoering heeft beoordeeld en de belangrijkste bevindingen van de accountant naar aanleiding van zijn werkzaamheden. Tevens verstrekt de accountant al zijn correspondentie met de financiële ondernemingen die rechtstreeks betrekking heeft op de verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening of de staten (onderdeel c). Tot slot kan DNB de accountant om een nadere toelichting vragen op de documenten die in de onderdelen a tot en met c zijn genoemd. De in het eerste lid genoemde documenten kunnen ook voor DNB van belang zijn voor de uitoefening van het toezicht.

Het tweede lid noemt de gegevens die een controlerend actuaris aan DNB moet verstrekken. Deze zijn vergelijkbaar met de gegevens genoemd in het eerste lid. Een actuaris verstrekt het actuariel rapport en het actuariel verslag (onderdeel a), die hij heeft verstrekt aan de bestuurders en de RvC. Daarnaast dienen alle overige stukken die betrekking hebben op het onderzoek van de actuaris naar het actuariel verslag van de verzekeraar te worden verstrekt (onderdeel b). DNB kan van de actuaris een nadere toelichting op deze stukken verlangen (onderdeel c). Het tweede lid is ontleend aan een tussen het Verbond van Verzekeraars, de Pensioen- & Verzekeringkamer en het Actuariel Genootschap gesloten convenant van 11 februari 2002.

Stb 2015, nr. 308

Artikel 136, tweede lid, heeft betrekking op de inlichtingen die de actuaris die het onderzoek uitvoert van het actuariel verslag van een verzekeraar aan DNB dient te verstrekken. Als gevolg van de inwerkingtreding van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II is geen actuariel verslag meer vereist, zodat het tweede lid is vervallen.

In verband hiermee is in artikel 137 de verwijzing naar artikel 136 aangepast (onderdeel MM).

Artikel 137

1. De accountant of actuaris die voornemens is gegevens als bedoeld in artikel 136 te verstrekken, stelt de financiële onderneming daarvan in kennis.
2. Indien de financiële onderneming dat wenst, kan zij zelf de gegevens aan de Nederlandsche Bank verstrekken. In dat geval stelt zij de accountant of de actuaris daarvan in kennis. De accountant of de actuaris vergewist zich ervan dat de Nederlandsche Bank de gegevens heeft ontvangen en dat de inhoud van de gegevens hem geen aanleiding geeft alsnog gegevens aan de Nederlandsche Bank te verstrekken.
3. Indien de accountant of actuaris schriftelijk gegevens verstrekt aan de Nederlandsche Bank, zendt hij onverwijld aan de financiële onderneming een afschrift van de gegevens en, indien van toepassing, van de begeleidende brief.

Stb. 2006, nr. 519

Alvorens de gegevens te verstrekken, stelt de accountant of de actuaris de financiële onderneming van haar voornemen hiertoe in kennis. Dit stelt de financiële onderneming in staat de gege-

vens zelf te verstrekken indien zij dat wenst. Zij kan het om wat voor reden ook wenselijk vinden de gegevens zelf te verstrekken. De accountant of actuaris die de financiële onderneming zelf de gegevens heeft laten verstrekken, dient bij DNB wel na te gaan of deze dat ook daadwerkelijk gedaan heeft. Voorkomen moet worden dat DNB als gevolg van een miscommunicatie tussen de accountant of actuaris en de financiële onderneming verstoken blijft van belangrijke informatie. Ook dient de accountant of actuaris na te gaan of de door de financiële onderneming verstrekte informatie volledig is. Is dat zo, dan heeft de accountant of de actuaris hiermee aan zijn meldingsplicht voldaan. Is dat niet zo, dan moet hij ingevolge het tweede lid alsnog gegevens aan DNB verstrekken. Indien de financiële onderneming niet zelf de gegevens aan DNB wil verstrekken, dan gaat de accountant of actuaris hiertoe over. Hij moet wel de financiële onderneming een afschrift sturen van de gegevens en van de begeleidende brief. Zo blijft de financiële onderneming op de hoogte van de correspondentie tussen DNB en de accountant of actuaris. In de artikelen 3:88, vijfde lid, en 3:89, tweede lid, van de wet is reeds geregeld dat, in geval van een mondelinge verstrekking van inlichtingen door de accountant onderscheidenlijk actuaris, de financiële onderneming in de gelegenheid wordt gesteld daarbij aanwezig te zijn.

Stb 2015, nr. 308

Zie de toelichting bij art. 136 (*red.*).

Hoofdstuk 15 Gekwalificeerde deelnemingen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:95, tweede lid, en artikel 3:96, tweede, derde en vierde lid, van de wet

Stb. 2006, nr. 519

In dit hoofdstuk is een bepaling opgenomen met betrekking tot de liquide middelen van de zogenaamde kasgeldvennootschappen (artikel 3:96, derde lid, van de wet). Verder bevat dit hoofdstuk regels over de gevallen waarin een aanvraag voor een verklaring van geen bezwaar wel of niet wordt ingewilligd in geval van gekwalificeerde deelnemingen van banken in ondernemingen, niet zijnde financiële ondernemingen (artikel 3:96, vierde lid, van de wet).

Artikel 138

De gegevens, bedoeld in artikel 3:95, tweede lid, en 3:96, tweede lid, van de wet zijn:

- 1°. een opgave van de omvang van een gekwalificeerde deelneming als bedoeld in artikel 3:95 van de wet;
- 2°. gegevens op basis waarvan de Nederlandse Bank kan beoordelen of voldaan wordt aan hetgeen ingevolge artikel 3:99 van de wet is bepaald met betrekking tot de betrouwbaarheid van de aanvrager of houder van een verklaring van geen bezwaar die op grond van zijn gekwalificeerde deelneming het beleid van de betrokken onderneming zou kunnen bepalen of mede bepalen of zou bepalen of mede bepalen; en
- 3°. bescheiden waaruit de financiële positie en de juridische groepsstructuur van de aanvrager of houder van een verklaring van geen bezwaar blijken.

Stb. 2006, nr. 519

Artikel 138 geeft uitvoering aan de artikelen 3:95, tweede lid, en 3:96, tweede lid, van de wet. In artikel 138 wordt bepaald welke gegevens moeten worden overgelegd bij de aanvraag tijdens het lopend toezicht van een verklaring van geen bezwaar die is vereist voor het houden van een gekwalificeerde deelneming. De in artikel 138 genoemde gegevens komen overeen met de gegevens die moeten worden overgelegd wanneer een vergunning voor het uitoefenen van het bedrijf van een kredietinstelling wordt aangevraagd, en in de aanvrager een gekwalificeerde deelneming wordt gehouden (artikel 8, eerste lid, onderdeel n, van het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen. Dit artikel is naar strekking overgenomen uit artikel 8, tweede lid, onderdeel e, van de Wtk 1992).

Artikel 139

Tot de liquide middelen van een vennootschap als bedoeld in artikel 3:96, derde lid, van de wet worden uitsluitend gerekend:

- a. aanwezige munten of bankbiljetten;
- b. direct opvorderbare tegoeden;
- c. kortlopende vorderingen die geen direct opvorderbare tegoeden zijn; en
- d. activa die geen kortlopende vorderingen zijn en die op zeer korte termijn en zonder substantiële verliezen kunnen worden omgezet in munten of bankbiljetten of direct opvorderbare tegoeden.

Stb. 2006, nr. 519

De NVB signaleerde dat artikel 139 niet in lijn leek te zijn met de richtlijn banken. De formulering van het artikel is aangepast aan artikel 51 van de richtlijn banken.

In artikel 139 is limitatief aangegeven welke liquide middelen tot de activa van een vennootschap worden gerekend voor de toepassing van de vrijstelling van gekwalificeerde deelnemingen van banken in kasgeldvennootschappen (artikel 3:96, derde lid, van de wet). De inhoud van dit artikel wijkt niet af van het bepaalde in artikel 1 van het koninklijk besluit van 13 augustus 2004, houdende de vaststelling van het begrip liquide middelen, bedoeld in artikel 23, zesde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 en houdende regels betreffende de verlening van een ontheffing als bedoeld in artikel 82, vierde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992, alsmede tot wijziging van artikel 5 van het Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringsbedrijf 1994¹⁶⁰.

Artikel 140 [vervallen]¹⁶¹

Stb. 2014, nr. 303

Artikel 140 vervalt, aangezien de desbetreffende materie is geregeld in de artikelen 89 tot en met 91 van de verordening. De bedoelde bepalingen, die betrekking hebben op deelnemingen buiten de financiële sector, gelden zowel voor banken als voor beleggingsondernemingen. Ingevolge de verordening kan de bevoegde autoriteit, in casu DNB, deelnemingen buiten de financiële sector die bepaalde grenzen te boven gaan verbieden, dan wel voor de toepassing van de kapitaaleisen aan het meerdere boven die grenzen een hoge risicoweging (1.250%) toekennen.

¹⁶⁰ Stb. 2004, nr. 442.

¹⁶¹ Art. I, onderdeel OO van het Implementatiebesluit CRD IV (Stb. 2014, nr. 303) (*red.*).

Hoofdstuk 15a. Verlenen betaaldiensten door tussenkomst betaaldienstagent
Bepaling ter uitvoering van artikel 3:111b van de wet

Artikel 140a

De gegevens, bedoeld in artikel 3:111b, eerste lid, van de wet zijn:

- a. een opgave van de naam, het adres, het telefoon- en faxnummer en emailadres van de betaaldienstagent;
- b. een beschrijving van de interne controlemechanismen die door de betaaldienstagent zullen worden gebruikt om de in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme neergelegde verplichtingen na te komen; en
- c. de identiteit van de bestuurders en de personen die verantwoordelijk zijn voor het beleid van de betaaldienstagent die bij het aanbieden van betaaldiensten wordt gebruikt, alsmede gegevens waaruit blijkt dat zij betrouwbaar en deskundig zijn.

Stb. 2009, nr. 437

In onderdeel W wordt hoofdstuk 15a ingevoegd in het Bpr Wft met daarin opgenomen artikel 140a. In dit artikel is geregeld welke gegevens een betaalinstantie moet verstrekken aan de Nederlandsche Bank op het moment dat de betaalinstantie voornemens is betaaldiensten te verlenen door tussenkomst van een betaaldienstagent.

Hoofdstuk 16 Slotbepalingen

Artikel 141

1. Onverminderd het tweede lid is hoofdstuk 5 niet van toepassing op overeenkomsten met betrekking tot het uitbesteden van werkzaamheden die:

- a. zijn gesloten door een clearinginstelling, bank, verzekeraar of bijkantoor als bedoeld in artikel 3:18, eerste lid, 3:23, 3:26 of 3:27 van de wet voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit; en**
- b. voldoen aan de op dat moment geldende regelgeving.**

2. Indien de overeenkomst, bedoeld in het eerste lid, materieel wordt aangepast, is hoofdstuk 5 vanaf dat moment van toepassing op de gehele overeenkomst.

Stb. 2006, nr. 519

Om extra administratieve lasten te voorkomen is een overgangsbepaling opgenomen voor overeenkomsten met betrekking tot het uitbesteden van werkzaamheden die door een clearinginstelling, kredietinstelling, verzekeraar of bijkantoor zijn gesloten voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit. Deze overeenkomsten moeten wel voldoen aan de op dat moment geldende regelgeving (Ruv en paragraaf 2.6. van de Rob). Indien een overeenkomst materieel wordt aangepast (dus niet bij uitsluitend een naam- of adreswijziging), is vanaf dat moment hoofdstuk 5 van dit besluit over het uitbesteden van werkzaamheden op de gehele overeenkomst van toepassing.

Stb. 2013, nr. 537

Abusievelijk is een wijziging in de Wft niet doorgevoerd in het besluit. Deze omissie wordt hierbij hersteld.

Artikel 142

Voor het boekjaar 2007 wordt het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge voor herverzekeraars of schadeverzekeraars die zorgverzekeringen als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet of daarop aanvullende ziektekostenverzekeringen uitvoeren, bepaald op de wijze als bedoeld in artikel 67, met dien verstande dat bij de berekening en de verhouding, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b onderscheidenlijk c, van dat artikel niet wordt uitgegaan van de afgelopen drie boekjaren, maar van de boekjaren 2006 en 2007.

Stb. 2006, nr. 519

De invoering van de Zvw heeft in veel gevallen geleid tot aanmerkelijke verschuivingen in de portefeuillesamenstelling bij zorgverzekeraars, zowel in de zorgverzekering als in de aanvullende verzekering. Als gevolg daarvan blijkt het ingevolge artikel 67, eerste lid, onderdeel b, van dit besluit vastgelegde te midden schadeverleden van drie boekjaren om fluctuerende solvabiliteits-eisen te voorkomen voor zorgverzekeraars in de praktijk niet dat effect te hebben.

De geboekte bruto schade in het jaar 2005 heeft als gevolg van de stelselwijziging nauwelijks nog een relatie met de geboekte bruto schade in 2007. Het middelen van de schade van de afgelopen drie boekjaren schiet daardoor zijn doel voorbij en is ongewenst om een goed beeld te krijgen van de solvabiliteitspositie van de zorgverzekeraar.

Daarom wordt in dit artikel geregeld dat er voor het afvlakken van het grillige verloop van de geboekte bruto schade geen boekjaren worden gebruikt van voor de stelselwijziging. Voor het boekjaar 2007 betekent dit dat de geboekte bruto premie van de twee afgelopen boekjaren bepalend is voor de berekening het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge. Vanaf 2008 zijn er weer drie boekjaren beschikbaar en geschiedt de berekening van de solvabiliteitsmarge weer op de reguliere wijze. Artikel 12b van het Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringsbedrijf 1994 bevatte een vergelijkbare bepaling.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat deze afwijkende berekening alleen geldt voor zorgverzekeringen en aanvullende verzekeringen en dus niet voor eventuele andere ziektekostenverzekeringen die een verzekeraar uitvoert.

Stb. 2008, nr. 334

Deze wijziging vloeit voort uit artikel 37, zesde lid, van de richtlijn.

Artikel 143

Met ingang van 1 januari 2010 vervalt in artikel 97, eerste lid, onderdeel a, de zinsnede «, of, ingeval van een herverzekeraar die zijn bedrijf uitoefent in de activiteit levensherv verzekering, levensverzekeraar of natura-uitvaartverzekeraar, meerwaarden op grond van winstverwachtingen» en vervalt in artikel 98, eerste lid, onderdeel c, de zinsnede «en, in geval van een herverzekeraar die zijn bedrijf uitoefent in de activiteit levensherv verzekering of levensverzekeraar, maximaal vijftig procent van de meerwaarden op grond van winstverwachtingen, bedoeld in artikel 97, eerste lid, onderdeel a,».

Stb. 2006, nr. 519

Dit artikel verwerkt artikel 12a van het Bsmv 1994. Het bewerkstelligt dat met ingang van 1 januari 2010 levensverzekeraars hun winstverwachtingen niet meer mogen meerekenen. Hiermee wordt de termijn uit artikel 27, vierde lid, onderdeel a, van de richtlijn levensverzekeraars verwerkt. Met het oog op harmonisatie wordt voor natura-uitvaartverzekeraars hetzelfde bepaald.

Stb. 2008, nr. 334

Artikel 36, vijfde lid, onderdeel a, van de richtlijn wordt verwerkt door de aanpassing van artikel 143.

Artikel 144

- 1. De ingevolge dit besluit te verstrekken staten worden voor de eerste maal verstrekt over het boekjaar dat aanvangt op of na 1 januari 2007.**
- 2. Ten aanzien van de staten over het in 2006 geëindigde boekjaar blijft het bepaalde ingevolge artikel 55, tweede lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992, het Besluit staten verzekeringsbedrijf 1994, het Besluit staten natura-uitvaartverzekeringsbedrijf en artikel 8 van de Nadere regeling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002 van toepassing.**

Stb. 2006, nr. 519

De staten die ingevolge dit besluit moeten worden ingediend, worden voor het eerst ingediend over het boekjaar 2007. Het tweede lid van dit artikel regelt dat de staten die nog betrekking hebben op het boekjaar 2006, maar die pas in boekjaar 2007

hoeven te worden ingediend, nog op de oude regelgeving zijn gebaseerd. Het artikel verwerkt de artikelen 6 en 7 van het Bsv 1994.

Artikel 145

Een besluit, genomen op grond van een van de artikelen, bedoeld in kolom A, wordt vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit aangemerkt als een besluit in de zin van het daarna in kolom B genoemde artikel van dit besluit. De aan het besluit gestelde beperkingen of verbonden voorschriften blijven van kracht.

A	B
2, tweede lid, onderdeel b, van het Besluit solvabiliteitsmarge natura-uitvaartverzekeringsbedrijf 2, tweede lid, onderdeel e, van het Besluit solvabiliteitsmarge natura-uitvaartverzekeringsbedrijf 2, tweede lid, onderdeel f, van het Besluit solvabiliteitsmarge natura-uitvaartverzekeringsbedrijf 6, vierde lid, eerste volzin, van het Besluit solvabiliteitsmarge natura-uitvaartverzekeringsbedrijf 6, vierde lid, tweede volzin, van het Besluit solvabiliteitsmarge natura-uitvaartverzekeringsbedrijf 1, tweede lid, van het Besluit solvabiliteitsmarge verzeke- ringsbedrijf 1994 3, tweede lid, onderdeel a, van het Besluit solvabiliteitsmarge verzeke- ringsbedrijf 1994 3, tweede lid, onderdeel b, van het Besluit solvabiliteitsmarge verzeke- ringsbedrijf 1994 3, tweede lid, onderdeel c, d of e, van het Besluit solvabiliteitsmarge verzeke- ringsbedrijf 1994 3, tweede lid, onderdeel f, van het Besluit solvabiliteitsmarge verzeke- ringsbedrijf 1994 9, vierde lid, eerste volzin, van het Besluit solvabiliteitsmarge verzeke- ringsbedrijf 1994 9, vierde lid, tweede volzin, van het Besluit solvabiliteitsmarge verzeke- ringsbedrijf 1994 10, eerste lid, jo bijlage B, onder 3, van het Besluit	95, tweede lid, on- derdeel a, onder 4° 97, eerste lid, aan- hef en onderdeel a 96, onderdeel b 56, derde lid, eerste volzin 56, derde lid, twee- de volzin 67, tweede lid 95, tweede lid, on- derdeel a, onder 3° 95, tweede lid, on- derdeel a, onder 4° 97, eerste lid, aan- hef 96, onderdeel b 56, derde lid, eerste volzin 56, derde lid, twee- de volzin 126, derde lid

A	B
technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 10, eerste lid, jo bijlage B, onder 6, van het Besluit technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 10, eerste lid, jo bijlage B, onder 7, van het Besluit technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 10, eerste lid, jo bijlage B, onder 9, van het Besluit technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 10, eerste lid, jo bijlage C, onder 2, van het Besluit technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 10, eerste lid, jo bijlage C, onder 3, van het Besluit technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 10, eerste lid, jo bijlage C, onder 5, van het Besluit technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 16, vijfde lid, van het Besluit toezicht beleggingsinstellin- gen 2005 16, zevende lid, onderdeel g, van het Besluit toezicht beleggingsinstellingen 2005 3, eerste lid, jo bijlage 1, onderdeel 1.2, onder 1, on- der e, van de Nadere rege- ling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002 3, eerste lid, jo bijlage 1, onderdeel 1.2, onder 1, on- der f, van de Nadere rege- ling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002 4, tweede lid, onderdeel g, van de Nadere regeling prudentieel toezicht effec- tenverkeer 2002 4, derde lid, van de Nadere regeling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002 4, vierde lid, van de Nadere regeling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002 3, derde lid, onderdeel c, onder 2°, van de Regeling prudentieel toezicht beleg- gingsinstellingen 3, vierde lid, van de Rege- ling belegging technische voorzieningen verzekerings- bedrijf 1994 3, vijfde lid, van de Regeling belegging technische voor-	126, zesde lid 126, zevende lid 126, negende lid 126, zesde lid 126, zevende lid 126, negende lid 63, derde lid, jo 60, zesde lid 63, derde lid, jo 60, vijfde lid, onderdeel g 92, derde lid, on- derdeel c, onder 3° 93, onderdeel b 60, vijfde lid, onder- deel g 60, zesde lid 60, vierde lid 92, derde lid, on- derdeel c, onder 3° 123, vierde lid 123, vijfde lid

A	B
zieningen verzekeringsbedrijf 1994 69, tweede lid, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1994	57, tweede lid
<p><i>Stb. 2006, nr. 519</i></p> <p>Deze artikelen treffen een overgangsregeling voor nog van kracht zijnde besluiten die DNB voorafgaande aan de inwerkingtreding van dit besluit ingevolge oude regelgeving heeft genomen. Dergelijke besluiten worden geacht te zijn genomen ingevolge dit besluit. Beperkingen of voorschriften die aan het besluit zijn verbonden, blijven daarbij gelden. In de tabel van artikel 145 is de oude regelgeving in alfabetische volgorde opgenomen.</p> <p>In artikel 146 wordt bedoeld op besluiten die DNB heeft genomen ingevolge het Handboek Wtk. Deze afzonderlijke bepaling is nodig vanwege de wijze waarop het solvabiliteitstoezicht op banken en elektronischgeldinstellingen in het Handboek Wtk is vormgegeven.</p>	
<p>Artikel 146</p> <p>Indien de Nederlandsche Bank ten aanzien van een bank of elektronischgeldinstelling een besluit heeft genomen dat overeenkomt met een besluit als bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdeel a, of derde lid, 62, vijfde lid, 64, 92, tweede of derde lid, 93, of 102, zevende lid, wordt het eerstbedoelde besluit aangemerkt als besluit in de zin van het desbetreffende artikel. De aan het besluit gestelde beperkingen of verbonden voorschriften blijven van kracht.</p> <p><i>Stb. 2006, nr. 519</i></p> <p>Zie de toelichting bij artikel 145.</p>	
<p><i>Stb 2011, nr 672</i></p> <p>De wijziging van artikel 146 volgt uit de vernummering van de artikelliden van artikel 102.</p>	
<p>Artikel 147</p> <p>De artikelen van dit besluit treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.</p> <p><i>Stb. 2006, nr. 519</i></p> <p>Gekozen is voor inwerkingtreding van dit besluit bij koninklijk besluit zodat maximale flexibiliteit bestaat met betrekking tot het tijdstip van inwerkingtreding van de verschillende artikelen. Artikelen over rapportage kunnen bijvoorbeeld alleen met ingang van een nieuw boekjaar in werking treden en niet halverwege een boekjaar. Voor andere artikelen kunnen bepaalde eisen meer voorbereidingstijd vergen van de sector.</p>	
<p>Artikel 148</p> <p>Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit prudentiële regels Wft.</p>	

Bijlage A, behorend bij artikel 6

1 Strafrechtelijke antecedenten als bedoeld in artikel 6, onderdeel a

1.1 Veroordelingen

Bij vonnis is betrokkene in Nederland of in het buitenland veroordeeld terzake van een poging tot, voorbereiding van, doen plegen van, uitlokking van, medeplegen van, medeplichtigheid aan of plegen van:

- het in of vanuit Nederland, beschikkende over voorwetenschap, verrichten of bewerkstelligen van transacties in bepaalde effecten (artikelen 5:53 en 5:56 van de wet juncto de artikelen 1, onder 1°, en 2, eerste lid, van de Wet op de economische delicten);
- het doorgeven van voorwetenschap als bedoeld in artikelen 5:53 en 5:56 van de wet of de nadrukkelijke aanbeveling bepaalde transacties te doen zonder daarbij de voorwetenschap door te geven (artikel 5:57 van de wet juncto de artikelen 1, onder 1°, en 2, eerste lid, van de Wet op de economische delicten);
- handel met voorwetenschap (artikelen 8 en 14 van de verordening marktmisbruik juncto de artikelen 1, onder 1°, en 2, eerste lid, van de Wet op de economische delicten);
- het iemand aanraden of ertoe aanzetten om te handelen met voorwetenschap (artikelen 8 en 14 van de verordening marktmisbruik juncto de artikelen 1, onder 1°, en 2, eerste lid, van de Wet op de economische delicten);
- het wederrechtelijk mededelen van voorwetenschap (artikelen 10 en 14 van de verordening marktmisbruik juncto de artikelen 1, onder 1°, en 2, eerste lid, van de Wet op de economische delicten);
- overtreding van een andere bepaling uit de financiële toezichtswetgeving, als misdrijf strafbaar gesteld in artikel 2 juncto 6 van de Wet op de economische delicten en waarvoor betrokkene is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of een geldboete van ten minste de vierde categorie;
- deelneming aan een criminele en of terroristische organisatie (artikelen 140 tot en met 140a van het Wetboek van Strafrecht (WvSr));
- valsheid in geschrifte (artikel 225 van het WvSr);
- opzettelijk verstrekken van onware gegevens (artikel 227a van het WvSr);
- opzettelijk schenden van de verplichting gegevens te verstrekken (artikel 227b van het WvSr);
- diefstal onder verzwarende omstandigheden (artikelen 311 en 312 van het WvSr);
- verduistering (artikelen 321 tot en met 323 van het WvSr);
- benadeling van schuldeisers of rechthebbenden (artikelen 340 tot en met 348 van het WvSr);

- opzetheling (artikel 416 van het WvSr);
- witwassen (artikelen 420bis tot en met 420ter van het WvSr);
- financieren van terrorisme (artikel 421 van het WvSr);
- [vervallen]¹⁶²; of
- overtreding van een of meer in het buitenland geldende strafbepalingen, vergelijkbaar met de hierboven genoemde.

Stb. 2012, nr. 695

Het schrappen van het woord «onherroepelijk» is een technische wijziging die verband houdt met het onderscheid dat in onderdelen a en b wordt gemaakt tussen onherroepelijke en nog niet onherroepelijke vonnissen.

Stb 2017 nr 300

Bijlage A bevat de strafrechtelijke antecedenten waarmee toezichthouders rekening dienen te houden bij het beoordelen van de betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepalers. In deze bijlage wordt ondermeer verwezen naar veroordelingen op het gebied van handel met voorwetenschap, het aan een derde doorspelen van voorwetenschap of een derde, aan de hand van voorwetenschap, aanzetten tot handel. Daarbij worden de relevante Wft-bepalingen vermeld. Daar veroordelingen op basis van deze bepalingen in het verleden relevant blijven voor het toetsen van de betrouwbaarheid zijn de verwijzingen naar de Wft behouden. Voor de toekomst zijn veroordelingen op grond van de verordening uiteraard relevant voor de betrouwbaarheid; verwijzingen naar de verordening marktmisbruik zijn dan ook toegevoegd aan de lijst. Van de gelegenheid is tevens gebruik gemaakt om te verduidelijken dat een eventuele strafrechtelijke veroordeling op grond van de WED geschiedt; de relevante bepalingen van de verordening zijn immers strafbaar gesteld via de WED.

2 Overige strafrechtelijke antecedenten als bedoeld in artikel 6, onderdeel a

2.1 Veroordelingen

Bij vonnis is betrokkene in Nederland of in het buitenland veroordeeld terzake van poging tot, voorbereiding van, doen plegen van, uitlokking van, mislukte uitlokking van, medeplegen van, medeplichtigheid aan of plegen van:

Wetboek van Strafrecht:

- openbare orde en discriminatie (artikelen 131 tot en met 151a);
- gemeengevaarlijke misdrijven (artikelen 157 tot en met 175);
- openbaar gezag (artikelen 177 tot en met 207a);
- muntmisdrijven (artikelen 208 tot en met 215);
- andere valsheiddelicten dan muntmisdrijven (artikelen 216 tot en met 235);
- opzettelijk verstrekken van onware gegevens (artikel 227a);
- opzettelijk schenden van de verplichting gegevens te verstrekken (artikel 227b);

¹⁶² Art. VI van Besluit uitvoering verordening marktmisbruik (Stb. 2017, nr. 300) (red.).

- misdrijven tegen de zeden (artikelen 242, 246, 243 tot en met 245, 247 tot en met 250, 250ter);
- bedreiging met geweld of misdrijf (artikel 285);
- geweldsmisdrijven tegen het leven (artikelen 287 tot en met 294);
- mishandeling (artikelen 300 tot en met 306);
- dood en lichamelijk letsel door schuld (artikelen 307 tot en met 309);
- eenvoudige diefstal (artikel 310);
- diefstal onder verzwarende omstandigheden (artikel 311);
- diefstal met geweld (artikel 312);
- afpersing (artikel 317);
- verduistering (artikelen 321 tot en met 323);
- bedrog (artikelen 326 tot en met 337);
- benadeling van schuldeisers of rechthebbenden (artikelen 340 tot en met 348);
- vernieling (artikelen 350 tot en met 354);
- ambtsmisdrijven (artikelen 355 tot en met 380);
- heling en schuldheling (artikelen 416 tot en met 417bis);
- witwassen (artikelen 420 bis tot en met 420quinquies);
- financieren van terrorisme (artikel 421 van het WvSr);
- opgave van valse naam, academische titel etc. (artikel 435);
- onbevoegd uitoefenen makelaardij (artikel 436a);
- indruk wekken van officieel gesteund of erkend optreden (artikel 435b);
- eigenmachtig handelen tijdens surséance (artikel 442);
- verstrekken van onware gegevens (artikel 447c); of
- schenden van de verplichting gegevens te verstrekken (artikel 447d).

Algemene wet inzake de rijksbelastingen (AWR):

- overtreding fiscale wetgeving (artikelen 68 en 69).

Opiumwet:

- met opzet smokkelen, bereiden, verkopen, afleveren, aanwezig hebben, etc. van harddrugs (artikel 2, eerste lid);
- met opzet smokkelen, bereiden, verkopen, afleveren, aanwezig hebben en vervaardigen softdrugs (artikel 3, eerste lid); of
- voorbereidingshandelingen met betrekking tot bereiden, verkopen, afleveren etc. en smokkelen van harddrugs (artikel 10a, eerste lid).

Wet op de economische delicten (WED):

Door de WED strafbaar gestelde gedragingen, met name verbodsbepalingen uit de financiële toezichtswetgeving, en overtreding van de artikelen 2, 3, eerste lid, 4 eerste lid, 5, eerste en derde lid, 8, 16, 17, tweede lid, 23, eerste en

tweede lid, 33 en 34 van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Wet wapens en munitie:

- zonder erkenning wapen of munitie vervaardigen etc. (artikel 9, eerste lid), vervaardigen,
- voorhanden hebben etc. bepaalde wapens (artikel 13, eerste lid);
- zonder consent bepaalde wapens of munitie doen binnenkomen of uitgaan etc. (artikel 14, eerste lid);
- zonder vergunning of verlof vervoeren bepaalde wapens of munitie (artikel 22, eerste lid);
- verboden voorhanden hebben van bepaalde wapens of munitie (artikel 26, eerste lid); of
- verboden overdragen van bepaalde wapens of munitie (artikel 31, eerste lid).

Wegenverkeerswet 1994:

- dood of letsel door schuld (artikel 6);
- doorrijden na ongeval (artikel 7);
- rijden onder invloed (artikel 8);
- motorvoertuig besturen na ontzegging (artikel 9);
- joyriding (artikel 11); of
- medewerking weigeren aan onderzoek (artikel 163).

Algemene Douanewet

- overtreding douanewetgeving (artikelen 10:5 en 10:6).

Invorderingswet 1990

- overtreding fiscale wetgeving (artikelen 64 en 65).

Buitenlandse strafbepalingen

Onder veroordelingen worden ook verstaan veroordelingen in het buitenland wegens overtreding van een of meer in het buitenland geldende strafbepalingen, vergelijkbaar met de hierboven genoemde.

2. 2. Transacties

Betrokkene heeft een transactie als bedoeld in artikel 74 van het WvSr, artikel 76 van de AWR of artikel 10:15 van de Algemene Douanewet gedaan terzake van een of meer van de hiervoor onder 2.1 genoemde strafbare feiten. Onder transacties wordt ook verstaan een daarmee vergelijkbare overeenkomst met betrekking tot niet-vervolgging terzake van met de hiervoor bedoelde vergelijkbare strafbare feiten in het buitenland, gesloten met de daartoe bevoegde autoriteit.

2.3(Voorwaardelijk) sepot, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolgging

Betrokkene wordt ter zake van een of meer van de hiervoor onder 2.1 genoemde strafbare feiten niet of niet verder vervolgd of voorwaardelijk niet of niet verder vervolgd, of is vrijgesproken

of ontslagen van rechtsvervolging.

Onder al dan niet voorwaardelijk sepot, niet verdere vervolging, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging worden ook verstaan soortgelijke uitspraken en maatregelen in het buitenland ter zake van overtreding van een of meer daar geldende strafbepalingen vergelijkbaar met de hiervoor genoemde.

2.4 Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die redelijkerwijs voor de Nederlandsche Bank van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van betrokkene, zoals blijkend uit door tot de opsporing van strafbare feiten bevoegde ambtenaren opgemaakte processen-verbaal of rapporten die erop wijzen dat betrokkene betrokken is (geweest) bij een of meer van de onder 2.1 genoemde strafbare feiten. Onder processen-verbaal of rapporten wordt ook verstaan soortgelijke documenten met gelijke bewijskracht, opgemaakt door tot de opsporing van strafbare feiten bevoegde ambtenaren in het buitenland ter zake van daar geldende strafbepalingen, vergelijkbaar met de onder 2.1 genoemde.

3 Financiële antecedenten als bedoeld in artikel 6, onderdeel b

3.1 Persoonlijk

- betrokkene heeft belangrijke persoonlijke financiële problemen gehad en deze hebben tot juridische, invorderings- of incassoprocedures geleid;
- ten aanzien van betrokkene is surséance van betaling, faillissement, schuldsanering of schuldeisersakkoord aangevraagd of uitgesproken;
- betrokkene is thans in Nederland of elders verwickeld in één of meer juridische procedures naar aanleiding van persoonlijke financiële problemen, dan wel verwacht daarin betrokken te raken; of
- de persoonlijke financiële verplichtingen van betrokkene staan naar algemene maatstaven niet in een gezonde verhouding tot diens inkomsten of vermogen.

3.2 Zakelijk

- de huidige of één van de voormalige werkgever(s) van betrokkene of enige vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie bekleedt of bekleedde als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon, feitelijke zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, heeft belangrijke financiële problemen gehad en deze hebben tot juridische procedures in Nederland of elders geleid;
- met betrekking tot de huidige of één van de voormalige werkgevers of enige vennoot-

schap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is surséance van betaling of faillissement aangevraagd of uitgesproken; of

- betrokkene is veroordeeld tot voldoen van openstaande schulden wegens aansprakelijkheid voor het faillissement van een vennootschap of rechtspersoon op grond van de toepasselijke bepalingen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (artikelen 50a, 138, 149, 248, 259 en 300a).

3.3 Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die wijzen op betrokkenheid van betrokkene bij één of meer financiële gedragingen, voor zover die redelijkerwijs voor de Nederlandsche Bank van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

4 Toezichtantecedenten als bedoeld in artikel 6, onderdeel c

4.1 Toezichtantecedenten

- het onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens aan een toezichthouder of toezichthoudende instantie;
- betrokkene of een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede) verantwoordelijk is of was voor het beleid, is een toelating, vergunning of ontheffing geweigerd door een toezichthouder of toezichthoudende instantie;
- een aan betrokkene of een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede) verantwoordelijk is of was voor het beleid, verleende toelating, vergunning of ontheffing is ingetrokken door een toezichthouder of toezichthoudende instantie;
- betrokkene, of zijn huidige of één van zijn voormalige werkgevers of een vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede-) verantwoordelijk is of was voor het beleid, is in conflict geweest met een toezichthouder of toezichthoudende instantie en dit conflict heeft geleid tot enige maatregel jegens betrokkene dan wel jegens de vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als be-

leidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijk zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins verantwoordelijk is of was voor het beleid;

- aan betrokkene of aan een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede) verantwoordelijk is of was voor het beleid, een verklaring door de Minister van Justitie ter zake van de oprichting van dan wel van de wijziging van de statuten van een vennootschap geweigerd op gronden genoemd in de artikelen 68, tweede lid, 179, tweede lid, 125, tweede lid, onderscheidenlijk 235, tweede lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

4.2 Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die wijzen op betrokkenheid van betrokkene bij één of meer gedragingen ter zake waarvan in Nederlandse of buitenlandse financiële toezichtswetgeving regels zijn gesteld, welke gedraging of gedragingen die redelijkerwijs voor de Nederlandsche Bank van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

5 Fiscaal bestuursrechtelijke antecedenten als bedoeld in artikel 6, onderdeel d

5.1 Persoonlijk

Aan betrokkene is op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen een vergrijpboete opgelegd ter zake van één of meer van de hieronder genoemde strafbare feiten:

- opzettelijk een onjuiste of onvolledige belastingaangifte doen (artikel 67d);
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige te wijten dat een belastingaanslag tot een te laag bedrag is vastgesteld of anderszins te weinig belasting is geheven (artikel 67e); of
- het aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige of inhoudingsplichtige te wijten is dat belasting niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de termijn is betaald (artikel 67f).

5.2 Zakelijk

Aan de huidige of één van de voormalige werkgevers of enige vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie bekleedt of bekleedde als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen een vergrijpboete opgelegd ter zake van één of meer van de hieronder genoemde strafbare feiten:

- opzettelijk een onjuiste of onvolledige belastingaangifte doen (artikel 67d);

tingaangifte doen (artikel 67d);

- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige te wijten dat een belastingaanslag tot een te laag bedrag is vastgesteld of anderszins te weinig belasting is geheven (artikel 67e); of
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige of inhoudingsplichtige te wijten is dat belasting niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de termijn is betaald (artikel 67f).

5.3 Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die wijzen op betrokkenheid van betrokkene bij één of meer gedragingen op fiscaal gebied die redelijkerwijs voor de Nederlandsche Bank van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

6 Overige antecedenten als bedoeld in artikel 6, onderdeel e

- de inschrijving van betrokkene bij het Dutch Securities Institute is door die instelling beëindigd;
- betrokkene is onderworpen of onderworpen geweest aan een procedure tot het treffen van tuchtrechtelijke, disciplinaire of andere vergelijkbare maatregelen door of vanwege een organisatie van zijn beroepsgenoten in of buiten Nederland en deze procedure heeft jegens betrokkene tot maatregelen geleid; of
- betrokkene is betrokken of betrokken geweest bij enig conflict met zijn huidige dan wel een vorige werkgever aangaande de correcte vervulling van zijn functie of naleving van gedragsnormen in verband met die taakvervulling en dit conflict heeft geleid tot het opleggen van een arbeidsrechtelijke sanctie aan betrokkene (zoals bijvoorbeeld in de vorm van een waarschuwing, berisping, schorsing of ontslag).

Stb. 2009, nr. 524

In Bijlage A behorend bij artikel 6 Bpr zijn de strafrechtelijke antecedenten, bedoeld in artikel 6, onderdeel a, van dat besluit opgenomen.

Tot die antecedenten worden onder meer gerekend veroordelingen terzake van het overtreden van fiscale wetgeving en meer in het bijzonder de artikelen 68 en 69 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR). In onderdeel 2.1 van bijlage ontbreekt een verwijzing naar de met de artikelen 68 en 69 AWR vergelijkbare bepalingen in de Algemene Douanewet (ADW) en de Invorderingswet 1990 (IW1990). De in onderdeel 1 opgenomen wijziging bewerkstelligt dat een veroordeling terzake van het overtreden van de artikelen 10:5 en 10:6 ADW alsmede van de artikelen 64 en 65 IW 1990 eveneens tot de hiervoor bedoelde (strafrechtelijke) antecedenten worden gerekend. Onderdeel 2 behelst een aanpassing van onderdeel 2.2 van de bijlage. Als gevolg van die aanpassing wordt niet alleen – zoals in de huidige situatie – een transactie ter voorkoming van strafvervolgning op grond van artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht tot de hiervoor bedoelde antecedenten gerekend, maar

Besluit prudentiële regels (Bpr)

geldt dit ook voor een transactie als bedoeld in artikel 76 AWR en voor een transactie als bedoeld in artikel 10:15 ADW. Op grond van artikel 66 IW 1990 is artikel 76 AWR van toepassing met betrekking tot de in artikel 64 IW 1990 strafbaar gestelde feiten.

Stb. 2016, nr. 98

In Bijlage A, onderdelen 1 en 2, van het Besluit prudentiële regels Wft zijn de strafrechtelijke antecedenten, bedoeld in artikel 6, onderdeel a, van dat besluit opgenomen. Voor de verdere toelichting bij deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel T van artikel I.

Bijlage B behorende bij artikel 60a, eerste lid

1. De in artikel 60a, eerste lid, bedoelde methoden zijn:

Methode A

Het eigen vermogen van de betaalinstantie is een bedrag van ten minste 10% van de vaste kosten van het voorgaande jaar. De Nederlandsche Bank kan dit vereiste aanpassen in geval van aanzienlijke wijzigingen in de werkzaamheden van de betaalinstantie sinds het voorgaande jaar. Indien de betaalinstantie op de dag van de berekening haar werkzaamheden niet gedurende een volledig jaar heeft uitgeoefend, is het vereiste eigen vermogen 10% van de in haar bedrijfsplan begrote vaste kosten, tenzij de Nederlandsche Bank een aanpassing van dit plan verlangt.

Methode B

Het eigen vermogen van de betaalinstantie is een bedrag dat ten minste gelijk is aan de som van de volgende elementen, vermenigvuldigd met schaalfactor k, bedoeld in het tweede lid, waarbij het betalingsvolume een twaalfde deel is van het totale bedrag van de betalingstransacties die de betaalinstantie het voorgaande jaar heeft verricht:

- a. 4,0% van het betalingsvolume tot € 5.000.000, plus
- b. 2,5% van het betalingsvolume boven € 5.000.000 tot € 10.000.000, plus
- c. 1% van het betalingsvolume boven € 10.000.000 tot € 100.000.000, plus
- d. 0,5% van het betalingsvolume boven € 100.000.000 tot € 250.000.000, plus
- e. 0,25% van het betalingsvolume boven € 250.000.000.

Methode C

Het eigen vermogen van de betaalinstantie is een bedrag dat ten minste gelijk is aan de relevante indicator, bedoeld in onderdeel a, vermenigvuldigd met de multiplicator, bedoeld in onderdeel b, nogmaals vermenigvuldigd met de schaalfactor k.

a. De relevante indicator is de som van:

- rente-inkomsten;
- rente-uitgaven;
- ontvangen provisies en vergoedingen; en
- overige bedrijfsopbrengsten.

Elk bestanddeel wordt meegeteld met het bijbehorende positieve of negatieve teken. Inkomsten uit buitengewone of ongewone posten mogen niet worden meegeteld bij de berekening van de relevante indicator. De uitgaven aan de uitbesteding van diensten die door een derde partij worden verricht kunnen de relevante indicator verlagen. De relevante

indicator wordt berekend op basis van de laatste twaalfmaandelijkse waarneming aan het eind van het boekjaar. De relevante indicator wordt berekend over het laatste boekjaar. Desalniettemin mag het overeenkomstig methode C berekend eigen vermogen niet onder 80% van het gemiddelde van de laatste drie boekjaren voor de relevante indicator dalen. Wanneer geen gecontroleerde cijfers beschikbaar zijn, mogen bedrijfsramingen worden gebruikt.

b. De multiplicator is:

- i) 10% van de relevante indicator tot € 2.500.000, plus
- ii) 8% van de relevante indicator boven € 2.500.000 tot € 5.000.000, plus
- iii) 6% van de relevante indicator boven € 5.000.000 tot € 25.000.000, plus
- iv) 3% van de relevante indicator boven € 25.000.000 tot € 50.000.000, plus
- v) 1,5% van de relevante indicator boven € 50.000.000.

2. De schaalfactor k die in de methoden B en C wordt gebruikt, is:

- a. 0,5 indien de betaalinstantie alleen de in punt 6 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten vermelde betaaldienst verleent;
- b. 0,8 indien de betaalinstantie een in punt 7 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten vermelde betaaldienst verleent;
- c. 1,0 indien de betaalinstantie een in de punten 1 tot en met 5 van de bijlage bij de richtlijn betaaldiensten vermelde betaaldienst verleent.

Stb. 2009, nr. 437

In dit onderdeel wordt Bijlage B aan het Bpr Wft toegevoegd. Deze bijlage geeft een nadere uitwerking van artikel 60a van het besluit.

In de bijlage zijn drie methoden opgenomen op basis waarvan de minimumomvang van het toetsingsvermogen van een betaalinstantie kan worden berekend. De keuze voor de te gebruiken methode wordt in overeenstemming met de Nederlandsche Bank gemaakt. Overigens ligt het in de rede dat, ondanks dat de richtlijn hier niets over regelt, het begrip «vaste kosten» dat in de Bijlage wordt gebruikt, op dezelfde wijze zal worden ingevuld als in artikel 60, vierde lid, van het Bpr Wft.

BIJLAGE C, behorende bij artikel 61, vijfde lid, onderdeel c

Afgeleide financiële instrumenten in de zin van artikel 61, derde lid, onderdeel c, zijn:

- 1. Rentecontracten:**
  - a. Renteswaps die betrekking hebben op één valuta;**
  - b. Basisswaps;**
  - c. Rentetermijncontracten;**
  - d. Rentefutures;**
  - e. Gekochte renteopties;**
  - f. Andere contracten van gelijke aard;**

- 2. Contracten die betrekking hebben op wisselkoersen of goud:**
  - a. Cross-currency renteswaps;**
  - b. Valutatermijncontracten;**
  - c. Valutafutures;**
  - d. Gekochte valutaopties;**
  - e. Andere contracten van gelijke aard;**
  - f. Contracten van gelijke aard zijn als de contracten onder a tot en met e die betrekking hebben op goud;**

- 3. Contracten van gelijke aard als die in onderdeel 1, onder a tot en met e, of onderdeel 2, onder a tot en met d, die betrekking hebben op andere onderliggende waarden of indices.**
  - a. Aandelen;**
  - b. Edele metalen met uitzondering van goud;**
  - c. Andere grondstoffen dan edele metalen;**
  - d. Andere contracten van gelijke aard.**

Stb. 2006, nr. 519

Bijlage B somt de afgeleide financiële instrumenten (ofwel: derivaten), bedoeld in artikel 61, derde lid, onderdeel c, op. De bijlage implementeert bijlage IV van de richtlijn banken. De gebezigde begrippen vallen allen onder de definitie van "financieel instrument" in artikel 1:1 van de wet. Het zijn gangbare begrippen in de financiële wereld en om die reden zijn zij in dit besluit niet gedefinieerd. Hieronder wordt een aantal begrippen wel beknopt toegelicht.

Een renteswap is een derivaat waarbij tussen twee partijen renteverplichtingen worden geruild, bijvoorbeeld om het renterisico af te dekken. Bij een "normale" renteswap worden vaste renteverplichtingen tegen variabele renteverplichtingen geruild. Bij een basisswap worden echter variabele renteverplichtingen geruild tegen variabele renteverplichtingen. Bij een cross-currency renteswap zijn de geruilde verplichtingen, anders dan bij een renteswap die betrekking heeft op één valuta, gedomineerd in verschillende valuta's.

Rentetermijncontracten, ook wel aangeduid met de Engelse term "*forward rate agreements (FRA's)*", zijn overeenkomsten tussen twee partijen om het verschil tussen een afgesproken renteniveau en een toekomstig feitelijk renteniveau te verrekenen. De ene partij betaalt een vaste rente en ontvangt een variabele rente.

Futures zijn derivaten die de houder ervan verplichten om op een bepaald toekomstig moment tegen een vooraf vastgestelde

prijs een onderliggend instrument te kopen of te verkopen. Bij een rentefuture is het onderliggend instrument rentedragend. Bij een valutafuture wordt de ene valuta tegen een andere geruild tegen een vooraf vastgestelde koers.

Opties zijn derivaten die de houder ervan het recht geven, maar niet verplichten, om op een bepaald toekomstig moment tegen een vooraf vastgestelde prijs een onderliggend instrument te kopen (een "call optie") of te verkopen (een "put optie"). Bij een renteoptie is het onderliggend instrument rentedragend. Bij een valutaoptie kan de ene valuta tegen een andere worden geruild tegen een vooraf vastgestelde koers.

Stb 2006, nr. 662

De wijziging in bijlage B implementeert de wijziging in bijlage IV (nieuw) van de herziene richtlijn banken.

BIJLAGE D¹⁶³

In deze bijlage worden, voor zover niet anders blijkt, begrippen gebruikt overeenkomstig richtlijn nr. 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (herschikking) (PbEU L 335)

Stb. 2010, nr. 801

Zie voor een toelichting bij art. 131, lid 2.

---

¹⁶³ De tabellen behorende bij deze bijlage zijn in deze uitgave niet opgenomen. Zij zijn terug te vinden in Stb. 2010, nr. 801, p. 7 t/m 19 (*red.*).

Nota van toelichting (Stb. 2006, nr. 519)**Algemeen****1. Inleiding**

In dit besluit zijn, op de grondslag van het Deel prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft), prudentiële regels opgenomen die gelden voor financiële ondernemingen die werkzaam zijn op de financiële markten. Voor de opbouw van dit besluit is de volgorde van de artikelen in de Wft, die de grondslag bieden voor de regels in dit besluit, aangehouden. In het eerste hoofdstuk zijn de definities opgenomen. Vervolgens worden in de hoofdstukken 2 en 3 de onderwerpen behandeld die algemeen van aard zijn, zoals de betrouwbaarheid en de integere bedrijfsvoering. In hoofdstuk 4 wordt de beheerste uitoefening van het bedrijf geregeld. Het gaat dan om de algemene aspecten (zoals de organisatie-inrichting, rapportagelijnen en verantwoordelijkheidsverdeling binnen de financiële onderneming) en de prudentiële aspecten van de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld risicomanagement). In hoofdstuk 5 zijn regels over het uitbesteden van werkzaamheden opgenomen. Wijzigingen in aan de toezichthouder overgelegde gegevens moeten door de financiële onderneming worden gemeld. Regels met betrekking tot het melden van die wijzigingen zijn in hoofdstuk 6 opgenomen. In de hoofdstukken 7 en 8 zijn regels opgenomen over verzekering bijkomende risico's en over de vertegenwoordiger. De prudentiële regels met betrekking tot het minimumvermogen, solvabiliteit, liquiditeit, technische voorzieningen en rapportage worden behandeld in de hoofdstukken 9 tot en met 13. Verder wordt in hoofdstuk 14 de meldingsplicht van de controlerend accountant en de actuaire uitgewerkt en wordt in hoofdstuk 15 invulling gegeven aan enkele artikelen in de wet over gekwalificeerde deelnemingen. Tenslotte zijn in hoofdstuk 16 enkele slotbepalingen opgenomen.

De regels in dit besluit zijn van toepassing op vergunninghoudende en onder toezicht staande financiële ondernemingen die werkzaam zijn op de financiële markten. Het uitgangspunt van dit besluit is derhalve toezicht op entiteits- ofwel solobasis. Aanvullende regels ten aanzien van financiële ondernemingen in een groep zijn niet in dit besluit opgenomen. Deze regels worden gevonden in hoofdstuk 3.6 van de wet met betrekking tot aanvullende bepalingen ten aanzien van financiële groepen en de algemene maatregel van bestuur die zijn grondslag heeft in dat hoofdstuk.

2. Reikwijdte en vernieuwingen

Het Deel prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de wet bevat op diverse plaatsen delegatiegrondslagen voor een nadere uitwerking van de in dat deel opgenomen prudentiële regels, zoals de regels met betrekking tot de bedrijfsvoering, de bijkomende risico's, het eigen vermogen, de solvabiliteit, de liquiditeit, technische voorzieningen, rapportage en gekwalificeerde deelnemingen. Dit besluit geeft uitwerking aan deze delegatiegrondslagen. Daarbij wordt vooral bestaande regelgeving zonder inhoudelijke wijzigingen verwerkt. Op enkele onderdelen worden echter wel vernieuwingen doorgevoerd. De belangrijkste vernieuwingen worden hieronder toegelicht.

Stroomlijning

In overeenstemming met de doelstelling van de Wft is het niveau van regelgeving voor verschillende bepalingen gestroom-

lijnd. De oude regelgeving gaf een versnipperd beeld te zien. Zo waren de prudentiële regels voor verzekeraars vooral op het niveau van een algemene maatregel van bestuur geregeld, terwijl de prudentiële regels voor banken of beleggingsondernemingen bijna uitsluitend op het niveau van een toezichthouderregel waren opgenomen. De systematiek waartoe in het kader van de Wft is besloten, houdt in dat bepalingen ter uitwerking van een norm uit de wet in beginsel op het niveau van een algemene maatregel van bestuur worden opgenomen. Materie van technische of organisatorische aard wordt uitgewerkt in toezichthouderregels. Deze systematiek heeft tot gevolg dat een aantal bepalingen op een ander niveau van regelgeving is geregeld dan het geval was. Sommige bepalingen die waren opgenomen op het niveau van toezichthouderregels of ministeriële regelingen zijn in dit besluit opgenomen, bijvoorbeeld een deel van de liquiditeits- en solvabiliteitsregels die in het Handboek Wtk en de Nadere regeling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002 (NRpte 2002)¹⁶⁴ waren opgenomen. Ook komt het voor dat een voorheen op het niveau van de wet geregelde bepaling in dit besluit is opgenomen, bijvoorbeeld de "congruentieregel" en de "lokalisatie-eis" (artikel 127) die in de artikelen 38 en 45 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf (Wtn) en 66, 67 en 94 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 (Wtv 1993) waren opgenomen.

Ook de terminologie is in dit besluit voor zover mogelijk gestroomlijnd. Daarbij is aangesloten bij de wet. Zo is in de wet gekozen voor een gelijklopende redactie van de verplichting om voldoende vermogen aan te houden, door te bepalen dat de genoemde financiële ondernemingen beschikken over voldoende minimum eigen vermogen (de artikelen 3:53 tot en met 3:56 van de wet) en solvabiliteit (de artikelen 3:57 tot en met 3:62 van de wet). Wel is bepaald dat het minimum eigen vermogen en de solvabiliteit van een verzekeraar worden uitgedrukt in een aan te houden garantiefonds (artikel 3:53, vierde lid, van de wet) respectievelijk solvabiliteitsmarge (3:57, derde lid, van de wet) omdat deze termen in de wet worden gehanteerd bij onder meer de toepassing van het herstel-, financierings- of saneringsplan. Voor banken, icbe-beheerders, beleggingsondernemingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen is de solvabiliteit in dit besluit uitgedrukt in een aan te houden toetsingsvermogen. Hiermee is aangesloten bij het Handboek Wtk en de NRpte 2002. In het Besluit toezicht beleggingsinstellingen 2005 (Btb 2005) werd voor icbe-beheerders over aanvullend eigen vermogen gesproken. Ter onderscheiding van de verplichting over een minimumomvang van het eigen vermogen te beschikken (artikel 3:53 van de wet), wordt in dit besluit ook voor icbe-beheerders gesproken van toetsingsvermogen.

Clearinginstellingen

De activiteit "clearen" kan worden gezien als een combinatie van de werkzaamheden beschreven in bijlage 1 van de richtlijn banken. Daarom sluiten de regels voor clearinginstellingen aan bij die voor banken. Indien het noodzakelijk en proportioneel is op onderdelen van banken afwijkende regels te stellen, dan komt dit op het niveau van toezichthouderregels tot uiting.

Integere uitoefening van het bedrijf

De bepalingen met betrekking tot de integere bedrijfsvoering

¹⁶⁴ Stcrt. 2002, nr. 178.

zijn grotendeels overgenomen uit bestaande regelingen¹⁶⁵. De belangrijkste vernieuwing is dat de meeste regels die voorheen op toezichthouderniveau werden vastgesteld, nu in dit besluit worden vastgesteld. Waar materieel een substantiële verandering is doorgevoerd, wordt dat in het onderstaande toegelicht. De belangrijkste verandering is het overstappen van een “rule based” naar een “risk based” benadering. Het voordeel hiervan is dat financiële ondernemingen de vrijheid krijgen om de eisen die gesteld worden zo te implementeren dat deze zo goed mogelijk aansluiten bij de bestaande bedrijfsvoering.

Belangenverstrengeling

Artikel 11 bevat twee veranderingen ten opzichte van de oude regelingen: (i) groepsbestuurders vallen ook onder de reikwijdte van de bepalingen, en (ii) waar voorheen gesproken werd over bestuurderskredieten, ziet de huidige bepaling op het verlenen van financiële diensten. De uitbreiding naar financiële diensten vloeit voort uit het feit dat niet alleen voordeel gehaald kan worden uit verstrekte kredieten maar ook uit andere producten zoals het afsluiten van verzekeringen tegen zeer gunstige voorwaarden.

Incidenten

Met betrekking tot het melden van incidenten heeft er enige stroomlijning plaatsgevonden. In de regeling incidenten stonden verschillende situaties beschreven wanneer een incident gemeld diende te worden aan de toezichthouder. In onderhavig besluit hoeven alleen de incidenten die een ernstig gevaar vormen voor de integere uitoefening van het bedrijf gemeld te worden. De verwachting is dat het aantal meldingen van incidenten afneemt wat een positief effect heeft op de administratieve lasten. Zoals in de artikelsgewijze toelichting ook is aangegeven, zijn dit de incidenten die het vertrouwen in de betreffende financiële onderneming of de financiële markten als geheel schaden; er is dus getracht de aandacht te richten op de echte probleemgevallen.

Integriteitsgevoelige functies

Het oude Besluit integere bedrijfsvoering kredietinstellingen en verzekeraars bepaalde dat bij het beoordelen van personen die een integriteitsgevoelige functie gaan bekleden, de betrouwbaarheid van deze personen “buiten twijfel staat”. Deze eis is in de praktijk moeilijk uitvoerbaar en daarom is de formulering aangepast: een financiële onderneming maakt op basis van onderhavig besluit een onderbouwde beoordeling van de betrouwbaarheid van personen die zij wil benoemen in een integriteitsgevoelige functie.

Beheerste uitoefening van het bedrijf

In hoofdstuk 4 zijn bepalingen opgenomen over een beheerste uitoefening van het bedrijf. Het aantal artikelen over de bedrijfsvoering zoals opgenomen in de DNB-regels Rob¹⁶⁶, de door

DNB gehanteerde principes interne beheersing voor verzekeraars, de NRpte 2002 en de Rptb¹⁶⁷ is teruggebracht van zeventig naar tien artikelen. De Rob omvatte alleen al zestig artikelen. De artikelen in dit besluit zijn “principle based” van aard en kunnen op die manier eenvoudiger worden nageleefd binnen de specifieke organisatiestructuur van de betreffende financiële onderneming. In hoofdstuk 4 is een duidelijke splitsing gemaakt in de algemene aspecten van de bedrijfsvoering (paragraaf 4.1) en de prudentiële aspecten van de bedrijfsvoering (paragraaf 4.2). Inhoudelijk zijn geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht.

Verlicht prudentieel regime

Dit besluit verlicht de prudentiële regels voor zogenoemde plaatselijke ondernemingen en bepaalde beleggingsondernemingen, indien deze ondernemingen niet over een Europees paspoort beschikken. Dit zijn ondernemingen die – kort gezegd – alleen voor eigen rekening en risico handelen. Het oude regime ging verder dan hetgeen de Europese richtlijnen voorschrijven. In dit besluit wordt het regime voor deze ondernemingen meer in lijn gebracht met de richtlijnvereisten om de lasten voor deze ondernemingen te beperken.

Eénsporige verslaggeving

Een belangrijke doelstelling van dit besluit is het verstevigen van éénsporige verslaggeving. Het beginsel van éénsporige verslaggeving houdt in dat financiële ondernemingen met één set van jaarrekeningregels zowel de jaarrekening als de prudentiële rapportages kunnen opmaken. Ware dit anders, dan zouden financiële ondernemingen worden geconfronteerd met onnodige administratieve lasten. Ook in de oude, sectoraal ingerichte, regelgeving was éénsporige verslaggeving het uitgangspunt. Door de recente invoering van de internationale jaarrekeningstandaarden (IAS/IFRS) en de daaruit voortvloeiende wijzigingen in de Europese jaarverslaggevingrichtlijnen, die zijn geïmplementeerd in Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: Titel 9), zijn de jaarrekeningregels en de regels voor de prudentiële rapportages echter op onderdelen uiteen gaan lopen. Dankzij de invoering van de IAS/IFRS en de aanpassing van Titel 9 zijn de jaarrekeningregels aangescherpt en geconcretiseerd. Eénsporige verslaggeving vergt daarom aanpassing van prudentiële regels en rapportages.

De IAS/IFRS zijn vastgesteld door de *International Accounting Standards Board* (IASB). Vervolgens zijn zij volgens de comitologieprocedure conform de IAS-verordening¹⁶⁸ goedgekeurd door de Commissie van de Europese Gemeenschappen (de Europese Commissie) voor gebruik in de Europese Unie. Beursgenoteerde financiële ondernemingen zijn ingevolge deze IAS-verordening vanaf het boekjaar 2005 verplicht hun geconsolideerde jaarrekening volgens de IAS/IFRS op te stellen. In hun enkelvoudige jaarrekening mogen zij de IAS/IFRS toepassen. Niet-beursgenoteerde financiële ondernemingen mogen de IAS/IFRS toepassen in hun geconsolideerde jaarrekening en, indien zij dit doen, ook in hun enkelvoudige jaarrekening. Dit is via de Wet IAS¹⁶⁹ geregeld in artikel 362, achtste lid, van Boek 2

¹⁶⁵ Besluit houdende regels ter zake van een integere bedrijfsvoering door kredietinstellingen en verzekeraars (Stb. 2003, 396), Regeling organisatie en beheer (Stcrt. 2001, 65) van DNB, Regeling incidenten kredietinstellingen en verzekeraars van DNB, Regeling integriteitsgevoelige functies kredietinstellingen en verzekeraars van DNB, Regeling customer due diligence kredietinstellingen en verzekeraars van DNB, Regeling tegengaan van belangenverstrengeling en beheersing van integriteitsrisico's verzekeraars van DNB en Regeling bestuurderskredieten van DNB (Stcrt. 2003, 243 en 248).

¹⁶⁶ Regeling organisatie en beheersing, Stcrt. 2001, nr. 65.

¹⁶⁷ Regeling prudentieel toezicht beleggingsinstellingen, Stcrt. 2005, nr. 145.

¹⁶⁸ Verordening (EG) Nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen (PbEG L 243).

¹⁶⁹ Wet uitvoering IAS-verordening, IAS 39-richtlijn en moderniseringsrichtlijn.

van het Burgerlijk Wetboek (BW). De Wet IAS heeft tegelijkertijd Titel 9 meer in lijn gebracht met de IAS/IFRS.

In dit besluit wordt de uitwerking van het beginsel van éénsporige verslaggeving behouden en waar nodig hersteld. Zo veel mogelijk is aangesloten bij de regels van IAS/IFRS en Titel 9 met betrekking tot gehanteerde definities, rubricering, waardering en resultaatbepaling. De keuze die niet-beursgenoteerde ondernemingen op grond van artikel 362, achtste lid, van Boek 2 van het BW hebben tussen Titel 9 of de IAS/IFRS wordt in dit besluit op geen enkele wijze beperkt. Bepalingen uit de oude regelgeving die niet stroken met de jaarrekeningregels zijn zo veel mogelijk in overeenstemming gebracht met deze jaarrekeningregels. Zo is de toereikendheidstoets (artikel 121) die verzekeraars moeten uitvoeren om te bepalen of hun technische voorzieningen toereikend zijn, aangescherpt en aangepast ten einde waardering tegen de actuele waarde mogelijk te maken. Deze aanpassing is eerder aangekondigd in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat leidde tot de Wet van 22 maart 2006 tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de wijziging van bepalingen voor de financiële verslaggeving door verzekeringsmaatschappijen¹⁷⁰. Tevens zijn enkele bepalingen ten aanzien van de berekening van de technische voorzieningen meer in lijn gebracht met de IAS/IFRS en Titel 9.

Ook is op enkele plaatsen de bevoegdheid van DNB om van de jaarrekeningregels afwijkende regels te stellen, vervallen voor zover dat niet reeds ingevolge de wet is gebeurd. Dit geldt ten eerste voor de bevoegdheid van DNB om in de aanwijzingen bij de staten afwijkende consolidatie- en waarderingsregels te stellen. Ten tweede is de bevoegdheid van DNB op grond van artikel 7 van het Besluit technische voorzieningen verzekeringsbedrijf 1994 (Btvv 1994) om nadere regels te stellen omtrent de mate waarin technische voorzieningen moeten worden gevormd, geschrapt. De mogelijkheid die voorheen bestond voorzieningen op te nemen tegen op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs valt te schatten, is vervallen door de moderniseringsrichtlijn¹⁷¹. De moderniseringsrichtlijn heeft de richtlijn jaarrekening verzekeraars aangepast teneinde de verschillen met de IAS/IFRS (IFRS 4, de eerste fase standaard voor verzekeringscontracten) weg te nemen. Deze aanpassing is geïmplementeerd in artikel 374 van Boek 2 van het BW, dat ingevolge artikel 435, tweede lid, van Boek 2 van het BW ook van toepassing is op de technische voorzieningen indien de aard van de technische voorzieningen zich daartegen niet verzet. Hierdoor is het niet meer mogelijk enkel om reden van prudentie of egalisatie een voorziening te vormen. Het is aan de verzekeraar zelf voor elke ontstane schade dan wel ontstane plicht tot uitkering een voorziening te vormen. DNB kan door middel van de door de verzekeraar uit te voeren toereikendheidstoets nagaan of de technische voorzieningen toereikend zijn. Het voorschrijven van aanvullende voorzieningen voor bepaalde risico's behoort echter niet tot haar bevoegdheden. Dit wil overigens niet zeggen dat alle thans gebruikte waarderingsmethoden en –grondslagen voor verzekeringsver-

plichtingen volgens IFRS 4 moeten aansluiten op IAS 37 (de standaard voor voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa). Omdat IFRS 4 geen regels omvat voor alle technische voorzieningen, dienen voor dergelijke technische voorzieningen de bestaande nationale regels te worden gehanteerd totdat daarvoor ook verslaggevingvoorschriften komen in de opvolger van IFRS 4 (de "tweede fase standaard voor verzekeringscontracten"). Dat betekent dat de relevante artikelen inzake de technische voorzieningen van Titel 9, voor zover in IFRS 4 niet anders is bepaald, van toepassing blijven op verzekeraars die de IAS/IFRS toepassen (IAS/IFRS-verzekeraars).

Prudentiële filters

Het is niet mogelijk een volledige aansluiting van de jaarrekeningregels en de regels voor prudentiële rapportages te bewerkstelligen. Europese richtlijnen voor prudentieel toezicht bevatten expliciete afwijkingen van de jaarrekeningregels, bijvoorbeeld met betrekking tot de consolidatiekring voor banken en beleggingsondernemingen en egalisatievoorzieningen voor verzekeraars. Bovendien is het wenselijk om op onderdelen in de prudentiële regels af te wijken van de jaarrekeningregels. Deze afwijkingen worden *prudentiële filters* genoemd. Een prudentieel filter kan noodzakelijk zijn om de nadelige gevolgen voor de prudentiële waarborgen van door IAS/IFRS of in Titel 9 nieuw ingevoerde waarderingsmethoden te mitigeren opdat de prudentiële regels dezelfde waarborgen blijven bieden als voor de invoering van IAS/IFRS het geval was. Het prudentiële filter voorkomt dat balansposten of posten buiten de balanstelling ("posten") die daartoe ongeschikt zijn als aanwezige solvabiliteit kunnen worden meegeteld en bewerkstelligt dat alle posten die in de berekening van de vereiste solvabiliteit moeten worden meegeteld ook daadwerkelijk worden meegeteld. De oude regelgeving bevatte reeds enkele van dergelijke correcties. Zo golden immateriële activa (bijvoorbeeld goodwill) als aftrek van de aanwezige solvabiliteit.

Het is echter niet zo dat elke wijziging ingevolge IAS/IFRS automatisch gepaard moet gaan met het voorschrijven van een prudentieel filter. Het uitgangspunt van éénsporige verslaggeving zou teniet worden gedaan door bij elke stelselwijziging een prudentieel filter te eisen, waardoor in feite een dubbele rapportage – en daarmee een administratieve belasting – zou ontstaan. Daarom is terughoudend omgegaan met prudentiële filters. Prudentiële filters zijn getoetst op:

- (i) materialiteit; de prudentie moet zonder filter daadwerkelijk in het geding komen;
- (ii) administratieve lasten; het filter moet zo worden vormgegeven dat het zo min mogelijk administratieve lasten veroorzaakt;
- (iii) verslaggevingconsequenties; het filter mag financiële ondernemingen niet dwingen om in het verleden gemaakte keuzes in de verslaggeving vast te houden voor het toezicht; en
- (iv) consistentie met internationale regelgeving, met name de verschillende Europese richtlijnen op het terrein van prudentieel toezicht.

Met betrekking tot dit laatste punt wordt opgemerkt dat ook in Europees verband prudentiële filters worden ontwikkeld. Zo adviseert het Europese comité van banktoezichthouders (CEBS) over prudentiële filters voor banken en beleggingsondernemingen die de IAS/IFRS toepassen. Hiermee anticipeert het CEBS op de bevoegdheid die is opgenomen in artikel 150,

¹⁷⁰ Kamerstuk 28 799, nr. 3.

¹⁷¹ Richtlijn nr. 2003/51/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 18 juni 2003 tot wijziging van de richtlijnen 78/660/EEG, 83/349/EEG, 86/635/EEG en 91/674/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen, banken en andere financiële instellingen, en verzekeringsondernemingen (PbEU L 178).

eerste lid, onderdeel h, van de herziene richtlijn banken. Deze richtlijn codificeert samen met de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid het Bazel 2 kapitaalakkoord voor de Europese Unie, wordt ook wel "Capital Requirements Directive" genoemd. De door het CEBS aan de Europese Commissie geadviseerde prudentiële filters maken, zodra zij via een comitologieprocedure zijn vastgesteld, onderdeel uit van Europese regelgeving. Vervolgens moeten zij in nationale regelgeving worden omgezet door de lidstaten. De inwerkingtredingsdatum van de herziene richtlijn banken is 1 januari 2007. De geharmoniseerde prudentiële filters zullen op zijn vroegst begin 2007 door de lidstaten kunnen worden vastgesteld. Tot die tijd zijn lidstaten vrij op nationale basis prudentiële filters vast te stellen. In het Handboek Wtk waren al prudentiële filters opgenomen. Bij de formulering van de filters in dit besluit is uiteraard wel rekening gehouden met de voorstellen van CEBS. Dit besluit introduceert echter geen nieuwe filters voor banken en beleggingsondernemingen vooruitlopend op de filters van CEBS. Deze zijn inmiddels ter consultatie aan de belanghebbende partijen voorgelegd. Ook het Europese comité van verzekering- en pensioentoezichthouders (CEIOPS) heeft inmiddels aanbevelingen gedaan aan de nationale toezichthouders voor prudentiële filters voor verzekeraars die de IAS/IFRS toepassen. Een comitologieprocedure als voor het CEBS bestaat voor CEIOPS vooralsnog niet. De aanbevelingen zijn juridisch niet bindend. Uit de aanbevelingen blijkt dat de prudentiële filters een tijdelijk karakter hebben. De afronding van het Solvency 2-traject, dat in de Europese Unie in gang is gezet om vanuit een risicogeorïenteerde benadering solvabiliteitseisen voor verzekeraars te formuleren, zou de noodzaak voor prudentiële filters – in ieder geval deels – kunnen wegnemen. Bij de toekomstige implementatie van de richtlijn die uit het Solvency 2-traject zal voortvloeien, zal dat vanzelfsprekend ook in dit besluit tot uiting worden gebracht.

Dit besluit bevat een aantal prudentiële filters. Deze zijn met name te vinden in de artikelen in hoofdstuk 10 met betrekking tot de minimumomvang van de solvabiliteit (de vereiste solvabiliteit) en de samenstelling van de solvabiliteit (de aanwezige solvabiliteit). In de artikelsgewijze toelichting worden deze filters en de noodzaak ervan toegelicht.

Modernisering van de staten

De vernieuwingen in dit besluit ten gevolge van het herstellen van éénsporige verslaggeving hebben ook gevolgen voor de staten die financiële ondernemingen bij DNB moeten indienen. De staten zijn dan ook herzien.

Dit besluit en de toezichthouderregels ingevolge dit besluit herzien de inhoud van de staten voor verzekeraars. DNB heeft belang bij herziening van deze staten ten behoeve van het toezicht. In de staten die waren voorgeschreven op grond van de Wtv 1993 werd zeer gedetailleerde informatie opgevraagd die niet per definitie bijdraagt aan het inzicht in de risico's. Dit terwijl DNB ten behoeve van het prudentieel toezicht juist inzicht in het risicoprofiel van verzekeraars nodig heeft. De modernisering van de staten van verzekeraars bereikt dat onnodige details niet meer worden opgevraagd, en dat daarvoor in de plaats juist informatie over het risicoprofiel komt, overigens zonder het doel een aanvullende solvabiliteitseis te creëren. De solvabiliteitsberekening wordt alleen door de prudentiële filters beïnvloed.

Voor de modernisering was de Wet van 22 maart 2006 tot wijziging van Boek 2 van het BW in verband met de wijziging van bepalingen voor de financiële verslaggeving door verzekeringsmaatschappijen (Stb. 180) een noodzakelijke voorwaarde.

Met deze wet wordt beoogd de volgende doelen te realiseren:

1. het verbeteren van de inzichtelijkheid en vergelijkbaarheid van de jaarrekening van verzekeraars die Titel 9 toepassen (BW-verzekeraars);
2. vergelijkbaarheid tussen IAS/IFRS-verzekeraars en BW-verzekeraars ten behoeve van de gebruikers van de jaarrekening, door afdeling 15 van Titel 9 binnen de grenzen die de Europese jaarrekeningregels stellen meer in lijn te brengen met de IAS/IFRS; en
3. het mogelijk maken van de modernisering van de (openbare en niet-openbare) staten van verzekeraars in de richting van IAS/IFRS grondslagen.

Deze laatste doelstelling biedt voordelen voor zowel verzekeraars als DNB. Dankzij deze wet is het mogelijk de staten aan te laten sluiten op de IAS/IFRS met behoud van de vergelijkbaarheid tussen IAS/IFRS-verzekeraars en BW-verzekeraars. Dit levert voor verzekeraars een administratieve lastenbesparing op. Voor DNB biedt de modernisering een vergroting van de inzichtelijkheid en vergelijkbaarheid van financiële cijfers van verzekeraars hetgeen het toezicht ten goede komt.

Ook de staten voor beleggingsondernemingen en kredietinstellingen worden gemoderniseerd, echter in het kader van de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid in Europees verband. De gemoderniseerde staten worden bij gelegenheid van de implementatie van die richtlijnen ingevoerd.

Ten behoeve van een correcte uitwerking van het beginsel van éénsporige verslaggeving in de staten is het de bedoeling dat de modellen van de staten, die ingevolge dit besluit door DNB worden vastgesteld, door DNB aan het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA) worden voorgelegd. Het NIVRA zal de modellen toetsen op consistentie met de jaarrekeningregels in de IAS/IFRS en Titel 9.

Risicogeorïenteerd rapportagekader

Nieuw in dit besluit is dat DNB meer ruimte wordt geboden om de nodige flexibiliteit in het opvragen van informatie te betrachten. Deze flexibiliteit zorgt ervoor dat het opvragen door DNB van staten meer risicogeorïenteerd kan geschieden. Uitgangspunt is dat financiële ondernemingen waarvan de solvabiliteit zich in de buurt van de voorgeschreven minimumomvang bevindt vaker en meer gegevens moeten rapporteren dan financiële ondernemingen waarvan de solvabiliteit zich ruim boven deze minimumomvang bevindt. Dit biedt financiële ondernemingen een extra prikkel om aan de prudentiële voorschriften te voldoen, omdat zij zich aldus rapportages en daarmee administratieve lasten kunnen besparen. Een dergelijke risicogeorïenteerde benadering gold in de oude regelgeving al gedeeltelijk. DNB heeft per boekjaar 2005 de zogenoemde "complianceverklaring" ingevoerd in het Handboek Wtk nrs. 7000 en 8040. Zolang de solvabiliteitsratio hoger was dan een bepaalde signaleringswaarde, hoefde een bank bepaalde staten niet per maand, maar slechts per kwartaal te verstrekken. In de tussenliggende maanden kon zij volstaan met het afgeven van een verklaring dat haar solvabiliteit meer bedraagt dan de signaleringswaarde. Ook ten aanzien van verzekeraars bestond in de Wtv 1993 een beperkte bevoegdheid om bepaalde verzekeraars met een hogere frequentie of een kortere termijn te laten rapporteren.

Voor verzekeraars geldt daarnaast dat de informatiebehoefte van DNB afhankelijk kan zijn van de branches waarin de verzekeraar actief is. Voorts is het voor financiële ondernemingen die in een groep werkzaam zijn en uit dien hoofde informatie dienen

te verstrekken, een positieve bijkomstigheid dat deze informatie geïntegreerd kan worden in de staten. Zo worden voor financiële groepen de administratieve lasten beperkt.

De kern van het risicogeoriënteerde rapportagekader is neergelegd in artikel 131. Dit wordt door DNB nader uitgewerkt in een toezichthouderregel. Ten aanzien van de reikwijdte van toepassing, de mate van detaillering, de afronding, de indientermijn en de frequentie is expliciet bepaald dat DNB deze afstemt op de aard en de omvang van de financiële onderneming, alsmede op de omvang van het solvabiliteitssurplus van de financiële onderneming. Concreet houdt dit in dat DNB financiële ondernemingen kan indelen in verschillende categorieën naar gelang hun aard, hun omvang en de omvang van hun solvabiliteitssurplus. Voor de verschillende categorieën kan zij vervolgens verschillende regels stellen met betrekking tot de bovengenoemde aspecten. De flexibiliteit voor DNB is niet ongelimiteerd. Zo kan DNB de frequentie van de verstrekking die uitgaat boven de uitgangswaarde, te weten één maal per jaar tot maximaal vier of twaalf maal per jaar. Tevens is op hoofdlijnen vastgelegd welke staten moeten worden verstrekt en ten aanzien van welke aspecten DNB nadere regels kan stellen. Dit waarborgt dat de administratieve lasten beperkt blijven.

3. Hoofdlijnen van het besluit

De inhoud van de verschillende hoofdstukken van dit besluit zal hieronder worden besproken.

(verplaatst naar de tekst van de regeling. *red.*)

4. Verhouding met Europese regelgeving

In dit besluit zijn de Europese richtlijnen inhoudelijk en qua formulering zo veel mogelijk gevolgd. Uitgangspunt is dat niet verder wordt gegaan dan de Europese richtlijnen. Alleen in zeer uitzonderlijke en beargumenteerde gevallen is dat het geval. Het letterlijk overnemen van definities of andere teksten uit de richtlijnen is evenwel niet altijd mogelijk. Ook zijn de definities in de richtlijnen niet altijd duidelijk. De richtlijnen richten zich bovendien tot de lidstaten en daarom zijn de verplichtingen veelal in algemene zin omschreven. Het is de taak van de wetgever om, indien mogelijk, dergelijke onduidelijkheden op te lossen. Op enkele plaatsen is dit besluit in vergelijking met de oude regelgeving meer in lijn gebracht met de Europese richtlijnen. Zo zijn bijvoorbeeld de beleggingsrestricties voor het minimumbedrag van het garantiefonds geschrapt. Op een beperkt aantal andere plaatsen is verder gegaan dan de Europese richtlijnen. Daarbij is ervoor zorggedragen dat dit geen negatieve gevolgen heeft voor de concurrentiepositie van Nederlandse financiële ondernemingen.

Ten eerste is het toezicht op het natura-uitvaartverzekeringsbedrijf en op clearinginstellingen niet Europees geharmoniseerd. Bij natura-uitvaartverzekeraars is echter geen sprake van een internationale markt. Benadeling van Nederlandse natura-uitvaartverzekeraars is dus niet aan de orde. Voor het toezicht op clearinginstellingen is aansluiting gezocht bij de internationale praktijk. Een groot aantal andere lidstaten houdt eveneens toezicht op clearinginstellingen, gelet op de belangrijke functie die deze instellingen vervullen in het effectenverkeer.

Ten tweede bevat het besluit regels met betrekking tot uitbesteding. Deze regels zijn gebaseerd op de oude toezichthouderregels hierover, die onder meer in het Handboek Wtk waren opgenomen. De regels zijn "principle based" opgesteld en gaan niet verder dan de regels die ook al golden voor banken en

verzekeraars. Niet bedoeld is om financiële ondernemingen te belasten met nieuwe regels op dit punt. Het CEBS en het European Securities Committee, met behulp van advies van het Committee of European Securities Regulators (CESR), zijn bezig richtsnoeren op te stellen over uitbesteding. Vergeleken met de eerste voorstellen van deze Comités, gaan de regels in dit besluit zeker niet verder. Bij de implementatie van de technische uitwerkingsmaatregelen onder de richtlijn markten voor financiële instrumenten zal worden gezien of de regels over uitbesteding voor banken en verzekeraars aanpassing behoeven.

Ten derde is, zoals in het navolgende is toegelicht, een beperkte frequentieverhoging voor de rapportagestaten van verzekeraars noodzakelijk. Bij gebeurtenissen als de aandelencrash in de jaren 2001-2003 en de concurrentieslag rond de zorgverzekeraars bij de invoering van de Zorgverzekeringswet, dient DNB van eventuele bedreigende ontwikkelingen op de hoogte te zijn. Met een frequentie van één keer per jaar en een indientermijn van vier maanden kan het in zo'n situatie bijna anderhalf jaar duren voordat DNB ziet hoe verzekeraars een dergelijke schok hebben doorstaan. De mogelijkheid tot een hogere rapportagefrequentie heeft geen negatieve invloed op de internationale concurrentiepositie van Nederlandse verzekeraars, daar de meeste andere lidstaten verder gaan dan de richtlijn minimaal verlangt. De rapportagefrequentie in Nederland is in lijn met die in de andere lidstaten.

Ten vierde is de reikwijdte van de richtlijn beleggingsinstellingen beperkt tot icbe's en laat de richtlijn ruimte om ten aanzien van de overige beleggingsinstellingen nationale regels te stellen. Dit besluit bevat, net als de oude regelgeving, prudentiële regels voor beheerders van beleggingsinstellingen die geen icbe zijn: er moet een minimum aan financiële waarborgen aanwezig zijn en er moet sprake zijn van een behoorlijke bedrijfsvoering. Om een verstoring van het gelijke speelveld te voorkomen is het prudentiële regime voor beheerders die geen icbe zijn in dit besluit verlicht. Het minimumbedrag aan eigen vermogen voor kleine beheerders die geen icbe zijn, is conform mijn toezegging¹⁷² verlaagd van € 225.000 tot € 125.000.

5. Gevolgen voor het bedrijfsleven en de burger

Het besluit verwerkt de oude regelgeving hoofdzakelijk op een beleidsneutrale wijze. Desondanks heeft het op onderdelen gevolgen voor de administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Deze gevolgen vloeien voort uit de inhoudelijke vernieuwingen die in het besluit zijn doorgevoerd, met name op het terrein van de rapportage door financiële ondernemingen aan DNB. In het hiernavolgende worden de gevolgen voor de administratieve lasten voor het bedrijfsleven besproken. Voor de administratieve lasten voor de burger heeft het besluit geen gevolgen. Het overgrote deel van de bepalingen is niet van toepassing op burgers die geen financiële onderneming zijn. De bepalingen die wel van toepassing zijn op burgers, met name de regels met betrekking tot gekwalificeerde deelnemingen, wijzigen niet.

Betrouwbaarheidstoets

Zoals in de toelichting op de eerste nota van wijziging van het wetsvoorstel dat leidde tot de wet is aangegeven, wordt ten aanzien van de wijzigingen voor de betrouwbaarheidstoets een administratieve lastenverlichting verwacht van ongeveer € 1.063.750,-. De betrouwbaarheid van betrokkenen wordt in beginsel eenmalig getoetst via een vragenformulier. De hertoet-

¹⁷² Handelingen II, 2005/06, p. 76-4748.

singen bij functiewisselingen van (mede)beleidsbepalers worden hiermee voorkomen.

Toereikendheidstoets

Artikel 121 van dit besluit past de toereikendheidstoets aan. In de memorie van toelichting bij het voorstel van Wet van 22 maart 2006 tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de wijziging van bepalingen voor de financiële verslaggeving door verzekeringsmaatschappijen¹⁷³ is geschat dat ongeveer 70 verzekeraars of verzekeringsgroepen de aangepaste toereikendheidstoets zullen moeten uitvoeren. De tijd die hiermee gemoeid is, zal naar schatting gemiddeld veertig uur zijn. Uitgaande van een gemiddeld uurloon van een actuaaris à € 115 zullen de kosten ongeveer € 0,32 mln bedragen.

Rapportage

Dit besluit heeft ook gevolgen voor de administratieve lasten die verband houden met de rapportage door middel van de staten. Deze gevolgen kunnen worden onderverdeeld in gevolgen voor de *inhoud* van de staten (artikel 131, eerste lid, onderdeel a) en de *frequentie* waarmee zij moeten worden verstrekt (artikel 131, eerste lid, onderdeel h, en tweede lid). Voor beleggingsondernemingen en kredietinstellingen worden deze wijzigingen van de staten geëffectueerd door middel van de wet ter implementatie van het kapitaalakkoord Bazel 2. De gevolgen voor de administratieve lasten zijn beschreven in de toelichting op de eerste nota van wijziging van het wetsvoorstel Wft¹⁷⁴.

In die toelichting is aangekondigd dat het aantal wijzigingen van de inhoud van de staten, na implementatie van Bazel 2, tot een minimum zou worden beperkt. Voor kredietinstellingen wordt 60 procent van de administratieve lasten die met de rapportage van de staten gepaard gaan, gevormd door afschrijving op de elektronische systemen. Deze lasten van ongeveer € 44 mln worden vooral veroorzaakt door wijzigingen van staten en de invoering van nieuwe staten. Er is naar gestreefd deze lasten met 40 procent te verminderen. Zoals in de nota van toelichting is becijferd, zal dit een besparing van ongeveer € 17,6 mln opleveren. Aan het bereiken van deze besparing draagt bij dat in dit besluit waar mogelijk is gekozen voor dynamische verwijzingen naar de IAS/IFRS en Titel 9 in plaats van statische. Dit voorkomt dat een verandering in deze jaarrekeningregels direct leidt tot een spanningsveld met de prudentiële regels; de prudentiële regels wijzigen dan automatisch conform de jaarrekeningregels.

De staten voor verzekeraars zijn per 1 januari 2007 gemoderniseerd. Het oude rapportagekader uit het Besluit staten verzekeringsbedrijf 1994 (Bsv 1994), dat nog geldt voor de rapportage over het jaar 2006, is per boekjaar 2007 vervangen door een nieuw kader, dat beter aansluit op de informatiebehoefte van DNB voor de adequate uitoefening van het prudentieel toezicht. Een precieze berekening van de administratieve lastendaling is hier niet mogelijk. Deze is opgenomen in de toelichting bij de toezichthouderregeling waarin het rapportagekader is uitgewerkt. Op deze plaats wordt volstaan met een zo goed mogelijk inschatting.

Naar verwachting levert de modernisering voor het invullen en versturen van de staten geen extra structurele administratieve lasten op. Oude staten of delen daarvan worden veeleer vervangen door nieuwe staten, waarbij de totale hoeveelheid opgevraagde gegevens waarschijnlijk min of meer gelijk blijft.

Mogelijk is zelfs een vermindering van het aantal te rapporteren gegevens mogelijk. Deze zal dan in de betreffende toezichthouderregeling van DNB worden becijferd.

Mogelijk brengt de modernisering beperkte administratieve lasten mee, vanwege het feit dat verzekeraars de modernisering moeten verwerken in hun elektronische systemen. Daarbij moet echter worden opgemerkt dat een van de doelstellingen van de modernisering het mogelijk maken van éénsporige verslaggeving is. De modernisering van de staten herstelt de aansluiting tussen de staten en de jaarrekening die ook voor de invoering van de IAS/IFRS bestond. Kleine verzekeraars kunnen zelfs volstaan met één document dat zowel de jaarrekening als de publieke staten vormt. Hierdoor is een aanmerkelijk deel van de in de staten op te vragen informatie reeds aanwezig in de elektronische systemen van de verzekeraars. Zij hebben hun systemen immers al aangepast aan de wijzigingen in de jaarrekeningregels.

De in de staten in te vullen gegevens die niet reeds ten behoeve van de jaarrekening aanwezig zijn, betreffen met name gegevens met betrekking tot de prudentiële regels, zoals de solvabiliteit en de technische voorzieningen. Deze regels zijn echter grotendeels ongewijzigd. Alleen het invullen van de gegevens met betrekking tot de prudentiële filters door IAS/IFRS-verzekeraars is nieuw ten opzichte van de situatie die in de nulmeting is gemeten. De lasten van de modernisering van de staten zijn daarom naar verwachting – indien niet nihil – zeer beperkt. De nulmeting “labelt” de administratieve lasten van de rapportage van de staten niet. Daarom moet worden geschat welk gedeelte van de gemeten administratieve lasten voortvloeit uit de aanschaf en het onderhoud van de elektronische systemen. Aangenomen wordt dat dit gedeelte vergelijkbaar is met dat voor kredietinstellingen. Bij kredietinstellingen vormen deze kosten als gezegd ongeveer 60 procent van het totaal. De totale lasten voor verzekeraars die worden veroorzaakt door de verplichting om staten in te dienen bedragen ieder jaar ongeveer € 15 mln. Zo'n € 9 mln daarvan wordt jaarlijks veroorzaakt door de afschrijving op de elektronische systemen. Deze jaarlijkse afschrijvingen stijgen naar schatting met maximaal vijf procent (tot € 9,45 mln). De totale administratieve lasten van de modernisering bedragen dan tussen € 0 en € 0,45 mln.

Behalve voor de inhoud van de staten heeft dit besluit ook gevolgen voor de frequentie van het indienen van de staten. Zo is in de toelichting op de eerste nota van wijziging van het wetsvoorstel Wft¹⁷⁵ reeds uiteengezet dat het aantal staten en de rapportagefrequentie voor kredietinstellingen is verlaagd. Bepaalde staten hoeven nog slechts te worden verstrekt op verzoek van DNB en voor de meeste staten waarvoor een frequentie van één maal per maand gold, geldt rekening houdend met de implementatie van Bazel 2 een frequentie van één maal per kwartaal. Deze maatregelen verlagen de administratieve lasten die met de rapportage van de staten gepaard gaat (€ 26,8 mln volgens de nulmeting) met circa 40-45 procent, hetgeen een totale administratieve lastenbesparing van tussen € 10,75 mln en € 12 mln oplevert. DNB had deze besparing vooruitlopend op de Wft reeds gerealiseerd in haar regelgeving in het Handboek Wtk. De betreffende regels uit het Handboek Wtk zijn in dit besluit of in een toezichthouderregeling ingevolge dit besluit verwerkt.

In dit besluit wordt rekening houdend met de implementatie van Bazel 2 ook de frequentie van de verstrekking van de staten door beleggingsondernemingen verlaagd van één maal per

¹⁷³ Kamerstuk 28.799, nr. 3 en Stb. 180.

¹⁷⁴ Kamerstuk 29.708, nr. 10.

¹⁷⁵ Kamerstuk 29.708, nr. 10.

maand tot maximaal één maal per kwartaal. Omgekeerd is de frequentie voor een deel van de staten (met name de solvabiliteitsstaten) voor verzekeraars verhoogd van één maal per jaar tot maximaal één maal per kwartaal. In dit besluit wordt bovendien een nieuw, risicogeoriënteerd rapportagesysteem geïntroduceerd dat DNB in staat stelt om bij financiële ondernemingen die financieel gezond zijn minder en minder vaak rapportages op te vragen en bij financiële ondernemingen die er minder rooskleurig voorstaan – binnen de grenzen die dit besluit stelt – meer en vaker rapportages op te vragen. Dit geeft financiële ondernemingen een prikkel om te zorgen dat zij ruimschoots voldoen aan de regels die dit besluit stelt.

Deze frequentiewijzigingen hebben gevolgen voor de administratieve lasten. Ervan uitgegaan wordt dat voor beleggingsondernemingen, net als voor kredietinstellingen, geldt dat 60 procent van de in de nulmeting opgenomen administratieve lasten wordt gevormd door afschrijvingen op de elektronische systemen en 40 procent door het eigenlijke invullen en versturen van de staten. Dat betekent dat € 0,42 mln van de in totaal € 1,05 mln (zie nulmeting) voor de circa 200 rapporterende beleggingsondernemingen wordt gevormd door het invullen en opsturen van de staten. Het terugbrengen van de frequentie tot één maal per kwartaal betekent dat de administratieve lasten maximaal worden verminderd tot een derde van deze bedragen. De administratieve lastenbesparing voor beleggingsondernemingen bedraagt in dat geval zo'n € 0,14 mln per jaar. Voorzichtigheidshalve wordt de mogelijke aanvullende administratieve lastenbesparing die beleggingsondernemingen via het risicogeoriënteerde rapportagekader kunnen realiseren op nihil geschat. Niet te voorzien is of DNB een nog lagere frequentie zal vaststellen, gegeven het feit dat deze juist van één maal per maand naar één maal per kwartaal is verlaagd en dat het rapportagekader in vergelijking met dat voor kredietinstellingen en verzekeraars betrekkelijk summier is.

Voor verzekeraars ligt de situatie anders. De maximumfrequentie voor de staten, uitgezonderd de jaarrekening en de berekening van de technische voorzieningen, wordt juist verhoogd van één maal per jaar tot één maal per kwartaal. Bij gebeurtenissen zoals de aandelencrash in de jaren 2001-2003 of de concurrentieslag rond de zorgverzekeraars bij de invoering van de Zorgverzekeringswet kan DNB alleen doortastend optreden als zij tijdig op de hoogte is. Gegeven de huidige maximumfrequentie van één maal per jaar en een indientermijn van vier maanden, is het denkbaar dat DNB pas na één jaar en vier maanden op de hoogte komt van een gebeurtenis die gevolgen heeft voor de financiële positie van een verzekeraar. Dit maakt adequaat prudentieel toezicht en – zonedig – tijdig ingrijpen door DNB erg lastig. Om deze reden is het nodig de frequentie van een beperkte subset van de staten te verhogen zodat DNB beter zicht kan houden op de financiële situatie van een verzekeraar. Op basis van een ruime schatting wordt aangenomen dat twintig procent van de administratieve lasten in verband met het invullen en versturen van de staten door verzekeraars kan worden toegerekend aan de staten waarvoor de maximumfrequentie wordt verhoogd. Zoals hierboven toegelicht bedragen de totale administratieve lasten in verband met het invullen en versturen van de staten 40 procent van € 15 mln, dus € 6 mln. Tachtig procent hiervan, € 4,8 mln, kan worden toegerekend aan staten waarvoor de maximumfrequentie niet verandert. De andere € 1,2 mln wordt toegerekend aan staten waarvoor de maximumfrequentie wordt verhoogd. Voor verzekeraars zal het risicogeoriënteerd rapportagesysteem naar verwachting aanvankelijk meer voordelen bieden dan voor beleggingsondernemingen en

kredietinstellingen. Ervan uitgegaan wordt dat de gemiddelde frequentie voor verzekeraars uitkomt op tweeënhalve keer per jaar, het gemiddelde van de maximumfrequentie van vier maal per jaar en de minimumfrequentie van één maal per jaar. Dat is een stijging van anderhalve rapportage per jaar. De totale administratieve lasten stijgen dan met maximaal 1,5 * € 1,2 mln = € 1,8 mln per jaar.

Bij kredietinstellingen zal het risicogeoriënteerd rapportagesysteem naar verwachting aanvankelijk geen significante invloed hebben op de administratieve lasten. Het oude rapportagesysteem was na de invoering van de "complianceverklaring" immers tot op zekere hoogte reeds risicogeoriënteerd. De invoering daarvan en de daaruit voortvloeiende verlaging van de rapportagefrequentie is verdisconteerd in de administratieve lastenvermindering tussen € 10,75 mln en € 12 mln, zoals hierboven toegelicht. Voorzichtigheidshalve wordt de aanvullende administratieve lastendaling daarom op nihil geschat.

In de nota van toelichting op de eerste nota van wijziging van het wetsvoorstel Wft¹⁷⁶ zijn de administratieve lasten van de invoering van rapportages voor clearinginstellingen reeds becijferd op € 61.560 per jaar.

Het totaal van de administratieve lasten die uit dit besluit voortvloeien, ziet er dan als volgt uit. Tabel 1 noemt de administratieve lasten die al in de nota van toelichting op de eerste nota van wijziging van de wet zijn berekend. Tabel 2 noemt de administratieve lasten die bij die gelegenheid nog niet zijn berekend.

Tabel 1

Artikel	Verlichting	Verzwarend	Toelichting
5 t/m 9	€ 1.063.750		In beginsel eenmalige betrouwbaarheidstoets
130		€ 61.560	Invoering rapportages voor clearinginstellingen
131, eerste lid, onderdeel a	€ 17.600.000		Vermindering met 40 procent van het aantal aanpassingen van het rapportagekader van kredietinstellingen
	€ 10,75 tot 12 mln		Verlaging rapportagefrequentie voor kredietinstellingen
Totaal	€ 29,4 mln tot € 30,7 mln	€ 61.560	Netto verlichting: € 29,4 tot € 30,6 mln

Tabel 2

Artikel	Verlichting	Verzwarend	Toelichting
121		€ 320.000	Aanpassing toereikendheidstoets
		€ 0 tot 450.000	Aanpassing elektronische systemen van verzekeraars als gevolg van de modernisering van de staten per boekjaar 2007
131, eerste lid, onderdeel h, tweede lid	€ 140.000		Verlaging frequentie voor beleggingsondernemingen van één maal per maand tot maximaal één maal per kwartaal
		€ 1.800.000	Verhoging maximumfrequentie voor verzekeraars van een deel van

¹⁷⁶ Kamerstuk 29.708, nr. 10.

			de staten van één maal per jaar tot één maal per kwartaal
Totaal	€ 140.000	€ 2,1 tot 2,6 mln	Netto verzwarend: € 2,0 tot 2,4 mln

In totaal wordt met dit besluit een bruto administratieve lastenverlichting bereikt van € 29,6 mln tot € 30,8 mln en een bruto administratieve lastenverzwarend van € 2,2 mln tot € 2,6 mln. Dit levert een netto administratieve lastenverlichting van € 26,9 mln tot € 28,6 mln.

6. Ontvangen adviezen

Toezichthouders en representatieve organisaties

Het besluit is in nauw overleg met DNB en de AFM voorbereid. Beide toezichthouders waren in een vroegtijdig stadium betrokken bij de conceptteksten. Hierover is meermaals overleg gevoerd. De opmerkingen van DNB en de AFM ten aanzien van de verschillende concepten en consultaties zijn zo goed mogelijk en in onderling overleg verwerkt.

Het besluit is – nadat dit al informeel aan de sector was voorgelegd – formeel geconsulteerd. Een groot aantal marktpartijen is in de consultatie betrokken. Van sommige partijen is geen reactie ontvangen. Andere partijen, te weten de Nederlandse vereniging van assurantieadviseurs en financiële dienstverleners, de Nederlandse Vereniging van Gevolmachtigde Assurantiebedrijven, de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet, de Stichting Klachteninstituut Verzekeringen, de Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen, de Unie van Beroepspensioenfondsen en de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen, hebben aangegeven geen inhoudelijk commentaar te hebben.

Van de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS), de Federatie van Onderlinge Verzekeringsschappijen in Nederland (FOV), de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), het Verbond van Verzekeraars (Verbond) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) is een formele inhoudelijke reactie ontvangen. Euronext Amsterdam N.V. (Euronext) en de Raad van de Effectenbranche (REB) hebben gezamenlijk een formele inhoudelijke reactie gegeven, hierna aangeduid als “Euronext/REB”. De reacties bevatten algemene en artikelsgewijze opmerkingen.

Algemene opmerkingen

Het herstel van éénsporige verslaggeving kreeg veel bijval. De FOV en het Verbond gaven aan te hechten aan éénsporige verslaggeving. De FOV merkte daarbij op dat éénsporige verslaggeving niet mag leiden tot het introduceren van de IAS/IFRS voor alle verzekeraars. Het Verbond constateerde dat dit besluit enkele afwijkingen van het beginsel van éénsporige verslaggeving bevat en dat de invoering van het Solvency 2-traject te zijner tijd gevolgen kan hebben voor de noodzaak van prudentiele filters. In deze nota van toelichting is afzonderlijk op deze punten ingegaan.

Ook DUFAS, Euronext/REB en de NVB verwelkomden éénsporige verslaggeving, waar het betreft de aansluiting van de rapportagestaten op de jaarrekeningregels van Titel 9 en de IAS/IFRS. Zij benadrukten dat hiermee een goede aansluiting is gevonden bij de huidige praktijk en extra administratieve lasten zijn voorkomen. DUFAS noemde ook de mogelijkheid tot elektronische indiening. Euronext/REB merkten voorts op dat de verlaging van de rapportagefrequenties voor beleggingsondernemingen zorgt voor een administratieve lastenvermindering. ZN ondersteunde de modernisering van de staten van verzeke-

raars en de daarbij gehanteerde risicogeorieënteerde insteek waarvoor in dit besluit het fundament is gelegd en dat in toezichthouderregels verder zal worden uitgewerkt. Het Verbond benadrukte het zinvolle overleg tussen het Verbond, ZN, DNB en het Ministerie van Financiën dat hierover gevoerd wordt en geeft aan dit overleg te willen voortzetten.

DUFAS, Euronext/REB, de NVB en het Verbond maakten opmerkingen bij de manier van verwijzen of de hoeveelheid verwijzingen in het besluit. Wat de manier van verwijzen betreft, is aangesloten bij de Wft. Het eerste lid van een artikel noemt de categorieën financiële ondernemingen (zoals beleggingsondernemingen, kredietinstellingen, verzekeraars etc.) waarop het artikel betrekking heeft. Indien de daarop volgende leden van het artikel verwijzen naar deze categorieën financiële ondernemingen, is een formulering als “de financiële onderneming(en), bedoeld in het eerste lid” gebruikt. Hiermee is uitdrukkelijk niet bedoeld op alle categorieën financiële ondernemingen, zoals gedefinieerd in artikel 1:1 van de Wft, maar alleen naar de in het eerste lid van het betreffende artikel genoemde categorieën. Deze manier van verwijzen zorgt ervoor dat het besluit zelfstandig leesbaar is, zonder dat de categorieën financiële ondernemingen telkens hoeven te worden herhaald. Hierdoor bevat het besluit inderdaad veel verwijzingen. Naar aanleiding van de reacties is getracht het aantal verwijzingen zo veel mogelijk te beperken. Het gebruik van verwijzingen is echter niet volledig te voorkomen.

Euronext/REB is verheugd dat het prudentieel regime voor bepaalde beleggingsondernemingen is aangepast, zodat niet langer verder wordt gegaan dan EU-regelgeving. De introductie van dit verlichte regime zorgt voor een substantiële verlichting van de prudentiële eisen (nalevings-) lasten voor die ondernemingen. Naar aanleiding van het commentaar van Euronext/REB is het verlichte regime zodanig aangepast dat rekening is gehouden met beleggingsondernemingen die over een Europees paspoort beschikken.

Het Verbond gaf aan dat een bepaling met betrekking tot een alternatieve berekeningswijze van de technische voorzieningen voor te betalen schaden of voor te betalen uitkeringen ten onrechte niet uit de oude regelgeving was overgenomen. Deze berekeningswijze, die volgens gegevens van DNB veelvuldig wordt toegepast, is naar aanleiding van deze opmerking alsnog in dit besluit opgenomen.

Artikelsgewijze opmerkingen

De reacties bevatten een betrekkelijk groot aantal artikelsgewijze opmerkingen. Deze opmerkingen hebben op diverse plaatsen aanleiding gegeven tot – veelal technische en redactionele – aanpassingen of tot een nadere toelichting. Het zou te ver gaan in de nota van toelichting alle aanpassingen afzonderlijk te bespreken. In het navolgende is per hoofdstuk aangegeven in hoeverre de artikelsgewijze opmerkingen aanleiding hebben gegeven tot belangrijke wijzigingen.

Hoofdstuk 1: (verplaatst naar de tekst van de regeling. red.)

Hoofdstuk 2: (verplaatst naar de tekst van de regeling. red.)

Hoofdstuk 3: De NVB verzocht om duidelijker aan te geven op welke wettelijke grondslag de artikelen in dit besluit gebaseerd zijn. Dit is verduidelijkt. Tevens is voor de consistentie van de definities zorggedragen.

(...) verplaatst naar artikel 13, 14 en 16 van de tekst van de regeling. red.)

Hoofdstuk 5: DUFAS, NVB en het Verbond gaven aan dat er onduidelijkheid bestaat met betrekking tot de definitie van “uitbesteden”. Aan de opmerkingen is gevolg gegeven door aan-

passing van de algemene toelichting bij hoofdstuk 5. Hierin is verduidelijkt welke werkzaamheden onder de definitie van “uitbesteden” vallen. Ook is verduidelijkt dat “inkoop” niet onder uitbesteden valt.

(de volgende alinea is verplaatst naar artikel 31 van de tekst van de regeling. *red.*)

Hoofdstuk 6: Met betrekking tot het kennis geven aan DNB van wijzigingen van bestuurders had de NVB twee adviezen. In de eerste plaats adviseerde zij te bepalen dat DNB niet alleen moet reageren wanneer zij een voornemen afwijst, maar ook wanneer zij daarmee instemt. In de geconsulteerde versie was bepaald dat DNB alleen dan moest reageren wanneer zij het voornemen afwijst. Dit advies is overgenomen. Dit hangt samen met artikel 3:9, tweede lid, van de wet, waarin is bepaald dat, kort gezegd, een persoon betrouwbaar is wanneer dat is “vastgesteld”. Wanneer DNB niet hoeft te reageren op het voornemen tot wijziging van een bestuurder, kan twijfel rijzen bij de vraag of de betrouwbaarheid is vastgesteld.

Het advies om de termijn waarbinnen DNB moet reageren te verkorten, is niet gevolgd. Een termijn van zes weken is voor alle betrokkenen redelijk; een kortere termijn zou voor DNB moeilijkheden kunnen opleveren.

Hoofdstuk 9: Naar aanleiding van het commentaar van Euro-next/REB ten aanzien van het aanhouden van waarden tot dekking van het minimumbedrag van het garantiefonds is de limitatieve opsomming van aan te houden waarden geschrapt. Tevens is tot uiting gebracht dat slechts de helft van het minimumbedrag van het garantiefonds van een bijkantoor van een verzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is in bewaring moet worden gegeven en niet het gehele minimumbedrag.

De FOV drong erop aan de lidstaatoptie uit de EU-richtlijnen die bepaalt dat onderlinge waarborgmaatschappijen onder voorwaarden slechts over 75 procent van het minimumbedrag van het garantiefonds hoeven te beschikken alsnog te implementeren. Hieraan is behoefte ontstaan door de implementatie van de Solvency I-richtlijnen, in het bijzonder het schrappen van de mogelijkheid om suppletiebijdragen als garantiefonds in aanmerking te nemen. In overleg met de FOV is besloten in het Besluit Reikwijdtebepalingen Wft een alternatieve oplossing te regelen. Geregeld is dat een onderlinge waarborgmaatschappij die beschikt over een vergunning en voldoet aan de criteria om een verklaring te kunnen krijgen, waaronder een beperkte omvang, ervoor kan kiezen de vergunning om te zetten in een verklaring van DNB. Op grond van de Solvency I-richtlijnen worden deze criteria gecorrigeerd voor de inflatie. Op deze manier worden grote delen van de Wft, waaronder de bepalingen met betrekking tot het minimumbedrag van het garantiefonds en de solvabiliteitsmarge, niet meer op haar van toepassing. Voorts is verduidelijkt dat de hoogte van het minimumbedrag van het garantiefonds is aangepast aan de inflatie, zoals door de EU-richtlijnen wordt voorgeschreven.

Hoofdstuk 10: Het Verbond maakte enkele opmerkingen met betrekking tot de formulering van de prudentiële filters. Ten eerste wees het op een verschil in formulering tussen het filter met betrekking tot de herwaarderingsreserves voor beleggingsondernemingen, clearinginstellingen en kredietinstellingen enerzijds en verzekeraars anderzijds. Het Verbond stelt voor om voor lange termijn verzekeringsverplichtingen eenzelfde filter als voor kredietinstellingen op te nemen. Dit zou geleid op de aangescherpte toereikendheidstoets echter tot dubbelstellingen kunnen leiden. In plaats daarvan is ervoor gekozen om het mogelijk te maken om na instemming van DNB stille reserves in de technische voorzieningen, die transparant worden als gevolg

van de kwantitatieve toereikendheidstoets, mee te nemen in de aanwezige solvabiliteitsmarge.

Ten tweede merkte het Verbond op dat voor producten die onder IAS 39 worden gezien als bancaire of beleggingsproduct en niet als verzekeringsproducten de solvabiliteitsberekening niet aansluit op de risico's. In de toelichting is uitgebreid toegelicht dat dergelijke contracten in de solvabiliteitsberekening als verzekeringscontracten meegenomen moeten worden, omdat anders strijd met het verbod op nevenbedrijf zou ontstaan en de verzekeraar de contracten niet langer zou mogen verkopen. In de Wft is daarom aangesloten bij de definities van “levensverzekering” en “schadeverzekering” uit Boek 7 van het BW en niet bij de IAS/IFRS.

Ten derde is op enkele plaatsen verduidelijkt dat een prudentieel filter, bijvoorbeeld het filter met betrekking tot de egaliseringsreserve voor de branche Krediet (artikel 95, derde lid, onderdeel b, jo. 114, tweede lid), het filter met betrekking tot de hogekostencompensatie en het zojuist genoemde filter dat voortvloeit uit het verschil tussen de definities van “levensverzekering” en “schadeverzekering” volgens het BW en de IAS/IFRS (artikelen 65, derde lid, en 67, zesde lid), alleen van toepassing is voor prudentiële berekeningen en derhalve niet leidt tot dubbele jaarrekeningregels.

(...) verplaatst naar artikel 89 van de tekst van de regeling. *red.*)

Het Verbond en ZN hadden enkele opmerkingen bij artikel 68 met betrekking tot de tweederde afslag van het minimumbedrag aan solvabiliteitsmarge van zorgverzekeraars. Het Verbond gaf aan dat dit artikel niet lijkt te sporen met de in het Besluit zorgverzekering vastgelegde afspraak dat de tweederde afslag van toepassing is op zorgverzekeraars. ZN beklemtoonde dat van de mogelijkheid tot ophoging van de solvabiliteitsmarge voor zorgverzekeraars bij ministeriële regeling alleen gebruik gemaakt kan worden als hiervoor een statistische onderbouwing geleverd kan worden. Hiervoor zijn voldoende statistische gegevens nodig. In de toelichting bij artikel 68 is een en ander verduidelijkt.

(...) verplaatst naar artikel 122 van de tekst van de regeling. *red.*)

Hoofdstuk 13: ZN achtte het belangrijk dat de indientermijnen voor de staten worden afgestemd met de indientermijnen die worden opgelegd door andere toezichthouders of instanties. Deze mening deel ik. Deze afstemming kan echter niet in dit besluit worden afgedwongen. Afstemming dient veeleer tot stand te komen in onderling overleg en afspraken tussen DNB en dergelijke andere instanties. Deze notie is in deze nota van toelichting nog eens benadrukt.

(...) verplaatst naar artikel 131 van de tekst van de regeling. *red.*)

Euronext/REB merkten terecht op dat een bepaling in dit besluit niet nodig is om te regelen dat DNB geaggregeerde informatie kan uitwisselen met andere toezichthouders en instanties. Deze bevoegdheid vloeit reeds voort uit de Wft. Een dergelijke bepaling is daarom niet langer in dit besluit opgenomen.

Hoofdstuk 15: (deze zin is verplaatst naar artikel 139 van de tekst van de regeling. *red.*)

Advies Meldpunt Voorgenomen Regelgeving en Actal

Het besluit is voorgelegd aan het Meldpunt Voorgenomen Regelgeving (MVR) voor de bedrijfseffectentoets en aan het Ministerie van Justitie voor de wetgevingstoets. De opmerkingen die in het kader van de bedrijfseffectentoets en de wetgevingstoets zijn gemaakt, zijn in het besluit verwerkt.

Tevens is het besluit voor advies voorgelegd aan het Adviescol-

lege Toetsing Administratieve Lasten (Actal). Actal adviseert het besluit in te dienen. Verder constateert Actal dat het besluit leidt tot een administratieve lastenverlichting die grotendeels bij de Wft al was aangekondigd. Actal oordeelt positief over de keuze voor een meer op principes gebaseerde benadering bij de regels over de integere en beheerste uitoefening van het bedrijf. Ook oordeelt het adviescollege positief over het herstel van éénsporige verslaggeving. Daarbij refereert Actal aan zijn advies van 9 maart 2006 over de wet ter implementatie van het kapitaalakkoord Bazel 2, om bindend vast te leggen dat zowel DNB als banken en beleggingsondernemingen de Nederlandse XBRL-taxonomie gaan gebruiken. DNB heeft aangegeven XBRL te zullen accommoderen als beleggingsondernemingen en kredietinstellingen XBRL willen toepassen. Het rapportagesysteem e-Line DNB kan dan geschikt gemaakt worden voor het gebruik van XBRL.

Nota van toelichting Implementatiewet Bazel II (Stb 2006, nr. 662)

Algemeen

1. Inleiding

Dit besluit strekt tot implementatie van de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid. Met de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid wordt het nieuwe kapitaalakkoord voor banken (Bazel 2) voor de Europese Unie (EU) geëffectueerd.

De Wet op het financieel toezicht (Wft) is aangepast door de Wet implementatie kapitaalakkoord Bazel 2. Dit besluit bevat noodzakelijke wijzigingen in het Besluit prudentiële regels Wft, het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft, het Besluit boetes Wft, het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft, het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft en het Besluit Marktmissbruik Wft. Dit besluit verwerkt de beide herziene richtlijnen. Bepaalde onderdelen van de beide richtlijnen – met name de bijlagen – zijn dermate technisch van aard dat zij worden geïmplementeerd in toezichthouderregels, zoals ook reeds het geval was bij de implementatie van de (oude) richtlijn banken en de (oude) richtlijn kapitaaltoereikendheid. Voor deze toezichthouderregels zijn de benodigde delegatiegrondslagen opgenomen, voor zover deze niet reeds bestonden.

Bij het opstellen van dit besluit is, voor zover de richtlijnen het toelieten, gebruik gemaakt van een doelgerichte («principle based») benadering. Op deze manier hebben de financiële ondernemingen de vrijheid te kiezen op welke wijze zij de normen naleven en kunnen de normen aansluiten bij de specifieke organisatiestructuur van de financiële onderneming. Voor zover de «openheid van de norm» zou kunnen leiden tot onduidelijkheid voor de praktijk kan de Nederlandsche Bank (hierna: DNB) via beleidsregels handvatten geven hoe zij in de dagelijkse toezichtpraktijk invulling aan deze norm zal geven. Bij de handhaving van dit besluit staan DNB de toezichtbevoegdheden ter beschikking zoals opgenomen in hoofdstuk 1.4 van het Algemeen deel van de Wft en de Algemene wet bestuursrecht.

De richtlijnen zijn via een afzonderlijk wetsvoorstel tot wijziging van de Wft geïmplementeerd en niet, hetgeen ook mogelijk was geweest, via een nota van wijziging bij het wetsvoorstel dat tot de Wft moest leiden. Hiervoor is bij aanvang van het wetgevingsproces gekozen omdat er aanvankelijk van werd uitgegaan dat de Wft eerder in werking zou treden, namelijk met ingang van 1 juli 2006. Bij brief aan de Tweede Kamer van 13 februari 2006¹⁷⁷ is echter aangekondigd dat de Wft op 1 januari 2007, dus op hetzelfde moment als het wetsvoorstel implementatie kapitaalakkoord Bazel 2, in werking zou treden. Er is om praktische redenen van afgezien om beide wetsvoorstellen alsnog te integreren. Dientengevolge is er ook voor gekozen om de richtlijnen via een afzonderlijk wijzigingsbesluit te implementeren.

¹⁷⁷ Kamerstuk 29.708, nr. 30.

2. Achtergrond van de richtlijnen

Het Bazels Comité van de Bank for International Settlements sloot in 1988 voor de eerste maal een kapitaalakkoord voor internationaal opererende banken, het zogenoemde Bazel 1 kapitaalakkoord. De doelstelling van Bazel 1 was om de stabiliteit van het financiële stelsel te vergroten door de kans op insolventie van individuele instellingen te verkleinen. Deze kans wordt verkleind door een minimum solvabiliteitseis voor te schrijven. In de EU was Bazel 1 op zowel banken als beleggingsondernemingen van toepassing via de richtlijn banken en de richtlijn kapitaaltoereikendheid. Bazel 1 was in de Wft en de bijbehorende lagere regelgeving geïmplementeerd.

In 1998 concludeerde het Bazels Comité dat Bazel 1, onder meer door de snelle ontwikkelingen op en de toegenomen complexiteit van financiële markten, niet langer voldeed. Daarom heeft het een meer verfijnde en flexibele benadering voor het solvabiliteitstoezicht ontwikkeld, het Bazel 2 kapitaalakkoord. Over Bazel 2 heeft het Bazels Comité op 26 juni 2004 een akkoord bereikt. De uit hoofde van Bazel 2 vereiste solvabiliteit sluit beter aan op de daadwerkelijk gelopen risico's. De herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid effectueren Bazel 2 voor de EU.

3. Reikwijdte

De herziene richtlijn banken is van toepassing op kredietinstellingen en ook grotendeels, via de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid, op beleggingsondernemingen.

Onder kredietinstellingen vallen naast banken ook elektronischgeldinstellingen. Voor zover de bepalingen van de herziene richtlijn banken betrekking hebben op de eisen die worden gesteld aan de bedrijfsvoering, solvabiliteit of publicatie zijn zij echter uitsluitend van toepassing op banken. Voor elektronischgeldinstellingen gelden op grond van de richtlijn elektronisch geld andere solvabiliteitseisen. Deze zijn minder omvattend dan die voor een bank, in die zin dat de minimumomvang van het toetsingsvermogen niet wordt gekoppeld aan de risico's die worden gelopen aan de uitzettingenkant. In plaats daarvan mogen elektronischgeldinstellingen minder risico's op zich nemen dan banken. Dit wordt bereikt door stringenter beleggingsvoorschriften.

Onder de Wft sluiten de regels voor clearinginstellingen in beginsel aan bij die voor banken. De activiteit «clearen» kan worden gezien als een combinatie van de werkzaamheden beschreven in bijlage 1 van de herziene richtlijn banken. Het kan echter noodzakelijk en proportioneel zijn om op onderdelen van die voor banken afwijkende regels te stellen. Om clearinginstellingen onnodige (administratieve) lasten te besparen is er voor gekozen om de regels ter verwerking van de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid niet onverkort van overeenkomstige toepassing te verklaren. Dit lichtere regime is tevens in lijn met het uitgangspunt dat dit besluit slechts de beide richtlijnen verwerkt en geen aanvullende regels stelt. Ten aanzien van de solvabiliteitsregels is voor clearinginstellingen zo veel mogelijk de bestaande, op Bazel 1 geba-

seerde, situatie gehandhaafd. Clearinginstellingen passen de standaardmethode, die grotendeels identiek is aan het oude solvabiliteitsvereiste voor kredietrisico, toe. De interne modellenmethoden, die met het oog op een adequate uitoefening van het toezicht door DNB onvermijdelijk gepaard gaan met diverse informatie- en publicatieverplichtingen, zijn niet van toepassing. Ook hoeven clearinginstellingen – net als bepaalde beleggingsondernemingen – niet te voldoen aan het door Bazel 2 geïntroduceerde solvabiliteitsvereiste voor operationeel risico.

4. Hoofdpunten van de richtlijnen

Onderstaand wordt ingegaan op de inhoud van de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid. Opgemerkt zij dat er op onderdelen verschillen bestaan tussen Bazel 2 en de herziene richtlijnen. Bazel 2 is primair bedoeld voor de solvabiliteitsvereisten voor grote, internationaal opererende banken. De herziene richtlijnen zien echter op alle banken en beleggingsondernemingen. Waar de richtlijnen afwijken van Bazel 2, zijn de richtlijnen leidend.

De herziene richtlijnen beslaan conform Bazel 2 drie pijlers:

- pijler 1 bevat kwantitatieve solvabiliteitsvereisten;
- pijler 2 omvat de beoordeling door de onderneming van de toereikendheid van het kapitaal, de beoordeling door de toezichthouder («supervisory review») alsmede de mogelijkheid van de toezichthouder om eventueel maatregelen te treffen; en
- pijler 3 heeft betrekking op marktdiscipline en transparantie.

Dit besluit en de toezichthouderregels die erop zijn gebaseerd, verwerken pijler 1 in het Besluit prudentiële regels Wft (voor zover het gaat om solotoezicht) en het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft (voor zover het gaat om toezicht op geconsolideerde basis). Pijler 2 is grotendeels geïmplementeerd in de Wft. Dit besluit bevat slechts enkele bepalingen (met name bedrijfsvoering) met betrekking tot pijler 2. Dat geldt eveneens voor de regels met betrekking tot het toezicht op geconsolideerde basis. Wel werken de toezichthouderregels onder dit besluit delen van pijler 2 uit, bijvoorbeeld de rapportages aan DNB. Pijler 3 is geheel geïmplementeerd in de Wft.

Pijler 1

Pijler 1 vormt het kwantitatieve hart van de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid en bevat de solvabiliteitsvereisten ten aanzien van de verschillende risico's. Deze worden opgesomd in artikel 75, onderdelen a tot en met d, van de herziene richtlijn banken. Artikel 20, eerste lid, van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid verklaart deze vereisten in beginsel van overeenkomstige toepassing op beleggingsondernemingen.

Kredietrisico

De solvabiliteitsvereisten met betrekking tot de kredietrisico's zijn neergelegd in de artikelen 76 tot en met 101 van de herziene richtlijn banken. Onder kredietrisico wordt verstaan het risico van een verlies als gevolg van wanbetaling. De richtlijn staat drie methoden toe voor de bepaling van het solvabiliteitsvereiste voor kredietrisico's: de standaardmethode, de eenvoudige interne modellenmethode

en de geavanceerde interne modellenmethode.

Verskillende methodes

De standaardmethode, die is geregeld in de artikelen 78 tot en met 83 en bijlage VI van de herziene richtlijn banken, is vergelijkbaar met de oude benadering onder Bazel 1. De standaardmethode was opgenomen in de artikelen 60, eerste lid, onderdeel a, en 61 van het Besluit prudentiële regels Wft. De Bazel 2 standaardmethode is geïmplementeerd door enkele wijzigingen in deze artikelen. De naar risico gewogen posten worden berekend door de ongewogen waarde ervan te vermenigvuldigen met een risicogewicht. Onder de standaardmethode is sprake van meer mogelijke risicogewichten dan voorheen het geval was. Het risicogewicht is – in tegenstelling tot Bazel 1 – niet slechts afhankelijk van de specifieke portefeuille waartoe de debiteur behoort, maar wordt binnen die specifieke portefeuille ook gedifferentieerd naar de kredietkwaliteit van een debiteur. Solide wederpartijen zullen een betere kredietwaardigheid hebben en kredietverlening aan deze wederpartijen zal tot lagere solvabiliteitsvereisten leiden. Voor de bepaling van deze kwaliteit kan gebruik worden gemaakt van kredietbeoordelingen van door DNB erkende externe kredietbeoordelingsbureaus (artikelen 81 tot en met 83 en bijlage VI, deel 2, van de herziene richtlijn banken). Voor vorderingen op centrale overheden en centrale banken kan gebruik worden gemaakt van de kredietbeoordeling van exportkredietverzekeraars. Voor de erkenning van een kredietbeoordelingsbureau hanteert DNB de volgende criteria: objectiviteit, onafhankelijkheid, doorlopende toetsing, betrouwbaarheid en transparantie van de kredietbeoordelingen. Indien een kredietbeoordelingsbureau in een lidstaat is erkend, kunnen andere lidstaten deze erkenning zonder verdere toetsing overnemen. Een lijst van erkende kredietbeoordelingsbureaus zal eenvoudig toegankelijk moeten zijn voor belanghebbenden.

In het algemeen zullen met name kleine en wellicht enkele middelgrote banken gebruikmaken van de standaardmethode. Belangrijk voordeel is dat deze methode slechts een geringe administratieve aanpassing ten opzichte van Bazel 1 vereist. Vooral voor de hypotheekportefeuille kan de standaardmethode resulteren in lagere solvabiliteitsvereisten omdat een betere aansluiting op de daadwerkelijke risico's wordt bereikt.

Financiële ondernemingen maken steeds meer gebruik van interne kredietbeoordelingsmodellen voor de inschatting van het kredietrisico dat zij lopen. Bazel 2 en de herziene richtlijn banken sluiten aan bij de trend in de sector om interne modellen te gebruiken. Het gebruik van een intern model voor de bepaling van de minimumomvang van het toetsingsvermogen ter dekking van het kredietrisico moet door DNB worden toegestaan. De regels en procedures met betrekking tot de toestemming zijn in het Besluit prudentiële regels Wft en de toezichthouderregels onder dat besluit opgenomen.

De interne modellenmethoden zijn geregeld in de artikelen 84 tot en met 89 en bijlage VII van de herziene richtlijn banken. Deze zijn geïmplementeerd in een nieuwe paragraaf 10.2 van het Besluit prudentiële regels Wft. Om een interne modellenmethode te mogen toepassen moeten banken en beleggingsondernemingen hun kredietportefeuil-

les indelen in homogene groepen debiteuren met een gemiddeld zelfde kans op wanbetaling. Deze kans leidt vervolgens, gecombineerd met andere belangrijke parameters die de omvang van het kredietrisico bepalen (het verlies dat bij wanbetaling wordt verwacht, de verwachte omvang van de vordering op het moment van wanbetaling en de resterende looptijd) tot een solvabiliteitsvereiste. Hiervoor is een formule voorgeschreven.

De interne modellenmethoden kunnen gefaseerd worden ingevoerd. Zodoende kunnen banken en beleggingsondernemingen ervoor kiezen om in eerste instantie alleen voor de grootste portefeuilles een interne modellenmethode toe te passen en voor de overige portefeuilles geleidelijk over te stappen op een interne modellenmethode. Met toestemming van DNB kan voor delen van de kredietportefeuille de uitrol van de interne modellenmethode zelfs achterwege blijven. Voor deze onderdelen wordt het solvabiliteitsvereiste ter dekking van het kredietrisico dan berekend volgens de standaardmethode. Dit is geregeld in de artikelen 85 en 89 van de herziene richtlijn banken. DNB waakt bij het goedkeuren van de interne modellenmethode en de uitrol daarvan over het gehele bedrijf voor ongeoorloofd strategisch gedrag in de vorm van het alleen toepassen van de methode voor de portefeuilles waarvoor dit voor de desbetreffende onderneming het meeste voordeel, namelijk lagere solvabiliteitsvereisten, oplevert.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de eenvoudige en de geavanceerde interne modellenmethode.

Onder de eenvoudige interne modellenmethode modelleert de bank of beleggingsonderneming zelf de kans op wanbetaling. Vervolgens gebruikt de onderneming deze kans op wanbetaling voor de berekening van de vereiste solvabiliteit. Dit houdt in dat de aan te houden solvabiliteit beter aansluit op de risicoprofielen van de debiteuren. Voor de andere factoren die nodig zijn om tot de berekening van de vereiste solvabiliteit te komen (het verlies dat bij wanbetaling wordt verwacht (gebaseerd op de omrekeningsfactor) en de resterende looptijd), gelden waarden die op grond van in de toezichthouderregels weergegeven formules en tabellen door DNB worden vastgesteld.

Voor het gebruik van de geavanceerde interne modellenmethode geldt dat niet alleen de kans op wanbetaling maar ook de overige inputparameters door de bank of beleggingsonderneming zelf worden gekwantificeerd. Het gevolg is dat de schattingen van deze parameters leiden tot een specifiek beeld van het risicoprofiel van de debiteuren.

Kredietrisicovermindering

Zowel onder de standaardmethode als de eenvoudige interne modellenmethode is het gebruik van kredietrisicoverminderende maatregelen – bijvoorbeeld door middel van garanties, zekerheden en kredietrisicoderivaten – erkend. Dit is geregeld in de artikelen 90 tot en met 93 en bijlage VIII van de herziene richtlijn banken en is verwerkt in de nieuwe paragraaf 10.3 van het Besluit prudentiële regels Wft. Om deze maatregelen te mogen toepassen dienen banken en beleggingsondernemingen te beschikken over adequate risicomangementprocessen. Onder de geavanceerde interne modellenmethode hebben banken en beleggingsondernemingen de vrijheid om binnen een beperkt aantal randvoorwaarden eigen inschattingen te maken van

het effect van het gebruik van kredietrisicobeperkende maatregelen. Omdat clearinginstellingen de standaardmethode voor kredietrisico toepassen, mogen ook zij kredietrisicovermindering in aanmerking nemen.

Securitisatie

In het securitisatieraamwerk wordt, naast de voorwaarde voor de erkenning van kredietrisico-overdracht, tevens beschreven welke solvabiliteitsvereisten gelden voor een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling die securitisatieposities aanhoudt die na een securitisatie zijn ontstaan (artikelen 94 tot en met 101 en bijlage IX van de herziene richtlijn banken). Dit zijn bijvoorbeeld investeringen in bepaalde tranches van een securitisatie, liquiditeitsfaciliteiten aan securitisatie of derivatencontracten in het kader van een securitisatie. De solvabiliteitsvereisten zijn hoofdzakelijk gebaseerd op externe kredietbeoordelingen die worden afgegeven door externe kredietbeoordelingsbureaus. In de artikelen 97 tot en met 99 en bijlage IX, deel 3, van de herziene richtlijn banken worden regels voorgeschreven met betrekking tot de kredietbeoordeling ten aanzien van securitisatieposities. Voor securitisatieposities zonder externe kredietbeoordeling kent het securitisatieraamwerk ook specifieke methoden voor de bepaling van de solvabiliteitsvereisten. De op kredietbeoordelingen gebaseerde methode zal naar verwachting het meeste worden gebruikt.

Marktrisico

Artikel 75, onderdelen b en c, van de herziene richtlijn banken schrijft solvabiliteitsvereisten voor de marktrisico's voor. De artikelen 106 tot en met 118 van de herziene richtlijn banken en 18, 19 en 28 tot en met 32 en de bijlagen I tot en met VI van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid bevatten deze vereisten. De bijlagen I, II en VI bevatten de solvabiliteitsvereisten die zijn genoemd in artikel 75, onderdeel b, van de herziene richtlijn banken: bijlage I voor het positierisico met betrekking tot de handelsportefeuille, bijlage II voor het afwikkelings- en tegenpartijrisico met betrekking tot de handelsportefeuille en bijlage VI voor het grote postenrisico. In de bijlagen III (valutarisico met betrekking tot het gehele bedrijf) en IV (grondstoffenrisico met betrekking tot het gehele bedrijf) zijn de berekeningsmethoden voor de solvabiliteitseisen, bedoeld in artikel 75, onderdeel c, van de herziene richtlijn banken neergelegd. Bijlage V geeft, net als voor de herschikking, de mogelijkheid om in plaats van de berekeningsmethoden ten aanzien van het positierisico, het valutarisico en het grondstoffenrisico, onder bepaalde voorwaarden interne modellen te gebruiken. Deze solvabiliteitsvereisten zijn grotendeels ongewijzigd gebleven ten opzichte van de (oude) richtlijn banken en de (oude) richtlijn kapitaaltoereikendheid. Dit besluit heeft de artikelen 60, eerste lid, onderdelen b en c, en 62 van het Besluit prudentiële regels Wft dan ook slechts marginaal aangepast.

Marktrisico is het risico van een verlies dat kan ontstaan als koersen van handelsposities (bijv. aandelen, obligaties, onroerend goed, grondstoffen en valuta) dalen. Op grond van artikel 75, onderdeel b, van de herziene richtlijn banken moet solvabiliteit worden aangehouden voor het positierisico, afwikkelingsrisico en tegenpartijrisico met betrekking tot

de handelsportefeuille. Ook voor grote posities dient solvabiliteit aangehouden te worden indien de limieten, die zijn voorgeschreven in de artikelen 111 tot en met 117 van de herziene richtlijn banken, worden overschreden. Onderdeel c schrijft solvabiliteit voor ter dekking van het valutarisico en het grondstoffenrisico met betrekking tot het gehele bedrijf.

De «de minimis-bepaling» is in de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid behouden gebleven (artikel 20, tweede lid). Deze bepaling, die is geïmplementeerd in artikel 62 van het Besluit prudentiële regels Wft, komt er op neer dat financiële ondernemingen met een kleine handelsportefeuille de solvabiliteitsvereisten voor het marktrisico mogen uitrekenen conform de methoden voor het kredietrisico. Een onderneming dient de afweging of zij de «de minimis-bepaling» zal toepassen zelf te maken. Voor financiële ondernemingen met een zowel in absolute als relatieve zin te verwaarlozen handelsportefeuille is het toepassen van de berekening voor het kredietrisico uit het oogpunt van administratieve lasten gunstiger.

Operationeel risico

De solvabiliteitsvereisten met betrekking tot de operationele risico's zijn opgenomen in de artikelen 75, onderdeel d, 102 tot en met 105, en bijlage X van de herziene richtlijn banken. Operationeel risico is het risico dat als gevolg van tekortschietende of falende interne procedures en systemen (zoals menselijk gedrag en IT-systemen), of als gevolg van externe gebeurtenissen (zoals juridische risico's, brandschade) een verlies ontstaat bij een financiële onderneming. Het operationeel risico is het afgelopen decennium toegenomen als gevolg van automatisering en de toegenomen diversiteit en complexiteit van financiële producten. Voor operationeel risico worden in de herziene richtlijn banken drie benaderingen onderscheiden: een basisindicatorbenadering (artikel 103 van de herziene richtlijn banken), een standaardbenadering (artikel 104 van de herziene richtlijn banken) en de geavanceerde benadering (artikel 105 van de herziene richtlijn banken). Net als voor het kredietrisico is een partiële benadering – zij het onder striktere voorwaarden – toegestaan. De basisindicatorbenadering is de meest eenvoudige benadering waarbij het operationeel risico op basis van een vaststaande indicator wordt berekend. De standaardbenadering is risicogevoeliger aangezien per business line een indicator van toepassing is. Bij de geavanceerde benadering maken financiële ondernemingen gebruik van hun eigen methode/model voor het vaststellen van de solvabiliteitsvereisten voor het operationeel risico. Aan het gebruik van een risicomeetsysteem worden strikte eisen gesteld door DNB. De geavanceerde benadering zal naar verwachting daarom alleen door de grootste, internationaal opererende banken worden gebruikt.

Beleggingsondernemingen hebben nauwelijks te maken met kredietrisico's en kunnen daarom niet profiteren van de voordelen voor de aan te houden solvabiliteit ter dekking van kredietrisico's. In de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid wordt geregeld dat beleggingsondernemingen die overwegend voor eigen rekening en risico handelen geen solvabiliteit hoeven aan te houden voor operationeel risico (artikel 20, tweede tot en met vierde lid, van de herziene

richtlijn kapitaaltoereikendheid). Voor de Nederlandse beleggingsondernemingen die het hier betreft, betekent dit dat de vereiste solvabiliteit lager is dan onder volledige gelijkstelling met kredietinstellingen. Clearinginstellingen hoeven evenmin solvabiliteit aan te houden voor het operationeel risico.

Aanwezig toetsingsvermogen

In de artikelen 56 tot en met 67 van de herziene richtlijn banken en 12 tot en met 17 van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid is bepaald welke vermogensbestanddelen mogen worden meegeteld als solvabiliteit, ofwel het toetsingsvermogen. Hierin zijn geen ingrijpende wijzigingen aangebracht ten opzichte van de oude richtlijnen, die waren geïmplementeerd in de artikelen 90 tot en met 94 van het Besluit prudentiële regels Wft.

Een van de wijzigingen die wel in het aanwezig toetsingsvermogen is doorgevoerd, heeft te maken met het geconsolideerd toezicht op beleggingsondernemingen. Onder de oude sectorale wetgeving waren beleggingsondernemingen generiek uitgezonderd van het geconsolideerd toezicht. Ingevolge bijlage V, punt 9, van de (oude) richtlijn kapitaaltoereikendheid was hiervoor onder meer vereist dat een alternatieve samenstelling van het aanwezige toetsingsvermogen werd gehanteerd. Deze alternatieve samenstelling – die alleen gebruikt mocht worden door beleggingsondernemingen die niet de zogenoemde «de minimisbepaling» (artikel 62 van het Besluit prudentiële regels Wft) toepasten – hield in dat beleggingsondernemingen niet de aftrek ter voorkoming van dubbelrekening, bedoeld in artikel 93, tweede lid, moesten toepassen, maar in plaats daarvan bepaalde niet-liquide activa (artikel 91, derde lid, onderdeel e) van het kernkapitaal moesten aftrekken. Tevens mochten zij, met inachtneming van bepaalde limieten, kortlopende achtergestelde leningen, ofwel overig kapitaal, meetellen.

Onder de Wft, zoals aangepast door de Wet implementatie kapitaalakkoord Bazel 2, geldt niet langer een generieke uitzondering, maar een mogelijkheid tot ontheffing ingevolge artikel 3:280b van de Wft. De voorwaarden voor een ontheffing zijn in het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft opgenomen. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing is ingevolge artikel 16 van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid overigens nog wel vereist dat de alternatieve samenstelling wordt gehanteerd. Dit heeft onder meer tot gevolg dat de toepassing van de alternatieve samenstelling van het aanwezige toetsingsvermogen, die nu in artikel 13 van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid is opgenomen, niet langer verplicht is voor beleggingsondernemingen. Dat werkt door in dit besluit. Voorzien moet immers worden in de mogelijkheid dat beleggingsondernemingen die niet over een ontheffing van het geconsolideerd toezicht ingevolge artikel 3:280b van de wet beschikken, de standaardsamenstelling van het aanwezig toetsingsvermogen gaan volgen. Dit heeft geleid tot een aanpassing van een aantal artikelen, met name de artikelen 60, 90, 91 en 94 van het Besluit prudentiële regels Wft.

De Wft en de bijbehorende lagere regelgeving sluit bij de bepaling van het aanwezige toetsingsvermogen zo veel mogelijk aan bij het eigen vermogen conform de jaarreke-

ningregels in het Burgerlijk Wetboek (BW) en de internationale standaarden voor de jaarrekening (IAS/IFRS). Zo wordt bewerkstelligd dat banken, beleggingsondernemingen en clearinginstellingen voor de jaarrekening ten behoeve van aandeelhouders en voor de prudentiële regels ten behoeve van DNB dezelfde regels kunnen gebruiken. Dit wordt wel «éénsporige verslaggeving» genoemd. Desondanks kan het wenselijk zijn op onderdelen af te wijken van de regels voor de jaarrekening. Deze afwijkingen worden prudentiële filters genoemd. Prudentiële filters voorkomen dat vermogensbestanddelen die daartoe ongeschikt zijn als aanwezig toetsingsvermogen worden meegeteld of bewerkstelligen dat alle posten die in de berekening van de vereiste solvabiliteit moeten worden meegeteld ook daadwerkelijk worden meegeteld. Ingevolge artikel 150, eerste lid, onderdeel h, van de herziene richtlijn banken kan het Europese comité van banktoezichthouders (CEBS) aan de Europese Commissie advies uitbrengen ten aanzien van prudentiële filters. Zodra zij door de Raad via een comitologieprocedure zijn vastgesteld, maken de prudentiële filters onderdeel uit van Europese regelgeving. Vervolgens moeten zij in nationale regelgeving worden omgezet door de lidstaten. Indien nodig zullen de in het Besluit prudentiële regels Wft opgenomen prudentiële filters hieraan worden aangepast.

Pijler 2

Pijler 2 omvat de eigen beoordeling door de bank of beleggingsonderneming van de toereikendheid van het eigen vermogen in relatie tot haar risicoprofiel. Naast het kredietrisico, marktrisico en operationeel risico (pijler 1) houdt de financiële onderneming ook rekening met andere relevante huidige en mogelijk toekomstige risico's zoals het concentratierisico en het renterisico (artikel 124, vijfde lid, van de herziene richtlijn banken). De eisen met betrekking tot pijler 2 worden in de artikelen 2, tweede lid, en 37 van de richtlijn kapitaaltoereikendheid van overeenkomstige toepassing verklaard op beleggingsondernemingen.

Een bank of beleggingsonderneming dient op grond van pijler 2 haar risicomanagementstrategieën solide, alomvattend en doeltreffend vorm te geven (artikel 123 van de herziene richtlijn banken). Tevens beschikt zij over procedures om na te gaan of de hoogte, samenstelling en verdeling van haar eigen vermogen aansluit op de omvang en aard van haar huidige en mogelijk toekomstige risico's (economisch kapitaal). Artikel 23 van het Besluit prudentiële regels Wft stelt regels voor alle risico's en maakt dus geen onderscheid tussen pijler 1 en pijler 2. Het aan te houden economisch kapitaal onder pijler 2 komt tot uitdrukking in artikel 24a van het Besluit prudentiële regels Wft.

Op het proces van de berekening en de toereikendheid van het economisch kapitaal zal door DNB worden toegezien («supervisory review»). Bijlage XI van de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid geeft aan waar de evaluatie van DNB aan dient te voldoen. Deze bijlage is verwerkt in artikel 25a van het Besluit prudentiële regels Wft.

5. Gevolgen voor het bedrijfsleven en de burger

De herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid leiden, zoals reeds is toegelicht in de memorie van toelichting op het wetsvoorstel implementatie

kapitaalakkoord Bazel 2, tot administratieve lasten, nalevingskosten en directe toezichtkosten voor het bedrijfsleven. De administratieve lasten voor het bedrijfsleven die voortvloeien uit de wijzigingen die zijn opgenomen in dit besluit of in de toezichthouderregels die onder dit besluit hangen, worden in het navolgende besproken. Deze administratieve lasten zijn reeds becijferd in de eerdergenoemde memorie van toelichting. Ten opzichte van het wetsvoorstel veroorzaakt dit besluit derhalve geen aanvullende administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Het besluit bevat geen verplichtingen voor burgers en heeft daarom geen gevolgen voor de administratieve lasten voor de burger.

De administratieve lasten die uit de implementatie van de herziene richtlijnen voortvloeien, kunnen worden ingedeeld in een aantal categorieën, namelijk administratieve lasten die voortvloeien uit het solvabiliteitstoezicht, administratieve lasten die voortvloeien uit de aanlevering van informatie aan DNB en administratieve lasten die voortvloeien uit transparantievereisten. De laatstgenoemde categorie is geheel in de Wft geïmplementeerd en vindt derhalve niet haar weerslag in dit besluit of toezichthouderregels onder dit besluit. Beide andere categorieën zijn wel bij of krachtens dit besluit uitgewerkt. Die administratieve lasten zijn derhalve (mede) aan dit besluit toe te rekenen.

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel implementatie kapitaalakkoord Bazel 2 zijn de administratieve lasten berekend per onderscheiden categorie financiële onderneming. Er worden 43 kleine banken, 22 middelgrote banken, 11 grote banken, 3 zeer grote banken, 177 kleine beleggingsondernemingen en 24 grote beleggingsondernemingen onderscheiden. Verder zijn er 17 clearinginstellingen. Er wordt vanuit gegaan dat de administratieve lasten van deze clearinginstellingen vergelijkbaar worden beïnvloed als die van kleine banken. Dat betekent dat het solvabiliteitstoezicht geen extra administratieve lasten veroorzaakt. Omdat de regels met betrekking tot de pijlers 2 en 3 niet van toepassing zijn op clearinginstellingen, veroorzaken ook de aanlevering van benodigde informatie aan DNB en de transparantievereisten geen aanvullende administratieve lasten.

De administratieve lasten worden onderscheiden in structurele en incidentele administratieve lasten. Onderstaande tabel 1 toont de onafgeronde bedragen per categorie onderneming en per onderdeel van het toezicht. In de tabel is een aanname gedaan over het jaar waarin de administratieve lastenverzwaren een aanvang neemt. Dit hangt af van het jaar waarin de betreffende onderneming overstapt van Bazel 1 op Bazel 2. Er wordt vanuit gegaan dat alleen de ondernemingen die de geavanceerde methoden ter bepaling van de solvabiliteitsvereisten gaan hanteren (zeer grote banken) pas in 2008 zullen overstappen. Het is echter mogelijk dat een aantal ondernemingen dat de standaardmethode gaat implementeren dit wellicht niet per 1 januari 2007 maar per 1 januari 2008 zal doen, terwijl ondernemingen die interne modellenmethoden gaan toepassen dit wellicht in een later kalenderjaar dan nu is aangenomen – met alle portefeuilles waarvoor dat technisch haalbaar is – zullen doen. Ten overvloede zij opgemerkt dat het ondernemingen vrij staat om te kiezen voor de geavanceerde interne modellenmethode die leidt tot hogere

administratieve lasten. Ondernemingen die hiertoe overgaan zullen dat doen op basis van een bredere kosten-batenanalyse.

Tabel 2 splitst de bedragen uit tabel 1 verder uit in totalen voor banken en beleggingsondernemingen, totalen per individuele financiële onderneming per categorie en in totalen per jaar.

[Tabel 1 en 2 zijn weggelaten (*red.*)]

6. Ontvangen adviezen

Dit besluit is na overleg met de toezichthouders tot stand gekomen. DNB is in een vroegtijdig stadium betrokken bij de conceptteksten. Hierover is veelvuldig overleg gevoerd. Tevens zijn zowel DNB als de Autoriteit Financiële Markten (AFM) om een formele reactie gevraagd. De opmerkingen van DNB en de AFM zijn zo veel mogelijk in het besluit en de nota van toelichting verwerkt.

Het besluit is formeel ter consultatie aan marktpartijen voorgelegd. Van enkele partijen is geen reactie ontvangen. Andere partijen, te weten de Nederlandse vereniging van assurantieadviseurs en financiële dienstverleners en het Bureau Krediet Registratie, gaven aan geen inhoudelijk commentaar te hebben.

De Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen, de Unie van Beroepspensioenfondsen en de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen hebben in een gezamenlijke reactie op de consultatie meer in het algemeen de verhouding tussen pensioenfondsen en beleggingsondernemingen aan de orde gesteld. Tevens legden zij een verband met het Solvency 2-traject, dat in de EU in gang is gezet om vanuit een risicogeoriënteerde benadering solvabiliteits-eisen voor verzekeraars te formuleren.

Van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) is een inhoudelijke reactie ontvangen. De NVB wenste een overzicht van afwijkingen in dit besluit ten opzichte van de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaal-toereikendheid. Aangezien dit besluit deze richtlijnen één op één verwerkt, is er van afwijkingen echter geen sprake.

Tevens maakte de NVB een aantal artikelsgewijze opmerkingen. Deze opmerkingen hebben geleid tot een aantal aanpassingen. In artikel 1 van het Besluit prudentiële regels Wft zijn de definities van «entiteit voor securitisatiedoeleinden», «securitisatie», «securitisatiepositie» en «vervroegde aflossingsbepaling» naar aanleiding van de opmerkingen van de NVB aangepast. Tevens zijn de artikelen 69, tweede lid, 81, derde lid, 82, tweede lid, en 84, derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft naar aanleiding van het commentaar van de NVB aangepast.

Het besluit is voorgelegd aan het Meldpunt Voorgenomen Regelgeving (MVR) voor de bedrijfseffectentoets en aan het Ministerie van Justitie voor de wetgevingstoets. Omdat de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaal-toereikendheid beide één op één worden omgezet in het Besluit prudentiële regels Wft en het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft zag het MVR geen reden een bedrijfseffectentoets uit te voeren. De opmerkingen die in het kader van de wetgevingstoets zijn gemaakt, zijn in het besluit verwerkt.

Tevens is het besluit voor advies voorgelegd aan het Adviescollege Toetsing Administratieve Lasten (Actal). Actal adviseerde het besluit in te dienen nadat met een aantal punten rekening is gehouden. Ten eerste adviseerde het om in de nota van toelichting de indirecte administratieve lasten als gevolg van dit besluit voor andere ondernemingen dan beleggingsondernemingen en kredietinstellingen in kaart te brengen. Aangenomen wordt dat Actal doelde op de lasten die worden gemaakt door ondernemingen die als wederpartij ter verkrijging van bijvoorbeeld een krediet gegevens over hun kredietwaardigheid moeten verstrekken.

Ook voorheen moesten wederpartijen gegevens verstrekken, ongeacht of de beleggingsonderneming of kredietinstelling interne modellen gebruikt. De beleggingsonderneming of kredietinstelling heeft deze gegevens nodig in de normale uitoefening van haar bedrijf. Zij vraagt deze gegevens niet om te kunnen voldoen aan informatieplichten die bij of krachtens onderhavig besluit op haar rusten. Het besluit heeft naar verwachting dan ook geen gevolgen voor deze indirecte lasten.

Ten tweede refereerde Actal aan zijn advies van 9 maart 2006 over het wetsvoorstel implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2, om bindend vast te leggen dat zowel DNB als banken en beleggingsondernemingen de Nederlandse XBRL-taxonomie gaan gebruiken. DNB heeft aangegeven XBRL te zullen accommoderen als financiële ondernemingen XBRL willen toepassen. Het rapportagesysteem e-Line DNB kan dan geschikt gemaakt worden voor het gebruik van XBRL.

Mede naar aanleiding van het advies van Actal is besloten om voor clearinginstellingen niet onverkort aan te sluiten op de op Bazel 2 gebaseerde regels. Deze beslissing heeft ertoe geleid dat het onderhavige besluit voor clearinginstellingen niet gepaard gaat met aanvullende administratieve lasten ten opzichte van de op Bazel 1 gebaseerde regels.

Nota van toelichting Implementatiewet richtlijn herverzekering (Stb 2008, nr. 334)

Algemeen

Dit Besluit strekt tot nadere uitvoering van de Richtlijn Herverzekering¹⁷⁸ (hierna te noemen «de richtlijn»). Het Besluit werkt de wijzigingen uit van de Wet op het financieel toezicht (hierna ook te noemen: «de wet» of «de Wft»), zoals aanvaard door de Tweede Kamer.¹⁷⁹

De richtlijn schrijft de invoering van toezicht op herverzekeraars en minimumregels voor. Onder herverzekering wordt verstaan een overdracht van risico van een directe verzekeraar naar een herverzekeraar, of van de ene herverzekeraar naar een andere herverzekeraar. Herverzekeraars stonden in Nederland voorheen niet onder toezicht. Het toezicht op herverzekeraars is niet geharmoniseerd in het kader van de Europese Unie. Het ontbreken van geharmoniseerde regelgeving brengt voor directe verzekeraars onzekerheden met zich mee en voor directe verzekeraars is het moeilijker om zich bij de keuze van een herverzekeraar uitsluitend door overwegingen van prudentie en efficiëntie te laten leiden. Dat is nadelig voor polishouders van deze directe verzekeraars omdat deze verzekeraars de hogere kosten van herverzekering, veroorzaakt door het ontbreken van harmonisatie, aan hun polishouders doorberekenen. De Europese herverzekeringsector heeft eveneens belang bij de komst van geharmoniseerde wetgeving omdat herverzekeraars efficiënter kunnen werken wanneer de voorschriften niet per lidstaat verschillen.¹⁸⁰

Administratieve lasten

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is een voorlopige berekening opgenomen van de administratieve lasten naar aanleiding van de introductie van de rapportageverplichtingen voor herverzekeraars. Op basis van de informatie die beschikbaar was op het moment van het opstellen van de memorie van toelichting zijn de administratieve lasten geschat op een bedrag van circa € 1,6 miljoen aan structurele verplichtingen ten gevolge van de rapportageverplichtingen. Inmiddels zijn de omvang en de vorm van de rapportageverplichtingen nader in kaart gebracht en kan de schatting van € 1,6 miljoen verder worden verrijnd.

Op basis van de huidige gegevens zijn de administratieve lasten geraamd op circa € 1 miljoen. Dit betekent een daling van ruim € 0,6 miljoen in vergelijking met de berekening van het wetsvoorstel. De daling van de administratieve lasten is te herleiden tot een drietal oorzaken:

De eerste oorzaak is de verandering van het aantal in Nederland gevestigde herverzekeraars. Door fusie, zetelverplaatsing, bedrijfsbeëindiging en toetreding door één nieuwe herverzekeraar is het aantal herverzekeraars gedaald van 18 naar 16. De verwachting is dat dit aantal in de toekomst eerder zal afnemen dan toenemen als gevolg van een toenemende concentratie van activiteiten binnen Europa en mogelijke zetelverplaatsing

van herverzekeringcaptives buiten de EU.

De tweede oorzaak heeft betrekking op het aantal herverzekeraars dat is betrokken bij het aanvullend groepstoezicht. Van de resterende 16 herverzekeraars maken weliswaar 8 herverzekeraars deel uit van een groep maar voor één herverzekeraar brengt dit niettemin toch initiële kosten met zich mee aangezien de herverzekeraar in kwestie de enige verzekeraar is binnen de groep. Voor de berekening van de administratieve lasten worden dus 9 herverzekeraars geconfronteerd met additioneel werk en extra kosten. Dit betekent ten opzichte van de eerdere schatting een daling van 11 naar 9 herverzekeraars.

De derde oorzaak betreft de daling van de lasten die voortvloeien uit het statenbeheer die voor herverzekeraars grotendeels is gebaseerd op het vernieuwde rapportagekader voor schadeverzekeraars en levensverzekeraars. In vergelijking met de rapportageverplichtingen voor schadeverzekeraars is voor de schadeherverzekeringactiviteiten het maximale aantal risicogroepen gedaald van 16 naar 4 te weten: Health, Property, Casualty en Credit & Bond. Dit is een gebruikelijke indeling in de herverzekeringsector die bij de Wft verzekeringsstaten voor herverzekeraars is geïntroduceerd. Met name bij de niet-openbare staten levert dit een aanzienlijke besparing op van ± 50%. Rekeninghoudend met de openbare staten en enkele specifiek op de herverzekeraars gerichte mutaties betekent dit op totaalniveau een lastenverlichting van ± 25%. Als gevolg van deze lastenverlichting is het normbedrag voor het statenbeheer gedaald van € 144.000 naar € 108.000.

Naast een verlichting van de administratieve lasten ten opzichte van de schatting in het wetsvoorstel vindt er op een onderdeel ook een lastenverzwaring plaats, aangezien het bedrag voor de inschakeling van een accountant nog niet was meegenomen in de berekening. Op basis van artikel 3:72, zevende lid, Wft en artikel 133, eerste lid, van het Besluit is een accountantsverklaring voorgeschreven voor alle onder toezicht gestelde herverzekeraars. Uitgaande van het bedrag van de nulmeting van € 800 komen deze administratieve lasten voor de herverzekeraars op € 12.800.

Ter vergelijking zijn de berekeningen weergegeven in onderstaand schema: [schema weggelaten (*red.*)]

Met betrekking tot de incidentele lasten wijs ik op het volgende. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is opgemerkt dat de kosten van een aanvraag van een vergunning worden geschat op € 36.000. Voor bestaande herverzekeraars geldt dat zij niet een vergunning behoeven aan te vragen. Zij krijgen van rechtswege een vergunning op het moment van inwerkingtreding van het wetsvoorstel, welke vergunning zij behouden indien zij binnen een gestelde termijn aantonen dat zij aan de voorschriften voldoen. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is veiligheidshalve het maximale bedrag van € 36.000 per bestaande herverzekeraar aangenomen, maar in werkelijkheid zal dit bedrag lager zijn omdat de voorgeschreven overgangprocedure (vergunning van rechtswege die wordt behouden indien is aangetoond dat aan de voorschriften wordt voldaan) lagere lasten met zich meebrengt dan de aanvraag van een vergunning. Zoals zojuist opgemerkt, werd ten tijde van de indiening van het wetsvoorstel er nog van uitge-

¹⁷⁸ Richtlijn nr. 2005/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 november 2005 betreffende herverzekering en houdende wijziging van Richtlijnen 73/239/EEG en 92/49/EEG van de Raad en van Richtlijnen 98/78/EG en 2002/83/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEU L 323).

¹⁷⁹ Kamerstuk 31.131.

¹⁸⁰ Zie voorts kamerstuk 31.131, nr. 3.

gaan dat het wetsvoorstel 18 herverzekeraars betrof, terwijl het aantal herverzekeraars thans 16 is. Dat betekent dat het maximale bedrag aan lasten, verbonden aan het verkrijgen van een vergunning voor bestaande herverzekeraars daalt van € 648.000 (18 x 36.000) tot 576.000 (16 x 36.000). Dit bedrag vloeit niet voort uit het onderhavige besluit maar uit het wetsvoorstel, en was al verdisconteerd in het bedrag aan administratieve lasten dat naar aanleiding van het wetsvoorstel was berekend.

Er zijn geen andere nalevingskosten.

Bijlage

In de wet is de definitie van «verzekeraar» uitgebreid met het begrip «herverzekeraar». Doordat het begrip «verzekeraar» op zijn beurt weer onderdeel is van het begrip «financiële onderneming» vallen herverzekeraars ook onder het begrip «financiële onderneming». Dat laatste geldt ook voor entiteiten voor risico-acceptatie. Een en ander heeft ook consequenties voor het Besluit prudentiële regels Wft. Het toepassingsgebied van een aantal artikelen waarin de termen «verzekeraar» of «financiële onderneming» voorkomen, wordt uitgebreid tot herverzekeraars. Voorts zijn er artikelen waarin bedoelde termen niet voorkomen, maar waarin wel wordt verwezen naar artikelen in de wet die van toepassing zijn op herverzekeraars. Als gevolg van de uitbreiding van het begrip «verzekeraar» met het begrip «herverzekeraar» zijn de hierna te noemen artikelen ook van toepassing op herverzekeraars. Het toepassingsgebied van deze artikelen wordt uitgebreid tot entiteiten voor risico-acceptatie doordat deze categorie financiële ondernemingen aan de tekst wordt toegevoegd. Waar voorheen stond «financiële onderneming» wordt verwezen naar de categorie financiële ondernemingen waarop het desbetreffende artikel betrekking heeft. Dat zal dus mede de herverzekeraars en de entiteiten voor risico-acceptatie omvatten.

- De artikelen 5 tot en met 9 hebben betrekking op de beoordeling van de betrouwbaarheid van degenen die het beleid van de verzekeraar en entiteiten voor risico-acceptatie bepalen.
- De artikelen 10 tot en met 14 hebben betrekking op integrale uitoefening van het bedrijf. In deze artikelen wordt reeds verwezen naar verzekeraars.
- Op grond van artikel 16 dient een «financiële onderneming» in haar administratie na te gaan of daarin personen of instellingen voorkomen die in verband met vermoede terroristische activiteiten de integriteit van de financiële sector kunnen schaden.
- De artikelen 17 tot en met 22 zien op de algemene aspecten van een beheerste bedrijfsvoering.
- De artikelen 23 tot en met 26 hebben betrekking op het risicomanagement.
- De artikelen 27 tot en met 32 hebben betrekking op uitbesteding. Ook het toepassingsgebied van artikel 32 wordt uitgebreid met herverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie, ofschoon de termen «verzekeraar» of «financiële ondernemingen» in dat artikel niet voorkomt.
- De artikelen 33 tot en met 37 hebben betrekking op wijzigingen met betrekking tot verstrekte gegevens.
- Artikel 38 heeft betrekking op de wijziging van de verte-

genwoordiger van de levensverzekeraar en schadeverzekeraar. De uitbreiding van de definities heeft voor dit artikel niet tot gevolg dat de reikwijdte wordt uitgebreid tot herverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie; die uitbreiding wordt ook niet beoogd.

- Artikel 39 wordt aangepast.
- Artikel 40 heeft betrekking op wijzigingen in de gegevens op basis waarvan DNB heeft geoordeeld dat is voldaan aan de betrouwbaarheidsvoorschriften.
- Artikel 41 heeft betrekking op de verzekering van bijkomende risico's. De uitbreiding van de definities heeft voor dit artikel niet tot gevolg dat de reikwijdte wordt uitgebreid tot herverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie; die uitbreiding wordt ook niet beoogd.
- De artikelen 42 tot en met 47 hebben betrekking op de vertegenwoordiger van de levensverzekeraar en schadeverzekeraar. De uitbreiding van de definities heeft voor dit artikel niet tot gevolg dat de reikwijdte wordt uitgebreid tot herverzekeraars en entiteiten voor risico-acceptatie; die uitbreiding wordt ook niet beoogd.

De wijziging van een aantal artikelen betreft de uitbreiding van het toepassingsgebied tot entiteiten voor risico-acceptatie. Deze wijzigingen spreken voor zich en worden niet toegelicht.

Nota van toelichting Implementatiebesluit CRD III (Stb 2011, nr 672)

Algemeen

Inleiding

Dit besluit wijzigt het Besluit prudentiële regels Wft (hierna: Bpr) en strekt ter implementatie van richtlijn 2009/111/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 september 2009 tot wijziging van de richtlijnen 2006/48/EG, 2006/49/EG en 2007/64/EG wat betreft banken die zijn aangesloten bij centrale instellingen, bepaalde eigenvermogensbestanddelen, grote posities, het toezichtkader en het crisisbeheer (PbEU L 302) (hierna: de richtlijn). Deze richtlijn is onderdeel van het wijzigingstraject «Capital Requirements Directive II» en is een belangrijke stap om de tekortkomingen, die de financiële crisis aan het licht heeft gebracht, te verhelpen. De richtlijnen 2009/27/EG (PbEU L 94) en 2009/83/EG (PbEU L 196), die eveneens onderdeel uitmaken van het hiervoor genoemde wijzigingstraject, zijn geïmplementeerd in de toezichthouderregels van de Nederlandsche Bank (DNB). Deze richtlijnen bevatten herziene voorschriften inzake het risicobeheer bij beleggingsondernemingen en kredietinstellingen. Daarnaast worden in dit besluit een beperkt aantal bepalingen uit richtlijn 2010/76/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 24 november 2010 tot wijziging van de richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG wat betreft de kapitaaleisen voor de handelsportefeuille en voor hersecuritisaties, alsook het bedrijfseconomisch toezicht op het beloningsbeleid (Pb EU L 329) (hierna: CRD III).

Hoofdpijnen van de richtlijn

Banken aangesloten bij een centrale kredietinstelling Een van de kenmerken van het Europese, en in belangrijke mate het Nederlandse financiële landschap wordt gevormd door banken die zijn aangesloten bij een centrale kredietinstelling die controle uitoefent op de bedrijfsvoering, uitbesteding, solvabiliteit en liquiditeit van die aangesloten banken. Wanneer aan specifieke voorwaarden is voldaan worden deze banken vrijgesteld van onderdelen van het toezicht door de Nederlandsche Bank (DNB). Nederland kent één centrale kredietinstelling, de Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (hierna: Rabobank Nederland).

Om te voorkomen dat banken met een traditionele structuur zich op grote schaal zouden aansluiten bij een centrale kredietinstelling om van deze vrijstellingsregeling gebruik te kunnen maken, is destijds besloten om deze regeling te beperken tot banken die reeds op 15 december 1977 bij een centrale kredietinstelling waren aangesloten. Inmiddels is duidelijk dat banken met een traditionele structuur zich niet op grote schaal zullen aansluiten bij een centrale kredietinstelling om van de vrijstellingsregeling gebruik te maken. Wel is duidelijk dat banken gevestigd in lidstaten die na 1980 zijn toetreden tot de Europese Unie hinder ondervinden van de gestelde tijdslimiet. In veel gevallen heeft dit er toe geleid dat lidstaten, handelend in de geest van het richtlijnartikel en om ongelijke concurrentieverhoudingen te voorkomen, de banken in kwestie eveneens vrijstelling hebben verleend. Door de tijdslimiet te schrappen wordt een bron voor ongelijke concurrentieverhoudingen weggenomen en wordt de richtlijn in lijn gebracht met de praktijk in deze landen. Artikel 3:111 van de wet wordt hiertoe worden aangepast.

Toezichtskader

Er wordt een nieuw samenwerkingsverband voor toezichthou-

dende instanties op financiële ondernemingen met vestigingen in meerdere lidstaten geïntroduceerd: het zogenaamde college van toezichthouders. Colleges van toezichthouders zijn samenwerkingsverbanden tussen een toezichthoudende instantie die toezicht houdt op geconsolideerde basis op een beleggingsonderneming of kredietinstelling en de andere betrokken toezichthoudende instanties die toezicht houden op een dochteronderneming van die financiële onderneming of samenwerkingsverbanden tussen toezichthoudende instanties die toezicht houden op een beleggingsonderneming of kredietinstelling met significante bijkantoren in andere lidstaten. Dit college van toezichthouders vergemakkelijkt de uitwisseling van toezichtinformatie en de samenwerking in de uitvoering van gezamenlijke taken tussen de toezichthoudende instantie die belast is met het toezicht op geconsolideerde basis en de andere betrokken toezichthoudende instanties uit de andere lidstaten. Het college van toezichthouders wordt opgericht door DNB indien zij op geconsolideerde basis toezicht houdt. De oprichting en werking van het college van toezichthouders stelt DNB samen met de andere toezichthoudende instanties vast. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels gesteld met betrekking tot de taken van DNB binnen colleges van toezichthouders. Overeenkomstig de definitie van het begrip lidstaat van artikel 1:1 Wft worden zowel de lidstaten van de Europese Unie (EU) bedoeld als staten, niet zijnde een lidstaat van de EU, die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER). De EER is een akkoord tussen de lidstaten van de EU en de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA), met uitzondering van Zwitserland. In aanvulling op de lidstaten van de EU bestaat de EER uit Liechtenstein, Noorwegen en IJsland. Toezicht op geconsolideerde basis wordt uitgeoefend op beleggingsondernemingen en kredietinstellingen die deel uitmaken van een groep, op basis van de geconsolideerde financiële positie van de groep, waarbij de financiële positie van de groepsmaatschappijen is geïntegreerd in de (geconsolideerde) financiële positie van de groep. Voor de voorwaarden om een bijkantoor als significant aan te merken, zie artikel 1:51b, tweede lid, van de wet en de toelichting daarbij.

Tevens kan door de richtlijn beter toezicht worden uitgeoefend op zogenaamde significante bijkantoren van grensoverschrijdende financiële ondernemingen. Een toezichthoudende instantie die toezicht houdt op een significant bijkantoor verkrijgt toegang tot toezichtinformatie en dient samen te werken met andere betrokken toezichthoudende instanties in de uitvoering van gezamenlijke toezichtactiviteiten. Ook krijgt de toezichthoudende instantie die toezicht houdt op een significant bijkantoor toegang tot het college van toezichthouders. Regels omtrent het waarschuwen van Onze Minister en centrale banken (zie artikel 1:93 van de wet) in noodsituaties bij beleggingsondernemingen en kredietinstellingen worden verder uitgewerkt. Deze regels voorzien in een betere informatiestroom tussen de verschillende toezichthoudende autoriteiten om in tijden van crisis bij een financiële onderneming of binnen een financieel stelsel van een lidstaat de schade zoveel mogelijk te beperken. De wijzigingen betreffende het toezichtskader worden opgenomen in de wet.

Bepaalde eigenvermogensbestanddelen

Hybride kapitaalinstrumenten zijn effecten met de kenmerken van zowel eigen als vreemd vermogen. Deze kapitaalinstrumenten spelen een belangrijke rol bij het lopende kapitaalbeheer van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen. Met deze

hybride kapitaalinstrumenten kunnen financiële ondernemingen hun kapitaalstructuur diversifiëren en een breed scala aan beleggers bereiken. Deze producten zijn interessant voor beleggers die meer risico's willen nemen dan bij vastrentende producten (vreemd vermogen). Beleggers verwachten hiervoor ook een hoger rendement. Voor de stabiliteit van een onderneming is het echter belangrijk om voorwaarden te stellen aan hybride kapitaalinstrumenten die deel uit mogen maken van het kernkapitaal. Op 28 oktober 1998 heeft het Bazels Comité een akkoord gesloten over zowel de criteria als de limieten voor de erkenning van bepaalde soorten hybride kapitaalinstrumenten als bestanddeel van het oorspronkelijk eigen vermogen van een beleggingsonderneming of kredietinstelling. Op basis van dit akkoord heeft de Europese Commissie de criteria aangepast (wijziging van bijlage XII van de herziene richtlijn banken).

Het gebrek aan Europese wetgeving heeft geleid tot uiteenlopende erkenningscriteria en limieten. Deze verschillen hebben betrekking op de emissiekosten van hybride kapitaalinstrumenten, met als gevolg dat een ongelijk speelveld en de mogelijkheid tot regelgevingsarbitrage ontstaat voor banken die op de interne markt opereren. De wijziging die met deze richtlijn wordt aangebracht beperkt de mogelijkheden om hybride kapitaalinstrumenten als kernkapitaal te beschouwen. Hybride kapitaalinstrumenten die onderdeel zijn van het kernkapitaal moeten de mogelijkheid bieden om uitkeringen (bijvoorbeeld dividend) te schrappen of om ze slechts af te lossen zolang aan de minimum kapitaalvereisten wordt voldaan. Daarnaast mogen deze instrumenten niet cumulatief zijn; een bedrag dat niet wordt uitgekeerd vervalt en is niet langer verschuldigd. Bovendien moeten deze instrumenten bij liquidatie verliezen opvangen, maar de instelling ook helpen om haar lopende werkzaamheden voort te zetten en mogen geen belemmering vormen voor herkapitalisatie. Hybride kapitaalinstrumenten mogen derhalve alleen voorrang krijgen boven gewoon aandelenkapitaal en dienen ondergeschikt te zijn aan de hybride kapitaalinstrumenten van het aanvullend eigen vermogen van een bank. Los van de aard van het instrument, mogen hybride kapitaalinstrumenten niet een te groot deel van het kernkapitaal van een banken of beleggingsonderneming uitmaken. Daarom is er een limitering geïntroduceerd. Dit is opgenomen in het besluit.

Grote posities

Het algemene uitgangspunt is dat financiële ondernemingen hun risico's spreiden. Niettemin kunnen instellingen door een overmatige concentratie van posities op één wederpartij of groep van verbonden wederpartijen blootstaan aan grote risico's waarbij in extreme situaties de vordering deels of zelfs geheel verloren kan gaan. Het risico is dat zulke uitzonderlijk grote verliezen de solvabiliteit van een financiële onderneming onaanvaardbaar aantasten. Met de nieuwe regeling voor grote posities moet worden voorkomen dat een onderneming onevenredig grote verliezen lijdt doordat een individuele cliënt (of een groep verbonden cliënten) door onvoorziene gebeurtenissen in gebreke blijft. Dit geldt in het bijzonder voor blootstellingen aan financiële instellingen, omdat het besmettingsgevaar in het financiële systeem groot is. Daarom moeten deze posities zeer zorgvuldig worden beheerd. De bestaande grote posities worden beperkt door de regeling van de grote posities. Dit wijzigingsbesluit scherpt de bestaande grote posities aan, waardoor met name de overmatige concentratie van exposures van financiële partijen onderling verder wordt tegengegaan. Dit wordt bereikt door al deze posities te beperken tot 25% van het eigen vermogen, of €

150 miljoen, al naar gelang welk bedrag het hoogst is. Omdat de aanscherping een ongewenst groot effect kan hebben op de kleinere beleggingsondernemingen en kredietinstellingen, is voorzien in deze alternatieve limietstelling. Deze aanpassing is opgenomen in het besluit.

Securitisatie

Tot slot zijn de regels met betrekking tot securitisatie aangescherpt. Mogelijke belangenconflicten in het «originate-to-distribute-model» moeten worden tegengegaan. Daarom moeten initiators en sponsors van ondoorzichtige instrumenten waarbij kredietrisico wordt overgedragen (securitisaties) zelf een deel van de risico's blijven behouden. Artikel 122bis, eerste lid, van de richtlijn schrijft voor dat de originator een netto economisch belang in de securitisatie dient aan te houden van ten minste vijf procent. Hierdoor blijft de originator een zekere blootstelling behouden aan het risico van de securitisatie en wordt de belangentegenstelling die kan bestaan tussen de originator en de belegger tegengegaan. Daarnaast moeten beleggers een gedegen inzicht hebben in de onderliggende risico's en de complexe structurele kenmerken van het desbetreffende instrument. De belegger moet hiertoe over gedetailleerde informatie beschikken. Deze wijziging is opgenomen in het besluit. Naast aanpassing van de Wft en het Bpr, zijn de toezichthouderregels van DNB aangepast om de hier boven genoemde onderwerpen te regelen. Het gaat om de Regeling securitisaties Wft 2010, de Regeling solvabiliteitseisen kredietrisico en grote posities Wft 2010, de Regeling solvabiliteitseisen marktrisico Wft 2010, de Regeling solvabiliteitseisen operationeel risico Wft 2010, de Regeling hybride instrumenten banken en andere financiële ondernemingen (exclusief verzekeraars) Wft 2010 en de Regeling liquiditeit Wft 2011. Deze toezichthouderregels zijn op 29 oktober 2010 gepubliceerd in de Staatscourant.

CRD III

Zoals reeds opgemerkt in de inleiding, verwerkt dit besluit, naast de hiervoor genoemde bepalingen, bepaalde artikelen uit CRD III. Deze richtlijn wijzigt de herziene richtlijn banken ten aanzien van een drietal onderwerpen.

In de eerste plaats worden aanvullende regels opgenomen ten aanzien van kapitaaleisen voor de handelsportefeuille, opdat geen ongerechtvaardigde verschillen blijven bestaan tussen de handelsportefeuille en de niet-handelsportefeuille. Dit zorgde in het verleden voor regelgevingsarbitrage en leidde ertoe dat voor in de handelsportefeuille bestaande risico's niet op prudente wijze afdoende kapitaal werd aangehouden. De nieuwe regels met betrekking tot de handelsportefeuille zijn opgenomen in de toezichthouderregels van DNB.

Financiële producten zoals hypotheeklen kunnen worden «herverpakt» tot gesecuritiseerde financiële producten om zo te worden doorverkocht. Gesecuritiseerde producten kunnen op hun beurt worden gebundeld om te worden doorverkocht (hersecuritisatie).

Tijdens de kredietcrisis werd duidelijk dat bepaalde banken in zeer complexe producten hadden geïnvesteerd, waarvoor onvoldoende kapitaal werd aangehouden. Toen de waarde van de onderliggende vorderingen fors daalde was er onvoldoende kapitaal aanwezig om de verliezen te dekken. Posities ten aanzien van hersecuritisaties worden met deze wijziging gelijkgesteld aan posities ten aanzien van securitisaties en er wordt expliciet gemaakt dat de zorgvuldigheid die de herziene richtlijn banken voorschrijft voor beleggingen in securitisaties ook geldt voor beleggingen in hersecuritisaties in alle mogelijke verschij-

ningsvormen. De regels zijn opgenomen in de toezichthouderregels van DNB. Dit betreft de Regeling solvabiliteitseisen marktrisico Wft 2011, de Regeling solvabiliteitseisen kredietrisico Wft 2010 en de Regeling securitisaties Wft 2010 (Wijzigingsregeling CRD III tranche 2 Wft 2011).

Verder introduceert CRD III prudentiële regels voor het beloningsbeleid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen, die ertoe strekken het beloningsbeleid zodanig in te richten dat persoonlijke doelstellingen van de betreffende werknemers beter afgestemd zijn op de langetermijnbelangen van de betrokken beleggingsonderneming of kredietinstelling. Behalve bepalingen die de inrichting van een dergelijk beloningsbeleid vormgeven bevat CRD III ook aanvullende bevoegdheden voor de prudentiële toezichthouders in verband met de naleving van de beloningsregels door beleggingsondernemingen en kredietinstellingen. De inhoudelijke beloningsregels vormen geen onderdeel van dit besluit, maar zijn in Nederland reeds geïmplementeerd in het Besluit beheerst beloningsbeleid Wft, dat per 1 januari 2011 in werking is getreden, en daarop gebaseerde toezichthouderregels van DNB. Dit betreft de Regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2011 welke op 24 december 2010 is gepubliceerd in de Staatscourant. In verband met de handhavende bevoegdheden van DNB in het kader van deze beloningsregels is in het wetsvoorstel¹⁸¹ een wijziging van artikel 3:111a opgenomen.

Afgezien van de bepalingen van CRD III die door middel van dit besluit worden geïmplementeerd, zijn de overige bepalingen van CRD III opgenomen in toezichthouderregels van DNB.

Lidstaatopties

Artikel 111, eerste lid (nieuw) van de herziene richtlijn banken: artikel 111 van de herziene richtlijn banken stelt een limiet aan de waarde van de grote posities van een bank, beleggingsonderneming of clearinginstelling ten aanzien van een wederpartij of groep van verbonden wederpartijen. Deze waarde mag niet groter zijn dan 25 procent van haar toetsingsvermogen. In het geval dat de wederpartij een bank of beleggingsonderneming is of de groep van verbonden wederpartijen een of meer banken of beleggingsondernemingen omvat, geldt een alternatieve limiet van € 150 miljoen indien dit bedrag hoger is dan 25 procent van het toetsingsvermogen. De waarde van de grote posities mag echter niet hoger zijn dan honderd procent van het toetsingsvermogen.

De richtlijn biedt lidstaten de mogelijkheid om een limiet stellen die lager is dan € 150 miljoen.

Nederland heeft er voor gekozen om aan te sluiten bij de limiet van € 150 miljoen.

Artikel 113, vierde lid van de herziene richtlijn banken: op grond van dit artikel kunnen de in dat lid genoemde posities geheel of gedeeltelijk worden uitgesloten van de toepassing van het grote postenregime zoals opgenomen in artikel 111 van de herziene richtlijn banken. Dit geldt onder andere voor posities in geregistreerde gedekte obligaties. Nederland heeft gekozen voor een partiële vrijstelling van geregistreerde gedekte obligaties. Deze sluit aan bij de alternatieve limiet en is vastgelegd in artikel 102,

vierde lid, van het besluit. Naast de vrijstelling van geregistreerde gedekte obligaties op grond van artikel 113, vierde lid, onderdeel a, van de herziene richtlijn banken is een drietal vrijstellingen opgenomen in de Regeling solvabiliteitseisen kredietrisico 2010 (RSK 2010) van DNB. Het betreft hier de vrijstellingen op grond van artikel 113, vierde lid, onderdelen d, g en i. Deze zijn opgenomen in artikel 7:8, onderdelen f, g en h van de Regeling solvabiliteitseisen kredietrisico 2010.

Consultatiereacties

Op de consultatie van het besluit zijn vier reacties ontvangen. Een reactie had betrekking op een vertaalfout in de Nederlandse vertaling van de richtlijn. In artikel 106 is de zinsnede «correspondent banking» vertaald in «daarmee samenhangende bankdiensten». Dit is echter onjuist. De juiste vertaling is «correspondent bankieren». Het artikel in het besluit is daarop aangepast.

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) vraagt aandacht voor de wijze waarop de lidstaatoptie uit artikel 113 van de richtlijn is verwerkt. Deze lidstaatoptie biedt de lidstaten de mogelijkheid om geregistreerde gedekte obligaties (covered bonds) uit te sluiten van de regeling voor grote posities. Gekozen is voor een partiële vrijstelling. De vrijstelling voor covered bonds sluit bij de alternatieve limietstelling in artikel 102, tweede lid en is geregeld in het vierde lid van dit artikel.

De reactie van DNB heeft betrekking op een aantal technische aspecten. Deze zijn in de tekst van het besluit verwerkt.

Tenslotte wordt in een reactie gevraagd naar de mate waarin dit voorstel aansluit bij de behoeften van de praktijk. Bij de totstandkoming van het wetsvoorstel en het besluit is rekening gehouden met de behoeften van de praktijk. Hiertoe zijn verschillende overleggen met de NVB en individuele financiële ondernemingen belegd. Ook de consultatie heeft ten doel de zienswijze van de financiële sector te ontvangen.

Gevolgen voor het bedrijfsleven

In deze paragraaf wordt ingegaan op de administratieve lasten en de inhoudelijke nalevingskosten voor het bedrijfsleven als gevolg van de implementatie van de richtlijn in dit wetsvoorstel. Onder administratieve lasten worden verstaan de kosten die een onderneming moet maken om te voldoen aan informatieverplichtingen die zich richten tot de overheid. Het betreft verplichtingen tot het verzamelen, bewerken, registreren, bewaren, rapporteren en ter beschikking stellen van informatie om te voldoen aan informatieverplichtingen aan de overheid voortvloeiend uit wet- en regelgeving. De inhoudelijke nalevingskosten bestaan uit de kosten voor ondernemingen om te kunnen voldoen aan informatieverplichtingen ten aanzien van derden. De bepalingen die in dit besluit zijn opgenomen richten zich zowel tot de ondertoezicht staande beleggingsondernemingen en kredietinstellingen als tot de toezichthouder (DNB). Alleen voorzover bepalingen zich richten tot instellingen kunnen deze leiden tot administratieve lasten of nalevingskosten. Dit besluit legt aan instellingen geen verplichtingen op om DNB informatie te verschaffen en veroorzaakt derhalve geen administratieve lasten. Enkele onderdelen van dit besluit brengen echter in enige mate nalevingskosten voor financiële ondernemingen met zich mee.

Het aangescherpte grote posten regime vereist dat systemen moeten worden aangepast aan de gewijzigde limieten; nieuwe systemen zijn echter niet vereist omdat de structuur van het grote posten regime niet wordt aangepast. De kosten hiervan zijn sterk afhankelijk van de wijze waarop binnen een onderne-

¹⁸¹ Wijziging van de Wet op het financieel toezicht ter implementatie van richtlijn 2009/111/EG van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG en 2007/64/EG wat betreft banken die zijn aangesloten bij centrale instellingen, bepaalde eigenvermogensbestanddelen, grote posities, het toezichtkader en het crisisbeheer (PbEU L 302). Kamerstuk 32.787, nr. 2.

ming het geautomatiseerde systeem is ingericht. Over het algemeen is de verwachting dat dergelijke aanpassingen kunnen worden meegenomen met regulier onderhoud van deze systemen.

Het gewijzigde securitisatieregime brengt enige nalevingskosten met zich mee vanwege de hierin expliciet opgenomen verplichting tot het doen van due diligence voordat belegd mag worden in gesecuritiseerde producten (de consequentie van het achterwege laten van due diligence is dat er kapitaal moet worden aangehouden ten hoogte van het gehele bedrag van de belegging in het gesecuritiseerde product). De kosten van deze door de instelling uit te voeren due diligence zijn sterk afhankelijk van het aantal en de frequentie van de beleggingen in gesecuritiseerde producten door een onderneming, alsmede van de aard, herkomst en complexiteit van de betreffende gesecuritiseerde producten. Mede in het licht van de sinds de crisis gewijzigde marktappreciatie van gesecuritiseerde producten is een inschatting van het aantal beleggingen in dergelijke producten niet goed mogelijk. Bovendien behoren dergelijke kosten voor een deel ook bij de normale operationele kosten van een instelling die in dergelijke producten belegt, en kan geen goede scheiding worden aangebracht tussen due diligence kosten die ook zonder regelgeving zouden worden gemaakt en due diligence kosten waartoe deze regeling verplicht (ervan uitgaande dat instellingen het volledig aanhouden van kapitaal ter hoogte van de belegging zullen willen vermijden door steeds due diligence uit te voeren).

Voor het overige leidt dit besluit niet tot nalevingskosten. De inschatting van de gevolgen voor het bedrijfsleven is afgestemd met het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal). Actal heeft op basis van de selectiecriteria die worden gehanteerd voor het al dan niet uitbrengen van advies besloten om over de nalevingskosten in het kader van dit wetsvoorstel geen advies uit te brengen.

Nota van toelichting Wijzigingsbesluit Financiële Markten 2013 (Stb. 2012, nr. 695)

Algemeen

§ 1. Inleiding

Het besluit Wijzigingsbesluit financiële markten 2013 bevat als onderdeel van de Wijzigingscyclus van nationale regelgeving op het terrein van de financiële markten een aantal wijzigingen van algemene maatregelen van bestuur die hun grondslag hebben in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Tevens bevat het besluit een aantal kleine wijzigingen van twee andere algemene maatregelen van bestuur op het terrein van de financiële markten, te weten het Besluit financiële markten BES en het Uitvoeringsbesluit Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

§ 2. Inhoud van het besluit

Ten aanzien van de verschillende inhoudelijke onderwerpen in het onderhavige besluit wordt hierna een toelichting gegeven.

[Deze passages zijn in de artikelsgewijze toelichting verwerkt (red.).]

§ 3. Administratieve lasten en nalevingskosten

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de administratieve lasten en nalevingskosten die de verschillende onderwerpen uit dit besluit met zich meebrengen.

[ontbrekende passages zijn opgenomen in de toelichting bij het Bgfo, Bm of Bpr (red.).]

g. aanpassing toezichtkader premiepensioeninstellingen (PPI's)
Van het grootste deel van de aanpassingen aan het toezichtkader voor premiepensioeninstellingen zijn de verwachte gevolgen voor het bedrijfsleven reeds verantwoord in de toelichting op de nota van wijziging op het wetsvoorstel Wijzigingswet Financiële Markten 2013.¹⁸² Het betreft dan de kosten die voortvloeien uit de hogere kapitaalvereisten (eigen vermogen, toetsingsvermogen, extra aanvullend vermogen ter dekking van aansprakelijkheidsrisico's). In deze algemene maatregel van bestuur worden ten aanzien van premiepensioeninstellingen daarnaast enkele verwante vereisten opgelegd, waarvan de verwachte gevolgen voor het bedrijfsleven nog niet eerder waren verantwoord.

Artikel 31f van het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft (Bmfo) is aangevuld met het vereiste dat een aanvrager gegevens aanlevert aan de toezichthouder over de te verwachten solvabiliteit van de premiepensioeninstelling. Het betreft hier een nieuwe verplichting voor vergunningaanvragers. Bestaande vergunninghouders worden hierdoor niet geraakt. De eenmalige administratieve lasten die uit deze wijziging voortvloeien, worden geraamd op: 40 uur x € 75 per premiepensioeninstelling = € 3.000. In de berekening van de gevolgen voor het bedrijfsleven in de eerder genoemde nota van wijziging werd aangenomen dat de komende jaren ongeveer tien premiepensioeninstellingen actief zullen zijn in Nederland. Aangezien momenteel acht vergunningen zijn verleend, zullen ongeveer twee vergunningaanvragers mogelijk te maken krijgen met dit nieuwe vereiste. De totale administratieve last voortvloeiend uit de wijziging van artikel 31f van het Bmfo komt daarmee op € 6.000.

Artikel 19 van het Bpr en artikel 34f, onder b, van het Bgfo bevatten een vereiste voor premiepensioeninstellingen om de

administratie en de procedures daaromtrent zodanig in te richten dat de administratie geen belemmering vormt voor de toepassing van de regeling van artikel 4:71a van de wet. Daarnaast bepaalt artikel 34f, onder a, van het Bgfo dat de administratie van pensioendeelnemers en pensioengerechtigden en hun rechten, verplichtingen en afspraken systematisch, toegankelijk en actueel moet zijn. Weliswaar volgde uit de regelgeving tot nu toe niet dat deze normen van toepassing zijn op premiepensioeninstellingen, maar voor een efficiënte en correcte bedrijfsuitoefening is het onontbeerlijk dat de bedrijfsvoering van een premiepensioeninstelling op deze manier is ingericht. Een premiepensioeninstelling zal omwille hiervan reeds uit eigen beweging over een dergelijke administratie beschikken. Voorzover uit de opname van deze vereisten in regelgeving kosten voortvloeien, kunnen deze daarom worden gekwalificeerd als bedrijfseigen kosten.

Artikel 130 van het Bpr wordt uitgebreid met de verplichting voor een premiepensioeninstelling om periodiek aan de toezichthouder te rapporteren over haar solvabiliteit. Het betreft hier een uitbreiding van een bestaande rapportageverplichting. De extra werkzaamheden die ten opzichte van een rapportage zonder deze uitbreiding zullen moeten worden verricht, bestaan met name uit het daadwerkelijke rapporteren. Op grond van artikel 3:57 van de Wft, uitgewerkt bij artikel 63a van het Bpr, rust op de premiepensioeninstelling immers reeds de verplichting om te allen tijde voldoende vermogen aan te houden. De berekening van de vermogenspositie kan dan ook worden beschouwd als een last die reeds uit andere hoofde geldt. De rapportage van de solvabiliteitspositie als onderdeel van de reeds bestaande periodieke rapportage veroorzaakt daarmee naar verwachting eenmalig een administratieve last bij het inrichten van de procedures, ter grootte van 40 uur x € 75 per premiepensioeninstelling x 10 premiepensioeninstellingen = € 30.000, en een structurele administratieve last ter grootte van 4 uur x € 55 per premiepensioeninstelling x 10 premiepensioeninstellingen = € 2.200.

¹⁸² Kamerstuk 33.236, nr. 8.

Nota van toelichting Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten (Stb. 2014, nr. 303)

Algemeen

§ 1. Inleiding

Het onderhavige besluit dient, tezamen met de Implementatiewet richtlijn en verordening kapitaalvereisten (hierna: Implementatiewet) en het Besluit uitvoering publicatieverplichtingen richtlijn kapitaalvereisten, ter uitvoering van Richtlijn nr. 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende de toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PbEU 2013, L 176) (hierna: de richtlijn kapitaalvereisten, of kortweg de richtlijn. De richtlijn noopt, behalve tot aanpassing van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en enkele andere wetten, tevens tot aanpassing van enige algemene maatregelen van bestuur, waaronder het Besluit prudentiële regels Wft en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PbEU 2013, L 176) (hierna: de verordening kapitaalvereisten, of kortweg de verordening). De richtlijn en de verordening vervangen de herziene richtlijn banken¹⁸³ en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid.¹⁸⁴

Voor een uitgebreide toelichting op de inhoud van de richtlijn kapitaalvereisten en de verordening kapitaalvereisten zij verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Implementatiewet.¹⁸⁵ Daarin wordt al melding gemaakt van diverse aanpassingen die nodig zijn om (onder andere) enkele besluiten ter uitvoering van de Wft in overeenstemming te brengen met de richtlijn en de verordening. Deze aanpassingen hebben in hoofdzaak te maken met de versterking en uitbreiding van de prudentiële regels voor banken en beleggingsondernemingen, en met de herschikking van deze regels waardoor ze nu voor een substantieel deel in de verordening kapitaalvereisten zijn ondergebracht. Vanwege de directe werking van de verordening dienen de daarmee corresponderende bepalingen in (onder andere) het Besluit prudentiële regels Wft te vervallen dan wel te worden vervangen door verwijzingen naar de verordening.

In paragraaf 2 worden de belangrijkste wijzigingen in de aan te passen besluiten nader toegelicht. In paragraaf 3 zal worden ingegaan op de gevolgen van het onderhavige besluit voor de regeldruk en de kosten van het toezicht. In paragraaf 4 worden de door marktpartijen en anderen bij de consultatie gemaakte opmerkingen besproken.

§ 2. Belangrijkste aanpassingen

a. twee eerdere besluiten

Op 1 januari 2014 zijn reeds twee besluiten in werking getreden

die uitvoering geven aan bepaalde onderdelen van de richtlijn respectievelijk de verordening. Het onderhavige besluit moet mede in samenhang met die besluiten worden gezien. Daarover ter toelichting het volgende.

Ingevolge artikel VII, onderdeel T, van het Wijzigingsbesluit financiële markten 2014 (Stb. 2013, 537) is het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) uitgebreid met een nieuw hoofdstuk 10A dat betrekking heeft op de door banken en beleggingsondernemingen aan te houden kapitaalbuffers. De artikelen 105, 105c, 105d en 105f van dat hoofdstuk bevatten regels ten aanzien van een van de componenten van de kapitaalbuffer, te weten de systeemrelevantiebuffer. Het onderhavige besluit completeert het hoofdstuk en implementeert de overige componenten van de kapitaalbuffer, waarvoor al enkele artikelen van hoofdstuk 10A waren gereserveerd.

Op grond van het besluit van 26 november 2013 tot wijziging van het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten in verband met de uitvoering en handhaving van verordening (EU) nr. 575/2013 (Kapitaalvereisten) (Stb. 2013, 488) is de Nederlandsche Bank (DNB) aangewezen als de bevoegde autoriteit in de zin van de verordening kapitaalvereisten, belast met de uitvoering en handhaving van de bij of krachtens die verordening gestelde regels. DNB is in dat kader onder andere bevoegd een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete op te leggen ter zake van overtreding van de in de bijlagen bij het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten genoemde artikelen van de verordening.

In aanvulling op de per 1 januari 2014 gerealiseerde aanpassingen wijzigt het onderhavige besluit in de eerste plaats het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) (artikel I) en daarnaast:

- het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs) (artikel II);
- het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft (artikel III);
- het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft (artikel IV);
- het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (artikel V).

Deze wijzigingen worden in het navolgende op hoofdlijnen toegelicht.

Een afzonderlijk besluit implementeert de artikelen 89 en 90 van de richtlijn. Deze artikelen, op grond waarvan banken en beleggingsondernemingen periodiek bepaalde informatie openbaar dienen te maken, hebben raakvlakken met het jaarrekeningenrecht. Het desbetreffende besluit (Besluit uitvoering publicatieverplichtingen richtlijn kapitaalvereisten) berust daarom mede op twee grondslagen in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

b. het Besluit prudentiële regels Wft

De wijzigingen in het Bpr dienen ten dele ter uitvoering van de richtlijn kapitaalvereisten, en zijn voor een ander deel nodig om het Bpr in overeenstemming te brengen met de verordening kapitaalvereisten. De richtlijn bevat een aantal bepalingen die naar hun aard op het niveau van een algemene maatregel van bestuur worden geïmplementeerd. Deze bepalingen liggen onder andere op het gebied van het bestuur van banken en beleg-

¹⁸³ Richtlijn nr. 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (herschikking) (PbEU 2006, L 177).

¹⁸⁴ Richtlijn nr. 2006/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 14 juni 2006 inzake de kapitaaltoereikendheid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen (herschikking) (PbEU 2006, L 177).

¹⁸⁵ Kamerstuk 33.849, nr. 3.

Besluit prudentiële regels (Bpr)

gingsondernemingen¹⁸⁶ en het risicobeheer. Zie bijvoorbeeld artikel I, onderdeel D (artikelen 17c en 17d Bpr), en onderdeel G (artikelen 23a tot en met 23d Bpr). Ook de in onderdeel a van deze paragraaf bedoelde kapitaalbuffers worden nader uitgewerkt in het Bpr (zie artikel I, onderdelen BB tot en met II).

De voor banken en beleggingsondernemingen geldende prudentiële voorschriften, die voorheen in de herziene richtlijn banken en de herziene richtlijn kapitaaltoereikendheid waren opgenomen, staan nu voor het grootste deel in de verordening. De in de verordening opgenomen (Europese) eisen werken rechtstreeks, wat betekent dat de daarmee overeenkomende bepalingen in het Bpr dienen te vervallen. Er is echter nog wel een voorziening nodig om de nieuwe Europese regels en de bestaande nationale regels op elkaar te laten aansluiten. Dit wordt bereikt door op de relevante plaatsen in het Bpr te verwijzen naar de voorschriften in de verordening.

De richtlijn en de verordening hebben in eerste instantie uitsluitend betrekking op banken en beleggingsondernemingen. Sommige van de voor banken geldende regels zijn ingevolge sectorale richtlijnen van overeenkomstige toepassing op andere categorieën financiële ondernemingen. Dat leidt er bijvoorbeeld toe dat de eisen ten aanzien van de samenstelling van het minimumbedrag aan eigen vermogen en de solvabiliteit niet alleen gelden voor banken en beleggingsondernemingen, maar ook voor beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van icbe's, betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen. Dezelfde regels zijn van toepassing op clearinginstellingen, maar dat berust niet op een Europese richtlijn. Het beleid ten aanzien van deze categorie houdt in dat de toepasselijke prudentiële regels worden afgestemd op die voor banken en beleggingsondernemingen. Bij de implementatie van de richtlijn is daarbij wel de afweging gemaakt dat de aan clearinginstellingen op te leggen aanscherpingen en verzwaren relevant moeten zijn en niet onevenredig belastend. Clearinginstellingen behoeven om die reden geen kapitaalbuffers aan te houden, aangezien de daarmee af te dekken risico's in het clearingbedrijf minder aan de orde zijn.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van prudentiële voorschriften voor banken en beleggingsondernemingen in het Bpr die vervallen omdat de desbetreffende materie thans in de verordening wordt geregeld.

Artikelen	Onderwerp
23a t/m 23e (oud)	Beleid t.a.v. verschillende soorten risico's
25a + 25b	Evaluatie ingevolge art. 3:18a Wft, respectievelijk door DNB in een bepaalde situatie te treffen maatregelen
60	Minimum omvang toetsingsvermogen. Zie art. 59, 2 ^e lid (nieuw). (Art. I, onderdeel N.)
61 t/m 62e	Uitwerking van art. 60
69 (oud) t/m 79 (§ 10.2)	Minimum omvang toetsingsvermogen volgens interne modellen
80 t/m 82 (§ 10.3)	Kredietrisicovermindering
83 t/m 87b (§ 10.4)	Securitisatie
88 + 88a (§ 10.5)	Erkenning van kredietbeoordelingen van kredietbeoordelingsbureaus en exportkre-

¹⁸⁶ Tenzij anders aangegeven wordt in deze toelichting met beleggingsondernemingen bedoeld: beleggingsondernemingen in de zin van de verordening kapitaalvereisten.

	dietverzekeraars
90, 91, 91a, 93 + 94	Samenstelling van het toetsingsvermogen. Zie ook de definitie van toetsingsvermogen in art. 1. (Art. I, onderdeel A.)
102 (oud) + 103	Aanhouden van balansposten en posten buiten de balanstelling

c. het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector

Het Bbbfs bevat regels met betrekking tot op te leggen bestuurlijke boetes. Artikel 10 van het besluit bepaalt welke boetecategorie van toepassing is bij overtreding van een artikel van de Wft dan wel van een van de op de Wft gebaseerde algemene maatregelen van bestuur. Aangezien de lijst van beboetbare artikelen van de Wft is gewijzigd door de Implementatiewet dient ook de opsomming in artikel 10 van het Bbbfs, voor zover betrekking hebbend op de Wft, te worden aangepast. Tevens is een aanpassing van artikel 10 van het Bbbfs nodig in verband met de wijzigingen die het onderhavige besluit aanbrengt in het Bpr.

d. overige aanpassingen

De wijzigingen in het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft hebben betrekking op de door banken en beleggingsondernemingen bij het aanvragen van een vergunning over te leggen gegevens. De richtlijn noopt tevens tot aanpassingen in de regels met betrekking tot de governance van beleggingsondernemingen die zijn opgenomen in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo). (Voor banken wordt diezelfde materie geregeld in het Bpr.) De overige aanpassingen in het onderhavige besluit, onder andere om bestaande verwijzingen naar de herziene richtlijn banken te vervangen door verwijzingen naar de richtlijn kapitaalvereisten en de verordening kapitaalvereisten, zijn van technische aard en worden in het artikelsgewijze deel van de toelichting toegelicht.

§ 3. Gevolgen voor het bedrijfsleven

Voor een uitgebreide beschouwing over de gevolgen van de richtlijn en de verordening voor banken en beleggingsondernemingen zij verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Implementatiewet.¹⁸⁷ In die analyse zijn de gevolgen voor het bedrijfsleven integraal beschreven, los van de vraag of een voorschrift dat administratieve lasten of inhoudelijke nalevingskosten meebrengt is opgenomen in de verordening, geïmplementeerd in de wet of in een algemene maatregel van bestuur. De, overigens zeer geringe, administratieve lasten en nalevingskosten ten gevolge van het onderhavige besluit zijn dus reeds in de aangehaalde berekening begrepen.

§ 4. Consultatie

Marktpartijen en andere belanghebbenden zijn op de gebruikelijke wijze door middel van internetconsultatie in de gelegenheid gesteld commentaar te leveren op het conceptbesluit. Er zijn reacties ontvangen van de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) en van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). De opmerkingen van DUFAS hadden met name betrekking op de reikwijdte van een aantal bepalingen voor beleggingsondernemingen. Naar aanleiding van dit commentaar is in de desbetreffende artikelen verduidelijkt dat deze (alleen) van toepassing zijn op beleggingsondernemingen in de zin van de verordening kapitaalvereisten en is het conceptbesluit ook op enkele andere punten aangepast.

De NVB noemde in haar commentaar drie zorgpunten, te weten

¹⁸⁷ Kamerstuk 33.849, nr. 3, § 6.

de samenhang tussen het geconsulteerde conceptbesluit en de volledige infasering van de richtlijn en de verordening, gold plating en het niveau van implementatie. Volgens de NVB is het, vanwege het ontbreken van een totaaloverzicht van alle maatregelen die op nationaal en Europees niveau worden genomen ter implementatie van de richtlijn en de verordening, praktisch onmogelijk om na te kunnen gaan of de implementatie wel volledig, consistent en onderling samenhangend plaatsvindt, en is het erg lastig om een adequate verschillenanalyse tussen de huidige en de voorgestelde regelgeving te maken. Verder zou het besluit op onderdelen verder gaan dan door de richtlijn voorgeschreven, onder andere voor wat betreft clearinginstellingen. Ten slotte pleitte de NVB voor implementatie op het juiste niveau van regelgeving, dat wil zeggen meer op wetsniveau en minder in de vorm van lagere regelgeving.

Het is juist dat het nieuwe Europese kapitaaleisenraamwerk complex is en ondernemingen ertoe dwingt kennis te nemen van meerdere, nationale en Europese regelingen. De in de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Implementatiewet en in de toelichting bij dit besluit opgenomen transponeringstabellen bieden houvast ten aanzien van de implementatie in de nationale wetgeving, maar geven inderdaad niet in alle opzichten een volledig beeld, ook al omdat de uitwerking van bepaalde regels door de Europese Bankautoriteit (EBA) nog gaande is.

Het conceptbesluit is op enkele onderdelen aangepast om onbedoelde «gold plating» te voorkomen. Voor wat de regels voor clearinginstellingen betreft is het staand beleid dat deze in het algemeen de regels voor banken volgen, met de aantekening dat in dit geval de afweging is gemaakt dat zij geen kapitaalbuffers behoeven aan te houden.

De implementatie van de richtlijn vindt plaats op het niveau dat past bij de desbetreffende bepaling. Er is geen reden richtlijnbeoordelingen op wetsniveau te implementeren als het gaat om de uitwerking of invulling van een meer algemene regel in de wet, of als hetzelfde onderwerp, of een vergelijkbaar onderwerp, ook nu al op het niveau van een algemene maatregel van bestuur is geregeld.

Met de artikelsgewijze opmerkingen van de NVB is zoveel mogelijk rekening gehouden.

Nota van toelichting Implementatiebesluit Solvency II (Stb 2015, nr. 308)

Algemeen

§ 1. Inleiding

Het onderhavige besluit dient ter uitvoering van de richtlijn solvabiliteit II,¹⁸⁸ inclusief de wijzigingen die daarin zijn aangebracht door in het bijzonder de Omnibus II-richtlijn¹⁸⁹ (hierna: de richtlijn solvabiliteit II of kortweg de richtlijn). Het moet in samenhang worden gezien met de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II en het voorstel voor de Wet implementatie Omnibus II-richtlijn. De genoemde richtlijn noopt, behalve tot aanpassing van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en enkele andere wetten, tevens tot aanpassingen van enkele algemene maatregelen van bestuur, waaronder het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr), het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft en een aantal andere besluiten op het terrein van de financiële markten. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de gedelegeerde verordening (EU) nr. 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 tot aanvulling van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PbEU L12) (hierna: de verordening solvabiliteit II). De richtlijn solvabiliteit II en de bijbehorende verordening vormen tezamen een integraal, en op veel punten herzien toezichtkader voor verzekeraars die onder het toepassingsbereik ervan vallen.

Voor een uitgebreide toelichting op de richtlijn solvabiliteit II zij verwezen naar de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II.¹⁹⁰ De wijzigingen in de richtlijn solvabiliteit II als gevolg van de Omnibus II-richtlijn worden toegelicht in de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Wet implementatie Omnibus II-richtlijn.¹⁹¹ In de genoemde stukken wordt al melding gemaakt van diverse aanpassingen die nodig zijn om een aantal besluiten ter uitvoering van de Wft in overeenstemming te brengen met de richtlijn solvabiliteit II en de verordening. Dit blijkt ook uit de daarbij behorende transponeringstabellen. Deze aanpassingen hebben in hoofdzaak te maken met de versterking en uitbreiding van de prudentiële regels voor verzekeraars en verzekeringsgroepen, en met de herschikking van deze regels waardoor ze nu voor een substantieel deel in de verordening zijn ondergebracht. Vanwege de directe werking van de verordening dienen de daarmee corresponderende bepalingen in (onder andere) het Bpr te vervallen dan wel, om in de benodigde aansluiting te voorzien, te worden vervangen door verwijzingen naar de verordening. Tot slot heeft ook het onderscheid tussen verzekeraars die onder de richtlijn vallen (hierna: richtlijnverzekeraars)¹⁹² en

verzekeraars waarvoor dat niet geldt (verzekeraars met beperkte risico-omvang) op veel plaatsen gevolgen voor de uitwerking van de prudentiële en andere eisen in de verschillende Wft-besluiten. In paragraaf 2 worden de belangrijkste wijzigingen in de aan te passen besluiten nader toegelicht. In paragraaf 3 zal worden ingegaan op de gevolgen van het onderhavige besluit voor de regeldruk en de kosten van het toezicht. In paragraaf 4 worden de door marktpartijen en anderen bij de consultatie gemaakte opmerkingen besproken.

§ 2. Belangrijkste aanpassingen

a. verzekeraars met beperkte risico-omvang

Zoals toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II¹⁹³ is de richtlijn niet op alle verzekeraars van toepassing. Voor verzekeraars die niet onder de richtlijn vallen (verzekeraars met beperkte risico-omvang) en die niet van prudentieel toezicht worden vrijgesteld zal een aangepast en vereenvoudigd toezichtregime gelden (solvency II basic). Onderstaande tabel laat zien hoe dat regime eruit zal zien, en op welke punten het afwijkt van de regels die ingevolge de richtlijn en de verordening van toepassing zijn op verzekeraars die onder de richtlijn vallen.

De voorschriften voor verzekeraars met beperkte risico-omvang zorgen ervoor dat op hen hetzelfde begrippenkader en dezelfde berekeningsmethoden voor het aanwezige en vereiste kapitaal en de technische voorzieningen van toepassing zijn als op richtlijnverzekeraars, maar wel met een aantal vereenvoudigingen. De vergelijkbaarheid van de toezichteisen vergemakkelijkt de overgang als een verzekeraar met beperkte risico-omvang onder het toepassingsbereik van de richtlijn komt te vallen of, in het omgekeerde geval, als een richtlijnverzekeraar daar niet meer onder valt. Het verschil in zwaarte van het toezicht doet recht aan het feit dat het bedrijf van verzekeraars met beperkte risico-omvang minder complex en minder risicovol is dan dat van een richtlijnverzekeraar, en helpt tevens de administratieve lasten voor deze categorie verzekeraars beperkt te houden.

Ten aanzien van de openbaarmakingsverplichtingen zij opgemerkt dat richtlijnverzekeraars en verzekeraars met beperkte risico-omvang hun kerninformatie, zoals de solvabiliteitspositie, via verschillende bronnen openbaar maken. Inzicht in deze informatie voor alle individuele verzekeraars is mede beschikbaar via de website van DNB. DNB blijft deze informatie publiceren, in uitgebreidere vorm en met inbegrip van de solvabiliteitsinformatie van verzekeringsgroepen.

Het basic-regime zal van toepassing zijn op verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in Nederland en op verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in een niet-aangewezen staat die werkzaam zijn vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor. Een uitzondering geldt voor verzekeraars met beperkte risico-omvang die zijn vrijgesteld van DNB-toezicht op grond van de Vrijstellingsregeling Wft.

¹⁸⁸ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PbEU 2009, L 335).

¹⁸⁹ Richtlijn 2014/51/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EU en 2009/138/EG, alsmede de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 wat de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) betreft (PbEU 2014, L 153).

¹⁹⁰ Kamerstuk 33.273, nr. 3, paragrafen 3 en 4.

¹⁹¹ Kamerstuk 34.100, nr. 3, paragraaf 3.

¹⁹² Wanneer in deze toelichting over richtlijnverzekeraars wordt gesproken worden daaronder mede verstaan verzekeraars met zetel bui-

ten de Europese Unie die onder de richtlijn zouden vallen als zij hun zetel in een lidstaat zouden hebben.

¹⁹³ Kamerstuk 33.273, nr. 3, paragraaf 3.

Tabel 1: Vereenvoudigd regime voor verzekeraars met beperkte risico-omvang

Onderwerp	Toepasselijk regime	Vindplaats
Jaarrekeningstandaarden	Cf. Boek 2 BW (o.b.v. actuele waarde conform artikel 3:69a, eerste lid, van de Wft)	Art. 4 Bpr
Bedrijfsvoering	Cf. oude regels in Bpr	Hoofdstuk 4 Bpr
Risicobeheer	Cf. oude regels in Bpr; geen ORSA (art. 45 richtlijn)	§ 4.2 Bpr
Minimumkapitaalvereiste (omvang)	Cf. richtlijn, met verlaagde absolute ondergrens	Art. 49b Bpr
Idem (samenstelling)	Cf. richtlijn	Art. 52 Bpr
Solvabiliteitskapitaalvereiste (omvang)	Cf. richtlijn (standaardformule), echter met vereenvoudigingen	Art. 66 Bpr
Idem (samenstelling)	Cf. richtlijn	Art. 70 Bpr
Technische voorzieningen	Cf. richtlijn, echter met vereenvoudigingen	Art. 117 Bpr
Beleggingsbeleid	Cf. richtlijn, met lokalisatievereiste	Artt. 120–121 Bpr
Rapportagestaten	Cf. oude regels in Bpr	Art. 130 Bpr
Openbaarmakingsverplichtingen	Nationaal regime	Art. 134d Bpr
Kapitaalopslag	N.v.t.	–
Herstelplan en financieel kortetermijnplan	Cf. richtlijn	Artt. 3–4a Besluit bijzondere prudentiële maatregelen Wft
Groepstoezicht	Cf. oude regels, met dien verstande dat het groepstoezicht nu ook van toepassing is op natuura-uitvaartverzekeraars	Hoofdstuk 3 Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft

b. Besluit prudentiële regels Wft (artikel I)

Het Bpr ondervindt de meeste gevolgen van de richtlijn solvabiliteit II.

Aanpassingen zijn nodig om bepalingen van de richtlijn te implementeren, om bepalingen die (geheel of gedeeltelijk) in strijd zijn met de verordening aan te passen of te laten vervallen, en om invulling te geven aan het regime voor verzekeraars met beperkte risico-omvang. De systematiek is daarbij in grote lijnen als volgt.

Voor richtlijnverzekeraars die hun zetel in Nederland hebben, volstaat de implementatie van de relevante richtlijnartikelen, al dan niet in de vorm van een verwijzing; de verordening heeft rechtstreekse werking. Voor richtlijnverzekeraars met zetel in een derde land of een niet-aangewezen staat die werkzaam zijn vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor worden zowel de richtlijnbevestigingen als de nadere uitwerking daarvan in de verordening van overeenkomstige toepassing verklaard, om ervoor te zorgen dat ook zij zijn onderworpen aan het volledige solvency II-regime.

De (prudentiële) regels die zullen gelden voor verzekeraars met beperkte risico-omvang zijn in alle gevallen te vinden in het Bpr. Afhankelijk van het onderwerp (zie de tabel in de vorige paragraaf) is op deze categorie verzekeraars ofwel de richtlijn en/of de verordening van overeenkomstige toepassing, ofwel geldt voor hen een aangepast en vereenvoudigd (nationaal) regime.

Aparte vermelding verdient de behandeling van de entiteiten voor risico-acceptatie (in de richtlijn aangeduid als special purpose vehicles).

Voor deze categorie financiële ondernemingen bevat titel I, hoofdstuk XV, van de verordening een uitgewerkt toezichtkader, bestaande uit regels over de vergunningverlening, verplichte contractvoorwaarden, bestuur en bedrijfsvoering, toezichtrappages en kapitaalvereisten. Dit leidt ertoe dat de regels die nu nog in het Bpr zijn opgenomen voor entiteiten voor risico-acceptatie, en die betrekking hebben op de genoemde onderwerpen, dienen te vervallen. Voor zover het gaat om entiteiten met zetel in Nederland treedt de rechtstreeks werkende verordening in de plaats van de oude Bpr-regels. Voor entiteiten voor

risico-acceptatie met zetel in een niet-aangewezen staat die werkzaam zijn vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor, worden de relevante regels in de verordening van overeenkomstige toepassing verklaard (onderdeel L, artikel 26.4).

c. Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft (artikel II)

Hoofdstuk 3 van het Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft (Bptfg) diende ter uitvoering van richtlijn 98/78/EG betreffende het aanvullend toezicht op verzekeringsondernemingen in een verzekeringsgroep.¹⁹⁴ Met de richtlijn solvabiliteit II is richtlijn 98/78/EG komen te vervallen. De aanpassing van het besluit leidt ertoe dat ten aanzien van het groepstoezicht onderscheid wordt gemaakt tussen richtlijnverzekeraars en verzekeraars met beperkte risico-omvang. Het groepstoezicht op richtlijnverzekeraars is nu geregeld in een nieuw hoofdstuk 2a. Het aanvullende toezicht ingevolge hoofdstuk 3 blijft, in verkorte en vereenvoudigde vorm, van toepassing op verzekeraars met beperkte risicoomvang die deel uitmaken van een groep.

d. overige besluiten

Het onderhavige besluit wijzigt naast het Bpr en het Bptfg de volgende besluiten:

- het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft (artikel III);
- het Besluit reikwijdtebepalingen Wft (artikel IV);
- het Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten (artikel V);
- het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (artikel VI);
- het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft (artikel VII);
- het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (artikel VIII).

Onderstaande tabel [tabel 2 (*red.*)] geeft een beknopt overzicht van de belangrijkste aanpassingen in de genoemde besluiten.

¹⁹⁴ Richtlijn 98/78/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 1998 betreffende het aanvullend toezicht op verzekeringsondernemingen in een verzekeringsgroep (PbEG 1998, L 330).

Tabel 2: Aanpassingen overige besluiten

Art.	Besluit	Aanpassingen
III	Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft	Implementatie van de richtlijnbevestigingen inzake kapitaalopslag, herstelplan en financieel kortetermijnplan.
IV	Besluit reikwijdtebepalingen Wft	De in het Besluit reikwijdtebepalingen Wft opgenomen regeling voor kleine schadeverzekeraars met de rechtsvorm van een onderlinge waarborgmaatschappij is overbodig geworden door het nieuwe regime voor verzekeraars met beperkte risico-omvang.
V	Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten	Aanvulling met enkele bepalingen met betrekking tot de verordening solvabiliteit II.
VI	Besluit bestuurlijke boetes financiële sector	De implementatie van de richtlijn solvabiliteit II noopt tot aanpassing van de tabellen met artikelen ter zake waarvan een boete of last onder dwangsom kan worden opgelegd.
VII	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft	De aanpassingen in het Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft hebben betrekking op de indeling van het besluit en zijn voor het overige redactioneel van aard.
VIII	Besluit Gedragtoezicht financiële ondernemingen Wft	Implementatie, voor zover nodig, van de richtlijnbevestigingen inzake aan verzekeringnemers te verstrekken informatie.

§ 3. Gevolgen voor het bedrijfsleven

Een uitgebreide beschouwing over de gevolgen van de richtlijn solvabiliteit II en de verordening voor verzekeraars is te vinden in de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II.¹⁹⁵ De toen gemaakte berekeningen omvatten de administratieve lasten en nalevingskosten die voor richtlijnverzekeraars voortvloeien uit de implementatie van de richtlijn en de verordening, daaronder mede begrepen de implementatie bij (de onderhavige) algemene maatregel van bestuur. Voor richtlijnverzekeraars zijn de administratieve lasten en overige nalevingskosten dus reeds volledig in kaart gebracht. Voor verzekeraars met beperkte risico-omvang is dat nog niet gebeurd, aangezien de precieze invulling van het toezichtregime voor deze categorie verzekeraars destijds nog niet bekend was. Hieronder worden de administratieve lasten en nalevingskosten voor verzekeraars met beperkte risico-omvang berekend met gebruikmaking van dezelfde systematiek die is gevolgd voor richtlijnverzekeraars.

De berekeningen gaan uit van (circa) 50 verzekeraars. De gemiddelde kosten per verzekeraar zijn afgeleid van de gemiddelde kosten voor richtlijnverzekeraars, die indertijd zijn verkregen uit vragenlijsten en daarop gebaseerde schattingen. Daarbij is aangenomen dat de gemiddelde kosten voor verzekeraars met beperkte risico-omvang in het algemeen substantieel lager liggen (aangenomen is: een derde lager), aangezien hun bedrijf kleiner is en minder complex dan dat van richtlijnverzekeraars. Bovendien gelden, in lijn daarmee, voor verzekeraars met beperkte risico-omvang minder en eenvoudiger voorschriften, juist om de kosten voor deze categorie beperkt te houden. In de berekeningen wordt geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende categorieën verzekeraars met beperkte risico-omvang (levenschade-natura-uitvaart).

Bij de berekening van de administratieve lasten en nalevingskosten gaat het om de toeneming daarvan die het gevolg is van de nieuwe voorschriften. Voorts wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige (incidentele) en structurele lasten en kosten. Zogeheten bedrijfseigen kosten, die deel uitmaken van de normale bedrijfsuitoefening en ook gemaakt zouden worden als de voorschriften daar niet toe verplichten, blijven buiten beschouwing.

Onder verwijzing naar de tabel aan het eind van deze paragraaf, die qua indeling overeenkomt met tabel 3 in de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II,¹⁹⁶ kan over de verschillende kostenposten het volgende worden opgemerkt.

Vergunningaanvraag

Het aantal vergunningaanvragen wordt geschat op (structureel) drie tot vier per jaar; in het eerste jaar moet rekening worden gehouden met een groter aantal. De hieraan verbonden, eenmalige administratieve lasten, vanwege de ten dele wat complexere gegevens die bij de aanvraag moeten worden overgelegd, kunnen voor de sector als geheel worden geraamd op 60.000 euro per jaar.

Informatie voor toezichtdoeleinden

Om aan de toekomstige rapportageverplichtingen te kunnen voldoen zullen verzekeraars hun systemen moeten aanpassen. Hiermee zijn eenmalige nalevingskosten gemoed, die geraamd kunnen worden op 10 mln. euro (50*200.000). Dat de kosten per verzekeraar beduidend lager worden geraamd dan voor richtlijnverzekeraars hangt mede samen met het feit dat verzekeraars met beperkte risico-omvang slechts een beknopte kwartaalrapportage zullen behoeven in te dienen en in het algemeen met minder gedetailleerde gegevensverstrekking te maken hebben.

Governancevereisten

Voor verzekeraars met beperkte risico-omvang blijven de oude regels van het Bpr ongewijzigd van kracht. Dit onderdeel levert dus geen extra lasten of kosten op.

Openbaarmakingsverplichtingen

Verzekeraars met beperkte risico-omvang behoeven geen jaarlijks rapport over solvabiliteit en financiële positie openbaar te maken. Voor hen gaan wel eigen openbaarmakingsverplichtingen gelden (artikel 134e Bpr). Aangezien het daarbij gaat om informatie die reeds beschikbaar is voor andere doeleinden zijn de hieraan verbonden structurele nalevingskosten slechts beperkt van omvang. Voor de sector als geheel kunnen deze worden geraamd op circa 0,1 mln. euro.

¹⁹⁵ Kamerstuk 33.273, nr. 3, paragraaf 8.

¹⁹⁶ Kamerstuk 33.273, nr. 3, blz. 20.

Technische voorzieningen

Verzekeraars met beperkte risico-omvang moeten net als richtlijnverzekeraars de richtlijnmethodiek voor de berekening van de technische voorzieningen gaan volgen. Dit leidt tot eenmalige nalevingskosten in verband met de aanpassing van de toe te passen waarderingsmethodiek, en tot structurele nalevingskosten in verband met periodieke toetsing van de gemaakte aannames aan de praktijk. Deze kosten worden geraamd op 1,3 mln. euro (eenmalig) respectievelijk 0,3 mln. euro (structureel).

Bepaling eigen vermogen en indeling in tiers

Ook dit onderdeel zal evenzeer gaan gelden voor verzekeraars met beperkte risico-omvang als voor richtlijnverzekeraars. Hieraan zijn eenmalige nalevingskosten verbonden, evenals eenmalige administratieve lasten in verband met de gegevensverstrekking aan DNB. Voorts is sprake van structurele nalevingskosten, aangezien de vaststelling van het eigen vermogen en de indeling in tiers met regelmaat dient te worden herhaald. De hier bedoelde kosten worden geraamd op 0, mln. euro (eenmalige nalevingskosten), 0,1 mln. euro (eenmalige administratieve lasten, respectievelijk 0,3 mln. euro (structurele nalevingskosten).

Berekening solvabiliteitskapitaalvereiste

Verzekeraars met beperkte risico-omvang berekenen het solvabiliteitskapitaalvereiste met behulp van de standaardmethode. Om die methode te kunnen toepassen zullen zij hun systemen en methodieken moeten aanpassen. Dit leidt tot eenmalige nalevingskosten, die geraamd kunnen worden op 1,0 mln. euro. Daarnaast zijn er structurele nalevingskosten in verband met de jaarlijks terugkerende berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste. Deze worden geraamd op 0,2 mln. euro.

Berekening minimumkapitaalvereiste

Verzekeraars met beperkte risico-omvang dienen net als richtlijnverzekeraars driemaandelijks hun minimumkapitaalvereiste te berekenen en DNB over de uitkomst daarvan informeren. Hieraan zijn structurele administratieve lasten verbonden, die worden geraamd op 0,2 mln. euro per jaar.

Niet voldoen aan kapitaaleisen

Wanneer een verzekeraar niet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste voldoet zal hij een realistisch herstelplan moeten indienen bij DNB. Een verzekeraar waarvan het eigen vermogen zelfs niet meer toereikend is ter dekking van het minimumkapitaalvereiste dient een financieel kortetermijnplan op te stellen. De kosten van deze informatieverstrekking aan de toezichthouder vormen een administratieve last. Uitgaande van een frequentie van 0,03 per verzekeraar per jaar – gelijk aan de voor richtlijnverzekeraars gehanteerde frequentie – kunnen deze lasten worden geraamd op 0,1 mln. euro per jaar voor deze categorie verzekeraars gezamenlijk.

Extra kosten voor deelnemende ondernemingen

Dit onderdeel heeft betrekking op de kosten van het groepstoezicht.

Voor verzekeraars met beperkte risico-omvang zijn op er dit vlak geen of nauwelijks wijzigingen voorzien, zodat deze post geen extra administratieve lasten of nalevingskosten oplevert.

Totale kosten

Zoals uit tabel 3 blijkt brengt het onderhavige besluit voor verzekeraars met name (incidentele) nalevingskosten mee, samen-

hangend met noodzakelijke aanpassingen in hun informatiesystemen. De jaarlijks terugkerende kosten worden geraamd op 2,2 mln. euro per jaar, de totale kosten (structureel en incidenteel) op 14 mln.

Tabel 3: Verandering in administratieve lasten en nalevingskosten voor verzekeraars met beperkte risico-omvang (in miljoenen euro)

[niet opgenomen in deze editie (*red.*)]

§ 4. Consultatiereacties

Het ontwerpbesluit is op de gebruikelijke wijze door middel van internetconsultatie voor commentaar voorgelegd aan marktpartijen en andere betrokkenen. Dit heeft reacties opgeleverd van het Verbond van Verzekeraars, de Federatie van Onderlinge Verzekeringmaatschappijen in Nederland (FOV), het Actuariële Genootschap, en daarnaast van of namens diverse natura-uitvaartverzekeraars en kleine schadeverzekeraars.

De ontvangen commentaren hebben vrijwel uitsluitend betrekking op het voorgestelde toezichtregime voor verzekeraars met beperkte risico-omvang (Solvency II Basic).

In de meeste consultatiereacties worden de toezichtregels voor verzekeraars met beperkte risico-omvang als onevenredig belastend beoordeeld. Volgens de commentaren zijn de regels te veel geënt op de richtlijn solvabiliteit II en houden zij te weinig rekening met de geringe omvang van basic-verzekeraars en de beperkte risico's waaraan zij blootstaan, waardoor het toezichtregime voor deze categorie verzekeraars nadelig uitwerkt. In veel van de consultatiereacties worden suggesties gedaan voor verder gaande vereenvoudigingen en uitzonderingen ten opzichte van de richtlijn.

Een en ander is aanleiding geweest te bezien in hoeverre het toezichtregime voor verzekeraars met beperkte risico-omvang kan worden aangepast en vereenvoudigd, zonder afbreuk te doen aan een doelmatig en effectief toezicht. Dit heeft geleid tot de volgende aanpassingen, die grotendeels overeenkomen met de in het kader van de consultatie gedane suggesties:

- het vereiste dat een verzekeraar met beperkte risico-omvang dient te beschikken over een actuariële functie zal alleen van toepassing zijn op verzekeraars die te maken hebben met een complexe berekening van de technische voorzieningen (zie artikel I, onderdeel F, met betrekking tot artikel 19, derde en vierde lid, van het Bpr);
- ook verzekeraars met beperkte risico-omvang kunnen bij het berekenen van het solvabiliteitskapitaalvereiste een correctie toepassen voor het verliesabsorberend vermogen van uitgestelde belastingen (zie artikel I, onderdeel BB, met betrekking tot artikel 66, tweede lid, van het Bpr);
- voor de berekening van de in de technische voorzieningen begrepen risicomarge kunnen natura-uitvaartverzekeraars gedurende het jaar 2016 nog gebruik maken van de voordien geldende methodiek, dit in afwachting van nader onderzoek naar eventueel wenselijke aanpassingen om de berekening van de risicomarge beter af te stemmen op de specifieke kenmerken – met name de lange looptijden – van natura-uitvaartverzekeringen (zie artikel I, onderdeel DD, met betrekking tot artikel 117, derde lid, van het Bpr);
- het vereiste dat een verzekeraar met beperkte risico-omvang jaarlijks een berekening van de technische voorzieningen op basis van afkoop van alle verzekeringen openbaar dient te maken zal niet gelden voor schadeverzekeraars die uitsluitend verzekeringsovereenkomsten sluiten met een contract-

Besluit prudentiële regels (Bpr)

duur van ten hoogste vier jaar (zie artikel I, onderdeel KK, met betrekking tot artikel 134e, onderdeel d, van het Bpr).

In enkele commentaren is voorts gewezen op het volgende. Het toezichtregime voor verzekeraars met beperkte risico-omvang heeft tot gevolg dat een aantal onderlinge schadeverzekeraars die nu actief zijn op basis van een verklaring van DNB als bedoeld in artikel 2 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft, na de inwerkingtreding van het onderhavige besluit een vergunning dient aan te vragen. Vanaf dat moment kwalificeren deze verzekeraars als organisatie van openbaar belang zoals gedefinieerd in de Wet op de accountantsorganisaties (Wta), waardoor zij zouden worden beperkt in de keuze van de accountantsorganisatie die de jaarrekening en de staten mag controleren en daarnaast een auditcommissie zouden moeten instellen. Bij de Wet implementatie Omnibus II-richtlijn wordt de Wta aangepast om dit niet beoogde effect te voorkomen.

Met de overige in de consultatiereacties gemaakte opmerkingen, die grotendeels van technische aard zijn, is zoveel mogelijk rekening gehouden. Waar nodig is de tekst van het besluit of de toelichting verduidelijkt. Het voornemen bestaat het bij de Vrijstellingsregeling toe te passen grensbedrag voor de verzekerde som bij schadeverzekeringen periodiek te indexeren, zoals in een van de commentaren is bepleit.

Nota van toelichting Besluit toezicht kredietunies (Stb. 2015, nr. 512)

Algemeen

§ 1. Inleiding

Het onderhavige wijzigingsbesluit geeft nadere invulling aan het toezichtkader voor kredietunies dat is neergelegd in de Initiatiefwet toezicht kredietunies van de Tweede Kamerleden Mulder en Nijboer.¹⁹⁷ De Wet toezicht kredietunies creëert een afzonderlijk toezichtkader voor kredietunies in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het doorlopend toezicht is voornamelijk prudentieel van aard, waarmee de wijzigingen op lager regelgevend niveau primair betrekking hebben op het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr). Een belangrijk uitgangspunt van de Wet toezicht kredietunies is dat kleine kredietunies worden vrijgesteld van toezicht. Zoals gebruikelijk binnen het kader van de Wft wordt deze vrijstelling geregeld in de (ministeriële) Vrijstellingsregeling Wft.

Uitgangspunt bij de invulling van het toezichtkader is dat het toezicht is afgestemd op de aard, omvang, risico's en complexiteit van de werkzaamheden van kredietunies. Kredietunies mogen opvorderbare gelden – bijvoorbeeld in de vorm van deposito's of obligaties – aantrekken van haar leden en voor eigen rekening kredietuitzettingen verrichten aan haar leden. In dit opzicht kenmerkt het bedrijf van kredietunies zich net als het bankbedrijf door het aantrekken van opvorderbare gelden en het verlenen van kredieten voor eigen rekening. Om de terugbetaling van het nominale bedrag van de aangetrokken opvorderbare gelden waar te kunnen maken dient een kredietunie voldoende solvabel en liquide te zijn.

Kredietunies verschillen echter op wezenlijke onderdelen van banken. Kredietunies zijn in de regel veel kleiner, kennen een veel eenvoudiger bedrijfsmodel en beperken hun activiteiten tot hun leden. Dit betekent dat veel regels die voor banken gelden niet hoeven te gelden voor kredietunies, of aanzienlijk minder uitgebreid en complex geformuleerd hoeven te worden. In veel gevallen, bijvoorbeeld wat betreft de regels die raken aan de bedrijfsvoering, kan dan ook worden volstaan met het toepassen van de basisnormen die in het kader van het prudentieel toezicht gelden voor alle typen financiële ondernemingen. Voor verschillende typen financiële ondernemingen, waaronder banken, zijn de basisnormen in veel meer detail uitgewerkt in Europese regels. Voor kredietunies wordt dit over het algemeen genomen niet nodig geacht. Met betrekking tot onderwerpen als solvabiliteit en liquiditeit, wordt weliswaar aangesloten bij regels die zijn neergelegd in de verordening kapitaalvereisten,¹⁹⁸ maar kan voor kredietunies volstaan worden met eenvoudiger regels dan de regels uit de verordening kapitaalvereisten.

In de onderstaande paragrafen 2 tot en met 7 zal per categorie aan regels worden toegelicht op welke wijze nadere invulling wordt gegeven aan de hoofdregels uit de Wet toezicht kredietunies. Meer specifieke punten worden toegelicht in de artikelsgewijze toelichting.

§ 2. Toetsing geschiktheid en betrouwbaarheid, aflegging eed of belofte en beloningsbeleid

De geschiktheid van beleidsbepalers en, voor zover aanwezig, de interne toezichthouders van een kredietunie zal getoetst

worden op grond van de Beleidsregel geschiktheid 2012 van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Nederlandsche Bank (DNB). Deze beleidsregel geldt voor de toetsing van beleidsbepalers en interne toezichthouders van een breed scala aan financiële ondernemingen en toetsing vindt altijd plaats met inachtneming van de aard, omvang, risico's en complexiteit van de onderneming waarvan de persoon beleidsbepaler of intern toezichthouder is. Het Bpr bevat geen regels omtrent de geschiktheidstoets en behoeft daarom geen aanpassing.

De toetsing op betrouwbaarheid wordt daarentegen wel geregeld in het Bpr (artikelen 5 tot en met 9). Ook hier gelden de regels voor de toetsing van beleidsbepalers en interne toezichthouders van een groot aantal verschillende ondernemingen. Overigens gelden de regels in de artikelen 5 tot en met 9 van het Bpr automatisch voor kredietunies door de wijziging van artikel 3:9 in de Wet toezicht kredietunies en is een aanpassing van het Bpr daarmee niet nodig.

De dagelijkse beleidsbepalers, interne toezichthouders, alsmede medewerkers wier werkzaamheden het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk (kunnen) beïnvloeden of die zich rechtstreeks bezighouden met het verlenen van financiële diensten moeten ingevolge de Wet toezicht kredietunies een eed of belofte afleggen. Zoals in de toelichting op de derde nota van wijziging is aangegeven verlenen kredietunies geen financiële diensten en is de groep van personen die het risicoprofiel van een kredietunie wezenlijk (kunnen) beïnvloeden naar verwachting in veel gevallen niet (veel) ruimer zal zijn dan de beleidsbepalers en interne toezichthouders. Eveneens wordt opgemerkt dat leden van de kredietunie, ook wanneer zij geldverschaffer zijn, niet onderworpen zijn aan de verplichting tot het afleggen van de eed of belofte. Zij zijn immers niet werkzaam bij, of onder verantwoordelijkheid van, de kredietunie. Hetzelfde geldt voor leden die voor andere leden als coach optreden. De regels omtrent het afleggen van de eed of belofte zijn vastgelegd in de regeling eed of belofte financiële sector 2015 regels.

Kredietunies moeten net als andere financiële ondernemingen voldoen aan de regels in hoofdstuk 1.7 van de Wft omtrent beloningsbeleid. Deze regels worden niet nader uitgewerkt in het Bpr of een ander besluit. Op grond van artikel 1:117 van de Wft kan de toezichthouder nadere regels stellen. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen per 7 februari 2015, wordt de huidige regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2014 vervangen door een nieuwe regeling.

§ 3. Inrichting bedrijfsvoering

Het Bpr bevat regels omtrent de inrichting van de bedrijfsvoering. Deze regels hebben betrekking op de integriteit (hoofdstuk 3, artikelen 10 tot en met 16), de algemene aspecten van de bedrijfsvoering (hoofdstuk 4.1, artikelen 17 tot en met 26a) en het risicomangement (hoofdstuk 4.2, artikelen 23 tot en met 26.1).

Integere bedrijfsvoering

Hoofdstuk 3 van het Bpr (de artikelen 10 tot en met 16) bevat regels met betrekking tot de integere bedrijfsvoering. De regels in de artikelen 10, 11, eerste lid, 12, 13 en 16¹⁹⁹ gelden voor een

¹⁹⁷ Kamerstuk 33.949.

¹⁹⁸ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PbEU 2013, L 176).

¹⁹⁹ Door de verwijzing in artikel 16 naar artikel 11 is dit artikel automatisch van toepassing doordat kredietunies worden toegevoegd aan

breed scala aan financiële ondernemingen en zijn ook voor kredietunies relevant. De artikelen verplichten ondermeer tot het opstellen van een integriteitsbeleid (artikel 10), het voeren van beleid ter bestrijding van belangenverstrengeling (artikel 11, eerste lid), het vastleggen van incidenten (artikel 12) en de beoordeling van personen in integriteitsgevoelige functies (artikel 13). Artikel 16 regelt tot slot dat DNB een financiële onderneming kan opdragen om een onderzoek in te stellen naar bepaalde personen of instellingen in verband met vermoede terroristische activiteiten.

De regels in de artikelen 11, tweede tot en met vijfde lid, 14 en 15 gelden niet voor kredietunies. Artikel 11, tweede tot en met vijfde lid, is niet relevant voor kredietunies omdat kredietunies, zoals ook in de toelichting op derde nota van wijziging²⁰⁰ is opgemerkt, geen financiële diensten in de zin van artikel 1:1 van de Wft verlenen. Artikel 14 bevat in aanvulling op de regels voortvloeiend uit de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) regels omtrent de acceptatie van cliënten. Voor kredietunies geldt – net zoals voor bijvoorbeeld betaalinstanties – dat de regels daaromtrent voor deze relatief kleine instellingen voldoende worden geadresseerd in het van toepassing zijnde Wwft raamwerk, in casu door de daarin opgenomen bepalingen betreffende cliëntenonderzoek.

Artikel 15 Bpr heeft betrekking op back-to-back leningen. Dit zijn leningen waarbij de kredietnemer geld ter beschikking krijgt, waartegenover de kredietverstrekker een zekerheid ontvangt, direct of indirect, uit eigen liquide middelen van de kredietnemer. Dit doet zich bijvoorbeeld voor wanneer een persoon de beschikking heeft over liquide middelen, en deze middelen niet aanwendt om in zijn financieringsbehoefte te voorzien, maar in plaats daarvan een krediet neemt van een bank met de bewuste liquide middelen als zekerheid. Deze transacties kunnen mogelijk worden aangegaan om gelden wit te wassen of ten behoeve van ongeoorloofde fiscale constructies. Deze risico's lijken bij kredietunies minder, of in ieder geval op veel kleinere schaal, aanwezig. Bovendien vloeit uit de definitie van de kredietunie voort dat kredieten worden verleend aan leden ten behoeve van de beroeps- of bedrijfsuitoefening.

Dit biedt voor DNB – in aanvulling op de algemene norm dat de bedrijfsvoering integer moet zijn – een aangrijpingspunt om in te grijpen indien leningen verstrekt worden voor oneigenlijke of niet-integere doeleinden.

Algemene aspecten van de bedrijfsvoering

Hoofdstuk 4.1 van het Bpr bevat regels met betrekking tot de algemene aspecten van de bedrijfsvoering. De artikelen 17, 18, 19, 20, 21 en 22 zijn relevant voor kredietunies. Deze artikelen verplichten financiële ondernemingen onder meer om te beschikken over een duidelijke organisatiestructuur, een adequate functiescheiding, een administratie ter vastlegging van alle rechten en verplichtingen, een adequaat systeem van informatievoorziening en communicatie, een interne controlefunctie met betrekking tot de compliance en een interne audit. Artikel 22 regelt dat een externe accountant in het kader van het onderzoek van de jaarrekening ook de organisatie-inrichting en risicobeheersing beoordeelt.

De artikelen 17a, 17b, 17c, 17d en 22a bevatten specifieke regels voor banken, clearinginstellingen en/of afwikkelondernemingen die niet relevant zijn voor kredietunies.

de opsomming van financiële ondernemingen in artikel 11, eerste lid.

²⁰⁰ Kamerstuk 33.949, nr. 11.

Risicomanagement

Hoofdstuk 4.2 van het Bpr bevat regels met betrekking tot het risicomanagement dat een financiële onderneming moet voeren. De artikelen 23 en 24 gelden ook voor kredietunies. Artikel 23 verplicht financiële ondernemingen beleid te voeren gericht op het beheerste van relevante risico's. Het gaat hierbij ondermeer om concentratie-, krediet-, liquiditeits-, operationeel en renterisico. Artikel 24 eist dat een financiële onderneming toeziet op de naleving van het risicomanagementbeleid en eist dat gesignaleerde tekortkomingen worden opgeheven. De artikelen 23a, 23b, 23c, 23d, 23f, 24a, 24b, 25, 26, 26.0 en 26.1 bevatten aanvullende regels voor een groot aantal financiële ondernemingen. Het stellen van aanvullende regels ten aanzien van het risicomanagement is gegeven het relatief eenvoudige bedrijfsmodel niet nodig voor kredietunies.

§ 4. Uitbesteding

Hoofdstuk 4 van het Bpr bevat regels omtrent het uitbesteden van werkzaamheden. Voor kredietunies wordt aangesloten bij de regels omtrent uitbesteding zoals die gelden voor alle financiële ondernemingen als bedoeld in artikel 3:18, tweede lid, van de wet. Dit betekent dat de artikelen 27, 28, 29, 30 en 31 gaan gelden voor kredietunies.

In artikel 27 is bepaald dat financiële ondernemingen uitsluitend werkzaamheden mogen uitbesteden indien dit het prudentieel toezicht niet belemmert. In aanvulling daarop mogen taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid bepalen niet worden uitbesteed. In de artikelen 28 tot en met 31 is de regeling met betrekking tot het uitbesteden van werkzaamheden nader uitgewerkt. De artikelen 27a, 27b, 27c en 32a bevatten aanvullende regels specifiek voor betaalinstanties en elektronischgeldinstellingen, die voor kredietunies niet gelden.

§ 5. Minimumbedrag eigen vermogen, solvabiliteit en concentratielimit

Conform de suggesties van de initiatiefnemers van de Wet toezicht kredietunies wordt het minimumbedrag van het eigen vermogen voor kredietunies gesteld op € 1 miljoen en wordt een ongewogen solvabiliteitsratio geïntroduceerd van 10%. In het reguliere bankenkader bestaat zowel een gewogen als een ongewogen eis. Een gewogen solvabiliteitsratio betekent dat eerst aan elke activum (bijvoorbeeld een verstrekte lening) een risicogewicht wordt toegekend en dat vervolgens op basis van het gemiddelde risicogewicht van alle activa gekeken wordt of een bank voldoende solvabel is.²⁰¹ De minimale gewogen solvabiliteitsratio voor banken is 8%. Daarboven dient een kapitaalconserveringsbuffer van 2,5% te worden aangehouden. Op deze kapitaalconserveringsbuffer kan worden ingeteerd, met dien verstande dat in dat geval de mogelijkheden tot het uitkeren van dividend beperkt zijn. In tijden van conjuncturele oververhitting, kan een contracyclische buffer van maximaal 2,5% worden opgelegd. Ten slotte dienen systeembanken een aanvullende buffer aan te houden. Deze bedraagt maximaal 3%. De maximale gewogen solvabiliteitsratio voor een bank komt daarmee op 16%. Omdat anders dan kredietunies, banken een gediversifieerd financieringsprofiel hebben met activa van sterk uiteenlopend risicogewicht, is de ongewogen solvabiliteitsratio van een bank beduidend lager. Deze beweegt zich doorgaans tussen de 2 en 4%.

²⁰¹ Indien het gemiddelde risicogewicht bijvoorbeeld 50% bedraagt dan vertaalt een 8% gewogen solvabiliteitspositie zich in een 4% ongewogen solvabiliteitspositie.

Aangezien kredietunies hoofdzakelijk aan leden verstrekte bedrijfsleningen op de balans hebben, met in de regel een relatief hoog risicogewicht, kan worden volstaan met een relatief eenvoudige ongewogen solvabiliteitsratio van 10% redelijk en robuust te noemen.

Op de regel dat een kredietunie voor alle activa op de balans 10% solvabiliteit moet aanhouden bestaat een uitzondering voor leningen die verstrekt zijn met een overheidsgarantie. Indien kredietunies gebruik zouden maken van een regeling als de BMKB, is het niet nodig dat voor het gedeelte van de lening dat wordt afgedekt door de regeling solvabiliteit wordt aangehouden. Het Bpr bevat regels voor de mate waarin verschillende vermogensbestanddelen mogen meetellen voor de minimumvermogensratio en de solvabiliteitsratio. Net als voor vrijwel alle financiële ondernemingen wordt hierbij aangesloten bij de regels uit de verordening kapitaalvereisten. De CRR kent drie categorieën vermogensbestanddelen: 1) het tier 1-kernkapitaal, 2) het aanvullend tier 1-kapitaal en 3) het tier 2-kapitaal. Tier 1-kernkapitaal wordt gevormd door kapitaalinstrumenten met het grootste risicoabsorberende vermogen. Dit betekent bijvoorbeeld dat de instrumenten een perpetueel karakter moeten hebben, de houders van de instrumenten helemaal onderaan de senioriteitsladder staan bij een eventueel faillissement en uitkering op deze instrumenten volledig discretionair zijn. Aanvullend tier 1-kapitaal instrumenten bestaan uit instrumenten met nauw omschreven eigenschappen die onder omstandigheden afgeschreven worden of omgezet worden in tier 1-kernkapitaal. Tier 2-kapitaal bestaat uit achtergestelde leningen die een zekere mate van verlies absorberend vermogen hebben.

Het minimum vermogen van een kredietunie moet volledig bestaan uit tier 1-kernkapitaal. Voor de vereiste solvabiliteit tellen alle drie de categorieën mee, met dien verstande dat er maximaal gelden voor het kwalitatief minder hoogwaardige aanvullend tier 1-kapitaal en het tier 2-kapitaal. Zo is de hoeveelheid tier 2-kapitaal gemaximeerd op een derde van het tier 1-kapitaal (het tier 1-kernkapitaal en het aanvullend tier 1-kapitaal tezamen). Het aanvullend tier 1-kapitaal mag maximaal een derde van het tier 1-kernkapitaal zijn. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een kredietunie die net voldoet aan de solvabiliteitsratio van 10%, tenminste moet beschikken over 5,625% tier 1-kernkapitaal en het overige deel van de aanwezige solvabiliteit voor maximaal 1,875% mag bestaan uit aanvullend tier 1-kapitaal en maximaal 2,5% uit tier 2-kapitaal.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat een kredietunie de aanwezige solvabiliteit ook volledig kan laten bestaan uit tier 1-kernkapitaal. Het is goed denkbaar dat dit in de praktijk ook daadwerkelijk gebeurt; met name voor de converteerbare aanvullende tier 1-instrumenten geldt dat kredietunies hier naar verwachting niet snel gebruik van zullen maken. Desalniettemin is er geen reden om kredietunies – net als andere financiële ondernemingen – niet de flexibiliteit te geven om aan het solvabiliteitsvereiste te voldoen door bijvoorbeeld achtergestelde leningen uit te geven. Dit wordt bewerkstelligd door aan te sluiten bij het regime dat geldt voor banken en andere financiële ondernemingen.

Om de soliditeit van kredietunies te waarborgen is het van belang regels te stellen over de omvang van leningen aan een enkel lid van de kredietunie. Hiermee wordt het risico beperkt dat het faillissement van een klein aantal ondernemers aan wie de kredietunie een lening heeft verstrekt het voortbestaan van de kredietunie in gevaar brengt. Conform de suggesties in de nota naar aanleiding van het verslag mag een lening aan een onder-

nemer – dan wel een groep van verbonden ondernemers – maximaal 15% van de aanwezige in aanmerking nemende toetsingsvermogen bedragen, dan wel 25% indien een kredietunie aanvullende solvabiliteit aanhoudt. In dat laatste geval bedraagt de minimum omvang van het toetsingsvermogen voor het gedeelte van de lening dat boven de 15% uitgaat geen 10% van de lening, maar wordt dit verhoogt naar 20%. Voor deze regeling wordt aangesloten bij de regels die zijn neergelegd in de verordening kapitaalvereisten (deel 4), met de hiervoor genoemde aanpassingen.

§ 6. Liquiditeit

Een kredietunie financiert haar kredietuitzettingen door middel van het aantrekken van opvorderbare gelden. Wezenlijk kenmerk daarvan is dat zonder aanvullende beheersingsmaatregelen niet gewaarborgd zal zijn dat in- en uitgaande kasstromen in evenwicht zijn. Dat betekent dat kredietunies, evenals banken, geconfronteerd kunnen worden met liquiditeitstekorten, tekorten die in crisissituaties een wezenlijke bedreiging kunnen vormen voor de soliditeit van de ondernemingen in kwestie. Omdat de aard van dit liquiditeitsrisico in de kern overeenkomt met het liquiditeitsrisico van banken wordt aangesloten bij de voor banken geldende systematiek voor de beheersing van het liquiditeitsrisico. Dit houdt in dat de aanwezige liquiditeit tenminste gelijk is aan de maximaal te verwachten verplichtingen die ten laste kunnen komen van de liquide middelen (de vereiste liquiditeit). De aanwezige liquiditeit wordt gevormd door de gewogen voorraadposten (de aanwezige liquide activa zoals kasmiddelen en staatsobligaties), de gewogen contractueel te ontvangen kasstromen gedurende de relevante periode en door DNB goedgekeurde liquiditeitsgaranties van banken. De maximaal te verwachten verplichtingen worden bepaald door de gewogen contractueel te betalen kasstromen gedurende de periode en de gewogen toevertrouwde middelen die opgevraagd zouden kunnen worden. De uitgaande kasstromen zijn nooit volledig te matchen met de ingaande kasstromen, waardoor een liquiditeitsbuffer altijd noodzakelijk zal zijn. De omvang van de liquiditeitsbuffer kan echter flink beperkt worden door niet of nauwelijks te werken met vrij opvraagbare deposito's, maar voornamelijk met bijvoorbeeld termijndeposito's. Kredietunies zullen met name opvorderbare gelden aantrekken in de vorm van deposito's of obligaties met een bepaalde looptijd. Hierdoor is het niet nodig om kredietunies te verplichten de liquiditeitspositie voor een weekperiode te berekenen (zoals voor banken en clearinginstellingen verplicht is), maar kan worden volstaan met het berekenen van de liquiditeitspositie op maandbasis.

Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de beheersing van het liquiditeitsrisico een belangrijk onderdeel is van het risicomanagement zoals in paragraaf 3 hierboven is beschreven. In dit kader is het van belang dat een kredietunie waarborgt dat ook de middellange- en langetermijnfinanciering stabiel is.

§ 7. Rapportage

Hoofdstuk 13 van het Bpr bevat regels omtrent de boekhouding en rapportage van financiële ondernemingen aan DNB. Kredietunies moeten, net als de overige in het artikel genoemde financiële ondernemingen, eigener beweging hun jaarstukken verstrekken aan DNB (artikel 129). Daarnaast moeten kredietunies net als andere financiële ondernemingen periodiek staten verstrekken aan DNB. Uitgangspunt voor de invulling van deze staten is dat de lasten voor kredietunies, zowel wat betreft de inhoud als de frequentie van verstrekking van de staten, beperkt worden tot hetgeen noodzakelijk is ten behoeve van goed toezicht. In artikel

130 is opgenomen dat de staten uitsluitend betrekking hebben op de balans- en resultaatgegevens, alsmede aanvullende gegevens die voor het prudentieel toezicht noodzakelijk zijn. Op grond van artikel 131, eerste lid, stelt DNB, net als voor andere financiële ondernemingen, nadere regels omtrent de staten. De wijziging in artikel 131, tweede lid, regelt dat DNB ten hoogste twee maal per jaar de verstrekking van staten kan verlangen.

§ 8. Administratieve lasten en nalevingskosten

Administratieve lasten zijn de lasten die voortvloeien uit informatieverplichtingen en inhoudelijke nalevingskosten zijn de overige kosten die moeten worden gemaakt om aan wet- en regelgeving te voldoen. Niettemin zullen de meeste kredietunies vanwege hun beperkte omvang zijn vrijgesteld van de vergunningplicht. Die kredietunies zullen om die reden geen kosten in verband met administratieve lasten en nalevingskosten behoeven te maken. Voor vergunningplichtige kredietunies geldt, zoals in de memorie van toelichting bij de Initiatiefwet toezicht kredietunies aangegeven, dat de eenmalige kosten bij het aanvragen van een vergunning naar verwachting € 8.500 + € 2.000, dus in totaal € 10.500 per kredietunie bedragen. De structurele administratieve lasten voor vergunningplichtige kredietunies zullen naar schatting € 4.000 bedragen. Die lasten vloeien voort uit de ingevolge artikel 3:29, eerste lid, van de wet vereiste melding van relevante wijzigingen en de ingevolge artikel 3:72, eerste lid, van de wet periodiek (tweemaal per jaar) te verstrekken staten aan DNB. Een en ander wordt door het onderhavige besluit uitgewerkt in de artikelen 33 tot en met 35, 130 en 131 van het Bpr. Ten slotte zullen de totale doorlopende toezichtkosten voor het prudentiële toezicht door DNB bij vergunningplichtige kredietunies in rekening worden gebracht. Deze kosten zullen naar verwachting € 20.000 per kredietunie per jaar bedragen.²⁰²

---

²⁰² Kamerstuk 33.949, nr. 10 (herdruk).

Wijzigingsbesluit solvabiliteit verzekeraars met beperkte risico-omvang (Stb 2016, nr. 430)

Algemeen

Inleiding

Het onderhavige besluit strekt tot aanpassing van de regels voor het berekenen van de solvabiliteitspositie van verzekeraars met beperkte risico-omvang en de daarbij van toepassing zijnde overgangstermijnen. Gebleken is dat toepassing van het kader volgens de richtlijn solvabiliteit II zonder deze aanpassingen voor de bedoelde categorie verzekeraars tot onevenredig zware solvabiliteitseisen zou leiden, met name voor natura-uitvaartverzekeraars en levensverzekeraars die (nagenoeg) uitsluitend uitkeringen bij overlijden verzekeren (zie de omschrijving van laatstgenoemde categorie in artikel 49b, tweede lid, onderdeel a, van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr)).

Tijdens de consultatie van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II is door natura-uitvaartverzekeraars commentaar gegeven waaruit bleek dat de berekening van de zogeheten risicomarge voor natura-uitvaartverzekeraars problemen opleverde vanwege de hoge uitkomsten. De risicomarge moet worden opgeteld bij de beste schatting van de toekomstige verplichtingen om tot de waarde van de technische voorzieningen te komen (artikel 77, eerste lid, van de richtlijn solvabiliteit II). Vanwege het ontvangen commentaar is besloten nader te bezien of de berekening van de risicomarge, zoals voorgeschreven door de richtlijn, voldoende is afgestemd op de specifieke kenmerken van natura-uitvaartverzekeraars. De richtlijn is op deze verzekeraars niet van toepassing en dus ook niet op hen getest. Om die reden werd besloten dat natura-uitvaartverzekeraars gedurende het eerste jaar (2016) waarin de richtlijn van toepassing is, de risicomarge als onderdeel van de technische voorzieningen nog mogen berekenen volgens de voor 2015 geldende methodiek ter berekening van in het kader van de toereikendheidstoets in acht te nemen passende onzekerheidsmarges (zie artikel 121, eerste lid, van het Bpr zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II, en artikel 3:1, derde lid, onderdeel c, van de Regeling solvabiliteitsmarge en technische voorzieningen van DNB). Daarmee werd voorkomen dat natura-uitvaartverzekeraars mogelijk zouden worden geconfronteerd met een, in verhouding tot de aard en omvang van de risico's waaraan zij blootstaan, onevenredig hoge risicomarge.

Onderzocht is hoe de berekening van de risicomarge volgens de richtlijnmethodiek voor natura-uitvaartverzekeraars in de praktijk zou uitvallen, en in hoeverre dit aanleiding geeft een aangepaste berekeningsmethodiek voor te schrijven. Daarbij is overwogen dat de hoogte van de kapitaal-eisen van de richtlijn zijn gebaseerd op grote gediversifieerde verzekeraars en niet op die verzekeraars die te klein zijn om onder de reikwijdte van de richtlijn te vallen of alleen producten voeren die niet onder de richtlijn vallen. Deze natura-uitvaartverzekeraars hebben vanwege hun bedrijfsmodel uitzonderlijke lange verplichtingen waarop het solvabiliteit II kader niet is afgestemd. Het is daarom te rechtvaardigen om bij de berekening van de risicomarge voor natura-uitvaartverzekeraars en hiermee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang als bedoeld in artikel 49b, tweede lid, onderdeel a, van het Bpr af te wijken van het solvabiliteit II kader. Voorts wordt voor deze verzekeraars rekening gehouden met de afwijkende cijfers voor verval (afkoopschok) en worden voor alle verzekeraars met beperkte risico-omvang de

overgangstermijnen aangepast. De maatregelen met betrekking tot de artikelen 66 en 117 van het Bpr gelden voor natura-uitvaartverzekeraars en daarmee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang en de overige maatregelen gelden voor alle verzekeraars met beperkte risico-omvang.

Maatregel	Onderhavig besluit	Bpr
Minimum kapitaalvereiste: verlengde overgangstermijn	Artikel I, onderdeel A	Art. 49b
Solvabiliteitskapitaalvereiste: geringere massaal verval-schok	Artikel I, onderdeel B	Art. 66
Solvabiliteitskapitaalvereiste: verlengde overgangstermijn	Artikel I, onderdeel C	Art. 70a
Risicomarge: lager kapitaal-kostenpercentage	Artikel I, onderdeel D	Art. 117

Risicomarge

De risicomarge wordt berekend overeenkomstig titel I, hoofdstuk III, afdeling 3, onderafdeling 4, van de verordening solvabiliteit II. Artikel 39 van de verordening gaat uit van een kapitaalkostenpercentage dat gelijk is aan 6%. De 6% vormt een vergoeding voor het beschikbaar stellen van risicodragend kapitaal. De 6% is verlaagd tot 4% voor natura-uitvaartverzekeraars en hiermee vergelijkbare levensverzekeraars met beperkte risico-omvang. Als gevolg van de lange termijnverplichtingen van deze verzekeraars zal deze aanpassing een verlichting betekenen (leidt voor hen gemiddeld tot een verhoging van de solvabiliteitsratio met circa 15 procentpunten, een en ander echter afhankelijk van de specifieke situatie).

Verval

Titel I, hoofdstuk V, afdeling 3, van de verordening solvabiliteit II is van overeenkomstige toepassing op verzekeraars met beperkte risico-omvang. Dit betekent dat ook de ondermodule vervalrisico van toepassing is. Het vervalrisico is toegesneden op (reguliere) levensverzekeraars. Natura-uitvaartverzekeraars ervaren in de praktijk een lager verval. Natura-uitvaartverzekeraars kennen (nog) geen afkoopregeling waardoor er voor de polis-houder om die reden geen aanleiding is de polis te royeren. Wel komt staking zonder afkoop voor. Gezien het voorgaande kan het massaal-vervals scenario voor deze verzekeraars op een lager niveau worden gesteld: in plaats van 40% wordt dan uitgegaan van 20%.

Vanwege de onderlinge vergelijkbaarheid van de verzekeringsproducten geldt deze maatregel ook voor levensverzekeraars met een beperkte risico-omvang die (nagenoeg) uitsluitend uitkeringen bij overlijden verzekeren ter grootte van de gemiddelde kosten van een uitvaart. Deze aanpassing levert zowel een verlaging van de hoogte van de risicomarge (en daarmee lagere technische voorzieningen en een hoger eigen vermogen) op als een verlaging van het solvabiliteitskapitaalvereiste (SKV). Het leidt naar schatting tot een verhoging van de solvabiliteitsratio met circa 10 procentpunten, een en ander echter afhankelijk van de specifieke situatie.

Overgangstermijnen

Verzekeraars met beperkte risico-omvang hebben minder tijd gekregen om ervaring op te doen met de nieuwe regels dan de verzekeraars die onder de reikwijdte van de richtlijn solvabiliteit II vallen. Voor deze laatste verzekeraars is een aantal zogenoemde Quantative Impact Studies (QIS) gedaan voordat de richtlijn in werking trad. Hierdoor werd onder andere inzicht verkregen in hoe de aanwezige en de vereiste solvabiliteit reageren op de bedrijfsvoering en het gekozen risicoprofiel daarin. Door in dit beleid aanpassingen aan te brengen, kan een verbetering van de solvabiliteitspositie worden bereikt. Daarom wordt verzekeraars met beperkte risico-omvang die nog niet kunnen voldoen aan de solvabiliteitseisen een extra termijn gegund om alsnog aan die eisen te gaan voldoen. Aangezien de richtlijn niet op hen van toepassing is, is het mogelijk de overgangstermijnen voor deze categorie verzekeraars onafhankelijk van de richtlijn vast te stellen.

Administratieve lasten

De in dit besluit opgenomen aanpassingen zullen naar verwachting niet leiden tot een verzwaring van de administratieve lasten. De berekeningen op zich veranderen niet voor de hier bedoelde verzekeraars, maar zij mogen bijvoorbeeld andere percentages gebruiken.

Consultatie

In het kader van de gebruikelijke internetconsultatie zijn reacties ontvangen van het Verbond van Verzekeraars, het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) en twee natura-uitvaartverzekeraars. Het Verbond is voorstander van de voorgestelde wijzigingen en verwacht dat deze een positief effect zullen hebben op de solvabiliteitspositie van de betrokken verzekeraars. Het Verbond bepleit vergelijkbare aanpassingen in de richtlijn solvabiliteit II, in het belang van een gelijk speelveld. Ook het AG verwacht dat de problemen die zouden ontstaan als gevolg van de hoogte van de risicomarge bij toepassing van de Solvency II-eisen, door het besluit worden gemitigeerd. Het AG kan zich erin vinden dat voor een pragmatische oplossing is gekozen. Het wijst er wel op dat nu een ongelijk speelveld ontstaat tussen Solvency II-verzekeraars en verzekeraars die onder het Solvency II Basic regime vallen. Voorts is het volgens het AG nog een openstaande vraag of met de voorgestelde maatregelen alle factoren die de hoogte van de risicomarge negatief kunnen beïnvloeden, zijn ondervangen. Daarvoor is nader onderzoek nodig ten behoeve van de Solvency II-reparatiewetgeving in 2018, aldus het AG.

Zoals het AG terecht opmerkt, is sprake van een pragmatische oplossing voor die verzekeraars die buiten scope van Solvency II vallen. De Europese Commissie heeft inmiddels in het kader van de evaluatie van de solvabiliteitsvereisten Solvency II EIOPA een verzoek tot technisch advies doen toekomen. Hierbij vraagt de Europese Commissie ook technisch advies over de risicomarge met specifieke aandacht voor de berekeningsmethode en de vooronderstellingen zoals de cost of capital rate. Dit onderwerp wordt derhalve meegenomen in de door de Europese Commissie uitgevoerde evaluatie van de solvabiliteitsvereisten onder Solvency II in 2018. Dit doet evenwel niet af aan de noodzaak reeds nu maatregelen te treffen voor verzekeraars met beperkte risico-omvang.

De beide natura-uitvaartverzekeraars die op de consultatie hebben gereageerd, kunnen zich vinden in de voorgestelde versoepelingen. Een van hen zou ook op het gebied van de rapportages versoepelingen willen zien. De andere natura-uitvaartverzekeraar pleit voor een grotere verlaging van het massale verval-

risico en van het kapitaalkostenpercentage, en voor een grotere verlenging van de overgangstermijn.

Aanpassingen op het gebied van de rapportages vallen buiten het kader van dit besluit. Het streven blijft overigens gericht op het zoveel mogelijk beperken van de administratieve lasten die met die rapportages samenhangen. Aan de wens tot verdere versoepelingen is niet tegemoet gekomen. De maatregelen in dit besluit zorgen er in voldoende mate voor dat de berekening van de solvabiliteitspositie van de betrokken verzekeraars beter aansluit op de aard en omvang van deze verzekeraars. De verlengde overgangstermijn stelt hen bovendien in staat hun solvabiliteit voor zover nodig tijdig in overeenstemming te brengen met de nieuwe eisen.

Bijlage 1 Transponeringstabel Besluit prudentiële regels - oude toezichtwetgeving²⁰³

Artikelen besluit	Wtb en lagere regelgeving	Wte 1995 en lagere regelgeving	Wtk 1992 en lagere regelgeving	Wtn en lagere regelgeving	Wtv 1993 en lagere regelgeving
1					
2					
3		NRpte 2002: 3, 4			
4					
5	Br 2005: 1, lid 1, en 2, lid 1	Br 2005: 1, lid 1, en 2, lid 1	Br 2005: 1, lid 1, en 2, lid 1	Br 2005: 1, lid 1, en 2, lid 1	Br 2005: 1, lid 1, en 2, lid 1
6	Br 2005: 2, lid 2	Br 2005: 2, lid 2	Br 2005: 2, lid 2	Br 2005: 2, lid 2	Br 2005: 2, lid 2
7	Br 2005: 2, lid 3	Br 2005: 2, lid 3	Br 2005: 2, lid 3	Br 2005: 2, lid 3	Br 2005: 2, lid 3
8	Br 2005: 3, lid 3	Br 2005: 3, lid 3	Br 2005: 3, lid 3	Br 2005: 3, lid 3	Br 2005: 3, lid 3
9	Br 2005: 3, lid 2	Br 2005: 3, lid 2	Br 2005: 3, lid 2	Br 2005: 3, lid 2	Br 2005: 3, lid 2
10			Rob: 65 t/m 68 en 70		
11			Bib: 2 Reg. bestuurderskredieten: 1 t/m 4	Bib: 2 Reg. belangenverstrengeling: 2	Bib: 2 Reg. belangenverstrengeling: 2
12			Bib: 4 Regeling incidenten: 2 t/m 5	Bib: 4 Regeling incidenten: 2 t/m 5	Bib: 4 Regeling incidenten: 2 t/m 5
13			Bib: 4 Reg. integriteitsgev. functies: 2 t/m 4	Bib: 4 Reg. integriteitsgev. Functies: 2 t/m 4	Bib: 4 Reg. integriteitsgev. functies: 2 t/m 4
14			Bib: 5 Reg. CDD: 2 t/m 7	Bib: 5 Reg. CDD: 2 t/m 7	Bib: 5 Reg. CDD: 2 t/m 7
15			Bijlage 2 van de Rob.		
16			Bib: 6	Bib: 6	Bib: 6
17			Rob: 3, 12, 20 en 22	Conceptrtln inrichting ao natura-uitvaartverzekeraars	Principes interne beheersing verzekeraars: principes 1.1, 3.1, 3.2, 3.3 en 4
18			Rob: 15	Conceptrtln inrichting ao natura-uitvaartverzekeraars	
19				Conceptrtln inrichting ao natura-uitvaartverzekeraars	
20			Rob: 17, 19 en 57	Conceptrtln inrichting ao natura-uitvaartverzekeraars	Principes interne beheersing verzekeraars: principe 4
21			Rob: 69		Regeling integriteitrisico's verzekeraars: 8
22			Rob: 23		
23		NRgte 2002: bijlage 4, punt 4.5 NRpte 2002: bijlage 3, punt 3.5	Rob: 6 t/m 9; 34 t/m 57		Principes interne beheersing verzekeraars: principes 2.1, 2.2 en 3.3
24		NRgte 2002: bijlage 4, punt 4.5	Rob: 11, 37, 42, 47 en 52		Principes interne beheersing verze-

²⁰³ Bron: Stb. 2006, nr. 519 (red.).

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Artikelen besluit	Wtb en lagere regelgeving	Wte 1995 en lagere regelgeving	Wtk 1992 en lagere regelgeving	Wtn en lagere regelgeving	Wtv 1993 en lagere regelgeving
		NRpte 2002: bijlage 3, punt 3.5			keraars: principe 5
25			Rob: 17		
26	Btb 2005: 8, lid 3, sub j				
27	Rptb: 8 en 9 Btb 2005: 27, lid 1, sub b	Interpretatie AFM: uitbesteding door effecteninstellingen			Ruv: 3
28			Rob: 63		Ruv: 3
29			Rob: 58, 60		Ruv: 2, 4 en 5
30			Rob: 64		Ruv: 6
31			Rob: 62		Ruv: 6,7
32					
33			Wtk 1992: 13 en 39	Wtn: 35, 40b	Wtv 1993: 75 en 103
34			Wtk 1992: 13 en 39	Wtn: 35, 40b	Wtv 1993: 75 en 103
35			(Wtk 1992: 13 en 39)	Wtn: 35, 40b	(Wtv 1993: 75 en 103)
36			Wtk 1992: 16, lid 5, 16a, lid 5		Wtv: 81, lid 1, 83b, lid 1
37			Wtk 1992: 16, lid 5, 16c		
38					Wtv 1993: 81 en 83b
39					Wtv 1993: 113, lid 4
40					Wtv 1993: 103
41					Wtv 1993: 27 en 41
42					Wtv 1993: 95, lid 5
43					Wtv 1993: 85, lid 6 en 93, lid 3
44					Wtv 1993: 86, lid 1, en 91, lid 1
45					Wtv 1993: 86, lid 2, en 91, lid 2
46					Wtv 1993: 87 en 92
47					Wtv 1993: 87 en 92
48	Btb 2005: 4 lid 1, 16 lid 1, 21 lid 1, 52 lid 1	NRpte 2002: 2	Hb 3106: 2 en 3		
49				Wtn: 22, 40 lid 2, 47 lid 1	Wtv 1993: 42, 96 lid 1 Bsmv 1994: 4
50	Btb 2005: 4 lid 2;	NRpte 2002: bijlage 1, punt 1.1	Hb 3106: 1		
51	Rptb: 2 en 5				
52	Rptb: 2-4				Bsmv 1994: 5
53					
54				Wtn: 47 lid 2	Wtv 1993: 96, lid 2
55				Bsmn: 5, 6 lid 1, 7	Bsmv 1994: 8, 9 lid 1, 10
56				Bsmn: 6 leden 2-6	Bsmv 1994: 9 leden 2-6
57					Wtv 1993: 69
58					Boml Wtv 1993: 195

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Artikelen besluit	Wtb en lagere regelgeving	Wte 1995 en lagere regelgeving	Wtk 1992 en lagere regelgeving	Wtn en lagere regelgeving	Wtv 1993 en lagere regelgeving
59				Wtn: 40 lid 1	Wtv 1993: 68 lid 1, 96 lid 1 Bsmv 1994: 11
60		Bte 1995: 13 lid 2, sub a; 23 NRpte 2002: 3 en 4 en bijlage 2	Wtk 1992: 20 lid 3, sub a; Hb: 4001-01 en 4001-02 Hb: 4011 Hb: 4001-03		
61					
62					
63	Btb 2005: 16 leden 2-6				
64			Wtk 1992: 30b lid 3, sub a; Hb 4401: 3		
65					Wtv 1993: 42 lid 1, sub c, 118 lid 1, sub c Bsmv 1994: 2
66				Wtn: 22 lid 1, sub c, 49 lid 1, sub c Bsmn: 1	
67					Wtv 1993: 42 lid 1, sub c, 118 lid 1, sub c Bsmv 1994: 1 Bsmv 1994: 1 lid 5
68					
89			Hb: 4003 Hb 4401: 4 lid 3		
90	Rptb: 4 lid 1	NRpte 2002: 3 lid 1, bijlage 1	Hb: 4003-01 Hb 4401: 4 lid 1		
91	Rptb: 2, 6 en 7	NRpte 2002: bijlage 1, punt 1.1 en 1.2 onder 1	Hb: 4003-04 Hb 4401: 5		
92	Rptb: 3	NRpte 2002: bijlage 1, punt 1.2 onder 1	Hb: 4003-05 en 06 Hb 4401: 6		
93			Hb: 4003-07		
94	Rptb: 4 leden 2 en 3	NRpte 2002: bijlage 1, punt 1.2 onder 2	Hb: 4003-02, 4012 Hb 4401: 4 lid 2		
95				Bsmn: 2 lid 1, sub a, c, d, en lid 2, sub a en b	Bsmv 1994: 3 lid 1, sub a, c, d, en lid 2, sub a en b
96				Bsmn: 2 lid 1, sub g, h en i, en lid 2 sub f en g	Bsmv 1994: 3 lid 1, sub g, h en i, en lid 2 sub f en g
97				Bsmn: 2 lid 1, sub b, e en f, en lid 2 sub c, d en e	Bsmv 1994: 3 lid 1, sub b, e en f, en lid 2 sub c, d en e
98				Bsmn: 2 leden 1 en 2	Bsmv 1994: 3 leden 1, 2 en 3 Bsmv 1994: 5
99					
100					
101				Wtn: 47 lid 2	Wtv 1993: 96 lid 2
102		Bte 1995: 13 lid 2, sub b; 23 NRpte 2002: 5, bijlage 2, rubriek 2.5	Wtk 1992: 20 lid 3, sub b en c; Hb: 4081 Hb: 4071		
103					
104	Btb: 53-55				
105			Wtk 1992: 30b lid 3, sub b;		

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Artikelen besluit	Wtb en lagere regelgeving	Wte 1995 en lagere regelgeving	Wtk 1992 en lagere regelgeving Hb 4401: 7-15	Wtn en lagere regelgeving	Wtv 1993 en lagere regelgeving
106			Hb 4101: 2 lid 1		
107			Hb 4101: 3 lid 4, 4 lid 2, 6, 7, 9 lid 2, Toelichting 6, 7		
108			Hb 4101: 4 lid 1 en bijlage		
109	Btb: 22				
110			Hb 4401: 16 lid 1		
111			Hb 4101: 3, 8 lid 2, Toelichting 3, bijlage		
112	Rptb: 10				
113			Hb 4401: 11, 16 lid 2 en 3		
114				Btvn: 1	
115					Btvv 1994: 1
116				Btvn: 1	Btvv 1994: 2
117					Btvv 1994: 3
118					Btvv 1994: 4
119					Btvv 1994: 5
120					Btvv 1994: 6 en bijlage A
121				Btvn: 1 lid 4, en 2	Btvv 1994: 2 lid 4, 3 lid 3, sub b, en 7; Rmp
122				Wtn: 38 lid 2; Btvn: 3 lid 1, 4	Wtv 1993: 66, 94; Btvv 1994: 8 lid 1; Rbtv 1994: 2 en 4 Rbtv 1994: 3
123					Rbtv 1994: 5
124					Btvv 1994: 9
125					Btvv 1994: 10 lid 1 en bijlagen B en C
126					Wtv 1993: 66 lid 6, 94 lid 6;
127				Wtn: 38 lid 3	
128					Risv 1994
129			Wtk 1992: 30 lid 1		Bsv 1994: bijlage A
130		NRpte 2002: 8 leden 1 en 2,	Hb: 7000b1 en 7000 E-b1	Bsn: bijlage A	
131		NRpte 2002: 7, 8 leden 1 en 2	Wtk 1992: 55 lid 2; Hb: hoofdstuk 7	Wtn: 33 lid 5; Bsn: 1 leden 1 en 2, 2 leden 3 en 4, 3, 4, bijlage A	Wtv 1993: 72 lid 5, 100 lid 5; Bsv 1994: 1 leden 1 en 2, 2 leden 3 en 4, 3, 4, bijlage A; Rasv 1994
132				Bsn: 1 leden 4 en 5	Bsv 1994: 1 leden 4 en 5
133			Hb: 3201		
134				Wtn: 33 lid 6 Bsn: 5	Wtv 1993: 72 lid 6, 100 lid 6; Bsv 1994: 5
135				Wtn: 50 Ropdn	Wtv 1993: 74, 102, 114, 119; Rofgv 1994
136					
137					

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Artikelen besluit	Wtb en lagere regelgeving	Wte 1995 en lagere regelgeving	Wtk 1992 en lagere regel- geving	Wtn en lagere re- gelgeving	Wtv 1993 en lagere regelge- ving
138					
139			Wtk 1992: 23 lid 6 Besluit liquide middelen (Stb. 2004, 442): 1 Hb: 3203		
140					
141					
142					
143					Bsmv 1994: 12a
144-146					Bsv 1994: 6, 7

Bijlage 2 Transponeringstabel Besluit prudentiële regels – richtlijnartikelen²⁰⁴

Artikelen Besluit	Richtlijn beleggingsdiensten	Richtlijn banken	Richtlijn kapitaal-toereikendheid	Richtlijn beleggingsinstellingen	Richtlijn levensverzekeraars	1 ^e richtlijn schadeverzekeraars	2 ^e richtlijn schadeverzekeraars	3 ^e richtlijn schadeverzekeraars	Richtlijn jaarrek. verzekeringsondernemingen	Richtlijn elektro-nisch geld
1		1, punten 24 en 25, 48 lid 1	2 punt 20							
2		19								
3	2 lid 2, sub g		2 punt 2							
4-40										
41						Bijlage sub C				
42-47										
48	3 lid 3, 5	5, 19, 24	3	5bis, 8, 13bis, 15					4	
49					6 lid 1, 29, 30, 51 lid 2, sub e	17, 17bis, 23 lid 2, sub e				
50		1 punt 11; 34 lid 2, punten 1 en 2, 24	2 punt 24	1bis punt 14						
51										
52					29 lid 1	17 lid 1				
53										
54					51 lid 2, sub e, 55 lid 3	23 lid 2, sub e, 25, lid 3				
55					51, lid 2, sub e	23, lid 2, sub e				
56										
57					3 punt 5					
58						30 leden 2 en 3				
59										
60		24, 40-47, bijlagen	4 leden 1 en 2							
61		42, 43 leden 2 en 3, bijlage IV								
62			4 leden 6-8							
63				5bis lid 1, sub a						
64									4 leden 2 en 3	
65					28, 51 lid 2					

²⁰⁴ Bron: Stb. 2006, nr. 519 (red.).

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Artikelen Besluit	Richtlijn beleggingsdiensten	Richtlijn banken	Richtlijn kapitaaltoereikendheid	Richtlijn beleggingsinstellingen	Richtlijn levensverzekeraars	1 ^e richtlijn schadeverzekeraars	2 ^e richtlijn schadeverzekeraars	3 ^e richtlijn schadeverzekeraars	Richtlijn jaarrek. verzekeringsondernemingen	Richtlijn elektro-nisch geld
66										
67						16bis, 20bis lid 4, 23 lid 2 16bis lid 6				
68										
89		34 lid 4, 40 lid 6								
90		24, 34-38	Bijlage V	1bis, sub 14 en 15						
91		24, 34 lid 2, sub 1-3 en 9-11	Bijlage V	1bis, sub 14 en 15						
92		24, 34 lid 2, sub 4-8	Bijlage V	1bis, sub 14 en 15						
93			Bijlage V						2, 4	
94		24, 34 lid 2, sub 12- 16	Bijlage V	1bis, sub 15						
95					27 lid 2	16 lid 2				
96					27 lid 3	16 lid 3				
97					27 lid 4	16 lid 4				
98					27 leden 3 en 5	16 leden 2, 3 en 4				
99					29 lid 1	17 lid 1				
100					51 lid 2, 55 lid 3	23 lid 2, 25 lid 3				
101					51 lid 2, sub e, 55 lid 3	23 lid 2, sub e, 25, lid 3				
102		1 lid 1, 24, 48-49	4, 5, bijlage VI							
103										
104				36, 41						
105									5	
106-109										
110									5 lid 1	
111-112										
113 lid 1									5 lid 1	
114										
115						15 lid 1		25, 26, 57, 58 27, 59		
116					20			60		
117								61		
118								29, 39		
119								30, 62		
120						15bis				
121										
122					22, 23			20, 21		
123					23, 24			21, 22		

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Artikelen Besluit	Richtlijn beleggingsdiensten	Richtlijn banken	Richtlijn kapitaaltoereikendheid	Richtlijn beleggingsinstellingen	Richtlijn levensverzekeraars	1 ^e richtlijn schadelijke verzekeraars	2 ^e richtlijn schadelijke verzekeraars	3 ^e richtlijn schadelijke verzekeraars	Richtlijn jaarrekeningenverzekeringenondernemingen	Richtlijn elektronisch geld
124					24 lid 3			22 lid 3		
125					25					
126					26, bijlage II		6, bijlage I			
127										
128										
129										
130		40, lid 5, 48 lid 2								
131		40 lid 5, 48 leden 2 en 3								
132-139										
140		51 leden 1, 2 en 4								
141										
142										
143					27 lid 4, sub a					
144-147										

Bijlage 3 Transponeringstabel van richtlijn 2006/48/EG naar Wft en lagere regelgeving¹²¹

Richtlijn	Wft en lagere regelgeving	Richtlijn	Wft en lagere regelgeving
1 - 3	Wft	69 - 73	Wft
4, sub 1	Wft	74, lid 1	4 Bpr
4, sub 2	Volgt uit het systeem van de Wft	74, lid 2	131, lid 2, Bpr
4, sub 3 - 5	Wft	75	60, lid 1, Bpr
4, sub 6 - 8	Volgt uit het systeem van de Wft	76	61, 69 Bpr
4, sub 9 - 17	Wft	77	Volgt uit het systeem van het Bpr
4, sub 18	Volgt uit het systeem van de Wft	78, lid 1	61, lid 2+3, Bpr
4, sub 19 - 21	Wft	78, lid 2, 1 ^e	61, lid 5, sub c, Bpr
4, sub 22	1 Bpr	volzin	
4, sub 23	Behoeft geen implementatie	78, lid 2, 2 ^e	61, lid 6, Bpr
4, sub 24 - 32	1 Bpr	volzin	
4, sub 33	Toezichthouderregels	78, lid 3	61, lid 4, Bpr
4, sub 34	1 Bpr	78, lid 4	61, lid 5, sub c, Bpr
4, sub 35	Toezichthouderregels	79, lid 1-3	61, lid 1+5, sub a, Bpr; toezichthouderregels
4, sub 36 - 45	1 Bpr		
4, sub 46 en 47	Behoeft geen implementatie	80, lid 1, 1 ^e	61, lid 1+5, sub a, Bpr
5 - 7	Wft	volzin	
8	Volgt uit het systeem van de Wft	80, lid 1, 2 ^e	61a, lid 1, Bpr
9 - 10	Wft; 48, 90 - 94 Bpr	volzin	
11 - 15	Wft	80, lid 2	61, lid 1, Bpr
16	Volgt uit het systeem van de Wft	80, lid 3	61, lid 5, sub a, Bpr; toezichthouderregels
17 - 21	Wft	80, lid 4	82, lid 1, Bpr
22	Wft; 17, 23 Bpr	80, lid 5	83 Bpr
23 - 38	Wft	80, lid 6	61, lid 5, sub a, Bpr; toezichthouderregels
39 - 40	Behoeven geen implementatie	80, lid 7+ 8	Lidstaatoptie niet geïmplementeerd
41 - 54	Wft	81, lid 1	61a, lid 1, Bpr
55	Volgt uit de Algemene Wet Bestuursrecht	81, lid 2	88, lid 1, Bpr
56	90, lid 1, Bpr	81, lid 3	88, lid 4, Bpr
57, sub a - c	91, lid 2, Bpr	81, lid 4	Wft; 88, lid 2+5, Bpr
57, sub d - f	92, lid 2, Bpr	82, lid 1+2	61a, lid 3+4, Bpr
57, sub g en h	92, lid 3, Bpr	83, lid 1	61a, lid 1, Bpr
57, sub i en j	91, lid 3, Bpr	83, lid 2	61a, lid 2, Bpr
57, sub k	91, lid 2, Bpr	84, lid 1	69, lid 1, Bpr
57, sub l - r	94, lid 2, Bpr	84, lid 2	69, lid 2+3, Bpr; toezichthouderregels
57, voorlaatste paragraaf	91, lid 2, sub g, Bpr	84 lid 3+4	69, lid 4+5, Bpr
58	94, lid 3, Bpr	84, lid 5	69, lid 7, Bpr
59	94, lid 4, Bpr	84, lid 6	Wft
60	94, lid 7, Bpr	85, lid 1	69, lid 6, + 70, lid 1, Bpr
61	89, lid 1, + 91, lid 2, sub j, + lid 3, sub a + d, Bpr	85, lid 2	70, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
62	Behoeft geen implementatie	85, lid 3-5	70, lid 3-5, Bpr
63, lid 1+2	92, lid 2, Bpr	86, lid 1	71, lid 1, Bpr
63, lid 3	92, lid 2, sub d, Bpr	86, lid 2-5	71, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
64, lid 1-3	92, lid 3, Bpr	86, lid 6	71, lid 1+3, Bpr; toezichthouderregels
64, lid 4	91, lid 3, sub d, Bpr	86, lid 7	71, lid 2, Bpr
65	91-93 Bpr	86, lid 8	71, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
66, lid 1	94, lid 1, Bpr	86, lid 9	71, lid 1, aanhef, Bpr
66, lid 2	94, lid 2, Bpr	87, lid 1+2	72, lid 1, Bpr; toezichthouderregels
66, lid 3	140, lid 1, Bpr	87, lid 3-5	73 Bpr; toezichthouderregels
66, lid 4	94, lid 8, Bpr	87, lid 6-9	74 Bpr
67	Wft; 130 Bpr	87, lid 10	72, lid 2, Bpr
68	Volgt uit het systeem van de Wft	87, lid 11+12	73, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
		88, lid 1+2	75, lid 1, Bpr; toezichthouderregels
		88, lid 3	75, lid 2, Bpr
		88, lid 4	75, lid 3, Bpr
		88, lid 5+6	75, lid 1, Bpr; toezichthouderregels

²⁰⁵ Bron: Stb. 2006, nr. 662 (red.).

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Richtlijn	Wft en lagere regelgeving	Richtlijn	Wft en lagere regelgeving
89, lid 1, sub a - i	76, lid 1, Bpr	152, lid 1	VII, lid 1, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
89, lid 1, laatste par., + lid 2	76, lid 2+3, Bpr	152, lid 2	VII, lid 2, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
90	1 Bpr	152, lid 3	VII, lid 1, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
91	80 Bpr	152, lid 4+5	VII, eerste en lid 2, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
92, lid 1-6	81, lid 1-6, Bpr	152, lid 6+7	Volgt uit het Bpr
93, lid 1-3	82, lid 1-3, Bpr	152, lid 8+9	VIII, lid 1, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
94	83 + 85, lid 2, Bpr	152, lid 10	VIII, tweede en lid 3, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
95, lid 1	84, lid 1+4, Bpr	152, lid 11	VIII, lid 4, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
95, lid 2	84, lid 2+3, Bpr	152, lid 12	VIII, lid 5, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
96	85, lid 1+2, eerste volzin, Bpr; toezichthouderregels	152, lid 13	Volgt uit het Bpr
97, lid 1	85, lid 3, Bpr	152, lid 14	VIII, lid 2, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
97, lid 2	88 Bpr	153	61, lid 5, Bpr; toezichthouderregels
97, lid 3	88, lid 4, Bpr	154, lid 1	61, lid 5, Bpr; toezichthouderregels
97, lid 4	Wft; 88, lid 2+5, Bpr	154, lid 2	IX, lid 1, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
97, lid 5	88, lid 1, Bpr	154, lid 3	IX, lid 2, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
98, lid 1	85, lid 4, Bpr	154, lid 4	IX, lid 3, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
98, lid 2	85, lid 5, Bpr	154, lid 5	72 Bpr; toezichthouderregels
99	85, lid 3, Bpr	154, lid 6	IX, lid 4, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
100, lid 1	86 Bpr	154, lid 7	IX, lid 5, Besluit implementatie kapitaalakkkoord Bazel 2
100, lid 2	1 Bpr	155	62c, lid 4, Bpr; toezichthouderregels
101, lid 1+2	87, lid 1-3, Bpr	156 - 160	Behoeft geen implementatie
102, lid 1	60, lid 1, sub d, Bpr	Bijlage I	Wft
102, lid 2	62e, lid 1+2, Bpr	Bijlage II	61, lid 5, sub b, Bpr; toezichthouderregels
102, lid 3	79, lid 1+2, Bpr	Bijlage III, deel 1, punt 1	1 Bpr
102, lid 4	62e, lid 3, + 79, lid 3+4, Bpr	Bijlage III, deel 1, punten 2 - 28, delen 2 - 7	61, lid 5, sub c, Bpr; toezichthouderregels
103	62b, lid 1+2, Bpr; toezichthouderregels	Bijlage IV	Bijlage B Bpr
104, lid 1	62c, lid 1+2, Bpr	Bijlage V, punt 1	Wft
104, lid 2	62c, lid 2, Bpr; toezichthouderregels	Bijlage V, punt 2	Wft; 23, lid 2+3, Bpr
104, lid 3	62d, lid 1+2, Bpr; toezichthouderregels	Bijlage V, punten 3 - 5	23a Bpr
104, lid 4	62c, lid 3, Bpr	Bijlage V, punten 6 en 7	23, lid 2+3, Bpr
104, lid 5+6	62c, lid 4, Bpr	Bijlage V, punten 8 en 9	23e Bpr
105, lid 1	78, lid 1, Bpr	Bijlage V, punt 10	23, lid 3-6, Bpr
105, lid 2	78, lid 5, Bpr	Bijlage V, punt 11	23d Bpr
105, lid 3	Wft	Bijlage V, punten 12 en 13	23, lid 3, 23c Bpr
105, lid 4	78, lid 4, Bpr	Bijlage V, punten 145 - 149	Wft
106, lid 1+2	1 Bpr	150 - 151	Behoeft geen implementatie
107	102, lid 1, Bpr		
108	1 Bpr		
109	Wft; 23, lid 1-3, Bpr		
110, lid 1+2	130, lid 1, sub b, Bpr; toezichthouderregels		
110, lid 3	102, lid 3, Bpr; toezichthouderregels		
111, lid 1	102, lid 1, Bpr		
111, lid 2	102, lid 1, Bpr; toezichthouderregels		
111, lid 3	102, lid 2, Bpr		
111, lid 4	102, lid 4, Bpr		
112 - 118	102, lid 3, Bpr; toezichthouderregels		
119	Behoeft geen implementatie		
120 - 122	Wft		
123	Wft; 24a Bpr		
124 - 127	Wft		
124, lid 5	25a, 25b Bpr		
128	Behoeft geen implementatie		
129 en 130	Wft		
131	Behoeft geen implementatie		
132 - 144	Wft		
145 - 149	Wft		
150 - 151	Behoeft geen implementatie		

Richtlijn	Wft en lagere regelgeving
14 en 15	
Bijlage VI, deel 1, punten 1 - 5 en 7 - 89	61, lid 5, sub a, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage VI, deel 1, punt 6	88a Bpr
Bijlage VI, deel 2, punten 1 - 11	88, lid 1, Bpr
Bijlage VI, deel 2, punten 12 - 16	61a, lid 3, Bpr
Bijlage VI, deel 3	61a, lid 1, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage VII, deel 1, punten 1 - 27	72, lid 1, sub a, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage VII, deel 1, punt 28	72, lid 1, sub b, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage VII, deel 1, punten 29 - 36	1, 73, lid 3, 75, lid 1, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage VII, delen 2 - 4	1, 69, lid 2, 72, lid 1, 73, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage VIII, delen 1 en 2	81, lid 6, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage VIII, delen 3 - 6	82, lid 1, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage IX, deel 1	Toezi chthouderregels
Bijlage IX, deel 2	84, lid 1, sub b, en lid 4, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage IX, deel 3, punt 1	88, lid 1, Bpr
Bijlage IX, deel 3, punten 2 - 7	85, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage IX, deel 3, punten 8 en 9	85, lid 4, Bpr
Bijlage IX, deel 4	85, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage IX, deel 4, punten 30 en 31	86 Bpr
Bijlage X, deel 1	62b, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage X, deel 2	62c, lid 2+4, 69d lid 1+2, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage X, delen 3 en 5	78, lid 2+3, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage X, deel 4	62e, lid 3, 79, lid 3+4, Bpr; toezichthouderregels
Bijlage XI	25a Bpr
Bijlage XII	Wft
Bijlagen XIII en XIV	Behoeven geen implementatie

Bijlage 4 Transponeringstabel van richtlijn 2006/49/EG naar Wft en lagere regelgeving¹²²

Richtlijn	Wft en lagere regelgeving	Richtlijn	Wft en lagere regelgeving
1, lid 1	Volgt uit het systeem van de Wft	21	60, lid 3, Bpr
1, lid 2	Lidstaatoptie niet geïmplementeerd	22, lid 1, sub a - d	4a, lid 1, sub a - d + f, Bptfg
2, lid 1+2	Wft	22, lid 1, laatste alinea	4a, lid 1, sub e, Bptfg
3, lid 1, sub a + b + voorlaatste paragraaf	Wft; 3 Bpr	22, lid 2	4a, lid 2, Bptfg
3, lid 1, sub c	Volgt uit het systeem van de Wft	23, 1 ^e alinea	4a, lid 3, Bptfg
3, lid 1, sub d	Wft	23, 2 ^e + 3 ^e alinea	4a, lid 4, Bptfg
3, lid 1, sub e + laatste paragraaf	Toezichthouderregels	24, lid 1	4b, lid 1, Bptfg
3, lid 1, sub f + g	Wft	24, lid 2+3	4b, lid 2, Bptfg
3, lid 1, sub h	Toezichthouderregels	25, 1 ^e alinea	4c, lid 1, Bptfg
3, lid 1, sub i	Wft	25, 2 ^e + 3 ^e alinea	4c, lid 2, Bptfg
3, lid 1, sub j - l	Toezichthouderregels	26, lid 1-4	60, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
3, lid 1, sub m + n	1 Bpr	27, lid 1+2	91-93 Bpr
3, lid 1, sub o + p	Wft	28, lid 1+2	1, 23, lid 1-3, 102, lid 1-4, 130, lid 1, sub b, Bpr; toezichthouderregels
3, lid 1, sub q	Toezichthouderregels	28, lid 3	Behoeft geen implementatie
3, lid 1, sub r + s	Volgt uit het systeem van het Bpr	29, lid 1+2	102, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
3, lid 2+3	Wft	30, lid 1-4	102, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
4	Volgt uit het systeem van het Bpr	31	102, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
5, lid 1-3	48, sub h, onder 1°, 2° en 4°, Bpr	32, lid 1	23, lid 1-3, Bpr
6	3, sub a, en 48, sub h, onder 3°, Bpr	32, lid 2	102, lid 3, Bpr; toezichthouderregels
7 en 8	48, sub h, Bpr	33, lid 1-3	60, lid 2, + 62, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
9	48, sub f, Bpr	34	Wft, 17, 23, 24a, 139 Bpr
10	Lidstaatoptie niet geïmplementeerd	35, lid 1	130, lid 1, Bpr; toezichthouderregels
11, lid 1	Wft	35, lid 2-4	131, lid 2+4, Bpr; toezichthouderregels
11, lid 2-5	62, lid 2, Bpr; toezichthouderregels	35, lid 5	60, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
12	91 Bpr	36 t/m 39	Wft
13, lid 1	90, lid 1, 91, lid 1-3, sub d, 92 en 94 Bpr	40	61, lid 5, sub c, Bpr; toezichthouderregels
13, lid 2	90, lid 2, en 91 - 94 Bpr	41 en 42	Behoeven geen implementatie
13, lid 3	93 Bpr	43	VII Besluit Bazel 2
13, lid 4	94, lid 1, Bpr	44	62c, lid 4, Bpr; toezichthouderregels
13, lid 5	Lidstaatoptie niet geïmplementeerd	45, lid 1	X, lid 1-3+5, Besluit Bazel 2
14, lid 1+2	94, lid 1, Bpr	45, lid 2	X, lid 4, Besluit Bazel 2
15	91, lid 3, sub e, Bpr	46	XI, lid 1-4, Besluit Bazel 2
16	90, lid 2, en 91 - 94 Bpr + 4a, lid 1, sub a, Bptfg	47	77 Bpr; toezichthouderregels
17, lid 1	72, lid 1, sub a, Bpr; toezichthouderregels	48	XII Besluit Bazel 2
17, lid 2	61, lid 5, Bpr; toezichthouderregels; IX Besluit Bazel 2	49	XIII Besluit Bazel 2
18, lid 1	60, lid 1, + 61 Bpr; toezichthouderregels	50	VIII Besluit Bazel 2
18, lid 2	62, lid 1+4, Bpr	51 - 54	Behoeven geen implementatie
18, lid 3	62, lid 2, Bpr	Bijlagen I - IV	60, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
18, lid 4	62, lid 3, Bpr	Bijlage V	77 Bpr; toezichthouderregels
19, lid 1-3	60, lid 1, sub b, + lid 2, Bpr; toezichthouderregels	Bijlage VI	60, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
20, lid 1	60, lid 1, Bpr	Bijlage VII	62, lid 2, Bpr; toezichthouderregels
20, lid 2	62a, lid 1, Bpr	Bijlagen XIII + IX	Behoeven geen implementatie
20, lid 3, sub a + b	62a, lid 2, sub a + b, + lid 3 Bpr		
20, lid 4	23 t/m 23e Bpr		
20, lid 5	60, lid 3, Bpr		

²⁰⁶ Bron: Stb. 2006, nr. 662 (red.).

Bijlage 5 Verklaring van de gebruikte afkortingen²⁰⁷

Afkorting	Volledige titel regeling
Bib	Besluit houdende regels ter zake van een integere bedrijfsvoering door kredietinstellingen en verzekeraars
Boml	Besluit ontheffing verplichting te beschikken over het minimum bedrag van het garantiefonds voor levensverzekeraars
Br 2005	Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing
Bsmn	Besluit solvabiliteitsmarge natura-uitvaartverzekeringsbedrijf
Bsmv 1994	Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringbedrijf 1994
Bsn	Besluit staten natura-uitvaartverzekeringbedrijf
Bsv 1994	Besluit staten verzekeringbedrijf 1994
Btb 2005	Besluit toezicht beleggingsinstellingen 2005
Bte 1995	Besluit toezicht effectenverkeer 1995
Btvn	Besluit technische voorzieningen natura-uitvaartverzekeringbedrijf
Btvv 1994	Besluit technische voorzieningen verzekeringbedrijf 1994
Hb	Handboek Wtk
NRgte 2002	Nadere regeling gedragtoezicht effectenverkeer 2002
NRpte 2002	Nadere regeling prudentieel toezicht effectenverkeer 2002
Rasv 1994	Regeling aanwijzingen staten verzekeringbedrijf 1994
Rbtvv 1994	Regeling beleggingen technische voorzieningen verzekeringbedrijf 1994
Reg. belangenverstremgeling	Regeling tegengaan van belangenverstremgeling en beheersing van integriteitsrisico's verzekeraars
Reg. bestuurderskredieten	Regeling bestuurderskredieten
Regeling CDD	Regeling customer due diligence kredietinstellingen en verzekeraars
Regeling incidenten	Regeling incidenten kredietinstellingen en verzekeraars
Reg. integriteitsgev. functies	Regeling integriteitsgevoelige functies kredietinstellingen en verzekeraars
Regeling integriteitsrisico's verzekeraars	Regeling van de Pensioen- & Verzekeringkamer van 18 december 2003, nr. 0.851.3/03-8451, houdende uitvoering van de artikelen 2, lid 2 en 3 lid 3 van het Besluit integere bedrijfsvoering kredietinstellingen en verzekeraars
Risv	Regeling indiening staten verzekeringbedrijf 1994
Rmp	Regeling maximumpercentages, voorzichtigheidsmarges en voorschriften technische voorzieningen verzekeringbedrijf 1999
Rob	Regeling organisatie en beheersing
Rofgv 1994	Regeling opgave financiële gegevens verzekeringbedrijf 1994
Ropdn	Regeling opgave premies dienstverrichting natura-uitvaartverzekeringbedrijf
Rptb	Regeling prudentieel toezicht beleggingsinstellingen
Ruv	Regeling uitbesteding verzekeraars
Wtb	Wet toezicht beleggingsinstellingen
Wte 1995	Wet toezicht effectenverkeer 1995
Wtk 1992	Wet toezicht kredietwezen 1992
Wtn	Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringbedrijf
Wtv 1993	Wet toezicht verzekeringbedrijf 1993

²⁰⁷ Deze lijst was oorspronkelijk opgenomen in Stb 2006, nr. 519 (red.).

Bijlage 6 Transponeringstabel Herverzekeringsrichtlijn – AmvB¹²⁴

Richtlijn 2005/68	AMvB	Richtlijn 2005/68	AMvB
47	Besluit boetes Wft 3		Besluit prudentieel toezicht financiële groepen (Bptfg)
6	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen (Bmfo) 11a - 11d, 31a - 31d	Bijlage II 2.2, bijlage I (oud)	14 (oud) vervallen
11	11a,11b	2.4, sub B, bijlage I (oud)	17 (oud) vervallen
	Besluit prudentiële regels (Bpr)	Methode 1	Bijlage A
2, lid 1, sub b	1	Methode 2	Bijlage A
17, lid 1 + 2	130	Methode 3	Bijlage A
32, lid 1	114, lid 2; 115–119; 121		
32, lid 3	122, lid 2		
33	120		
34, lid 1, sub c - e, lid 5	122a, lid 1-3		
34, lid 2 + 3	Behoeft geen implementatie		
34, lid 4	–		
34, lid 5	122a, lid 3		
36, lid 2, aanhef	94		
36, lid 2, 2 ^e alinea	98, lid 4		
36, lid 4, sub a	97, lid , sub c		
36, lid 4, sub b	97 lid 1, sub b		
36, lid 4, sub c	97, lid 1, sub a		
36, lid 5, sub a	143		
37, lid 6	68, 142		
37–39	64c		
38	64b		
39	64a		
40, lid 1	52, lid 1		
40, lid 2	49, lid 1		
41	49, lid 4		
43, lid 5	64b, lid 7		
46, lid 2, laatste gedachte-streepje	49, lid 1, sub a, + lid 2, sub a		
47	9-14, 17-25, 27-31', 33-37, 49, 94		
57, punt 3	122, lid 2		
57, punt 4, onder a en b	95, lid 3, sub b + f		
57, punt 5	67, lid 10		
57, punt 6	67, lid 11		
57, punt 6	49, lid 3		
58, punt 3, sub b	122b, lid 1, sub b		
60, punt 6	122, lid 2		
60, punt 7	122b, lid 1, sub b		
60, punt 8	98, lid 3		
60, punt 9	65, lid 5		
60, punt 10	65, lid 6		
60, punt 11	65, lid 4		

²⁰⁸ Bron: Stb. 2008, nr. 334 (red.).

Bijlage 7: Transponeringstabel Richtlijn Betaaldiensten

Richtlijn	AMvB + artikel	Grondslag Wft	Richtlijn	AMvB + artikel	Grondslag Wft
5	3a Bmfo	2:3b, lid 2			3a Bpr, grondslag 2:3d
6	48 Bpr	3:53, lid 3			Ministeriële regeling + art. 3a Bpr, grondslag 2:3d
7, lid 1	90, lid 1, Bpr				Ministeriële regeling + art. 3a Bpr, grondslag 2:3d
7, lid 2+3	94 Bpr; 6 Bprfg		26, lid 6		4:22, lid 2
8	60a Bpr; Bijlage B	3:53, lid 3			4:22, lid 2, Wft; 7:521 BW
9, lid 1	40a Bpr	3:29a	32	59f en 71l Bgfo	4:22, lid 2
9, lid 2	40b Bpr	3:29a	34	59e en 71j Bgfo	4:22, lid 2
9, lid 3	40a Bpr	3:29a	35	71b Bgfo	4:22, lid 2
9, lid 4	40a Bpr	3:29a	36	59a Bgfo	4:22, lid 2
	10, lid 1; 11, lid 1; 12, lid 1; 13, lid 1; 17, lid 1; 18; 19; 20, lid 1; 21, lid 1; 22-25 Bpr	3:10, lid 2, + 3:17, lid 2	37	59b Bgfo	4:22, lid 2
10, lid 4			38	71c Bgfo	4:22, lid 2
16, lid 3	40b Bpr	3:29c, lid 3	39	71d Bgfo	4:22, lid 2
15, lid 2	129 Bpr	3:71	40	71e Bgfo	4:22, lid 2
14	32b en 33-35 Bpr	3:29, lid 1	41	59c Bgfo	4:22, lid 2
17, lid 1	3b en 42a, sub c, Bmfo en 140a Bpr	2:106a, lid 2; 3:111b, lid 1	42	59d Bgfo	4:22, lid 2
17, lid 3	140a Bpr	3:111b, lid 1	43		7:516, BW en Amvb, grondslag 4:22 Wft
17, lid 7	28-30 Bpr en 38g-38i Bgfo	3:18, lid 2+3, en 4:16, lid 2+3	44		7:517 BW
17, lid 7, 1 ^e alinea	32a Bpr en 38j Bgfo	3:18, lid 2+3, en 4:16, lid 2+3	45		7:518 BW
17, lid 7, 2 ^e alinea	27, lid 1, Bpr; 37 Bgfo (bestaand)	3:18, lid 2+3, en 4:16, lid 2+3	46	71f Bgfo	4:22, lid 2
17, lid 7, 3 ^e alinea, 1 ^e en 2 ^e zin	32b Bpr; 38k Bgfo	3:18, lid 2+3, en 4:16, lid 2+3	47	71g en 71i Bgfo	4:22, lid 2
17, lid 7, sub a	27, lid 2, Bpr; 38f Bgfo	3:18, lid 2+3, en 4:16, lid 2+3	48	71h en 71i Bgfo	4:22, lid 2
17, lid 7, sub b	32b Bpr; 38k Bgfo		50	71k Bgfo	4:22, lid 2
17, lid 8	71m Bgfo	4:22, lid 2	58		7:526 BW
18, lid 1	32a, 32 b Bpr; 38j, 38k Bgfo	3:18, lid 2+3; 4:16, lid 2+3	62		7:530 BW
19		Amvb, grondslag 3:17, lid 2	74		7:542 BW
25, lid 1	Art. 42a Bmfo; 140a Bgfo	2:106a, lid 2, en 3:111b, lid 1	83, lid 1	42a, 43, 44 en 48 Bgfo	4:17, lid 3
26, lid 1		Ministeriële regeling + art. 3a Bpr, grondslag 2:3d	90, lid 1		Wijziging Bgfo
26, lid 2		Ministeriële regeling + art. 3a Bpr, grondslag 2:3d			Bmfo = Besluit markttoegang financiële ondernemingen Wft
26, lid 3		Ministeriële regeling + art. 3a Bpr, grondslag 2:3d			Bpr = Besluit prudentiële regels Wft
26, lid 4		Ministeriële regeling + art. 3a Bpr, grondslag 2:3d			Bgfo = Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft
26, lid 5		Ministeriële regeling + art.			Pprfg = Besluit prudentiële regels financiële groepen

Bijlage 8: Transponeringstabel Richtlijn elektronisch geld²⁰⁹

Richtlijn 2009/110/EG	jo. Richtlijn 2007/64/ EG	Grondslag in wet	Artikel	Beleidsruimte ²¹⁰
2, lid 4		nvt	1 Bpr	Nvt
3, lid 1	5	2:10b, lid 2, + 2:10c, lid 1	2, 3a, 3b Bmfo	Nvt
3, lid 1	10, lid 4	3:10, lid 2+3, 3:17, lid 2	10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 Bpr	Nvt
3, lid 1	14	3:29, lid 3	32b, 34, 35 Bpr	Nvt
3, lid 1	15	3:71, lid 2	129 Bpr	Nvt
3, lid 1	17, lid 7	3:18, lid 2+3	27a, 28, 29, 30, 31, 32a Bpr	Nvt
3, lid 1	17, lid 7	4:16, lid 2+3	38g-38k Bgfo	Nvt
3, lid 1	17, lid 8	4:20, lid 3+4	71l Bgfo	Nvt
3, lid 1	18	3:18, lid 2+3	27 Bpr	Nvt
3, lid 1	25, lid 1	2:107a, lid 3	42b Bmfo	Nvt
3, lid 2		3:29, lid 3	32b, 34, 35 Bpr	Nvt
4		3:53, lid 3	48, 50 Bpr	Nvt
5, lid 1-4 en 6		3:57, lid 2	64, 90, 94 Bpr	Nvt
5, lid 5		3:57, lid 2	64 Bpr	Lidstaatoptie 3
5, lid 7		3:57, lid 2	94, lid 6+7 Bpr	Lidstaatoptie 4
6		3:29c, lid 4	40c Bpr	Nvt
7	9	3:29a, lid 1+2	40a en 40b Bpr	Lidstaatoptie 8
7, lid 2	9	3:29a, lid 1+2	40b, lid 4, Bpr	Lidstaatoptie 6
3, lid 1, 4, 5 en 9	21	3:72, lid 5	130, 131, 132 Bpr	Nvt
11		4:31, lid 4	vooralnog niet ingevuld in Bgfo. Vgl. 7:521a BW.	Nvt
13		4:17, lid 3	42 Bgfo Wft	Nvt

²⁰⁹ Bron: Stb. 2011, nr. 673 (red.).

²¹⁰ Verwezen wordt telkens naar de paragraaf Lidstaatopties in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstuk 32.826, nr. 3).

Bijlage 9: Transponeringstabel CRD III* (Stb. 2011, nr. 672)

*richtlijn 2009/111/EG

Richtlijn 2009/111/EG	Richtlijnen 2006/48/EG, 2006/49/EG en 2007/64/EG	Wft/Bpr/toezicht houderregels	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuzen bij de invulling van de beleidsruimte
<i>Artikel 1</i>	Richtlijn 2006/48/EG			
Onderdeel 1	Artikel 3, lid 1	Artikel 3:111, lid 1 Wft	Bij implementatie Richtlijn 2006/48/EG was reeds keuze gemaakt; huidige aanpassing volgt daaruit	Aanpassing is gedaan om concurrentieverschil tussen banken uit verschillende lidstaten op te heffen
Onderdeel 2	Artikel 4, punt 45 Artikel 4, punt 48	Artikel 1 Bpr Behoeft geen implementatie, aangezien er geen definitie nodig is. Betekenis van deze term volgt uit de artikelen in deel 3 van de Wft.		
Onderdeel 3	Artikel 40	Artikel 1:51, derde lid (nieuw) Wft	Geen	n.v.t.
Onderdeel 4	Artikel 42bis, eerste en tweede lid Artikel 42bis, derde lid	Artikelen 1:51c en 1:51d Wft Artikel 1:54b, tweede lid, Wft	Geen Geen	n.v.t. n.v.t.
Onderdeel 5	Artikel 42ter Artikel 49, onderdeel a	Artikel 1:51e Wft Artikel 1:93, eerste lid, onderdeel a, Wft	Geen Geen	n.v.t. n.v.t.
Onderdeel 6	Artikel 50	Artikel 1:93a Wft	Geen	n.v.t.
Onderdeel 7	Artikel 57	Artikel 91, lid 2, Bpr		
Onderdeel 8 en 9	Artikel 61, eerste alinea en artikel 63, lid 2	Artikel 91, lid 2, Bpr		
Onderdeel 10	Artikel 63bis (nieuw)	Artikel 91a Bpr		
Onderdeel 11	Artikel 65, lid 1, onderdeel a	Behoeft geen implementatie aangezien dit reeds is opgenomen in artikel 92, lid 2, onderdeel e.		
Onderdeel 12	Artikel 66	Artikel 94, achtste en negende lid Bpr		
Onderdeel 13	Opschrift titel V, hfst. 2, afdeling 2, onderafdeling 2	Behoeft geen implementatie aangezien deze titel slechts wordt gebruikt in de richtlijn		
Onderdeel 14	Artikel 74, lid 2	Behoeft geen implementatie aangezien het een opdracht aan EBA betreft om geharmoniseerde COREP templates te ontwikkelen		
Onderdeel 15	Artikel 81, lid 2	Artikel 88, lid 1, Bpr		
Onderdeel 16	Artikel 87	Artikel 3:30 en 3:31 Rsk 2010 ²¹¹		

²¹¹ Regeling solvabiliteitseisen kredietrisico 2010.

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Richtlijn 2009/111/EG	Richtlijnen 2006/48/EG, 2006/49/EG en 2007/64/EG	Wft/Bpr/toezicht houderre- gels	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuzen bij de invulling van de beleidsruimte
Onderdeel 17	Artikel 89, lid 1, onderdeel d, aanhef	Artikel 76, lid 1, onderdeel c Bpr		
Onderdeel 18	Artikel 97, lid 2	Artikel 88, lid 1 Bpr		
Onderdeel 19	Artikel 106, lid 2	Artikel 1 Bpr		
Onderdeel 20	Artikel 107	Artikel 102 Bpr		
Onderdeel 21	Artikel 110	Artikel 102 Bpr en artikel 7:5 RSK 2010		
Onderdeel 22	Artikel 111	Artikel 102 Bpr	Mogelijkheid om voor (kleine) instellingen met een laag ver- plicht toetsingsvermogen een alternatieve limiet toe te staan voor blootstelling aan andere financiële instellingen. Als 25% van het toetsingsvermogen kleiner of gelijk is aan € 150 miljoen, dan geldt € 150 miljoen als de limiet tot een maximum van 100% van het toetsings- vermogen.	Tijdens de consultatie van DNB is gebleken dat een limiet van 25% het toet- singsvermogen voor som- mige instellingen te restric- tief en knellend kan wer- ken. Om dit te mitigeren is een alternatieve limiet opgenomen.
Onderdeel 23	Artikel 112	Artikel 102, lid 5, Bpr		
Onderdeel 24	Artikel 113	Artikel 102 Bpr en artikel 7:8 RSK 2010	De vernieuwde grote postenre- geling kende een groot aantal lidstaatopties waarvan DNB er slechts een aantal heeft opge- nomen in de Rsk Wft 2010. De behandeling van covered bonds is in artikel 102 van het Bpr opgenomen.	De invulling van de lid- staatopties is op het Open Boek Toezicht van DNB gecommuniceerd via pre- consultatie, ²¹² consultatie ²¹³ en uiteindelijk via een feedback statement ²¹⁴
Onderdeel 25	Artikel 114	Artikel 102 Bpr en Hfst. 7 RSK 2010		
Onderdeel 26	Artikel 115	Artikel 102 Bpr en Hfst. 7 Rsk 2010		
Onderdeel 27	Artikel 116	Artikel wordt geschrapt.		
Onderdeel 28	Artikel 117	Artikel 102 Bpr en Hfst. 7 RSK 2010		
Onderdeel 29	Artikel 119	Artikel wordt geschrapt.		
Onderdeel 30	Artikel 122bis (nieuw)	Artikel 87a en 87b Bpr en Hfst. 7 Regeling securitisaties Wft 2010		
Onderdeel 31	Artikel 129, eerste lid, onderdelen b en c	Artikel 3:278b Wft	Geen	n.v.t.
	Artikel 129, derde lid	Artikel 3:278c Wft	Geen	n.v.t.
	Artikel 129,	Artikel 3:278d Wft	Geen	n.v.t.

²¹² <http://www.toezicht.dnb.nl/7/50-210264.jsp>.

²¹³ <https://www.toezicht.dnb.nl/7/50-210286.jsp>.

²¹⁴ <http://www.toezicht.dnb.nl/binaries/dnbtcm50-211825.pdf>.

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Richtlijn 2009/111/EG	Richtlijnen 2006/48/EG, 2006/49/EG en 2007/64/EG	Wft/Bpr/toezicht houderre- gels	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuzen bij de invulling van de beleidsruimte
	derde lid, vijfde en negende alineea			
Onderdeel 32	Artikel 130	Artikel 1:51a, achtste lid, artikel 1:93a Wft	Geen	n.v.t.
Onderdeel 33	Artikel 131bis	Artikel 1:54b en 1:54c Wft	Geen	n.v.t.
Onderdeel 34	Artikel 132, eerste lid, onderdeel d en het derde lid, onderdeel b	Artikel 1:51a Wft (behoeft geen wijziging van bestaand artikel)	Geen	n.v.t.
Onderdeel 35	Artikel 150	Behoeft geen wijzingen; uitvoeringsbevoegdheden van de Europese Commissie		
Onderdeel 36	Artikel 153	behoeft geen implementatie		
Onderdeel 37	Artikel 154	Artikel II; overgangsbepaling		
Onderdeel 38	Artikel 156	Evaluatie door de Europese Commissie		
Onderdeel 39	Bijlage III	Artikel 5:1, 5:4 en 5:15 RSK 2010		
Onderdeel 40	Bijlage V, punt 8 en punt 14 t/m 22	Artikel 23b Bpr		
Onderdeel 41	Bijlage IX, deel 2, afdeling 2	Regeling securitisaties Wft 2010		
Onderdeel 42	Bijlage IX, punt 1, onderdeel e en punt 1 bis	Artikel 25a, lid 1, onderdeel g (nieuw) en artikel 25a, lid 2 (nieuw) Bpr		
Onderdeel 43	Bijlage XII, deel 2, punt 3	Behoeft geen implementatie: wordt afgevangen door direc- te verwijzing naar CRD in artikel 3:74a Wft		
<i>Artikel II (RL 2006/49)</i>	Artikel 38	Artikelen 1:51c en 1:51d Wft	Geen	n.v.t.
<i>Artikel III (RL 2007/64)</i>	Artikel 1, eerste lid, onderdeel a	Behoeft geen aanpassing van de Wft		
Artikel IV		Behoeft geen implementatie. Het betreft hier opdracht aan de lidstaten om tijdig te im- plementeren.	n.v.t.	n.v.t.
Artikel V		Behoeft geen implementatie. Dit betreft het inwerkingtre- dingsartikel.	n.v.t.	n.v.t.
Artikel VI		Behoeft geen implementatie. Dit artikel benoemt de adres- santen van deze richtlijn	n.v.t.	n.v.t.

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Richtlijn 2010/76/EG	Richtlijnen 2006/48/EG, 2006/49/EG	Wft/Bpr/BgfoWft/toezichthouderregels	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuzen bij de invulling van de beleidsruimte
<i>Artikel I (Richtlijn 2006/48/EG)</i>				
Onderdeel 1	Artikel 4	Behoeft geen implementatie		
Onderdeel 2	Artikel 11, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Betreft verplichting voor EBA	Geen	n.v.t.
Onderdeel 3	Artikel 22	Artikel 3:17 Wft, artikel 23f Bpr, artikelen 35i en 50a BgfoWft en artikel 2 van de regeling beheerst beloningsbeleid		
Onderdeel 4	Artikel 54	Artikelen 1:75, 1:76, 1:79 en 1:80 Wft		
Onderdeel 5	Artikel 57, punt r	Artikel 94, tweede lid Bpr		
Onderdeel 6	Artikel 64, vijfde lid (nieuw)	Artikel 3:53, derde lid Wft en artikelen 91 en 92 Bpr		
Onderdeel 7	Artikel 66, tweede lid	Artikel 94, tweede lid Bpr		
Onderdeel 8	Artikel 75, onder b en c	Artikel 60, eerste lid Bpr		
Onderdeel 9	Artikel 101, eerste lid	Artikel 87 Bpr		
Onderdeel 10	Artikel 136	Artikel 3:111a Wft		
Onderdeel 11	Artikel 145, derde lid	Artikel 3:74a Wft		
Onderdeel 12	Titel VI	Behoeft geen implementatie	Geen	n.v.t.
Onderdeel 13	Artikel 150	Behoeft geen implementatie. Betreft procedure totstandkoming technische aanpassingen.	Geen	n.v.t.
Onderdeel 14	Artikel 151, tweede en derde lid geschrapt	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheden Europese Commissie.	Geen	n.v.t.
Onderdeel 15	Artikel 151 bis (nieuw)	Behoeft geen implementatie. Delegatie aan de Europese Commissie.	Geen	n.v.t.
	Artikel 151ter	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheden Europees Parlement en Raad	Geen	n.v.t.
	Artikel 151 quater	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheden Europees parlement en Raad.	Geen	n.v.t.
Onderdeel 16	Artikel 152	Artikel VII Besluit implementatie kapitaalakkoord Bazel 2		
Onderdeel 17	Artikel 154, vijfde lid	Artikel 72 Bpr en artikel 8:2 RSK 2010.		
Onderdeel 18	Artikel 156	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheden Europese Commissie	Geen	n.v.t.
Onderdeel 19	Artikel 156 bis	Behoeft geen implementatie. Betreft evaluatie door de Europese Commissie.	Geen	n.v.t.
<i>Artikel II (RL 2006/49/EG)</i>				
Onderdeel 1	Artikel 3, eerste lid	Behoeft geen implementatie		
Onderdeel 2	Artikel 17, eerste lid,	Artikel 72, eerste lid, onder a, Bpr		

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Richtlijn 2010/76/EG	Richtlijnen 2006/48/EG, 2006/49/EG	Wft/Bpr/BgfoWft/toezichthouderregels	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuzen bij de invulling van de beleidsruimte
Onderdeel 3	eerste alinea, aanhef Artikel 18, eerste lid, onder a	Artikel 60, eerste lid, Bpr		
Onderdeel 4	Titel van hoofdstuk VIII, deel 2	Behoeft geen implementatie.	Geen	n.v.t
Onderdeel 5	Artikel 41, tweede lid	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheden Europese Commissie.	Geen	n.v.t
Onderdeel 6	Artikel 42, tweede lid (geschrapt)	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheid Europese Commissie.	Geen	n.v.t.
Onderdeel 7	Artikel 42bis	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheid Europese Commissie	Geen	n.v.t
Onderdeel 8	Artikel 42 ter	Behoeft geen implementatie. Betreft bevoegdheid Europees Parlement en Raad	Geen	n.v.t
<i>Artikel III</i>		Behoeft geen implementatie. Het betreft hier opdracht aan de lidstaten om tijdig te implementeren.	Geen	n.v.t
<i>Artikel IV</i>		Behoeft geen implementatie. Betreft verplichting voor Europese Commissie	Geen	n.v.t
<i>Artikel V</i>		Behoeft geen implementatie. Betreft inwerkingtreding van de richtlijn	Geen	n.v.t

Bijlage 10: Transponeringstabel Implementatiebesluit richtlijn en verordening kapitaalvereisten (Stb. 2014, nr. 303)

I, onderdeel	Besluit prudentiële regels Wft, artikel	Richtlijn, artikel	II	105g	141(3,8), 105h, 141(2,4), 105i, 142
A	1				
B	2		JJ	106	
C	Opschrift par. 4.1		KK	110	
D	17c en 17d	88	LL	130	Aangepaste verwijzing
E	22a				
F	23(2)	76(5) en 87	MM	131	Aangepaste verwijzingen
G	23a	79–87			
	23b	76	NN	134b	96
	23c	74(4)	OO	140	Geregeld in verordening
	23d	71(3)			
H	23e (oud)	Geregeld in verordening	II	Besluit bestuurlijke boetes financiële sector	Richtlijn
I	25a–25b	3:18a Wft (98 richtlijn)	A	4a	70
J	40a	Aangepaste verwijzing	B	10	67
K	48	28–30	III	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft	Richtlijn
L	50	12(2)	A	8(1, n)	14(1, 1 ^e alinea)
M	51	Aangepaste verwijzing	B	41(1, o)	14(1, 1 ^e alinea)
N	59	Geregeld in verordening	IV	Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft	Richtlijn
O	59a		A	Opschrift hoofdstuk 2	
P	60 en 61–62e	Geregeld in verordening	B	4a–4c	Geregeld in verordening
Q	63	Aangepaste verwijzing	C	Bijlage B	Aangepaste verwijzing
R	69	101	V	Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo)	Richtlijn
S	69(oud)–88a	Geregeld in verordening	A	Opschrift paragraaf 5.1	
T	Opschrift § 10.6		B	31e en 31f	88
U	89		C	31g	96
V	90–91a	Geregeld in verordening		165b	Aangepaste verwijzing
W	92		VI	Besluit prudentiële regels	Richtlijn
X	93–94			106a	412, 460(2) verordening
Y	§§ 10.7 en 10.8				
Z	102	Geregeld in verordening			
AA	103	Geregeld in verordening			
BB	Opschrift hoofdstuk 10A				
CC	105	Titel VII, hfdst. 4, 160 en 162(2,5).			
DD	105a	129			
	105b	136, 139, 140			
EE	105c	131(1)			
FF	105d	131(1)			
GG	105e	133			
HH	105f	129(5), 130(5), 131(13), 133(4)			

Bijlage 11: Transponeringstabel richtlijn Europees kader voor herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen (BRRD)*

* Bron Bijlage bij Stb.

Richtlijn	Implementatie	Toelichting			
5 (1)	23d (1) Bpr	Tevens geïmplementeerd met 3:17 (2) Wft.	42 (2, 4) 71 (7) 81 (1)	9)7f Bbpm 7d Bbpm 25a Bpr 23h Bpr	
5 (2)	23d (3) en 23e (3) Bpr				Tevens geïmplementeerd met 3:57 (4), 3:62a (4) en 3:63 (3) Wft.
5 (3–6)	23d (2) en 23e (2) Bpr		102 (1–3) 103 (2–3)	7h (1, 3) Bbpm 7h (2) Bbpm	
5 (8)	25a Bpr		104 (1, 3)	7i Bbpm	
6 (1–3)	23g (1) Bpr		106 (6)	7h (4) Bbpm	
6 (5)	23g (3) Bpr		110 (1)	10 Bbfs	Tevens geïmplementeerd in hoofdstuk 1.4 en de bijlagen bij 1:79 en 1:80 Wft.
6 (6)	23f Bpr	Tevens geïmplementeerd met 1:75 Wft.			
7 (1)	23e (1) Bpr	Tevens geïmplementeerd met 3:17 (2) jo. 3:276 Wft.	111 (1)	10 Bbfs	Tevens geïmplementeerd in bijlagen bij 1:79 en 1:80 Wft.
7 (2)	23e (4) en 23e (3) Bpr		114	10 Bbfs	Tevens geïmplementeerd in de Awb.
7 (4–6)	23e (2) Bpr				
8 (1–6)	23g (2), 23d (5) en 23e (4) Bpr				
9 (1)	23h, 23d (2) en 23e (2) Bpr				
10 (8)	25a Bpr				
40 (2)	7b (1,2 en 4) en 7c (1,2, 4, 5) Bbpm				
41 (1a–d, 2,3)	7b (3) en 7c (3) Bbpm				
41 (4)	7e Bbpm				

Afkortingen

Bbfs = Besluit bestuurlijke boetes financiële sector

Bbpm = Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft

Bpr = Besluit prudentiële regels Wft

Bijlage 12: Transponeringstabel Implementatiebesluit Solvency II*

* Bron: Bijlage a, Stb. 2015, nr. 308

Voor een geconsolideerde transponeringstabel voor de richtlijn solvabiliteit II, zoals gewijzigd door de richtlijn Omnibus-II, zie bijlage B.

Art. I	Besluit prudentiële regels Wft	Richtlijn solvabiliteit II	Art. I	Besluit prudentiële regels Wft	Richtlijn solvabiliteit II
Onderdeel A	Art. 1			Art. 116	t/m 308 sexies
Onderdeel B	Art. 4				Artt. 76 t/m 83 + 308 quater t/m 308 sexies
Onderdeel C	Art. 9				
Onderdeel D	Art. 13	Art. 42		Art. 117	
Onderdeel E	Artt. 17-18			Art. 118(1)	Art. 132(2-4)
Onderdeel F	Art. 19			Art. 118(2)	Art. 308 ter(11)
Onderdeel G	Artt. 20-22			Art. 119	Art. 132(2-4)
Onderdeel H	Art. 23			Artt. 120 + 121	
Onderdeel I	Art. 24			Art. 122	Artt. 275(1) + 278
Onderdeel J	Art. 24a	Geregeld in verordening			
Onderdeel K	Art. 25	Geregeld in verordening	Onderdeel EE	Hfdst. 12A (artt. 123 + 124)	
Onderdeel L	§ 4.3 (artt. 26.2 t/m 26.4)	Artt. 41, 42 + 44 t/m 48	Onderdeel FF	Art. 129	
Onderdeel M	Art. 27		Onderdeel GG	Art. 130	
Onderdeel N	Artt. 27d + 27e	Art. 49	Onderdeel HH	Art. 131	Art. 35(6-8)
Onderdeel O	Artt. 28-31		Onderdeel II	Art. 133	
Onderdeel P	Art. 33	Art. 42(2)	Onderdeel JJ	Art. 134	
Onderdeel Q	Artt. 34-35		Onderdeel KK	§ 13.2c (artt. 134c-134e)	Art. 51
Onderdeel R	Art. 39		Onderdeel LL	Art. 136	
Onderdeel S	Art. 49	Artt. 129, 131	Onderdeel MM	Art. 137	
Onderdeel T	Art. 49a Art. 49b	Artt. 129, 131	Art. II	Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft	Richtlijn solvabiliteit II
Onderdeel U	Art. 52	Artt. 88 + 98(2, 4)	Onderdeel A	Art. 4a	Art. 219
Onderdeel V	Art. 53			Art. 4b(1)	Artt. 230, 233
Onderdeel W	§ 9.3 (opschrift)			Art. 4b(2)	Art. 231
Onderdeel X	Artt. 54 + 55	Art. 162(2, e)		Art. 4b(3)	Artt. 221-229
Onderdeel Y	§ 9.4 (artt. 57 + 58)			Art. 4b(4)	Art. 308ter(16, 17)
Onderdeel Z	Art. 59			Art. 4b(5)	Art. 238(2)
Onderdeel AA	Artt. 64a, 64b, 64			Art. 4c(1)	Art. 238(3)
Onderdeel BB	Art. 65	Titel I, hfdst. VI, afdeling 4		Art. 4c(2)	Art. 232
	Art. 66			Art. 4d	Artt. 236-239
	Art. 67	Art. 308 ter(12, 13)		Art. 4e(1)	Art. 240
	Art. 68	Artt. 109 bis(4, 5), 206(2)		Art. 4e(2, 3)	Art. 254(2) jo. art. 35
Onderdeel CC	Art. 70(1)	Titel I, hfdst. VI, afdeling 3	Onderdeel B	Art. 5	
	Art. 70(2)	Art. 308 ter(9, 10)		Art. 6	
	Art. 71	Art. 166(4)		Art. 7	
	Artt. 72 + 73			Art. 8	
Onderdeel DD	Art. 114	Artt. 76 t/m 83	Art. III	Besluit bijzondere	Richtlijn solvabiliteit II
	Art. 115	Artt. 308 quater			

Besluit prudentiële regels (Bpr)

	prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie + deposito-garantie Wft		Art. VII	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft	Richtlijn solvabiliteit II
Onderdeel A	Art. 2		Onderdeel R	Art. 31d	
Onderdeel B	Hfdst. 2a (art. 2a)	Art. 37	Onderdeel S	Art. 31e	
Onderdeel C	Hfdst. 3 + 4 (artt. 3-4a)	Art. 142(1)	Onderdeel T	§ 3.4 (opschrift), art. 55	
			Onderdeel U	Art. 56	
Art. IV	Besluit reikwijdtebepalingen Wft Afdeling 2.1 + artt. 38 + 39	Richtlijn solvabiliteit II	Art. VII	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft	Richtlijn solvabiliteit II
			Onderdeel A	Art. 60	Art. 185(2, d)
			Onderdeel B	Art. 62	Artt. 183 + 184
			Onderdeel C	Art. 73	Art. 185(5, laatste alinea)
Art. V	Besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten	Richtlijn solvabiliteit II			
Onderdeel A	Art. 1				
Onderdeel B	Art. 2				
Onderdeel C	Bijlage 1				
Onderdeel D	Bijlage 2				
Art. VI	Besluit bestuurlijke boetes financiële sector	Richtlijn solvabiliteit II			
Art. VI	Art. 10				
Art. VII	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft	Richtlijn solvabiliteit II			
Onderdeel A	Art. 11b				
Onderdeel B	Art. 11d				
Onderdeel C	Art. 13				
Onderdeel D	Art. 14				
Onderdeel E	Art. 19				
Onderdeel F	Art. 22				
Onderdeel G	Art. 23				
Onderdeel H	§ 2.4 (opschrift)				
Onderdeel I	Artt. 26-31				
Onderdeel J	Art. 27				
Onderdeel K	Art. 28				
Onderdeel L	Art. 29				
Onderdeel M	Art. 30				
Onderdeel N	Art. 31				
Onderdeel O	Art. 31a				
Onderdeel P	Art. 31b				
Onderdeel Q	Art. 31c				

Bijlage 13: Transponeringstabel richtlijn Solvabiliteit II*

* Bron: Bijlage b, Stb. 2015, nr. 308

Deze transponeringstabel is een geconsolideerde versie van de transponeringstabel voor de richtlijn solvabiliteit II, zoals opgenomen in de memorie van toelichting bij de Wet implementatie richtlijn solvabiliteit II (Kamerstuk 33.273, nr. 3, p. 66 e.v.) + de transponeringstabel bij de richtlijn Omnibus II, zoals opgenomen in de bijlage bij de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Implementatie Omnibus II-richtlijn (Kamerstuk 34.100, nr. 3, p. 26 e.v.). Waar in deze bijlage sprake is van implementatie bij AMvB, zij voor nadere bijzonderheden verwezen naar bijlage A.

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
1	Behoeft geen implementatie	
2	Behoeft geen implementatie (paragraaf 1.1.2.3 Wft)	
3	Behoeft geen implementatie (art. 1:6 + 1:8)	
4, Lid 1 sub a	1:1 (verzekeraar met beperkte risico-omvang)	
4, Lid 1 sub b	1:1 (verzekeraar met beperkte risico-omvang)	
4, Lid 1 sub c	1:1 (verzekeringsrichtlijnsgroep met beperkte risico-omvang)	
4, Lid 1 sub d	1:1 (verzekeraar met beperkte risico-omvang)	
4, Lid 1 sub e	1:1(verzekeraar met beperkte risico-omvang)	
4, Lid 2	3:280c, lid 2	
4, Lid 3	1:1 (verzekeraar met beperkte risico-omvang)	
4, Lid 4	3:280c, lid 1	
4, Lid 5	2:27, lid 1, sub a, 1:107, lid 3, 2:27, lid 1, sub a, 2:31, lid 4	
5	Behoeft geen implementatie (1:1 (definitie van levensverzekering)), 2:33a, bijlage branches)	
6, Lid 1	Behoeft geen implementatie (art. 1:6, lid 1, onder e)	
6, Lid 2	Behoeft geen implementatie (art. 1:6, lid 1, onder e, laatste alinea)	
6, Lid 3	Behoeft geen implementatie (niet relevant voor NL)	
6, Lid 4	Behoeft geen implementatie (niet relevant voor NL)	
7	Behoeft geen implementatie	
8	Behoeft geen implementatie	
9, Lid 1	Behoeft geen implementatie	
9, Lid 2	Behoeft geen implementatie (art. 1:6)	
9, Lid 3	Behoeft geen implementatie (niet relevant voor NL)	
10, Onder 1	Art. 57 van het Besluit prudentiële regels Wft	
10, Onder 2 + 3	Behoeft geen implementatie (niet relevant voor NL)	
11	Behoeft geen implementatie (art. 1:6a)	
12	Art. XVIII van de wet van 3 juli 2008 (Stb. 333)	
13, (1)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (2)	Wordt niet gebruikt in de wet, dus is hierin niet gedefinieerd	
13, (3)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (4)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (5)	Wordt niet gebruikt in de wet dus is hierin niet gedefinieerd	
13, (6)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (7)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (8)	Behoeft geen implementatie	
13, (9)	Behoeft geen implementatie	
13, (10)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (11)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (12)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (13)	Art. 1:1 (verricht+ van diensten)	
13, (14)	Art. 1:1 (verricht+ van diensten)	
13, (15)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (16)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (17)	Behoeft geen implementatie	
13, (18)	Behoeft geen implementatie	
13, (19)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (20)	Behoeft geen implementatie	
13, (21)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
13, (22)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (23)	Behoeft geen implementatie (art. 4:71)	
13, (24)	Wordt niet gebruikt in de wet, dus niet gedefinieerd	
13, (25)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (26)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (27)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (28)	Behoeft geen implementatie (art. 1:1)	
13, (29)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (30)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (31)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (32)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (32 bis)		Lagere regelgeving
13, (33)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (34)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (35)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (36)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (37)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (38)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (39)	Evt. in lagere regelgeving	
13, (40)		Lagere regelgeving
14	Behoeft geen implementatie (artt. 2:26a, 2:27)	
15 Lid 1	Behoeft geen implementatie	
15, lid 2 t/m 5	Behoeft geen implementatie (artt. 2:26a, lid 2, 2:26b, 2: 31 + de bijlage branches)	
16 lid 1+2	Behoeft geen implementatie (art. 3:36, lid 6)	
17	Behoeft geen implementatie (art. 3:20)	Idem
18 Lid 1	Artt. 2:26b, 26e, 2:26f, 2:31, 2:36, 2:37, 2:41, 2:49, 2:51, 2:54a, 2:54e, 2:54f, 3:36, 3:17, 3:29	
18, lid 2 t/m 4	Behoeft geen implementatie	
19	Behoeft geen implementatie (art. 3:16)	
20	Behoeft geen implementatie (art. 3:15, lid 2)	
21, lid 1, 1 ^e al.	Behoeft geen implementatie	
21, lid 1, 2 ^e al.	(art. 3:72, lid 4)	
21, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
21, Lid 3	Behoeft geen implementatie	
21, Lid 4	Behoeft geen implementatie	
22	Behoeft geen implementatie	
23	Behoeft geen implementatie (Besluit Markttoegang financiële onderneming+ Wft)	
24	Behoeft geen implementatie (artt. 1:1, 2:26b, lid 2, 2:31, lid 2, 3:95, 3:104)	
25	Behoeft geen implementatie (art. 1:110 Wft + art. 8.1, Algemene wet bestuursrecht)	
25 bis		Ministeriële regeling
26	Behoeft geen implementatie (art. 1:60, lid 4)	
27	Behoeft geen implementatie (hfdst. 1.2 van de Wft)	
28	Behoeft geen implementatie (art. 1:24)	
29 lid 1+2	Behoeft geen implementatie (hfdst. 1.2 + 1.4 van de Wft)	
29, Lid 3	Art. 2:3a + 3:4a	
29, Lid 4	Behoeft geen implementatie (art. t.a.v. uitvoeringsmaatregelen)	Idem
30 Lid 1	Behoeft geen implementatie (volgt uit de systematiek van de wet)	
30, Lid 2, 1 ^e al.	Behoeft geen implementatie, zie 2:26, lid 1, + 2:31, lid 1, in combinatie met artt. 3:53, 3:57, 3:67.	
30, Lid 2, 2 ^e al.	Betreft lidstaatoptie, Nederland maakt hier geen gebruik van	
30, Lid 3	Behoeft geen implementatie, zie art. 1:51, lid 1	
31 Lid 1	Behoeft geen implementatie, zie o.a. afdeling 1.2.2. + hfdst. 1.5	
31, lid 2+4	Bij ministeriële regeling (o.b.v. art. 1:24, lid 4 (nieuw)).	Wijziging (lid 4) behoeft geen implementatie

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
31, Lid 3	Behoeft geen implementatie, zie art. 12 e.v. van de Bankwet 1998	
32	Behoeft geen implementatie, betreft verbodsbepaling lidstaten	
33	Behoeft geen implementatie, zie art. 1:56, lid 1	Ministeriële regeling
34 lid 1 t/m 3 + 5 t/m 8	Behoeft geen implementatie (hfdst. 1.4 Wft + hfdst. 5, Algemene wet bestuursrecht)	
34, Lid 4	Behoeft geen implementatie, zie art. 3:72, lid 3, 5 + 6.	
35 Lid 1	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:72, lid 5)	1:74 Wft, 1:25 Wft + Bpr
35, Lid 2 (a)	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:72, lid 5)	
35, Lid 2 (b + c)	Behoeft geen implementatie (art. 1:74, lid 1)	
35, Lid 3	Behoeft geen implementatie	
35, Lid 4	Behoeft geen afzonderlijke implementatie (nieuw art. 3:4a)	
35, Lid 4 (a)	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:72, lid 5)	
35, Lid 4 (b + c)	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
35, Lid 5	Behoeft geen implementatie (art. t.a.v. uitvoeringsmaatregelen)	
35, Lid 6	Behoeft geen implementatie (art. t.a.v. uitvoeringsmaatregelen)	
36	Bij ministeriële regeling (o.b.v. art. 1:24, lid 4 (nieuw))	
37	3:132, 3:11, 3:134	3:132 Wft + Bpr
38	1:55, lid 4 + 1:56, lid 5	1:56, lid 1+10, Wft + ministeriële regeling
39	Behoeft geen implementatie (3:112 + verder)	
40	Behoeft geen implementatie	
41 lid 1+2	Behoeft geen implementatie (art. 3:17 Wft + art. 17 Bpr)	
41, Lid 3	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
41, Lid 4	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
41, Lid 5	Behoeft geen implementatie, zie hfdst. 1.4 van de Wft	
42 Lid 1	Deels reeds geïmplementeerd, deels extra lid artt. 3:8 + 3:9 Wft	
42, lid 2+3	Reeds geregeld (zie 3:29, lid 1, Wft, 2:31, lid 4, Wft + art. 12, lid 1, onder g + h, Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft + 3:29, lid 3, Wft, + H6 Bpr)	
43	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
44		Bpr
44 Lid 1	Behoeft geen implementatie (zie art. 3:17, lid 1 + lid 2 onder a + c, Wft + § 4.2 Bpr)	
44, lid 2+3	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
44, Lid 4	Behoeft geen implementatie (zie art. 23, lid 6, Bpr)	
44, Lid 5	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
45	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	Bpr
46	Deels reeds geïmplementeerd, deels bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
47	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
48	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
49 Lid 1	Behoeft geen implementatie (art. 3:18, lid 1, Wft)	
49, lid 2+3	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:18, lid 3)	
50	Behoeft geen implementatie (art. t.a.v. uitvoeringsmaatregelen)	Idem
51	3:73b (+ bij AMvB o.b.v. 3:73b, lid 2) + 3:82a/3:86a Bpr	
52 Lid 1	Bij ministeriële regeling (o.b.v. art. 1:24, lid 4 (nieuw))	Idem
52, lid 2+3	Behoeft geen implementatie (verplichting CEIOPS/ CEVTB)	
53	Bij AMvB (o.b.v. 3:73b, lid 2)	
54 Lid 1	Bij AMvB (o.b.v. 3:73b, lid 2)	
54, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
55	Bij AMvB (o.b.v. 3:73b, lid 2, of art. 3:17, lid 2)	
56	Behoeft geen implementatie (uitvoeringsmaatregelen)	Idem
57 Lid 1	Behoeft geen implementatie (art. 3:95)	
57, Lid 2	Behoeft geen implementatie (art. 3:103)	
58 Lid 1	Behoeft geen implementatie (art. 1:106a + art. 1:106b)	
58, Lid 2	Behoeft geen implementatie (art. 1:106c, eerste tot + met lid 3)	
58, Lid 3	Behoeft geen implementatie (art. 1:106c, lid 4)	
58, Lid 4	Behoeft geen implementatie (art. 1:106b + art. 3:105)	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
58, Lid 5	Behoeft geen implementatie (art. 1:106d)	
58, Lid 6	Behoeft geen implementatie (art. 1:106e)	
58, Lid 7	Behoeft geen implementatie, betreft verbodsbepaling lidstaten	
58, Lid 8	Behoeft geen implementatie (uitvoeringsmaatregelen)	Idem
59 lid 1+2	Behoeft geen implementatie (art. 3:100)	
59, Lid 3	Behoeft geen implementatie, betreft verbodsbepaling lidstaten	
59, Lid 4	Behoeft geen implementatie (art. 3:95, lid 2, + Bpr)	
59, Lid 5	Behoeft geen implementatie, betreft verbodsbepaling lidstaten	
60 Lid 1	Behoeft geen implementatie (art. 1:47b + 1:62)	
60, Lid 2	Behoeft geen implementatie (art. 1:47b, 1:62 + 1:106b, lid 3)	
61	Behoeft geen implementatie (art. 3:103, lid 1)	
62	Behoeft geen implementatie (artt. 1:75, 3:95, 3:104 + 3:105)	
63 1 ^e al.	Behoeft geen implementatie (zie bestaande definitie van gekwalificeerde deelneming in art. 1:1)	
63, 2 ^e al.	Behoeft geen implementatie (art. 3:108)	
64 Lid 1	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	
64, Lid 2	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	
64, Lid 3	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	
65	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	
65 bis		Ministeriële regeling
66	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	
67	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	
67 bis	Art. 1:90, lid 8, Wft	
68	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	
69	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1	Idem
70	Behoeft geen implementatie, zie afdeling 1.5.1 Art. 1:93, lid 1, Wft	
71	1:51e, lid 2 (nieuw)	Ministeriële regeling
72	Behoeft geen implementatie zie 3.3.10	
73 lid 1 t/m 5	Behoeft geen implementatie, (m.b.t. lid 1: zie art. 2:28; geen gebruik gemaakt van lidstaatoptie).	
74	Behoeft geen implementatie, omdat geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van art. 73 van de richtlijn	
75 Lid 1	Geïmplementeerd in artt. 3:69a, 3:79 + 3:84	Behoeft geen implementatie
75, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
76, Lid 1	Geïmplementeerd in 3:67	
76, Lid 2	Geïmplementeerd in art. 3:67, lid 2	
76, lid 5 t/m 5	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:67, lid 5 (nieuw))	
77	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:67, lid 5 (nieuw))	
77 bis		Bij AMvB (Bpr)
77 ter		Bij AMvB (Bpr)
77 quater		Bij AMvB (Bpr)
77 quinques		Bij AMvB (Bpr)
77 sexies		Bij AMvB (Bpr)
77 septies		Bij AMvB (Bpr)
78	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:67, lid 5 (nieuw))	
79	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:67, lid 5 (nieuw))	
80	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:67, lid 5 (nieuw))	
81	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:67, lid 5 (nieuw))	
82	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
83	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2)	
84	Behoeft geen implementatie, zie art. 1:74	
85	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:67, lid 5 (nieuw))	
86	Behoeft geen implementatie	Idem
87	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
88	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
89	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
90	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
91	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
92	Behoeft geen implementatie	Idem
93	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
94	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
95	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
96	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
97	Behoeft geen implementatie	Idem
98	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
99	Behoeft geen implementatie	Idem
100	Geïmplementeerd in 3:57, lid 3+4, + tevens wijziging van 2:116, lid 4; 2:119, lid 4; 3:54, lid 3; 3:55, lid 2; 3:59, lid 2; 3:60, lid 1, sub a, b, c, + lid 2; 3:62, lid 2; 3:118, lid 1 t/m 3 + lid 6; 3:118a, lid 1, onderdelen a, b + c, + lid 2, sub a; 3:128, 3:131, lid 3, onderdelen a + b; 3:132, lid 3; 3:136, lid 2; 3:138, lid 4; 3:141, lid 2; 3:143; 3:144, lid 3+5; 3:145, lid 1; 3:148, lid 3; 3:152, lid 3; 3:156, lid 2+8; 3:208, lid 1, sub b; 3:219, sub b.	
101	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
102	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
103	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
104	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
105	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
106	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
107	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
108	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
109	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
109 bis		Behoeft geen implementatie
110	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
111	Behoeft geen implementatie	Idem
112	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
113	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
114	Behoeft geen implementatie	Idem
115	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
116	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:17, lid 2, sub c)	
117	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
118	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
119	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
120	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
121	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
122	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
123	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
124	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
125	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
126	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
127	Behoeft geen implementatie	Idem
128	Geïmplementeerd in 3:53, lid 4, + tevens wijziging van 3:54, lid 3; 3:55, lid 2; 3:55a, lid 2; 3:57, lid 2+4; 3:59; 3:60, lid 1, onderdelen b + c	
129 lid 1+2	Bij AmvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
129, Lid 3, 1 ^e al.	Geïmplementeerd in art. 3:57, lid 4	
129, Lid 3, 2 ^e al. + lid 4	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2)	
129, Lid 5	Behoeft geen implementatie	
130	Behoeft geen implementatie	Idem
131	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:57, lid 2) Bpr	
132 Lid 1	Geïmplementeerd in art. 3:267d	
132, lid 1		
132, Lid 2, 1 ^e al.	Geïmplementeerd in art. 3:267d, lid 2	
132, Lid 2, 2 ^e al.	Geïmplementeerd in art. 3:267d, lid 3	
132, Lid 2, 3 ^e al.	Geïmplementeerd in art. 3:267d, lid 4	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
132, Lid 2, 4 ^e al.	Geïmplementeerd in art. 3:267d, lid 5	
132, lid 3+4	Bij AMvB (o.b.v. art. 3:267d, lid 6)	
133 lid 1+2	Behoeft geen implementatie	
133, Lid 3	Van deze lidstaatoptie wordt geen gebruik gemaakt.	
134	Behoeft geen implementatie	
135	Behoeft geen implementatie	Idem
136	3:57a + verder behoeft het geen implementatie (3:17)	
137	3:137	
138 Lid 1	3:57	
138, Lid 2	3:135	
138, Lid 3	3:135	
138, Lid 4	3:135 Art. 3:135 Wft + Bpr	
138, Lid 5	3:137	
139 Lid 1	3:53, lid 6	
139, Lid 2	3:136	
139, Lid 3	3:137	
140	3:137	
141	3.137, 1:75	
142 Lid 1	3:135, 3:136	
142, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
143	Behoeft geen implementatie	Idem
144, Lid 1,	1:104	
144, Lid 2, 1 ^e al.	1:61	
144, lid 2, 2 ^e al.	1:104, lid 3	
144, Lid 3	3:41, 3:46 Awb	
145 Lid 1, 1 ^e al., lid 2 t/m 4	Behoeft geen implementatie (2:115, 3:29 + Bmfo artt. 47, 48 + 49)	
145, Lid 1, 2 ^e al.	Art. 1:1 definitie bijkantoor	
146 Lid 1	2:116, lid 4, verder behoeft het geen implementatie	
146, Lid 2	Behoeft geen implementatie (2:116)	
146, Lid 3	Behoeft geen implementatie (2:34 + 2:35)	
147	Behoeft geen implementatie (2:117, eerste + lid 3)	
148 Lid 1	Behoeft geen implementatie (2:119, derde + lid 4) muv «solvabiliteitskapitaalvereiste»)	
148, Lid 2	4:71	
148, Lid 3	Behoeft geen implementatie (2:119, lid 2)	
148, Lid 4	Behoeft geen implementatie (2:38, lid 1)	
149	Behoeft geen implementatie (3:29)	Idem
150 Lid 1	Behoeft geen implementatie (4:70, lid 1, sub a + b, + 4:71, lid 1, sub a + b)	
150, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
150, Lid 3	Behoeft geen implementatie	
151	Behoeft geen implementatie	
152	Behoeft geen implementatie	
153	Behoeft geen implementatie (2:6 Algemene wet bestuursrecht)	
154	Behoeft geen implementatie	
155	Behoeft geen implementatie (mbt lid 8 let op art. 1:74 Wft)	Ministeriële regeling
156	Behoeft geen implementatie	
157	Behoeft geen implementatie muv lid 2: toepasselijk recht inmiddels art. 178 + Verordening 593/2008 (Rome I)	
158	Behoeft geen implementatie (1:59 Wft)	Ministeriële regeling
159	Behoeft geen implementatie (art. 135 Besluit prudentiële regels Wft, 1:51 Wft)	Art. 3:74 Wft + Bpr, plus ministeriële regeling
160	Behoeft geen implementatie	
161	Behoeft geen implementatie	
162 Lid 1,	Behoeft geen implementatie (2:40, lid 1, Wft)	
162, Lid 2	Behoeft geen implementatie m.u.v. wijziging van 3:30 t.b.v. sub c	
162, Lid 2 sub a	Behoeft geen implementatie (3:24, onder b)	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
162, Lid 2 sub b	Behoeft geen implementatie (2:40, lid 1)	
162, Lid 2 sub c	2:41, lid 1, onder d jo. 3:17, lid 2, onder a; wijziging van 3:80	
162, Lid 2 sub d	Behoeft geen implementatie (2:41, lid 1, sub e, jo. 3:47)	
162, Lid 2 sub e	Behoeft geen implementatie (2:41, lid 1, sub f, jo. 3:53)	
162, Lid 2 sub f	Behoeft geen implementatie (2:41, lid 1, sub f, jo. 3:53, + 2:41, lid 1, sub g jo. 3:57)	
162, Lid 2 sub g	Behoeft geen implementatie (2:42, lid 1, sub b, jo. 4:70, lid 2)	
162, Lid 2 sub h	Behoeft geen implementatie (2:41, lid 2)	
162, Lid 2 sub i	Behoeft geen implementatie (2:41, lid 1)	
162, Lid 3	1:1	
163, Lid 1	AMvB (delegatie op grond van art. 2:41, lid 2)	
163, Lid 2	AMvB (delegatie op grond van art. 2:41, lid 2)	
163, Lid 3	Behoeft geen implementatie (3:82, lid 2, jo. 3:72, lid 4 + 3:86, lid 2, jo. 3:72, lid 4)	
164	3:128, 3:131	
165	Behoeft geen implementatie (3:68, 3:68a)	
166	3:128, 3:131	
167	Behoeft geen implementatie (3:60)	
167, Lid 1	Implementatie op lager niveau	
167, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
167, Lid 3	1:63	
167, Lid 4	1:63	
168	Behoeft geen implementatie (3:58, 3:81, 3:82, lid 2, par. 3.5.3.3.)	
169	Behoeft geen implementatie (2:44 + 3:36, lid 1, jo. 3:43, lid 1)	
170	1:63 (zie ook 1:51)	
171	Behoeft geen implementatie, want bevat een bevoegdheid voor de Gemeenschap.	
172		2:26d, lid 3, Wft
172, lid 1+2	Geen aparte implementatie nodig	
172, Lid	31:1 (definitie herverzekeraar), 2:26d, lid 3	
173	Behoeft geen implementatie, betreft verbod gericht tot de lidstaten	
174	Behoeft geen implementatie, betreft verbod gericht tot de lidstaten	
175	Behoeft geen implementatie, geeft bevoegdheid aan Commissie	
176	1:64a, 1:64b, 1:69 + 1:70	Ministeriële regeling
177	Behoeft geen implementatie (1:71, lid 1, aanhef + sub a)	Ministeriële regeling
178	Behoeft geen implementatie, voor Nederland niet relevant.	
179	Behoeft geen implementatie, betreft optionele procedurebepalingen bij verplichte verzekeringen en geboden voor de lidstaten. Wel wijziging in art. 27 Wam (art. VI)	
180	Behoeft geen implementatie, verbod gericht tot de lidstaten	
181	Behoeft geen implementatie, verbod gericht tot de lidstaten	
182	Behoeft geen implementatie (mbt 2 ^e alinea, zie ook 3:72, lid 4)	
183	AMvB (delegatiegrondslag: 4:20, lid 1+2, + 4:22, lid 1)	
184	AMvB (delegatiegrondslag: 4:20, lid 1+2, + 4:22, lid 1)	
185 lid 1 t/m 6	AMvB (delegatiegrondslag: 4:20, lid 1+2, + 4:22, lid 1)	
185, lid 7+8	Behoeft geen implementatie	
186	Behoeft geen implementatie (4:63)	
187	Behoeft geen implementatie	
188	Behoeft geen implementatie, is inspanningsverplichting lidstaten	
189	Artt. 24 + 24a WAM	
190, Lid 1	Behoeft geen implementatie (1:1)	
190, Lid 2	Behoeft geen implementatie (2:38, lid 3)	
190, Lid 3	Behoeft geen implementatie	
191	Behoeft geen implementatie	
192	Behoeft geen implementatie (117, lid 4 Bpr)	
193	Behoeft geen implementatie (130, lid 2 Bpr)	
194	Behoeft geen implementatie	
195	Behoeft geen implementatie (1:51 Wft)	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
196	Behoeft geen implementatie	
197	Behoeft geen implementatie	
198 Lid 1	Behoeft geen implementatie.	
198, Lid 2	Behoeft geen implementatie (4:64 + bijlage branches, punt 17)	
199	Behoeft geen implementatie (4:66)	
200 lid 1t/m 3	Behoeft geen implementatie (4:65)	
200, Lid 4	Behoeft geen implementatie (4:67, lid 1)	
201	Behoeft geen implementatie (4:67)	
202	Behoeft geen implementatie	
203	Behoeft geen implementatie (4:68)	
204	Behoeft geen implementatie (4:69)	
205	Behoeft geen implementatie	
206	Behoeft geen implementatie, verwijzingen in art. 1 Zvw, art. 1 AWBZ + art. 1 Wet gebruik BSN in de zorg zijn aangepast (artt. III, IV + V)	
207	Behoeft geen implementatie, niet van toepassing in Nederland	
208	Behoeft geen implementatie, verbod gericht tot de lidstaten	
209	Behoeft geen implementatie (3:67, lid 2)	
210 lid 1+3	Behoeft geen implementatie. Finite of, met de Nederlandse term, financiële herverzekering is een vorm van herverzekering waarop de bepalingen voor herverzekering onverkort van toepassing zijn.	
210, Lid 2	Behoeft geen implementatie. Mocht de Commissie besluiten tot uitvoeringsmaatregelen, dan kan op amvb-niveau zo nodig voor de financiële herverzekeraar aangepaste regelgeving worden ingevoerd.	Idem
211 Lid 1	Behoeft geen implementatie (art. 2:54b)	
211, Lid 2	Behoeft meest geen implementatie (3:8; 3:9, lid 1; 3:10, lid 1; 3:16, lid 1+2; 3:17, lid 1; 3:18, lid 2+3, sub c; 3:29, lid 1+2; 3:38a; 3:38b; 3:53, lid 1; 3:57; 3:70, lid 1; 3:71, lid 1; 3:72, lid 3, 7, 9) (wel: 2:54b, lid 2, + 3:99, lid 3).	
211, lid 2 bis + 2 ter	Art. II (2:427 BW)	Bpr
211, Lid 3	Overgangsbepaling is opgenomen: art. IX	
212	Behoeft veelal geen implementatie (artt. 1:1)(wel: 3:284)	Idem
213 Lid 1	Afdeling 3.2.6	
213, Lid 2 Sub a	3:285, lid 1	
213, Lid 2 Sub b	3:285, lid 2	
213, Lid 2 Sub c	3:285, lid 3	
213, Lid 2 Sub d	3:285, lid 4	
213, Lid 3	3:285, lid 5	
214	3:270, art. 3 Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft	
215	Implementatie bij AMvB	
216	Implementatie bij AMvB	Ministeriële regeling
217	3:288	Ministeriële regeling; 3:288, lid 1, Wft
218 Lid 1	Behoeft geen implementatie	
218, Lid 2	3:288a, lid 1	
218, Lid 3	3:288a, lid 2+3	
218, Lid 4	3:288a, lid 4	
218, Lid 5	3:288a, lid 6+7	
219	Implementatie bij AMvB	
220 lid 1+2	Implementatie bij AMvB	
221	Implementatie bij AMvB	
222	Implementatie bij AMvB	
223	Implementatie bij AMvB	
224	Implementatie bij AMvB	
225	Implementatie bij AMvB	
226	Implementatie bij AMvB	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
227	Implementatie bij AMvB	3:288a, lid 1+2, Wft Ministeriële regeling
228 1 ^e al.	Implementatie bij AMvB	
228, 2 ^e al.		
229	Implementatie bij AMvB	
230	Implementatie bij AMvB	
231 lid 1 t/m 6	Implementatie bij AMvB	Ministeriële regeling
231, Lid 7	3:288b, lid 1+2	
232	3:288b, lid 3	Idem Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft
233	Implementatie bij AMvB	Idem
234	Behoeft geen implementatie	
235	3:288, lid 2	
234, 1 ^e + 2 ^e al.	Implementatie bij AMvB	
236	Implementatie bij AMvB	
237	Implementatie bij AMvB	Ministeriële regeling Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft
238	Implementatie bij AMvB Bpr	Ministeriële regeling Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft
239	Implementatie bij AMvB	Ministeriële regeling Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft
240	Implementatie bij AMvB	
241	Behoeft geen implementatie	Idem
242	Behoeft geen implementatie	Idem
243	3:288c	
244 Lid 1	Behoeft geen implementatie	Idem
244, Lid 2	Implementatie bij AMvB 3:288e, lid 1 t/m 3	
244, Lid 3	3:288e, lid 4 t/m 7	
244, lid 4 t/m 6		Behoeft geen implementatie
245 Lid 1	Behoeft geen implementatie	
245, Lid 2	3:288f, lid 1 t/m 3	
245, Lid 3	3: 288f, lid 4 + 5	
245, lid 4 t/m 6		Behoeft geen implementatie
246 Lid 1	3:288h, lid 1+2	
246, Lid 2	3:288h, lid 3	
246, Lid 3	3:288h, lid 6	
246, Lid 4	3:288h, lid 4, 5, 6, 7	
246, Lid 5	3:288h, lid 8	
247	3:282; 3:283	3:283 Wft Ministeriële regeling Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft Ministeriële regeling Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft
248 lid 1 t/m 5	Art. 1:51e	
248, lid 5+6	Behoeft geen implementatie	
248, lid 7+8	Behoeft geen implementatie	
249	Art. 1:51e	Ministeriële regeling Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft
250 al. 1+ 2	1:51e	Ministeriële regeling Besluit prudentieel toezicht financiële groepen Wft
251 1 ^e al.	Art. 1:52	
251, laatste al.	Art. 1:51e	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
252	Behoeft geen implementatie (art. 1:51, + lid 1+2)	
253	Behoeft geen implementatie (artt. 1:51e, 1:53 + 1:89 Wft).	
254 Lid 1	Behoeft geen implementatie	
254, Lid 2	Behoeft geen implementatie (artt. 1:73 + 1:74)	3:288h, lid 1, Wft
254, Laatste al.	1:24	
255 Lid 1	1:55a	
255, Lid 2	1:56, lid 5	Ministeriële regeling
256 Lid 1	3:288i, lid 1	
256, Lid 2	3:288i, lid 3+4	
256, Lid 3	3:288i, lid 5	
256, lid 4+5	Behoeft geen implementatie	
256 bis	3:288i, lid 1, sub b, Wft	
257	3:271 + 3:272	
258 Lid 1	1:58e	
258, Lid 2	1:51e, 1:58e	
258, Lid 3	Behoeft geen implementatie	Idem
259	Geen implementatie nodig	Idem
260 Lid 1	3:288j, lid 1+3; 3:388j, lid 1, Wft	
260, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
260, Lid 3	3:288j, lid 2	
260, lid 4 t/m 7	Behoeft geen implementatie	
261 Lid 1	3:288j, lid 4	
261, Lid 2	1:65, lid 6	
262 Lid 1	3:288k, lid 1, 2, 3; 3:288k, lid 1, Wft	
262, Lid 2	3:288k, lid 4, 5, 6	
263 1 ^e alinea	3:288j, lid 5	
263, 2 ^e alinea	3:288j, lid 6	
263, 3 ^e alinea	3:288j, lid 6	
264	Geen implementatie nodig	
265 Lid 1	3:288g, lid 1	
265, Lid 2	3:288g, lid 2	
266	Behoeft geen implementatie	
267	Behoeft geen implementatie (afd. 3.5.5 Wft + Titel I, afd. 11B Fw)	
268 Lid 1 Sub a	Behoeft geen implementatie (213, sub k, Fw)	
268 Lid 1, Sub b	Behoeft geen implementatie (1:1)	
268 Lid 1, Sub c	Behoeft geen implementatie (1:1 Wft; 213, sub g, Fw)	
268 Lid 1, Sub d	Behoeft geen implementatie (213, sub h, Fw)	
268 Lid 1, Sub e	Behoeft geen implementatie (1:1)	
268 Lid 1, Sub f	Behoeft geen implementatie (213, sub m, Fw)	
268 Lid 1, Sub g + laatste alinea	Behoeft geen implementatie (1:1 Wft; 213, sub n, Fw)	
268, Lid 2 sub a t/m c	Behoeft geen implementatie	
269 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:161, lid 1; 3:207)	
269, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
269, Lid 3	Behoeft geen implementatie	
269, Lid 4	Behoeft geen implementatie (3:240)	
269, Lid 5	Behoeft geen implementatie (3:240)	
270	Behoeft geen implementatie (3:169)	
271 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:162, lid 5)	
271, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:162, lid 5)	
271, Lid 3	Behoeft geen implementatie (3:174)	
271, Lid 4	Behoeft geen implementatie	
272 Lid 1	Behoeft geen implementatie	
272, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
273 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:161, 3:204, 3:207 Wft; 2, lid 1, Fw)	
273, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:239 Wft; 213n Fw)	
273, Lid 3	Behoeft geen implementatie (3:169, 3:216 Wft; 213g Fw)	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
274 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:230 Wft; 213o Fw)	
274, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
275 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:198, lid 2 t/m 5 Wft; 213m, lid 2 t/m 5 Fw)	
275, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:198, lid 1 Wft; 213m, lid 1 Fw)	
275, Lid 3	Behoeft geen implementatie	
276	Behoeft geen implementatie	
277	Behoeft geen implementatie	
278	Behoeft geen implementatie (3:67, lid 3)	
279	Behoeft geen implementatie (1:104, lid 2)	
280 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:208; 3:169; 3:204 Wft; 213h, lid 1 Fw.)	
280, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
281 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:170; 213i Fw.)	
281, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:170; 213i Fw.)	
282 Lid 1	Behoeft geen implementatie (213j, lid 3, Fw.)	
282, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
282, Lid 3	Behoeft geen implementatie (110 Fw.)	
283 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:171; 213j, lid 1, Fw.)	
283, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:171; 213j, lid 3, Fw.)	
284 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:172; 3:209; 213k, lid 1, Fw.)	
284, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:172; 3:211, lid 1; 213k, lid 2 Fw)	
285 Sub a	Behoeft geen implementatie (3:245; 213t Fw.)	
285, Sub b	Behoeft geen implementatie (3:246; 213u Fw.)	
285, Sub c	Behoeft geen implementatie (3:247; 213v Fw.)	
286 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:241; 213p Fw.)	
286, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:241; 213p, lid 2, Fw.)	
286, Lid 3	Behoeft geen implementatie (3:241; 213p, lid 3, Fw.)	
286, Lid 4	Behoeft geen implementatie (3:244; 213s Fw.)	
287 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:242, lid 1; 213q, lid 1, Fw.)	
287, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:242, lid 2; 213q, lid 2, Fw.)	
287, Lid 3	Behoeft geen implementatie (3:244; 213s Fw)	
288 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:243; 213r Fw.)	
288, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:244; 213s Fw + 213w, lid 2 Fw.)	
289 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:248; 213w, lid 1, Fw.)	
289, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:248; 213w, lid 2, Fw.)	
290	Behoeft geen implementatie (3:251; 213z Fw.)	
291	Behoeft geen implementatie (3:249; 213x Fw.)	
292	Behoeft geen implementatie (3:250; 213ij Fw.)	
293 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:256; 213bb Fw.)	
293, Lid 2	Behoeft geen implementatie (3:255; 213aa Fw.)	
293, Lid 3	Behoeft geen implementatie (3:255; 213aa Fw.)	
294 Lid 1	Behoeft geen implementatie (3:257; 213cc Fw.)	
294, Lid 2	Behoeft geen implementatie	
295	Behoeft geen implementatie (1:89 tot + met 1:93b)	
296	Behoeft geen implementatie (213dd Fw.; 3:213 Wft)	
297	Behoeft geen implementatie (1:110)	
298	Behoeft geen implementatie	
299	Behoeft geen implementatie	
300	Behoeft geen implementatie	Bpr
301	Behoeft geen implementatie	Idem
302	Behoeft geen implementatie	
303 – 17 quater	Behoeft geen implementatie	
303 – 21 bis	Behoeft geen implementatie	
303 – overig	131 Pensioenwet; 5 5 t/m 11 Besluit financieel toetsingskader Pensioenfondsen	
304	Van deze optie is geen gebruik gemaakt	Behoeft geen implementatie
305	Behoeft geen implementatie	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

Art. richtlijn	Nationale wetgeving: Oorspronkelijke richtlijntekst	Nationale wetgeving: Wijzigingen Omnibus II
306	Behoeft geen implementatie	
307	Behoeft geen implementatie	
308	Behoeft geen implementatie	
308 bis		Art. IIIB, Wet implementatie Omnibus II-richtlijn
308 ter		Art. IV, wet implementatie Omnibus II-richtlijn; AMvB; Ministeriële regeling
308 quater		Bpr
308 quinquies		Bpr
308 sexies		Bpr
309	Behoeft geen implementatie	Art. V, Wet implementatie Omnibus II-richtlijn
310	Behoeft geen implementatie	
310 bis	Behoeft geen implementatie	
311	Behoeft geen implementatie	Idem
312	Behoeft geen implementatie	

Besluit prudentiële regels (Bpr)

copyright / samenstelling DUFAS / R.E. Batten